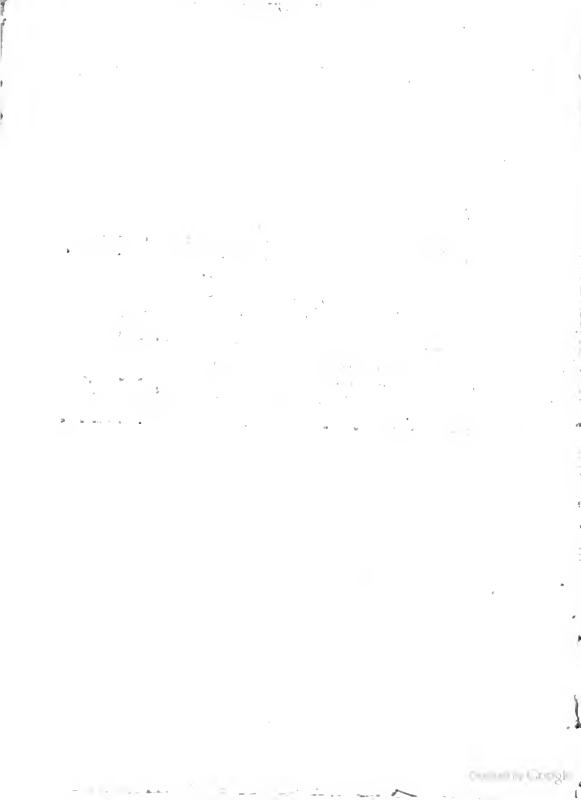

11.2.278

15.II.2.275.

FELICIS. ET FIDELISSIMÆ
U R B I S
PANORMITANÆ
SELECTA ALIQVOT
PRIVILEGIA

FELICIS, ET FIDELISSIMÆ
U R B I S
PANORMITANÆ

SELECTA ALIQUOT

AD CIVITATIS DECUS, ET COMMODUM SPECTANTIA

PRIVILEGIA

PER INSTRUMENTA VARIA SICILIÆ

A Regibus, sive Proregibus collata,

S. P. Q. P.

AUTHORITATE, ET SUMPTIBUS EDITA,

Et in unum hoc congesta volumen, atque quaduplici, novoque Indice locupletata

O P E R A

DON MICHAELIS DE VIO

EJUSDEM URBIS PLURIES SENATORIS, ATQUE

nunc iterum Syndici, & Generalis

Procuratoris.

PANORMI MDCCVI.

In Palatio Senatorio per Dominicum Cortese.

Superiorum permissu.

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

2. The second part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

3. The third part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

5. The fifth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

6. The sixth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

7. The seventh part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

8. The eighth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

9. The ninth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

10. The tenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

11. The eleventh part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

12. The twelfth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

13. The thirteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

14. The fourteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

15. The fifteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

16. The sixteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

17. The seventeenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

18. The eighteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

19. The nineteenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

20. The twentieth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

21. The twenty-first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

22. The twenty-second part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

23. The twenty-third part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

24. The twenty-fourth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

ILLUSTRISSIMO SENATUI PANORMITANO

D. ANTONINO LUCCHESI, Ex Principibus Campifranci, Duci
Gratiæ, Regni totius Magistro Portulano, atque iterum De-
putato. A consiliis Regiis. PRÆTORI.

D. FRANCISCO GRUGNO, ET FEDERICO,

D. FRANCISCO AGLIATA, ET SPATAFORA, Baroni Soluntis.

D. FRANCISCO DE BONONIA.

D. GASPARI DAVILA, ET MALDONATO, Equiti S. Jacobi,
Regii census Quæstori, SS. Inquisitionis à Secretis.

D. JOSEPHO ANZALONE, ET DELLA TORRE.

D. PLACIDO GISULFO.

SENATORIBUS.

D. MICHAEL DE VIO, EZQUERRA DEL TERMO
Syndicus D. D.

*Ræcipuæ Syndici partes sunt
operà omni, ac solerti studio
Urbis tueri Privilegia, eaque
ab omni temporum, ac morum
injuria indefessà quadam ani-
mi vigilantia vindicare. Sed quenam un-
quam potior erit eorum tuitio, quàm pretio-
sissi-*

*fiſſimum hoc patriæ felicitatis patrimonium
contra omnem vetuſtatis invidiam, & obli-
vionis auſus ſervare incolume? Ex quo igitur
placuit CC. PP. me licet invitum, &
Senatoriis curis diutius fatigatum ad mu-
nus Syndici omnino impellere, & primo vix
elapſo triennio ad idem ſubeundum onus,
ſuperiori vi adhibitâ, retrahere iterum; ni-
hil adeò mihi cordi fuit, nihil cupidius in-
ſtare arripui, quàm Editionem hanc propo-
nere, ex qua famæ perennitas, gloriæ inco-
lunitas, & ſeculorum utilitas pendet. Ob-
tigit tandem Aquilæ veſtræ, quæ Urbis mo-
dò tutelæ advigilat, motum hunc lapidem
libentiùs rapere, tamque ſublimem munifi-
centiæ volatum edere: obtigit Gratioſis hiſce
Præturæ temporibus optatam hanc Gratiam
invenire, veſtrique Senatus ceſſit auſpiciis
hoc Privilegium, ut Privilegia, quorum lu-
cem communis omnium ardor expetebat;
oculos civium, atque exterorum manus per-
currerent. Debet quidem Regibus ſuis Si-
ciliæ Caput Panormus tot intextum gem-
mis, quot Privilegiis auctum accepit, coro-
namentum: à veſtra tamen beneficentia
ſplen-*

splendoris hujus haurit incrementa . Diffluent sanè temporis lapsu quæ Majestas Regia Auream hanc in Concham contulit singularis monumenta benevolentiae ; ni prælis hisce ad seculorum memoriam constringerentur . Habet florentissimus hic Siciliæ non Hortus modo , sed Paradisus tot invidendis ornari floribus , quot peculiares jactat prærogativas suorum Principum insignitas authoramento : sed flores isti à typis hisce sortiuntur diuturnitatem . Vobis igitur , felicitis Patriæ Parentes optimi , publicus ego voluntatum interpres , & animorum lingua Regio assensu constitutus pro tam insigni beneficio communi nomine gratias habeo , & ago immortales . Valete interim , nostræque Patriæ diu vivite .

the first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the
the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the
the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the
the forty-first is the fact that the
the forty-second is the fact that the
the forty-third is the fact that the
the forty-fourth is the fact that the
the forty-fifth is the fact that the
the forty-sixth is the fact that the
the forty-seventh is the fact that the
the forty-eighth is the fact that the
the forty-ninth is the fact that the
the fiftieth is the fact that the
the fifty-first is the fact that the
the fifty-second is the fact that the
the fifty-third is the fact that the
the fifty-fourth is the fact that the
the fifty-fifth is the fact that the
the fifty-sixth is the fact that the
the fifty-seventh is the fact that the
the fifty-eighth is the fact that the
the fifty-ninth is the fact that the
the sixtieth is the fact that the
the sixty-first is the fact that the
the sixty-second is the fact that the
the sixty-third is the fact that the
the sixty-fourth is the fact that the
the sixty-fifth is the fact that the
the sixty-sixth is the fact that the
the sixty-seventh is the fact that the
the sixty-eighth is the fact that the
the sixty-ninth is the fact that the
the seventieth is the fact that the
the seventy-first is the fact that the
the seventy-second is the fact that the
the seventy-third is the fact that the
the seventy-fourth is the fact that the
the seventy-fifth is the fact that the
the seventy-sixth is the fact that the
the seventy-seventh is the fact that the
the seventy-eighth is the fact that the
the seventy-ninth is the fact that the
the eightieth is the fact that the
the eighty-first is the fact that the
the eighty-second is the fact that the
the eighty-third is the fact that the
the eighty-fourth is the fact that the
the eighty-fifth is the fact that the
the eighty-sixth is the fact that the
the eighty-seventh is the fact that the
the eighty-eighth is the fact that the
the eighty-ninth is the fact that the
the ninetieth is the fact that the
the ninety-first is the fact that the
the ninety-second is the fact that the
the ninety-third is the fact that the
the ninety-fourth is the fact that the
the ninety-fifth is the fact that the
the ninety-sixth is the fact that the
the ninety-seventh is the fact that the
the ninety-eighth is the fact that the
the ninety-ninth is the fact that the
the hundredth is the fact that the

AD LECTOREM.

I fuit unquam operæ pretium præfationem libris apponere, qua duce, & auspice Lector præmonitus illos percurrat; hic ego maxime opportunum arbitror, atque apprime necessarium, ubi varia, & plura longè animo prospicio, quæ imperitos in incerta diltrahant, & eruditos ad critica exacuant. Et quoniam nec ipsa prima libri hujus facies notæ censoriæ est extra aleam; idcirco oportet, antequam cæteros præoccupemus censuræ obices, primarii Tituli de Privilegiis causam defendere.

DE PRÆFIXO INSTRUMENTIS VARIIS

Privilegiorum Titulo.

QUI Voluminis hujus paginas omnes pervoluit; hic Regum, & Imperatorum diplomata, sive rescripta: ibi epistolas Regias: Viceregas alibi literas: alibi forenses actus, aliaque hujusmodi à Regibus modò Siciliae, modò à Proregibus, perinde ac fontibus, emanantia, unius tomi veluti in sinum collecta invenit, ita ut potius illi congeries quædam, sive farrago rerum diversarum, quàm illud videatur de Privilegiis volumen, quod prima fronte primarius Titulus exhibet perlegendum: hinc libro statim mentiti nominis notam inurit, & aggregatum potius per accidens appellandum statuit, quàm librum de Privilegiis Felicis Urbis, & Fidelissimæ Civitatis Panormitanæ.

Sed dubitatio omnis, & nota excutitur, si verbi hujus Privilegii vires omnes, & notiones intelligantur. Privilegii enim sub nomine non instrumentum modò illud quodcunque sit, sive diploma, sive rescriptum, aut aliud quodvis significatur, quo speciale aliquod beneficium Princeps concedit; sed magis propriè gratia ipsa, favor, exemptio, immunitas, prærogativa, aut aliud quodvis beneficium, quod in instrumento illo continetur. Cùm igitur ea omnia, quæ in hoc volumen congesta sunt, sive Regia sint, seu Viceregia instrumenta; favores, gratias, immunitates, seu quævis alia beneficia contineant Senatui, Populo Panormitano à Siciliae Regibus, vel Proregibus collata; Iure quidem optimo omnia hæc Regum Siciliae, sive Proregum beneficia Privilegia nuncupantur per instrumenta varia collata: atque ita nostrum hoc volumen, varia licet in unum colligat Privilegiorum instrumenta; debitam sibi nihilominus, maximeque propriam sub Privilegiorum nomine vindicat unitatem.

V Erendum etiam ne forte aliquis Panormitanæ gloriæ in rebus hospes, & peregrinus, e Privilegiis hinc anam arripiat sultè opinandi omnia Panormitanæ Urbis Privilegia istius libri paginis intercludi. Qui opinionis tam levis impetu traduci sineret, se deridendum sanè peritis daret: facilius enim esset stellas ad numerum omnes restringere, quàm Patriæ Urbis Privilegia recensere. Ut verò id, quod luce est clarius meridiana, ex argumentis planius fiat; quisquis ille sit, qui de hoc subdubiter; Rocchum consulat Pirri maximi nominis in rebus Siculis historicum, qui Sacræ Historiæ Siciliensis sub primo limine, ut Tabularia tantum recenseat & plura, & varia, in quibus Panormitanæ Ecclesiæ Privilegia, unde suas notitias eruit, asservantur; paginas implet: quid si Privilegia ipsa, vel solius Ecclesiæ numeranda assumeret, quæ tot, tantisque molem astruunt Tabulariis? At vero sicuti Ecclesia Panormitana nonnisi aliquam totius Urbis in partem venit; ita & Privilegia illi concessa aliquam tantum Privilegiorum omnium partem conficiunt. Quid esset profectò si quæ, vel in Regia Cancellaria, vel in Archivo Protonotarii, vel in Officio Conservatoris, vel Senatoria in Domo, vel Cathedrali in Templo, vel in Curia Archiepiscopali, vel in Ecclesia S. Petri de Palatio, vel in aliis plurimis privatis, & publicis, sacris, atque civilibus Urbis Tabulariis divisa manent Privilegia; in unum cumulum coacervarentur; in quot, quantaque non volumina modò, sed, ut ita dicam, excrescerent bibliothecas? Auream hanc in Concham non Pontifices modo, Imperatores, ac Reges Sicilia, sive Proreges, sed nationes omnes, quæ felicem hanc Patriam coluere, Privilegiorum omnium Amalthæam largiori manu profudisse scimus e nostræ historiæ monumentis. Panormitanam siquidem Urbem à Phœnicibus auctam incolis narrat Thucidides. A Carthaginensibus Fidelissimam nuncupatam, & cæterarum omnium, quæ sub ditione erant Carthaginis Caput constitutam fatetur Polybius. A Romanis Immunem, Republicam, Senatoriam, Honestissimam, Thronum Consularem, & Romæ Coloniam habitam, nec non Aquilæ insignibus, Prætoris dignitate, & sociali donatam sœdere testatur, præter alios, Tullius in locis variis: A Græcis Siciliensis Provinciæ Caput, à Vandalis, & Saracenis totius Insulæ Regiam, à Theodorico Gothorum Rege firmissimum Imperii sui præsidium institutam habemus à Roderico, Curopolata, Fazelo, aliisque historicis.

ricis. Quot, quantasque deinde gloriæ accessiones Panormus habuit à Northmannis, & à Svevis? à Roberto præcipuè Guiscardò Northmannorum Duce invictissimo, qui adeo Urbem hanc præ cæteris omnibus in amore habuit; ut post devictam Siciliam, & fratrem Rogerium in Regni partem vocatum, non aliam sibi Urbem e tota Insula sibi reservavit, præter Panormum, quam Gaufrido, & Fazelo testibus, totius Imperii sui Caput, & Regiam delegit. Quàm singulare est illud Privilegii argumentum, quòd Siciliæ Reges à Rogerio ad Martinum usque non alibi quàm Panormi voluerint Regio diademate coronari. E tanta Regum benevolentia cuique arguere erit facillimum quot, quantaque fuerint nostræ collata Civitati Privilegia, quorum plurima Arabicas inter, Græcas, aliasque hujusmodi non ita obvias literas delitescunt: plurima etiam diuturni temporis voraci dente nimis corrosa: alia situ ita deleta, ut vixdum litera dignosci possit: alia denique varias inter rerum vices, & de loco ad locum translationes huc, atque illuc dissipata. Ea nihilominus, quæ tribus clavibus occlusa extant, & diligentius, ut par est, custodita, sigillis Principum, cæterisque solemnitatibus roborata, in immensam adeo excrescunt molem; ut numerum expleant vix terminis definitum.

*QUOT, ET QUÆNAM SINT VOLUMINIS
hujus Privilegia.*

UT planius explicem, quot, & quænam sint Privilegia, quæ in hoc volumine continentur; rem altiùs juvat repetere ex urbanarum rerum monumentis. Expetebant Cives, præsertim, Causidici, antiquis ab hinc temporibus, Patriæ Urbis ea saltem Privilegia, quæ ad civilem facerent usum, in promptu habere præ oculis, atque præ manibus. Piis hisce Civium desideriis occurrere voluit Petrus Speciale, vir sanè non modò hereditariis opibus Alcamì Dominus, & Calatafini, sed etiam propriis meritis Rationum Magister, Siculique Regni Proregis loco Præses Generalis, Patriæque Urbis pluries Prætor studiosissimus. Inito igitur de hac re cum sui temporis Juratis, atque Iudicibus maturo consilio, ex innumeris illis prædictis nostræ Urbis Privilegiis aliqua tantùm transcribi fecit, prout opus, & ratio ferret, atque ne illis transcriptionibus ea deesset autoritas, quam authographa ipsa cum suis sigillis obtinent Privilegia; Prætoris, Iudicum, ac Iuratorum subscriptionibus fidem certissimam, ac robur præbuit, atque ita omnibus probata numeris Notario Actorum

rum Conservatori servanda dedit ; unde alii exempla sumerent, quorum ope sibi, & suis, totique Reipublicæ præsto esse possent. Privilegia hæc, ex quo mihi Syndici onus est demandatum, nocturna versare manu, versare diurna necessum fuit, ut meas partes ritè peragerem. At verò hæc Petri Specialis Analeccta ex Privilegiis non ante quàm à Friderico II. Imperatore ad Ferdinandum usque trahebant seriem, quam quidem non a primo modo Siciliæ Rege Rogerio, sed vel ab ipso Roberto Guiscardo ducere potuissent, de quibus Guiscardi Privilegiis Henricus Sextus mentionem facit in suo Privilegio Anno 1195. pagina nostri hujus voluminis nona. Visum est igitur impressionis hujus à primo saltem Siciliæ Rege exordium sumere, ac proinde ex prædictis aliis innumeris aliqua selegi, quæ licet ad Ecclesiam spectent, speciale tamen aliquod Urbis nostræ decus præferunt. Ut talem inde à Petri Specialis tempore ad nostros hosce annos protenderem; nil opis externæ cupiens, nil alieni indigus fui: sylulam siquidem adivi meam, quam tot inter Senatoria munera mihimet collegeram ex rescriptis, literisque Regiis, & Viceregiis, aliisque hujusmodi, ibique, quæ ad instituti hujus operis finem opportuna viderentur; selegi sedulò, atque unà cum reliquis in hoc congesta volumen in lucem trado. Atque ita habes amice lector quot, & quænam sint voluminis hujus Privilegia.

*FINIS, ORDO, DISPOSITIO,
& Stylus.*

Impressionis hujusce finis duo respicit: Et primum quidem, ut Privilegia ipsa, quæ non alio pretio, quam nostrorum civium labore plurimo, fidelitate integra, effuso sanguine, maximisque apud Principes suos meritis consistere, ad secula tuear diuturniora. Alterum, ut publicæ consulam utilitati, & Civitatis universæ jamdudum excitata, ac repetita sæpius ad exitum tandem vota perducam.

Ordo non alius quam idem ille, quem secum fert annorum series, sub quibus ea concessa habemus Privilegia.

Dispositio plura involuit: nimirum Titulos, sive summarias rerum Epigraphas, quæ cujusque in capite apponuntur. Registra varia, quorum fit mentio cujusque in calce: ac demum Indices quatuor ad usus varios libri totius in fine dispositos: de singulis aliquid hic brevi innuo.

E titulis, sive argumentis quamplura sunt, quæ ad nos transmissa cum Privilegiis illis fuere Petri Speciale, ut supra dixi,
cura

cura transcriptis. Hæc, ut apparet, antiquitatem illam nimis redolent, quæ magis erat de exprimenda rerum substantia, quam de verborum cultu sollicita, & idioma latinum Italico maxime affine facere minimè dubitabat. Hinc ego ex integro compendiaras illas summas recudere meditabar; fidelitatis tamen amor, ac studium in hisce depositis restituendis, sicuti ne literas quidem Manfridi, & Lodovici mutare mihi suavit in Privilegiis; ita nec titulos illos, cujuscunque fuerint, permisit invertere, nisi quantum ubi illæ summæ plura Capitula Universitatis, sive Decreta Principum confusa dabant, nec aliud ulterius curabant exprimere quam, & varia esse Capitula, & plura Decreta; hic mihi singula ad Lectoris commodum distinctius expressa per numeros indicare visum est necessarium. Cætera plurima de novo apposui argumenta omnibus illis, quibus ex toto titulus deerat.

Registorum mentio cujusque in calce non ad alium scopum dirigitur, quam unum illum authoritatis conciliandæ.

Quoad Indices spectat; Primus est Chronologicus eorum solummodo Regum, quorum in hoc volumine sunt Privilegia: non aliam temporum rationem servat nisi anni illius, quem consignatum habet sub unoquoque Rege primum ex hic positis Privilegiis, quod quidem satis ad assequendum nostrum propositum: qui plura expetit ad amussim Chronologiæ descripta latius; Chronologos adeat Regum Siciliae, sive Proregum, qui ex professoralia tractant.

Secundus Index non parum commodus veluti in tabula descriptum exhibet materiæ omnis compendiarium apparatus.

Tertius Alphabeticus rerum notabilium diuturnioris quidem temporis ad illius structuram spatium postulasset, ut meo genio obsequeretur, non præproperas illas, ne festinati quidem, sed præcipitis operis leges, quas amor obsequens, & nutus imposuit explendi operis incepti tardiùs, antequàm Senatus præfens libri hujus motor, ac dominus annui muneris fines attingeret.

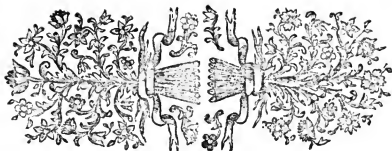
Quarto in Indice, eoque ultimo ea habes Lector nomina hominum propria, quæ in libro occurrunt, quantum velox per hoc volumen oculorum excursio potuit colligere.

Stylum, ubi illi fuit locus, ut in Indice rerum notabilium, ad phrasim Curiae attemperare suaserunt plura, tum scilicet ratio materiæ, quæ fere passim Curiam sapit: tum conformandi cum Privilegiis styli opportunitas: tum denique eorum intuitus, ad quos præcipue hæc studia diriguntur, nempe ad Causidicos.

Errores Lector offendens in varios, nec mihi occultos: varios quidem, siquidem varia eorum est causa: alii etenim cum instrumentis ipsis congeniti non alios habent auctores, quam eisdem illos, qui instrumenta dederunt chartis, seu Scribæ fuerint, seu Secretarii, Tabelliones, sive Notarii, seu cujuscunque alterius nominis Compositores, sive Scriptores, qui scripturas illas, eorumve titulos condidere. Hujusmodi errores, seu Barbarismos, seu Solecismos velle corrigere; piaculum esset ipsum eò potius corrigendum, quò fidelitatem illam læderet hujusce operis partem potissimam: laudatum enim semper fuit, prudensque consilium in hujusmodi casibus referre historicè authorum scripta unà cum mendis, si fortè irrepsierint: pretium enim debitæ fidei ingenta illis addunt menda, non adimunt. *Veterum scripta, sicut sacros vetustate lucos adoremus*, inquit Quintilianus lib. 10. cap. 1. *in quibus grandia, & antiqua robora non tantam habent speciem, quantam Religionem.* Illud ego pariter de illis dicendum existimo, quod de statuis Dædali legitur apud Platonem dixisse Pausaniam: *Rudia quidem aliqua sunt, nec aspectu decora, sed que numen nescio quod præsiferunt.*

Errores reliqui Typographorum culpæ adscribendi, nisi illos eatenus velimus excusare, quatenus adhibita per Senatoria incrimamenta festinatio, anam dedit, ut festinantis instar felis, juxta nostrum proloquium, cæcos filios parerent.

Ex hisce erratis undecunque veniant, aliqua tantùm majoris ponderis hic adnotamus: videlicet pag. 21. donum *pro* dominum pag. 51. castramentatum *pro* castrame tatum. ibidem subijcere *pro* subijcere pag. 54. obedisse *pro* obsedisse pag. 59. facietis *pro* faciatis pag. 60. spes abijciat *pro* alliciat pag. 63. deferendæ *pro* deferendas pag. 82. eidẽ Alafranquinus *pro* idem Alafranquinus. ibidem ipsi Alafranquinus *pro* ipse Alafranquinus pag. 89. tigraam *pro* gratiam pag. 100. reconstructionis mœniorum *pro* reconstructionis mœnium pag. 119. quòd pelliperiis *pro* quòd pelliperii pag. 131. granos duo *pro* granos duos pag. 152. robbam habentibus *pro* robbam habentes pag. 174. Podovicus *pro* Lodovicus ibidem ut est fieri solutum *pro* ut est fieri solutum pag. 195. Anno 1406. *pro* 1507. pag. 230. impendenti *pro* impendens pag. 281. commissi *pro* commissis pag. 278. confectas *pro* confectæ pag. 438. Procuratori fiscalibus *pro* Procuratoribus fiscalibus pag. 288. lictore *pro* littore pag. 314. qui Genuenses *pro* qua Genuenses pag. 330. reducuntur *pro* reducatur pag. 332. lapis *pro* lapsis pag. 407. al fambra *pro* Alhambra post pag. notatam num. 481. ponuntur in sequentibus num. 492. & 493. *pro* numeris 482. 483. & quamplura alia, quæ, Amice lector, pro tua facile corriges benignitate, atque prudentia: Vale.

*PANHORMITANA IN URBE, REGIA UTPOTE
in Sede, Regiam sibi, ac Successoribus suis Regio in Pa-
latio Cappellam instituit, dotatque Roge-
rius Primus Sicilia Rex.*

IN NOMINE SANCTÆ, ET INDI-
VIDUÆ TRINITATIS.

Anno
1140.

ROGERIUS DIVINA FAVENTE CLEMEN-
TIA REX SICILIÆ, DUCATUS APULIÆ,
ET PRINCIPATUS CAPUÆ. Novere Gen-
tes, & Populi per Mundi climata constituti per
quot, & quantos labores, & sudores bellicos,
quanto vitæ discrimine Prædecesores, & Pro-
genitores nostri, piæ recordationis, & beatæ
memoriæ, Robertus Guiscardus patruus noster,

Rogerus Comes pater noster, & cæteri patruī nostri, atque con-
fanguinei, ab inimicis Fidei Christianæ Sarracenis miserabiliter
occupatos universos fines Siciliæ, Calabriæ, & Longombardiæ
suo dominatui subjugarunt. Quibus Omnipotentis Dei inæstimabi-
liter Benignitas misericorditer cooperata, Nobis misericordius,
longèque copiosius Gratiam suam ampliavit. Non solum enim,
quæ Patrem nostrum contigit, acquisitionem, verum etiam, om-
nium labores, & parta nostræ ditioni subjecit, & potestati. Sa-
crofanctæ igitur Matris nostræ Romanæ Ecclesiæ auctoritate, Ar-
chiepiscoporum, Episcoporum, Abbatum, Principum, Comi-
tum, Procerum, Cleri Regni nostri, & totius Populi communi
consilio, Regnum, quod obsoleverat multis jam evolutis tempo-
ribus, Benignitate Redemptoris diebus nostris rediit in statum pri-
stinum, & formam Regni in integrum perfectam, honorificentius

A

deco-

decoratam, magnificè sublimatam. Aspirante Nobis itaque Septiformis Salvatoris Gratia ad honorem Dei, cujus misericordia, nostra prosperantur in melius, & B. M. V. omniumq; Sanctorum; TITULO BEATI PETRI APOSTOLORUM PRINCIPIS INTRA NOSTRUM PALATIVM REGALE, QVOD EST IN URBE PANHORMI, ECCLESIAM FABRICARI FECIMUS SUMMA DEVOTIONE, ita quidem ut nulli Personæ liceat in ea sibi aliquid vendicare nisi per Nos, aut eos, qui Nobis in Regno succedent. Nos autem pro salute Animarum Prædecessorum nostrorum Roberti Guiscardi, & Rogerii Comitris Patris nostri, & Matris nostræ Adelasiæ, & Elviræ Reginae Uxoris nostræ, & Filiorum nostrorum, & omnium Parentum nostrorum, & eorum omnium, qui in acquisitione Siciliae studium impenderunt, pro nostrorum etiam remedio peccatorum, eorumque omnium, qui prædictam Ecclesiam juerint, & dignitatem ejus custodierint; nomine dotis in præsentem damus ei pro Cœmeterio Ecclesiam Sancti Georgii novam hoc tenore, ut nulli liceat Personæ aliquid de bonis ejusdem Ecclesiæ subtrahere, vel auferre. Octo autem ibidem Præbendas constituimus, duos earum in Redditibus septingentorum tarenorum ad granum unum cum Vinèis, & domibus suis, & Terris sicut divisum est in alio Privilegio, & singulis annis singulas harum duarum accipere, frumenti modios sexaginta, & totidem ordeï, singulas itidem harum duarum Præbendarum septingentos tarenos accipere. Item quatuor alias Præbendas in Redditibus quingentorum tarenorum, cum Vincis, & domibus suis, & Terris, sicut divisum est in alio Privilegio, & singulis annis frumenti modios quadraginta, & totidem ordeï per singulas. Duas etiam alias, quæ cum sint hujus Ecclesiæ, ordinatæ tamen sunt in Cappella Reginae bonæ memoriæ Elviræ in Redditibus ducentorum tarenorum ad granum unum, cum domibus, & Vincis, sicut divisum est in alio Privilegio, & singulis annis frumenti modios viginti duos cuique, in Ecclesia verò Confessionaria pro Personis ibidem servientibus, ducentos, & quinquaginta tarenos, & frumenti modios viginti sex. Et constituimus, ut Redditus omnium Tarenorum de Molendinis Urbis Panhormi proveniat medietas in Nativitate Domini, & alia medietas in Pascha: Viſturalia verò Thermis Mense Augusti. Siqua verò Personarum, cui prædicti Redditus sunt statuti, decesserint; præbendæ, viſturalia tam pro Vicario, quam pro cultu Vineæ, & Domus utensiliis interim conserventur. Si quid erit residuum

Christi

Christi pauperibus erogetur. Tareni verò præbendæ in manu Regis sint, ut aut usibus Ecclesiæ applicentur, si ita res exigat, aut pauperibus Christi distribuantur. Hoc autem dispositum, & constitutum pro salute Prædecessorum nostrorum, & peccatorum nostrorum, Hæredumque nostrorum remedio, Filiis nostris summo opere committimus, & commendamus, ut sicut ipse Deus, & nostram Benedictionem, & Gratiam promereri desiderant; sic quisque pro sua Persona diligentissimè studeat custodire. Si qua verò Persona de Regno nostro huic nostro Privilegio contraire tentaverit; pro qualitate commissi tanquam Sacrilegus, & Regiæ Majestatis Reus pænæ condignæ subiaceat. Quòd si Persona de Regno non fuerit, quæ nostra sancita violare præsumpserit; Anathematis gladio fodiatur, & Omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti iram sentiat sempiternam, nisi resipuerit, & congrua satisfactione correxerit. Amen, Amen, Amen. Datum Panhormi per manum Roberti Cancellarii Die Dedicationis Ecclesiæ, Quarto Kalendas Maii Indictionis Tertiæ, Incarnationis Dominicæ Anno MCXL. Regni verò Excellentissimi Regis Rogerii Anno Decimo. Et totum superius apertissimè declaratum sigillari, & insigniri fecimus Chrisovullo Regali nostro.

*PANHORMITANÆ VRBI PRIMITIAS REGII
diadematis refert Rogerius in Privilegio, quod Archiepi-
scopo concedit Panbormitano de creandis
Tabellionibus.*

Anno
1144.

ROGERIUS IN CHRISTO DEO PIUS, FORTIS REX. Divinis liberalibus donis Nobis amplissimè datis tunc præcipuè respondemus; cum Venerabiles Dei Domos, ab ipso ditati, ditamus: per ipsum adaucti augemus: protecti, & exaltati ab ipso altitudini dare contendimus. Sanctam itaque Ecclesiam Panhormitanam, quam & hoc generali voto, charitate Divinæ Religionis amplectimur, & quodam speciali Privilegio in claustris nostri pectoris summa alacritate gestamus; partim quidem, quia, ET PRIMITIAS NOSTRI DIADEMATIS REGII in ipsa, & ab ipsa accepimus, partim autem, quia in ipsa Veneranda Sede permanentem Ugonem Religiosissimum Siciliæ Archiepiscopum, Virum, & in

4
 & in spiritualibus eximium, & in temporalibus nimis laudabilem diligimus, more solito beneficiis Nobis Divino munere datis semper ditare simul, & dotare duximus. Inde est, quòd Divina moti Clementia, à qua omne bonum procedit, de nostra speciali gratia, ad laudem, & gloriam valdè munifici Dei, & superlaudabilis Reginae nostrae Dei Genetricis, & semper Virginis Mariae, & pro salute animarum nostrorum celeberrimum Parentum concedimus, & donamus perpetuò praedictae Sanctae, & Catholicae Ecclesiae, & praescripto Religiosissimo Archiepiscopo, non solum dilecto, sed etiam laudato fideli nostro, & Successoribus ejus perpetuò Tabulariam felicissimae Urbis Panhormi, eis potestatem praebentes, ut ipse Religiosissimus Archiepiscopus, & Successores ejus ex nunc, & in perpetuum habeant licentiam, & peculiare dominium concedendi illam Clericis praedictae Ecclesiae, tam in à Deo custodita Civitate Panhormi, quam & in Diacesi ejusdem Ecclesiae. Vnde, & ad majorem fidem, & firmam securitatem occurrentium factum est praedicto Archiepiscopo praesens Privilegium nostra consueta bulla plumbea sigillatum, & signatum, mense Martii Indictione Septima Anno à Creatione Mundi Sexies Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Secundo.

Rogerus in Christo Deo Pius, Fortis, Rex, & Christianorum adiutor.

PANHORMITANAM URTEM PRINCIPALEM

Siculi Regni Sedem, Coronae, & Coronationis Regie primitivum Domicilium nuncupat Guillelmus in Privilegio, quo Ugoni Archiepiscopo, & Successoribus feudum concedit Brocati.

IN NOMINE DEI AETERNI, ET SALVATORIS
 NOSTRI JESU CHRISTI Amen.

Anno

1157.

GUILLELMUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA REX SICILIAE, DUCATUS APULIAE, ET PRINCIPATUS CAPUAE. Reges Gentium, & Principes Nationum ea demum ratione justè regnant, & rectissime principantur, si illi summo Principi se subiectas esse intelligunt, per quem Reges regnant, & potentes, ut Salomon ait, scribunt justitiam, nec alio modo Nos habenas Regni Nobis cœlitus commissas rectè administrare credimus.

dimus, nisi Sacrosanctam Ecclesiam, quæ Mater est Fidei, ac Religionis, modis omnibus exaltare, & magnificare studeamus; ideoque sanctam Panhormitanam Ecclesiam PRINCIPALEM NOSTRI REGNI SEDEM, ET CORONÆ, SIVE CORONATIONIS NOSTRÆ PRIMITIVUM DOMICILIUM amplificare in temporalibus Nobis à Domino commissis studentes concedimus, donamus, offerimus in perpetuum habendum, possidendum, donandumque tibi viro Venerabili Vgoni ejusdem Sedis Domino digno Archiepiscopo, Successoribusque tuis Canonice intrantibus, Broccatum feudum scilicet, sex militū, quod in demanio, in demanio, & quod in servitio, in servitio, cum divisionibus suis, ea videlicet conditione ut, & Tu, & tui Successores Nobis, Heredibusque nostris, nostra ordinatione in Regnum Nobis succedentibus, prout ipsius feudi ratio postulat, annis singulis pro beneplacito nostro serviat. Ad hujus autem confessionis, & donationis nostræ memoriam, & inviolabile firmamentum præsens scriptum per inanum Matthæi nostri Notarii scribi, & bulla aurea nostro Typario impressa insigniri iussimus Anno, Mense, & Indictione subscriptis. Datum in felici Vrbe Panhormi per manus Majoris Magni Ammirati Ammiratorum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Centesimo Quinquagesimo Septimo Mense Decembris Sextæ Indictionis, Regni verò Domini Guillelmi, Dei gratia magnifici, & gloriosissimi Regis Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ Anno Sexto feliciter Amen. Ducatus autem Domini Rogerii Ducis Apuliæ gloriosi carissimi Filii sui Anno Secundo prosperè Amen.

REGII DIADEMATIS PRIMITIAS IN IPSA,

et ab ipsa Panhormitana Urbe suscepisse sciretur Guillelmus

Primus in Privilegio, quo Vgoni Archiepiscopo

Panhormitano domum concedit.

Anno
1159.

GUILLELMUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA REX SICILIÆ, DUCATUS APULIÆ, ET PRINCIPATUS CAPUÆ, Divinis libertatibus copiosè Nobis impensis tunc præcipuè respondemus; cum Domos Dei ab ipso ditati ditamus: adacti per ipsum augemus: protecti, & provecti ab ipso provectui dare contendimus. Sanctam itaque Panhormitanam Ecclesiam, quam & hoc generali voto divinæ Religionis intuitu amplectimur, & quadā speciali

ciali praerogativa intra nostri pectoris claustra praecipua dilectione gestamus, tum quia, ET REGII DIADEMATIS NOSTRI PRIMITIAS IN IPSA, ET AB IPSA SVSCEPIMVS, tum quia in ejus reverenti Sede residentem Ugonem, scilicet Venerandum Panhormitanum Archiepiscopum Virum, & in spiritualibus eximiū, & in temporalibus laude omnimoda commendandum diligimus, more solito beneficiis Nobis Divino Munere praestitis perpetuo ditare pariter, & dotare duximus. Inde est, quod tam eidem Sanctae, & Reverendae Panhormitanae Ecclesiae, quam praefato Ugoni Venerando Archiepiscopo non minus dilecto, quam probato Fideli nostro, ejusque successoribus praesenti scripto in perpetuum valituro donavimus, liberèque concessimus Domum, quae fuit quondam Christophori olim Ammirati sitam in Civitate Messanae, cujus fines hi sunt: à parte meridiei à turri nova rotunda, quae est in angulo super barbacanum sicut vadit per murum Civitatis usque ad Domum Apelati Filii Papajoannis, & sic descendit per mediam avanellam, quae est communis cum domo ipsius Apelati, & per Coemeterium Ecclesiae Sanctae Mariae recto tramite usque ad domum, quae fuit emptà ab Adelfia, & inde claudit totum Iardinum tendens juxta coquinam magnae domus Gayti Maymonis, & inde descendit per caput ipsius Iardini usque ad murum Vniversitatis, & inde per ipsum murum ascendit usque ad praedictam turrin rotundam, quae est in angulo Civitatis cum omnibus, quae continentur infra has divisiones. Ad hujus sanè concessionis, & donationis nostrae memoriam, & inviolabile firmamentum praesens Privilegium nostrum per manus Matthaei nostri Notarii scribi, & bulla plumbea nostro Typario impressa jussimus insigniri. Anno, Mense, & Indictione subscriptis. Datum in Civitate Messanae per manus Majonis magni Ammirati Ammiratorum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Centesimo Quinquagesimo Nono Mense Junii Septimæ Indictionis, Regni verò Domini Guillelmi Dei Gratia Magnifici, & Gloriosissimi Regis Siciliae, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae Anno Nono feliciter Amen. Ducatus verò Domini Rogerii Gloriosissimi Ducis Apuliae carissimi Filii sui Anno Quarto prosperè Amen.

PANHORMITANAM URBEM GUILLELMUS REX REGIAM appellat, Thronum, & Solium suæ Majestatis in Privilegio, quo Archiepiscopo Panhormitano jurisdictionem concedit contra Adulteros, & circa Judicia competentia Clericorum.

Anno
1171.

GUILLELMUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA REX SICILIÆ, DUCATUS APULIÆ, ET PRINCIPATUS CAPUÆ. Comitibus, Justitiariis, Baronibus, & universis Bajulis, qui sunt de Parochia, & Diœcesi Archiepiscopatus Panhormi Fidelibus suis salutem, & dilectionem. Et si universæ Regni nostri Ecclesiæ in judicandis Clericis, & Adulteriis coercendis Privilegio gaudeant principali; Venerabili tamèn Panhormitanæ Ecclesiæ illud tanto clementiùs duximus indulgendum, quanto, & IN URBE REGIA fundata dignoscitur, in qua THRONUS, ET SOLIUM NOSTRÆ RESIDET MAJESTATIS, & Nos eam quodam familiari affectu diligimus, & beneficiorum nostrorum exhibitione fovemus. Præsenti itaque Privilegio nostro concedimus eidem Panhormitanæ Ecclesiæ, nec non Gualterio Venerabili Archiepiscopo ipsius Ecclesiæ dilecto fideli, & familiari nostro, & Successoribus ejus, ut si quis de Parochia, vel Diœcesi prædictæ Ecclesiæ de Adulterio accusatus, vel in eo fuerit deprehensus ad Iudicium Curia ipsius Ecclesiæ, in qua Adulteria ipsa judicari debent, consistat, & à Curia ejusdem Ecclesiæ iudicetur, corrigatur. Excepto si per insultum, & violentiam Adulterium committatur. Quod si acciderit; iudicetur ab Ecclesia de ipso Adulterio, quod spectat ad Iudicium Ecclesiæ, & de hoc quod spectat ad Iudicium Curia nostræ, videlicet de insultu, & violentia; iudicetur ab ipsa Curia nostra. De personis autem Clericorum volumus, & iubemus, ut si aliquis Clericus totius Parochiæ, vel Diœcesis prædictæ Panhormitanæ Ecclesiæ de aliquo Foris factò, de quo de persona sua iudicari, vel condemnari debeat, fuerit appellatus ab Ecclesia, & in Curia Ecclesiæ de hoc, quod ad personam suam spectat, iudicetur, & corrigatur sicut convenerit iuxta Canones, & Jus Ecclesiasticum. Excepto si aliquis Clericus fuerit appellatus de prodicione, aut homicidio, vel de alio huiusmodi magno maleficio, quod spectet contra Maiestatem nostram. Quod si acciderit; volumus, & præ-

præcipimus, ut de hoc, quod spectat ad Judicium Ecclesiæ iudicetur ab Ecclesia, & de hoc, quod spectat ad Judicium Curiae nostræ iudicetur à Curia nostra. Si verò aliquis Clericus de hereditate, vel aliquo tenimento, quod non ab Ecclesia, sed ab alio, sive pro patrimonio, sive aliunde in Terris alicuius teneat, appellatus fuerit; volumus, ut de hoc in Curia illius, in cuius Terra possessiones, vel tenimentum habuerit; respondeat, & quod iustum fuerit faciat. Non tamen ut persona eius exinde capiat, aut incarceretur. Præterea Vobis Baiulis præcipimus, ut ad prædicta Adulteria coerenda, & corrigenda eidem Venerabili Archiepiscopo dilecto, fideli, & familiari nostro, in quibus opus fuerit auxilium tribuatis. Datum Panhormi Decimo Quinto Die Mensis Aprilis Indictionis Quintæ.

PANHORMITANAM URBEM SEDEM, CAPUT, ET CORONAM Regni Siciliae nuncupat Henricus Imperator, & Rex una cum Constantia Imperatrice in Privilegio, quod reditus aliquos confirmat Archiepiscopo, & Canonicis Panhormitanae Ecclesiae.

IN NOMINE SANCTÆ, ET INDIVIDUÆ TRINITATIS.

Anno
1195.

HENRICUS SEXTUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR, ET REX SICILIÆ SEMPER AUGUSTUS. Inter cætera bona, quæ agimus, Creatori nostro non modicum credimus complacere, si statum Ecclesiasticum ipsius, & conservare in integrum, & promovere etiam in melius studeamus. Inde est, quòd Nos attendentes devotionem dilecti fidelis nostri Bartholomæi Venerabilis Panhormitani Archiepiscopi, & omnium Canonicorum Panhormitanae Ecclesiæ; considerantes etiam dignitatem, & prærogativam ipsius Ecclesiæ Panhormitanae, quæ SEDES, ET CAPUT EST REGNI NOSTRI SICILIÆ, ET IN QUÀ IPSIUS REGNI CORONAM PRIMO PORTAVIMUS, Imperiali auctoritate hujus Divalis paginæ patrociniò concedimus, & confirmamus, unà cum dilecta Consorte Nostra Constantia Illustri Romanorum Imperatrice Augusta, ipsi Archiepiscopo, Canonicis, & Ecclesiæ

clesiarum Panhormitanarum omnes redditus ; & praebedas ipsius Ecclesiarum ; mandantes firmiter , & praecipientes , ut in perpetuum tam Ipsi , quam eorum Successoribus redditus praebedarum , à Duana nostra per Magistros ipsius Duanae de redditibus Civitatis Panhormi integrè , & sine diminutione aliqua annis singulis persolvantur , sive crescant , sive decrescant redditus ipsius nostrae Panhormitanae Civitatis , scilicet omni anno tarenos Siciliae viginti , & novem mille , & ducentos , singulis videlicet mensibus tarenos Siciliae duos mille quadringentos , & viginti septem ad pondus Panhormi . Mandamus etiam , ut de frumento portarum Panhormi , & ordeo , nec non de Vineis , & Jardinis Duanae nostrae , de frumento quoque Menzelmir , & ordeo , jardinis , cannetis , & hortis integrè persolvatur eis singulis annis , sicut fuit consuetudo tempore praedicti Regis Guillelmi Secundi . Confirmamus insuper prænominato Archiepiscopo , eidem Ecclesiae , & praedictis Canonicis duas praebedas portus , & quaecumque à tempore Roberti Vviscardi , usque ad obitum Regis Vvillelmi Secundi praedictae Panhormitanae Ecclesiae data sunt , vel concessa , vel quae deinceps justo titulo acquisierit , eaque omnia sub protectione nostra , & defensione illibata semper volumus permanere . Imperiali praeterea benignitate concedimus eis , & confirmamus , ut si fortè Canonicorum aliquis , vel Clericorum Panhormitanae Ecclesiae , seu quispiam de Clericis Panhormitanae Civitatis , aut Parochiae super aliquo negotio fuerit impetitus , nulla ratione cogatur alibi , quam coram Panhormitano Archiepiscopo , vel Capitulo ipsius Ecclesiae respondere . Statuimus quoque , & Imperiali edicto sancimus , ut haec nostra confirmatio tam à Nobis , quam à nostris Successoribus perpetuò inviolabiliter observetur , nullaque omnino persona alta , vel humilis , Ecclesiastica , vel Secularis , huic nostrae confirmationi contraire praesumat , vel eam aliquo perturbationis modo infringere . Quod qui facere attentaverit ; centum libras auri pro poena componat , quarum medietas Camerae nostrae inferatur , reliqua patientibus injuriam persolvatur . Praesenti confirmatione nostra nihilominus Archiepiscopo , Canonicis , & Ecclesiae Panhormitanae firma , & stabili in perpetuum permanente . Ad hujus rei certam evidentiam praesentem inde paginam conscribi , & Majestatis nostrae sigillo aureo jussimus communi . Cujus rei Testes sunt Matthaëus Capuanus Archiepiscopus , Henricus Vvarmazienfis Episcopus , Bonifatius Marchio Montis Ferrati , Philippus Frater Domini Imperatoris , Albertus Comes

Despanheim ; Robertus de Durne ; Arnoldus Horombere ; Hartmannus de Butingen ; Marcoaldus Siniscalcus ; Henricus Marefcalcus de Kalerdin ; Henricus Pincerna ; & alii quamplures. Signum Domini Henrici Sexti Romanorum Imperatoris Inuictissimi , & Regis Siciliae. Acta sunt hæc Anno Incarnationis Dominicæ , Millesimo Centesimo Nonagesimo Quinto , Indictionis Decimæ Tertiæ. Regnante Domino Henrico Sexto Romanorum Imperatore gloriosissimo , & Rege Siciliae. Anno Regni ejus Quinto , Imperii verò Quarto. Datum Panhormi per manus Alberti Imperialis Aulae Prothonotarii Tertio Idus Ianuarii.

SERENISSIMI FRIDERICI SICILIÆ REGIS PRIVILEGIUM , per quod Panbormitani Cives in perpetuum res proprias in Portum , & per Portas immittere , ac extrahere sine ulla Gabellarum solutione possint : iis victualibus exceptis , quæ sine speciali Regis mandato extrahi non valent , & mercimoniis , quæ ab extrâ Regnum per Mare , aut per Terram deferantur Panbormum . Pro quibus si magna fuerint , tarenus duo pro centenariis ; si parva , tarenus unus solvatur : nec non per totum Regnum , & extrahere , & immittere libere possint cū aliis Gratiis , quæ in hoc Privilegio pro Civibus continentur .

Anno
1200.

FRIDERICUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA REX SICILIÆ, DUCATUS APULIÆ, ET PRINCIPATUS CAPVÆ. Regiæ Serenitatis respicit gloriam , ampliat laudem , sustollit altius dignitatem , cum fidelium suorum Principes fidem considerat , devotionem accendit , & digna servitia æqua retributionis lance compensat. Considerantes igitur expertam fidem , & grata servitia , quæ Vos Cives Panhormi fideles nostri Prædecessoribus nostris felicitis memoriæ , & nostræ celsitudini devotè satis , & fidelitèr semper exhibere curastis , atque in antea poteritis exhibere : attendentes etiam , qualiter pro fidelitate Nobis servanda , eo videlicet necessitatis articulo , quando præ turbatione Siciliae rara fides erat in Aliis , & ferè singuli titubabant , non solum rerum vestrarum dispendium , verum etiam Personarum pericula constanter , & fidelitèr pertulistis ; de innata Nobis clementia concedimus Vobis , & Successoribus vestris in perpetuum integram libertatem tam de Portu , quàm de Portis in omnibus Gabellis ipsius Civitatis nostræ Panhormi , ut liberè , & sine aliqua datione possitis omnes , & quas-

quascumque res proprias immittere per ipsas Portas ; & Portum Panhormi , & inde similiter liberè , & sine datione extrahere quælibet propria : exceptis iis victualibus , quæ de speciali mandato nostro extrahi consueverunt , & mercimoniis , quæ de extrâ Regnum Panhormi detuleritis , sive per Mare , sive per Terram ; de quibus , si magna fuerint , dabitis in ipso Portu Panhormi tantum , & non alibi , de centum tarenis duos tarenos tantum , & si fuerint subtilia ; de centum dabitis unum rarenum tantum . De quibus omnibus mercimoniis per totum Regnum nostrum , excepto Portu Panhormi , sicut dictum est , nihil aliquatenus exsolvatis . Concedimus etiam Vobis , ut de victualibus , & quibuscumque aliis rebus , quæ ad ipsam Civitatem Panhormi detuleritis tam per mare , quam per terram , per Siciliam , Calabriam , & totum Regnum in extrahendo , ponendo , & immitiendo , plenam habeatis omni tempore libertatem . De vino verò , quod per mare Panhormum defertur , dabitis in ipso Portu Panhormi tantum , & non alibi , de centum tarenis quinque . De oleo quoque dabitis de centum decem in eodem Portu tantum . Salvo eo , quod ad opus familiæ vestræ tam de Vino , quam de Oleo iuste potest sufficere . Concedimus quoque , ut Animalia vestra ubique per Siciliam per terras Demanii nostri habeant pascua libera ab omni datione . Concedimus nihilominus , ut liceat Vobis incidere ligna tam viva , quam mortua ad usum vestrum ubique per demanium nostrum . Volumus etiam , ut non nisi de crimine Majestatis , & illis criminibus habeatis duellum , de quibus si quis convictus , vel confessus fuerit ; vitam , aut membrum amittere debeat . Ad hujus autem nostræ Concessionis memoriam , & inviolabile firmitamentum , præsens Privilegium per manus Matthæi de Salerno Notarii , & fidelis nostri scribi , & Majestatis nostræ sigillo pendente iussimus communiri : anno , mense , & indictione subscriptis . Datum in Urbe felici Panhormi , per manus Gualterii Regni Siciliæ Cancellarii . Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Mense Septembris Quartæ Indictionis . Regni verò Domini nostri Friderici Dei gratia Serenissimi Regis Siciliæ , Ducatus Apuliæ , & Principatus Capuæ Anno Tertio feliciter . Amen .

PANHORMITANAM URTEM REGUM SEPULCHRIS ,
Regiæ Coronationis , & primariæ Ecclesiæ dignitate conspi-
cua commendat Fridericus Imperator , & Rex
in Privilegio , quo Ecclesiam illam no-
vis divitiis locupletat .

IN NOMINE DEI ÆTERNI, ET
 SALVATORIS NOSTRI
 JESU CHRISTI
 A M E N .

Anno
 1210.

FRIDERICUS DIVINA FAVENTE CLEMEN-
 TIA REX SICILIÆ , DUCATUS APULIÆ ,
 ET PRINCIPATUS CAPUÆ . Si regnantis
 gloriam dona clarificant , quæ largiuntur ; ea sunt ,
 quæ perpetuitate temporis clarior fama conce-
 lebrat , quæ pia consideratione sacrosanctis con-
 feruntur Ecclesiis : quia sicut per ea dilatatur
 ejus hereditas , cujus est terra , & plenitudo ejus ; sic salutis con-
 quiritur meritum , ut felici commercio pro temporalibus merea-
 mur æterna : accedit etiam ad hoc personæ respectus aliquando ,
 cujus ita Nobis accepta sunt merita , ut ejus intuitu , loco , cui præ-
 sideret , beneficia debeamus . Inde est , quòd cum pia nostræ men-
 tis intentio opera Nobis suadeat pietatis , & ad id præcipuè voti
 nostri summa se porrigat , ut retribuamus aliquid Domino pro
 omnibus , quæ tribuit Nobis , pro salute nostra principaliter , & re-
 medio animarum felicitium quondam parentum nostrorum memo-
 riæ recolendæ , QUORUM CORPORA IN PANHORMI-
 TANA ECCLESIA REQUIESCUNT . Consideratione quoque
 fidei , & grati servitii , quod tu Parisi Venerabilis Panhormita-
 næ Ecclesiæ Electe , dilecte familiaris , & fidelis noster , specia-
 litèr , & cum omni devotione , nec non , & Vos Panhormita-
 ni Canonici experti fideles nostri prædictis parentibus nostris in-
 clytæ recordationis fidelitèr , & devotè exhibere curastis : obten-
 tu etiam quòd ab annis teneris tam sedulo , quam ferventer No-
 bis , & regno nostro sinceritatis affectu studuistis fide , & ope-
 re famulari : & qui etiam personas vestras pro nostræ Sereni-
 tatis

tatis gloria , & honore , & zelo bonæ fidei , quam plurimis exposuistis laboribus , periculis , & jacturis : ut labor vestri corporis , & fides vestræ devotionis penès nostram celsitudinem non transeat otiosa , sed in retributionem Ecclesiæ vestræ pertranseat: habentes quoque præ oculis, quòd in ipsa ECCLESIA PANHORMITANA SACRAM UNCTIONEM, ET REGIUM SUSCEPIMUS DIADEMA; quia etiam sicut ipsa Ecclesia PRIMA EST INTER OMNES ECCLESIAS REGNI NOSTRI, ET EXCELLENTIA DIGNITATIS SUÆ CÆTERIS ECCLESIIS PRÆEMINET, sic in divitiis debet excedere universas, de mera nostræ munificentia largitatis, quia præcipuè illud in tutissimo loco repositum æstimatur, quod ad divinæ pietatis cultum noscitur dedicatum, donamus tibi prædicto Electo tanquam benemerito, & Vobis prænominatis Panhormitanis Canoniciis, & eidem Ecclesiæ Panhormitanæ, ac Successoribus vestris, & perpetuò concedimus omnes Judæos Civitatis nostræ Panhormitanæ, tam illos, qui in ipsa Civitate morantur, quàm & alios; quos de cætero in ipsa Civitate contigerit habitare, ut de cætero homines vestri sint, & Ecclesiæ Panhormitanæ, & Vobis, & Ecclesiæ subditi in omnibus existentes de Gisia, & omni servitio, & jure, & aliis rationibus eorum Vobis, & Ecclesiæ Panhormitanæ respondeant, sicut hætenùs Curiæ, & Dohanæ nostræ consueverant respondere. De causis etiam eorum non alibi, quàm in foro Ecclesiæ conveniantur, & judicentur. Ex superabundanti quoque gratia plenitudinis nostræ, & ut in primitiis beneficii nostri ipsa Ecclesia incipiat, à pressura, qua premitur, aliquatulum respirare, tibi prædicto Electo, & Vobis Panhormitanis Canoniciis fidelibus nostris, & eidem Ecclesiæ, ac Successoribus vestris benigno favore, & in perpetuum concedimus, & donamus totam Tinctam nostram ipsius Civitatis nostræ Panhormitanæ, quæ sit, & fieri potuerit in futuro, cum fundico, & omni jure, & libertate sua, vestris, & Panhormitanæ Ecclesiæ usibus, & commodis profuturam: volentes, & præsentis privilegio firmitèr statuantes, ut omnes redditus, & proventus, & omnia jura ipsorum Judæorum, & redditus ipsius Tinctæ Archiepiscopus cum ipsis Canoniciis Panhormitanis tantum semper dividat, cum quibus omnes redditus Gabellarum Dohanæ nostræ ipsius Civitatis Panhormi ad ipsam Ecclesiam pertinentes dividere consuevit. Ut igitur tu prædictæ Electe, & Vos Canonici Panhormitani, & Ecclesia vestra, ac Successores vestri col-

latione hujusmodi gaudeatis, & præsens nostra pietatis donatio firma in perpetuum, & illibata persistat, ne vel molestiis, vel fatigationibus fieri possit (quod absit) aliquo tempore recidiva; præsens nostræ Majestatis privilegium Ducali nostra sanctione firmatum per manus Aldoini Notarii, & fidelis nostri scribi, & sigillo nostro jussimus communiri anno, mense, & indictione subscriptis. Datū in Vrbe felici Panhormi anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Decimo; Mense Januarii Decimæ Quartæ Indictionis. Regni verò Domini Friderici Dei gratia gloriosissimi Regis Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ Anno Decimo Tertio feliciter Amen.

*IDEM SERENISSIMVS SICILIÆ REX FRIDERICVS AD
Imperium electus, & in Sacro Regni sui Palatio, quale
vocat ipse Palatium Panbormitanum, existens, Privi-
legium Anno 1200. datum iterum confirmat, plu-
ribus additis Panbormi laudibus.*

Anno
1221.

FRIDERICUS DEI GRATIA ROMANORUM
IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, REX
SICILIÆ, DUCATUS APULIÆ, ET PRIN-
CIPATUS CAPUÆ. Per præsens scriptum no-
tum facimus Vniuersis, quod post solemnem
Curiam, quam Capuæ celebravimus, ubi de re-
signandis Privilegiis uniuersis Edictum fecimus
generale: Cives felices Vrbis nostræ Panhormi, fideles nostri,
Nobis in Sacro Palatio Regni nostri feliciter existentibus quoddā
Privilegium à Majestate nostra Regia, ante tempora Coronatio-
nis nostri Imperii Sacri, eis indultum nostræ Curie resignarunt:
supplices humiliter, & deuotè ut eis dictum Privilegium re-
stituere, & quidquid in eo continebatur, concedere, & confir-
mare de nostra gratia dignaremur. Nos autem supplicationes eo-
rum benignius admittentes, & considerantes grata, & accepta
servitia, quæ semper nostris Prædecessoribus recolendæ memoriæ,
& nostræ Celsitudini tempore pueritiæ nostræ fidelitate lucida
exhibuerunt, & de cætero exhibebunt, dicti Privilegii tenore di-
ligenter inspecto, illud sibi restituimus, & ea, quæ contineban-
tur in eo eisdem concedentes, & perpetuò confirmantes, salvo
mandato, & ordinatione nostra. Ad hujus igitur restitutionis, cō-
ceilio.

cessionis ; & confirmationis nostræ memoriam , & robur de cætero valiturum præsens scriptum per manus Joannis de Tregeto Notarii , & fidelis nostri inde scribi , & sigillo Majestatis nostræ jussimus communiri Anno , mense , & indictione subscriptis . Datum in Vrbe felici Panhormi Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo vigesimo primo , Mense Septembris , Decimæ Indictionis . Imperii Domini nostri Friderici Dei Gratia Romanorum Imperatoris semper Augusti , & Regis Siciliæ Anno primo ; Regni verò Siciliæ Anno vigesimo quarto , feliciter . Amen .

*IMPERATORIS FRIDERICI MAJESTAS CONSUE-
tudo Urbis Panhormi primæ Regni Sedis , & illam præcipue ,
qua cavetur , quòd Cives pro aliquo negotio publico , vel
privato , civili , aut criminali , etiam ad Officialium Cu-
riæ petitionem extrahi non possint , nec non alias
Consuetudines Panhormitanos à judiciis
eximentes , approbat , & con-
firmat .*

Anno
1224.

FRIDERICUS DEI GRATIA ROMANORUM
IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, HIE-
RUSALEM , ET SICILIÆ REX. Castellano
Vicecomiti , Prætori , & Vniverſo Populo Pa-
nhormi fidelibus ſuis gratiam ſuam , & bonam
voluntatem . Cum felix Civitas noſtra Panhormi
Prima Regni noſtri Sedes exiſtat , & à Pro-
genitoribus noſtris præſcis Regibus multis approbatis Conſuetudi-
nibus fuerit honorata , quæ tam utilitatis Regnantium dominorum ,
quàm opportunitatis Civium dignoſcuntur : dignum duxit noſtra
Serenitas ſpecialem Vobis gratiam indulgere , Vniverſitati veſtræ
liberalitèr concedendo : Quatenus illa veſtra Conſuetudine , per
quam nullus Civis Panhormi cogi debet exire de Civitate ipſa
pro aliquo negotio publico , vel privato , civili , vel etiam crimi-
nali ad cauſandum ob aliquam citationem Officialium curiæ no-
ſtræ : Illa etiam Conſuetudine , per quam dicti Officiales per mo-
dum inquisitionis generalis , vel ſpecialis , aut alium extraordina-
rium modum in privatis , & publicis criminibus quibuſcumque
contrà

contrà unum, vel plures de jam dicta Civitate non debent procedere ex eorum officio, vel ad denuntiationem etiam alicujus; & præcipuè quando patratores criminum nequeunt inveniri ad pœnam personalem, vel pecuniariam infligendam: nec non omnibus antiquis, & approbatis Consuetudinibus vestris, quibus ab eorundem Progenitorum temporibus, & præcipuè à tempore Regis Guillelmi Junioris Consobrini nostri usque ad hæc felicia tempora nostra, usi, & gavisus estis, utamini, & eas absque contradictione aliqua habeatis (non obstantibus novis Constitutionibus nostris loquentibus specialiter) tanquam Privilegia à Nobis aut Prædecessoribus nostris indulta. Et Consuetudines per quas citati à Curia nostra, vel Iustitiariis Regionum à locis eorum exire nullatenus tenebantur, quàm super exigenda pœna ab Vniversis..... reliqua erosa desiderantur.

ALIUD IMPERATORIÆ MAJESTATIS EJUSDEM

Privilegium, seu provisio

Panhormitani Cives pro eorum usu in Goderano, & Parco vetere ligna, & pro eorum Vincis cannas è Cannetis Cassari incidere possint. Boves etiam eorum domesticos absque Canibus, & campanis in locis, ubi spissura non sunt, pascua sumere liceat. Cujus quidem Privilegii expeditæ sunt Exequutorie Thomasi Molisii Justitiarii, ut infra liquet.

Anno
1228.

THOMASIVS DE MOLISIO Imperialis Justitarius in Sicilia citrà flumen falsum. Prudentibus Viris Magistris foristeriis, & forigeriis citrà flumen falsum constitutis, præsentēs literas inspecturis dilectis Amicis suis salutem, & dilectionem sinceram. A Domino nostro Serenissimo Imperatore nuper recepimus sacras literas in hac forma. Fridericus, &c. Thomasio de Molisio, &c. Pro parte hominum Panhormi nostrorum fidelium fuit Excellentie nostræ humiliter supplicatum, quòd cum ipsis ligna sint pro suis usibus non modicum opportuna, sine damno, & præjudicio venationum nostrarum eisdem posse ligna ad usus eorum incidere de gratia nostra permittamus: nihilominus concedentes eis, posse in Cannetis

tis fusè cannas incidere de gratia nostra pro Vineis eorumdem ! Nos autem ipsorum supplicationibus inclinati tuæ fidelitati mandamus, quatenus ipsos apud Goderanum, præterquàm in plano, & apud Parcum veterem, si eis sufficiant; alioquin per alia loca, absque omni damno venationum, & solationum nostrorum, ligna incidere ad usus eorum permittas. Cannas etiam in Cannetis Cassari incidi pro vineis eorum permittas, sicut extitit antiquitus consuetum. Significaverunt postea, quod cum foristerii nostri de Panhormo à Collectis, & exactionibus eximantur, ipsis super his dignetur nostra Misericordia providere. Quare tibi mandamus, quatenus de ipsis foristeriis facias, sicut per nostram Curiam est statutum. Boves etiam eorum domitos sine canibus, & campanis in locis, ubi spissuræ non sunt, per eorum Custodes duci, & pasci permittas; dum tamen ab omni specie, & ingenio, & modo venandi abstineant; & quilibet suos separatim ducat: ita quod non veniant in armentum. Datum in Campis propè Gualdi Melfi xxii. Augusti, primæ Indictionis. Volentes igitur prædictum Imperiale mandatum omni, qua convenit, devotione complere, mandamus Vobis ex Imperiali parte, firmiter injungendo, quatenus juxta tenorem Præscripti Imperialis mandati, hominibus Panhormi apud Goderanum, præterquàm in plano, & apud Parcum veterem, si eis sufficiant: alioquin per alia loca absque omni damno, & præjudicio Imperialium Venationum, & solationum, ad eorum usus ligna incidere permittatis. Cannas etiam in Cannetis Cassari incidi pro eorum vineis permittatis, sicut extitit antiquitus consuetum. Boves etiam eorum domitos sine canibus, & campanis, in locis, ubi spissuræ non sunt, per eorum Custodes duci, & pasci permittatis, dum tamen ab omni specie, & ingenio, & modo venandi abstineant: & quilibet suos separatim ducat. Ità quod non adveniant in armentum. Nullam proinde prædictis Bovibus contrà tenorem Imperialis mandati prædicti molestiam inferentes. Datum Panhormi Vigesimo quinto Octobris secundæ Indictionis.

ETJUSDEM IMPERATORIS FRIDERICI AD PANORMITANOS epistola, qua de Imperatricis sua familiaria Prole eos facit certiores.

FRIDERICUS SECUNDUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, HIERUSALEM, ET SICILIÆ REX.

Panormitanis Fidelibus suis, &c.

Communem, & debitam omnium populorum regiminis nostri lætitiæ expectationum nostrarum votis specialiter deducentes, ad vos Imperialium apicum certa descriptione deferimus, quòd ad aliorum notitiæ, fama tantummodo, veritatis aliquando nescia, nuntiante defertur. Singularis tamen, & purus nostræ familiaritatis affectus, quem ad vos, velut ad nostrum populum, specialem, & peculiarem habemus, non injustam cæteris causam invidiæ de Nobis, vel admirationis adducit. Vos etenim clarissima Prædecessorum nostrorum hæreditas, Successorum indubitata patria, Aula Regum, vos exaltationis nostræ fidele principium, & sublimationis processus egregius, præcipuam gratiam meruistis. Propter, quòd sicut de Manu Domini continuantur nobis bona continuè; sic prospera prosperis successivè succedunt. Sicque desideria vestra providè meritò recreamus; de charissimæ Consorte nostra natam nobis nuperrimè filiam, votivis expectationibus vestris hilariter nuntiantes, utpotè qui felicitatis nostræ, nec minus vestræ lætitiæ vobiscum volumus domestica participatione fortiri. Inter cætera nanque de quibus divina potentia gratificari se nobis communiter eodem beneficio posset, & vobis nullum munus communi voto communius, nullum nostris, & vestris profectibus efficacius arbitremur, quàm cum nostræ sæcunditatis prolis novæ fœtu multiplicat, cum qua tranquillitatis vestræ status secundiori robore nostri dominii roboratur, & petita pax vobis, & posteris confirmatur. Hinc quippe est Regnorum omnium salus: hinc vita pacifica populorum cum Regalis mensæ circuitus legitima sobole circumdatur. Hæc sunt affectionis certissima pignora Principis ad subiectos, cum circa latera filiorum generosæ propaginis sua incrementa circumspicit, quibus fidem, & gratiam præparat subditorum. Nam cum vitæ propriæ terminos finiri præco-

gitat,

gitat, propagari gaudet in sobole gratiam Principatus. Et quamquam in prole feminea Regnorum jura, & Regnantium solia non quiescant, grata tamen hæc filia debet esse cum Masculis, quæ velut tempestiva Paranymphea sequentium ex arrha certissima Masculorum ex Imperatricis novæ consortio indubitatum nobis, & vobis (Domino favente) de Regibus copiam repromisit. Datum, &c.

ALIA EYUSDEM IMPERATORIS AD PANHORMITANOS epistola, qua illis de altera Prole Masculæa notitiam participat.

Anno
1238.

FREDERICUS SECUNDUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, HIERUSALEM, ET SICILIÆ REX.

Panhormitanis Fidelibus suis, etc.

Expectationum vestrarum votis libenter, & sæpe successiva nostrorum successuum insinuatione concurrimus, crudele non minus, quàm inelegans æstimantes, si nos prosperitatis gustu reficimur, vos odore lætitiæ fraudaremus. In participium igitur gaudiorum nostrorum vos gratanter assumimus, & ex charissima Consorte nostra natum nobis nuperrimè filium xviii. scilicet præsentis Mensis Februarii, sub felicitis auspicii sydere vestris desideriis nuntiamus. Quod quanquam vobis solummodo nuntiare videamur ad gaudium, rectiùs tamen, & dignius refertur ad commodum communiter omnium, per quod vobis salus promittitur, & posteris: dum fecunditate propaginis nostri regiminis solium roboratur. Etenim si Regnorum omnium status, & demolitiones attendimus, profectò videbimus, quòd statum cujuslibet servat, & roborat Regiæ sobolis continuata successio, per quam provenit populis perpetua tranquillitas, ac successorum defectus Regna comminuit, & Imperium demolitur. Lætare igitur Regum patriæ, terra dulcedinis, experti dispendii vitæ periculum; spes vos pulcherrima fovet, quòd dum serenitatis nostræ gremium numerosæ prolis fecundat editio, dispendiosam pati penuriam de Regibus non possitis. Ad Vos denique gratissima veniat præsentis insinuationis Epistola, quæ vos in gaudiorum nostrorum consortium evocat, & vestrum vobis in solidum commodum repræsentat, imò si
verum

verum inspicimus, & subtiliter intuemur ex nostri nativitate filii, vos à nobis uberius commodum, & fructum percipitis ampliorem. Nobis enim, & ceteris Orbis terre Principibus filii nascuntur ad gaudium, sed subditis ad salutem. Subest tamen adhuc communis, & ultima causa lēitiei, quòd dum sub Victorię nostrę tempore, quàm de publicis hostibus, & aucta discordia gladius Imperialis obrinuit, de naturę gremio summa provisio prodiit, hominem victoriosum nobis filium, & vobis Regem, & Dominum repromisit. Votis igitur omnium exorabitur divina clementia, ut quem nasci pręstitit, diù vivere prębeat, & cui vivere contulit, conferat, & virtutes. Datum Taurini die 3. Martii xi. Indictionis MCCXXXVIII.

PRIVILEGIUM SERENISSIMI DOMINI REGIS CONRADI in Regem Romanorum electi, quo Cives Panhormi immittendi, & extrahendi per Forum, & Portas Urbis, proventus, & Animalia Massariorum suarum liberos esse concedit. Mercatores verò Cives de emendis, vendendis, vel intromittendis ab eis, à solutione Jurium Gabellæ, vel Dohanæ, Curie Extallerijs, seu Credencerijs Jure Curie solvendorum exemptos, & liberos facit.

Anno
1253.

CONRADUS DEI GRATIA ROMANORUM IN REGEM ELECTUS, SEMPER AUGUSTUS, HIERUSALEM, ET SICILIÆ REX &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & subditorum animos devotius in obsequium adducimus, si eis congruis, & successivis beneficiis prosequentes, illas sibi libertates concedimus, per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare. Ea propter præsentī Privilegio notum facimus Universis fidelibus nostris, præsentibus videlicet, & futuris, quòd Nos attendentes fidem purā, & devotionem sinceram hominum Panhormi nostrorum fidelium, grata, & accepta servitia, quæ Divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolendæ memoriæ, & Nobis post ejus obitū præstiterunt, præstant ad præsens, & præstare poterunt in futurum: ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus, ut proventus, & animalia Massariorum suarum per Portas, & Portum Panhormi liberè intromittant, & distrahant. Et si Mercatores Cives eisdem essent, de his, quæ ab eis emi, vendi ibidem, vel intromitti contigerit; ratione Gabellæ, vel Dohanæ Extallerijs,

riis, seu Credenceriis pro jure Curiae nostrae debito, nihil solvant. Salvo in omnibus mandato, & fidelitate nostra, & haereditum nostrorum. Ad cuius rei memoriam, & stabilem firmitatem praesens Privilegium per Magistrum Joannem de Casali Notarium, & fidelem nostrum fieri, & Majestatis nostrae sigillo iussimus communiri. Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Osta Regni Siciliae Cancellarii, Anno Incarnationis Dominicae Milleesimo Ducentesimo Quinquagesimo Tertio, Mense Augusti, Undecimae Indictionis.

CONFIRMAT MANFRIDUS REX ILLUSTRISSIMUS Domini Regis Conradi Privilegium datum mense Augusti undecimae Indictionis MCCLIII. et consuetudines, bonosque usus Urbis, quibus Civis à Domini Imperatoris Friderici tempore usque ad vitae Dominationis utriusque consumptionem usi sunt: illam signanter, quod Civis pro quavis causa publica, vel privata extrahi non possint. Unde extensius infra.

Anno
1258.

MANFRIDUS DEI GRATIA REX SICILIAE, &c. Per praesens Privilegium notum facimus universis tam praesentibus, quam futuris, quod pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium praesentatum fuit nostrae Curiae quoddam Privilegium sub sigillo pendente quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri de quadam gratia indulta eis per eundem Dominum fratrem nostrum, cuius continentia talis est. Conradus Dei Gratia Romanorum in Regem electus semper Augustus, Hierusalem, & Siciliae Rex, &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & subditorum animos devotius in obsequium adducimus, si eis congruis, & successivis beneficiis prosequentes, illas sibi libertates concedimus, per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare. Ea propter praesenti Privilegio notum facimus Universis fidelibus nostris, praesentibus videlicet, & futuris, quod Nos attendentes fidem puram, & devotionem sinceram hominum Panhormi nostrorum fidelium, grata, & accepta servitia, quae divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolenda memoriae, & nobis post ejus obitum praestiterunt, praestant ad praesens, & praestare poterunt in futurum: ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus, ut proventus, & Animalia Massariarum

suarum per Portas, & Portum Panhormi liberè intromittant, & dultrahant. Et si Mercatores Cives ejusdem essent; de his, quæ ab eis eini, vendi ibidem, vel intromitti contigerit; ratione Gallbellæ, vel Dohanæ Extallariis, seu Credenceris pro Jure Curie nostræ debito, nihil solvant. Salvo in omnibus mandato, & fidelitate nostra, & hæredum nostrorum. Ad cujus rei memoriam, & stabilem firmitatem præsens Privilegium per Magistrum Joannem de Casali Notarium, & fidelem nostrum fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri. Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Oëta Regni Siciliæ Cancellarii, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo tertio Mense Augusti, Undecimæ Indictionis. Unde cum supplicaverint nobis humiliter, prædictam gratiam, & indulgentiam confirmari: supplicationibus eorum benignius annuentes, gratiam ipsam indultam eis per prædictum Dominum fratrem nostrum eis de speciali gratia confirmamus: ad majorem propterea cumulum gratiarum omnes libertates, bonos usus, & consuetudines, quibus usi sunt tempore quondam Domini Imperatoris Patris nostri carissimi, & usque ad obitum quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri, & specialiter illam consuetudinem, per quam nullus cogeatur exire de Civitate ipsa pro negotio aliquo publico, vel privato ad litigandum ob aliquam citationem Officialis nostræ Curie, de speciali munificentie nostræ gratia confirmamus eisdem. Ad cujus gratiæ, & confirmationis nostræ memoriam, & robur perpetuò valiturum præsens Privilegium per Mitilianum de Cavea Notarium, & fidelem nostrum, scribi, & sigillo Majestatis nostræ jussimus communiri. Datum in Campis apud Bulgimerentium per manus Gualterii de Oëta Regni Hierusalem, & Siciliæ Cancellarii, Anno Domini- cę Incarnationis Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo octavo.

CIVES PANHORMITANOS PER QUOSVIS OFFICIALES, & magistratus extra Urbem pro causis feudalibus minimè extrahi posse, Imperialibus Regni constitutionibus dictantibus causas feudales per magnam Curiam dumtaxat cognosci debere, non obstantibus, nec ullo tempore Privilegiis, & Consuetudinibus Urbis obesse possint.

Anno
1291.

ACOBUS DEI GRATIA REX SICILIÆ DUCATUS APULIÆ, ET PRINCIPATUS CAPUÆ, Magistris Justitiariis, Judicibus magnæ suæ Curiae, Justitiariis, Secretis, Bajulis Judicibus, & universis Officialibus tam presentibus, quam futuris nostri scripti seriem inspecturis fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Pro parte hominum Universitatis Civitatis Panhormi nostrorum fidelium nostræ fuit expositum Majestati, quòd cum per vos Magistrum Justitiarium, & Judices nostræ magnæ Curie, qui nunc estis, citatus fuisset Jacoñas de Milite Civis Panhormi, miles fidelis noster, ad petitionem, & Instantiam nobilis Manfridi Malette Comitis Camerarii, vel procuratoris ipsius volentis ipsum Jacoñiam conveniri coram vobis extra Civitatem Panhormi de quodam Feudo, quod dicitur Michikenum, occasione vel pretestu, quòd juxta tenorem Imperialium constitutionum regni, quæ de Feudis loquuntur, in magna nostra Curia coram vobis, & non alibi de questionibus Feudalibus cognosci debere expressè contra Privilegia, concessionibus, & gratias, indulta, & observata Panhormitanis Civibus per Catholicos Reges, & Principes Regni Siciliæ divę memorię Prædecessores nostros nec non etiam, & contra approbatas consuetudines Civitatis ejusdem, & per Excellentiam nostram in Coronatione nostra felici postmodum confirmata: super quo sentientes plurimum se gravatos, nostræ Celsitudini humiliter supplicarunt, ut eis super hoc providere nostra Serenitas dignaretur. Quorum supplicationibus benignè, & clementer admisit, quia constitutiones Imperiales, quæ loquuntur de Feudis, & cognitionibus questionum Feudalium, Privilegiis, approbatis consuetudinibus, concessionibus, & dignitatibus prædictę Civitatis Panhormi, in aliquo non obstant, nec derogant, nec in futurum per ipsas constitutiones Imperiales prædictis Privilegiis, consuetudinibus, concessionibus, & dignitatibus volumus derogari; Vobis omnibus præfatis magistris Justitiariis, Judicibus, Justitiariis, Secretis, Bajulis, & universis Officialibus tam presentibus, quam futuris firmiter, & disrictè præcipiendo

cupiendo, mandamus quatenus non obstantibus prædictis Imperialibus constitutionibus Regni editis super Feudis, & cognitionibus quæstionum Feudalium loquentibus, quod in magna Curia coram vobis, & non alibi de prædictis quæstionibus Feudalibus cognosci debet, quæ prædictis Privilegiis, consuetudinibus, concessionibus, & dignitatibus Civitatis ipsius non obstant, nec derogant, nec in futurum, ut prædicitur, volumus derogari, prædictum Jaconiæ, super quæstione prædicti Feudi, & omnes alios Cives Civitatis ipsius super similibus causis, & quæstionibus Feudalibus exire de Civitate ipsa nullatenus compellatis, eis prædicta Privilegia consuetudines, concessionem, & dignitates eorum inviolabiliter observantes. Datum Regii XV. Martii Quartæ Indictionis, Regni nostri Anno sexto.

SERENISSIMUS FRIDERICUS TERTIUS REX SICILIÆ

Confirmat quatuor Privilegia: duo scilicet Serenissimi Imperatoris Friderici, unum Conradi, & reliquum Manfredi Siciliæ Regum infra contenta. Etiam de novo concedit, quod Cives tam à Portu, & Portis Urbis, quam per totum Regnum immittere, & extrahere, Emere, & vendere eorum res, & mercantias proprias libere possint.

Anno
1299.

FRIDERICUS TERTIUS DEI GRATIA REX SICILIÆ DUCATUS APULIÆ, ET PRINCIPATUS CAPUÆ. Per præsens Privilegium notum fieri volumus universis tam præsentibus, quam futuris. Quod pro parte Universitatis Civium Civitatis Panhormi nostrorum fidelium, fuerunt Majestati nostræ quædam Privilegia sub Sigillis pendentibus præsentata, videlicet Privilegia duo Illustrissimi domini Imperatoris Friderici Proavi nostri, Privilegium unum Serenissimi Domini Regis Conradi Avunculi nostri, & Privilegiū aliud gloriosissimi Domini Regis Manfredi Avi nostri memorie recolendæ de gratiis, immunitatibus, & libertatibus eisdem Civibus per eosdem divos dominos, Imperatorem, Regem Conradum, & Regem Manfredum concessis, collatis, & confirmatis continentia subsequens: Fridericus divina favente clementia Rex Siciliæ Ducatus Apuliæ Principatus Capuæ. Regiæ Serenitatis respicit gloriam, ampliat laudem, sustollit altius dignitatem: cum fidelium suorum Princeps fidē considerat, devotionem accendit, & digna servitia æqua retributionis lance compensat. Cōsiderantes igitur expertam

expertā fidem, & grata servitia; quæ Vos Cives Panhormi fideles nostri Prædecessoribus nostris felicis memoriæ, & nostræ Celsitudini devotè satis, & fideliter semper exhibere curastis, atque in antea poteritis exhibere: attendentes etiam, qualiter pro fidelitate Nobis servanda, eo videlicet necessitatis articulo, quando præ turbatione Sicilię rara fides erat in Aliis, & ferè singuli titubabant, non solum rerum vestrarum dispendium, verum etiam Personarum pericula constanter, & fideliter pertulistis. De innata Nobis clementia concedimus Vobis, & Successoribus vestris in perpetuum integrā libertatem tam de Portu, quàm de Portis in omnibus Gabellis ipsius Civitatis nostrę Panhormi, ut liberè, & sine aliqua datione possitis omnes, & quascunque res proprias immittere per ipsas Portas, & Portum Panhormi, & inde similiter liberè, & sine datione extrahere quælibet propria: exceptis iis victualibus, quæ de speciali mandato nostro extrahi consueverunt; & mercimoniis, quæ extrā Regnum Panhormi detuleritis, sive per mare, sive per terram; de quibus, si magna fuerint, dabit in ipso Portu Panhormi tantū, & non alibi, de centum tarenis duos tarenos tantum, & si fuerint subtilia, de centum dabit unum tarenum tantum. De quibus omnibus mercimoniis per totum Regnum nostrum, excepto Portu Panhormi, sicut dictum est, nihil aliquatenus exsolvatis. Concedimus etiam Vobis, ut de Victualibus, & quibuscunque aliis rebus, quæ ad ipsam Civitatem Panhormi detuleritis tam per mare, quàm per terram, per Siciliam, Calabriam, & totū Regnum in extrahendo, ponendo, & immittendo plenam habeatis omni tempore libertatem. De Vino verò, quod per mare Panhormum deferitur, dabit in ipso Portu Panhormi tantū, & non alibi, de centum tarenis quinque. De Oleo quoque dabit de centum decem in eodem Portu tantum. Salvo eo, quod ad opus familię vestrę tam de Vino, quàm de Oleo justè potest sufficere. Concedimus quoque, ut Animalia vestra ubique per Siciliam per terras Demanii nostri habeant pascua libera ab omni datione. Concedimus nihilominus, ut liceat Vobis incidere ligna tam viva, quàm mortua ad usum vestrum ubique per demanium nostrum. Volumus etiā ut non nisi de crimine Majestatis, & illis criminibus habeatis duellum, de quibus si quis convictus, vel confessus fuerit, vitam, aut membrum amittere debeat. Ad hujus autem nostrę Concessionis memoriam, & inviolabile firmamentum præsens Privilegium per manus Matthæi de Salerno Notarii, & fidelis nostri scribi, & Majestatis nostrę sigillo pendente jussimus communiri: anno, mense, & indiçione subscriptis. Datum in Urbe felici Panhormi,

per manus Gualterii Regni Siciliae Cancellarii. Anno Dominicae Incarnationis Millesimo ducentesimo, Mense Septembris, quartæ indictionis. Regni verò Domini nostri Friderici Dei Gratia Serenissimi Regis Siciliae, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae Anno tertio feliciter Amen. Fridericus Dei Gratia Romanorum Imperator semper Augustus, Rex Siciliae, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae. Per praesens scriptum notum facimus Universis, quod post solemnem Curiam, quam Capuae celebravimus, ubi de resignandis Privilegiis universis Edictum fecimus generale. Cives felices Urbis nostrae Panhormi, fideles nostri, Nobis in Sacro Palatio Regni nostri feliciter existentibus quoddam Privilegium à Majestate nostra Regia, ante tempora Coronationis nostri Imperii Sacri, eis indultum nostrae Curiae resignarunt: supplicantes humiliter, & devotè ut eis dictum Privilegium restituere, & quidquid in eo continebatur, concedere, & confirmare de nostra gratia dignaremur. Nos autem supplicationes eorum benignius admitrentes, & considerantes grata, & accepta servitia, quae semper nostris Praedecessoribus recolendae memoriae, & nostrae Celsitudini tempore pueritiae nostrae fidelitate lucida exhibuerunt, & de cetero exhibebunt, dicti Privilegii tenore diligenter inspecto, illud sibi restituimus, & ea, quae continebantur in eo eisdem concedentes, & perpetuò confirmantes, salvo mandato, & ordinatione nostra. Ad hujus igitur restitutionis, concessionis, & confirmationis nostrae memoriam, & robur de cetero valituum praesens scriptum per manus Joannis de Tregeto Notarii, & fidelis nostri inde scribi, & sigillo Majestatis nostrae jussimus communiri Anno, Mense, & Indictione subscriptis. Datum in Urbe felici Panhormi Anno Dominicae Incarnationis Millesimo Ducen:esimo XXI. Mense Septembris, Decimae Indictionis. Imperii Domini nostri Friderici, &c. Dei Gratia invictissimi Romanorum Imperatoris semper Augusti, & Regis Siciliae, Anno primo, & Regni verò Siciliae Anno Vigesimo Quarto, feliciter Amen. Conradus Dei Gratia Romanorum in Regem electus semper Augustus, Hierusalem, & Siciliae Rex, &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & Subditorum animos devotiùs in obsequium adducimus, si eis congruis, & successivis beneficiis prosequentes illas sibi libertates concedimus, per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare. Ea propter praesenti Privilegio notum facimus Universis fidelibus nostris praesentibus videlicet, & futuris. Quòd Nos attendentes fidem puram, & devotionem sinceram Universitatis hominum Panhormi nostrorum fidelium, grata, & accepta servitia,

tia, quæ Divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolendæ memoriæ, & Nobis post ejus obitum præstiterunt, præstant ad præsens, & præstare poterunt in futurum, ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus, ut Proventus, & Animalia Massariarum suarum per Portas, & Portū Panhormi liberè intromittant, & distrahant. Et si Mercatores Cives ejusdem essent, de his, quæ ab eis emi, vendi ibidem, vel intromitti contigerit; ratione Gabelle, vel Dohanæ Extalleriis, seu Credenceriis pro jure Curie nostræ debito, nihil solvant. Salvo in omnibus mandato, & fidelitate nostra, & Hæredum nostrorum. Ad cujus rei memoriam, & stabilem firmitatem præsens Privilegium per Magistrum Joannem de Cafali Notarium, & fidelem nostrum fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri. Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Octa Regni Siciliae Cancellarii, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo Tertio, Mense Augusti, Undecimæ Indictionis. Manfridus dei gratia Rex Siciliae, &c. Per præsens Privilegium notum facimus Universis tam præsentibus, quàm futuris, quòd pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium præsentatum fuit nostræ Curie quoddam Privilegium sub sigillo pendente quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri de quadam gratia indulta eis per eundem Dominum fratrem nostrum, cujus continentia talis est. Conradus Dei Gratia Romanorum in Regem electus semper Augustus, Hierusalem, & Siciliae Rex, &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & Subjectorum animos devotiùs in obsequium adducimus, si eis congruis, & successivis beneficiis prosequentes, illas sibi libertates concedimus, per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare. Ea propter præsentì Privilegio notum facimus Universis fidelibus nostris, præsentibus videlicet, & futuris, quòd Nos attendentes fidem puram, & devotionem sinceram hominum Panhormi nostrorum fidelium, grata, & accepta servitia, quæ Divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolendæ memoriæ, & Nobis post ejus obitum præstiterunt, præstant ad præsens, & præstare poterunt in futurum: ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus, ut Proventus, & Animalia Massariarum suarum per Portas, & Portum Panhormi liberè intromittant, & distrahant. Et si Mercatores Cives ejusdem essent; de his, quæ ab eis emi, vendi ibidem, vel intromitti contigerit; ratione Gabelle, vel Dohanæ Extalleriis, seu Credenceriis pro Jure Curie nostræ debito, nihil solvant. Salvo in omnibus mandato, & fidelitate

delitate nostra, & Hæredum nostrorum: Ad cujus rei memoriam, & stabilem firmitatem præsens Privilegium per Magistrum Joannem de Casali Notarium, & fidelem nostrum fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri. Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Osta Regni Siciliæ Cancellarii, Anno Incarnationis Dominiçæ, Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo tertio Mense Augusti, Undecimæ Indictionis. Unde cum supplicaverint Nobis humiliter, prædictam gratiam, & indulgentiam confirmari: supplicationibus eorum benigniùs annuentes, gratiam ipsam indultam eis per prædictum Dominum fratrem nostrum, eis de speciali gratia confirmamus: ad majorem propterea cumulum gratiarum omnes libertates, bonos usus, & consuetudines, quibus usi sunt tempore quondam Domini Imperatoris Patris nostri carissimi, & usque ad obitum quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri, & specialiter illam consuetudinem, per quam nullus cogeatur exire de Civitate ipsa pro negotio aliquo publico, vel privato ad litigandum ob aliquam citationem Officialis nostræ Curia, de speciali munificentia nostræ gratia confirmamus eisdem. Ad cujus gratiæ, & confirmationis nostræ memoriam, & robur perpetuò valiturum præsens Privilegium per Mitilianum de Cavea Notarium, & fidelem nostrum, scribi, & sigillo Majestatis nostræ jussimus communiri. Datum in Campis apud Bulgimerentium per manus Gualterii de Osta Regni Hierusalem, & Siciliæ Cancellarii, Anno Dominiçæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo octavo. Ac devotè, & humiliter supplicatum ut eisdem Civibus prædicta Privilegia ipsis à prædictis Dominis Imperatore, Rege Conrado, & Rege Manfrido concessa, collata, & confirmata ut dictum est, & quidquid in eis plenius continetur perpetuo robore confirmare de nostra gratia dignaremur: eorundem Civium supplicationes benigniùs admittentes, considerantes expertam fidem, & devotionem sinceram Civium prædictorum, nec non attendentes gratia servitia per eos Prædecessoribus nostris collata, & quæ Nobis satis devotè, & fideliter conferunt, & conferre poterunt gratiora; ipsis Civibus nostris fidelibus tanquam benemeritis prædicta Privilegia dictorum Divorum Dominorum perpetuo robore confirmamus; volentes, quod prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi prædicta gratia, libertate, & immunitate concessa, & indulta tam in Portu, & Portis dictæ Civitatis Panhormi, quàm per totum Regnum Siciliæ de cætero tam in Portu, & Portis Civitatis ipsius, quàm ubique per totum Regnum ipsum immittendo, emendo,

emendo, vendendo, ponendo, & extrahendo eorum res, & mercantias proprias liberè gaudeant, & utantur, ac universis Officialibus Curiae nostrae per totum Regnum constitutis, & constituendis praesentis Privilegii tenore mandantes, quod praedicti Civés dictae Civitatis Panhormi praedicta gratia, libertate, & immunitate, tam in Portu, & Portis dictae Civitatis, quam ubique per totum Regnum praedictum uti, & gaudere sine contradictione permittant, & in hoc eos, vel eorum aliquem contra tenorem, praedictae libertatis, & immunitatis non impetant, neque molestant: fidelitate nostra, nec non constitutionibus Aragonum, & olim Siciliae Regis fratris nostri, & nostris cujuslibet alterius juribus semper saluis. Ad hujus autem nostrae confirmationis memoriam, & robur perpetuo valiturum praesens Privilegium, eis ex inde fieri, & Majestatis nostrae sigillo jussimus communiri. Datum in Urbe felici Panhormi per nobilem Vinchiguerram de Palatio militem, Regni Siciliae Cancellarium Anno Dominicae Incarnationis Millesimo Ducentesimo Nonagesimo Nono, Mense Decembris, Vigesimo ejusdem, Tertiae Decimae Indictionis, Regni nostri Anno Quarto.

*EX*USDEM SERENISSIMI DOMINI REGIS FRIDERICI

Tertii reconfirmatio praescriptorum Privilegiorum Dominorum Imperatoris Friderici, ac Regum Conradi, & Manfredi per eum in supra proximo Privilegio confirmatorum: in qua etiam Civibus Panhormitanis ultra praemissa concedit gratias Messanensibus per dictum Dominum Imperatorem concessas, & per ipsum Dominum Regem confirmatas: hoc est tam per mare, quam per terram per totum Regnum Siciliae mercimonia, & res suas liberè immittendi, & extrahendi. In qua declaratur conditio illorum Civium, qui gratis hujusmodi uti possint.

Anno
1305.

RIDERICUS TERTIUS DEI GRATIA REX SICILIAE DUCATUS APULIAE, ET PRINCIPATUS CAPUAE. Per praesens Privilegium notum fieri volumus Universis tam praesentibus, quam futuris. Quod olim infra mensem Decembris XIII. Indictionis proximae praeteritae Universitati hominum Civitatis Panhormi nostrorum, fidelium factum est Privilegium sub pendente sigillo nostri Culinis continentiae talis: Fridericus Tertius Dei Gratia Rex Siciliae Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae. Per praesens Privilegium

H

notum

notum fieri volumus universis tam presentibus, quam futuris. Quod pro parte Universitatis Civium Civitatis Panhormi nostrorum fidelium fuerunt Majestati nostræ quædam Privilegia sub Sigillis pendentibus præsentata, videlicet Privilegia duo Illustrissimi Domini Imperatoris Friderici Proavi nostri, Privilegium unum Serenissimi Domini Regis Conradi Avunculi nostri, & Privilegiū aliud gloriosissimi Domini Regis Manfredi Avi nostri memorię recolendę de gratiis, immunitatibus, & libertatibus eisdem Civibus per eosdem divos Dominos, Imperatorem, Regem Conradum, & Regem Manfredum concessis, collatis, & confirmatis continentia. subsequens: Fridericus divina favente clementia Rex Sicilię Ducatus Apulię Principatus Capuę. Regię Serenitatis respicit gloriam, ampliat laudem, sustollit altiùs dignitatem: cum fidelium suorum Princeps fidē considerat, devotionem accendit, & digna servitia æqua retributionis lance compensat. Cōsiderantes igitur expertā fidem, & grata servitia, quæ Vos Cives Panhormi fideles nostri Prædecessoribus nostris felicitis memorię, & nostræ Celsitudini devotē satis, & fideliter semper exhibere curastis, atque in antea poteritis exhibere: attendentes etiam, qualiter pro fidelitate Nobis servanda, eo videlicet necessitatis articulo, quando præ turbatione Sicilię rara fides erat in Aliis, & ferē singuli titubabant, non solum rerum vestrarum dispendium, verum etiam Personarum pericula constanter, & fideliter pertulistis. De innata Nobis clementia concedimus Vobis, & Successoribus vestris in perpetuum integrā libertatem tam de Portu, quam de Portis in omnibus Gabellis ipsius Civitatis nostrę Panhormi, ut liberē, & sine aliqua datione possitis omnes, & quascunque res proprias immittere per ipsas Portas, & Portum Panhormi, & inde similiter liberē, & sine datione extrahere quælibet propria: exceptis iis victualibus, quæ de speciali mandato nostro extrahi consueverunt; & mercimoniis, quæ extrā Regnum Panhormi detuleritis, sive per mare, sive per terram; de quibus, si magna fuerint, dabitur in ipso Portu Panhormi tantū, & non alibi, de centum tarenis duos tarenos tantū, & si fuerint subtilia, de centum dabitur unum tarenum tantū. De quibus omnibus mercimoniis per totum Regnum nostrum, excepto Portu Panhormi, sicut dictum est, nihil aliquatenus exsolvatis. Concedimus etiam Vobis, ut de Victualibus, & quibuscunque aliis rebus, quæ ad ipsam Civitatem Panhormi detuleritis tam per mare, quam per terram, per Siciliam, Calabriam, & totū Regnum in extrahendo, ponendo, & immittendo plenam habeatis omni tempore libertatem. De Vino verō, quod per mare Panhormum deferatur, dabitur

dabitis in ipso Portu Panhormi tantū, & non alibi, de centum tarenis quinque. De Oleo quoque dabitis de centum decem in eodem Portu tantum. Salvo eo, quod ad opus familię vestrę tam de Vino, quàm de Oleo justē potest sufficere. Concedimus quoque, ut Animalia vestra ubique per Siciliam per terras Demanii nostri habeant pascua libera ab omni datione. Concedimus nihilominus, ut liceat Vobis incidere ligna tam viva, quàm mortua ad usum vestrum ubique per demanium nostrum. Volumus etiā ut non nisi de crimine Majestatis, & illis criminibus habeatis duellum, de quibus si quis convictus, vel confessus fuerit, vitam, aut membrum amittere debeat. Ad hujus autem nostrę Concessionis memoriam, & inviolabile firmamentum pręsens Privilegium per manus Matthę de Salerno Notarii, & familiaris nostri scribi, & Majestatis nostrę sigillo pendente jussimus communiri: anno, mense, & indictione subscriptis. Datum in Urbe felici Panhormi, per manus Gualterii Regni Siciliae Cancellarii. Anno Dominicę Incarnationis Millesimo ducentesimo, Mense Septembris, quartę indictionis. Regni verò Domini nostri Friderici Dei Gratia Serenissimi Regis Siciliae, Ducatus Apulię, & Principatus Capuę Anno tertio feliciter Amen. Fridericus Dei Gratia Romanorum Imperator semper Augustus, Rex Siciliae, Ducatus Apulię, & Principatus Capuę. Per pręsens scriptum notum facimus Universis, quod post solemnem Curiam, quam Capuę celebravimus, ubi de resignandis Privilegiis universis Edictum fecimus generale. Cives felices Urbis nostrę Panhormi, fideles nostri, Nobis in Sacro Palatio Regni nostri feliciter existentibus quoddam Privilegium à Majestate nostra Regia, ante tempora Coronationis nostri Imperii Sacri, eis indultum nostrę Curię resignarunt: supplicantes humiliter, & devotē ut eis dictum Privilegium restituere, & quidquid continebatur in eo, concedere, & confirmare de nostra gratia dignaremur. Nos autem supplicationes eorum benigniūs admitcentes, & considerantes grata, & accepta servitia, quę semper nostris Prędecessoribus recolendę memorię, & nostrę Celsitudini tempore pueritię nostrę fidelitate lucida exhibuerunt, & de cetero exhibebunt, dicti Privilegii tenore diligenter inspecto, illud sibi restituimus, & ea, quę continebantur in eo eisdem concedentes, & perpetuò confirmantes, salvo mandato, & ordinatione nostra. Ad hujus igitur restitutionis, concessionis, & confirmationis nostrę memoriam, & robur de cetero valitutum pręsens scriptum per manus Joannis de Tregero Notarii, & fidelis nostri inde scribi, & sigillo Majestatis nostrę jussimus communiri Anno

Mense

Mense ; & Indictione subscriptis . Datum in Urbe felici Panhormi Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo XXI. Mense Septembris, Decimæ Indictionis. Imperii Domini nostri Friderici, &c. Dei Gratia invictissimi Romanorum Imperatoris semper Augusti, & Regis Siciliæ, Anno primo, & Regni verò Siciliæ Anno Vigesimo Quarto, feliciter Amen. Conradus Dei Gratia Romanorum in Regem electus semper Augustus, Hierusalem, & Siciliæ Rex, &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & Subjectorum animos devotius in obsequium adducimus, si eis congruis, & successivis beneficiis prosequentes illas sibi libertates concedimus, per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare. Ea propter præsentis Privilegio notum facimus Universis fidelibus nostris præsentibus videlicet, & futuris. Quòd Nos attendentes fidem puram, & devotionem sinceram Universitatis hominum Panhormi nostrorum fidelium, grata, & accepta servitia, quæ Divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolendæ memoriæ, & Nobis post ejus obitum præstiterunt, præstant ad præsens, & præstare poterunt in futurum, ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus, ut Proventus, & Animalia Massariarum suarum per Portas, & Portû Panhormi liberè intromittant, & distrahant. Et si Mercatores Cives ejusdem essent, de his, quæ ab eis emi, vendi ibidem, vel intromitti contingerit; ratione Gabelle, vel Dohanæ Extalleriis, seu Credenceriis pro jure Curie nostræ debito, nihil solvant. Salvo in omnibus mandato, & fidelitate nostra, & Hæredum nostrorum. Ad cujus rei memoriam, & stabilem firmitatem præsens Privilegium per Magistrum Joannem de Casali Norarium, & fidelem nostrum fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri. Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Octa Regni Siciliæ Cancellarii, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo Tertio, Mense Augusti, Undecimæ Indictionis. Manfridus dei gratia Rex Siciliæ, &c. Per præsens Privilegium notum facimus Universis tam præsentibus, quàm futuris, quòd pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium præsentatum fuit nostræ Curie quoddam Privilegium sub sigillo pendente quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri de quadam gratia indulta eis per eundem Dominum fratrem nostrum, cujus continentia talis est. Conradus Dei Gratia Romanorum in Regem electus semper Augustus, Hierusalem, & Siciliæ Rex, &c. Culmini nostro cedit ad gloriam, & Subjectorum animos devotius in obsequium adducimus, si eis cō-

gruis , & successivis beneficiis prosequentes ; illas sibi libertates concedimus , per quas fortunas suas diversimodè valeant ampliare . Ea propter præsentì Privilegio notum facimus Univerfis fidelibus nostris , præsentibus videlicet , & futuris , quòd Nos attendentes fidem puram , & devotionem sinceram Universalitatis hominū Panhormi nostrorum fidelium , grata , & accepta servitia , quæ Divo Augusto quondam Domino Patri nostro recolendæ memoriæ , & Nobis post ejus obitum præstiterunt , præstant ad præsens , & præstare poterunt in futurum : ipsis ad eorum supplicationem de gratia nostra concessimus , ut Proventus , & Animalia Massariarū iuarum per Portas , & Portum Panhormi liberè intromittant , & distrahant . Et si Mercatores Cives ejusdem essent ; de his , quæ ab eis emi , vendi ibidem , vel intromitti contigerit ; ratione Gabellæ , vel Dohanæ Extalleriis , seu Credenceriis pro Jure Curie nostræ debito , nihil solvant . Salvo in omnibus mandato ordinatione , & fidelitate nostra , & Hæredum nostrorum . Ad cujus rei memoriā , & stabilem firmitatem præsens Privilegium per Magistrum Joannem de Casali Notarium , & fidelem nostrum fieri , & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri . Datum in obsidione Neapolis per manus Gualterii de Oëta Regni Siciliæ Cancellarii , Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo tertio Mense Augusti , Undecimæ Indictionis . Unde cum supplicaverint Nobis humiliter , prædictam gratiam , & indulgentiam confirmari : supplicationibus eorum benignius annuentes , gratiam ipsam indultam eis per prædictum Dominum fratrem nostrum , eis de speciali gratia confirmamus : ad majorem propterea cumulum gratiarum omnes libertates , bonos usus , & consuetudines , quibus usi sunt tempore quondam Domini Imperatoris Paris nostri carissimj , & usque ad obitum quondam Domini Regis Conradi carissimi fratris nostri , & specialiter illam consuetudinem , per quam Nullus cogebatur exire de Civitate ipsa pro negotio aliquo publico , vel privato ad litigandum ob aliquam citationem Officialis nostræ Curie , de speciali munificentia nostræ gratia confirmamus eisdem . Ad cujus gratiæ , & confirmationis nostræ memoriam , & robur perpetuò valiturum præsens Privilegium per Mitilianum de Cavea Notarium , & fidelem nostrum , scribi , & sigillo Majestatis nostræ jussimus communiri . Datum in Campis apud Bulgimerentium per manus Gualterii de Oëta Regni Hierusalem , & Siciliæ Cancellarii , Anno Domini Incarnationis Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo octavo , mense Augusti , primæ indictionis . Ac devotè , & humiliter sup-

plicatum, ut eisdem Civibus prædicta Privilegia ipsis à prædictis Dominis Imperatore, Rege Conrado, & Rege Manfrido concessa, collata, & confirmata ut dictum est, & quidquid in eis plenius continetur perpetuo robore confirmare de nostra gratia dignemur: eorumdem Civium supplicationes benignius admittentes, considerantes expertam fidem, & devotionem sinceram Civium prædictorum, nec non attendentes grata servitia per eos Prædecessoribus nostris collata, & quæ Nobis satis devotè, & fideliter conferunt, & conferre poterunt gratiora, ipsis Civibus nostris fidelibus tanquam benemeritis prædicta Privilegia dictorum Divorum Dominorum perpetuo robore confirmamus; volentes, quod prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi prædicta Gratia, Libertate, & Immunitate concessa, & indulta tam in Portu, & Portis dictæ Civitatis Panhormi, quam per totum Regnum Siciliæ de cætero tam in Portu, & Portis Civitatis ipsius, quam ubique per totum Regnum ipsum immittendo, emendo, vendendo, ponendo, & extrahendo eorum res, & mercantias proprias liberè gaudeant, & utantur, ac universis Officialibus Curiae nostræ per totum Regnum constitutis, & constituendis præsentis Privilegii tenore mandantes, quod prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi prædicta Gratia, Libertate, & Immunitate, tam in Portu, & Portis dictæ Civitatis, quam ubique per totum Regnum prædictum uti, & gaudere sine contradictione permittant, & in hoc eos, vel eorum aliquem contra tenorem prædictæ Libertatis, & Immunitatis non impetant, neque molestant: fidelitate nostra, nec non constitutionibus Aragonum, & olim Siciliæ Regis fratris nostri, & nostris cujuslibet alterius juribus semper salvis. Ad hujus autem nostræ confirmationis memoriam, & robur perpetuò valiturum præsens Privilegium eis exinde fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri. Datum in Urbe felici Panhormi per nobilem Vinchiguerram de Palatio militem, Regni Siciliæ Cancellarium Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Nonagesimo Nono, Menſe Decembris, Vigesimo ejusdem, Tertie Decime Indictionis, Regni nostri Anno Quarto. Injunctum etiam exitit per patentes litteras nostras datas Cefaludi Vigesimo Septimo dicti Mensis Decembris dictæ Tertie Decime Indictionis Secretis, & Magistris Procuratoribus Siciliæ, nec non Gabelloris, seu Credenceriis gabellarum, & jurium Curiae, ac Universis Officialibus ejusdem Curiae per Regnum Siciliæ constitutis tunc præsentibus, & futuris, quod prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi prædicta Gratia, Libertate, & Immunitate, tam

in Portu, & Portis dictæ Civitatis Panhormi, quàm per totum prædictum Regnum uti, & gaudere juxtà tenorem prædicti Privilegii sine aliqua contradictione permittant, & super hoc eos vel eorum aliquem contra tenorem prædictæ Libertatis, & Immunitatis non impetrent, neque aliquatenus molestarent. Verùm quia prædicta Universitas Majestati nostræ humiliter supplicavit, ut tàm in recôpensatione prædictæ Libertatis, & Immunitatis contentæ in dicto Privilegio super propriis rebus eorum, quàm in augmentum nostræ gratiæ ob fidelia, & grata satis per eos collata obsequia Civibus dictæ Civitatis Panhormi, & eorum Hæredibus in perpetuum Libertates, & Immunitates, quæ olim per nostrâ Excellentiam hominibus Civitatis Messanæ fidelibus nostris concessæ, & confirmatæ fuerunt de speciali gratia concedere dignaremur cum de Libertatibus Immunitatibus olim per nos concessis, & confirmatis prædictis Messanensibus factum fuit sub sigillo pendenti nostri Culminis Privilegium continentia talis. Fridericus Tertius Dei gratia Rex Siciliæ Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ. Per præsens Privilegium fieri volumus Universis tàm præsentibus, quàm futuris, quod pro parte hominum Civitatis Messanæ nostrorum fidelium fuit ostensum, & præsentatum nostro conspectui quoddam Privilegium Illustrissimi Domini Imperatoris Friderici Proavi nostri Divæ Memorix olim cum erat Rex Siciliæ factum suo pendenti sigillo, quo tunc generaliter utebatur continentia talis. Fridericus divina favente clementia Rex Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ. Regiæ dignitatis utilitatibus nihil potius applicatur, quàm quod benemeritis dignè conceditur, & devotis fidelibus de mera liberalitate largitur: Munificentia namque Regia tunc fit ditior, cum remittit, nobiles samè thesauros acquirit reddituum utilitate neglecta. Cum igitur vos Cives Messanæ experti fideles nostri præ cæteris Regni fidelibus, tàm Parentibus nostris bonæ memoriæ, quàm & nostræ Celsitudini, quotiescunque serviendi locum necessitas tribuit, fideliter servivistis: juxtà quod venerabilis Trojani Episcopi Regni Siciliæ Cancellarii dilecti fidelis, & familiaris nostri, qui devotionem in præsentem necessitatis articulo oculata fide cognovit, insinuatione fideli comperimus: sicut omnes cõmuniter tàm per mare, quàm per terram Nobis studuistis servire devotiùs, sic generaliter Univerfos per totum Regnum nostrum tàm per mare, quàm terram ampla volumus libertate beare. Concedimus igitur Vobis, & Hæredibus vestris in perpetuum, ut per totum Regnum nostrum in mari, & terra liceat Vobis mercimonia, & quaslibet res vestras liberè ponere, &

extrahere ; & cum eisdem intrare liberè pariter ; & exire . Ad hujus autem nostræ Libertatis memoriam , & inviolabile firmitamentum præsens Privilegium per manus Matthæi Salerno Notarii , & fidelis nostri scribi , & Majestatis nostræ sigillo jussimus communiri . Anno mense , & indictione subscriptis . Datum in Urbe felici Panhormi per manus Gualterii , venerabilis Trojani Episcopi , & Regni Cancellarii , Anno Dominicæ Incarnationis millesimo centesimo nonagesimo nono mense Decembris Tertie Indictionis , Regni verò Friderici Dei Gratia Serenissimi Regis Siciliæ , Ducatus Apuliæ , & Principatus Capuæ , Anno Secundo feliciter Amen . Nos autem considerantes immensitatem devotionis , & fidei , quam prædicta Universitas erga prædictum Imperatorem , & alios Serenissimos Prædecessores nostros , & præcipuè Illustrem Regem Aragonum , & Siciliæ Dominum Patrem nostrum divæ memoriæ , nec non Serenissimam Dominam Reginam Aragonum , & Siciliæ Dominam Matrem Nostram , & Illustrem Dominum Jacobum Aragonum , & olim Siciliæ Regem Dominum fratrem nostrum , & Nos prompto zelo , & tota animi puritate gessit , & gerit : nec minus fidelia , & grata satis obsequia per eandem Universitatem Nobis constanter , fideliter , & devotè collata , & quæ in futurum auctore Domino conferre poterit gratiora , & pro exaltationibus , honoribus , & dominio prædictorum dominorum parentum , & fratris nostrorum , & nostri de bono in melius promovendis personas , & cetera bona eorū intrepidè , liberaliter , & promptè , exposuit : & exponere non formidat ; dum deceat Majestatem Regiam benemeritos , & fideles , & præcipuè tantę devotionis , & fidei ardore accensos , ad quos nostræ liberalitatis , & gratiæ oculos benignè convertimus , donis , libertatibus , immunitatibus ampliare . Universis hominibus dictæ Civitatis Messanæ , & eorum Hæredibus in perpetuum prædictam concessionem eis propterea factam per prædictum Dominum Proavum nostrum , pro ut in prædicto Privilegio continetur , de liberalitate mera , & speciali gratia , & ex certa nostra conscientia confirmamus . Ita tamen quòd prædicti homines Civitatis ejusdem à primo Septembris proximè futuri undecimæ indictionis prædicta concessione , libertate contenta in dicto Privilegio per totum prædictum Regnum nostrum Siciliæ juxtà tenorem prædicti Privilegii liberè gaudeant , & utantur , fidelitate nostra , nec non constitutionibus dicti Domini fratris nostri , & nostris , & cujuslibet alterius juribus semper saluis . Ad hujus autem nostræ confirmationis memoriam , & robur perpetuò valiturum præsens Privilegium

gium exinde fieri, & Majestatis nostræ sigillo jussimus commu-
niri. Datum Messanæ per nobilem Conradum Lancea militem.
Regni Siciliæ Cancellarium, Anno Dominicę Incarnationis Milie-
simo Ducentesimo Nonagesimo Sexto, Menſe Maij Decimo Quarto
ejuſdem, Nonę Indiſtionis; Regni ejuſus anno primo. Nos conside-
rantes integram devotionem, & fidem, quam prædicta Universitas
erga nostram Celsitudinem promptè, humiliter, & indefessè gessit,
& gerit, nec non fidelia, & grata satis obsequia per eam Illu-
stribus Dominis Prædecessoribus nostris clarę memorię, & Nobis
constanter, fideliter, & devotè collata, & quę in futurum nostro
Culmini auctore Domino conferre poterit gratiora, dum inter alia
Regię dignitati expediat, benemeritos, & fideles præcipuè, quos
constat, personas & omnia bona eorum pro Regnantis gloria li-
beraliter, & intrepidè exposuisse, & per omnia esse paratos expo-
nere: immunitatibus, gratiis, & honoribus ampliari; Civibus prædictę
Civitatis Panhormi, & eorum Hæredibus in perpetuum prædictam
Libertatem, & Immunitatem, quę prædictis Messanenſibus per
Nos concessa, & confirmata extitit, sicut in prædicto Privilegio
prædictis Messanenſibus per Nos propterea factō plenius continetur:
de liberalitate mera, & speciali gratia ex certa nostra conscientia con-
cedimus, & donamus: ita quòd prædicti Cives Panhormi à primo Sep-
tembris proximè futuri, quartę Indiſtionis in antea prædictis Liberta-
tibus, & Immunitatibus gaudeant, & utantur: & ad utendum ex
nunc in antea quibuscumque aliis Immunitatibus, & Libertatibus,
quacunque concessione, ratione, vel causa, ultrà prædictas Li-
bertates, & Immunitates dictis Messanenſibus per Nos concessas,
& confirmatas, ut exponitur: quas etiam ipsis Civibus Panhormi,
& eorum Hæredibus ad huiusmodi eorum supplicationes concedi-
mus, ut præfatur si aliquatenus non extendantur. Quodque illi à
prædicto primo Septembris quartę Indiſtionis in antea prædicta
Libertate, & Immunitate utantur, & gaudeant, qui sint Cives
dictę Civitatis Panhormi, in modum, & formam subscriptarum:
videlicet, quòd Oriundi de Civitate ipsa, ut cum ibidem uxo-
rem habeant, & si non habeant uxores, cum eorum familiis:
& postquam uxores duxerunt cum eorum uxoribus, & familiis in
eadem Civitate habitent, & morentur. Item exteri, qui in eadem
Civitate Panhormi habeant uxores oriundas de Civitate ipsa, vel
Cives Civitatis ejuſdem, & qui nunc in antea in eadem Civitate
ducent uxores, quę sint oriundæ, vel Cives Civitatis ejuſdem,
à die quo ducent easdem. Item exteri cujuscunque nationis exi-
stant, qui in eadem Civitate Panhormi duxerint, & ducent uxores,

res, quæ non sint oriundæ, neque Cives Civitatis ejusdem, & qui cum eorum uxoribus animo habitandi, & morandi ibidem, aliundè venerunt, & de cætero venient ad incolatum, & habitationem Civitatis ejusdem, postquam cum eorum uxoribus, & familiis in prædicta Civitate per annum unum, mensem unum, hebdomadam unam, & diem unum continuè habitaverint, & morati extiterint, statim post lapsum eorundem temporum: illi verò exteri ex prædictis Civibus, quorum uxores præmori contigerit, donec post obitum uxorum eorum cum tota familia sua, & majore parte fortunarum suarum in eadem Civitate habitabunt, & morabuntur, prædicta Immunitate, & Libertate gaudeant, & utantur: dummodo alibi uxores non habeant, neque ducant. Statim autem, quòd prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi, & etiam oriundi cum eorum uxoribus, & hujusmodi oriundi de Civitate ipsa non habentes ibidem uxores cum eorum familiis de eadem Civitate recedent, animo alibi habitandi, donec præscripto modo erunt extrà Civitatem eandem, prædicta Libertate, & Immunitate non gaudeant, nec utantur. Et quòd ante primū diem prædictum dicti mensis Septembris quartæ Indictionis nullus prædictorum hominum prædicta Libertate utatur: prædicta verò Universitas tam prædictum Privilegium, quàm dictas nostras patentes litteras propterea sibi factas nostræ Curie resignavit, quod, & quas mandavimus lacerari, fidelitate nostra nec non Constitutionibus prædicti Domini fratris nostri, & nostris, & cujuslibet alterius juribus semper salvis. Ad hujus autem nostræ Concessionis memoriam, & robur perpetuò valiturum, sibi exinde præsens Privilegium fieri, & parvo sigillo nostro secreto pendente jussimus communiri. Datum in Urbe felici Panhormi per nobilem Vinchiguerram de Palatio militem, Regni nostri Cancellarium, Consiliarium familiarem nostrum, Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quinto, Mense Julii, ejusdem Tertiæ Indictionis.

CIVES PANHORMITANI EX ANTIQUA, ET PROBATA

Consuetudine, vel Privilegio, pro ut hactenus consueverunt proportionabiliter tamen, & moderate possint ligna viva, & mortua pro eorum usu, aratorum, Massariarum, & Domorum, in nemoribus tam Curie, & Ecclesiarum, quàm Baronum Panhormi adiacentibus, & propinquis signanter Godorani, Chasacæ, Bacharie, Planeëtorum Panhormi, Partinici, & Carini.

Anno
1306.

RIDERICUS TERTIUS DEI GRATIA REX.

Secretis, & Magistris Procuratoribus totius Siciliae, ultra flumen salum, ac Justitiariis Civitatis Panhormi, nec non Vallis Mazariae, ac Vallis Agrigenti, Comitatus Girachii, partium Cephaludi, & Thermarum, aliisque Officialibus Curiae in eisdem Civitate, & Vallibus constitutis, vel eorum vicem gerentibus, tam praesentibus, quàm futuris fidelibus suis gratiam tuam, & bonam voluntatem. Pro parte Universitatis hominum dictae Civitatis Panhormi nostrorum fidelium Majestati nostrae fuit nuper humiliter supplicatum, ut cum Cives Civitatis ejusdem ex antiqua, & approbata consuetudine eorum, ac etiam Privilegio dudum eis indulto semper consueverint retroactis temporibus liberè incidere, ac incidi facere, & habere in nemoribus tam nostri demanii, quàm Ecclesiarum, & Baronum praedictae Civitatis Panhormi adiacentibus, & propinquis, & specialiter in nemoribus Godorani, Chasacæ, Bacharie, Planeëtorum Panhormi, Partinici, & Carini, ligna mortua, & viva eis necessaria, pro aratris faciendis, & pro aliis opportunitatibus Massariarum, & domorum suarum, & nunc hujusmodi lignorum incisio, & habitio in nemoribus ipsis indebitè inhibeantur eisdem, & quod gravius reputant, cum inveniantur in ipsis nemoribus ligna hujusmodi incidentes, per Officiales nostrae Curiae, ac Alios pro parte Praelatorum Ecclesiarum, & Baronum ipsorum, proinde expignorentur in eorum praedictum, & non modicam lationem: providere super hoc opportuno remedio dignaremur: eadem supplicatione benignè admissa; quia juri consonum esse videtur, aequè providimus, quod Cives ipsi sicut consueverunt hactenus, sic possint de cætero in praedictis nemoribus pro praedictis causis ligna consueta, proportionabiliter tamen, & moderatè incidere, & habere: fidelitati vestrae mandamus, quatenus si Cives Civitatis praedictae ex antiqua, & approbata eorum consue-

consuetudine, & atque aliquo Privilegio eis indulto consueverunt elapsis temporibus liberè incidere, ac incidi facere, & habere in prædictis nemoribus ligna mortua, & viva eis necessaria pro prædictis causis, ut superius dictum est, eis incidendis, ac incidi faciendis, & habendis propterea, liberè hujusmodi lignis consuetis in prædictis nemoribus nostri demanii, Ecclesiarum etiam, & Baronum juxta formam ipsius consuetudinis, & Privilegii eorum, nullum impedimentum, gravamen, aut molestiam interatis, aut per Prælatos Ecclesiarum ipsarum, vel Barones eosdem, aut aliquos alios, patiamini irrogari: dum tamen ligna ipsa per eosdem Cives, aut alios pro eis in ipsis nemoribus moderatè, & proportionabiliter incidantur. Datum Messanæ sub parvo sigillo nostro secreto, Vigesimo Quinto Februarii, Quartæ Indictionis.

QUOD JURATI URBS PRO ANNO NONÆ INDITIONIS

eligere, creare, & approbare deberent Acathapanos numero consueto, & competenti, non tamen ex eis, ut consueverunt, sed de Aliis melioribus, ditioribus, & sufficientioribus hominibus Civitatis.

Anno
1311

FREDERICUS TERTIUS, DEI GRATIA REX.

Juratis Civitatis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum placeat Excellentiae nostrae, quod pro praesenti Anno Nonæ Indictionis in dicta Civitate Panhormi Acatapani quolibet Anno eligi consueti per Vos, pro parte Universitatis Civitatis ipsius eligi debeant, & creari; fidelitati vestrae mandamus, quatenus receptis praesentibus, Acatapanos ipsos in eadem Civitate pro eodem Anno praesenti in consueto competenti numero, non tamen ex Vobis sicut haecenus: sed de Aliis, melioribus ditioribus, & sufficientioribus hominibus dictae Civitatis Panhormi pro parte, & nomine Universitatis praedictae eligere, creare, & approbare auctoritate praesentium debeatis; injungentes eis ex parte nostri Culminis, quod ab inde in antea dictum Acatapaniae Officium, sicut extitit haecenus consuetum in eadem Civitate Panhormi ad honorem, & fidelitatem nostri Culminis, & bonum statum Civitatis praedictae exerceant laudabiliter, & prudenter. Datum Messanæ sub parvo sigillo nostro secreto Decimo Septimo Octobris Nonæ Indictionis.

ALIUD

*ALIUD PRIVILEGIUM EJUSDEM DOMINI REGIS, NON-
nulla continens diversa capitula Civibus Urbis, ejus Nuntiis
instantibus concessa, quorum effectus in Privile-
gio infra posito singulariter continetur.*

Anno

1312.

RIDERICUS TERTIUS, DEI GRATIA REX.

Solida laus est Regiæ dignitatis, & constans præminentia sedis ejus, dum suis fidelibus, & subiectis præcipuè benemeritis, & condignis ea liberaliter, & benignè concedit, per quæ status, & conditiones eorum de bono in melius augeantur. Attendentes itaq; fidem puram, & devotionem sinceram, quam omnes, & singuli homines Civitatis Panhormi experti fideles nostri, erga Serenissimos Dominos felices Reges Siciliæ Progenitores nostros divæ memoriæ Dominum Jacobum Aragonum, & olim Siciliæ Regem Illustræ Reverendum, & Carissimum fratrem nostrum, dum Regno Siciliæ præfuit, atque Nos denique prompto Zelo, totaque animorum constantia semper gesserunt, & erga Celsitudinem nostram gere dignoscuntur: nec minus grata satis, & accepta servitia per eos ipsis Dominis, atque Nobis devotè, fideliter, & indefessè collata, & quæ Nobis conferunt: nullis parcendo laboribus, nulla vitando dispendia, personas, & bona eorum liberaliter, & intrepidè exponendo pro nostri exaltatione Domini, Nominis, & Honoris, ac conferre poterunt in antea (dante domino) gratiora. Dum debeat Excellentiam nostram, ut sicut hæc talia, tantaque sentimus ab eis fore nostris Prædecessoribus, & Nobis impensa, ea non absque remuneratione ad gratiarum recompensationem sinamus. Nuper ad supplicationem Nicolai de Maida Consiliarii familiaris, Guillelmi Tallaviæ, Petri de Philosopho, Thomasi Grilli, Raynaldi de Milite Militum, & Judicis Philippi de Carastono, Civium Civitatis Panhormi fidelium nostrorum Syndicorum Universitatis hominum Civitatis ipsius ad nostram præsentiam transmissorum, de quorum syndicato Curie nostræ constat per scriptum publicum inde confectum ab eis propterea in Curia nostra productum, & assignatum, quod inspicere jussimus, atque legi, nomine, & pro parte Universitatis ipsius Culmini nostro propterea factam, infra scripta spectantia nedum ad bonum, & tranquillum statum: verum etiam ad meliorationem conditionum nostrorum fidelium in jam dicta Civitate, & Territorio suo de-

L
gentium

gentium eis liberaliter , & gratiosè concedimus , & indulgemus , & pleno favore Regio confirmamus , videlicet quod ad hoc ut nostri fideles degentes in nostra Civitate Panhormi , & territorio suo in prosequendo appellationes devoluendas à sententiis proferendis tam per Justitiarium , quàm Bajulum , & Judices Civitatis ejusdem , qui pro tempore fuerint in causis , seu quæstionibus , criminalibus scilicet , & civilibus , quæ inter eosdem fideles nostros , & quoslibet alios coram hujusmodi Officialibus Civitatis ejusdem præsentibus , & futuris motæ , & ventilatæ sunt : & quas moveri , & ventilari contigerit in futurum , non adeò afficiantur laboribus , & expensis pro ut hætenus , sequendo Curiam nostram , in prosequendo causas hujusmodi appellationum , quæ deinde per remedium ad Curiam devolvebantur eandem , multipliciter vexabantur , quinimmo laboribus , & expensis eisdem in eorum alleviationem aliquatenus caveant . Nos à primo Septembris proximè futuri , undecimæ indictionis in antea usque ad beneplacitum nostrum , Judicem unum Jurisperitum super audiendis , & secundum justitiam decidendis , & terminandis causis Primarum Appellationum devolendarum à sententiis ab inde in antea proferendis per prædictum Justitiarium , ac Bajulum , & Judices antedictos in prædictis criminalibus , & civilibus causis , seu quæstionibus , ad quem solummodo Judicem debeant ipsæ primæ appellationes devolui , nec non , & Notarium unum in Notarium actorum Curiae appellationum ipsarum , viros utique probos sufficientes , fidos , & Cives Civitatis prædictæ , quos ad hoc providerimus eligendos in prædicta Civitate Panhormi anno quolibet statuemus , sub competentibus solidis vel expensis eisdem Judici , & Notario de prædictæ Universitatis pecunia propterea exolvendis . Ad extollendas etiā exactiones indebitas , quas propter abulum hætenus observatū in prædicta Civitate , & tenimento suo fideles nostri habitantes ibidem graviter perferebant : dum denunciato Castellano , vel vice Castellano sacri Palatii nostri Civitatis ipsius per aliquem , vel aliquos de Civitate ipsa , quod Jardinis , Vineis , Segetibus , aliisque possessionibus eorum aliqua Animalia alicujus , vel aliquorum de Civibus , vel habitatoribus Civitatis ejusdem , damna intulerint : quo quomodo idem Castellanus , vel vice Castellanus de numero animalium eorundem verbo tantum simplici , damna passorum , contentus existens , certum quid pænæ nomine pro quolibet animalium prædictorum ab eorum patrono , vel patronis , seu dominis exigebat , damnis nihilominus ipsius passis per animalium ipsorum numerum ex fraude , sive malicia persæpe moderentur

rentur in solutione illius, quod pænæ nomine extorquebatur ab eis nimis indebitè, & contra justitiam vexabantur. Statuimus, & mandamus quòd de cœtero Castellani aut vice Castellani dicti Palatii præiens scilicet, & futuri de numero hujusmodi animalium, damna inferentium sicut supra non stent simplici verbo damna passorum eadem, ut hæctenus assolebant, sed exinde per veras, & legitimas probationes habere debeant documenta, quæ si eos habere contingat, emendatis damnificationibus passis, eas pro ipsorum animalium quolibet de numero tantum illo de quo sic habuerint documenta, quid proinde consuetum, & debitum hæctenus est pænæ nomine solvi exigant à patronis Animalium eorundem. Quia verò Judæi hæctenus habitantes in Cassaro Civitatis prædictæ incolatum eorum ab inde extra mœnia Civitatis ipsius ad separationem eorum à Christi fidelibus de nostri ordinatione, & præcepto Culminis transfulerunt: unde Cassarum ipsum quasi ex toto inhabitatum remansit: propter quod, & Civitatis ipsius status internus decorem primum amisisse dignoscitur, & fideles nostri Civitatis ipsius in eodem Cassaro domos habentes, & domorum ipsarum pensionibus nulla sentire commoda, vel saltem modica consequerentur; super his Nos opportuno remedio providentes ordinamus, & volumus quod omnes, & singulæ personæ, quæ de cœtero de aliis Terris, & Locis, ubi nunc habitant, ad prædictum tantummodo Cassarum eorum habitationem transfulerint, & in posterum continuè habitabunt ibidem. Si quidem ipsæ deinceps in eodem Cassaro ceperint habitare à prædicto primo Septembris Undecimæ Indictionis, & si post ipsum primum diem ejusdem mensis Septembris in Cassarum ipsum suum transfulerint incolatum, à die quo ab ipso primo Septembris quælibet earum ibidem habitare inceperint in antea, pro Civibus, & tanquam Cives Civitatis prædictæ perpetuò habeantur, uti, frui, & gaudere possint, & debeant simul cum aliis Civibus Civitatis ipsius illis Libertatibus, Immunitatibus, & Grætiis, quibus iidem alii Cives usque nunc gavisi, & usi sunt, gaudent, & utuntur, ac usi erunt in posterum, & gaudebunt: non expectato quod quilibet ipsorum novorum habitatorum dicti Cassari per annum, mensem, hebdomadam, & diem prius habitaverint, & habitare debuerint in Cassaro ante dicto, cum juxta consuetudinem ab hæctenus servatam in talibus in Civitate prædicta tantumdem tempus oportuerit labi, ut quivis alius de novo veniens ad incolatum Civitatis ipsius, & habitans in eadem pro ipsius Civitatis Cive legitimè teneretur, qualibet lege, constitutione, ordinatione, ac prædicta, & alia consuetudine scripta,

scripta, & non scripta presenti indulto contraria sibi minimè obstitura. Ad hoc etiam ut Officia Errantium, aliorumque Notariatuum Dohanarum, Tunnariarum, & aliarum Gabellarum Curia nostræ Civitatis ejusdem, & tenimenti sui diligentius, & ferventiùs, ut oportet, valeant exerceri: per consequens de perceptis eorum proventibus, & juribus mera, & nuda veritas, præter fraudem aliquam in Curia nostræ commodum elucescat, & liqueat: utque fideles nostri Civitatis prædictæ proinde possint aliqua juvamenta consequi cum profectu: providimus, & placet Nobis, quòd à prædicto Primo Septembris Undecimæ Indictionis in antea hujusmodi Officia Errantium, & Notariatuum Dohanarum, Tunnariarum, aliarumque Gabellarum Curia Civitatis ipsius nostris solummodo fidelibus Civitatis ejusdem, quos ad hoc idoneos utique probos, & sufficientes, & fidos viros esse noverimus; ita quòd personaliter, & non per substitutos ab eis Officia ipsa gerant, committantur, & concedantur per nostram Celsitudinem annuatim omnibus aliis personis in eisdem hæctenus Officiis per Nos, seu per nostram Curiam ordinatis prorsus ab inde amovendis: illis tantum inde personis exceptis, quibus aliqua forsitan ex Officiis ipsis in vita, aut eis, & Hæredibus eorum à Nobis concessa, sive commissæ sunt, quæ in vita ipsæ, & Hæredes eorum Officia ipsa juxta commissiones, & concessiones ex inde eis factas per Nos possint, & debeant exercere. Dum tamen illæ personæ, quas super aliquibus de prædictis Officiis usque ad nostrum beneplacitum nostra statuit Celsitudo: nec ipsæ, vel alii pro eis adhuc per annū unum completum eadem exercuerint Officia, possint, & debeant per se, & Substitutos earum totum annum ipsum, exercendo Officia ipsa, complere: eoque completo ab Officiis amoveantur eisdem: fidelitate nostra in omnibus, & per omnia semper salva. Ad hujus autem rei memoriam, & robur perpetuò valiturum jussimus ex inde præsens Privilegium eis fieri, & parvo sigillo nostro secreto pendente muniri. Datum Messanæ per nobilem Fridericum de Incisa Militem Cancellarium nostrum Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Duodecimo: Mense Julii Vigesimo Tertio ejusdem, Decimæ Indictionis.

*MANDATUR JUDICIBUS MAGNÆ REGIÆ CURIÆ;
quòd servant Civibus Urbis Privilegium prædictum per D.R.
Fridericum confirmatum, facta de eodem fide super exem-
ptione jurium Trigesima, & Sexagesima, nec per
indirectum à litigantibus grana XII. pro
uncia exequutionibus, sententiis, & pro-
visionibus contra dicti Privilegii
tenorem exigant.*

Anno
1314.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX. Judicibus Magnæ suæ Curiae tam præsentibus, quam futuris, Consiliariis, familiaribus, & fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Sindici Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium ad colloquium generale noviter per nostram Excellentiam apud Heracleam destinati pro parte Universitatis ejusdem exposuerunt coram Celsitudine nostra nuper, quòd cum ex tenore cujusdam Privilegii eis proinde per Serenitatem nostram confirmati, Cives dictæ Civitatis Panhormi à solutione Trigessimæ, seu Sexagesimæ, quæ per Judices à litigantibus in Curia consueverunt exigì, eisque per litigantes ipsos exolui, sint Liberi, & Immunes: Vos præsentès Judices Magnæ nostræ Curiae contra tenorem dicti Privilegii per indirectum venientes, pro exequutione sententiarum, & provisionum, quas pronunciatis, & facitis in quæstionibus, quas inter Cives dictæ Civitatis Panhormi in dicta Magna nostra Curia verti contingit, ab eisdem Civibus grana duodecim pro qualibet uncia valoris bonorum, de quibus vertuntur hujusmodi quæstiones, requiritis, & exigitis in ipsorum præjudicium, & gravamen. Et humiliter supplicarunt, ut providere eis super hoc opportuno remedio dignaremur: supplicatione ipsa benigne admissa, fidelitati vestræ mandamus, quatenus constito Vobis de tenore Privilegii supradicti, Privilegium ipsum prædictis Civibus Panhormi de cætero inviolabiliter observetis; nec aliquid ab eis, vel eorum aliquibus contra tenorem ejusdem Privilegii, præmissis occasionibus exigatis. Datum Heracleæ sub parvo sigillo nostro secreto Sextodecimo Januarii Duodecimæ Indictionis.

*SOLVANTUR SALARIA BAJULO,
& Judicibus consueta de pecuniis
Universitatis.*

Anno
1314

FRIDERICUS DEI GRATIA REX. Bajulo Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Pro parte Universitatis vestre fuit Excellentie nostrae nuperius supplicatum: quod cum ex antiqua, & obtenta consuetudine Civitatis ejusdem Bajuli, & Judices Civitatis ipsius, qui fuerunt pro tempore, non consueverint laborare, & propriis sumptibus, & expensis, sed constituta Salaria de pecunia Universitatis vestrae pro tempore, quo praedicta eorum Officia exercebant, recipere, & habere. Salaria ipsa a Bajulis, & Judicibus Civitatis ipsius, a modico tempore citra subtracta fuerint; unde Bajuli, & Judices ipsi praedicta Officia sibi propterea oneri reputantes, in exercendis eisdem non se exhibuerunt sollicitos, ut decebat: qua de causa Cives dictae Civitatis Panhormi contigit defectum justitiae substinere; providere Vobis super hoc nostra Serenitas benignius dignaretur. Quibus supplicationibus annuentes concedimus Vobis, quod si Universitas vestra voluerit Bajulis, & Judicibus dictae Civitatis Panhormi de pecunia Universitatis ejusdem salaria consueta, dum in Officiis ipsis fuerint, exhibere, possit, vel facere exhiberi. Datum Heracleae sub parvo sigillo nostro secreto, Sextodecimo Januarii, Duodecimae Indictionis.

CHRISTIANOS PANHORMITANOS DUMTA-
xat idem Dominus Rex Fridericus à solutione jurium
Gabelle tubarum immunes , & facit exemptos :
eandemque gabellam de cætero liberaliter ,
& gratiosè relaxavit .

Anno
 1314.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX. Secretis , &
 Magistris Procuratoribus Siciliæ , vel Civitatis
 Panhormi , aut Gabellois , seu Credenceriis ga-
 bellæ tubarum Curie Civitatis ejusdem ad Of-
 ficium Secretariæ Civitatis ipsius Spectantis tam
 præsentibus , quàm futuris , fidelibus suis gratiã
 suam , & bonam voluntatem . Cum ad suppli-
 cationem pro parte Universitatis hominum dictæ Civitatis Pa-
 nhormi nostrorum fidelium proinde Culmini nostro factam in-
 tuitu immensæ devotionis , & fidei nostrorum fidelium eorundem ,
 eis dictam gabellam Tubarum Curie nostræ dictæ Civitatis Pa-
 nhormi , quo ad Christianos tantum liberaliter , & gratiosè duxe-
 rimus relaxandam . Ita quod à primo Septembris proximè futuri ,
 Tertie Decimæ Indictionis in antea dicti homines Civitatis Pa-
 nhormi , scilicet Christiani tantum à solutione jurium reddituum ,
 & proventuum dictæ gabellæ tubarum sint exempti , liberi , &
 immunes : fidelitati vestræ mandamus , quatenus à prædicto pri-
 mo Septembris in antea aliquid ratione dictæ gabellæ tubarum à
 prædictis hominibus dictæ Civitatis Panhormi , Christianis videli-
 cet , seu aliquibus , vel aliquo ipsorum , non requiratis , exigatis ,
 vel recipiatis : aut requiri , exigi , vel recipi faciatis , vel aliqua-
 tenus permittatis . Datum Messanæ sub parvo sigillo nostro secre-
 to Penultimo Maii Duodecimæ Indictionis .

*CIVES PANHORMITANOS EXTRA URBEM CIVILITER,
nec criminaliter conveniri, nec eis invitis animalia, & lectos capi
posse: nisi tantum cum ipse Dominus Rex in Civitate esse
contigerit: quo casu Officialibus stipendiariis, & fami-
liaribus per Juratos Civitatis hospitia, & lectos
assignari debere: servatis nihilominus super
his Privilegiis, & Capitulis
Civibus concessis.*

Anno
1314

FRIDERICUS DEI GRATIA REX. Futuris Ju-
sticiariis Siciliæ: nec non Capitaneis, seu vice
Capitaneis Terrarum, & Locorum Siciliæ,
tam præsentibus, quam futuris, fidelibus suis
gratiam suam, & bonam voluntatem. Pro parte
Universitatis hominum Civitatis Panhormi no-
strorum fidelium coram Celsitudine nostra fuit
nuper expositum, quod cum à longis retro temporibus Civibus
dictæ Civitatis Panhormi per felicitis recordationis Progenitores
nostros concessum extiterit graciosè, quod Nullus ex dictis Civi-
bus super quibuscunque quæstionibus, & causis tam civilibus,
quàm criminalibus, trahi debeat, vel compelli extra Civitatem
Panhormi ad causandum, vel litigandum coram aliquo Officiali,
qui justiciam alibi, quàm in eadem Civitate Panhormi habeat mi-
nistrare, pro ut in quodam Privilegio eis exinde indulto, & per
nostram Excellentiam confirmato, asserunt contineri; aliqui ex
Vobis prædictis præsentibus Capitaneis, vel vice Castellanis in
Terris, & Locis in quibus commissis sibi Capitaniæ funguntur
Officiis, contra quosdam de prædictis Civibus Panhormi ad ac-
cusationem aliquorum fidelium nostrorum adversus eosdem Cives
propositam coram eis, ceperunt, & carceri manciparunt in eod-
em sententias proferentes, contra tenorem concessionis prædi-
ctæ, allegationibus, & præstationibus factis per Cives ipsos
coram Capitaneis ipsis de Concessione, & Privilegio ante factis
non auditis aliquatenus, nec admissis. Continebat etiam expositio
hominum prædictorum, quod cum inter alias ordinationes, &
capitula, quæ olim edidimus, provisum fuerit per nostram Excel-
lentiam, & decretum, quod nulli Officialium nostrorum liceat
animalia, & lectos de Domibus nostrorum fidelium Panhormi
pro usibus, & necessitatibus suis capere: nec etiam in eorum ho-
spitiis hospitari invitis dominis eorundem; aliqui de Officialibus
nostris

nostris Deputatis in Civitate prædicta contra formam ordinationum, & Capitulorum ipsorum capiunt animalia, atque lectos, ac in hospitibus Civium Civitatis ejusdem morantur, & hospitantur contra voluntatem ipsorum; ex quo Cives Civitatis prædictæ damna interdum non levia patiuntur in dictæ Universitatis præjudicium, & gravamen. Et humiliter supplicatum, ut super hoc providere eis opportuno remedio dignaremur; supplicatione ipsa benignè admittæ, nolentes Privilegia dictorum Panhormitanorum Civium, quos eorum gratis obsequiis, affectu benevolo Serenitas nostra prosequitur, quoquo modo infringi, fidelitati vestræ mandamus: quatenus Civibus dictæ Civitatis Panhormi prædictum Privilegium juxta tenorem ipsius tenaciter observantes, ipsos, vel ipsorum aliquem, aut aliquos super accusationibus, quæstionibus, & causis tam civilibus, quàm criminalibus movendis, vel faciendis contra eos, vel ipsorum aliquos coram Vobis, vel vestrum per quoscunque Vos, vel vestrum aliqui causari, vel litigare contra tenorem concessionis, & Privilegii præscriptorum nullatenus compellaris. Animalia insuper atque lectos hominum Civitatis ipsius eis invitis nullatenus capiat, nec in eorum domibus ipsis contradicentibus hospitemini: Salvo quod cum Nos personaliter esse contigerit in Civitate præfata, singulis vestrum, & aliis Officialibus stipendiariis, & familiaribus nostris hospitia, & lecti assignabuntur per Juratos Civitatis ejusdem, sicut fuerit opportunum. Datum Messanæ sub parvo sigillo nostro secreto, Penultimo Maii, Duodecimæ Indictionis.

TITULUS DICTI DOMINI REGIS

*noviter assumptus per Notarios de
cætero apponendus.*

Anno
1314.

RIDERICUS DEI GRATIA REX. Siciliæ Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Licet cum Consiliariis nostris habita deliberatione consulta, ordinatum extitisset hætenus, & provisum, quod Nos prædictum Regni Siciliæ nostri titulum resumere deberemus; Nos autem id usque nunc decrevimus differendum. Verùm ex quo hostes nostri contra Nos, ac Vos, & alios fideles nostros venire infeliciter se accingunt, quod justè, & licitè sa-

cere possumus, ulterius sub dissimulatione nolumus aliquatenus prorogare : prædictum titulum, sicut deliberatum extitit, & provisum, feliciter in Christi nomine resumentes; propter quod fidelitati vestræ mandamus, quatenus singulis Notariis publicis dictæ Civitatis nostræ fidelis Panhormi ex parte nostri Culminis injungatis, quòd instrumentis, & aliis scriptis publicis, & cautelis per eos de cætero faciendis nostrum apponant titulum prælibatum. Datum apud Castrum-Johannis, sub parvo sigillo nostro secreto, Nono Augusti, Duodecimæ Indictionis.

NULLI CONFERANTUR OFFICIA CIVITATIS,

qui non sit Civis, & quod Universitas Panhormi pro iis quæ administrationem contingunt, Legatos ad Regem mittere valeat.

Anno

1314.

RIDERICUS TERTIUS, DEI GRATIA REX.

Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam, & bonam voluntatem. Pro parte Universitatis vestræ fuit Majestati nostræ noviter supplicatum, ut cum contingat interdum in prædicta Civitate Panhormi aliqua Officia vacare, quæ nostra, & Prædecessorum nostrorum Celsitudo Civibus ipsis ad eorum sustentationem dignata est conferre, nuperius per Bajulum omnis ejus Universitatis hominibus, in externos, & homines aliarum Universitatum Regni, pro eorum administratione sunt collata: supplicantes ut quæ administrationem Civitatis contingunt, quæque in dicta Universitate Panhormi ex eorum bonis, vel gratia, & concessione nostra Officia sunt fundata, solis hominibus Civitatis Panhormi, & non aliis jure Civium non gaudentibus impertiantur. Nos vero eam supplicationem, & rationi, & voluntati nostræ consonam existimantes, attendentes quoque ad singularia, & grata servitia, quæ præ cæteris fidelibus nostris dictæ Universitatis Panhormi homines Nobis, atque æternæ memoriæ Prædecessorum Nostrorum Culmini semper exhibuerunt, & quòd propterea Civitas ipsa Regni origo nostri animi gratitudine dignoscitur, eorum supplicationibus benignius annuentes, nostræ voluntatis esse declaramus, ut Officia quæcunque ad ejus Universitatis administrationem spectantia, & quæ in ipsa Civitate pro ejus beneficio,

neficio, & servitio Celsitudinis nostræ geruntur, & exercentur, nullatenus ab Aliis, quàm ab hominibus Panhormi gerantur, & exerceantur: volentes, quòd quancumque Officium vel ab ipsis ex nostro indulto fundatum, vel à Prædecessoribus nostris, aut Majestate nostra pro moderamine, decore, atque administratione ejusdem statutum, & impertitum, vacare contigerit, nullatenus Exteri, & qui Cives non sint occupare, & immitti audeant, vel contendant. Concedentes propterea ipsis Universitatis hominibus, ut ad Nos super hoc, sicut & in cæteris, quæ administrationem Civitatis omnimodè respiciunt, Legatos, & Nuncios ex parte ejusdem Universitatis quæcunque fideliter exponentes immittant, ut eorum supplicationibus ex nostra benignitate providere dignaremur. Datum apud Castrum-Novum sub parvo sigillo nostro secreto Trigesimo Augusti Duodecimæ Indiætionis.

*MANDATUR CAPITANEO PANHORMI,
ut cum equestri, & pedestri exercitu Panbormitano
numero IV. millibus ad ejus Majestatem se cen-
ferat oppugnaturum Regem Robertum
in agro Drepanensi ca-
stramentatum.*

Anno
1314.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ,
Capitano seu vice Capitano Civitatis Panhormi fideli suo gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum ad confusionem, & stragem Deo auctore finalem, qui causam justitiæ nostræ prosequitur Domini Roberti quondam Regis Karoli Secundi filii, & gentis ejus, qui cum suo infelici tam maritimo, quàm terrestri exercitu terrâ Drepani obsidentes, eam moliuntur suæ subijecere potestati, potenti manu, & brachio extento viriliter, & magnanimiter procedere disponamus, in quo cum universale nostrorum fidelium interesse versetur, expedit fideles ipsos quoslibet nobiscum ad consumationem tam utilis ardui, & necessarii negotii potenti manu unanimiter interesse: fidelitati tuæ mandamus, quatenus statim receptis præsentibus, armis, & equis, benè, & decenter munitis cum tota comitiva tua Equitum, & peditum armorum, nec non omnibus Equitibus, ac etiam peditibus quatuor millibus dictæ Civitatis Panhormi viris utique bellicosis, & armorum exercitio magis aptis: Equitum scilicet equis,
& armis

& armis, & peditum armis sufficienter, & benè munitis, ad præsentiam nostræ Majestatis accedas. Ita quòd per totum proximè futurum mensem Septembris sequentis Tertiæ Decimæ Indictionis, ad tardius tam Te, & dictam comitivam, quam præfatos alios Equites, & pedites dictæ Civitatis Panhormi ubicunque fuerimus, præsentem infallibiliter habeamus: ut Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militibus, & terrarum armigeris Te, dictisque Equitibus, & peditibus, & aliis universis præentialiter & in numerosa multitudine congregatis, quos propterea facimus evocari, sic contrà dictos hostes virtute divinæ potentia, quæ superbis resistit, & humilibus dat salutem, potenter, & magnificè procedamus, quòd de eis feliciter obtenta victoria referantur laudes Altissimo, & laboribus sine dato, cultus pacis, & justitiæ, quem guerræ fremitus vulnerat, componatur, diuturnitate perpetua, summi Regis favente Clementia duraturus. Datum apud Castrum - Novum sub parvo sigillo secreto nostro, ultimo Augusti Duodecimæ Indictionis.

NOBILEM MANFRIDUM DE CLARAMONTE

Comitem Mobac in Justitiarium Capitaneum

Panhormi ordinat.

Anno
1314.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Consueta benignitate nostra recepit Serenitas, fidelitatis vestrae litteras Culmini nostro noviter destinatas, & tam contenta in eis, quam quæ Petrus de Philosopho, & Joannes de Maida milites Nuntii vestri fideles nostri Nobis ex parte vestra oretenus, & providè recitarunt. Attentè audivimus, & pleno collegimus intellectu, plurimùm quippe gratum, placidumque Nobis advenit, quod sicut ex tenore dictarum litterarumstrarum percepimus, & assertionem etiam dictorum. Nuntiorum vestrorum Nobilis Bernardus de Sarria Generalis Capitaneus guerræ in Valle Mazariæ Consiliarius, Familiaris, & Fidelis noster in exercitio Justitiariatus, & Capitaniæ Officii Civitatis ejusdem cum omnibus, & singulis vestrum, non tanquam Officialis, sed more providi Patris familias prudenter, mitè, cōpositè, laudabiliter, & modèstè se gessit, cum causa vestri, quos inter alios fideles nostros benignè, satis, atque benevolè Celsitudo comple-

complectitur, prærogativa affectionis Dominicæ speciali: unde statum vestrum pacificum, & quietum, ac honorem, & commodum peroptamus, cum propter prædictum Bernardum, dum ad ipsius præfecturam nostrum comperimus iudicium non errasse. Ad illud præterea, quod tam literarum series, quam Nunciorum ipsorum relatus videbantur innuere, ut propter laudabiles processus, & actus ejus ipsum remanere in Civitate præfata pro ejus regimine salubri, jubere Excellentia nostra dignaretur, fidelitatem vestram scire volumus, quod Nos eundem nobilem tanquam in fronteriis Hostium in nostris servitiis opportunum mandamus deputari, & Civitatem ipsam nobilem Manfredum de Claramonte Comitem Mohac, Regni Sicilia Siniscalcum, Consiliarium Familiarem, & fidelem nostrum, virum utique nobilem, providum, & industrium, ac morum gravitate maturum, de cujus adventu potestis, & debetis merito, & plurimum contentari, providimus destinandum: indubiè credituri, quod quæcumque à nostra deliberatione, & provisione emanant, omnia tractantur, & fiunt pro bono regimine tam vestrum omnium, quam aliorum fidelium Siculorum. Quoniam inter cetera, quæ sollicitant mentem nostram, hoc præcipuè Nos ab intimis excitat, & inducit. Datum apud Castrum-Novum sub parvo sigillo nostro secreto, Sexto Septembris, Decimæ Tertiæ Indictionis.

NICOLAO DE MAYDA MILITI LOCO

*Manfredi de Claramonte egrotantis, Justitiariatus,
et Capitaneatus Officium commendat.*

Anno
1315.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Proviso, & ordinato per Excellentiam nostram nupèr in Justitiarium, & Capitaneum Civitatis ipsius nobili Manfredo de Claramonte Comite Mohac, Regni Sicilia Siniscalco, Consiliario, familiari, & fidei nostro usque ad nostrum beneplacitum, & mandatum. Quia dictus Comes ad Civitatem ipsam pro prædicto exercendo Justitiariatus, & Capitaneus Officio sic citò se conferre non potest, pro eo, quod aliquantulum distratiatus extitit his diebus, Nicolaum de Mayda Militem Consiliarium Familiarem, & fidelem nostrum ad Civitatem ipsam

ipsam, dicti Comitis præveniendò adventum, duximus specialiter destinandum, ut circa tutam, & diligentem custodiam Civitatis ipsius Vos sollicitet, & ad ejus munitionem, & apparatus alios faciendos, reddat Vos in omnibus promptiores; quanquam nostræ credulitatis existat, quod ad ea omnia, quæ tuitionem ipsius Civitatis respiciant, cæteraque tangentia nostri exaltationem Nominis, & honoris, Vos universi, & singuli, & singularitèr Universi solito more cum omni sollicitudine, & diligentia intendatis. Quo circa fidelitati vestræ mandamus, quatenus dicto Nicolao in præmissis, veluti qui per Nos præcipuè mittitur, ea, quæ super his dixerit, audientes, ad ipsa agenda vigilantèr, & sollicitè serventibus studiis intendatis. Datum apud Castrum - Novum sub parvo sigillo nostro secreto, Octavo Septembris, Tertiæ Decimæ Indictionis.

MANDAT TREGUAM FIRMATAM INTER

*ipsum Dominum Regem, & Regem Robertum, per
menses quindecim iilibatam teniri.*

Anno
1315.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi Fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Patet ubique Terrarum, & Locorum Siciliæ, & longè satis etiam ad remota, Vobisque incognitum non existit, quòd postquàm scivimus Hostes nostros ante Drepanum cum toto suo Exercitu, tam per Mare, quam, per Terram, sinistris auspiciis declinasse, eamque potentia suæ viribus obedisse, & tenere circitèr cohartaram, felix nostrum Galearum extolium in numerosa quantitate armari jussimus cum celeritatis instantia, & muniri, & repleti ultrà necessarium Gentis numerum, copiosa multitudine Militum, & aliorum Fidelium, armatorum. Nosque cum potenti terrestri Exercitu præveniendò ipsum extolium venimus apud Montem, ea consideratione præsertim, ut dictam Terram Drepani à Persequentium dolosis insidiis, & calumniiosis insultibus possemus cum adiutorio Altissimi liberare, & ad nil aliud mentis nostræ sedulitas, & cordis cogitatio vigilabat; sed Deo excelso, in cujus manu sunt omnia, non per viam Belli, quæ satis erat præstò, si venire nostrum Extolium potuisset cum opportunitate ventorum, sed per aliam minoris discriminis, negotium dirimere placuit, & partis utriusque imminibus

nentibus periculis providere ; nè ex conflictu Bellantium , sequeretur strages Gentium ; & effusio Sanguinis Christiani . Attendentes itaque , quod impedimentis ventorum obstantibus dictum Extolium nostrum Vassellis Hostium nullatenus poterat adherere , & totum id de superni Judicis judicio procedebat , cum non sint in homine viæ ejus , intervenientibus Mediatoribus ex justa , & rationabili causa ; habitoque hinc inde tractatu ad sapiendum , & sedandum frementis Guerræ dissidia , pari voto tandem ad treguarum fœdera cum Hostibus ipsis eas specialiter requirentibus devenimus , in hunc modum videlicet . Quod Treguæ tractatæ , & firmatæ sunt duraturæ ex nunc usque ad mensẽ Martii , futuræ quartæ decimæ Indictionis , inter Nos , & ipsos : Ex parte nostra , scilicet in Sicilia Insula , & circumadiacentibus Insulis , etiã Gerbarum , & Berbinarum , ac Civitate Regii , Cãstris , Terris , & Locis , quæ in Calabria possidemus . Et ex parte Hostium in toto Regno ultrà Pharam , Provincia Pedemonte , Forchalcherii , Ferraria , Romandiola , Tuscia , Lombardia Urbe , & districtu ejus , & Campania . Ità quod in isto intermedio , sive intervallo quilibet teneat loca , quæ tenet , tam in Sicilia , quàm Calabria , quietè , & quod unus non offendat Terras , & Loca Alterius , aut Subditos , per se , & Subditos suos , nec sit causa offensionis , sed Treguas ipsas observet per se , & Subditos suos inviolabiliter , juxta posse , & bonam fidem . Propter quod fidelitati vestræ mandamus , quatenus toto ipso durante tempore , dictas Treguas secundum ipsorum Capitulorum formam inviolabiliter observetis . De præmissis autem Nicolaus de Mayda Miles , Consiliarius , Familiaris , & fidelis noster , qui his interfuit , Vos poterit latius informare . Datum in Monte Sancti Juliani , Decimo Septimo Decembris , Tertie Decimæ Indictionis .

PETRUM DE PHILOSOFO MILITEM,

Judicem primarum Appellationum Regio beneplacito perdurante, cum salario dari consueto creavit.

Anno
1316.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Iustituario, & Capitaneo, Bajulo, Iudicibus, & Iuratis, ac Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam, & bonam voluntatem. Cum de fide, iusticia, & legalitate Petri de Philosopho de Panhormo Militis fidelis nostri, nostra Curia confidens, ipsum Iudicem super audiendis, & decidendis causis primarum Appellationum faciendarum à sententiis Vestrum Iustitarii, & Capitanei, ac Bajuli, & Iudicum prædictæ Civitatis Panhormi, qui pro tempore fueritis in Civitate prædicta proferendis, in quæstionibus criminalibus scilicet, & civilibus, quæ inter Fideles nostros in eadem Civitate, Territorio suo degentes, & quoslibet alios coram Prædecessoribus vestrum prædictorum Officialium in prædictis Officiis, eisdem motis, & ventilatis, & quas coram Vobis eisdem Officialibus moveri, & ventilari contigerit in futurum. Amoto inde Thomasio Grillo de Panhormo Milite fidei nostro, qui de mandato nostro ipso Officio in Civitate præfata hæcenusungebatur. Recepto prius ab eo fidelitatis, & ipsius Officii fideliter exercendi corporali, & debito ad Sancta Dei Evangelia juramento, ex nunc in antea usque ad nostrum beneplacitum duxerimus, statuendum: fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus Vos Iustitarii, & Capitanei, Bajulus, Iudices, & Iurati Civitatis prædictæ eidem Petro, in exercendo prædicto Iudicatus Officio, pro ut sibi per nostram Excellentiam est commissum, assistentes favore, consilio, & auxilio opportunis, omnesque primas appellationes, ad ejus audientiam devoluendas à sententiis vestris proferendis in criminalibus, & civilibus causis, & quæstionibus antè dictis, sicut à lure permissum fuerit admittentes, ipsarum causarum, & quæstionum Processus, & sententias, quas ex inde protuleritis, sibi in scriptis sub vestris sigillis pro causa prædicta destinare curetis; Vosque Personæ aliæ sibi de omnibus, quæ ad prædictum Iudicatus Officium spectare noscuntur, & in nostris suæ commissionis literis continentur, parere, & intendere debeatis. Et quia nolumus ipsum Petrum in dicto exercendo Officio expensis propriis

priis laborare, Vobis Bajulo, Indicibus, & Iuratis dictæ Civitatis Panhormi injungimus, quòd eidem Petro, dum in Officio ipso fuerit de nostro beneplacito, & mandato, Solidos staturos, & consuetos per annum ex nunc in antea de quacumque pecunia Universitatis prædictæ, quæ erit, per manus vestras, vel aliquorum vestrum, exhibere, & solvere, vel exhiberi, & solvi facere debeatis. Datum Panhormi, Decimo Februarii, Tertiæ Decimæ Indictionis,

QUOD PERRIALES INCISI PONDERENTUR, SINTQUE

singuli tarenorum trium, & granorum tresdecim de libra, & pro granis decem expendantur; qui verò minoris ponderis essent, pro singulo grano deficiente denarius unus deducatur; à triginta verò supra simul ponderentur; quæque verò unica sit ponderis unciarum septem, & tarenorū decem de libra; denarios verò veteres banno supposuit.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Justitiario Civitatis Panhormi, familiari, & fidei suo gratiam suam, & bonam voluntatem. Damnis, quæ in expendendis Perrialibus de argento, ob mutilationem, & tonsuram Perrialium eorundem, Fideles nostros subire contingit, opportuno remedio volentes occurrere, nupèr deliberatè providimus, quòd per omnes Terras, & Loca Siciliæ Perriales ipsi communiter expendantur, recipiantur, & valeant modo, & forma inferius designatis: videlicet, quòd quilibet Perrialis de argento ponderis tarenorum trium, & granorum tresdecim de libra, valeat, & expendatur communiter ad rationem de granis decem ponderis generalis. Item quòd quilibet Perrialis de argento, qui invenietur esse minoris ponderis dictorum tarenorum trium, & granorum tresdecim de libra, valeat, & recipiatur minùs denario uno, pro quolibet grano ipsius minoris ponderis. Item quòd quicumque habuerit satisfacere alicui ab eo, vel recipere à quantitate tarenorum quindecim supra, ratione cuiuscumque mercationis, seu contractus, aut debiti, quò Perriales exhibendi, vel solvendi ab ipsa quantitate supra ponderentur confusè, vel semotim, tam videlicet qui fuerint dicti, & ordinati ponderis,

ponderis, quàm minoris, ut dictum est, quàm etiam, qui ponderis majoris existunt, secundum pondus olim ordinatum, & factum in Sicla Messanæ, sit, & esse debeat contentus pondere unciam septem, & tarenorum decem eorundem Perrialiū argenti de libra pro satisfactione, & solutione uncie auri unius, & in prædicta forma teneatur, & observetur modus in exhibitione cujuscunque quantitatis pecuniæ in hujusmodi Perrialibus argenti, ut superius est expressum. Propter quod fidelitati tuæ mandamus, quatenus per prædictam Civitatem Panhormi, & Civitatem Montis-Regalis prædictam provisionem nostram super expendendis, & recipiendis prædictis Perrialibus de argento, per Nos in forma, & modo prædictis, ut præmittitur, factam, facias voce præconia publicè divulgari, ac ab Universis, & singulis Personis ipsam in dictis Civitatibus tenaciter observari, sub pœna unciam auri quatuor à quolibet, qui contra prædictam ordinationem nostram exceßerit, quoties in hoc deliquerit, per Te inremissibiliter extorquenda; nihilominus per Civitates ipsas publicari facias, & expressius inhiberi, quod Nullus cujuscunque conditionis existat, denarios veteres alterius cunei, quàm cunei Siclæ prædictæ expendere, vel recipere quoquo modo præsumat, pœna dimidii augustalis à quolibet delinquente, in hoc quoties in pœnam ipsam commiserit; per Te pro parte nostræ Curiae similiter extorquenda; quam pecuniam pœnarum postquam eam extorseris, & receperis ad Cameram nostram mittas, & gerenti locum thesauri ejusdem nostræ Camere Familiari, & fideli nostro facias assignari, ac inde recipi sub sigillo nostri Culinis apodixam. Pondera verò quorumlibet, videlicet dictorum tarenorum trium, & granorum tresdecim de libra, signata signo, quo fieri fecimus in prædicta Sicla Messanæ, cum quibus Perriales prædicti ponderari debent, per Magistros Siclæ prædictæ Fideles nostros, Tibi mandamus, & facimus destinari, ut pondera ipsa Campsoribus, & aliis Personis Civitatum prædictarum, quos ex eorum ministeriis Perriales ipsos expendere, & recipere oportet, sæpius distribui facias, & propterea assignari. Datum Messanæ, Duodecimo Decembris, Quartæ Decimæ Indictionis

MONETARUM PRETIA SIG. ORDINAT; FLORENUS

aureus pro tarenis octo, & granis decem, Ducatus auri pro tarenis octo, & granis septem; Ginoynus auri pro tarenis octo, & granis quinque expendantur. Scipulationes verò, & promissiones in uncis, vel tarenis fieri debeant, monetarum speciebus minimè distintis.

Anno
1315.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Justiciario Civitatis Panhormi familiari, & fide-
li suo gratiam suam, & bonam voluntatem.
Nuper per Excellentiam nostram deliberatè pro-
viso, quòd subscriptæ monetæ de auro per to-
tam Siciliam communiter recipiantur, expen-
dantur, & solvantur, tam pro pretio, quarum-
cumque rerum, & mercium, quàm pro satisfactione quorumcum-
que debitorum, vel mutuorum contractuum ab olim per quas-
cumque personas à mense Aprilis proximè præteriti, Tertiæ De-
cimæ Indictionis citrà, vel pro aliis quibuscumque causis, ad ra-
tionem infra notatam, videlicet: Quilibet florenus de auro ad
rationem de tarenis octo, & granis decem; quilibet Ducatus de
auro ad rationem de tarenis octo, & granis septem; & quilibet
Ginoynus de auro ad rationem de tarenis octo, & granis quinque;
quodque in quibuscumque contractibus, tam super debitis, seu
mutuis, aut aliis quibuscumque causis de cœtero faciendis, alicu-
jus monetæ species minimè distinguatur; nisi tantummodo expri-
matur in eis, quòd satisfactio, vel solutio exinde facienda fieri
debeat in uncis, vel tarenis: fidelitati tuæ mandamus, quatenus
statim receptis præsentibus, per prædictam Civitatem Panhormi,
prædictam provisionem nostram factam super recipiendis, expen-
dendis, & solvendis prædictis monetis de auro ad rationes præ-
scriptas, ut suprâ, & prædictis contractibus de cœtero, ut præ-
dicitur, faciendis in forma, & modo superius designatis, facietis
publicè divulgari, & tenaciter observari. A' quolibet, qui huic
provisioni nostræ contrariare quoquo modo præsumperit, uncias
auri quatuor pro pœna, quoties in eam inciderit, exigere debeat-
is, & inremissibiliter extorquere: duabus partibus pœnæ ipsius
Curie nostræ, reliqua tertia parte ejusdem pœnæ Accusatoris, vel
Denunciatoris in pœnam incidentis eandem utilitatibus applican-
dis; & ut ad exquirendum, denunciandum, & accusandum eos,
qui in prædictam provisionem nostram commiserint, plurimos emol-
lument

lumentis spes abiiciat, & inducat, in divulgatione prædictæ provisionis nostræ facias publicari, qualiter tertia pars pœnæ prædictæ est prædictis Accusatoribus, & Denunciatoribus per Te pro parte nostræ Curie exhibenda. Datum Messanæ, Vigesimo Quarto Decembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

GABELLAM CASSIÆ, VEL ASSISÆ PILI PANNORUM, & mercium per Universitatem vendi, & Regiæ Curie tanquam Universitatis bonum proprium, pretium assignari debere.

Anno
1316.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ. Bajulo, Judicibus, Iuratis, & Universis hominibus fælicis Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Ad audientiam nostræ Majestatis pervenit nuperius, quod ex venditione, & concessione Cassiæ, vel Assisæ pili pannorum, & mercium minutarum impositæ in Civitate ipsa, quam Petrono de Carissima de Drepano, & subsequenter aliis fidelibus nostris Civitatis ipsius licitantibus Gabellam ipsam pro anno uno à primo præsentis mensis Januarii hujus Quartæ Decimæ Indictionis in antea numerando, sub certis pactis, & conditionibus habitis inter nostram Curiam, & eosdē in locatione, & concessione ipsius Cassiæ, pro certa quantitate pecuniæ ad Gabellam nostram locaverat, & concesserat Celsitudo, Vos tenemini, & reputatis plurimum aggravatos, asserentes Cassiam, vel Assisam eandem, pro ut hætenus retroactis temporibus extitit consecutum, per Universitatem ipsam anno quolibet vendi, & concedi singulis eam volentibus emere; quodque pecuniam proventuum Cassiæ, vel Assisæ ipsius anno quolibet tamquam de vestro proprio debere nostræ Curie infallibilitè assignari. Ad quæ fidelitatis vestræ tenore præsentium declaramus, quod in venditione dictæ Cassiæ, vel Assisæ prædicto modo per Curiam nostram locatæ, & concessæ, non fuit, nec est nostræ intentionis propositi, nec etiam Notariorum nostræ Curie, qui in ipsius venditione, & concessione Cassiæ, vel Assisæ processerunt simpliciter, & bona fide, vestris debere Privilegiis, & immunitatibus derogari; quin imò ipsius Cassiæ concessionem, & locationem pro parte, & nomine Universitatis ejusdem prædicto modo volumus omnimodè fore factam. Propter quod volumus, & fide-

& fidelitati vestræ mandamus; ut occasione prædicta nulla dubietas cordibus vestris remaneat; cum propterea immunitatibus, Privilegiis, juribus, & bonis vestris, quorum observantiam, tuitionem, & etiam incrementa, cum quodam animi affectu, & teneritate zelamus, nullum præjudicium, incommodum, vel jacturam oriri velimus; sed quod prædicta venditio, & concessio facta fuisse vestro nomine habeatur. Ecce quod Puchio Jacobi Secreto, & Magistro Procuratori, nec non Oberto Adlibrandini Civibus Panhormitanis fidelibus nostris. damus nupèr nostris literis in mandatis, quod tam in receptione fidejussoriæ cautionis recipiendæ per eos, & Gabellotos dictæ Cassiæ, vel Assisæ, quam in agendis aliis spectantibus ad locationem, exercitium, & perceptionem proventuum dictæ Cassiæ, vel Assisæ, unà cum statuto, vel statuendo ad hoc per Vos pro parte dictæ Universitatis procedant, pro ut hætenus extitit consuetum. Datum Messanæ, Secundo Januarii, Quartæ Decimæ Indictionis.

*MANDAT PRÆSCRIPTAM PROXIMAM
provisionem exequi, & juxta ejus formam servari.*

Anno
1316.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ, Sindaco, vel Sindacis provisus mitti ad Majestatem nostram per Universitatem Civitatis Panhormi Fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Fidelitatem vestram scire volumus, quod Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis ejusdem olim infra præsentem mensem Januarii per alias literas nostras scriptum extitit in hac forma: Fridericus Dei gratia Rex Siciliæ. Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus felicis Urbis Panhormi Fidelibus suis, & cætera. Ad audientiam nostræ Majestatis pervenit nuperius, quod ex venditione, & concessione Cassiæ, vel Assisæ pili, pannorum, & mercium minutarum impositæ in Civitate ipsa, quam Petrono de Carissima de Drepano, & subsequenter aliis Fidelibus nostris Civitatis ipsius licitantibus gabellam ipsam pro anno uno à primo præsentis mensis Januarii hujus Quartæ Decimæ Indictionis in antea numerando, sub certis pactis, & conditionibus habitis inter nostram Curiam, & eisdem in locatione, & concessione ipsius Cassiæ pro certa quantitate pecuniæ ad gabellam nostram

nostra locaverat , & concesserat Cellitudo , Vos tenemini , & reputatis plurimum aggravatos , asserentes Cassiam , vel Assisiam eandem , pro ut hactenus retroactis temporibus extitit consuetum , per Universitatem ipsam anno quolibet vendi , & concedi singulis eam volentibus emere ; quodque pecuniam proventuum Cassiæ , vel Assisæ ipsius , anno quolibet tanquam de vestro proprio debere nostræ Curie infallibiliter assignari . Ad quæ fidelitati vestræ tenore præsentium declaramus , quod in venditione dictæ Cassiæ , vel Assisæ prædicto modo per Curiam nostram locatæ , & concessæ non fuit , nec est nostræ intentionis propositi , nec etiam Notariorum nostræ Curie , qui in ipsius venditione , & concessione Cassiæ , vel Assisæ processerunt simpliciter , & bona fide , vestris debere Privilegiis , & immunitatibus derogari ; quin imò ipsius Cassiæ concessionem , & locationem pro parte , & nomine Universitatis ejusdem prædicto modo volumus omnimodè fore factam . Propter quod volumus , & fidelitati vestræ mandamus , ut occasione prædicta nulla dubietas cordibus vestris remaneat ; cum propterea immunitatibus , Privilegiis , juribus , & bonis vestris , quorum observantiam , tuitionem , & etiam incrementa , cum quodam animi affectu , & teneritate zelamus , nullum præjudicium , incommodum , vel jacturam oriri velimus ; sed quod prædicta venditio , & concessio facta fuisse vestro nomine habeatur . Ecce quod Puchio Jacobi Secreto , & Magistro Procuratori , nec non Oberto Adlibrandini Civibus Panhormitanis , fidelibus nostris damus nuper nostris literis in mandatis , quod tam in receptione fidejussoriæ cautionis recipiendæ per eos , & Gabellotos dictæ Cassiæ , vel Assisæ , quam in agendis aliis spectantibus ad locationem , exercitium , perceptionem proventuum dictæ Cassiæ , vel Assisæ , unà cum statuto , vel statuendo ad hoc per Vos pro parte dictæ Universitatis procedant , pro ut hactenus extitit consuetum . Datum , &c. Propter quod Fidelitati vestræ mandamus , quatenus , dictarum literarum nostrarum tenore diligentèr attento , pro prædicta causa ad nostram Excellentiam venire nullatenus laboretis . Datum Messanæ , Quinto Ianuarii , Quartæ Decimæ Indictionis .

MANDAT TRABUCCOS, ET MACHINAS

*Bernardo Sarriano assignari ad debellationem Castri
admare de Gulfo necessarias.*

Anno
1316.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIE :

luratis , & Universis hominibus Civitatis Panhormi Fidelibus suis gratiam suam , & bonam voluntatem . Ut nihil in Insula nostra Siciliæ remaneat , quòd Fidelibus nostris impedimentũ aliquod inferat , sive damnum , propositi nostri est , quòd finito Treguarum tempore , quarum exitus est propinquus , Castrum admare de Gulfo , quod à nostris Hostibus detinetur , angusta obsidione arceatur . Ad cujus impugnationem providimus , in obsidionem ipsam trabuccos , seu machinas deferenda , ut obsidione , & ictibus machinarum Hostes ipsi in Castro ipso inclusi Castrum ipsum Nobis reddere , & restituere compellantur . Quo circa fidelitati vestræ mandamus , quatenus ad requisitionem Nobilis Bernardi de Sorriano Militis , Consilarii , familiaris , & fidelis nostri , quem super instituenda , & ponenda obsidione Castri prædicti duximus ordinandum , vel Arnaldi de Plano Hostiarii familiaris , & fidelis nostri , Vobis propterea faciendam , illos ex trabucchis , & machinis Universitatis vestræ , qui sunt in dicta Civitate Panhormi , quos prædicti Nobilis Bernardus , & Arnaldus , vel eorum alter elegerint , cum assarcia , & aliis necessariis munitioni trabucchorum , seu machinarum ipsarum ferendos ad obsidionem prædictam , pro impugnatione Castri prædicti , præter defectum , & dilationem aliquam assignetis ; prædicto enim Castro recuperato , & habito per Nos , trabuccos ipsos , & machinas Vobis restitui faciemus . Datum Messanæ Decimo Octavo Ianuarii .

*VENDITORES FRUMENTORUM, ET RERUM ALIA;
rum, qui arras ceperint; si arram duplam restituere vol-
uerint, non propterèa ab alio interesse liberentur;
consuetudine in contrarium hactenus in-
troduc̃ta, non obstante quàm
veluti injustā abo-
lere voluit.*

Anno
1316.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.
Iustituario Civitatis Panhormi familiari, & fide-
li suo gratiam suam, & bonam voluntatem.
Desceptionum jurgia inter Iuris peritos diu-
tius agitata, volentes decidere hac constitutio-
ne providimus statuendum, ut si quis Vendi-
tor frumenti, ac quarumcumque rerum, & mer-
cium arras pro frumento, rebus, & mercibus eisdem per cum,
venditis receperit ab Emptore, & requisitus, ut contractum adim-
pleat, illud adimplere recuset, offerens se velle receptas arras
Emptori restituere duplicatas; cum multò pluris intersit Emptor-
is, contractum sibi impleri, non liberetur ab-interesse præstatio-
ne; quòd dictas arras velit solvere duplicatas; & versa vice idẽ
statuimus in Emptore, ut licet arras à se præstitas velit admitte-
re, non ideò tamen ab interesse Venditoris sit liber, sed ad id
sarciendum Venditori integrè teneatur, ut sic homines modis va-
riis, & obligationibus duplicatis ad observandum contractus
adstricti fidem præstitam debeant inviolabiliter observare. Qua
propter fidelitati tuæ mandamus, quatenus prædictam ordinatio-
nem nostram in prædicta Civitate Panhormi, & ejus districtu
renaciter observes, & facias observari, obiectione duplicationis,
vel omissionis arræ præstitæ inter Mercatores, & Personas alias
in prædictis contractibus, ut hactenus fuerat consuetum in poste-
rum quiescente. Et si consuetudo super hoc hactenus introducta
præsenti nostræ Constitutioni contraria in nostra Curia coràm Te
per Partes forsitan fuerit allegata, per Te nullatenus admittatur;
sed ut injustam volumus aboleri. Datum Messanæ, Nono Fe-
bruarii, Quartæ Decimæ Indictionis.

TABULUS, ET JUDICES SE IN EXERCITIUM OFFICII.

*Juratorum non intromittant, sed sinant eos, juxta formam
Capitulum, eorum Officia exercere.*

Anno
1316.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, & Judicibus Civitatis Panhormi Fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Ex relatione Juratorum dictæ Civitatis Panhormi nostrorum fidelium nupèr coram Excellentia nostra facta nostra Serenitas intellexit, quòd Vos vestrorum Bajulationis, & Judicatus Officiorum limitibus non contenti, ad ea, quæ ad Officium Juratiæ dictæ Civitatis Panhormi spectare noscuntur, manus vestras illicitè extenditis, in ipsius Juratiæ Officii evidens detrimentum. Unde cum velimus unumquemque Officialium nostrorum fidelium limitibus sui Officii contineri; fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus de intromittendo Vos de cetero ad ea, quæ ad dictum eorum Juratiæ Officium pertinere noscuntur, Vos penitus abstinentes, dictos Juratos dictum eorum Juratiæ Officium, juxta modum, & formam Capitulum super exercendo dicto Juratiæ Officio dudum per nostram Excellentiam editorum, exercere, prout ad eorum Juratiæ spectat Officium, sine molestia, & contradictione qualibet permittatis. Datum Corolioni, Duodecimo Martii, Quartæ Decimæ Indictionis.

CAPITULA UNIVERSITATI CONCESSA SUMMATIM

hic per numeros denotantur. 1. Tabelliones, sive Notarii publici Panhormi illud tantum pro quolibet instrumento stipendium recipiant, quod est consuetum Messana. 2. Judices duo cum Bajulo, & alter Appellationis, Jurisperiti eligantur quolibet anno per scarfias, & præscriptum salarium recipiant. 3. Judices tam Legistæ, quàm non Legistæ, Jurati, Acatapani, & Magistri Xiurta nequeant in Officio confirmari, nisi post annos tres completos prius vacaverint ab eo munere.

Anno
1316.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Tunc Thronus Regiæ Majestatis extollitur, tunc Excellentia Regia felicibus incrementis operante Divina Clementia jugiter exaltatur, cum fidelium suorum respicit merita, eosque nihilominus sub libra Iustitiæ protegit, & conservat. Per præsens igitur Privilegium notum fieri volumus Univerſis, tam præſentibus, quàm futuris,

R

futuris,

futuris , quòd Universitas hominum felicitis Urbis nostræ Panhormi fidelium nostrorum nostro nuper Culmini humiliter supplicavit , ut cum Universitas ipsa , pro salubri , & meliori statu fidelium nostrorum Urbis ejusdem , infra scripta Capitula per eandem Universitatem edita , & nostro conspectui præsentata , quæ per fideles nostros Civitatis Messanæ ex diu servata sunt , & totaliter observantur , elegerit , & voluerit in Urbe præfata in perpetuum debere inviolabiliter observari ; ea sibi concedere , & confirmare de benignitate regia dignaremur . Nos autem ipsius Universitatis petitionibus , justis utpotè , exauditis , advertentes ex ipsorum Capitulorum tenoribus , & observantia diligenti fidelium nostrorum dictæ Urbis evidenter commoda procurari , ac statum eorum prosperum , qui ut temporibus nostri felicitis domini servetur illatus , & bonorum omnium copiosus , plurimum insidet cordi nostro de bono in melius jugiter peraugeri , Capitula prænotata , quatenus in præsentis nostro Privilegio denotantur , fidelibus nostris dictæ Urbis per eos ex nunc in antea perpetuò inviolabiliter observanda de mera nostra conscientia concedimus , & de speciali gratia confirmamus . Mandantes expressè , ut singuli fideles nostri Urbis præfate Capitula ipsa ex nunc in antea perpetuò illa debent observare , videlicet : Quòd Tabelliones , & Notarii publici dictæ Urbis , Laici videlicet , atque Clerici , recipiant , & recipere debeant pro lure ipso contingente pro quolibet instrumento per eos de cætero faciendo in Urbe præfata , illud tantum jus , seu salarium , quod Notarii publici dictæ Civitatis Messanæ Fideles nostri recipere consueverunt , & recipiunt , habita proinde informatione à Civibus ejusdem Civitatis Messanæ , & quòd si Tabelliones , & Notarii præfati habita informatione ipsa proinde non se contentarent ; habeant aliquod majus salarium , sicut pro bono statu dictæ Urbis , & commodo dictorum Tabellionum videbitur Urbi præfate . Item quòd propter indistinctam electionem ludicum electorum per Universitatem ipsam , retroactis temporibus usque nunc , pro ministranda justitia fidelibus nostris Urbis ipsius simul cum Bajulo dictæ Urbis , qui pluries eligebantur Idiotæ , eo præsertim , quòd Iudicibus Legistis , qui ad hoc fortè eligebantur , nulla gagia , seu solidi per Universitatem prædictam tribui consueverunt , Legistæ , seu Iurisperiti ad electionem ludicum accedere non curabant , ex quo nostris fidelibus Urbis ipsius debita defectu justitiæ damna resultabant non modica , & quòd deterius est ; Iustitia , qua Reges regnant , & Principes dominantur , detrimentum recipit , & proinde Divino conspectui reverentia debita non largitur .

gitur ; Provisum est , & Culmini nostro placet , quòd anno quolibet statuantur , & ordinentur per dictam Universitatem cum Bajulo prænotato duo Iurisperiti , vel Legistæ , viri utique idonei , & sufficientes : Nec minus per Vniversitatem ipsam Iudex unus Appellationis anno quolibet debet ordinari , qui sit Legista , & quòd cuilibet ipsorum uncias auri decem de pecunia Vniversitatis ipsius anno quolibet largiantur : Bajulo quoque , & aliis Iudicibus non Legistis nullis propterea solidis , vel stipendiis exhibendis , & quòd Iudices ipsi Legistæ eligantur anno quolibet per Scarfias , ut in dicta Civitate Messanæ ordo hujusmodi observatur . Item quòd tam dicti Iudices Legistæ , & non Legistæ , quàm Iurati , Magistri Xiurtæ , & Acatapani dictæ Urbis , qui anno uno in officiis ipsis fuerint , ad officia ipsa eligi , & ordinari non possint , nec debeant , nisi ab inde ad annos tres completos ; ipsis verò completis tribus annis , & elapsis ad officia ipsa possint , & debeant ordinari juxta formam , & modum in dicta Civitate Messanæ servatos . Et super decisionibus , & terminationibus questionum civilium , quas de quibuscumque pecuniariis , vel aliarum rerum mobilium debitis in Curia nostra coràm dictis Bajulo , & Iudicibus ex nunc in antea contigerit agitari ; constito ex inde per publica documenta , Ritus Magnæ nostræ Curie , qui in talibus observatur , in prædicta felici Vrbe ex nunc in antea tenaciter observetur . In quorum testimonium , & robur perpetuo valiturum præsens Privilegium ex inde dictæ Vniversitati fieri iussimus , pendenti sigillo nostri Culminis communitum . Datum in Vrbe felici Panhormi per Nobilem Fridericum de Incisa de Sacca Militem , Regni Siciliæ Cancellarium , Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Sexto Decimo Mense Maii Tertio Decimo ejusdem Quartæ Decimæ Indictionis .

EX CARRICATORIO, ET MARITIMA

*Castri ad mare de Gulfo victualia, vel legumina
per intrā, aut extrā Regnum extrahi
minimè posse.*

Anno
1316.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Regalis exposcit Benignitas illos gratis, & beneficiis ampliare, quos fidei decorat integritas, & servitorum experientiæ approbant, & commendant. Per præsens igitur Privilegium notum fieri volumus Universis tam præsentibus, quàm futuris, quòd cum Universi homines nostræ fidelis Urbis Panhormi fideles nostri, qui pridem infra proximè præteritum mensem Aprilis præsentis Quartæ Decimæ Indictionis ad obsidionem nostram, nostrorumque Fidelium Castri ad mare de Gulfo, in quo tunc Hostes nostri in offensionem nostram, nostrorumque Fidelium receptati manebant, cōmunitè, & unanimè accedentes in expugnando, debellando, & capiendo Castrum ipsum, simul cum nostris aliis Fidelibus Regni nostri, animosis insultibus certaverunt, Personas eorum morti exponere non verendo; quin imò se necis periculis lætantiè, & voluntariè submitiendo, promptè, ac providè laborarunt, & præ labore nimio insudarunt, nostræ supplicaverint Majestati, ut quia ex contractione victualium, & leguminum, quæ de Portu, seu Maritima Castri ad mare extrahi pro tempore contingebant, victualia provenientia ex segetibus Terrarum, & Locorum vicinorum Urbi præfatæ ad dictam Maritimam ferebantur; ex quo dicti Fideles nostri victualium ipsorum defectum, & carissiam pluries sustinebant, nec minùs occasione dictæ extractionis victualium de ipsa Maritima deviatio Mercatorum ab Urbe prædicta subsequi videbatur; undè dictis nostris Fidelibus incommoda gravia resultabant; extractionem victualium, & leguminum de dicta Maritima ex nunc in antea faciendam nostra inhibere Serenitas dignaretur; eorum supplicationibus benignè admissis, cupientes Urbem præfatam victualium semper ubertate gaudere, nec minùs facultates, & bona dictorum nostrorum fidelium modis quibuslibet de bono in melius prosperari, ac etiam peraugeri; dictæ Universitati liberalitè, & gratosè statuimus, & concedimus, quòd ex nunc in antea de dicta Maritima Castri ad mare nulla victualia, vel legumina extrā, vel infra Siciliam deferenda modo aliquo extrahantur; præsentis Privi-

Privilegii tenore mandantes Magistris Portulanis Siciliæ, aliisque Officialibus nostræ Curie (in his jurisdictionem habentibus) tam præsentibus, quam futuris, ut prædictas ordinationem, & concessionem nostras toto tempore observent, & faciant inviolabiliter observari. In cujus rei testimonium, & robur perpetuò valiturū, præsens Privilegium ex inde Universitati prædictæ fieri iussimus pendenti sigillo nostri Culminis communitum. Datum in Urbe felici Panhormi per Nobilem Fridericum de Incisa Militem de Sacca, Regni Siciliæ Cancellarium. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Decimo Sexto, mense Maii, Tertio Decimo ejusdem, Quartæ Decimæ Indictionis.

*CIVES URBIS IMMITTERE, ET EXTRAHERE POSSUNT
res quaslibet à Terra Calatafimis, & aliis Terris, quæ fue-
runt Comitis Guillelmi Calcerandi de Cartel-
liano, absque alicujus Juris solutione.*

Anno
1317.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Secretis, & Magistris Procuratoribus Siciliæ, vel Procuratori Terræ Calatafimis, & aliorum locorum, quæ fuerunt quondam Guillelmi Calcerandi de Cartelliano Comitis, nec non Gabbellotis, seu Credenceriis gabellarum, jurium, reddituum, & proventuum Curie ejusdem Terræ Calatafimis, & dictorum aliorum locorum tam præsentibus, quam futuris fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum ad supplicationem pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium, proinde Culmini nostro factam intuitu devotionis, & fidei, quam ipsi erga Celsitudinem nostram constanter gesserunt, & gerunt, eidem Universitati concesserimus gratosè, quòd omnes Cives, & Habitatores dictæ Civitatis Panhormi de omnibus rebus, & mercibus eorum, quas à primo Septembris proximè futuri, primæ Indictionis in antea in dictam Terram Calatafimis, & alia loca, quæ fuerunt dicti quondam Guillelmi immiserint, emerint, ac vendiderint in eis, & abinde extraxerint, sint, & esse debeant à Iure Dohanæ, & alio quocumque dirictu ad prædictum Officium Secretariæ, & Procuracionis spectante, perpetuò liberi, & immunes; fidelitati vestræ mandamus, quatenus à Civibus, & Habitatoribus dictæ Civitatis Panhormi, vel aliquibus, seu aliquo eorumdem de omnibus rebus,

rebus, & mercibus eorum; quas à prædicto primo Septembris dictæ primæ Indictionis in antea in Terram Calatafimis, & alia loca prædicta immiserint, vendiderint, & emerint in eis, ac ab inde extraxerint, nullum lus Dohanæ, vel alterius cujuscumque directus ad prædicta Officia, ut supra, spectantis requiratis, exigatis, vel recipiatis, aut requiri, exigi, vel recipi faciatis aliquatenus, seu permittatis, ipsosque propterea non molestetis, nec faciatis aliquatenus molestari, fidelitate nostra, & nostrorum Hæredum in omnibus semper salva. Præsentes autem post opportunam inspectionem ipsarum Præsentibus resignetis. Datum Messanæ, Sexto Decimo Februarii, Quintæ Decimæ Indictionis.

FACULTAS IMPONENDI ASSISAM, SEU CASSIAM,

hoc est tarenum unum pro uncia in Urbe, in Civitate

Cephaludis, Terris Thermarum, & Drepani,

Casalibus Alcamì, & Careni per

annum exigendam, & in re-

paratione murorum

convertendam.

Anno

1317.

RIDERIGUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, Iudicibus, Iuratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Ad supplicationem pro parte vestra proinde Culmini nostro factam Vobis Serenitas nostra concedit, quod in prædicta Civitate Panhormi, nec non in Civitate Cephaludis, & Terris Drepani, & Thermarum, ac Casalibus Alcamì, & Careni ordinare, & imponere de novo possitis Cassiam, vel Assisam, cujus proventus, & redditus per Cives dictæ Civitatis Panhormi tantum videlicet pro qualibet uncia valoris rerum, & mercium eorumdem Civium, quas Cives ipsi tam per Mare, quam per Terram detulerint, & immiserint, seu deferri, & immitti fecerint in dictas Civitates, Terras, & Casalia, & quas ab inde tam per Mare, quam per Terram extraxerint, seu extrahi fecerint, tarenus unus solvatur Gabellotis, seu Credence-riis reddituum, & proventuum ejusdem Cassiæ, vel Assisæ: pecunia percipienda ex hujusmodi proventibus, & redditibus dictæ Cassiæ, vel Assisæ assignanda per eosdem Gabellotos, seu Credencios statutos ad hoc per Universitatem vestram, & in opere re-
constru-

constructionis, & reparationis murorum Civitatis ejusdem, sicut expedit, convertenda, cujus Cassiæ, vel Assisæ proventus, & redditus exerceri, & percipi volumus per annum unum tantum à die impositionis ipsius Cassiæ, vel Assisæ in antea numerandum, quo anno completo Cassia, & Assisa ipsa irritetur, cassetur, & penitus annulletur; Prædicta verò Cassia, & Assisa imponatur, & ordinetur ultra alias Cassias, vel Assisas impositas, & statutas in Civitatibus, Terris, & Casalibus prædictis. Datum Messanæ, Decimo Octavo Februarii, Quintæ Decimæ Indictionis.

*INDUCIÆ ANNORUM TRIUM; ET MENSIV
firmanda inter Dominum Regem, & Regem Robertum,
suadentibus Sanctissimo Domino Papa,
& Domino Rege Jacobo.*

Anno
1317.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ :

Bajulo, Iudicibus, Iuratis, & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Noscatur fidelitas vestra, quod venientibus nuper ad Nos tam Nunciis Sanctissimi Patris, & Domini nostri Domini Summi Pontificis, quam Serenissimi Domini Iacobi Regis illustris Aragonum, Valentiae, Sardiniae, Corsicae, Comitisque Barchinonae, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Vexillarii, Ammirati, & Capitanei Generalis carissimi Fratris nostri, nec non Domini Roberti, Illustris Domini Regis Caroli Secundi filii per eos ad nostram praesentiam diebus proxime destinatis, ipsi Nuncii dicti Domini Summi Pontificis Nobis auctoritate ab apostolica Sede sibi commissa jusserunt, quod Nos cum dicto Domino Roberto treguas iniremus duraturas, & servandas usque ad Festum proxime futurum Nativitatis Domini, & ex tunc in antea per annos tres continuos numerandos, ipsas iniremus: super quarum observatione treguarum spiritualeni, & temporalem poenam auctoritate praemissa statuere utrique parti, pro ut eis videbitur expedire. Prædicti verò Nuncii, tam dicti Domini Summi Pontificis, quam dicti Domini Fratris nostri ex tenore litterarum dictorum Domini Summi Pontificis, & Domini Fratris nostri, nostro Culmini transmissarum petierunt, Nos ad id congruis suasionibus inducendo, ut Terras, Castra, & loca posita in Calabriae partibus nostro olim submissa dominio eisdem Nunciis dicti Domini

Domini Summi Pontificis tenenda per eos pro parte Sanctæ Romanæ Matris Ecclesiæ assignari facere deberemus, ut de his dicta Mater Ecclesia quidquid Juris fuerit cognoscat, determinet, & decidat. Percepimus autem, tam ex insinuatione literarum dicti Domini Summi Pontificis, quam etiam eorundem Nunciorum relatis, quod idem Dominus Summus Pontifex grandi affectat desiderio Nos, & prædictum Dominum Robertum ad firmam pacem, & perpetuam reformare; quæ tam nostris, quam vestris, & aliorum nostrorum fidelium desideriis, concedente Altissimo, erit placita, & accepta. Datum Messanæ, Vigesimo primo Junij, Quintæ Decimæ Indictionis.

GABELLAS BUCCERIÆ, PELLIVM, CORIORVM
 Servorum, Carbonum, & Lignorum de foco per annum
 vendi posse, & pretium, unâ cum
 tantundem ex Juribus Curie in
 mœnibus Urbis conver-
 tendum.

Anno
 1317.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ!
 Gabellotis Cassiarum Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum circa prosecutionem, & perfectionem operum Murorum Civitatis prædictæ, quorum ambitus Incolarum personas, & res salubriter tueretur, & salvat; volentes cum omni sollicitudine, & animositate intendi, nupèr ad supplicationem pro parte Universitatis Civitatis ejusdem proindè Culmini nostro factam providerimus, quod Gabella Bucceriarum, Pellium, Coriorum, Servorum, Carbonum, & Lignorum de foco dudum per Universitatem ipsam imposita, & ad extolium diversis fidelibus nostris concessa, quæ postmodum certa de causa per Universitatem ipsam revocata extitit, & deleta; nunc in antea in eadem Civitate imponatur, & vendatur per Universitatem eandem pro anno uno à quinto decimo præsentis mensis Decembris in antea Personis idoneis, & sufficientibus plus indè offerentibus pro majori, qua poterit pecuniæ quantitate exercenda, & percipienda; cum illis Juribus, & rationibus, cum quibus Gabella ipsa tempore, quo locata, & vendita extitit pro parte Universitatis ipsius exerceri, & percipi consuevit, & pecunia jurium, & proventuum Gabellæ ipsius

ipsius in opere constructionis ; & reparationis prædictorum murorum necessario , & utiliter convertatur , ac placeat nostro Culmini , quòd eidem Universitati pro causa prædicta tantumdè de pecunia reddituum , & proventuum Cassiarum nostrarum Civitatis ipsius exolvatur , & integrè assignetur in prædicto opere constructionis , & reparationis prædictorum murorum per Statutos per nostram Curiam supèr eodem opere , ut prædicitur , convertenda ; fidelitati vestrà mandamus , quatenùs certificati priùs , & plenariè pro parte nostræ Curie informati de quantitate pecuniæ , quam pro dicto anno uno locatio prædictæ Gabellæ Bucceriarum , Pellium , Coriorum , servorum , Carbonum , & Lignorum de foco ascendet , tantumdè quantitatè pecuniæ de pecunia jurium , & reddituum prædictorum Cassiarum nostrarum existente per manus vestras pro causa prædicta Thesaurario , vel Thesaurariis Universitatis ipsius sine diminutione aliqua pro parte nostræ Curie exolvatis , & assignetis per eum dictis Statutis per nostram Curiam super constructione , & reparatione prædictorum murorum totalitèr assignanda , vel per eos in eodem opere necessario , & utiliter convertenda ; recepturi ab eodem Thesaurario de his , quæ sibi propterea assignaveritis , apodixam suo tantùm sigillo munitâ . Datum Mazariæ , Secundo Decembris , primæ Indictionis .

CONCEDIT OFFICIALIBUS URBIS LICENTIAM Gabellas Bucceriæ , Pellium , Coriorum , Servorum , Carbonum , & Lignorum de foco vendendorum , & proventus earumdem in fabrica Mœnium dumtaxat convertendos .

Anno
1317.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ .

Bajulo , Judicibus , Juratis , & Universis hominibus Civitatis Panhormi fidelibus suis gratiam suam , & bonam voluntatem . Tranquillitatis tempore ea peragenda sunt , quæ cum tædiofa caula turbinis superveniat , tutelam hominibus afferant , & facultates eorum exindè integrè præserventur ; ideoque circa prosecutionem , & perfectionem operum murorum Civitatis ipsius , quorum ambitus Incolarum Personas , & res salubritèr tuetur , & salvat ; Volentes cum omni sollicitudine , & animositate intendi , providimus , & placet nostro Culmini , quòd Gabella Bucceriarum , Pellium , Coriorum , Servorum ,

T

vorum ,

vorum, Carbonum, & Lignorum de foco, quæ per Vos olim revocata extitit, & deleta, ex nunc in antea in eadem Civitate imponatur, exercenda cum illis juribus, & rationibus, cum quibus Gabella ipsa, tempore, quo locata, & vendita extitit pro parte Universitatis ipsius, exerceri, & percipi consuevit, & pecunia jurium, proventuum, & reddituum Gabellæ ipsius in opere constructionis, & reparationis prædictorum murorum per Statutos per nostram Excellentiam super eodem opere pro parte Universitatis ipsius omnimodè convertatur; fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictam Gabellam pro prædicta causa à quinto decimo die præsentis mensis Decembris, in antea Personis idoneis divitibus, & sufficientibus plus inde offerentibus, venditis pro majori, qua poteritis pecuniæ quantitate, & pecuniam venditionis Gabellæ ipsius, Thesaurario Civitatis ipsius per eum ad prædicta, & non aliqua alia servitia deputandam; nostra Curia Vobis totaliter inhærente, sine diminutione aliqua assignari mandetis per eum dictis Statutis super constructione, & reparatione murorum ipsorum totaliter assignandam per eos in eodem opere tantum, necessario, & utiliter convertendam. Datum Mazariæ, Tertio Decembris, Primæ Indictionis.

*FACIT PRÆPOSITOS RECONSTRUCTIONIS
fabricæ Urbis, Guillelmum Tagliavia, & Rainaldum de
Jaconia Milites, nec non & Judices Robertum
de Laurentio, & Gerardum Cavalcanti.*

Anno
1317.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ. Justituario Civitatis Panhormi familiari, nec non Bajulo, Judicibus, Juratis, & Universis hominibus Civitatis ejusdem fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum Guillelmum Tagliavia, Rainaldum de Jaconia Milites, Judicem Robertum de Laurentio parvo, & Judicem Gerardum de Cavalcanti de Panhormo fideles nostros, de quorum fide, industria, & legalitate confidimus, super opere reconstructionis, & reparationis murorum ejusdem Civitatis Panhormi duxerimus usque ad nostrum beneplacitum statuendos, fidelitati vestræ mandamus, quatenus Statutis eisdem in omnibus, & singulis, quæ ad operationem, laborem, prosecutionem, & perfectionem dicti operis spectare noscuntur; Vos prædicti Justitarius,

tiarius, & Officiales alii ope, consilio, auxilio, & favore opportunis assistere, Vosque Personæ aliæ parere, & efficaciter intendere debeatis; ita quod Vobis assistentibus, parentibus, & intendentibus prædictum reconstructionis, & reparationis opus ad optatum complementum, & debitum, sine induciis celeritèr perducatur; Vosque proinde coram Celsitudine nostra commendabiles occurratis. Datum Mazariæ, Tertio Decembris, Primæ Indictionis.

*MANDAT OFFICIALIBUS VRBIS,
supradictis quatuor Præpositis quod assistant
ad reconstructionem mœnium ordinatis.*

Anno
1317.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Guillelmo Tagliavia, Rainaldo de Jaconia, Militibus, Judici Roberto de Laurentio parvo, & Judici Gerardo de Cavalcanti fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. De fide sufficientia, & legalitate vestra consili, Vos super opere reconstructionis, & reparationis murorum Civitatis Panhormi duximus usque ad nostrum beneplacitum statuendos. Qua propter fidelitati vestræ mandamus, quatenus circa prosecutionem, & perfectionem dicti operis sollicitè, & summo perè intendentes, & intendi assidue facientes laborari in eo studiosè, & sine intermissione aliqua faciatis; ita quod vestro studio, & sollicitudine faciente, prædictum reconstructionis, & reparationis opus, sicut cordi nostro insidet, & universale commodum Universitatis hominum dictæ Civitatis Panhormi nostrorum fidelium exigit, effectum debitum celeritèr sortiatur; Vosque de diligenti sollicitudine, & cura per sedula possitis in conspectu nostro meritò commendabiles apparere. Datum Mazariæ, Tertio Decembris, Primæ Indictionis.

MAN-

*MANDAT GABELLOTIS CASSIARVM CVRIÆ,
quòd solvant tot pecuniarum quantitatem in fabricationem
Murorum convertendam, quòt Gabella Vrbis in
provisione presentibus inserta nomina-
te reddiderunt.*

Anno
1318.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Gabellotis Cassiarum Civitatis Panhormi, fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Pridem Vobis infrà proximè præteritum mensem Decembris, primæ Indictionis, per alias nostras literas scriptum extitit in hac forma: Fridericus Dei Gratia Rex Siciliæ. Gabellotis Cassiarum Civitatis Panhormi, & cætera. Cum circa prosecutionem, & perfectionem operum murorum Civitatis prædictæ, quorum ambitus Personas Incolarum, & res salubritèr tuetur, & salvat, Volentes cum omni sollicitudine, & animositate intendi, nupèr ad supplicationem pro parte Universitatis ejusdem proinde Culmini nostro factam, providerimus, quòd Gabella Bucceriarum, Pellium, Coriorum, Servorum, Carbonum, & Lignorum de foco, dudum per Universitatem ipsam impositam, & ad extolium diversis fidelibus nostris concessa, quæ postmodum certa de causa per vestram Universitatem revocata extitit, & deleta, ex nunc in antea in eadem Civitate imponatur, & vendatur per Universitatem eandem pro anno uno à quinto decimo præsentis mensis Decembris in antea Personis idoneis, & sufficientibus, plus inde offerentibus pro majori, qua poterit pecuniæ quantitate exercenda, & percipienda, cum illis juribus, & rationibus, cum quibus Gabella ipsa, tempore, quo locata, & vendita extitit pro parte Universitatis ipsius, exerceri, & percipi consuevit; & pecunia jurium, & proventuū Gabellæ ipsius in opere constructionis, & reparationis prædictorum murorum necessariò, & utilitèr convertatur; ac placeat nostro Culmini, quòd eidem Universitati pro dicta causa tantumdem de pecunia proventuum, & reddituum Cassiarum nostrarum Civitatis ipsius exolvatur, & integrè assignetur in prædicto opere constructionis, & reparationis prædictorum murorum per Statutos per nostram Curiam super eodem opere, ut prædicitur, convertendi; fidelitati vestræ mandamus, quatenus certificati prius, & plenariè pro parte nostræ Curie informati, quòd de quantitate pecuniæ,

pecuniæ ; ad quam pro dicto anno uno locatio prædictæ Gabel-
læ Bucceriarum , Pelliam , Coriorum , Servorum , Carbonum , &
Lignorum de foco ascendat, tandumdẽm quantitatis pecuniæ , de
pecunia jurium , & reddituum prædictarum Cassiarum nostrarum
existente , per manus vestras pro causa prædictæ Thesaurario , vel
Thesaurariis Universitatis ipsius , sine diminutione aliqua pro par-
te nostræ Curie exolvatis , & assignetis ; per eum dictis Statutis
per nostram Curiam super constructione , & reparatione prædi-
ctorum murorum totalitèr assignandæ , vel per eos in eodem
opere necessariò , & utilitèr convertendæ : recepturi ab eodem
Thesaurario de his , quæ sibi propterea assignaveritis , apodixam
suo tantum sigillo munitam . Datum , &c. Nupèr autem pro par-
te dictæ Universitatis fuit coràm Majestate nostra expositum ,
quòd Vos receptis dictis literis nostris , earumque viso tenore , præ-
dictam quantitatem pecuniæ proventuum prædictarum Gabella-
rum , vel aliquam partem ipsius dictis Statutis huc usque minimè
tribuistis , ex quo dictorum murorum , & mœniorum Civitatis
eiusdem reparatio , & constructio impeditur , & plurimum retar-
datur contra nostræ propositum Majestatis , & humilitèr suppli-
catum , super hoc dictæ Universitati per Nos opportuno remedio
provideri . Hujusmodi ergò splicatione benignè admissa , no-
lentes operi murorum , & mœniorum eorundem aliquem inter-
venire defectum , & admirati non modicum de processu vestro
prædicto ; fidelitati vestræ mandamus , quatenus cujuslibet pro-
sus occasionis , & excusationis sublata materia , prædictam quanti-
tatem pecuniæ , vel saltem aliquam competentem ipsius pecuniæ
quantitatem præ manibus , & ad præsens dictis Statutis , conver-
tendam per eos in opere murorum prædictorum , & deinde in
anteà aliquam quantitatem infra proximè futuros menses Aprilis ,
Maii , & Junii hujus primæ Indictionis de pecunia proventuum
dictarum Cassiarum pro parte nostræ Curie infallibilitèr assigne-
tis : Recepturi ab eis ex indè apodixam eorum tantum sigillis mu-
nitam . Attentè nihilominus curaturi , quòd executioni præsentium
nullam ulteriorem committatis moram , negligentiam , vel defe-
ctum , sicut Nobis placere cupitis , & servire . Datum Mazariæ ,
Vigesimo Tertio Martii , primæ Indictionis .

CONCEDIT ASSISAM IMPONI POSSE

ad ejus beneplacitum super Servos, Servas, &
Carbones, & ex proventibus gagiam Ba-
juli, Judicum, & Judicis Ap-
pellationis satisfieri.

Anno

1319.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Bajulo, Iudicibus, Iuratis felicis Urbis Panhor-
mi tam præsentibus, quam futuris fidelibus suis
gratiam, & bonam voluntatem. Pro parte Uni-
versitatis hominum dictæ felicis Urbis fuit no-
stro Culmini nupèr humiliter supplicatum; quòd
cum Universitas ipsa considerans expensas into-
lerabiles, quas Bajuli & Iudices, ac Judex Appellationis, qui in
felici Urbe ipsa anno quolibet statuuntur in exercitio, & admini-
stratione Officiorum hujusmodi, necessariò subeunt, ac alia gran-
dia satis dispendia, quæ fideles nostros felicis Urbis ipsius pro
executionibus diversarum causarum, & negotiorum emergentium
in Curia dictæ felicis Urbis coràm Bajulo, & Iudicibus supradic-
tis, ac confectioibus cautelarum proindè resultantium subire
oportuit, & oportet, aliaque diversa satis ardua, & expressa ser-
vitia ipsius Universitatis, quorum executio non modicam exigit
pecuniæ quantitatem; Et volentes ad id opportune provisionis
remedio subvenire, nè fideles ipsi prædictis de causis amplius
molestentur, elegerit in Urbe ipsa felici certas Assisas, vel Cas-
sias utpotè super Carbonibus, Servis, & Ancillis dictorum no-
strorum fidelium quolibet anno statui, atque vendi, ut ex pro-
ventibus Assisarum ipsarum prædictis Bajulo, & Iudicibus an-
nuatim certa justa gagia, vel solidi tribuantur, eidem Universi-
tati imponendi, statuendi, & vendendi in Urbe ipsa prædictas
Cassias, vel Assisas sub certo jure per dictam Universitatem:
propterea statuendo impartiri licentiam de benignitate regia di-
gnaremur; hujusmodi supplicatione per Nos justa, utpotè ele-
mentèr audita, advertentes impositionem, & venditionem Assisa-
rum hujusmodi dictis nostris fidelibus felicis Urbis ipsius gra-
tam, atque proficuum resultare, Vniversitati felicis Urbis ipsius
imponendi, statuendi, & vendendi quolibet anno usque ad di-
ctum beneplacitum dictas Cassias, vel Assisas Servorum, Serva-
rum, & Carbonum ipsorum, sub certa forma per Vos propter
reà ordinanda, duximus concedendum; propter quod fidelitati
vestræ

vestræ mandamus ; quatenus prædictas Cassias, vel Assisas super dictis Carbonibus , Ancillis, & Servis in forma convenienti per Vos propterea ordinanda in Vrbe ipsa quolibet anno ex nunc in antea usque ad dictum nostrum beneplacitum , pro causa præfata, autoritate præsentium statuere , & vendere, vel ad credentiam procurandi committere debeatis . Datum Agrigenti , Septimo Decembris, Tertiæ Indictionis.

*PROHIBET CONTRA PUBLICAM, VEL PRIVATAM
Personam aliquo pacto per inquisitionem procedi posse, imò
constitutionem per eundem Dominum Regem
in ejus coronatione editam inviolabili-
liter observari.*

Anno
1319.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ :
Iustituario Civitatis Panhormi Familiari , & fidei suo gratiam suam, & bonam voluntatem. Judex Bernardus de Marca de Panhormo Syndacus Univerſitatis Civitatis ipsius pridie ad nostram Excellentiam propterea destinatus, coram Majestate nostra exposuit, quòd Judex Franciscus de Bonifacio de Mellana Iudex , & Assessor tuus in tui absentia, non considerans, nec advertens tenorem cujusdam constitutionis nostræ editæ per Nos tempore Coronationis nostræ felicis, quòd per quoscumque Officiales nostræ Curie contra publicam, vel privatam personam fieri est prohibitum quoquo modo inquisitionem contra Bartholomæum Tardum de eadem Civitate fidelem nostrum, facere attentavit, tam in detrimentum, & damnum Bartholomæi prædicti, quàm in derogationem dictæ constitutionis nostræ, & humiliter supplicavit, ut providere super hoc opportuno remedio dignaremur. Cujusmodi supplicatione benigne admissa, cum velimus constitutionem ipsam, pro ut de observanda ea datur Tibi per tuæ commissionis nostras literas in mandatis, per Te, & singulos Successores tuos in eodem Iustitarius Officio, juxta ipsius tenorem tenaciter observari, & facere observari; fidelitati tuæ mandamus, quatenus forma dictæ constitutionis nostræ diligentèr attenta, & in omnibus observata, inquisitionem contra publicam, vel privatam Personam fieri ex nunc in antea nullatenus patiaris absque nostris literis Tibi propterea dirigendis . Datum Mazariæ , Sexto Decimo Decembris Tertiæ Indictionis.

MAN-

MANDAT NULLO MODO MILITES IN CONSILIO

Universitatis se immiscere, nec intervenire posse, quibus injunctum fuit juxta formam provisionis Regiæ, in qua inspicere potest Militum numerus.

Anno
1321.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, Iudicibus, & Iuratis Civitatis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Ex Quorundam relatione fide dignorum nostra nupèr Serenitas intellexit, quòd Vos ad consilia, & negotia Univerſitatis dictæ Civitatis Panhormi, Milites Civitatis ejusdem invitat, vocat, & consultat, & in ipsis interesse permittit, contrà tenorem Capitulorum per nostram Excellentiam in talibus editorum, quòd siquidem nostræ non modicum displicet Majestati, eo præcipuè, quòd Milites ipsi, non affectu commoditatis, & boni regiminis Univerſitatis, sed potiùs in contrario contrà bonum Reipublicæ se immiscerent ad talia, & moventur: unde zizaniæ, & dissensiones inter eos, & alios Cives sæpiùs oriuntur. Propter quod fidelitati vestræ firmitèr, & districtè sub obtentu gratiæ nostræ præcipiendo mandamus, quatenùs ad negotia, & consilia Univerſitatis Civitatis prædictæ, Milites Civitatis ejusdem nullo modo invitetis, evocetis, aut consultetis, nec ipsos, aut eorum aliquos, seu aliquem in præmissis, vel præmissorum aliquo, interesse, seu immiscere aliquatenùs permittatis, quinimò eisdem Militibus, & cuilibet eorum ex parte nostri Culminis districtiùs injungatis, quòd de negotiis Civitatis prædictæ, se intromittere nullatenùs debeant, nec in ipsis, aut eorum aliquo aliquatenùs immiscere. Datum Messanæ Duodecimo Junii, Quartæ Indictionis.

Vigesimo Secundo prædicti mensis Junii prædictæ literæ lectæ, & expositæ fuerunt pro parte prædictorum Prætoris, Iudicum, & Juratorum, ac injunctum infrascriptis Militibus de Urbe prædicta, quòd de negotiis Univerſitatis prædictæ, sub obtentu Regiæ gratiæ, se intromittere nullatenùs debeant, nec in ipsis, aut eorum aliquo, aliquatenùs immiscere juxta prædicti mandati Regii continentiam, & tenorem: Milites verò prædicti sunt hi, videlicet. Dominus Simon de Esculo, Dominus Nicolaus

Pipiro.

Pipitonus ; Dominus Joannes de Cosmerio , Dominus Tabeni de Scriba , Dominus Guido Filangerius , Dominus Guillelmus de Milite , Dominus Riccardus Filangerius , Dominus Guillelmus de Podioviridi , Dominus Battista de Cusmerio , Dominus Joannes de Trayna , Dominus Riccardus Tagliavia , Dominus Joannes Maletta , Dominus Antonius de Amato , Dominus Ioannes de Calvelli , Dominus Nicolaus Tagliavia , Dominus Iacobus Mustatius , Dominus Ioannes de Calatagirono , Dominus Fridericus Tagliavia , Dominus Andreas de Morra , Dominus Ioannes de Bonagratia , Dominus Rogerius de Placia .

CLAUSULÆ IN BANNIS PUBLICIS,

6ta Notariorum instrumentis apponende .

Anno
1321.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ

Nobili Ioanni de Claramonte Militi, Regni Siciliæ Siniscalco, Magnæ Suę Curie Magistro Rationali, Generali Procuratori, ac Capitaneo Civitatis Panhormi Consiliario, & fideli suo, atque familiari gratiam suam, & bonam voluntatem . Cum per nostram Curiam sit consultè, & deliberatè provisum , quòd quotiès bannum per Civitates, Terras, & Loca Siciliæ de cætero emitti contigerit , subscripto modo vulgaritè banniat ; videlicet . Per multi anni la vita di l'altu Signuri Rè Fridericu, e di l'altu Signuri Rè Petru, nostri Signuri, e Regi di Sicilia, chi Deu li salvi, e mantegna; nec non per Notarios publicos Civitatum, Terrarum, & Locorum Siciliæ in instrumentis, & cauthelis publicis per eos ex nunc in antea conficiendis hæc clausula interponatur videlicet: Regnantibus Serenissimis Dominis nostris, Dei gratia Regibus Siciliæ Illustri Rege Friderico, Regni ejus anno vigesimo sexto, & Inclito Rege Petro Secundo, Regni ejus anno primo feliciter, Amen fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictam formam emissionis banni de cætero per prædictam Civitatem Panhormi, ejusque districtum observari infallibiliter faciatis, & prædictam clausulam per Notarios publicos Civitatis ipsius, siquæ districtus, in instrumentis, & cauthelis publicis ex nunc in antea conficiendis modo prædicto poni, & scribi pro parte nostræ Curie infallibiliter jubeatis . Datum Messanæ, Vigesimo Sexto Junii, Quartæ Indictionis .

CONCEDIT PANNOS DE LANA IN URBE

*fieri per Alafranquinum Gallum Januensem, cum
immunitatibus, & exemptionibus infra positis.*

Anno
1322.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Illis libenter immunitates, libertates, & gratias munificentie nostræ dextera elargitur, qui de partibus exteris natali solo, vel patria derelictis, in Regnum nostrum incolatum eorum transferunt nostrisque fidei, & dominio spontanei se submitunt, quorum artes ministeria, ac artium, & ministeriorum opera Curie nostræ, nostrisque fidelibus possunt utilia esse, atque commoda, pro quibus etiam fideles nostros benemeritos maxime in supplicationum suarum nostra exauditione benigna, & facili gratoſe contentamus. Per præſens igitur Privilegium notum fieri volumus Universis, tam præſentibus, quam futuris, quod Universitas nostra felicitis Urbis Panhormi Majestati nostræ humiliter supplicavit, quod cum Alafranquinus Gallus de Ianua, devotus noster se obtulerit eidem Universitati exerciturû, & facturum in eadem Urbe artes faciendi Pannos de lana; ac tingendi Pannos, & lanas, ob quarum artium, exercitium, & facturam eadem Urbs multum meliorabitur, & omnes Gives ejusdem Urbis non modicum augmentabuntur, & eidem Alafranquino petierit, quod non aliter in eadem Urbe ad dictas artes exercendas, & faciendas suum incolatum transferret, nisi tam per dictam Universitatem, quam subsequenter per Majestatem nostrâ infrascriptæ immunitates, & gratiæ, ac conventiones servarentur, eidem dictas immunitates gratias, & conventiones Alafranquino prædicto Celsitudinis nostræ munificentia concedere dignaremur. Nos itaque considerantes, quod ex dicti Alafranquini incolatu in eadem Urbe, & dictarum artium exercitio, & factura dicta Urbs satis melior efficietur, Deo propitio, & id ad utilitatem Civium Urbis ejusdem non modicam redundabit, eidem Alafranquino prædictas artes liberè exercere, & facere, seu exerceri, & fieri facere, & prædictas immunitates, libertates, & promissiones alias benignè concedimus, & per eandem Universitatem eis concessas, & promissas approbamus, & rathificamus, & confirmamus pleno Celsitudinis nostræ favore; videlicet quod ipsi Alafranquinus, & sui Hæredes, & Socii eorum in perpetuum, & alii Laborantes exteri,

exteri, Filiique ipsorum easdem artes exercentes, & facientes secum, sint liberi, & exempti ab omni angaria, perangaria, oneribus realibus, & personalibus, & ab omnibus datis, mutuis collectis, aliisque oneribus quibuscumque. Item quod l'anni, quos fecerint in Sicilia, & res, ac merces per eum emptæ, sive portatæ, & in futurum emendæ, seu portandæ pro usu vel exercitio dictarum artium sint liberi, & liberæ ab omni exactione, seu directu Cassiæ propter Guerram, & alius cujusque Cassiæ Doganæ, & à qualibet alia angaria impositis, & imponendis tam per Curiam nostram, quam per Universitatem prædictam. Nos enim deducere, seu excomputare eis Gabellotis anni præsentis, scilicet quorum intererit jus, illud promittimus, quod ex inde comperet Gabellotis eidem. Item pro rebus ad dictos pannos, & artes pertinentibus, ac pannis per eum vendendis, seu pro pannis per ipsos factis, & faciendis per totum Regnum nostrum mittendis, idem Alafranquinus, & sui prædicti, nullum jus cujuscumque Cassiæ, Dohanæ, vel aliud quodcumque onus solvere eidem Universitati, vel nostræ Curiae teneantur. Volumus etiam, quod nullus alius hinc ad annos octo possit eandem solummodò artem lanæ in dicta Urbe, & ejus districtu aliquatenus ordinare, vel exercere. Universis, & singulis Officialibus Siciliæ, ad quorum hoc spectat, vel spectabit Officium, præsentis Privilegii tenore mandantes, quod nullus Officialium ipsorum prædictos Alafranquinum Hæredes, & Socios, ac Successores eorum, nec non Laboratores externos, liberosque eorum, prædictas artes secum exercentes, & facientes contra tenorem presentis Privilegii impetat, impediatur aliquatenus, vel molester: fidelitate nostra, & Hæredum nostrorum mandatis, & ordinationibus nostris in omnibus, & per omnia semper salvis, ità dumtaxat, quod mandata, & ordinationes ipsæ præsentis indulto nostro in aliquo minimè infrangantur. Ad hujus autem nostræ concessionis memoriam, & robur in posterum præsens Privilegium eidem Alafranquino, & prædictis suis omnibus ex inde fieri, & sigillo Majestatis nostræ pendenti jussimus communiri. Datum Messanæ per Nobilem Fridericum de Incisa de Sacca Militem Regni Siciliæ Cancellarium, Anno Dominicæ Indictionis 1322. Mense Aprilis, Secundo ejusdem, Quintæ Indictionis.

GRATOS PANHORMITANOS REDDIT OB FIDELITATEM
eorum in perferendo damna , & labores eis
per Hostes Regios illata.

Anno
1325.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ
Capitano, Prætori, Judicibus, Juratis, & Vni-
versis hominibus felicis Urbis Panhormi, dile-
ctis fidelibus suis gratiam, & bonam volunta-
tem. Veniens nupèr de dicta Vrbe felici Pan-
hormi apud Civitatem Messanæ ad nostræ
præsentiam Majestatis Magister Rainerius de Sca-
rano de dicta Civitate Messanæ Magnæ Nostræ Curie Officii
Rationum, Magister Notarius, familiaris, & fidelis noster tam-
quàm, qui præsens Vobiscum in defensione dictæ Urbis contra
Hostes nostros obsidentes, & impugnantes tandem interfuit, vi-
dit, & audivit, & testimonium perhibuit veritatis de fortitudine,
valetudine, & animositate vestra, ac processibus vestris habitis,
non tantum ad defendendam dictam Urbem, quin imò ad impugnā-
dum, & confundendos Hostes prædictos, nec non de processibus
gestis, & impugnationibus dictorum Hostium contra Vos, &
prædictam Urbem habitis, ac de damnis per eos Vobis illatis, &
qualiter damna ipsa patienter, & æquanimiter propter zelum no-
stræ fidelitatis, & dominii geritis, & exindè pertransitis, nostram
Excellentiam plenarie per seriem informavit. Cujus reatibus ve-
racibus, & fide dignis fidem crædulam adhibentes de hujusmodi
innata, & naturali fidelitate vestra, quam ut patet effectibus ope-
ris comprobastis, vobis gratificandum ad plenum credimus; ete-
nim, & certi sumus, quòd ea semper non parcendo damnis, la-
boribus, & expensis prompto animo faceretis, quæ ad nostri
exaltationem dominii, ac commodum, & honorem. Et ideò hu-
jusmodi accepta, & grata obsequia per Vos Nobis, ut præfertur
impensa, suo loco, & tempore (annuente Domino) non sine con-
digna retributione transibunt. Datum Messanæ, Nono Julii,
Ostave Indictionis.

*CIVES PANHORMITANI IN , ET EXTRA URBEM PER
omnia, & latè uti possint Ritu novo Magnæ Regiæ Curia
super executionibus debitorum , de quibus instru-
menta publica producuntur .*

Anno
1326.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Vniuersis Officialibus Curia , per totam Sici-
liam constitutis, & constituendis præsentis lite-
ras inspecturis, fidelibus suis gratiam suam, &
bonam voluntatem . Nupèr ad supplicationem
factam Culmini nostro per Panhormitanos Cives
fideles nostros eis de mera, & gratia speciali
intèr alia in perpetuum concessimus, quòd Curia Prætoris, & lu-
dicum Urbis ejusdem exerceat, & exercere possit per omnia, at-
que latè sicut Magna Curia nostra Ritum novum per eandem
magnam nostram Curiam adinventum super executionibus debi-
torum, de quibus instrumenta publica producuntur, quem qui-
dè Ritus Panhormitanus Civis in sui favorem, & pro se pos-
sit facere exerceri, non solùm in dicta Vrbe, verùm etiam extra
Urbem eandem per alias Civitates, Terras, & Loca Siciliæ in
omnibus Curiis, pro ut Messanenſes à Celsitudine nostra habent,
constito summatim Officialibus dictarum Civitatum, Terrarum,
& Locorum de civilitate Panhormitanorum ipsorum, sive per pu-
blica documenta, sive per literas Prætoris, & Judicum dictæ Ur-
bis, aut per ipsa instrumenta originalia debitorum, in quibus
meritò mentio fiat de civilitate huiusmodi tempore contractuum
eorumdem . Quo circa fidelitati vestræ mandamus, quatenus for-
ma nostræ concessionis huiusmodi per Vos diligentèr attenta,
eam quatenus declaratur superius prædictis Panhormitanis Civibus
debeat in inviolabiliter observare, & quantum Vestra interest, fa-
cere observari. Datum Panhormi, Septimo Januarii, Nonæ Indi-
ctionis.

CONFIRMAT CIVIBUS EXEMPTIONEM IN
Terra Calatafimis, & aliis Terris, quæ fuerunt Guillelmi
Calcerandi de Cartellano, quorumcumque diri-
ctuum, & vestigialium.

Anno
1326.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Procuratoribus Curiz in Terra Salem, aliisque Terris, & Locis Baroniz Calatafimis, tam presentibus, quam futuris fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Olim de mense Februarii, quintæ decimæ Indictionis, proximè præteritæ, Secretis, & Magistris Procuratoribus Siciliæ, vel Procuratori Terræ Calatafimis, & aliorum Locorum, quæ fuerunt quondam Nobilis Guillelmi Calcerandi de Cartellano, nec non Gabellotis, seu Credenceriis Gabellarum jurium, reddituum, & proventuum Curiz ejusdem Terræ Calatafimis, & dictorum aliorum Locorum tam nunc presentibus, quàm futuris per alias patentes literas nostras scriptum extitit in hac forma. Fridericus Dei Gratia Rex Siciliæ. Secretis, & Magistris Procuratoribus Siciliæ, vel Procuratori Terræ Calatafimis, & aliorum Locorum, quæ fuerunt quondam Guillelmi Calcerandi de Cartellano Comitis, nec non Gabellotis, seu Credenceriis Gabellarum, Jurium, Reddituum, & Proventuum Curiz ejusdem Terræ Calatafimis, & dictorum aliorum Locorum, tam presentibus, quàm futuris fidelibus suis, &c. Cum ad supplicationem, pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi nostrorum fidelium pro indè Culmini nostro factam intuitu devotionis, & fidei, quàm ipsi ergà Celsitudinem nostram constanter gesserunt, & gerunt, eidem Universitati concessimus gratiosè, quòd omnes Cives, & Habitores dictæ Civitatis Panhormi, de omnibus rebus, & mercibus eorum, quas à primo Septembris proximè futuri, primæ Indictionis in antea in dictam Terram Calatafimis, & alia loca, quæ fuerunt dicti quondam Guillelmi, immiserint, emerint, ac vendiderint in eis, & ab indè extraxerint, sint, & esse debeant à Jure Dohanæ, & alio quocumque directu ad prædictum Officium Secretariæ, & Procurationis spectante perpetuo liberi, & immunes; fidelitati vestræ mandamus, quatenus à Civibus, & habitatoribus dictæ Civitatis Panhormi, vel aliquibus, seu aliquo eorumdem de omnibus rebus, & mercibus eorum, quas à prædicto primo Septembris dictæ primæ Indictionis in antea in Terram

ram

ram Calatafimis ; & alia loca prædicta immiserint , & vendiderint , & emerint in eis , ac ab inde extraxerint , nullum jus Dohanæ , vel alterius cuiuscumque directus ad prædicta Officia , ut supra , spectantis , requiratis , exigatis , vel recipiatis , aut requiri , exigi , vel recipi faciatis , seu permittatis ; ipsosque propterea non molesteris , nec faciatis aliquatenus molestari ; fidelitate nostra , & nostrorum Hæredum in omnibus semper salva ; præsentem autem post opportunam inspectionem ipsarum Præsentantibus resignetis . Datum Messanæ , Sexto Decimo Februarii , Quintæ Decimæ Indictionis . Nuper autem pro parte Universitatis Civitatis præfatæ , fuit coram Majestate nostra expositum , quod præsens Procurator in dicta Terra Calatafimis , & Terris aliis supradictis , non attento tenore literarum nostrarum Notarium Mattheum de Gratioso Civem Civitatis ipsius fidelem nostrum ad solvendum sibi pro parte nostræ Curie pro certis rebus , & mercibus ejusdem . Notarii Matthæi , per eum in Terra Calatafimis emptis , & ab inde extractis , jus Stateræ spectans ad dictum Officium Secretariæ , ceterosque alios Cives Civitatis prædictæ fideles nostros pro rebus , & mercibus eorum in dictis Terris , & Locis per eum missis , emptis , venditis , & ab inde extractis , jus Dohanæ , & directus alios sibi ad prædictum Officium Secretariæ spectantes , & indebitè , & contra formam dictarum literarum nostrarum exigit , & requirit , in eorundem Civium præjudicium , & gravamen ; & nostro Culmini supplicatum super hoc eis per nostram Curiam opportuno remedio provideri . Cujus supplicatione benignè admitta , quia beneplaciti Nostri est , quod omnes Cives , & Habitatores dictæ Civitatis Panhormi de omnibus rebus , & mercibus eorum , quas in dictam Terram Calatafimis , & alia loca jam dicta immiserint , emerint , ac vendiderint in eis , & ab inde extraxerint , sint , & esse debeant ab omnibus juribus Dohanarum , & directibus aliis quibuscumque ad dictum Officium Secretariæ spectantibus , liberi perpetuò , & immunes , ut in dictis primis nostris literis continetur , super hoc literas literis inculcantes ; fidelitati vestræ mandamus quatenus forma ipsarum literarum nostrarum diligentèr attendita , eas juxta ipsarum continentiam exequi studeatis . Præsentem autem literas nostras post opportunam inspectionem ipsarum Præsentantibus resignetis omnem processum per Prædecessores vestros in eodem Officio contra formam præsentem habitum , facientes auctoritate præsentium in irritum revocari , aliquo mandato huic fortè contrario aliquatenus non obstante . Datum Panhormi , Septimo Januarii , Nonæ Indictionis .

*MANDAT JURATIS, QUOD SERVENT CA-
pitula edita per ipsum Dominum Regem Messana, & Platia,
quæ observare neglexerant circa ruinam murorum,
ac ædificationem in locis publicis, & clausu-
rarum occupationem, nec non de banno
emittendo, ut nemo contrarium
facere præsumat.*

Anno
1326.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Juratis Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Sicut vestra novit fidelitas olim in Colloquiis, tam in Civitate Messanæ, quàm in Terra Platiæ per nostram Celsitudinem celebratis, certa Capitula pro bono regimine Regni nostri, ac bono statu nostrorum fidelium cum deliberatione nostræ provisionis edidimus, per eosdem nostros fideles in quacumque Civitate, Terra, & Loco Insulæ nostræ prædictæ in posterum observanda, cumque Capitula ipsa pro majori parte in Urbe præfata audiverimus non observari, nec minùs relatione quorundam nostrorum fidelium Celsitudo nostra percipit, quòd aliqui nostri fideles de Urbe prædicta eorum ædificia ruinosa ad requisitionem vestram eis propterea factam, juxta quòd ad vestrum Officium pertinet, diruere, & dirui facere contradicunt, & quòd aliqui de prædictis nostris fidelibus in plateis, & viis publicis Urbis ipsius per appositiones columnarum lignearum, & logiarum priùs, ut possessionem videantur habere, & subsequenter per Salarum, & murorum fabricam, & clausuram, de publico ceperunt, & capiunt, & usurpant in deformationem platearum, & viarum Urbis ipsius, quòd si sic est, nostræ plurimùm displicet Majestati, & vestra interfit, quòd ad vestrum Officium pertinet prædicta Capitula facere observari, ac super præmissis aliis debitam curam apponere: fidelitati vestræ mandamus, quatenùs receptis præsentibus, per totam Urbem prædictam faciatis banniri publicè per Præconem, quòd nullus contra dicta Capitula per nostram, ut præfertur, Celsitudinem edita, facere audeat, vel præsumat, sub pœnis in Capitulis ipsis contentis, quas à contravenientibus mandamus, & volumus inremissibiliter extorqueri: quæ Capitula, pro ut ad Officium vestrum faciatis toto prædicti vestri Officii tempore inviolabiliter observari. Similiter ædificia, quæ ruinam minantur tam per aspe-
ctum

Etum vestrum, quàm de consilio Magistrorum Muratorum, ad hæc cum opus fuerit vocandorum, per adiectionem, impositionem, & extortionem pœnarum dirui faciatis, adeò quòd nemini ex casu, seu ruina ædificiorum ipsorum valeat damnum, seu periculum evenire. Insuper, & quoscumque nostros fideles, ne de Publico Urbis ipsius, ut suprà, capiant, vel usurpent, sed quòd hùc usque occuparunt per amotionem logiarum, scalarum, & quorumcumque maragmatum, ibi per eos factorum inoccupatum dimittant, tam ex vestro Officio, quàm auctoritate præsentium compescatis: in præmissis, & circa præmissa adeò sollicitè, prudentè, & favorabiliter Vos gerentes, quòd possitis ante Conspectum nostrum commendabiles apparere. Et ecce quòd Justitiario, vel Capitaneo, Prætori, Judicibus, & Magistris Xiurtæ Urbis ejusdem per nostras damus literas in mandatis, quòd Vobis in præmissis assistant ad requisitionem vestram ope, favore, consilio, & auxilio opportunis: prædictas autem pœnas à contravenientibus sicut suprà, per Prætorem Urbis ejusdem ad denunciationem vestram volumus inremissibiliter extorqueri, per Vos in opere mœnium Urbis ipsius utiliter convertendas, vel converti per alias legaliter faciendas. Datum Panhormi, Septimo Januarii, Nonæ Indictionis.

*MANDAT JUSTITIARIO, PRÆTORI, JUDICIBUS,
quod assistant, & favorem præstent Juratis circa con-
servationem Capitulorum in provissione supra
proximè posita contentorum.*

Anno
1326.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ!

Justitiario, seu Capitaneo Urbis Panhormi, Cōsiliario familiari nostro, ac Prætori, Judicibus, & Magistris Xiurtæ Urbis ejusdem, fidelibus suis tigræam suam, & bonam voluntatem. Cum Juratis Urbis prædictæ fidelibus nostris, per nostras demus literas in mandatis, quòd per totam Urbem ipsam banniri publicè faciant per Præconem, quòd nullus contra Capitula olim edita per Celsitudinem nostram in Colloquiis, tam in Civitate Messanæ, quàm in Terra Platæ per nostram Celsitudinem celebratis pro bono regimine Regni nostri, ac bono Statu nostrorum fidelium facere audeat, vel præsumat sub pœnis in Capitulis ipsis contentis, à contravenientibus inremissibiliter extorquendis, quòdque iidem Jurati Capitula ipsa, pro

ut ad eorum spectat Officiū; faciant toto eorum Officii tempore inviolabiliter observari, similiter quod ipsi Iurati ædificia, quæ ruinam minantur, tam per aspectum eorum, quàm de consilio Magistrorum Muratorum, ad hæc, cum opus fuerit, vocandorum per adiectionem, impositionem, & extorsionem pœnarum dirui faciant, adeo quod nemini ex casu, & ruina ædificiorum ipsorum valeat damnum, seu periculum evenire, ac quod quoscunque nostros fideles, nec de publico Urbis ipsius, pro ut continetur in literis nostris eisdem Iuratis super præmissis directis, capiant, vel usurpent, sed quod huc usque occuparunt, dimittant tam ex eorum Officio, quàm prædictarum literarum nostrarum, eis, ut prædictur, directarum auctoritate compescant; fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictis Iuratis in præmissis ad requisitionem eorum assistatis, ope, favore, consilio, & auxilio opportunis, adeo quod dicti Iurati prædicta eis per Celsitudinem nostram commissa exequi valeant, & complere; pœnas autem præmissas à prædictis Contravenientibus, per Te præfatum Prætozem ad denunciationem Iuratorum ipsorum volumus inremissibiliter extorqueri, ac per prædictos Iuratos in opere mœniorum Urbis ejusdem converti utiliter, & expendi. Datum Panhormi, Septimo Ianuarii, Nonæ Indictionis.

PROVIDET EX CARRICATORIIS THERMARUM, ET Castri ad mare de Gulfo aliquid extrahi non posse, imò perpetuò sint clausa, & tantum ex Urbis Portu, quàm retro Reges in Regni Caput, & meritò eligere decreverunt, extrahatur. Item Officiales, Prætor, Capitaneus, Judices, Jurati, Notarii actorum, Magistri Platæ, Magistri Xiurterii, Mercorum Detentores, Credencerii Dobanarum, Tonnariarum, Portulani Portus Civis sint, & per scarfias creentur, & intra mensem unum, eorum finitis Officiis, sindicentur; Rituque verò Magnæ Regiæ Curie uti possint; ad hospitandum tamen, nec lectos accommodandum minime cogantur, nisi dumtaxat familiaribus Regiæ Domus, & Officialibus.

Anno
1326.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.
Regnantibus gloria tunc extollitur, suæque liberalitatis, & munificentiae claritas dignæ laudis præconiis sublimatur, cum dignis, & benemeritis, non solum in speciali, verum etiam in generali, grata meritorum retributione respondeat. Nam licet Principis largitas gratias fieri suadeat,

suadeat; obsequiorum tamèn fidelitèr præsitorum gratitudo compellit. Præsentis itaque Privilegii serie, notum fieri volumus Universis, tam præsentibus, quàm futuris. Quòd considerantes felicem Panhormitanam Urbem, quam Progenitores nostri, divæ memoriæ, tamquàm amenitate naturali conspicuam, & devota fidelitate, ac fideli devotione pollentem, in Regni Caput, & meritò eligere decreverunt, quamque dignis gratiis, & gratiosis immunitatibus dotaverunt, nè dùm concessis, verùm etiàm, & aliis concedendis largitionibus fore dignam, ac volentes propterea intuitu præsertim innatæ devotionis, & fidei, quàm Cives dictæ felicis Urbis constantibus animis ergà Progenitores nostros prædictos, Nos, & Regales nostros continuè gesserunt, & gerunt, id semper ostendendo manifestè per opera Personarum, laboribus non parcendo, nec mortis pericula formidando; Urbem ipsam gratiosis communire favoribus, ac dignis præmiis, & gratiarum, ac immunitatum largitionibus decorare: præfatæ Urbi, ac ejus Civibus immunitates, libertates, & gratias infra scriptas de mera, & speciali gratia in perpetuum concedendas duximus, & etiam confirmandas; videlicet, quòd de Portibus, sive Maritimis Terræ Thermarum, & Castri ad mare de Gulfo de cætero in perpetuum Victualium cesset extractio extrà Regnum, vel extrà Siciliam ferendorum; quòdque de Portu dictæ Urbis quæque Victualia hujusmodi extrà Regnum, vel extrà Siciliam, ferenda in posterum extrahantur, utpotè ipsorum Portuum, sive Marimarum dictæ Terræ Thermarum, & Castri ad mare de Gulfo janua clausa, quò ad extractionem Victualium prædictorum; præfati Portus, sive Maritimæ Urbis ejusdem, ad extractionem hujusmodi limina sint aperta. Item quòd Prætor, Judices, Notarii actorum, tam videlicet Judices, & Notarii Curie, Justitiiarii, sive Capitanei, quàm dicti Prætoris Urbis prædictæ Jurati, Magistri Piatæ Magistri Xiurterii, ii, qui tenent mercum, & Notarii Credencerii Dohanarum, Tonnariarum Regiarum, & quarumcumque Gabellarum Curie præfatæ Urbis, & tenimenti sui, & Portulani Portus Urbis ejusdem, per nostram Celsitudinem ordinandi: illis tamèn, qui Officia ipsa ad præsens obtinent ex concessionibus eis ab olim factis per Nos, & Illustrem Regem Petrum Secundum dicti Regni Siciliæ Regem, ac nostrum in ejusdem Regni administratione generalitèr Locumtenentem Primogenitum nostrum charissimum, ab ipsis Officiis, aut morte, vel ex forma concessionis prædictæ cessantibus, de cætero non sint Exteri, sed sint, & esse debeant Cives Urbis præfatæ, etiàm, & annales, qui de cætero, facto

facto prius Scrutinio per nostram Curiam, vel eum, cui ipsa Curia nostra commiserit, de Personis idoneis ad prædicta Officia concursuris per modum scarfiarum, juxta ordinationem ipsius nostræ Curie, quæ observatur in talibus, vel per alium modum, quem tunc Celsitudo nostra decreverit, eligantur in prædicta tamen Vrbe, in Prætorio publico Urbis ipsius, & non alibi per Commissarium nostræ Curie infra mensem Augusti cujuslibet anni ad hæc specialiter transmittendum, qui etiam Officiales, hi scilicet, quorum Officia hæc requirunt, de eorum administrationibus Officiorum, infra mensis unius spatium, per eos de Civibus dictæ Urbis tantum, quos ad hæc Celsitudo nostra statuerit, debeant indicari. Item quod Curia Prætoris, & Iudicum prælibatæ Urbis exerceat, & exercere possit per omnia, atque latè, sicut magna Curia nostra Ritum novum per eandem magnam nostram Curiam adinventum super exequutionibus debitorum, de quibus instrumenta publica producuntur, quem quidem Ritum Panhormi tantum Civis Panhormitanus in sui favorem, & pro se possit facere exerceri, non solum in dicta Vrbe, verum etiam extra Urbem eandem per alias Civitates, Terras, & Loca Siciliæ in omnibus Curiis, pro ut Messanenses à Celsitudine nostra habent, constituto summatim Officialibus dictarum Civitatum, Terrarum, & Locorum de Civitate Panhormitanorum ipsorum, sive per publica documenta, vel per literas Prætoris, & Iudicum dictæ Urbis, aut per ipsa instrumenta originalia Debitorum, in quibus mentio fiat de civitate hujusmodi tempore contractuum eorundem. Et quod nullus Panhormitanus ad dandum hospitium, & lectos, nisi tantum his, qui de hospitibus, & Officiales Curie nostræ, Illustri Regis Petri Secundi prædicti, Inclytarum Reginarum Aleonoræ Consortis, & Elisabeth nurus nostrarum charissimarum, nostrarumque Regalium sint, compellatur invitus, & tunc per cedulam Majoris Domus nostri hospitii, aut dictorum Regis Petri, Reginarum, seu nostrarum Regalium. De personis, quibus præstari debent hospitium, atque lecti luratis Urbis ejusdem, informatio fiat, ut per manus ipsorum simul, & Posteris nostræ Curie lecti, & hospitium hujusmodi assignentur; fidelitate Nostræ, & Hæredum nostrarum in omnibus, & per omnia semper salva. Ad hujus autem nostræ concessionis memoriam, & robur perpetuo valiturum, præsens Privilegium prædictæ Vrbi, & ejus Civibus fieri, & sigillo Majestatis nostræ pendenti jussimus communiri. Datum in Vrbe felici Panhormi per Nobilem Petrum de Antiochia Militem, Regni Siciliæ Cancellariū. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Tricentesimo Vigesimo Quinto, mense Januarii, Septimo ejusdem, Nonæ Indictionis.

*FAVOR REGIS IN PERSONAM PHILIPPI DE MARCO
in Notarium publicum per Universitatem electum, &
per Dominum Regem confirmatum.*

Anno
1329.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Universis hominibus felicis Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Quia Notarius Philippus de Marco Civis dictæ felicis Urbis Panhormi, fidelis noster, quem in Notarium publicum ejusdem Urbis unanimiter, & concorditer elegistis, & approbastis, pro ut in decreto electionis, & approbationis ipsius per Vos ex inde facto sibi, & per eum nostræ Curia præsentato, plenius continetur, inventus est ex tenore decreti ipsius fidelis, idoneus, & sufficiens ad prædicti publici Notariatus Officium, exercendum; Ipsum, recepto prius ab eo fidelitatis, & ipsius publici Notariatus Officii legaliter exercendi corporali, & debito ad Sancta Dei Evangelia juramento, in dicto publici Notariatus Officio duximus confirmandum. Propter quod fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictum Notarium Philippum ipsum publici Notariatus Officium in dicta Vrbe felici exercere auctoritate præsentium permittentes, ad eum tamquam ad Notarium publicum ejusdem Urbis per Vos electum, & approbatum, & per nostram Celsitudinem, ut prædicitur, confirmatum de omnibus, & singulis, quæ ad ipsius publici Notariatus Officium spectare noscuntur, ad honorem, & fidelitatem nostri Culminis, cum opus fuerit, recurratis. Datum Messanæ, Octavo Maii, Duodecimæ Indictionis.

SIMILIS FAVOR IN PERSONAM

Roberti de Albaneto Notarii electi,

et confirmati.

Anno
1329.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ :

Vniuersis hominibus felicitis Vrbis Panhormi, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Quia Notarius Robertus de Albaneto, Civis dictæ felicitis Vrbis Panhormi, fidelis noster, quem in Notarium publicum ejusdem Vrbis unanimiter, & concorditer elegistis, & approbastis, pro ut in Decreto electionis, & approbationis ipsius, per Vos ex inde sibi facto, & per eum nostræ Curie præsentato plenius continetur, inventus est ex tenore Decreti ipsius fidelis, idoneus, & sufficiens ad prædicti publici Notariatus Officium exercendum; Ipsum, recepto prius ab eo fidelitatis, & ipsius publici Notariatus Officii legaliter exercendi, corporali, & debito ad Dei Evangelia Juramento, in dicto publici Notariatus Officio duximus confirmandum. Propter quod fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictum Notarium Robertum ipsum publici Notariatus Officium in dicta Vrbe felici Panhormi exercere auctoritate præsentium permittentes, ad eum tamquam ad Notarium publicum ejusdem Vrbis per Vos electum, & approbatum, & per nostram Celsitudinem, ut prædicitur, confirmatum de omnibus, & singulis, quæ ad ipsius publici Notariatus Officium spectare noscuntur, ad honorem, & fidelitatem nostri Culminis, cum opus fuerit, recurratis. Datum Messanæ, Octavo Maii, Duodecimæ Indictionis.

CONFIRMATIO CAPITULI ANNI NONÆ

*Indictionis, editi, videlicet, quod Officiales per
Scarfiarum anno quolibet eligi, &
creari debeant.*

Anno
1329.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, Iudicibus, Iuratis, & Universis hominibus felicis Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam, & bonam voluntatem. Andræas de Falcilia Sindacus Universitatis vestræ fidelis noster ad Curiam nostram nuper accedens, inter alia ostendit eidem Curie formam cuiusdam Capituli contenti in Privilegio Urbis olim infra annum nonæ Indictionis proximè præteritæ per Celsitudinem nostram facto: quod incipit. Item quod Prætor, Iudices, Notarii actorum, tam videlicet Iudices, & Notarii Curie Iustitiarum, sive Capitanei, quam dicti Prætoris Urbis prædictæ, &c. Et pro eo, quod à tempore, quo dictum Privilegium editum fuit dicti Iudices Curie Iustitiarum, sive Capitaneorum dictæ Urbis, non fuerunt in dicta Urbe per modum Scarfiarum electi, idem Sindacus pro parte Universitatis ipsius nostræ supplicavit humiliter Majestati, ut prædicti Iudices, sicut & alii Urbis ejusdem per modum Scarfiarum ab anno quartæ decimæ Indictionis in antea fierent, concedere nostra Serenitas dignaretur. Ea igitur per Nos supplicatione justa ut potè, exaudita, patet Nobis, & volumus, ac vobis concedimus, quod ab anno dictæ quartæ decimæ Indictionis in antea super creatione dictorum Iudicum Curie nostræ Iustitiarum, sive Capitaneorum prædictorum, dictum Vobis Privilegium observetur, & quod dicti Iudices, sicut & alii Iudices Curie Prætoris Urbis præfatæ, per prædictum modum Scarfiarum eligi debeant, & creari. Datum Messanæ, Decimo Nono Septembris, Tertie Decimæ Indictionis.

IUS TESTAMENTORUM PRO FABRICA
*mœniorum Urbis exigi consuetum ulterius exigi non
 debere, sed penitus aboleri.*

Anno
 1329.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Judicibus, Juratis, & Vniuersis hominibus felici Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum ad supplicationem factam nupèr Culmini nostro per Andræam Falciliam Syndacum vestrum pro parte Vniuersitatis fidelium nostrorum Urbis ejusdem fidelem nostrum concesserimus Vobis, quòd jus Testamentorum hætenus ordinatum in Vrbe prædicta pro majori habitione pecuniæ, & celeriori constructione mœniorum, seu murorum Urbis præfatæ destruat in totum, & penitus irritetur; volumus, & fidelitati vestræ mandamus, quatenus, receptis præsentibus, sic tractetis, curetis, & ordinetis, quòd prædictum jus in Vrbe ipsa à Cive aliquo Urbis ejusdem, seu aliquo alio ibidem Testamentum condente, de cœtero nullatenus requiratur, recipiatur, seu quomodolibet exigatur. Datum Messanæ, Decimo Nono Septembris, Tertiæ Decimæ Indictionis.

FACULTATEM CONCEDIT CONDUCENDI
*duos Phisicos, cum oportuerit, cum annuo salario
 unciarum à quinquaginta citrà.*

Anno
 1329.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, Judicibus, Juratis, & Vniuersis hominibus felicis Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Expositione Andrææ de Falcilia Syndaci vestri per Vos nupèr ad Curiam nostram missi, fidelis nostri facta per eum coràm Nobis pro parte vestra, nostra didicit Celsitudo, Vos pro conseruatione saluris omnium, & singulorum Vniuersitatis vestræ, & ut vestris per eos, cum expedit, necessitatibus, opportunis remediis consulatur, & etiam succurratur, Medicis duobus valentibus, & expertis in physica facultate plurimum indigere, & ut habeatis eisdem paratos, Vos offerre ad tribuendum, & exolvendum de pecunia

pecunia Universitatis vestræ in bona ; & congrua quantitate , si tamèn hoc de nostro processerit mandato , licentia , & assensu . Et pro eadem parte vestra , idem Syndacus ergà Nos suppliciter institit , ut Vobis mandatum nostrum dirigere , ac licentiam , & assensum hujusmodi per nostras concedere literas dignaremur . Et quia salutem vestram , & ea , quæ Vobis accommoda sint , atque utilia , volumus , & optamus ; præsentium Vobis tenore injungimus , damusque nec minùs licentiam , & assensum , ut procuretis Vobis Medicos bonos , & optimos , & constituaris eisdem solidos , sive stipendia de pecunia Universitatis vestræ prædictæ , à quinquaginta uncis auri citrà , quemadmodum cum ipsis meliùs , atque utilius poteritis convenire . Cujus quantitatis pecuniæ solutionem , dummodo constet de solutione ipsius facienda per Thesaurarium Universitatis vestræ præfatæ in exitu ejusdem Thesaurarii , ex nunc mandamus , & volumus computari , recipi , & admitti . Datum Messanæ , Decimo Nono Septembris , Tertiz Decimæ Indictionis .

*GABELLÆ CURIÆ , ET UNIVERSITATIS ,
qua in Credenceria exigebantur , ultimo Emptori , &
plus indè offerenti liberentur .*

Anno
1329.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ :

Manfrido Bucca de Ordeo de Panhormo , Secreto , & Magistro Procuratori , ac Casserio Cassiarum Curiz , & Universitatis Urbis ipsius familiari , & fidei suo , gratiam suam , & bonam voluntatem . Ad audientiam nostræ Majestatis nuperiùs est devenum , quòd certæ ex gabeillis , & juribus , tam Curiz nostræ spectantibus ad dictum Officium Secretariæ , & procuratoris , quàm dictarū Cassiarum ejusdem Curiz , & Vniversitatis ipsius , quæ vendi , & locari possent procerata pecuniæ quantitate , in credenciam exercentur pro anno præfenti tertiz decimæ Indictionis ; undè tam dictæ Curiz , quàm Vniversitati præfatæ evidentia resulent incommoda contrà Majestatis nostræ propositum , nostrique cordis intentum . Cumque præmissa (si vera sunt) displiceant Nobis multum ; velimusque propterea , sicut cautiùs fieri possit , dictæ Curiz nostræ , ac Vniversitatis præscriptæ indemnitatibus præcavere , eo præcipuè , quòd reviso per Curiam nostram nuperiùs tenore scripti pacti facti Tibi per eandem Curiam de locatione Officiorum ipsorum

apparet, quod ea tantum ex iuribus; & Gabellis Curie; & Universitatis predictae in credenciam ad exercendum per Te habent, & possunt committi, quae Conductoris defectu locari nequeunt, sive vendi; fidelitati tuae mandamus, quatenus si vera sunt, quae superius exprimuntur, confestim visis presentibus, predictas Gabellas, & iura tam Curiae, quam Universitatis iam dictae, ea scilicet, quae fortassis in credenciam exercentur, & vendi aliquando consueverunt, & debent, servatis prius solemnitatibus, quae in venditione Fiscalium iurium requiruntur, ultimis Emptoribus, & plus inde offerentibus locos, & vendas pro majori, quae fieri poterit, pecuniae quantitate; presentibus tamen Tecum Praetore, Iudicibus, & Iuratis Urbis ejusdem in locatione scilicet illorum tantum ex iuribus, & Gabellis Universitatis praedictae, quae sunt ei restituendae per Curiam ante dictam. Datum Messanae, Vigesimo Septembris, Tertiae Decimae Indictionis.

QUOD UNCIAE OCTINGENTAE REGIAE CURIAE debenda de introitibus iurium, & Gabellarum Universitatis, convertantur in fabricam mœniorum Urbis.

Anno
1329.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIAE. Praetori, & Iudicibus felicitis Urbis Panhormi, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Fidelitatem vestram scire volumus, quod Manfrido Bucca de Ordeo Secreto, & Magistro Procuratori, ac Exercitori Cassiarum Curiae, & Universitatis felicitis Urbis Panhormi familiari, & fideli nostro per alias nostras literas scribitur in hac forma. Fridericus Dei Gratia Rex Siciliae. Manfrido Bucca de Ordeo Secreto, & Magistro Procuratori, & Exercitori Cassiarum Curiae, & Universitatis felicitis Urbis Panhormi familiari, & fideli suo, &c. Cum per nostram Curiam nuperius sit provisum, quod in opere reconstructionis murorum, & mœniorum dictae Urbis construendorum ex lapidibus, atque calce continuè procedatur; velimusque propterea Thesaurario pecuniae Universitatis ejusdem uncias auri octingentas per Te de pecunia Curiae, & proventuum gabellarum Universitatis ejusdem, & tradi, & assignari debere, convertendas per eum in opere praebato; fidelitati tuae mandamus, quatenus praedicto Thesaurario praedictas uncias

cias octingentas pro causa præfata de dicta pecunia per Te Curiam nostram debita, ratione gabellarum ipsarum, quolibet scilicet mense, quantitatem ex inde contingentem pro parte Curiam nostram retribuas, & exolvas, recepturus ab eo deinde apodixam tuo tantum sigillo munitam; cavens attentè, quod in exhibitione, & assignatione ipsius pecunie faciendæ per Te dicto Thesaurario nulla mora, nullusque defectus eveniat quoquo modo; & ecce Prætori, & Iudicibus Urbis prædictæ, quod si ad hoc fueris fortè difficilis; ut Gabellotos, vel Exercitores Gabellarum ipsarum ad solutionem pecunie faciendam, modo præfato, debeant coercere, alias nostras cum forma præsentium literas destinamus: datum, &c. Propter quod fidelitati vestræ mandamus, quatenus ad requisitiones Universitatis Urbis ejusdem. Vobis pro parte Curie faciendam; Si prædictus Manfredus ad ipsius solutionem pecunie Thesaurario Universitatis hujusmodi, ut prædicitur, faciendam, fuerit fortè difficilis, seu remissus, Gabellotos, vel Exercitores Gabellarum ipsarum ad solutionem ejusdem pecunie in dicta forma, auctoritate præsentium compellatis, qualiter de dicta pecunia, modo iam dicto, ipsi Thesaurario satisfiat, proinde per eundem Thesaurarium in dicto opere, ut per te exponitur, convertenda. Datum Messanæ, Vigesimo quinto Septembris, Tertie Decime Indictionis.

*MANDAT GABELLAS UNIVERSITATIS
per Curiam possessas, eidem Universitati restitui, ut
possit fabrica mœniorum, & aliis negotiis
Universitatis subueniri.*

Anno
1329.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, Iudicibus, & Iuratis felicis Urbis Panormi fidelibus suis gratiam, & bonam voluntatem. Fidelitati vestræ tenore præsentium patefiat, quod Nos ad supplicationem factam nupèr nostro Culmini pro parte Universitatis hominum ipsius Urbis fidelium nostrorum, asserentium in reconstructione murorum, & mœniorum ejusdem Civitatis non modicam quantitatem pecunie necessariam fore Universitati prædictæ; nec ad id per eam posse bono modo procedi, nisi restituantur eidem Universitati certæ gabellæ Universitatis ejusdem, quorum proventus à pridie Curia nostra pro expensis ejus servitiis imminuentibus occasione Guerræ præsentis, simul cum

cum proventibus iurium aliarum gabellarum Curiae spectantium ad Officium Secretariae, & Cassiarum Civitatis ejusdem, pro anno praesenti tertiae decimae Indictionis, locavit, & ad gabellam vendidit pro certa quantitate pecuniae; Universitati praefatae vestrae in subsidium reconstitutionis mœniorum, & murorum praedictorum, ac exequutionibus aliorum Universitatis hujusmodi agendorum ex nunc duximus concedendum, quod hæc tantum ex gabel-
lis, & iuribus Universitatis ejusdem, quæ olim ad manus nostræ Curiae revocatae, & per eandem Curiam simul cum aliis iuribus, & proventibus, Curiae nostræ Urbis ejusdem locatae, & venditæ extiterunt; restituantur eidem Universitati à primo Septembris proximè futuri, quartæ decimæ Indictionis in antea, ad illas per ipsam Universitatem locandas, & vendendas, ac ipsarum proventus, & redditus percipiendos, & habendos, convertendos in opere murorum, & mœniorum praedictorum, ac aliis servitiis Universitatis ejusdem, quodque ex nunc, pro ut ex tunc Universitas ipsa inducatur in possessionem gabellarum praedictarum, non tamen quod occasione ipsa eadem Universitas intromittat se de percipiendis proventibus earum de praesenti anno tertiæ decimæ Indictionis tantum. Quamobrè Vobis tenore praesentium promittimus, quod praemissa omnia, quatenus superius enarrantur, mandabimus, & faciemus Vobis tenaciter observari. Datum Messanae, Vigesimo Quinto Septembris, Tertiae decimae Indictionis.

ITERUM PROVIDET GABELLAS ANTE DICTAS UNIVERSITATI RESTITUI, & earundem proventus in fabricam converti, exceptuatis tantum unciis ducentis quinquaginta in provisionibus Officialium, & Enseniis, & aliis occurrentibus negotiis convertendis.

Anno
1329.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIAE !

Praetori, Judicibus, & Juratis felicis Urbis Panhormi, ac Thesaurario pecuniae Universitatis Urbis ejusdem, tam praesentibus, quam futuris, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Ut mœnia dictæ felicis Urbis Panhormi, quæ ad tuitionem, fortificationem, & defensionem, nec minùs ad decorem Urbis ipsius de novo reconstitui, & refici consulta deliberatione providimus ad effectum debitum, ut
cordi

cordi nostro residet, citiùs producantur consultè, & deliberatè est nupèr per Curiam nostram provisum; quòd tota pecunia proventura, & percipienda ex proventibus gabellarum dictæ Universitatis in eadem Vrbe de beneplacito nostro proindè statutarum, in reconstructionem mœniorum prædictorum, secundum ordinationem nostram à primo Septembris proximè futuri quartæ decimæ Indictionis in antea, quo usque mœnia ipsa sortiantur effectum debitum, pro ut expediens, & opus fuerit, utilitèr, & necessario convertatur, & expendatur deinceps: deductis indè tantummodò unciis auri ducentis quinquaginta necessariis pro solutione, & satisfactione provisionum solidorum subscriptorum Officialium, & aliarum personarum Urbis ipsius de pecunia Universitatis prædictæ anno quolibet solvendorum, pro ut inferiùs distinctè, & particularitèr continetur. Ac etiam pro faciendis Enseniis per Universitatem ipsam fieri hætenus consuetis, & pro aliis expensis pro negotiis Universitatis ipsius, sicut contigerit, necessario faciendis. Quas prædictas uncias auri ducentas quinquaginta, ut superiùs est expressum, pro parte Universitatis prædictæ solvi volumus, & expendi, fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus Vos præsentès Prætor, Iudices, & Jurati, ac Thesaurarius has literas nostras in Prætorio Urbis prædictæ, præsentibus ibi probis hominibus Urbis ipsius ad hoc necessariis fidelibus nostris, ut de tenore literarum ipsarum, & huiusmodi provisione nostra, quas per quoslibet vestrum, & eorum mandamus, & volumus auctoritate præsentium firmitèr observari, apud omnes, & singulos plena informatio, atque notitia habeatur; legi publicè faciatis: Vosque futuri Prætores, Iudices, & Jurati, ac Thesaurarii Urbis ejusdem à prædicto primo Septembris dictæ proximè futuræ quartæ decimæ Indictionis in antea prædictam provisionem nostram secundum tenorem præsentium observantes, & facientes tenacitèr observari, totam prædictam pecuniam ex proventibus Gabellarum prædictarum proventuram, & percipiendam, ut supra, deductis tamèn prædictis unciis ducentis quinquaginta distribuendis, & solvendis pro parte Universitatis ipsius, ut superiùs est expressum, in reconstructione mœniorum prædictorum modo prædicto convertere, & expendere, ac converti, & expendi facere, pro ut opus, & expediens fuerit utilitèr, & necessario debeatis; & nihil de pecunia ipsa ultrà prædictas uncias auri ducentas quinquaginta pro quibuscumque Causis, & negotiis auctoritate quorumcumque mandatorum per literas, seu per cedulas sub sigillo dictæ Universitatis, aut quorumcumque Officialium Urbis ipsius, vel ore-

tenus Vobis, aut aliquibus Vestrum forsitan faciendorum capere, & expeadere, seu capi, & expendi facere aliquatenus præsumatis; nisi de beneplacito, & mandato nostro Vobis per nostras literas sub sigillo Majestatis nostræ, si necesse fuerit specialiter faciendo: scituri quod si de prædicta pecunia ultra provisionem nostram, & præter mandatum nostrum prædictum aliquid forsan per Vos, vel vestrum aliquos, aut quoscumque Officiales alios Urbis ipsius capi, distribui, seu diripi contigerit, id in duplum per Transgressores hujusmodi mandati nostri de eorum proprio extorqueri irremissibiliter faciemus, & in prædictorum murorum opera faciemus convertendum præter pœnam contemptus mandati nostri contra eos juxta nostrum beneplacitum infligendam. Nomina verò, & cognomina prædictorum Officialium, & Personarum, ac quantitas pecuniæ, quæ pro provisionibus, & solidis eorum eis anno quolibet de prædictis unciis auri ducentis quinquaginta exhiberi, & solvi debeat, inferiùs distinguuntur, videlicet Prætori dictæ Urbis gratiosè potius, quàm de jure uncias duodecim: duobus Judicibus Legistis, cuilibet videlicet eorum uncias decem in summa; uncias viginti Notario Thomasio de Leonardo Notario actorum: Notario Prætoris Curis uncias sex: Judici Appellationis uncias tres: uni Notario experto, & sufficienti, propterea statuendo, qui cum duobus ex Juratis audiat rationes Vniversitatis ipsius uncias duodecim: Thesaurario pecuniæ Vniversitatis præfatæ pro cartis, & compilanda ratione sua uncias quatuor: Notario Andræ de Sabatinis uncias duodecim: Magistro Manno Magistro Scholarum uncias sex: Petrono Bannitori uncias quatuor: Magistro Bartholomæo Ingignerio uncias octo: Magistro Bertiraimo Armigero uncias quatuor: pro salario Medicorum uncias quinquaginta: Magistro Jacobo Cannavario uncias duodecim: quæ sunt in summa unciarum centum quinquaginta septem, reliquæ verò uncia nonaginta ttes pro enseniis, quæ per dictam Vniversitatem fieri consueverunt, & pro Ambasciatoribus Magnatum Orbis Terrarum, & Communitatum, ac pro Syndacis, & Curforibus mittendis ad nostram Curiam, vel fortè aliò, pro ut negotia emerferint successivè, nec non pro faciendo fano, ut solitum est fieri, melius sicut videbitur, & fuerit opportunum, distribuantur, ac utiliter expendantur. Datum Messanæ, Tertio Maii, Tertio Decimæ Indictionis.

DECLARATIO CONSUETUDINIS JURE

*Prothomisios ad fraudes evitandas.*Anno
1330.

PRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Præsentis Privilegii serie notum fieri volumus
 Vniuersis, tam præsentibus, quàm futuris, quod
 pro parte Vniuersitatis hominum felicitis Urbis
 Panhormi nostrorum fidelium, per eorum Syn-
 dacum ad Curiam nostram missum propterea,
 fuit ostensa, & præsentata eidem nostræ Curie
 in scriptis quædam nova declaratio facta per Vniuersitatem ean-
 dem super corrigendis fraudibus, callidissimè excogitatis artibus con-
 trà tenorem antiquæ panhormitanæ Consuetudinis Juris Protho-
 misios consanguinitatis, & vicinitatis ab antiquis eorum Prædeces-
 soribus salubritèr institutæ, continentie infra scriptæ, videlicet:
 Antiquorum Civium circumspecta prudentia in gloriosa panhor-
 mitana Vrbe generalem, atque laudabilem ab antiquo consuetu-
 dinem introduxit, quòd si quis Panhormitanus Civis aliquod urba-
 num prædium, vel etiam rusticanum venderet, infra biennium
 Consanguineus Venditoris, vicinus verò collateralem possessio-
 nem habens finibus rei venditæ infra annum dictum prædium ven-
 ditum recuperare valeat, & forma in eadem salubri consuetudine
 comprehensa. Verum quia homines dediti malitiæ nihil est frau-
 dis, quòd non adinveniant, ut sacratissima Civilis Juris dictat Au-
 thoritas, quidam malitiæ dediti contrà mentem Consuetudinis
 antè dictæ verba prædictæ antiquæ Consuetudinis cavillantes; loco
 veræ venditionis, emphiteuticos, seu censuales consulere contra-
 ctus. Et post aliquod tempus à directo dominio jus illud emphi-
 teuticum, seu censuale redimi faciebant in vicinorum, & Con-
 sanguineorum fraudem, & consuetudinis memoratæ; ex qua frau-
 de illud eveniebat absurdum, quòd Consanguineus, vel Vicinus
 postea in dictæ fraudis vera probatione deficiens, propter dictas
 callidissimas simulates, in recuperatione rei se inveniebant Pri-
 vilegio dictæ Consuetudinis vacuatos, contrà propositum Conden-
 tium consuetudinem antè dictam. Quia verò tam salubre Pri-
 vilegium decet esse mansurum, ac omnis malitiæ, & diminutionis
 extraneum; Vniuersitas dictæ Urbis præfatis malitiis, & cavillosis
 machinationibus resistere cupiens, & salubritèr obviare: de con-
 sensu expresso Regnantium Dominorum præsentis declaratione
 (annuente Domino) in perpetuum valitura, universali majorum
 & seniorum

& seniorum Civium dictæ Urbis accedente consensu, provida, ac matura deliberatione decrevit. Quòd si deinceps Aliquis in Urbe prædicta ad perpetuam emphiteusim, seu annum censum concedere velit aliquod suum prædium urbanum, vel etiam rusticânũ, in dicta concessione in posterum talis forma servetur, videlicet, quòd ipsi Contrahentes palàm, & publicè in convicinio celebrent dictum emphiteuticum, seu censualem contractum, ità quod verisimiliter dictus contractus possit ad Vicinorum, vel ad Consanguineorum, de quibus prædicitur, notitiam pervenire, & quod uterque ipsorum sic Contrahentium juret ad Sancta Dei Evangelia corporaliter tacto libro in manu Personæ publicæ ibidem præsentis, quòd verè est Contractus emphiteuticus, seu censualis, ille, quem celebrant, & non simulato colore fictus, in fraudem Consanguinei, vel Vicini: aliter verò celebratus contractus prædictus, omissa forma prædicta, ipsosfacto nullius sit roboris, & momenti; & proindè res sic concessa, ac si de ea pura esset venditio, recuperari possit per Consanguineum, vel Vicinum; quasi declarationis præsentis præsumptione dicta concessio celebrata sit in fraudem Consuetudinis prænotatæ. Si verò servata forma prædicta directus Dominus prædii ex dictis causis concessi, ipsum jus directi domini in alium deindè titulo venditionis transfulerit, siquidem in ipsum Emphiteutam, tunc procùl dubio jus ipsum ab ipso Emphiteuta recuperare posset Consanguineus, vel Vicinus, ac si vera fuisset à toto principio totius Fundi facta venditio, infra tempora in dicta antiqua Consuetudine præfinita, & sub modo, & forma, ac personarum prærogativa in eadem antiqua Consuetudine latiùs declaratis. Sed si alio alienationis titulo directus Dominus præfatum directum dominium in Emphiteutam transferat, in quo nullum interveniat pretium, tunc præfatum directum dominium consolidatum cum utili, recuperare possit Consanguineus, vel Vicinus, ac si de corpore ipso facta esset vera venditio, oblato pretio ipsius fundi sincera fide taxando per Curiam Prætoris, & Judicum dictæ Urbis, at si in aliam Personam tertiam directus Dominus fundi Emphiteutici, vel censualis transferat dictum directum dominium, seu jus Emphiteuticum, siquidem venditionis titulo ejusdem juris recuperatio competat Consanguineo, vel Vicino, juxtà tenorem, & præfinitionem temporis antiquæ Consuetudinis antè dictæ, soluto priùs vero pretio ipsi Emptori, pro quo jus ipsum emerat à directo Domino supradicto. Et ne fraus in conventionem dicti pretii committatur; tam Emptor, quàm Venditor directi domini, sive fiat venditio ipsi Emphiteutæ, sive ter-

tia; extraneæque Personæ; jurare cogantur; quòd in rei veritate non plus, neque minus fuit veræ pretium venditionis juris ipsius, sed tantum, quantum in ipso contractu asseritur fuisse conventum. Si verò directus Dominus dictum jus directum domini in aliam tertiam Personam alio quàm venditionis titulo transferat, tunc nullum jus Prothomisios competat Consanguineo, vel Vicino, nisi fortassis postea præfatum jus directi domini redierit ad Emphiteutam ex aliquo contractu inter dictum Emphiteutam, & dictam tertiam Personam postea celebrato, tunc enim dicti juris recuperatio Consanguineo competat, vel Vicino, ac si principaliter eadem Emphiteutæ per Dominum directum facta esset vera venditio de toto corpore supradicto. Porro si contigerit fortè directum Dominum jus sui directi domini, quod habet in re Emphiteutica, vel etiam censuali transferre ex causa dotis, vel alicujus ultimæ voluntatis; tunc favore liberalitatis, & voluntatis extremi judicii, cujus iterum redire nequit arbitrium; omnino jus Prothomisij cesset, & nulla vigore præsentis declarationis dicti Juris recuperatio competat in dictis casibus Consanguineo, vel Vicino. Quia verò nihil peccavit Antiquitas, quæ hujus declarationis inficia præsentem formam in hujusmodi contractibus non servavit; idcirco præsentem declarationem ad sola futura quilibet pertinere cognoscat; ad præterita verò, & pendentia ex præteritis nequaquã. Et Majestati nostræ humiliter supplicatum, ut prædictam novam declarationem per dictam Universitatem prædictis rationibus, ut prædicitur, factam eis confirmare de Benignitate regia dignaremur. Nos autem hujusmodi supplicatione veluti rationi consona benignè admissa, visa prius, discussa, & examinata declaratione ipsa de mandato nostro per Juris Peritos, & præsertim Judices magnæ nostræ Curie Consiliarios, familiares, & fideles nostros, & per eos tam juri consona approbata, declarationem ipsam tanquàm probabiliter, & rationabiliter factam ad obviandum fraudibus, callidissimè excogitatis artibus antè dictis, ut superius continetur, de plenitudine potestatis nostræ, ex certa scientia duximus confirmandam. Ità tamen quòd declaratio ipsa ad futura tantum extendatur, & non ad præterita, nec procedentia ab eis; sicut in prædicta declaratione superius est expressum. Ad hujus autem nostræ confirmationis memoriam, & robur perpetuò valiturum præfens Privilegium eis exinde fieri jussimus, & sigillo pendenti Majestatis nostræ muniri. Datum Messanæ per Nobilē Petrum de Antiochia Militem, Regni Sicilia Cancellariū, Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Trigesimo, Mensē Maii, Quarto ejusdem, Tertiæ Decimæ Indictionis.

*MANDAT CONSTITUTIONEM
contrà Reputatrices editam, ser-
uari debere.*

Anno
1330.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.
Illustri Regi Petro II. ejusdem Regni Regi, ac
ejus in ipsius administratione Generali Locumte-
nenti, primogenito suo carissimo, Paternæ be-
nedictionis dulcedinē cum salute. Literas, quas
nupèr super constitutione illa per Nos edita;
quæ dictat, quòd non admittantur Reputatrices,
nec ipsæ, nec quæcumque aliæ audeant reputare, vel carmina
luctuosa dicere in domibus, vel Ecclesiis, aut sepulchris, seu quo-
cumque alio loco, & quòd non pulsantur ibi gudemæ, & hujus-
modi alia solita instrumenta, sub pœna unciarum auri quatuor ab
admittentibus, & toridem à Reputantibus, & pulsantibus exigen-
da, quòdque si Reputatrices pœnam ipsam non possint solvere,
fustigentur, vestra Nobis filiatio destinavit, solita paterna beni-
gnitate recepimus. Quarum plenè intellecto tenore, responde-
mus Vobis, quòd placeat Nobis, & volumus, ac filiationem ve-
stram requirimus, quòd constitutionem ipsam non aliter, quàm
juxtà ipsius continentiam, & tenorem, ne dum in Valle Maza-
riæ, sed in Urbe felici Panhorni, & in tota Sicilia, ubi Deo
auctore feliciter Vos esse contigerit, mandetis, & faciatis ad un-
guem tenaciter observari; quia de hoc Deo placebitis, & haud
dubiè multùm Nobis. Datum Messanæ Sexto Septembris, Quar-
tæ Decimæ Indictionis.

Anno
1330.

SERENISSIMUS DOMINUS NOSTER DOMINUS REX PETRUS II. post receptionem literarum sibi missarum à Serenissimo Domino nostro, Domino Rege Friderico Genitore suo statuit, & ordinavit præsentibus coram eo consilio suo, ac Prætore, Judicibus, & Juratis felicis Urbis Panhormi super inhibitione reputandi, quòd omnes Reputatrices, quæ intercipientur de cætero in reputationibus, & pulsationibus gudemæ, & aliorum instrumentorum, vel sine instrumentis ipsis debeant fustigari per Urbem felicem Panhormi, pœnæ nomine, nulla alia pœna pecuniaria, pro inde ab eis extorquenda per Prætorem, Judices, & Juratos dictæ Urbis, & quòd aliæ Personæ, quæ non sint Reputatrices si reputaverint, tam ipsæ, quàm illæ, aliæque hoc fieri facient, solvant solummodò pœnam unciarum auri quatuor, & à qualibet earum hoc faciente in quocumque loco pœna ipsa extorqueatur, medietas cujus pecuniæ acquiratur ad opus mœniorum dictæ Urbis capienda per Statutos super fabrica ipsa, & altera medietas Prætoris, Iudicum, & Iuratorum Urbis ejusdem, ut sint solliciti ad extorquendum pœnam ipsam.

*CAPITULA EDITA PER UNIVERSITATEM
cum interventu Consilii prædictæ Universitatis perpetuò valitura
contra omnes Reputatrices, & alias Personas quæ ex variis
controventionibus pœnas incurrunt, à Friderico
Rege confirmata.*

Anno
1330.

CHE quilla Reputatrichi non digia reputari in alcuno Morto de qualunca gradu si sia, si non solamenti lo jorno de lo Morto per fini in tanto che si vaya ad orbicari: e qualunca persona ultra tali modo fachissi reputari, pagherà onze quattro di pena ciascheuna volta, & la Reputatrichi serà frustata per la Cità, oi pagherà la pena prædicta.

Ancora che nexiuna femina digia reputari, non plangiri, non gridari supra li Sepulturi a li Ecclesiis sotto pena di onza una.

Ancora che nexiuna persona digia fari vigli de notti in li nozi de qualunca gradu si sia, czo è cum brandimi; & cum joculari, o altre Sollemnità excepto si volino stari, & vigliari intro li Casi loro possano czo fare honestamenti sotto pena di onza una.

Ancora

Ancora, che nexiuna Persona digia fari conviti per mangiari in li nozi di alcuni Citatini di qualunca gradu si sia, excepto a li Parenti stritti, & affini sotto la pena predicta.

Ancora, che nexiuna Persona si digia velliri di novo in li nozi in qualunca gradu si sia, excepto li Parenti stritti, & affini sotto pena di onza una.

Ancora, che cui voli fari vindiri Cannamelli in la ditta Città, ò in lo so territorio, che zò pozano liberamente fare senza pagamentu alcunu de fari a li Jurati, como se solia fari in li tempi pafati, ma dièti siano franchi, & liberi.

Ancora, che li Cannamelli si digiano portari intro la Città senza cudi, & mundati sub pœna de uno augustaro ciascuna fiata.

Ancora, che ciascuno Potigaro si digia strumbari ciascheuna sira, ò jorno davanti li putighi loro li mundizi de li fogli, & di li Cannamelli sub pœna de uno augustaro.

Ancora, che ciascuno Ferraro, ò Menescalco digia gictari terra, ò arena sopra lo sangue de le bestie, chi sagniranno sub pœna de augustaro uno.

Ancora, che nexiuna persona digia gictari, ò fari gictari, tanto per fenestra, quanto per porta alcuna aqua lorda, ne mundiza, ne de jornu, ne de nocte; & si de nocte volissi gictari aqua per la fenestra digia parlari forte tre volte annanti chi geçti, sub pœna de uno augustaro ciascuna fiata.

Ancora, che nexiuno Potigaro, ò altra persona digia teniri in poteghe loro undi stanno fenestrali si non ferrati, & baxi siccomo era consueto, & non digiano teniri fora delle poteghe cofini, ne coffi di pani, ò de altri cofi, per li quali s'impediissi lu passamentu de le Persone, ma li digianu teniri supra li finestrali, ò supra li juteni di li putighi sub pœna de uno augustaro.

Ancora, che nexiuna persona digia geçtari, e spezialmenti quandu chiovi mundizza in li Plazzi, & in li rughi di la Città, chi zò, si faria in prejuditio di lo Porto sub pœna prædicta.

Ancora, che nullu Congiaturi digia gictari mortilla in lo flumide la Conciria ca fora in prejuditio di lo Porto, & de lo flumi soçto pena de unce quatro.

Ancora, che nexuna persona digia fari multizu intro la Città, si non fora di la Città sub pœna de uno augustaro.

Ancora, che nexiuna persona digia extendiri coyra davanti li Porti di li Vichini loro, ipsi non volenti zò consentiri, sub pœna de uno augustaro.

Ancora, chi nexiunu Mastro Muratore, ne altra persona digia, ne ause fare marammi in li lochi publici de la Cità senza conscientia de li Iurati, aczochi si prinda misura di li Plazi, & de li lochi sub pœna de augustaro uno tanto contro li Maistri, quanto a li Patroni de li Marammi.

Ancora, chi qualunca persona facissi marammi in li Plazi, & in li Lochi publici digia fari scumbrari la terra, & li Petri, chi romanino infra jorniocto; poiche complissi la maramma sub pœna de augustaro uno.

Ancora, chi nexiuna persona digia fari portari li bastunachi intro la Cità cum li soi frundi, & li junchi in prejuditio de lo porto, ma li bastunachi senza junchi si vindano a rotulu, & non a mazi sub pœna de uno augustaro.

Ancora, chi nullu Tabernaro ausi, ne digia vindiri cunigli, ne altri carni in li Taverni, ni farichi cuchinatu sub pœna de uno augustaro.

Ancora, chi nexiuna persona digia jogar a la zara in li Taverni, ni li Tavernari digiano zò consentiri sub pœna supradicta.

Ancora, chi nullu Sfingiaro digia fari ne vindiri Sfingi, ne rusa annanti l'ura di la matina si non a jornu sub pœna prædicta.

Ancora, chi nullu Garzuni, ne altri Persuni digiano fari charobi, gectando petri l'unu a l'altu como se solia fari dà zarreri socto pena de essiri frustato per tuetta la Cità.

Ancora, chi nullu Piscatori, oy Ricapteri ause, ne digia vindiri pixi a pifu ne a resti in li casi, ne supra mari a li barchi, mal li digiano vindiri in terra a la marina, ò in costo la piscaria.

Ancora, chi nullu Ricapteri ausi exiri fora de la Citati per accapitari qualunca cosa, ne mercantia, chi si portano a la dicta Cità sub pœna de unce quaetro.

Ancora, che non si ausi gectari mondiza dentro la Chitati, ne a pedi de le mura sub pœna de uno augustaro.

CAPITULA EDITA PER UNIVERSITATEM
felicit Urbis Panhormi, & per Dominum Regem
confirmata, & approbata:

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIE: Prætori, Judicibus, & Juratis felicit Urbis Panhormi, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Novitèr si quidèr fuerunt Nobis per Universitatem Urbis jam dictæ, exhibita, & reverenter præsentata quædam Capitula, in Prætorio Urbis per Prætorem, Iuratos, Officiales ejusdem cum interventu consilii edita, continentia quorum talis est.

IN primis, chi omne anno si digianu eligiri, & ordinari li dicti Jurati, che siano Citatini de Palermo, & fide digni.

Item, chi ad omne quarteri ndi digia haviri uno, & lu Cassaru dui.

Item poi fare uno Priolu, chi duri dui misi, & divi incomenzari ad haviri lu Priolatu, lu Jurato de lo Cassaro, chi stà appressu lu Palazu, & appressu l'Albergaria, & poi Chivalcadi, & la Chalza, & la Porta delli Patitelli, & per ultimo digia essiri lu Jurato de lo Cassaro Priolu.

Item, chi ciascheuno venneridi digianu essiri in la Curti di lu Preturi, & in Sancta Maria de la Miraglia à teniri Curti supra li facti, chi bisognano in la Cità, & dari ordini à zò, chi bisogna, & cui non ce venissi paghi per pena tarì dui; excepto, chi non havissi legitima occasione.

Item, si alunu di li dicti Officiali non facissero l'offitio bene, & sollicitamente, ma fossero negligenti, & non si curassero de lo bono stato de la Cità; & ancora consentissiro male costumanze, & lassassero rumpere la nostra consuetudine; chi li dicti Officiali digianu essiri privati de lo Offitio, & de honore: & jammai non possano plui haviri Offitio, ne illi, ne soi heredi, ne per Citatinu si digia riciviri, & de czò si ndi metta scrittura in li atti de la Curti ad rei memoriam, & concorra in la excomunica di Papa Alexandru.

Item, si alunu Citadino contradicissi, ò corrompissi, ò dicissi contra di dicta consuetudini, e Privilegii: chi li dicti Jurati li digianu reprobari, e non sianu plui Citatini ne ipsi, ne heredi loro, e non digianu gaudiri la nostra consuetudini, & Privilegii, & di czò si ndi metta scrittura in li atti ut supra.

Item

Item quando li Dicti Jurati vogliano fari configlio, oi Parlamen-
tu de li facti necessarii de la Cità, digianu tari chiamari a lu
dictu configlio Homini veterani, & Mercanti Citadini, & si
alcunu reculassi venire; digia cadiri in pena, quali li sera or-
dinata per l'Officiali predicti.

Item, chi li dicti Jurati possino formari, & reformari ordinationi,
& Capituli in omne cosa che sia bono stato de la Cità: & si
alcunu non observassi li comandamenti di li dicti Officiali, in-
currano in la pena ordinata per loro.

Item si per aventura fosse penuria di frumenti chi li dicti Offi-
ciali digianu sapiri cui ndi havissi, & cercari, & faricchilu
vindiri, oi fari prestanza de dinari per mandari ad accattarindi.

Item si per aventura non si trovasi Ogliu, Saimi, Burru, & For-
magio, o altro de vittu in Plazi, chi digianu cercari cui ndi
hà, & faricchili vindiri per prezzu convenivili misu pri li Of-
ficiali.

Item, che in omne cosa digiano mettere meti convenivili pri li
Vindituri, & pri lu Populu, chi accatta a minuto, chi non sia
ingannatu, e pozanu crixiri & ammancari a posta loru li
dicti meti.

Item, chi dati li meti, lu Maftru di la Plaza, & Catapani li di-
gianu fari observari, & sianu exequutori: & digianu vidiri li
pisi chi siano iusti, si como conteni in la loro bandecta.

Item, chi dicti Mastri di Plaza digiano veniri omne Venneridi a
li Iurati a farili a sapiri quanto manca in la Cità.

Item chi li dicti Mastri digianu fari lu offitio loro ben sollicita-
menti, & senza fraude: & si contra czò facessero, chi li dicti
Jurati li digianu curregiri, & siano loro Judici.

Item, chi li dicti Jurati digianu andare due volte la Semana insie-
me cum li Mastri della Plaza revidendo li Chiazzi, che non ci
manchi niente, & vidiri como li Mastri fanno lo loru offitio,
& si trovasiro, che li Mastri non facissiro lo offitio bene, li
possano puniri, & correggiri.

Item, che li dicti Jurati siano tenuti di revidiri spissu li nostri
Privilegii Papali, Imperiali, & Regali di la Cità, e digianusi
teniri, & conservari in una Archa oi Cascia in lo Thesauro, o
Archivo: la quali Caxia digia haviri quactro chiave diverse; &
l'una la digia teniri lu Preturi, l'altra lu Iudici legista, l'al-
tra lu Priolu de li Iurati, & la quarta unu Citatino fide digno;
& chi la dicta Caxia non si digia apriri, che non ci siano Pre-
tore, Iudici, & Iurati.

Item,

Item, chi li dicti Officiali digianu essiri defensori; & acturi; & Sindici de la dicta Cità in tuetti cossi, chi apparteninu à la Republica, & Università.

Item, si per aventura alunu Potenti, ò Ecclesia, ò Seculari contravenissi in li nostri Privilegii, & Consuetudini, ò libertati, che li dicti defensori, acturi, & Sindici digianu pugnari & difendiri, & manuteniri la Università predicta.

Item, li dicti Officiali si bisogno facissi, che digianu requediri tuetti, ò parte de li Legisti per allegare contra cui venissi contra la consuetudini, & Privilegii, senza nexiunu pagamentu; & si li dicti Legisti recusarero, non digiano più advocari, & siano livati di lo numeru di li Citatini, & di zò si ndi mecca scriptura in li acti, ut supra.

Item, chi li dicti Iurati digianu andari, & discurriri per la Cità, & vidiri si alcuna persona fachiessi alcuna cosa, che fosse in prejuditio de la Republica.

Item, chi digianu revidiri li muri de la Citati, chi non vegnanu in ruina; & sempri farili reparari, & chi nexiunu non chi digia fabricari in cantu li mura à talchi sicchi possa andari à torno li dicti muri.

Item, si per aventura vidissero, che alunu fossi gravatu oi factu tortu di alcuna persona poteniti, chi li dicti Officiali lu digianu ajutari, & farindi notizia à li Officiali de la Justitia, ò à la Maestà Regia: & lu dictu gravamentu, ò tortu, farchi fari emendari.

Item, chi li dicti Iurati digianu vidiri li ediftii, oi Casi in li lochi publichi, chi fossiro in ruina, oi per cadiri, chi li digianu fari conzari, ò derrupari à li Patruni à tale che non ce havissi nexiuna persona damno, & si li Patruni non obedissiru, li digianu fari spignari per la pena, la quali sarà commessa.

Item, chi non lassano à nexiunu impachiari li lochi, & rughi publichi, ò vanelli.

Item, chi non lassino à nexiunu conzari alunu mignano, ma farili livari li rimmisi.

Item, si alunu voli fari alcuna maramma in li lochi publichi, chi lu Iurato di quillu quarteri chi digia mettiri li lenzi innanti chi mura, cum salario; & si lo muraturi murassi senza licentia di lo Iurato, digia pagari la pena, oi andari in pixonu.

Item, chi ciascheunu quarteri digianu ordinari una homu, chi sia mastro de la mundiza, & chi la dicta mundiza si digia gietari in li mura de la Citati;

Item,

Item, chi nexiunu digia teniri tunnina, ò formaggio, ò altre cose; che tazanu lesioni à convicini exceptu in li magalenì con-
fueti.

Item, chi la Caxa di carroza di portari fumeri divi essiri di lon-
ghiza di vacanti palmi sei, & uno quarto.

Item, divi essiri di larghizza etiam di vacanti lu fundu di la ban-
da darrerì palmi quaètru.

Item, divi essiri di la banda davanti palmi tri, & mezu.

Item, divi essiri la altizza palmi tri, & mezu, & divisi purtari
culma.

Item la caxa di portari chaca, petri, crita, & terra ruffa divi essi-
ri di longhizza di vacanti palmi sei.

Item, divi essiri di larghizza di vacanti palmi tri, & mezu, in
fundu in testa darrerì.

Item, davanti divi essiri palmi tri.

Item, divi essiri di altiza palmi dui, & mezu di vacanti.

Item, chi oètu sinbili di petra s'intendano essiri una carrozzata;
seu caxa di petra,

Item oètu Sinbili di terra ruffa, etiam si intendanu essiri una car-
rozzata, seu caxa di terra ruffa.

Item, oètu sinbili di crita si intendanu una carrozzata.

Item, oètu Sinbili di fumeri si intendanu etiam una carrozzata.

Et supplicatum Nobis exindè humiliter fuit, ut dicta Capitula
approbare, & confirmare benigniùs dignaremur. Nos autem di-
ctis supplicationibus inclinati, agnoscentes Capitula prædicta in
utilitatem dictæ Universitatis redundare: tenore præsentis de cer-
ta nostra scientia deliberatè, & consultè prædicta Capitula ap-
probamus, atque confirmamus, nostræque regiæ confirmationis
præsidio ad ejusdem Universitatis bonum regimen roboramus.
Datum Messanæ, Die Tertio Novembris, Quartæ Decimæ Indi-
ctionis.

*CAPITULA REFORMATA PER UNIVERSITATEM FELICIS
 Urbis Panhormi, & per Majestatem Regiam confirmata, quæ
 ipsa Majestas Regia mandavit, & præcepit super exercitio
 Officii Acathapanie Urbis ejusdem, & per Acathapa-
 nos eosdem, qui pro tempore fuerint à primo Sep-
 tembris hujus Prime Indictionis in antea sub
 pœnis in Capitulis ipsis contentis, inviola-
 biliter observari missa sub sigillo
 Regiæ Majestatis.*

DE MOLITURA FRUMENTI.

Anno
 1330.

IN primis, quòd molatur frumentum in Molendi-
 nis existentibus in Urbe Panhormi, & propè
 mœnia à flumine Aynisindi citrà, ad rationem
 de tareno auri uno pro singulis tribus salmis fru-
 menti, videlicet, à Personis, quæ frumentum
 ad ipsa molendina portaverint, & illud indè re-
 portaverint molitum cum animalibus earum, vel
 per se ipsas personaliter: simili modo in mo-
 lendinis existentibus extrà dictam Urbem ultrà dicta alia mo-
 lendina, ad rationem de tareno uno pro singulis quatuor salmis fru-
 menti videlicet, à flumine Admirati, Fabariæ, Sabuciæ, & alibi citrà.
 Quòd si de quantitate solutionis molituræ dicti frumenti, vel ordeï,
 vel liguminum, vel falis contentio, vel querela oriatur inter Mo-
 lendinarium, & Patronum, vel Portatorem rerum ipsarum, vel ea-
 rum aliquarum stetur, & credatur juramento ipsius Patroni, vel
 Portatoris: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE EODEM PRETIO MOLITURÆ.

ITEM, quòd Gabelloti, seu Molendinarii dictorum molendino-
 rum, quilibet eorum recipiat, & recipere debeat tam pro
 delatura, quàm molitura cujusque thumini frumenti tantum dena-
 rios sex, sive jure cassiæ de omnibus Delatoribus vel molificientibus.
 Quòd si querela oriatur de solutione, credatur Sacramento Pa-
 troni frumenti: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE EODEM, ET SPECIALITER
de mensura frumenti.

ITEM si Cives Panhormitani detulerint, seu deferri fecerint per famulos, seu servitores eorum frumentum ad prædicta molendina causa molificiendi frumentum ipsum in molendinis prædictis; quòd Gabelloti, seu Molendinarii ipsius teneantur, & debeant dictum frumentum coràm duobus Testibus maribus, seu fæminis mensurare, & deindè ipsum molere in molendinis ipsis, & ipso frumento molito, farinam ipsam ex dicto frumento pròventuram similiter ut suprà mensurare, tradere, & assignare Patronis, seu deferentibus frumentum ipsum ad molendinum, alioquin si secùs fecerint totum id, quod per eos subtractum, seu extractum fuerit præter frumentum pœnam ad quam propterèa subjacebunt damnum passo restituere in quatrupulum teneantur, & de hoc sòlo Sacramentum tradatur, vel passi damnum, vel deferentis frumentum ad molendinum, si quando querèla, vel còntentio oriatur.

QUOD NULLUS MOLENDINARIUS
audeat deferre mundellum.

ITEM, quòd nullus Molendinarius audeat deferre mundellum, vel thuminum secum, vel deferri facere, sed mensurare frumentum, & farinam cum thumino, vel mundello Patroni frumenti, vel farinæ, & si contrafecerint, Transgressor ipsius solvat augustale unum ratione pœnæ.

QUOD NULLUS MOLENDINARIUS
audeat facere malam farinam.

ITEM, quòd nullus Molendinarius, seu Gabellotus Molendinorum permittat fieri malam farinam ex Molendini relaxatione ut majorem quantitatem frumenti posset molere, & in molitura augmentum habere: sub pœna unius augustalis vice qualibet, & nihilominus farinam reficiat damnum passo, & stetur damnum passi Sacramento, similiter si farina minus fuerit.

QUOD NULLUS AUDEAT VENDERE
Calcenam in petra pro tareno uno, thuminis octo.

ITEM, quòd anno quolibet videlicèt à primo Octobris in antea usque

usque per totum mensem Martii vendatur calcena in petra benè cocta ad rationem thuminum octo pro tareno uno, & mensuratur cum thumino ad culmum sine ferro, & in pulvere dentur thumini sex pro granis decem sub pœna unius augustalis vice qualibet scilicet, de petra mortua.

QUOD VENDATUR CALCENA IN PETRA

ITEM, quòd vendatur Calcena de petra viva in petra benè cocta, non tamèn distemperata pro tarenis tribus pro salma, & in pulvere pro tareno uno, & granis decem in primo die sequentis mensis Aprilis usque per totum mensem Septembris ad rationem de thuminis decem pro tareno uno, sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE CELAMIDIS.

ITEM, quòd vendantur celamidæ à primo Octobris, usque per totum mensem Martii ad rationem de tarenis quindecim pro miliari, & postea per totum mensem Septembris ad rationem de tarenis duodecim secundum modarum olim datum per Juratos dictæ Urbis, qui notatus est in pariete Prætorii ipsius Urbis, & similiter vendantur tegulæ pro toto anno sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE MADONIBUS.

ITEM, quòd Madoni vendantur pro tarenis novem pro miliari pro toto anno sub pœna unius augustalis vice qualibet,

QUOD NULLUS AUDEAT APERIRE

Furnos nisi ab ortu Solis.

ITEM, quòd non liceat alicui Celamidario, vel Calcario aperire, & disornare calcariam calcis, tam de petra mortua, quàm de petra viva sive celamidorum, & regularum, vel madonorum, videlicet illi, qui habent eorum calcarias inter Civitatem nisi ab ortu Solis in antea, usque ad occasum ejusdem ab ipsa hora, scilicet ab ipso Solis ortu in antea calcinam, celamidas, tegulas, & madonos prædictos mensurent, & vendant, & non aliter requisito priùs Magistro Plathææ serò, vel in mane antequàm incipiant exornare prædictas res, sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE EODEM.

ITEM, quòd non liceat alicui aperire, seu aperiri facere quomodo prædictas calcarias, & calcenam, seu madonos, regulas, & celamidas inde accipere, & deferri facere, quò volunt ante ortum Solis, & præter occasum Solis ipsius: sub pœna prædicta vice qualibet.

DE CELAMIDIS.

ITEM, quòd quilibet, qui ement celamidas, regulas, & madonos causa mercimoniandi, & revendendi res prædictas teneantur, & debeant vendere celamidas à primo Octobris per totum mensem Martii ad rationem de tarenis quindecim pro milliari, & non plus, & à primo mensis Aprilis, per totum mensem Septembris ad rationem de tarenis duodecim pro milliari, & non plus, & similiter vendant regulas, & madonos ad rationem de tarenis novem pro milliari pro toto anno, & non debeant denegare vendere dictas res alicui de eis emere volente, sub pœna unius augustalis vice qualibet: pro eo quòd illa opera, quæ emebantur ad grossum ad rationem prædictam pro Regatterio, postea vendebantur per eos cariori pretio supradicto, scilicet vendi debentur opera ipsa tam per ea facientes, quam ementes, & postea revendentes, ad rationes prædictas tantum, & non plus, sub pœna prædicta, & hoc pro meliori commodo ementium singulorum pro eorum prædictorum pretiis faciendis.

QUOD NULLUS PISCATOR VENDAT

Pisces, nisi in Piscaria.

ITEM, quòd nullus Piscator, seu Venditor Piscium non audeat vendere Pisces aliquos, nisi in Logia, seu Pennata Piscariæ maritimæ Panhormi, seu propè citrà eam, & stet erectus vendendo pisces ipsos, imò non sedeat dum vendat dictos pisces, præter pisces de incantu, qui vendi possint, ut suprà, quòd ipsius arbitrio videbitur venditionis per quarterios dictæ Urbis, ut hætenus extitit consuetum, & quod Pisces corrupti, vel stantivi non vendantur: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

*QVOD OMNES PISCATORES DEFERRI
faciant Pisces ad restam ad pinnatam Piscaria.*

ITEM , quòd omnes Piscatores debeant deferre , seu deferri facere omnes pisces vendendos per eos ad restam ad domum , seu pennatam piscariæ , sitam in maritima dictæ Urbis , & ibi restas ipsas vendant , & non alibi , sub pœna unius augustalis vice qualibet.

*DE PISCIVS VENDENDIS
ad rotulum.*

ITEM , quòd quilibet Emptor piscium de incantu teneatur , & debeat vendere ipsos pisces ad rotulum ad metam duodecim denariorum ut supra , sub pœna unius augustalis vice qualibet.

*QVOD GABELLOTVS NON AVDEAT
vendere alios pisces, nisi illos habitos
per incantum.*

ITEM , quòd Gabellotus Piscariæ per se , vel alium suo nomine non audeat vendere , seu vendi facere pisces aliquos , nisi tantum pisces , quos habuerit ratione incantus , & non alios , sub pœna unius augustalis , & hoc quia idem Gabellotus sub prætextu vendendi pisces suos , vendebat , & vendi faciebat alios pisces carius in fraudem , & damnum ementium singulorum.

*QVOD GABELLOTVS VENDAT
juxtâ metam.*

ITEM , quòd prædictus Gabellotus prædictos Pisces , quos habuerit ratione incantus prædicti vendat , & vendi faciat juxtâ metam , & ordinationem in venditione piscium incantus superius ordinatam , & non aliter sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE TABERNARIIS, ET FVNDACARIIS.

ITEM , quòd nullus Tabernarius , & Regracius præter Fundacarios , & alios facientes publicè in locis publicis , & consuetis malum coquinatum audeat per se , vel alium pro eo emere , & habere pisces , tam in diebus Mercurii , Veneris , & Sabathi , quàm in diebus aliis vigiliatis Sanctorum præter pisces de incantu , de quibus

bus non emere possint ad voluntatem eorum; nisi tantum rotulos tres pro usu suo, & suæ familiæ sub pœna unius augustalis vice qualibet.

Item, quod nullus Tabernarius, & Regracius præter Fundacarios, & alios facientes publicè in locis publicis, & consuetis malum coquinarum debeat, vel audeat tenere in Taberna in qua ipse venderet vinum, nec in apotheca, vel domo in qua faceret regraciam, vel vinum vendere pisces aliquos, qui cocti essent in diebus Veneris, & Sabathi, nec in aliis diebus vigiliarum Sanctorum, nec coquere pisces in dictis diebus, salvo tantum, pisces, qui venduntur ad rotulum sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE CORDARIIS.

ITEM, quod nullus Cordarius audeat laborare, & vendere cordas factas de canape nova, mixta cum canape veteri, scilicet semotim laboret, & vendat cordas de canape nova, & semotim vendat de canape veteri: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE CANDELARIIS.

ITEM, quod licet Candelariis laborare, & vendere candelas cereas de cera veteri, seu nova netta cum meciis de cuttono nova, & nullam mixturam de aliis rebus faciant, vel ponant cum dicta cera, sed eam vendant sic sine mixtura propter falsitatem dictæ mixturæ di virdiraimo, & aliis rebus, quas Candelarii sæpè ponunt, & immiscent in dicta cera, & si contrafecerint in præmissis, quod puniantur de falso, videlicet pœna unius uncix vice qualibet. Et quod quilibet Candelarius apponat sigillum, sive signum ejus in Candelis, quas fecerit, seu cereis à pondere duarum unciarum intus, sive supra: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE PELLIPERIIS, SEU PALMINTERIIS.

ITEM, quod Pelliperiis, seu Palminteriis non audeant vendere pelles veteres pro novis, seu ipsas miscere cum novis pro infoderandis robbis, & pannis, & aliis quibuscumque sub pœna unius augustalis vice qualibet.

ITEM, quòd nullus Bucherius, vel aliquis alius audeat sine licentia dicti Magistri Platheæ macellare, & vendere in dicta Urbe Carnes aliquas occisas extrà dictam Urbem, nisi constiterit de occisione ipsarum, & tamen carnes moratinæ non vendantur; & quòd non audeat de cæterò tenere in mandris macellorum. Verros mixtos cum Majalibus, vel Arietes tullutos cum Ircis castratis, vel Ircos castratos cum Arietibus tullutis, vel cum Arietibus castratis, scilicet semotim, ut non possint dicta animalia macellari, & vendi malitiosè in fraudem ementium aliquorum: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

Item, quòd prædicti Bucherii, vel alii vendentes carnes ad minutum non denegent vendere carnes ad dimidium rotulum, vel aliter ad minutum alicui de eis emere volenti: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

Item, quòd nullus Bucherius vendat carnes animalium vendendorum in macellis, nisi in prima hora diei lucente, à primo Octobris in antea usque ad festum Resurrectionis Dominicæ, & à dicto festo usque per totum mensem Septembris, in qua hora voluerit, & si secus fecerit nulla excusatione præheminente, solvat dicto Magistro Platææ pœnam unius augustalis vice qualibet.

Item, quòd non sit licitum prædictis personis, vel aliis quibuscumque vendentibus de rebus ipsis dum meta rerum ipsarum non mutaretur, vel aliquatenus augerent mutare, nec augere metam ipsam: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE APOTECARIIS, SEU MERCERIIS.

ITEM, quòd quilibet Apothecarius, seu Mercerius vendens panem sive suum, sive quem receperit venalem à Panicis seu à mulieribus Panicotulis, vel aliis propriis recipiat, vel vendat panem ipsum ad justum, & statutum pondus, quem panem si injussi ponderis inveniatur non vendat, sed denunciatur, & ostendat illum dicto Magistro Platææ, & quòd si contrafecerit, solvat dicto Magistro Platææ pro pœna carlenum unum vice qualibet, qua deliquerit in ordinationem earum; & similiter Panicus, vel Panerius ipsius panis solvat augustale unum eidem Magistro Platææ, & panis prædictus injussi ponderis non vendatur, sed dicto Paniçterio, vel Patrono ipsius restituatur: tamen dictus Magister Platææ non possit auferre pœnam ab aliquo Paniçterio, vel Panicotula, vel Venditore

tore pro Panibus duodecim inferius injusti ponderis inventis pro qualibet apotheca, & panis non bene coctus, & azimus non vendatur, nec portetur in Platæam.

DE OLERIBUS.

ITEM, quòd Caulès, Spinacès, Finoculi, & omnia alia olera comestibilia vendantur ad macios justos, & competentes, & dictus Magister Platæ quærat, & inspiciat, & ita vendi faciat nulla pœna ex indè extorquenda, sed aliquos de maciis olerum prædictorum incidat, si invenit injustos pro illo die, quo olera ipsa in platæa apportarentur.

DE MERCATORIBUS, VEL REGRATTERIIS.

ITEM, quòd quilibet Mercator, vel Regratterius, aut quicumque alius debeat, & possit de cætero uti thumino, vel thuminis justo, & justis ferratis in emendo, vendendo, & mensurando frumentum, & thumino, vel thuminis justo, vel justis, ac etiam largo, vel largis, vel amplis in vendendis aut mensurandis leguminibus, sale, & fructibus, qui sint, & esse debeant sine ferro, qui thumini sint marcati sigillo Aquilæ Universitatis prædictæ: sub pœna uncie unius auri vice qualibet, & idem etiam observetur in leguminibus.

Item, quòd debeant fieri, & teneri thumini ferrati, & signati duabus Aquilis illius capacitatis, quæ erant ad culmum cum non erant ferrati, cum quibus debeat mensurari, vendi, & emi ordeum ad ferrum rasum, & discopertum.

Item, quòd aliquis Regratterius, vel Mercator non audeat emere astellas, seu ligna alia combustibilia delata, & deferenda per Mare ad dictam Urbem, sed vendantur per Patronos, vel portatores eorum sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE CARBONIBUS.

ITEM, quòd similiter observetur de Carbonibus delatis, & deferendis ad dictam Urbem per Mare, & non ponantur Carbones, astellæ, & alia ligna combusta in magazenis, sed in plano maritimæ dictæ Urbis teneantur, & vendi debeant per Patronos eorum: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE REBUS VENALIBUS.

ITEM, quòd omnes res venales, quæ venduntur ad pondus vendantur, & venderentur cum rotulo, vel rotulis, & ponderibus, usque ad quinque rotulos, quæ sint ferrea, vel ærea, vel vitrea iusta, & non de petra, vel aliis rebus, exceptis caulibus, vel fructibus: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE VENDITORIBVS IN GENERE.

ITEM, quòd quilibet Venditor prædictarum, & infrascriptarum rerum ad pesium, admodò uti debet belanciis iustis perforatis in linuelliis, & non in fustibus earundem cum aliquid venderet, aut emeret ponderando: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE CANDELARIIS DE SEPO.

ITEM, quòd liceat facientibus candelas de sepo facere candelas ipsas ultrà quantitatem de sexaginta per rotulum ad usus hominum habere volentium pro usu domorum eorum candelas eadem, ita tamèn, quòd factores, & Venditores candelarum ipsarum candelas ipsas minutas non teneant publicè causa vendendi singulariter, & non liceat dicto Magistro Platææ ponderare macios dictarum candelarum ad dimidium rotulum factas, nisi ad integros, & non quando ex aliquo maciorum ipsorum candelæ aliquæ sunt incisæ, & venditæ, eamque extorquendo pœnam à Venditore, seu Venditoribus earundem maciorum, & si macios ipsos integros ponderaverit, & iniusti ponderis invenerit pœnam huiusmodi à delinquente quomodolibet liceat extorquere unius augustalis vice qualibet. Si verò dicti Candelarii imponerent huiusmodi candelas de sepo aliquam interiorem misturam de aliqua alia re, quàm de sepo puro teneantur pœna falsi, videlicet, unciz unius vice qualibet.

DE MAGISTRIS PLATÆÆ.

ITEM, quòd dictus Magister Platææ observari faciat tenacitèr metam ordinatam per Universitatem dictæ Urbis.

DE IIS, QUI TENENT PESOS,
vel menfuras falsas.

ITEM, quòd quilibet, qui tenet, vel utitur bilanciis, vel pifis, vel menfuris falsis in apotheca, domo, vel in alia parte in qua ipfe vendat, vel emat alia mercimonia, & inveniatur in locis prædictis habere bilancias, vel pifos, vel menfuras falsas non obftante, quòd dicant, quòd non utitur ex eis, folvat pœnam falſi dicto Magiftro Platæ, videlicet: unciz unius vice qualibet.

DE MERCATORIBUS, ET REGRACTERIIS.
*quibus prohibetur emere mercantias
infra Triduum.*

ITEM, quòd nemini Mercatorum, aut Regrafteriorum dictæ Urbis non fit licitum emere ollas, vafa cretea, ac res alias marmoreas, ligna, lignamina, carbones, vegetes vacuas infra triduum in die talis exonerationis ipſorum in antea numerandum: ſub pœna unius unciz à Transgreſſore vice qualibet exigenda, elapſo verò ipſo triduo unicuique licet de rebus ipſis emere in forma ſuperius designata.

DE MACELLANTIUM CARNES.

ITEM, quòd quilibet, qui macellat, vel vendit verros pro mayalibus, vel troys pro mayalibus, vel arietes cullutos pro hircis caſtratis, vel iros caſtratos pro arietibus cullutis, vel pro arietibus caſtratis, ſolvat dicto Magiftro Platæ pœnam falſi unciz unius vice qualibet.

DE VENDITORUM RERUM VENALIVM.

ITEM, quòd ſi aliquis Venditor rerum venalium cujuſcumque generis, ſit, & inveniatur malum pondus dediffe, quatenus juſta pondera teneat, & cum eis ponderat, & falſitatem committat in ponderatione ipſa, quòd teneatur pœna falſi, ut ſuperius eſt expreſſum, videlicet: unciz unius vice qualibet.

Item, quòd ſi aliquis Venditor rerum venalium non obſervaverit metam factam in venditione prædictarum rerum, & exindè fuerit accuſatus, ſi probari non poterit, quòd ſtetur Sacramento Emptoris ejuſdem, vel unius Teſtis dummodo ipſe Teſtis ſit vitæ,

sit vitæ, & famæ laudabilis: sub pœna unius augustalis vice qualibet.

DE VENDITORIBUS VINI.

ITEM, quòd quilibet Tabernarius, ac quivis alius vendens vinum ad minutum debent tenere, & uti quartuchiis justis, & carrabis cum collo stricto habentibus circulum in principio colli, & capiat quartuchium unum usque ad circulum ipsum in taberna, & in alia parte, in qua ipse vendet vinum ad minutum, & si inveniantur in locis prædictis Tabernarii, & quilibet alius vendere vinum, ac habere, vel tenere quartuchos, & dimidios quartuchos, & carrabas superius designatas injustæ capacitatis, non obstante ut dicatur, quòd non utitur eis, quòd solvat dicto Magistro Platæ pœnam falsi, videlicet: uncix unius vice qualibet.

Item vendatur cuniculus nudus, & vestitus ad libitum Emporis, si voluerit ipsum emere nudum, vel vestitum, si vestitus fuerit repertus scilicet, tempore emptionis ipsius, ad pretium supra dictum.

Et quòd non liceat alicui Tabernario posse, & debere emere causa revendendi cuniculos aliquos vestitos, vel scoriatos, nisi unum, aut duos, vel tres pro usu suo, & domus suæ, non tamen in tabernis, & qui contrafecerit, solvat pœnam unius augustalis vice qualibet.

Datum Messanæ, Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Tricentésimo Trigésimo, Decimo Quarto Septembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

SICUTI PANHORMITANI CONVENIRI IN CIVITATE

*Messanæ non possunt, ita nec Messanenses
in Urbe Panhormi.*

Anno
1330.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ. Justituario felicis Urbis Panhormi, & Iudicibus Urbis ipsius, tam præsentibus, quàm futuris præsentibus literas inspecturis fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Ex relatione Messanensium Civium nostrorum fidelium nostra nupèr didicit Celsitudo, quòd cum ex Privilegio eis ab olim indulto aliò, quam in Civitate Messanæ, vel in Terris, & Locis, ubi adsunt, coram eorum Consulibus, qui hac sola de causa instituti noscuntur, cogi non debeant aliquatenus litigare:

gare: Vos, tenore dicti eorum Privilegii non obstante, coram Vobis sub prætextu cujusdam Privilegii hæcenus Civibus Panhormitanis concessi, per quod asseritur Panhormitanos Cives Messanenses, cū eos inveniri in dicta Urbe contigit, posse coram Vobis de causis civilibus convenire; compellitis eisdem Panhormitanis in Iudicio respondere, in ipsorum præjudicium, gravamen, & pro eis fuit nostro Culmini supplicatum sibi super hoc opportuno remedio provideri, qua supplicatione admissa; quia de prædicto Privilegio Messanensium Celsitudini nostræ constat, satisque sit consonum rationi, quòd si Panhormitani Cives litigare in Civitate Messanæ ad litigia cogi non possunt, sic Messanenses in Urbe ipsa ad litigandum non nisi coram eorum Consulibus compellantur, ut qui in pari sunt fidelitatis obsequio constituti, pari debent beneficio Privilegiorum congruere: fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus nullus Vestrum aliquem Messanensium Civium contra tenorem hujusmodi Privilegii ad litigandum coram se quantumcumque ratione, vel causa cohercere debeat, quoquo modo dicto Panhormitanorum Privilegio non obstante. Datum Messanæ, Quarto Novembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

CONCEDIT UNIVERSITATI MAGASENUM

*Curie prope Sacellum Sanctæ Mariæ
de Catena situm.*

Anno
1330.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Judicibus, & Juratis felicis Urbis Panhormi, nec non Thesaurariis pecuniæ Universitatis Urbis ipsius, tam præsentibus, quàm futuris, fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Licet olim infra annum proximè præteritum, duodecimæ Indictionis ad supplicationem Perroni de Bulgari de Isca Civis Urbis ejusdem fidelis nostri, per eum proinde Culmini nostro tunc humiliter factam, consideratione præsertim servitiorum per ipsum nostræ Curie devotè, & humiliter, fideliterquè præstitorum; magasenum unum de duobus magasenis contiguis nostræ Curie positum in dicta Urbe felici Panhormi in contrata videlicet dicta de la Kassa propè Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Catena, & mœnia dictæ Urbis, illud videlicet ex eis, in quo non est catena Portus Urbis prædictæ, in tota vita ipsius Perroni pro incolatu, & habitatione ejusdem Perroni,

suæque familiæ gratiosè duxerim us concedendum, sicut in patentibus literis, sibi per Curiam proinde factis plenius continetur. Quia tamen nupèr ad supplicationem pro parte Universitatis prædictæ Urbis per Andræam de Falcilia Civem Urbis ipsius per dictam Universitatem ad Curiam nostram pro certis ipsius Universitatis servitiis destinatum, nostræ Celsitudini proinde factam, continentem, Universitatem ipsam convenisse cum dicto Perrono, quod Universitas ipsa pro eo, quod dictum magasenum erat & est necessarium pro certis servitiis Universitatis ipsius teneretur, & deberet tradere, solvere, & assignare de pecunia Universitatis ejusdem dicto Perrono anno quolibet in vita sua pro magaseno ipso uncias auri tres ponderis generalis, sibi per tertium, anno quolibet persolvendos, & quod dictum magasenum dictæ Universitatis pro ejus servitiis remaneret, de quo dictus Perronus reputavit, & tenuit, ac tenet, & reputat se contentum; beneplaciti nostri est, quod prædicto Perrono in vita sua prædictæ uncia auri tres modo prædicto anno quolibet, ut supra dicitur, tribuantur; & quod dictum magasenum debeat propterea eidem Universitati pro suis servitiis remanere; fidelitati velræ præcipiendo mandamus, quatenus prædicto Perrono uncias auri tres in tota vita sua tantum quolibet anno de pecunia dictæ Universitatis pro causa prædicta modo prædicto tribuere, & solvere, seu tribui, & solvi facere debeatis; adeo quod teneat exinde se contentum, prædicto magaseno dictæ Universitati pro ipsius servitiis ex nunc tam in vita dicti Perroni, quam post eius obitum remanente, absque aliqua contradictione; & solutione per prædictam Universitatem Curie nostræ, vel alicui alii propterea faciendâ. Datum Messanæ, Vigesimo Quarto Novembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

*MANDAT DOMINUS REX, QUOD SINGULA JURA,
concessionēs, Privilegia, & gratiæ omnibus Regni sui Vni-
versitatibus, & Populis concessa, & in posterum con-
cedenda, sint, & intelligantur primario Vniver-
sitati Panhormi, tanquam Regni Capiti, &
prima inaugurationis Regiæ Sedis,
concessa, & impertita.*

Anno
1330.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.
Universis hominibus felicis Urbis Panhormi,
dilectis suis, gratiam suam, & bonam volunta-
tem. Benigne recepimus literas vestras per ve-
stros Syndicos ad hanc missos Majestati nostræ
nupèr oblatas, & tam quæ continebantur in il-
lis, quàm quæ dicti Sindici vivæ vocis oraculo
enarrarunt, intelleximus satis plenè: ipsarum nanque series super
immunitatibus, & Privilegiis vobis per divos Principes Prædeces-
sores nostros, & nos gratiosè concessis, & etiam confirmatis ver-
ba contexens, post formas seu tenores hujusmodi Privilegiorum
expressos, quibus Universitas prædicta gaudet, & fruitur; expo-
nitis serenitati nostræ videlicet, quod gratiis, quibus sincerioris
fidei, expertique omni tempore servitii contemplatione, & Nos &
servandæ memoriæ Prædecessores nostri Urbem ipsam Regni no-
stri Caput extollere sunt dignati, ea consequenter accedat ut
quæcumque cæteris Insulæ Civitatibus, & locis Privilegia, im-
munitates exemptiones, & jura fuerint impertita, vel in posterum
à nostro Culmine impertientur, sint, & intelligantur ipsi Vrbi
principaliter concessa, ne suprà Capitis dignitatem inferiora cer-
tent, & extollantur, & ubi majora refulserunt servitia, ibi supe-
riores præcellant retributiones. Nos itaque benignè supplicatio-
nem admittentes, ut pote qui benè noverimus, quòd Vos Cives
Universitatis Panhormi constanti fidelitate ac devotione per vitæ,
rerumquestrarum dispendia Nobis exhibita, & recolendæ me-
moriæ Prædecessorum Celsitudini memoranda servitia præstita id
promerueritis, ut vestra Civitas in Caput, & Primam nostri Re-
gni Sedem constituta decoretur, primaque Regii Culminis inau-
guratione præfulgeat, æquum sanè duximus, ut quorum vestigia
Majestate insequimur, etiam gratitudine sectemur. Vestram igitur
Urbem specialiter acceptam non solum iis Privilegiis, & gra-
tiis, quibus Prædecessores nostri ipsam exornaverunt, plenissime
commu-

communimus; omniaque Jura, & concessiones per temporum feriem obtentas, gratiæ nostræ robore perpetuò valituro confirmamus: verùm etiam ut reliquis fidelibus nostris nunquam dignitate subeat, declaramus, & volumus, omnia & singula Jura, & Privilegia, favores, & gratias, quæ nostra, vel Prædecessorum, aut Successorum munificentia cæteris Regni nostri Vniversitatibus, hominibus, & populis concessit, & in posterum concedere dignabitur; Civitati hominum Panhormi concessa, & impertita ceneri, utque illis tanquam Privilegiis, & gratiis ad se spectantibus, uti, & gaudere possit, & valeat. Quòd ut omnibus in perpetuum innotescat, & à singulis nostræ Curia, & Regni Officialibus in omnem eventum constantissimè servetur, ad instantiam vestram per literas expositam, & Sindicorum per Vos ad Celsitudinem nostram missos, præsens Privilegium de speciali nostra benignitate indultum per Nobilem Petrum de Antiochia Militem, & Regni Cancellarium fidelem nostrum fieri jussimus, & sigillo pendente Majestatis nostræ communiri. Datum Messanæ Anno Dominicæ Incarnationis, Millesimo Tricentesimo Trigesimo, Vigesimo Quarto Novembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

DE ANNUO SALARIO UNCIARUM

duodecim Prapósito fabricæ mœniorum

Civitatis, & Moli solvendo.

Anno
1350.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Thesaurario pecuniæ Vniversitatis felicitis Vrbis Panhormi, tam præsentì, quàm futuris, fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum Andræ de Faicilia Prapósito operis mœniorum, & Moli Vrbis ejusdem fidei nostro uncias auri duodecim ponderis generalis pro mercede, & salario suo de pecunia dictæ Vniversitatis, pro constructione dictorum mœniorum deputata anno quolibet, à die videlicet, quo in eodem Officio fuit statutus, in antea, quamdiu in officio ipso fuerit, providerimus largiendas, fidelitati vestræ mandamus, quatenus Tu præsens Thesaurarius prædicto Andræ, à quo die in prædicto officio statutus extitit, ut profertur, in antea usque per totum proximè futurum mensem Augusti præsentis quartæ decimæ Indictionis; atque futuris Thesaurariis Vniversitatis ejusdem, deinde in antea anno quolibet, quam diu in dicto Officio

ficio fuerit, ad rationem videlicet de unciis auri duodecim ponderis generalis per annum, de prædicta pecunia, quæ est, & erit per manus vestras, integraliter satisfacere debeatis. Recepturi ab eo exinde vice qualibet apodixam de toto eo, quod proinde sibi solveritis, suo tantum sigillo munitam. Datum Messanæ, Vigesimo Quarto Novembris, Quartæ Decimæ Indictionis.

MANDAT SALARIA OFFICIALIUM EXSOLVI

de summa unciarum ducentarum quinquaginta ad id deputatarum, juxta Provisionem per eundem Dominum Regem expeditam, & si in aliud usum convertantur, Thesaurarius de proprio teneatur.

Anno
1330.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ:

Thesaurariis pecuniæ Universitatis felicitis Urbis Panhormi à primo Septembris proximè futuri quartæ decimæ Indictionis in antea fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum per nostram Curiam sit nupèr consultè, & deliberatè provisum, quòd de unciis auri ducentis quinquaginta de pecunia Universitatis ipsius deputatis pro satisfactione salarii, ac solidorum, seu provisionum certorum Officialium, & Personarum dictæ Urbis, sicut in aliis literis nostris proinde factis plenius, & particularitèr continetur, illis tantum Officialibus, & Personis, qui in eisdem literis nostris notati sunt, & expressi, anno quolibet per tertium de eorum salariis, solidis, & provisionibus satisfiat, fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus forma prædictarum literarum nostrarum diligenter attenda, & in omnibus observata, prædictis tantum Officialibus, & Personis, qui in prædictis literis nostris, ut prædicitur, sunt notati, de prædictis unciis auri ducentis quinquaginta de salariis, solidis, seu provisionibus eorum in literis eisdem statutis, quolibet anno per tertium, & non alitèr satisfacere debeatis, formam prædictarum literarum nostrarum tenacitèr observando; & si fortè secus indè feceritis, & ultra prædictam provisionem solveritis; totum id, quòd contrà provisionem nostram prædictam, sive per modum introitus, & exitus, aut quocumque alio modo exhibueritis, de vestro proprio Vobis mandabimus extorqueri. Datum Messanæ, Vigesimo Sexto Novembris Quartæ Decimæ Indictionis.

K k

BAJULUS

BAJULUS, JUDICES, JURISTÆ, ET IDIOTÆ EUM
*eorum exercuerint officia, & singuli Jurista Civitatis, eo-
 rum vita durante immunes, & exempti sint ab
 omnibus Collectis, mutuis subventionibus, ac
 solutionibus jurium Cassiarum imposi-
 tarum, & imponendarum, alijs-
 que angariis quibuscumque.*

Anno
 1332.

FREDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ
 Justitiariis, Capitaneis, & Juratis Civitatis Pan-
 hormi, nec non Gabellois, & Credenceriis
 Cassiarum impositarum, & imponendarum in
 eadem Civitate Panhormi, tam præsentibus,
 quam futuris fidelibus suis gratiam suam, & bonā
 voluntatem. Cum ad supplicationem pro parte
 Univerſitatis hominum dictæ Civitatis Panhormi proinde Culmi-
 ni nostro factam de gratia conceſſerimus speciali, quod omnes
 Bajuli, & Judices, qui sunt, & pro tempore fuerint in dicta Ci-
 vitate Panhormi, videlicet Bajuli, nec non, & Judices legum
 peritiam non habentes, pro illis temporibus tantum, quibus fue-
 rint in dictis Bajulatus, & Judicatus Officiis, & alii Judices Juris-
 periti, & Juristæ singuli Civitatis prædictæ in vita tantum eo-
 rum, ab omnibus collectis, subventionibus, mutuis impositis nunc,
 & de cætero imponendis per Curiam nostram in dicta Civitate
 Panhormi, nec non solutione jurium, & proventuum Cassiarum
 impositarum, & imponendarum in Civitate eadem, & omnibus
 aliis angariis Civitatis ipsius sint, & esse debeant liberi, & immu-
 nes; fidelitati vestræ mandamus quatenus prædictis Bajulis, Ju-
 dicibus, & Juristis dictæ Civitatis Panhormi, qui nunc sint, & pro
 tempore fuerint, libertates, & immunitates prædictas eis per Cel-
 situdinem nostram concessas in modo, & forma prædictis, ob-
 servantes, & facientes inviolabiliter observari ipsas, vel eorum
 aliquem contrā formam libertatum, & immunitatum hujusmodi
 non moleſteris, nec permittatis aliquatenus moleſtari. Datum
 Meſſanæ, Decimo Sexto Februarii Quintæ Decimæ Indictionis.

*QVOD SERVETVR PROVISIO PER DOMINVM REGEM
facta, videlicet, quod Castellani Palatii, & Castri ad mare
pro jure carceris tantum exigant, si pernoctaverint, taren-
num unum, & granos decem, sin autem granos decem
pro quolibet carcerato, nec finant Carceratos Ca-
stra exire, nisi mandato Officialium, sub
pœna unciarum quinquaginta.*

Anno
1332.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ .
Castellanis, & Vicecastellanis Palatii, & Castri
ad mare felicis Urbis Panhormi, tam præsentibus,
quàm futuris fidelibus suis gratiam suam,
& bonam voluntatem . Pro parte Univerſitatis
hominum ejusdem Urbis noſtrorum fidelium,
coram Celſitudine noſtra fuit nuper expoſitum,
quòd cum dudum ex noſtræ Curiz proviſione ordinatum fuerit,
& ſtatutum, quòd Vos Castellani à quolibet Captivo tranſmiſſo ad
Palatium, & Caſtrum prædictum, vel eorum aliquod, per Præto-
rem, vel Officiale alium Urbis ejusdem tenendo, & custo-
diendo ibidem cum compediſus, vel ſine, pro aliqua cauſa,
vel debito, deberetis recipere, ſi pernoctaverit ibidem, tarenum
unū, & granos duo, & ſi non pernoctaverit granos decem tantum,
& non plus, pro jure carceris, & cuſtodiz captivi ejusdem; & Vos
Castellani proviſionem hujusmodi non ſervantes, imò potiùs con-
temnentes, & majorem pecuniæ quantitatem à Captivis tranſmiſ-
ſis ad Palatium, & Caſtrum eadem, ſive pernoctaverint, ſive
non, extorquetis, & extorquere non deſiſtitis, cum eos per Vos
ab eodem carcere contigerit liberari, in ipſorum Captivorum
præjudicium, atque damnum, ac noſtræ proviſionis præſatæ evi-
dens derogamen, & quod deterius eſt, filios, vel aliquos Subſti-
tutos, vel etiam diſmiſſos Captivos eoſdem in præjudicium Cre-
ditorum, ad quorum petitionem ſunt detenti, ſinitis, & permitti-
tis, per eandem Urbem liberè ambulare; & humiliter ſupplica-
tum ſuper hoc providere eis opportuno remedio dignaremur; ſup-
plicatione ipſa benignè admiſſa, quia de proviſione noſtra jam
dicta Curiz noſtræ plenè conſtitit; fidelitati veſtræ mandamus,
quatenùs forma dictæ proviſionis noſtræ diligentèr attenda, eam
tenaciter obſervetis; nec non, & Captivos ipſos cuſtodiatis cum
compediſus, vel ſine, & non permittatis à prædicto carcere de
die, vel de nocte, donec ibi ſtare debuerint, aliquò abire, nulla
ſubſtitu-

substitutione in hoc facta ; absque voluntate illius Officialis , vel Personæ , qui , vel quæ Captivos ipsos ad idem Castrum , vel Palatium duxerit destinandos , sub pœna unciarum auri quinquaginta , si secus inde feceritis , à Vobis vice qualibet per Justitianos , & Prætores , tam præsentibus , quàm futuros infallibilitèr extorquenda , quibus super hoc cum forma præsentium Serenitatis nostræ literæ destinantur , ut , cum opus fuerit , de præmissis , si non fuerint observata per Vos , vel vestrum aliquem , supradicta ex parte nostri Culminis Vos requirant ad faciendum per Vos præmissa omnia inviolabilitèr observari . Datum Panhormi , Vigesimo Septimo Maii Quintæ Decimæ Indictionis .

*MANDAT OFFICIALIBUS VRBIS, QUOD SUPRADICTAM
provisionem per Castellanos Palatii , & Castri
ad mare ad unguem servari faciant.*

Anno
1332.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ .
Prætori , & Justitiariis felicis Urbis Panhormi ,
tam præsentibus , quàm futuris , fidelibus suis
gratiam suam , & bonam voluntatem . Fidelitati
vestræ notum fieri volumus per præsentibus , quòd
Castellanis , & Vice - Castellanis tam præsentibus
quàm futuris Palatii , & Castri ad mare dictæ
Urbis fidelibus nostris per nostræ Majestatis in mandatis litera
scribitur in hac forma . Fridericus Dei Gratia Rex Siciliæ Castel-
lanis , & Vice - Castellanis Palatii , & Castri ad mare felicis Urbis
Panhormi tam præsentibus , quàm futuris fidelibus suis gratiam
suam , & bonam voluntatem . Pro parte hominum Universitatis
Urbis ejusdem nostrorum fidelium coram Celsitudine nostra fuit
nupèr expositum , quòd cum dudum ex nostræ Curie provisione
ordinatum fuerit , & statutum , quòd Vos Castellani à quolibet
Captivo transmissio ad Palatium , & Castrum prædictum , vel eo-
rum aliquod per Prætorem , vel Officialem alium Urbis ejusdem
tenendo , & custodiendo ibidem cum compedibus , vel sine ,
pro aliqua causa , vel debito , deberetis recipere , si pernoctaverit
ibidem , tarenum unum , & granos duos , & si non pernoctaverit ,
granos decem tantum , & non plus pro jure carceris , & custodiæ
Captivi ejusdem ; & Vos Castellani provisionem hujusmodi non
servantes , imò potius contemnentes , & majorem pecuniæ quan-
tatem à Captivis transmissis ad Palatium , & Castrum eadem ,
sive

sive pernoctaverint, sive non, extorquetis, & extorquere non desistitis; cum eos per Vos ab eodem carcere contigerit liberari, in ipsorum creditorum præjudicium, atque damnum, ac nostræ provisionis prædictæ evidens derogamen, & quod deterius est, filios, vel aliquos substitutos, vel etiam dimissos Captivos eosdem in præjudicium creditorum, ad quorum petitionem sunt detenti, finitis, & permittitis per eandem Urbem liberè ambulare, & humiliter supplicatum, ut super hoc providere eis opportuno remedio dignemur; supplicatione ipsa benignè admissa, quia de provisione nostra jam dicta Curia nostræ plenè conslitit; fidelitati vestræ mandamus, quatenus forma dictæ provisionis nostræ diligenter attenda, eam tenaciter observetis, nec non, & Captivos ipsos custodiatis cum compedibus, vel sine, & non permitatis à prædicto carcere, vel de die, vel de nocte, donec ibi stare debuerint, aliquo abire, nulla substitutione in hoc facta, absque voluntate illius Officialis, vel Personæ, qui, vel quæ Captivos ipsos ad idem Castrum, vel Palatium duxerit destinandos, sub pœna unciarum auri quinquaginta si secus inde feceritis à Vobis vice qualibet per Justitios, & Prætores, tam præsentis, quàm futuros infallibiliter extorquenda, quibus super hoc cum forma præsentium Serenitatis nostræ literæ destinantur, ut cum opus fuerit de præmissis, si non fuerint observata, per Vos, vel vestrum aliquem supradicta ex parte nostri Culminis Vos ad faciendum requirere per Vos præmissa omnia inviolabiliter observari, fidelitati vestræ mandamus; quatenus Castellanos, & Vice-Castellanos prædictos, vel eorum aliquem, quoties contra præfatam nostram provisionem, aliaque contenta in nostris literis ante dictis fecerint, vel ausu aliquo attentaverint, ex parte nostri Culminis sub pœna prædicta requirentes, quòd provisionem superius declaratam, & omnia in eisdem nostris literis denotata juxta tenorem ipsarum debeant tenaciter observare. Datum Panhormi, Vigesimo Septimo Maii Quintæ Decimæ Indictionis.

IMMUNDITIAS IN MARITIMA URBIS,

*hoc est inter Portam Politii, & locum Cordarii proiici
non debere, & projectas amoveri.*

Anno
1332.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, ludicibus, & luratis felicitis Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Insinuatione quorundam nostrorum fidelium nostra nupèr Serenitas intellexit, quòd in loco Maritimæ Urbis ipsius inter portas Politii, & Cordariorum, quarterii Chalsiæ subtus mœnia Urbis ejusdem ibi existentia, immunditia per Convicinos ipsius quarterii in quantitate non pauca projecta, in tantum crevit ibi, quòd quasi dictis mœnibus adæquatur; quòd non solum in damnum prædictorum mœnium cedit, verum etiam ipsius maritimæ in deformationem, ac incommodum, atque damnum Portus nostri redundat. Nam defluentibus fluvialibus aquis, immunditia ipsa in portum trahitur prælibatum; sicque ex immunditiæ prælibatæ decursu portus ipse repletur. Volentes itaque super his debitam adhiberi cautelam, fideiitati vestræ mandamus, quatenus visis præsentibus, prælibatam immunditiam ad expensas Universitatis prædictæ pro medietate tantum, & hominum dicti quarterii pro reliqua medietate de ipso loco tolli, & proiici faciatis, & super taxationem pecuniæ prædictis hominibus propterea juxtà conditionem uniuscujusque justè fidelitèr, & legaliter imponendæ, taxandæ, & recolligendæ; Puchium Jacobi, Obertum Alidibrandini, Sanctorum de Jordano, & Lombardum de Roberto fideles nostros, quos ad hoc eligendos providimus, statuere debeatis; & nihilominus mœnia ipsa in altum elevari, & Scalas ab inde amoveri adeo faciatis, quòd immunditia ipsa de cætero ad locum proiici non valeat prælibatum; nec minus bannum per Præconem faciatis emitti, quòd sub certa pœna Universitati acquirenda; nullus deinceps ad locum ipsum immunditiam proiici faciat, facientes bannum ipsum de cætero per exactionem pecuniæ inviolabiliter observari. Datum Julianæ, Anno Dominicæ Incarnationis; Millesimo Tricentesimo Trigesimo Secundo, Nono Septembris Primæ Indictionis.

EX CARRICATORIIS THERMARUM, ET CASTRI AD
*mare de Gulfo usque ad salinas decem mille frumenti
 extrahi posse, nullo, Privilegio Urbis, præ-
 judicio generato.*

Anno
 1332.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, Iudicibus, & Iuratis felicis Urbis Panhormi fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum pro satis arduis, & expressis Curie nostræ servitiis de Portibus, & Maritimis Terræ Thymarum, & Castri ad mare de Gulfo usque in decem millia salmarum frumenti ad præsens providerimus extrahenda, Privilegio tamen dictæ Urbis per nostram Serenitatem indulto in suo semper robore permansuro, nulloque sibi propterea præjudicio generato, nè forte hoc aliquo modo fieri præsumeretur per aliquos, id Vobis providimus intimare, ut vestra fidelitas per nostras literas ex inde in forma patienter toleret, quòd in talibus agitur, necessitatis tempore perurgente. Datum Iulianæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Tricentesimo Trigesimo Secundo, Vigesimo Sexto Septembris Primæ Indictionis.

PROHIBET SEPUM EX PORTU URBIS EXTRA REGNUM
extrahi, nisi specialiter mandato præcedente.

Anno
 1332.

FRIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Prætori, & Iuratis felicis Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Pridem Portulanis statutis super custodia Portus, & Maritimæ dictæ Urbis fidelibus nostris per alias literas nostras scriptum extitit in hac forma. Fridericus Dei gratia Rex Siciliæ. Portulanis statutis super custodia Portus, & Maritimæ felicis Urbis Panhormi fidelibus suis, &c. Ad gravamina, & extorsiones multiplices, quibus ut nostræ pridiæ relatum extitit Majestati, nonnulli fideles nostri singularum Civitatum, Terrarum, & Locorum Siciliæ ex ordinatione dudum per Curiam nostram facta, super emendo, capiendo, & habendo sepo ad opus Curie nostræ in Civitatibus, Terris, & Locis ejusdem, in em-

in emptione , & habitione sepi hujusmodi vexabantur , Officium dicti sepi , quod Riccardus de Mari Miles , vicem Rationalis Magnæ nostræ Curiae familiaris , & fidelis noster sub certis forma , & modo à Curia nostra gerebat , consulta deliberatione per totam Siciliam duximus abolendum , & etiam annullandum ; ita quod sepum ipsum per neminem ad opus nostræ Curiae in Civitatibus , Terris , & Locis eisdem , vel aliqua earumdem ematur , vel etiam capiat , nostra conscientia inconsulta , ac nulla quantitas ex eodem de Portibus , & Maritimis Siciliae per quempiam extrahatur ab inde extra Siciliam deferenda absque specialibus literis nostris proinde faciendis ; nostræ tamen Curiae reservato ; quod quoties ipsi Curiae pro nostris servitiis tarsianatus fuerit opportunum , sepum prædictum in aliqua quantitate habere , licitum sit eidem Curiae hujusmodi sepum emi , capi , & haberi facere in illis forma , & modo , quibus melius , & citius inveniri poterit , & haberi , sub pretio jam statuto : propter , quod fidelitati vestræ sub obtentu nostræ gratiæ firmiter , & expresse mandamus , quatenus formam provisionis nostræ hujusmodi advertentes , sepum in quacumque specie , & confectione consistat , per aliquem de Portu , & Maritima Urbis ipsius extrahi nullatenus permittatis , absque specialibus nostris literis Vobis propterea dirigendis , quibuscumque requisitionibus Nobis fortassis per quoscunque Officiales nostræ Curiae faciendis ad hæc minimè admittendis , receptionem præsentium cum forma ipsarum Nobili Petro de Antiochia Militi Regni Siciliae Cancellario Consanguineo , & Nobilibus Ioanni de Clara monte ejusdem Regni Siniscalco generali Procuratori , & Matthæo de Sclafano Militibus Magnæ nostræ Curiae Magistris Rationalibus , Consiliariis , Familiaribus , & fidelibus nostris Civibus scilicet eorum semotim vestris literis rescripturi . Datum , &c. Verum quia provisionem nostram hujusmodi quatenus superius continetur inviolabiliter observari debere , volentes super observantia provisionis ejusdem ad majorem Curiae nostræ cautelam , providimus , per Vos curam sollicitam , & studium adhiberi , qualiter nulla sepi quantitas de Portu , seu Maritima dictæ Urbis per quempiam extrahatur absque specialibus nostris literis proinde faciendis . Propter quod fidelitati vestræ mandamus , quatenus eam Vos , qui negotia publica geritis dictæ Urbis , in observantiam dictæ provisionis nostræ curam , studium , & efficacem vigilantiam apponatis , & apponi summo opere faciatis , quod nihil ex sepo præfato de Portu , seu Maritima dictæ Urbis per aliquem extrahatur , sicut nostram gratiam caram habetis , & proinde cupitis

pitis nostro Culmini complacere . Datum Julianæ Anno Domini-
cæ Incarnationis Millesimo Tricentésimo Trigésimo Secundo ;
Vigésimo Octavo Septembris Primæ Indictionis .

*ACATAPANI NUMERO BINI SINGULIS TRIBUS MEN-
sibus eorum exercent Officia personaliter , & per Sub-
stitutos minime , juxta Regiam ordinationem .*

Anno

1332.

RIDERICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ .

Judicibus , & Juratis felicitis Urbis Panhormi fi-
delibus suis , gratiam suam , & bonam volunta-
tem . Advertentes quòd olim in anno nupèr elapso
quintæ decimæ Indictionis , super modo admi-
nistrationis Officii Acatapaniæ dictæ Urbis , per
aliquos nostros fideles Urbis ejusdem plures que-
relæ nostræ Celsitudini sunt porrectæ , & volentes super ipsius
Officii administratione debitum modum reformationis apponi ;
certum numerum nostrorum fidelium , tanquam ad hoc aptorum ,
& idoneorum ad idem Officium providimus concursurum , qui per
scarphiarum modum ad ipsum exercendum Officium crearentur :
ex quibus octo pro anno præsentis per eandem Scarphiarum viam
creati sunt in officio prælibato , qui bini scilicet singulis tribus
mensibus dictum Officium juxta ordinationem nostram proinde
factam debeant personaliter exercere , & non per alios Substitu-
tos . Quo circa fidelitati vestræ mandamus , quatenus facta priùs
requisitione per Vos eisdem Acatapanis ex parte nostri Culminis ,
quod ipsi bini scilicet per eorum vicissitudines præfatum Officium
exercere debeant personales , sub pœna unciarum auri decem ad
opus Universitatis dictæ Urbis ab illis , qui contraxerint , extor-
quenda , si quis ex eis post requisitionem eandem , Officium ip-
sum per vicissitudines ordinatas personaliter non exercuerint , sed
ad id alios ipsorum vice duxerint deputandos , pœnam prædictam
ab eis , & ipsorum quolibet , qui hoc fecerint , ad opus dictæ Uni-
versitatis infallibiliter exigatis , & faciatis irremissibiliter extorque-
ri . Datum Julianæ , Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Tri-
centésimo Trigésimo Secundo , Secundo Octobris Primæ Indi-
ctionis .

*CORLEONENSES, QUI PANHORMI ANIMO HABITAN-
di cum Uxore, & familia, & in Cassaro incolatum habe-
rent, immunitatibus, & gratiis originariis Pa-
nhormitanis concessis gaudeant, juxta for-
mam Privilegiorum per retro Re-
ges concessorum, facta de
eisdem Privilegiis fide.*

Anno
1334.

INCLITI INFANTIS PETRI SERENISSIMI Domini, Domini Regis Friderici Primogeniti, & Vicarii Generalis Consilium Guillelmo Bernardi statuto per Curiam super impositione, taxatione, & recollectione pecuniæ subventionis præsentis anni secundæ Indictionis in Terra Corleonis amico suo salutem. Pro parte Universitatis hominum Civitatis Panhormi fuit coram dicto Domino Infante nupèr expositum, quòd cum ab olim per Celsitudinem nostram Regiam dictæ Vniversitati fuerit graciosè concessû, quòd quicumque Advenæ ad Civitatem ipsam cum earum Vxoribus, & familiis accedentes, causa morandi ibidem, ita tamen, quod hujusmodi Advenæ in Cassaro Civitatis ipsius habitent, & morentur ab eo die, quo Cassarum ipsum modo jam dicto eorum transulerint incolatum, universis, & singulis libertatibus, immunitatibus, & gratiis ab olim per dictos Prædecessores nostros claræ memoriæ, & Nos Fidelibus Regiis dictæ Civitatis Panhormi concessis gaudeant, & utantur, pro ut in Privilegio factò proinde per Majestatem Regiam eidem Vniversitati hæc, ut asseritur, continentur; Tu ab auditis libertatibus, & immunitatibus ipsis certos Fideles Regios de Corleone, qui olim infra præsentem annum secundæ Indictionis de dicta Terra Corleonis ad dictam Civitatem Panhormi eorum transulerunt, ut præscribitur, incolatum, & in dicto Cassaro cum eorum Vxoribus, & familiis habitant, & morantur ad contribuendum, & communicandum cum aliis fidelibus Regiis dictæ Terræ Corleonis in subventionem pecuniæ contingente Vniversitatem Terræ ipsius, ratione subventionis præscriptæ cõpulisti, & compellis, ab eis propterea certa pignora exigendo, non minùs in dictarum libertatum concessarum dictis Panhormitanis derogationem, quàm eorumdem fidelium regionum grave præjudicium, & jacturam, & humiliter supplicatum super hoc sibi, per eundem Dominum Infantem opportuno remedio provideri; hujusmodi
ergò

ergo supplicatione per eundem Dominum Infantem benignè admitta, Tibi ex parte dicti Domini Infantis mandamus, quatenus si ex tenore dicti Privilegii, quòd diligentè te advertere volumus, & videre Tibi constiterit de præmissis, prædictos Fideles Regios, qui de dicta Terra Corleonis ad dictam Civitatem Panhormi, eorum transfulerint, (ut prædicitur) incolatum, & in dicto Cassaro dicto modo habitent, & morentur ad contribuendum, & communicandum cum dictis aliis fidelibus Regiis dictæ Terræ Corleonis in solutione dictæ subventionis in dicta Terra Corleonis impositæ, à die dicti facti Privilegii in antea occasione jam dicta, aliquatenus non compellas, eosque, vel bona eorum propterea non molestes; nihilominus si quæ pignora ab eis, vel aliquo eorum propterea exegisti, ea sibi pro causa præfata restituas, & resignes. Datum Minæi Vigesimo Martii Secundæ Indictionis.

JUSTITIARIUS RITU MAGNÆ CURIÆ SUPER DETECTIS, de quibus producuntur instrumenta publica, civiliter uti non debeat, etiam si in eisdem foro renunciatum extiterit, nisi sibi per Regiam Majestatem, aut Magnam Regiam Curiam specialiter commissum fuerit.

Anno
1334.

PETRUS INFANS SERENISSIMI DOMINI Regis Friderici Primogenitus, & in ejus Regno Vicarius Generalis Nobili Regio Justituario Civitatis Panhormi consiliario, & familiari fideli suo salutem, & gratiam. Ordinata decrevit Antiquitas, quòd comprobatur observantia Modernorum, officio quæque discretionis congrua segregari, ut Provinciarum Præsides quævis in gratuita justitia ministranda, mores nostros, amica debeant imitatione complecti Officiorum. : Attamen terminos non confundant, ni quatenus edicto, vel communis Legis beneficio Regnantis autoritas patiat. Cum itaque Ritus olim per Magnam Regiam Curiam editus super debitis, de quibus producuntur publica instrumenta, ut potè civilis actus, ad Justitiariatus Officium, nec ex forma commissionis ipsius Officii, nec alia, ex quavis causa pertinere noscatur. Cujus cognitio ex generali ordinatione regia omnibus, & singulis Regni nostri est inhibita, & penitus interdicta, referente nupèr Judice Bernardode

do de Marca Syndaco Universitatis Panhormi pro parte Universitatis ipsius ad illum exercendum Te tuæ jurisdictionis finibus non contentum immiscere didicerit Regia Celsitudo, fidelitati tuæ firmiter, & expressè ex regia conscientia præcipiendo mandamus, quatenus fines tui Officii nequaquam egrediens ad exercendum Ritum ipsum nulla ratione, vel causa, nisi hoc Tibi per Majestatem Regiam, vel Magnam Curiam suam specialiter committatur, non obstante etiã quod in instrumento Privilegio fori sit renunciatum expressè, cum ex hoc minimè tua jurisdictio prorogetur, non extendas aliquatenus falcem tuam. Datum Mazariæ Quinto Decimo Septembris Tertiae Indictionis.

CONFIRMAT ORDINATIONEM, ET DECRETUM Universitatis, quòd Exteri, Cives fiant Privilegio Universitatis, Prætoris, & Judicum subscriptione validato, & si ex inde effecti Cives recesserint; civilitatem omittant.

Anno
1335.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX Siciliae Serenissimi Domini, Domini Friderici Reverendissimi Patris sui, Regis ejusdem Regni in ipsius administratione generaliter locum tenens, Universitati hominum felicitis Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Per literas vestras nuperius nostro Culmini destinatas nostra didicit Celsitudo, quod olim de mense Augusti proximè præteriti Indictionis tertiæ de expressa conscientia Nobilis Petri de Antiochia Militis Regni Siciliae Cancellarii, Consanguinei, Consiliarii, familiaris, & fidelis nostri tunc in dicta Urbe præsentis, Universitas ipsa providit, quòd homines exteri, qui ad dictam Urbem cum eorum Uxoribus, & familiis ad habitandum ibidem olim diversis retroactis temporibus accesserunt, ut Cives pro inde dictæ Urbis effecti Privilegiis, & immunitatibus, quibus Panhormitani Cives utuntur, & gaudent, gratis gaudeant, & utantur, eò quòd pro majori parte ipsorum, guerrarum temporibus, & cum se necessitas ingerit, neglecta dictæ Urbis penitus statione domos tantum, in quibus habitant, vacuas ibi sub loherii titulo relinquentes, ut civilitati eorum colorem adiciant, aliqualem cum Uxoribus, & familiis ipsis ad pristinas undè venerant, vel alias redeunt mansiones, undè dictæ Urbis

Urbis custodia relicta, quæ cordibus Civium singulorum præfatis temporibus debet principaliter insidere, refugium cum eorum Concivibus laborare, nec minus, honores, & commoda reportando, in oneribus Universitatis prædictæ, quæ ex necessitate in tempore consueverunt emergere, velût ingrati cōmunicare recusant: sicque per istam viam tam nostra Curia, quàm dicta Universitas sunt deceptæ, non sit consonum rationi, quòd qui onerum participia prædicto modo satagunt evitare, honoris, & commodi partes aliquas assequantur, à primo Septembris quartæ Indictionis in antea prædictis Privilegiis, & Immunitatibus, quibus dicti Panhormitani Cives utuntur, & gaudent, protinus spolientur, ac in dicta Urbe, & alibi per totam Siciliam in Iudiciis, quàm extrâ velut Exteri haberi debeant, & tractari, & quòd decreta eis facta de civilitate prædicta pro irritis, & inanibus habeantur, & nullius sint efficaciar, vel valoris. Et si fortè ipsi, & aliqui alii ad dictam Urbem, ut ibidem cum eorum Uxoribus, & familiis habitent, & morentur: de cœtero venire voluerint; ut ad faciendum eis decreta de civilitate prædicta cautiùs procedatur, nè in prædictas deceptiones fieri contingat in posterum recidivam, habeant, & habere debeant de civilitate prædicta scripta judicialia sub sigillo Universitatis prædictæ, in quibus Prætor, & Iudices subscribantur, per eos cum necesse fuerit producenda, aliis quibuscumque decretis sub alia forma eis forsitan faciendis ipsis minimè valituris; & supplicastis ut dictam provisionem confirmare, & mandare nostra Serenitas dignaretur. Qua supplicatione benignè admissa, attendentes dictam provisionem fore consonam rationi, ac nostræ Curia, & dictæ Urbi non modicùm fructuosam, eam quatenùs superiùs declaratur, duximus usque ad nostrum beneplacitum confirmandam. Et ecce Officialibus nostræ Curia, ad quorum Officium id dignoscitur pertinere, per nostras alias injungitur literas, quòd dictam provisionem, quatenùs superiùs declaratur, toto eorum Officii tempore observent, & faciant observari. Datum Leonitini Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Tricentesimo Trigesimo Quinto, Vigesimo Sexto Februarii Tertie Indictionis.

SERVENTUR CAPITULA PER IPSUM DOMINUM

*Regem edita super declaratione Capitulorum Cassiæ ob
guerram super fatibus, & fructibus
eorumdem exigenda.*

Anno
1336.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
Siciliæ, &c. Prætori, Judicibus, Juratis, &
Universis hominibus felices Urbis Panhormi
fidelibus suis, gratiam suam, & bonam volun-
tatem. Benignè recepimus fidelitatis vestræ
litteras, quas nupèr nostræ Celsitudini direxi-
stis, ad quarum significata continentia inter
alia certa gravamina, quæ ex interpretatio-
ne, sive tenore ex Capitulis ab olim per Cu-
riam Domini Regis Patris nostri, & nostram factis super
exercitio, & perceptione Juris Cassiæ propter guerram in tota
Sicilia ordinata super fatibus, & fructibus animalium vestrorum
asseritis diversimodè substineri, fidelitati vestræ rescribimus, quòd
super his per Curiam nostram communicato consilio diligenti pro
ipsorum Capitulorum declaratione, certa alia capitula per dictam
Curiam nupèr sunt tradita, quæ Nobili Ioanni de Claramonte
Militi Regni Siciliæ Siniscalco, generali Procuratori, & Magnæ
Curie nostræ, Magistro Rationali, Consiliario, familiari, & fi-
deli nostro, ut ea juxtà ipsorum continentiam statuat observari;
in certis nostris literis eidem Nobili proinde missis interclusa jus-
simus destinari, dato sibi per easdem literas in mandatis, ut Vos
in prædicta causa debeat informare; propter quod fideitati vestræ
mandamus, quatenus prædictum Nobilem ut ex tenore prædicto-
rum Capitulorum, Vos pro parte Curie nostræ informet, quo-
rum tenorem per Vos, & alios volumus inviolabiliter observari,
pro parte ipsius Curie requiratis, & in solutione dicti juris juxtà
formam, & modum in ipsis Capitulis denotatum, procedere de-
beatis. Datum Messanæ Sexto Augusti Quartæ Indictionis.

ORDO SERVANDUS IN ECCLESIIS

tempore interdicti.

CAPITULA MISSA PER SACRAM REGIAM
 Majestatem Vicario Domini Archiepiscopi Panhormitani interclusa literis Regiis missis dicto
 Vicario eadem die assignata Prætori, ludicibus,
 & Iuratis felicis Urbis Panhormi per eundem
 Vicarium, coram quibus, ipse Vicarius fecit legi
 literas super negotio sepulturæ hominum, vide-
 licet forma interdicti, quæ servatur in Civitate Messanæ. Primo
 ordinatum est, quòd in Ecclesiis, & Monasteriis cujuslibet Ter-
 rarum, & Locorum Siciliæ divina celebrentur officia, sicut prius,
 tamèn submissa voce clausis januis, excommunicatis, & interdictis
 exclusis, non pulsatis campanis, prout dicitur Decretali Alma.
 Item ordinatum est per Iuratos Civitatis, quòd in Matrice Eccle-
 sia dictæ Civitatis ad distinguendum horas diurnas, & nocturnas
 pulsetur campana, quæ vocatur minor per quemdam Laicum sta-
 tuendum ad id pro parte Universitatis Civitatis ipsius, & diebus
 Dominicis, & Festivis ad Prædicationem, seu ad Sermonem pul-
 setur campana, quæ vocatur major, tribus vicibus, vel pulsetur
 campana per ipsum Laicum ad distinguendum juxtà morem, &
 consuetudinem in diebus Feriatis, & Festivis, secundum quod con-
 suetum erat antè interdictum. Item ordinatum est, quòd cum
 aliquis moreretur, pulsetur ad appellum campana major, vel mi-
 nor secundum conditionem mortuæ Personæ, & si fuerit masculus
 mortuus; dicta campana pulsetur ad appellum tribus vicibus, & si
 fæmina duabus per Laicum deputatum per Universitatem. Item
 ordinatum est, quòd ad funus liceat processio cum Cruce, quam
 portet Laicus, & quam Laicus ipse per se ipsum accipiat ab Ec-
 clesia, non tamen vadant processionalitèr, sed mixti, prout Lai-
 ci, & Præbiteri, ac Clerici superpellicii induantur, & si dictus
 cum pœnitentia, & satisfaciencia mortuus fuerit, in Cimiterio Ec-
 clesiæ sepeliatur per Laicos, ipsi Clerici recedant de Ecclesia,
 antequàm corpus Sepulturæ tradatur. Item ordinatum est, quòd
 Baptisma, Confirmatio in fronte, Pœnitentia sanis, & morientibus
 licitè ministraretur, ut prius: & matrimonium contrahi possit abs-
 que solemnitate tantum nuptialium benedictionum. Item ordina-
 tum est, quòd possit diebus Dominicis, & Festivis in Ecclesiis, &
 Plateis proponi publicè verbum Dei, & Religiosis, & aliis Præ-
 biteris

sbiteris, quibus prædicationis officium est permissum; etiam ob prædictam causam prædicationis in domibus Religiosorum tantum pulsetur cum eis videbitur, sicut in dicta Matrice Ecclesia, & non aliis Ecclesiis, prout jus dicitur. Item ordinatum est per Universitatem propter scandalum evitandum in quatuor festivitibus anni, videlicet Nativitatis Domini, Sanctæ Patquæ Resurrectionis Dominicæ, Pentecostes, & Ascensionis Virginis Gloriosæ, divina celebrentur Officia ut supra, clausis januis, submissa tamen voce, & Cælo albescente.

MANDAT JUS CASSIÆ DE ANIMALIBUS

macellandis exigi debere juxta formam Capituli ordinati,

et servati: videlicet pro Porco tt. 1. Ariete gr. 10.

pro Vaccha, seu Bove tt. 1. et gr. 10. pro Vi-

tillacio tt. 1. pro Vitello gr. 5.

Anno
1336.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX

Siciliæ, &c. Prætori, Judicibus, & Juratis Civitatis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Noverit fidelitas vestra, quod Nobili Joanni de Claramonte Militi Regni Siciliæ Siniscalco generali Procuratori, & Magnæ nostræ Curie Magistro Rationali, Consiliario, familiari, & fideli nostro, per alias literas nostras scribitur in

hac forma. Petrus Secundus Dei Gratia Rex Siciliæ, &c. Nobili Joanni de Claramonte Militi, &c. Fidelitatem vestram scire volumus, quod quæsitis nuperius per nostram Curiam ad supplicationem scilicet factam nostro Culmini pro parte Universitatis Civitatis Panhormi requisitis ejusdem Curie, per eam inventum, extitit, quod olim infra annum quartæ decimæ Indictionis proximè præteritæ de venditione membrorum, jurium, & proventuum Cassiarum Civitatis ejusdem facta tunc per Curiam nostram quondam Judici Gerardo de Cavalcanti, & Colo de Rustico de Panhormo pro anno ipso pro certa pecuniæ quantitate; factum extitit per eandem nostram Curiam Ipsi Judici Gerardo, & Colo scriptum pacti sub sigillo Domini Regis Patris nostri, continens membra, & jura quælibet Cassiarum ipsarum, & quantitatem pecu-

pecuniæ statutam per Curiam nostram , & Universitatem præfaram exigi , & haberi ratione Cassiarum ipsarum , & inter alia insertum est in eodem scripto pacti Capitulum unum continentia talis . Item ratione dictæ gabellæ Bucceriarum pro animalibus vendendis in macellis , seu Bucceriis , aut locis aliis Civitatis ejusdem pro quolibet Porco tareus unus , pro quolibet ariete grani decem , pro quolibet Vitellacio tareus unus , pro qualibet Vacca , seu Bove tareus unus , & grani decem , & pro quolibet Vitello , seu Vitella grani quinque . Cumque per registra Curia nostræ inveniantur , jura , & proventus Cassiarum ipsarum ab eodem anno quartæ decimæ Indictionis citrà vendita , & locata per nostram Curiam diversis Personis quolibet anno pro certa pecuniæ quantitate sub prædicto , & aliis Capitulis in dicto scripto pacti notatis , nihil super jure ipso per eandem Curiam innovato , & placeat nostro Culmini , proventus , & jura dictarum Cassiarum vendi debere per Vos pro parte ipsius Curia pro forma , & modo in dictis Capitulis adnotatis ; fidelitati vestræ mandamus , quatenus constituto Vobis prædictas Cassias exercitas fuisse à prædicto anno quartæ decimæ Indictionis citrà sub perceptione dicti Juris ad prædictam rationem in dicto Capitulo designatam , tenorem Capituli prænotati in Civitate ipsa statuatis , manderis , & faciatis tenaciter observari , non obstante , quòd in anno quartæ Indictionis proximè præteritæ Stephano de Brachiis fortibus Militi tunc exercitori juris Cassia propter guerram in Sicilia , ultrà flumen salsum , Consiliario , familiari , & fideli nostro per literas nostras injunctum extiterit , ut pro quolibet Porco tareum unum , & granos decem , & pro quolibet Jencono annatico granos decem statueret percipi per Gabellotum , vel Exercitorem Cassia Bucceriarum Civitatis ipsius , quòd contigit errore scriptoris , sicut exindè Curia nostræ constat . Datum , &c. Propter quòd fidelitati vestræ mandamus , quatenus prædictum Nobilem , si opus fuerit , quòd Capitulum ipsum juxtà ejus continentiam observari statuatur , ad quod mander , præsentium autoritate requirere debeatis . Datum Messanæ Vigesimo Nono Octobris Quintæ Indictionis .

ACCELERAT MURORUM
Civitatis expeditionem.

Anno
1336.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, &c. Rainaldo de Milite de Panhormo Militi statuto per Curiam super revidendis, sollicitandis, & accelerandis operibus murorum dictæ Civitatis Panhormi, familiari, & fideli suo gratiam suam, & bonam voluntatem. Inest cordi, & animo nostro non modicum, quod circa reparationem, & totalem constructionem, & perfectionem murorum Civitatis ipsius cum indefessis sollicitudine, studio, & vigilantia, sicut expedit, efficaciter adeo intendatur; quod opus reparationis, & constructionis ipsorum compleatur effectualiter, & in brevi: atque ideo fidelitati tuæ mandamus, quatenus, super sollicitandis, & exactandis ad id statutis operum murorum Civitatis ipsius, fidelitas tua sic frequentè, atque sollicitè invigilet, & insistat, quod sedulitate tua prævia, muri Civitatis ipsius celeriter compleantur, & ad effectum debitum perducantur. Quod si circa opera reparationum, & confirmationum Civitatis ejusdem ex desidia incauta, atque malitia tam statutorum super operibus ipsis, quam etiam super receptione pecuniæ deputatæ ad opera ante dicta, non intenditur, sicut expedit, ut cordi, ac animo nostro inesse, non debes ambigere; Culmini nostro placet, quod eum, vel eos, quem, aut quos circa continuationem, & perfectionem dictorum operum repide, & negligentè inveneris processisse, ab eisdem officiis amovens; alium, vel alios loco ipsius, vel ipsorum, de quo, vel quibus sit meritò confidendum, cum conscientia, & plena notitia Juratorum, & proborum Virorum Universitatis Civitatis prædictæ, à qua statutum, vel statutos ipsos ab eisdem officiis duxeris amovendos, debeas pro parte Curie nostræ subrogare, & ad requisitionem statutorum super receptione dictæ pecuniæ deputatæ operibus supradictis omnes, & singulos debitores, quos tibi constiterit teneri eidem Universitati aliqua ratione, vel causa in aliqua pecuniæ quantitate ad satisfaciendum exinde statutis eisdem pro parte Universitatis ipsius omni coherctione, quam melius, & celerius expedire videris, strictius compell-

compellas, sicut datùr tibi, per alias dicti Domini Regis Patris nostri literas, in mandatis. Datum Messanæ Duodecimo Novembris Quintæ Indictionis.

*QUOD VICTUALIA EXTRAHI POSSINT
ex Carricatio, & Maritima Castri ad mare de
Gulfo, nullo præjudicio Privilegio Panbor-
mitanis concessio.*

Anno
1336.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
Siciliæ, &c. Nobili Joanni de Claramonte Mi-
liti Regni Siciliæ Siniscalco generali Procura-
tori, & Magnæ suæ Curia, Magistro
Rationali dilecto Consiliario, familiari, & fi-
deli suo, gratiam suam, & bonam voluntatē.
Per literas vestras nup̄r Celsitudini nostræ
destinatas accepimus, quòd diversi Mercato-
res ipsius Curia exituras victualium extra-
hendorum per eos de Portu, seu Maritima Castri ad mare de
Gulfo, & ferendorum ab inde extrà Regnum, vel extrà Siciliam
ad loca licita, & permitta, Vosque advertentes Portum ipsum ab
olim hujusmodi extractionibus victualium illicitum fore factum ex
provisione Curia nostræ, ad petitionem scilicet nostrorum fide-
lium Civium Civitatis Panhormi, ut fideles ipsi victualium copia
congauderent, exituras victualium prædictorum dictis Mercatori-
bus concedere pro parte nostræ Curia recusastis, nostra Celsitu-
dine inconsulta, quodque subsequenter inquisita per Vos si Terræ,
& Loca proxima, & vicina Portui supradicto copia victualium
abundarent, invenistis Terras, & Loca ipsa sic victualium copia
abundare, quòd frumentum ad rationem de tarenis duobus, &
granis decem per salmam, & minori etiam pretio vendi nequit,
& nostro Culmini supplicastis super hoc per nostram Curiam pro-
videri, Vobisque provisionem hujusmodi meis mandare literis re-
ferari. Qua supplicatione benignè admissa, quamvis Portus jam
dictus ab olim victualium extractionibus illicitus sit, præscribitur
sic effectus ex causa præmissa. Advertentes tamen pecuniæ defe-
ctum, quo nostra Curia purgetur, & proindè cogitantes qualiter
tali defectui posset aliquod occurrimentum præberi, scire Vos
volumus,

volumus, quòd de Portibus ; & Maritimis Siciliae facis à Capite Pallari verius Messanam, quòd jure nostrorum fidelium Civitatis ejusdem sunt per eandem Curiam ab olim illicita certam quantitatem victualium per certos fideles nostros extrahi, permitti nostra Celsitudo mandavit: ad quos Messanenſes fideles nostri praeſmiſſa neceſſitate ſagaciter cogitantes grato animo conſenſerunt, & propterea penſantes Panhormitanos fideles nostros extractionem victualium eorundem faciendam de Portu, & Maritima ſupradictis occasione vilitatis, vel pauci pretii frumenti praefati gratam ſuſcipere, & habere, conſultè per noſtram Curiam eſt proviſum de Portu, & Maritima dicti Caſtri ad mare de Gulſo aliquam quantitatem victualium extrahendam eſſe per Mercatores, & Perſonas eaſdem extra Regnum, vel extra Siciliam deferendam, ad rationem ſcilicet de tarenis quatuor per ſalmam frumenti, & tarenis duobus per ſalmam Ordei, prout eſt per Curiam ordinatum. Propter quod fidelitati veſtræ mandamus, quatenus praemiſſa veſtro in animo revolventes extractionem victualium praedictorum faciendam de Portu, & Maritima praenotatis, non obſtante, quòd Portus, & Maritima ipſi extractionibus victualium facti ſunt illiciti ſicut ſuprà, Mercatoribus, & Perſonis victualia ab indè extrahere volentibus, in dicta forma auctoritate praesentium concedi mandetis. Ne autem fideles noſtri dictae Civitatis Panhormi extractione victualium eorundem praetenderent eorum Privilegiis, & immunitatibus aliquod irrogari praedjudicium, ſeu jacturam; volumus, quòd Praetore judicibus, & Juratis, aliisque certis probis Viris Civitatis ejusdem coram Vobis propterea accerſitis, eiſque dicti qualitate negotii enarrata, eos ad id, prout induſtria veſtra ſagacius; & melius provideret, inducat, ita quòd praemiſſa, ut in animo gerimus, fortiantur debitum complementum. Datum Catanæ, Quarto Decembris Quintae Indictionis.

CONFIR-

CONFIRMAT, ET RATHIFICAT EXEMPTIONES,
et gratias per Regem Fridericum concessas Alafranquino
Gallo, et aliis pannos de lana Panhormi
facientibus.

Anno
 1337.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX

Siciliæ, &c. Universis Officialibus per Siciliam constitutis, & constituendis, & Perlonis aliis præsentis literas inspecturis, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum ad supplicationem Universitatis nostræ felicis Urbis Panhormi olim Domino Regi Patri nostro humiliter factam, Alafranquino Gallo de Janua devoto nostro offerenti se ei-

dem Universitati exerciturum, & facturum in eadem Urbe artes faciendi pannos de lana, ac tingendi pannos, & lanea, ob quarum artium exercitium, & facturam eadem Urbs multum, Deo propitio, meliorabitur, & omnes Cives ejusdem Urbis non modicum augmentabuntur; ac petenti quod non aliter in eadem Urbe ad dictas artes exercendas, & faciendas suum incolarum transferret, nisi tam per dictam Universitatem, quam subsequenter per dictum Dominum Patrem nostrum, & Nos, infra scriptæ immunitates, & gratiæ, ac conventiones servarentur, & eidem dictas immunitates, gratias, & conventiones idem Dominus Pater noster benigne duxerit concedendas, & per eandem Universitatem ei concessas, & promissas approbaverit, rathificaverit, & confirmaverit pleno Celsitudinis suæ favore, videlicet, quod ipse Alafranquinus, & sui Hæredes, & Socii eorum in perpetuum, & alii Exteri, filiique ipsorum easdem artes exercentes, & facientes secum, sint liberi, & exempti ab omni angaria, & perangaria, oneribus etiam personalibus, & regalibus, & ab omnibus datiiis, mutuis, collectis, aliisque oneribus quibuscumque. Item quod panni, quos fecerint in Sicilia, ac res, & merces per eum emptæ, sive portatæ, & in futurum emendæ, seu portandæ pro usu, vel exercitio dictarum artium, sint liberi, & liberæ ab omni exactiōe, seu dirictu Cassiæ propter guerram, & alius cujuscumque Cassiæ, Dohanæ, & à qualibet alia angaria impositis, & imponendis, tam per Curiam nostram, quam per Universitatem prædictam.

P p

Item

Item pro rebus ad dictos pannos, & artes pertinentibus, ac pannis per eum vendendis, seu pro pannis per ipsos factis, & faciendis per totum Regnum nostrum immittendis, idem Alafranquinus, & sui prædicti nullum jus cuiusque Cassiæ, Dohanæ, vel aliud quodcumque onus solvere eidem Universitati, vel nostræ Curia teneantur. Voluitque etiam idem Dominus Pater noster, quod nullus alius hinc ad annos octo posset eandem solummodo artem lanæ in dicta Urbe, vel ejus districtu, aliquatenus ordinare, vel exercere, prout hæc, & alia in quodam indulto idem dictus Dominus Pater noster sigillo suo pendenti sibi ex indè fieri jussit, plenius continentur; fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenus nullus vestrum prædictorum Officialium, ad quorum hoc spectat, vel spectabit officium, prædictos, Alafranquinum, Hæredes, Socios, & Successorem eorum, nec non laboratores externos, liberosque eorum, prædictas artes secum exercentes, & facientes, contra tenorem præsentium, & indulti prædicti impetat, impediat aliquatenus, vel molestet, nec Vos Officiales alii, & Personæ eisdem impeti, impediri, seu molestari ab his, & aliis quibuscumque indebitè permittatis, imò Vos omnes tam officiales, quam alii Alafranquinum, & alios suos prædictos recomendatos suscipientes ad requisitionem eorum manuteneatis, defendatis, & dirigatis eisdem, ac eis, ad honorem, & fidelitatem nostri Culminis, deferatis, ac deferri faciatis, sicut fuerit opportunum, assistentes eis ope, favore, & consilio opportunis. Datum Messanæ Tertio Aprilis Quintæ Indictionis.

CONFIR-

*CONFIRMAT IMMUNITATES, ET GRATIAS
circa exemptionem Gabellarum, & favo-
rem Jurisperitorum.*

Anno
1338.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
Siciliæ, Justitiariis, Capitaneis, Prætori, lu-
dicibus, Iuratis, nec non Secretis, & Magi-
stris Procuratoribus, ac Exercitoribus Cassia-
rum, seu particularibus Gabellotis, & Cre-
denceriis Cassiarum, & Gabellarum felicitis
Urbis Panhormi tam Curia, quam Universi-
tatis ejusdem Urbis impositarum, & impo-
nendarum, tam præsentibus, quam futuris,

fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Iudex Mat-
thæus de Sergio de eadem Vrbe Iurisperitus fidelis noster per
ejus petitionem Culmini nostro oblatam, exposuit, quod ex Pri-
vilegiis, & consuetudinibus præfatæ Vrbi, & Civibus ejus per
Divos Principes Prædecessores nostros indultis, per nostram Cel-
situdinem confirmatis, cautum est, quod omnes Iuristæ in Vrbe
ipsa degentes in eorum vita, omnibus collectis, subventionibus, &
mutuis, buæ in ipsa Vrbe pro tempore imponuntur, nec non à
solutione Iurium, & proventuum Cassiarum impositarum, & im-
ponendarum in eadem Vrbe per Curiam, & Universitatem eam-
dem, ac in omnibus angariis, & perangariis sint, & esse debe-
ant liberi, & immunes, prout in consuetudinibus prælibatis per
Majestatem nostram, ut prædicitur, confirmatis, plenius continer-
tur: & prædictæ nostræ Celsitudini supplicavit, ut hujusmodi lib-
ertates, & immunitates ei tanquam Iuristæ, & Civi Urbis ejus-
dem in sui vita servari mandare nostra Serenitas dignaretur, cu-
jus supplicatione, ut iusta, clementer admissa, cum iusta perentibus
non sit denegandus assensus, ac velimus immunitates, & liberta-
tes ipsas eidem Iudici Matthæo inviolabiliter observari; Fidelitati
vestræ mandamus, quatenus forma dictorum Privilegiorum, &
consuetudinum per Nos confirmatarum diligenter attenda, liber-
tates, & immunitates ipsas eidem Iudici Matthæo in ejus vita ef-
ficaciter observetis, eum, vel bona sua contra formam immunita-
tum, & libertatum ipsarum nullatenus molestetis, & molestari per
aliquos faciatis. Datum Panhormi Anno Dominicæ Incarnationis
Millesimo Tricentesimo Trigésimo Octavo Novembris Septimæ
Indictionis.

OFFI-

OFFICIALES VRBIS ELIGI; ET PER SCAR-
fias creari, & in unoquoque quarterio bi Officiales esse possunt, qui prius per annum in eodem habitaverint: Milites, nec alii à Baronibus, & Comitibus Regni robbam habentibus ad officia admittantur. Iustitiiarii eorum Officia personaliter exerceant, quibus lectos, & robbas mutuare non teneantur. Etiam Cives ad officia Regni admittantur.

Anno
1339.

RICARDUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
 Siciliæ Prætori, Iudicibus, Juratis, & universis hominibus felicis Urbis Panhormi, fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Inter ea, quæ Abbas Barresius Miles, Alphonsus Frederici frater, & Robertus de Cripta Juris Civilis professor, Syndaci Civitatis vestræ, à nostra Clementia poposcerunt fidelitatis vestræ precibus, quam non immeritò speciali favore prosequimur, omnia clementer exaudivimus quæcumque honori vestro, ac prospero statui dictæ Urbis vidimus convenire. Volumus igitur, & per præsentium tenorem jubemus, quòd Officiales ejusdem Urbis creari debeant per Scarfias juxta modum hætenus consuetum, neque concurrant ad Scarfias easdem nisi tantum, qui electi fuerint, & notati in Scrutinio per voces, & cedulas electorum, & ordinatorum ad eligendum Officiales eosdem, nec etiam concurrat aliquis in eisdem Scarfiis quantumcumque fuerit electus in titulo alicujus quarterii, nisi prius ante electionem ipsam habuerit domicilium, & steterit in eodem quarterio per annum: Quodque nullus vel Miles, vel Burgenfis cujuscumque conditionis, & gradus habens robbam à Comitibus, Militibus, vel Baronibus, habeat aliquod officium in eadem Urbe juxta Capitula recolendæ memoriæ Domini Genitoris nostri Regis Frederici. Statuimus insuper, & mandamus, quòd Justitiarius dictæ Urbis, quicumque est, vel erit pro tempore, sedeat pro exercitio ejusdem Officii personaliter, & non per Substitutum, nec discedat ab indè præter nostræ Majestatis conscientiam, & mandatum: quòd si causa necessitatis tam ardua immineret, quòd haberet per nostræ Majestatis distantiam Nobis inconsulto discedere; statim intimet Nobis recursum, cum recessus etiam, quem substituerit diligenter attendens, quòd in eo casu virum sufficientem, atque idoneum substituatur loco sui. Præterea
 cum

cum vertitur ad damnum ; & commodum Civium dictæ Urbis lectos præstare Officialibus annuatim ; volumus , & mandamus , quòd nulli Iustituario Capitano , vel ejus Officiali Urbis ejusdem , liceat capere , vel petere , aut habere robbam de lecto à Civibus memoratis . Et quia ab eisdem Syndacis petebatur ad ultimum , quòd Panhormitani Cives concurrerent cum Messanenſibus in Officiis tam Magnæ Curia , quàm Universitatis Siciliae respondi-
mus , & iterum respondemus , quòd eos diligentius , & considera-
tione sinceræ fidei dictæ Urbis , cordi Nobis fuit , & est sufficien-
tes Cives suos honoribus , & officiis , cum casus acciderit , decora-
re . Datum Syracusæ Anno Dominicæ Incarnationis Milleſimo
Trecentesimo Trigesimo Nono , Ultimo Octobris Octavæ Indi-
ctionis .

*7US DECIMÆ UVARUM ARCHIEPISCOPO
Montis Regalis debende , in Uvis , & non
in pecunia , solvatur .*

Anno
1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIAE , &c. Procuratoribus bonorum Eccle-
siæ Montis Regalis , ac Gabellotis , seu Creden-
ceriis proventuum , & reddituum bonorum
ejusdem Ecclesiæ tam præsentibus , quàm futu-
ris gratiam suam , & bonam voluntatem . Pro
parte Universitatis hominum felicitis Urbis Pa-
nhormi nostrorum fidelium Majestati nostræ nupèr fuit humiliter
supplicatum , ut cum nonnulli de Urbe prædicta nostri fideles in
territorio dictæ Montis Regalis Ecclesiæ , vineas habeant decima-
les , qui ratione prædictæ decimæ , præfatæ Ecclesiæ certam quan-
tatem uvarum solvere tenentur , & debent , & ab eis per Pro-
curatores , & Gabellotos dictæ Ecclesiæ , qui pro tempore sunt de-
cima ipsa non in uvis , ut eam solvere debent , sed in pecunia
exigatur in eorum grave præjudicium , atque damnum ; providere
eis super hoc opportuno remedio dignaremur . Qua supplicatione
audita fidelitati vestræ mandamus , quatenus debita solutionis ipsius
decimæ in uvis (ut profertur) facienda contenti dummodo de jure
dictæ Ecclesiæ non sit secus , prædictos nostros fideles ad solven-
dum Vobis dictam decimam in pecunia nullatenus indebitè com-
pellatis . Datum Panhormi Decimo Januarii Octavæ Indictionis .

Q9

QVOD

*QUOD GENERALES NUNDINÆ FIERI POSSINT
in Urbe quolibet die Sabati, & in Feflo Sanctæ Ma-
riæ menfis Septembris ſemel in anno cum
ſexdecim diebus præcedentibus, & quin-
que ſequentibus juribus Curie
ſemper ſalvis.*

Anno
1340

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILLÆ, &c. Dignum eſſe cenſetur, & ratio-
nabile judicatur, ut petitiones honeſtæ, quæ
per manus Populorum fidelium benemerito-
rum præcipuè Principibus offeruntur, gratiam
exauditionis inveniant, & effectum debitum
conſequatur; ut ſic fidelibus iſſis munificentia
regia de gratis obſequiis grata retributione
reſpondeat, ac devotioni eorum, ac fide dignis
præmiis recompenset. Præſentis itaque ſcripti ſerie notum fieri
volumus univerſis, tam præſentibus, quàm futuris, quòd ad ſup-
plicationem Vniverſitatis noſtrorum fidelium feliciſ Vrbis Panhor-
mi propterea nupèr noſtro Culmini factam eidem Vniverſitati
concedimus, quòd in prædicta Vrbe qualibet die Sabati, nec non
anno quolibet in feſtivitàte ſcilicèt Beatiffimæ, & Glorioſæ Vir-
ginis Mariæ Dominæ noſtræ de menſe Septembris per quinque
ſcilicèt, & undecim dies præcedentes, & quinque ſequentes, ge-
nerales nundinæ fieri poſſint in aliquo congruo loco Urbis ejuſ-
dem, ad ejuſdem Vniverſitatis voluntatem, & arbitrium eligen-
do, juribus, atque dirictibus noſtræ Curie in omnibus, & per
omnia ſemper ſalvis. In cujus rei teſtimonium, &c. Datum in
Vrbe Panhormi per Nobilem Petrum de Antiochia Militem Re-
gni Siciliæ Cancellarium, Anno Dominicæ Incarnationis Milleſimo
Trecenteſimo Quadrageſimo, menſe Januarii Decimo ejuſdem,
Octavæ Indictionis.

SUPER CONSTRUCTIONE MÆNIUM URBIS,

⁊ unciis Sexcentis octoginta quatuor de pecuniis

*Curia pro eadem causa anno quolibet ad
beneplacitum expendendis .*

Anno
1340.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, &c. Futuris Gabelotis, vel Exerci-
toribus Cassiarum propter guerram Civitatis Pa-
nhormi à primo Septembris proximè futuri,
nonæ Indictionis in antea fidelibus suis gratiam
suam, & bonam voluntatem. Ab olim dictus
Dominus Rex Pater noster deliberare providit,
quòd in constructionibus murorum, & mœnium construendorum
ex tunc de novo circum circa Civitatem eandem ex lapidibus,
atque calce, ut muri ipsi fortirentur citò debitum complemen-
tum, uncia auri sexcentæ octoginta quatuor anno quolibet de pe-
cunia Curia nostræ converti, & expendi deberent, in juncto
propterea per nostram Curiam annuatim diversis Officialibus ip-
sius Curia, quòd ipsas uncias sexcentas octoginta quatuor de
pecunia ipsius Curia largirentur; nupèr autem intellecto relati-
bus Prætoris, Iudicum, & Juratorum Civitatis ejusdem, quòd in
exhibitione ipsius pecuniæ facta nunc usque per dictos Officiales
Curia nostræ Vniversitati Civitatis ejusdem pro causa præfata,
diversa impedimenta, & dilationes commissa sunt, undè dictorum
murorum, & mœnium constructio suscepit, & suscipit tarditatem;
& propterea considerantes qualiter in constructione dictorum mu-
rorum nullus pecuniæ defectus emergat ad dictas evitandas dila-
tiones, consultè providimus prædictas uncias sexcentas octoginta
quatuor à prædicto anno nonæ Indictionis in antea, usque ad no-
strum beneplacitum tradi, & assignari debere Thesaurario pecu-
niæ Vniversitatis Civitatis ipsius ex pecunia proventuum Cassia-
rum ipsarum per eum deinde in constructione murorum ipsorum
simul cum alia pecunia ipsius Vniversitatis anno quolibet conver-
tendas. Quo circa fidelitati vestrae mandamus quatenus prædictas
uncias auri sexcentas octoginta quatuor ponderis generalis prædi-
cto Thesaurario, convertendas per eum in opere murorum prædi-
ctorum, quolibet anno à prædicto anno nonæ Indictionis in antea
de prædicta pecunia proventum Cassiarum prædictarum pro par-
te no-

te nostræ Curiaë tribuatis ; recepturi ab eodem Thesaurario ex inde apodixam , suo tantum sigillo munitam . Datum Panhormi Decimo Septimo Ianuarii Octavæ Indictionis .

EXEMPTOS, ET LIBEROS REDDIT CIVES,

et Habitatores Urbis suscipiendi Hospites, nec robbam
dandi Officialibus, nec etiam ipsi Re-
gibus, et Heredibus eorum.

Anno
1340.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX

SICILIAE. Si Panhormitanam Urbem felicitatis titulo suæ fidelitatis meritis insignitam , in qua Prædecessorum nostrorum Sedes , & gloriosa Cunabula claruerunt , ipsi Prædecessores nostri Reges , & Principes Privilegiis , Immunitatibus , & Gratiis plurimis decorarunt . Nos etiam , qui Dei nutu ab illis Regibus , atque Principibus originem trahimus , atque

in eadem Vrbe Ortum habuimus , & Sceptum Regni suscepimus , sicut Vrbem ipsam veri amoris , & fidelitatis actibus videmus excrescere ; sic eam debemus , & cumulatis honoribus , & notabilibus gratiis perpetuò insignire . Præsentis itaque Privilegii serie notum fieri volumus Vniuersis , tam præsentibus , quàm futuris , quòd attendentes grata satis notabilia , & plurima fidelitatis obsequia , quæ Panhormitani Cives ab illo tempore , quo Gallorum communium Hostium importabile jugum surrepti Prædecessoribus nostris dominii abiecerunt , à quibus redeundi ad naturalis matris gremium à cunctis Siculis exemplum laudabile assumptum est , Prædecessoribus nostris , & Nobis continuò præstiterunt , & præstare non cessant , duris obsidionibus bellicis , calamitatibus , vastationibus , incendiis , aliisque adversitatibus plurimis pro gloriosæ fidei observantia , non cedentes : ut tam ipsi , quàm eorum posteritas evidentèr intelligant ex virtute , gloriosum illis honoris præmium contigisse ; Panhormitanos ipsos , & quoscumque alios Habitatores Urbis ejusdem ab onere suscipiendi Hospites , & dandi robbam Nobis , nostrisque regalibus Curialibus , & quibuscumque Personis aliis cujuscumque gradus , & conditionis existant , pro quacumque causa , de speciali gratia , & speciali nostra scientia ex nunc in antea in perpetuum duximus eximendos . Volentes , & præsentis Privilegii tenore prædictis fidelibus nostris , tam præsentibus , quàm

quàm futuris districtè sub obtentu gratiæ nostræ; mandantes, ut nullus præsentem exemptionem nostram quovis modo tentet infringere, vel eam aliquatenus contraire. In cujus nostræ exemptionis, & gratiæ certitudinem, & dictorum Panhormitanorum cautelam, præfens Privilegium eis exinde fieri, & sigillo Majestatis nostræ pendenti iussimus communiri. Datum in Vrbe felici Panhormi per Venerabilem Damianum de Palicio de Messana Juris civilis Professore Regni Siciliae Logothetam, ac Cancellarium, ac Cappellæ nostræ Magistrum Cappellanum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo, mense Maii Decimo Nono ejusdem, Octavæ Indictionis.

PRIVILEGIA VRBI CONCESSA

per retro Principes Civibus inviolabiliter observari.

Anno

1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX Siciliae, Universis, & singulis Officialibus Civitatum, & Locorum Siciliae, præsentis literas inspecturis, fidelibus suis gratiam suam, & bonam voluntatem. Pro parte Universitatis hominum felicitis Urbis Panhormi fidelium nostrorum, fuit Majestati nostræ nupèr expositum, & humiliter supplicatum, ut cum nonnulli vestrum immunitates, & Privilegia Civibus Panhormitanis indulta se nescire dissimulantes, aliquos Panhormitanorum eorumdem contra formam Privilegiorum ipsorum vexare præsumperint; quòd in ejusdem Universitatis præjudicium, & non modicum detrimentum dignoscitur redundare; providere illis super his opportuno remedio nostra Serenitas dignaretur. Ejus itaque supplicationi benignitèr annuentes, quia Privilegia Universitatum, Civitatum, & Terrarum nostri Domini per illustres, divæ memoriæ, Dominos Progenitores nostros, & Nos dictæ Universitati præsertim indulta, ne dùm observare inviolabiliter volumus, verum etiam alia, & alia indulgere de novo, Domino annuente, proponimus; fidelitati vestræ mandamus expressè quatenus Privilegiis, & immunitatibus Civibus jam dictis, ut profertur, indultis, per Vos, & vestrum quemlibet diligentèr attentis, immunitates, & Privilegia ipsa cuilibet eorumdem Civium tenacitèr observetis, nullum ipsorum Civium, contra ipsorum

R r

Privile-

Privilegiorum formam, moleſtare de cœterò attentantes . Datum
Catanz Anno Dominicæ Incarnationis Milleſimo Trecentefimo
Quadrageſimo, Vigefimo Tertio Junii, Oſtavæ Indiſtionis .

INHIBET VICTUALIUM EXTRACTIONEM

*à Portibus, & Carricatoriis Regni, ob
victualium penuriam .*

Anno
1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, Universitati felicitis Urbis Panhorni
fidelis suæ, gratiam suam, & bonam volunta-
tem . Noverit Fidelitas tua, quòd Magistris
Portulanis Siciliæ, fidelibus nostris, per alias li-
teras nostras scribitur in hac forma: Petrus Se-
cundus Dei Gratia Rex Siciliæ Magistris Por-
tulanis Siciliæ fidelibus suis, &c. Licet Nobis pridem per alias
nostras literas scriptum fuerit in hac forma: Petrus Secundus Dei
Gratia Rex Siciliæ Magistris Portulanis Siciliæ, &c. Olim in prin-
cipio anni præsentis octavæ Indiſtionis consideratis per Curiam
nostram defectu, & inopia victualium, quæ tunc in Siciliam im-
minebant, extractionem ipsorum faciendam de Portibus, & Ma-
ritimis Siciliæ ab inde extrà Regnum, vel extrà Siciliam feren-
dorum, nè fideles nostræ dictæ Insulæ ex ipsius frumenti inopia
gravarentur, providimus inhibendam, factis ex inde ad Vos, &
singulos Portulanos Portuum eorundem Celsitudinis nostræ literis
opportunitis, & nihilominus, permittente tunc nostra Curia extrahi
per certos Mercatores certam modicam quantitatem frumenti,
sub solutione juris exituræ per eos pro inde Curie nostræ solutæ
ad rationem de tarenis octo per salmam pecuniæ exituræ juris ip-
sius, in satis arduis, & expressis Curie nostræ negotiis, & agendis
per ipsam Curiam deputata ad specialia mandata nostræ Curie No-
bis proinde destinata, verumque superveniente nova recollec-
tione victualium ejusdem anni præsentis, ex qua speratur, Divina
gratia operante, & victui nostrorum fidelium Siculorum indigen-
tia nostræ Curie aliquatitè subveniri, ac potius ad inducendum
Mercatores externos quasi ad accedendum in Insulam nostram Si-
ciliæ, occasione prædictæ inhibitionis de non extrahendo victua-
lia deviatos adveniendi cum mercationibus eorum ad dictam In-
sulam nostram, ibidem mercando, ut scilicet quorum mercatio-
nibus, & agendis nostræ Curie directus, & jura, & eorundem
nostrorum

nostrorum fidelium Siculorum ad incrementum, & juvamina procurantur; consulta deliberatione nupèr providimus extractionem victualium prædictorum de eisdem Siciliæ Portibus in præsentiarum fieri aliqualem, pro ut ex inde nostra Curia dispensabit, quo usque recollectio victualium anni præsentis cautius, & clarius præsciatur, & à singulis victualia ipsa extrahere à nostra Curia requirentibus, & petentibus pro jure exituræ nostram Curiam ex inde contingentes tarenos sex pro qualibet salma frumenti, & farinæ, & medietatem juris ipsius pro qualibet salma ordei, & liguminum, pro ut est per nostram Curiam in talibus fieri hæcenus ordinatum exigi, & haberi; Volumusque propterea ordinationem nostram præfatam in singulis Siciliæ Portibus, & Maritimis voce præconia divulgari; fidelitati vestræ mandamus, quatenus singulis Portulanis Portuum, & Maritimarum Siciliæ ex parte nostri Culminis autoritate præsentium injungatis, ut ordinationem nostram prædictam in Portibus, & Maritimis ipsis voce præconia faciant divulgari, prædicendo Singulis Mercatoribus, & personis aliis victualia de Siciliæ Portibus extrahere ab inde extra Regnum, vel extra Siciliam ad loca licita, & permissa facienda, qui Curiam nostram adeant, seu eorum mittant nuncios speciales satisfacturi nostræ Curie, atque Nobis de dicto Jure exituræ ad rationem prædictam, & super libera extractione ipsorum nostras speciales literas obtenturi Vobis in proximum dirigendas. Datum, &c. Quam tamèn intellecto per Curiam nostram nuperiùs recollectionem victualium dicti anni præsentis non fuisse adeò uberem, ut relatum fuerat Curie supradictæ, quòd quasi manifestum videtur proptèr magnum pretium, quo nunc frumentum in Terris, & Locis Siciliæ, & præcipuè Plagiari venditur, ex quo posset accidere, quòd si Curia ipsa ad concessionem juris exiturarum procederet; fideles nostri Insulæ nostræ Siciliæ successivè caristiam, & inopiam hujusmodi victualium paterentur. Volentes propterea providendo hujusmodi defectui obviare, nec minùs eligentes potiùs Curiam nostram, licet ex concessione, & venditione exiturarum prædictarum certa bona pecuniæ quantitas eidem Curie proveniret, ex qua diversis suis necessitatibus, quibus Curia ipsa opprimitur, subveniret; in ipso defectu pecuniæ perseverare, quam prædicti fideles nostri Siciliæ, circa quorum bonum Statum pinguem, & pacificum procurandi continuè animus noster anhelat, atque incenditur, defectum victualium, deinceps sublineant, ipsius Curie nostræ commodum pro dictorum nostrorum fidelium utilitate omnimodè postponendo, con-

do, consulta deliberatione providimus; quòd de singulis Portibus, & Maritimis Siciliae nulla quantitas victualium, seu leguminum auctoritate quorumcumque mandatorum nostrae Curiae, tam patentium, quàm clausarum sub quacumque forma factarum ex nunc in antea per quempiam extrahatur extra Regnum, vel extra Siciliam deferenda absque speciali mandato nostro, Vobis per literas nostras ex nunc in antea faciendo plenam, & expressam facientes de praesentibus mentionem; fidelitati vestrae mandamus, quatenus formam praedictae provisionis nostrae diligentius advertentes illam, quatenus declaratur superius, pro parte nostrae Curiae observetis, & per singulas Civitates, Terras, & Loca Marimarum Siciliae faciatis inviolabiliter observari, & etiam divulgari. Datum, &c. Propter quod fidelitati vestrae mandamus, quatenus statim visis praesentibus praedictam Provisionem nostram per totam dictam Urbem faciatis pro parte nostrae Curiae voce Praeconia divulgari, & etiam observari. Datum Messanae Anno Dominicae Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragésimo; Vigésimo Primo Augusti, Octavae Indictionis.

RESPONSIO, PER QUAM ASSERTIT

Sindacis Urbis tolerabilia, & rationabilia concessisse.

Anno
1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIAE. Praetori, Judicibus, Juratis, & universis hominibus felices Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Sindaci vestri ad Curiam nostram noviter missi nostro se conspectui praesentarunt, & commissa sibi per Vos, tam per Capitula scripta, quàm verbo, satis eleganter, & per seriem narrarunt, quae tamen magis libenter audivimus quanto ipsorum affectus publici status honestatem, & commodum sapiebant. Vestrae igitur fidelitati laudabile studium ex inde commendantes praesentium tenore rescribimus, quòd super vestris petitionibus, consulta deliberatione praehabita, illa Vobis, quae rationabilia, & toleranda sunt visa concessimus, pro ut ipsi Sindaci referent, ac in literis nostris proinde factis videbitis contineri. Datum Messanae Anno Dominicae Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragésimo, Quinto Decimo Septembris Nonae Indictionis.

MULIE-

*MULIERES CORONAS AUREAS, ZACHARELLAS, AUT
pannos aureos deferre minimè possint. In Sponsalitiis Spon-
sus, Sponsa, Parentes, & Fratres tantum de
novo se induere audeant, nec ultra quar-
tum gradum ad convivia nuptia-
lia alios vocari liceat.*

Anno
1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, Justitiariis, Capitaneis, Prætori, &
Juratis fidelibus Urbis Panhormi tam præsen-
tibus, quàm futuris gratiam suam, & bonam
voluntatem. Cum à Nobis petitur quod justum
est, & honestum; libenter ad id nostræ exaudi-
tionis gratiam impartimur. Continebar itaque,
intèr alia, vestra petitio per Sindacos dictæ Urbis ad Celsitudinem
nostram novitèr missos, quòd apparatus diversorum immode-
rata portatio, quibus Panhormitanæ feminæ tam in indumentis,
quàm in cultu eorum, usque modo sunt usæ, nunc deferendo co-
ronas, & perlas, nunc auri frixia, nunc vestes deauratas, cæte-
raque monilia; deformativa honestatis, & destructiva substantiæ
censebatur, dum earum Viri, crebris, & assiduis instigationibus
earumdem ad hujusmodi ei procurandos ornatus, plusquam vires
eorum sufficerent, cogeantur, quodque excessiva convivia, &
frequentia indumenta, quæ tam in novis militiis, quàm in nuptiis,
quæ in dicta Urbe hætenus fieri consuefcebant superfluum, &
intolerabilium sumptuum materiam inducebant. Et propterea
dicti Sindaci pro parte ejusdem, nostræ Celsitudini supplicarunt,
ut hujusmodi deformia, eisque gravia tollere, & in abulum deiici,
præcipere nostra Serenitas dignaretur. Qua supplicatione audita,
qua Deo placere credimus, & justitiam colere non ambigimus,
cum inhonesta vetamus, & in nostrorum fidelium sumptibus de-
bitum moderamen imponimus, consulta deliberatione providi-
mus, & etiàm ordinamus, quòd nulla Mulier cujuscumque gra-
dus, & conditionis existat in dicta Urbe, de cætero apportare
præsumat coronas, auri frixia, & zacharellas auro contexta, aut
aureos pannos induere, nisi eo die tantum, quo desponsatur. Item
quòd nullus cujuscumque gradus, & conditionis existat, in nup-
tiis, sive militiis celebrandis, de novo se induat præter Sponsum,
& Sponsam, eorumque Parentes, & Fratres, & quòd in nuptiis,
atque militiis celebrandis in Urbe ipsa, generalia convivia nullo
modo

modo fiant ; nullusque ad illa accedat ; nisi proximi tantum in quarto gradu sibi attinentes . Et ut ordinationes nostræ prædictæ in ipsa Vrbe de cætero inviolabiliter observentur ; pœnam unciarum auri duarum à Contrafaciēte , vice qualibet , statuimus auferendam , in dictæ Urbis opere mœnium applicandam . De quibus observandis , ipsaque pœna à quibuscumque delinquentibus extorquenda præter exceptionem aliquam Personarum , Vos dictos Officiales præsentēs pro vestro tempore , Vosque futuros pro vestris temporibus , in ipsorum vestrorum Officiorum principio , præstare volumus debita juramenta . Ea propter fidelitati vestræ mandamus , quatenus forma hujusmodi ordinationum nostrarum , per Vos diligenter attentā , illas de cætero tenaciter observetis , & faciatis vestris temporibus inviolabiliter observari ; alioquin si in præmissis , aut in auferendo dictam pœnam à delinquentibus , negligentes fueritis , vel remissi ; pœnam ipsam à Vobis faciemus irremissibiliter extorqueri . Tuque ò Justitiarie , vel Capitanie tempore tui officii , tam à præsentibus Prætorē , Judicibus , & Juratis , quàm à futuris , anno quolibet creandis , pro præmissorum observatione nullatenus violanda , corporale , ad Sancta Dei Evangelia , exigas Sacramentum . Datum Messanæ Anno Dominicæ Incarnationis . Millesimo Trecentesimo Quadragesimo , Quinto Decimo Septembris Nonæ Indictionis .

PRIVILEGIA , ET SIGILLUM URBIS ,

*quæ sub tribus clavibus conservari consueverant ,
sub una tantum clave conserventur per Albertum de Milite detinendam .*

Anno
1340.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIÆ , Prætori , Judicibus , & Juratis felicis Urbis Panhormi gratiam suam , & bonam voluntatem . Cum pro meliori per nostram Excellentiam noviter sit provisum , quod illæ tres claves , quibus janua domus , in qua conservantur sigillum , & Privilegia dictæ Urbis , clauditur ; reducantur ad unam , & illa clavis una per Albertum de Milite de eadem Urbe Militem , consiliarium , familiarem , & fidelem nostrum , tanquam ad id virum idoneum , custodiat , & etiam conservetur ; fidelitati vestræ mandamus quatenus dictas tres claves januæ prædictæ ad clavem unam , ut prædicitur , reducentes ,

ducentes , clavem ipsam per dictum Albertum conservandam ut supra, ipsi Alberto, præter alicujus conditionis obstaculum, assignetis, quem unâ Vobiscum ad inquirenda, & videnda Privilegia prædicta, nec non & sigillandum, cum opus extiterit, volumus interesse. Datum Messanæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo, Quinto Decimo Septembris Nonæ Indictionis.

ABOLITIO TARENI UNIVS

*pro qualibet uncia, solui soliti pro pannis
ad taglium vendendis.*

Anno
1340.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, Capitaneo, Prætori, Iudicibus, &
Iuratis felicis Urbis Panhormi, fidelibus suis,
gratiam suam, & bonam voluntatem. Vacan-
tibus Nobis pridie, ut debitum exigit princi-
pium una cum inclyto Infante Joanne Duce
Athenarum, Neopatriæ, Marchione Randa-
cii, Comite Calataphimi, & nobilis Civita-
tis Messanæ Gubernatore, ac Regni Siciliæ

Vicario Generali, carissimo fratre nostro, cujus præcipuè, ex na-
tura dicti sui Officii Vicariatus, interest circa bonum, & com-
modum regimen Regni nostri, ipsiusque Regni fidelium; occur-
rit Nobis, & ex inde perpendimus directum tareni unius, qui
hactenus per tenentes pannos ad taglium, seu minutum, pro usu
eorum in tota Sicilia, pro qualibet scilicet uncia pretii hujusmodi
pannorum, ratione gabellarum, in tota dicta Insula per Maje-
statem nostram de novo impositarum pro Galearum constructio-
nibus, solvebatur fore prædictis nostris fidelibus, quorum sincera
fides pro Gloriosissimi Principis Domini Genitoris nostri nomine,
arque nostro, & dicti carissimi Fratris nostri, nostrorumque zelo
Regalium, devotionis affectione, & experientia operum, nullis
eos formidinihus, sive periculis currentibus comprobata, inter
cætera orbiculos viget, & pollet, in eorum gravaminibus totis
anhelantibus subvenire; prædictum directum tareni unius solvendi
per dictos tenentes pannos præfatos ad taglium, à primo instan-
tis mensis Septembris hujus anni nonæ Indictionis in antea in totâ
Sicilia, de Domini Fratris nostri consilio, in alleviationem di-
ctorum

etorum nostrorum fidelium; providimus irritandum, decernentes quòd Emptor prædictorum pannorum Mercatoribus pannos ipsos vendentibus prædictum dirictum, seu alium solvere minimè compellatur: fidelitati vestræ mandamus, quatenus statim visis præsentibus attenta forma prædictæ provisionis nostræ per dictam Urbem irritationem dicti dirictus factam per Majestatem nostram, quo ad ementes dictos pannos ad taglium, seu eorum usum, ut supra, quòd nullus Emptor pannorum hujusmodi ad taglium dirictum præfatum prædictis Mercatoribus illos vendentibus solvere teneatur, quòdque Mercatores ipsi eundem dirictum ab eisdem ementibus, sub pœna auri unciarum decem ab eorum quolibet si secus indè fecerit, & quotiès contraxerit irremissibiliter extorquenda per Vos, petere audeant, vel præsumant, divulgari publicè per Præconem, idque faciatis inviolabiliter observari. Datum Messanæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo, Vigesimo Septimo Septembris Nonæ Indictionis.

*INTIMAT SE CUM TOTO EXERCITU,
adversus Hostes contra Milacium castra-
metatos, iturum.*

Anno
1341.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIÆ Magnatibus, Militibus, Baronibus, Stipendiariis, Officialibus, & Personis omnibus aliis Civitatum, Terrarum, & Locorum Insulæ nostræ Siciliæ præsentibus literas inspecturis, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Ecce confidentes in Divina Clementia, quæ causam nostram, & omnium nostrorum fidelium Siculorum continuè fovet, & benignè prosequitur, & multiplicibus rationibus ad hoc facientibus, de consilio Incltyti, & Spectabilis Infantis Joannis Ducatum Athenarum, & Neopatriæ Ducis, &c. & Regni Siciliæ Vicarii Generalis, &c. dilectissimi Fratris nostri, ac Magnatum, & Procerum Regni nostri matura deliberatione digesta, contra Hostes nostros existentes in obsidione Milacii, in proximo, auxiliante Deo, procedere decrevimus viriliter, & potenter, totumque Exercitum nostrum Equitum, & Peditum Bellatorum habere in fronteriis pro dicta causa per totum vigesimum diem mensis Novembris

vembris ad tardius. Pro quo Vobis universalitèr, & particularitèr nunciando Hostiarium nostrum latorem præsentium ad partes ipsas duximus præmittendum, ut hoc nostrum edictum celeritèr veniat ad notitiam singulorum, cum subsequenter nostras particulares mittimus literas latiores, & ut Officiales Civitatum, Terrarum, & Locorum prædictorum edictum ipsum per easdem Civitates, Terras, & Loca, instantèr faciant voce præconia divulgari. Datum in nobili Civitate Messanæ, in absentia sigilli nostri gratiæ, quòd misimus ad planum Milacii, sub sigillo nostro Justitiæ Primo Novembris Decimæ Indictionis.

MANDAT UNAM CLAVIUM ARCHIVII

penes Albertum de Milite conservari, & ut in omnibus per Universitatem rebus agendis intervenire debeat.

Anno
1342.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIÆ, Prætori, Iudicibus, & Iuratis felicis Urbis Panhormi, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum diligenti deliberatione præhabita de beneplacito, & nostro mandato procedat, quòd Albertus de Milite de dicta Vrbe Miles, consiliarius, familiaris; & fidelis noster unam de clavibus Archivii Urbis ejusdem, illam scilicèt, quam nunc tenet de nostro mandato, usque ad nostrum beneplacitum teneat, custodiat, & conserveat, quòdque in agendis, atque servitiis Universitatis ejusdem, pro ut quondam Ioannes de Calvellis Miles, de ordinatione Curie, vita sibi comite, faciebat; intersit, & agat: fidelitati vestræ mandamus, quatenus prædictum Albertum prædictam clavem tenere de cætero permittentes, ipsum in prædictis agendis, atque negotiis Universitatis ejusdem, quoties illa tractatis, & agitis, evocetis, ipsaque expediatis: ità quòd nihil eum ex indè lateat nullo modo, & hæc agat cum plena notitia nobilis Manfredi de Claramonte, Comitis Claramontis, Regni Siciliæ Siniscalci, ac dictæ Urbis Iustitarii, & Capitanei, consilarii, familiaris, & fidelis nostri, quem plenam habere volumus notitiam hujusmodi agendorum. Datum Messanæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Secundo, Sexto Decimo Januarii Decimæ Indictionis.

PROHIBET VICTUALIUM EXTRACTIONES

per extrà, vel intra Regnum à Carricatorio Thermanum fieri, imò eadem per Portum Panhormi extrahi debere.

Anno
1342.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIÆ, Magistro Portulano Siciliæ, nec non particularibus Portulanis Portus Maritimæ Terræ Thermanum, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Cum ad supplicationem pro parte Vniversitatis hominum felicitis Urbis Panhormi nostrorum fidelium, proinde Celsitudini nostræ humiliter factam, ad evitanda præcipuè discrimina, & sinistra, quæ Vassellis in dicta Maritima victualibus onerandis, tam ex contrarietate, & tempestate ventorum, & procellarum, pro ut hæctenus aliquando accidere consuevit, quàm etiam ex discursibus Galearum, & aliorum Vassellorum armatorum nostrorum Hostium, possent accidere; super consulta deliberatione providimus, & volumus, quòd victualia, seu ligumina de Portu, seu Maritima dictæ Terræ Thermanum extrà, vel infrà Regnum, seu infrà Siciliam deferenda cum quibuscumque Vassellis ex nunc in anteà, usque ad beneplacitum, nostrum, nullatenùs extrahantur; quin imò victualia, & ligumina ipsa ad dictam Urbem Panhormi, de Portu ipsius Urbis, in quo Vassella meliùs, habiliùs, & securiùs poterunt onerari, extrahenda deinde, deferantur: ita tamen quòd dictus Portus dictæ Urbis Panhormi semper, & continuè sit paratus, & apertus, ut ab indè victualia, & ligumina quotiescumque, quando-cumque, & pro ut necesse fuerit per munitionem Civitatis Messanæ, & aliarum Terrarum, & Locorum Siciliæ, liberè, & absque contradictione qualibet possint extrahi ad dictam Civitatem, ac Terras, & Loca alia prædicta, ut prædicitur, deferenda, & quòd nullum impedimentum, & obstaculum, seu dilatio Vassellis in eodem Portu, victualibus, seu liguminibus propterea onerandis, quacumque ratione, vel causa seu modo aliquo inferatur; fidelitati vestræ præcipiendo mandamus, quatenùs nulla victualia, & ligumina de dicto Portu, seu Maritima dictæ Terræ Thermanum extrà, vel infrà Regnum, seu infrà Siciliam deferenda, pro casibus prædictis, in forma, & modo prædictis, aliquatenùs extrahi, quin imò victualia, & ligumina ipsa ad dictam Urbem Panhormi de-

mi deferri, ab inde, ut prædicitur, extrahenda, sine molestia, & contradictione qualibet permittatis. Datum Messanæ Quarto Februarii Decimæ Indictionis.

*MANDAT JUS GABELLÆ SUPER FRUMENTIS
emendis, & vendendis imposta ulterius exigi non
debere, imò totaliter aboleri.*

Anno
1342.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, Judicibus, & Juratis Civitatis Agri-
genti, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam
voluntatem. Pro parte nonnullarum Univer-
sitatum hominum Civitatum, & Terrarum
Siciliæ, nostrorum fidelium, fuit nupèr no-
stro Culmini supplicatum, quòd cum Uni-
versitas ipsius Civitatis Agrigenti infrà præsentem annum undeci-
mæ Indictionis imposuerit in Civitate prædicta, pro habitione, vi-
delicèt pecuniæ subventionis, & Cassiæ propter guerram, Ga-
bellam Sanfariæ, ipsamque vendiderit, seu ad gabellam concess-
erit pro certa pecuniæ quantitate, exercendam per ipsius Gabello-
rum sub certis pactis, & conventionibus proindè habitis inter
Universitatem eandem ex una parte, & Gabellosum eundem ex
altera, & inter pacta, & conventiones hujusmodi sit insertum.
Capitulum continentiar subseguentis: Ki chascuna salma di victua-
glu, oi di ligumi, li quali si vindirannu, & accattirannu in la
Chitati di Girgenti, & in lu so territoriu, tantu caricati in Va-
xelli, quantu non caricati, si paghi per lu Vendituri granu me-
zu, e per lu Accattaturi granu meza, di li quali li dui parti si
divinu applicari à la dicta Cabella, e l'autra terza parti divissi
essiri di lu Sanfaru, per manu di cui farrà facta la dicta vindita
di ipsi. Et si per avintura quissa vindita fussi facta senza Sanfaru,
tuctu lu predictu integru dirictu si applichi à la dicta Cabella:
Dictæque Unversitates, ex solutione dirictus dictæ Gabellæ fa-
cienda in modo, & forma in dicto Capitulo designatis, reputent,
& sentiant se non modicum aggravatas, providere eis super hoc
opportuno remedio dignaremur; & hujusmodi supplicationibus in-
clinati, quia viso, & examinato tenore Capituli supradicti, habi-
toque super hoc per nostram Curiam consilio diligenti, & consi-
derato

derato propterea ex ipsius Gabellæ perceptione directus, dictis nostris fidelibus diversa gravamina irrogari; per nostram Curiam est deliberatè provisum, quòd hujusmodi Gabella, à primo Septembris proximè futuri undecimæ Indictionis in antea, irritetur, & protinus annulletur, pecunia ad quam ascendit ipsius Gabellæ locatio, aliundè per Vos pro parte Curiae perquirenda. Propter quòd fidelitati vestræ mandamus, quatenus attendita forma provisionis ejusdem, eam, quatenus superius declaratur, studeatis inviolabiliter observari. Datum Messanæ Quarto Februarii Decimæ Indictionis.

*CONFIRMAT IN NOTARIUM PUBLICUM
Bartholomæum de Alamagna, per Vniuersita-
tem electum, & approbatum.*

Anno
1342.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILLÆ, Vniuersis hominibus felicis Urbis Panhormi, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Quia Notarius Bartholomæus de Alamagna de dicta Vrbe fidelis noster, quem in Notarium publicum dictæ Urbis unanimiter, & concorditer elegistis, & approbastis, pro ut in decreto electionis, & approbationis ejusdem per Vos sibi facto, & per Eum nostræ Curiae præsentato plenius continetur, inventus est, ex tenore decreti prædicti, fidelis, idoneus, & sufficiens ad hujusmodi publici Notariatus Officium exercendum; ipsum Notarium Bartholomæum, recepto prius ab eo fidelitatis, & ipsius publici Notariatus Officii legaliter exercendi corporali, & debito ad Sancta Dei Evangelia juramento, duximus in eodem publici Notariatus Officio confirmandum. Ea propter fidelitati vestræ mandamus quatenus præfatum Notarium Bartholomæum ipsum publici Notariatus Officium in eadem Vrbe. exercere auctoritate præsentium permittentes; ad eum, tanquam ad Notarium publicum dictæ Urbis per Vos, ut profertur electum, & approbatum, per nostram Celsitudinem, ut prædicitur, confirmatum, in his omnibus, quæ ad ipsius publici Notariatus Officium spectare noscuntur, ad honorem, & fidelitatem Culminis nostri, quoties opus fuerit, recurrere debeatis. Datum Messanæ Quarto Februarii Decimæ Indictionis.

SIMILIS

S I M I L I S C O N F I R M A T I O
in Personam Francisci de Primo.

Anno
1342.

ETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILLÆ, Universis hominibus felicitis Urbis
Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bo-
nam voluntatem. Quia Notarius Franciscus de
Primo de dicta Urbe fidelis noster, quem in
Notarium publicum dictæ Urbis unanimiter, &
concorditer elegistis, & approbastis, pro ut in
decreto electionis, & approbationis ejusdem per Vos sibi facto,
& per eum nostræ Curie præsentato plenius continetur, inventus
est, ex tenore decreti prædicti, fidelis, idoneus, & sufficiens ad
hujusmodi publici Notariatus officium exercendum; ipsum Nota-
rium Franciscum, prius ab eo recepto fidelitatis ipsius publici No-
tariatus Officii legaliter exercendi corporali, & debito ad Sancta
Dei Evangelia juramento, duximus in eodem publici Notariatus
Officio confirmandum. Ea propter fidelitati vestræ mandamus,
quatenus præfatum Notarium Franciscum, ipsum publici Notaria-
tus Officium in eadem Vrbe exercere auctoritate præsentium per-
mittentes, ad eum, tanquam Notarium publicum dictæ Urbis
per Vos, ut præfertur, electum, & approbatum, & per nostram
Celsitudinem, sicut prædicitur, confirmatum, in his omnibus,
quæ ad ipsius Notariatus Officium spectare noscuntur, ad hono-
rem, & fidelitatem Culminis nostri, quoties opus fuerit, recur-
rere debeat. Datum Messanæ Sexto Februarii Decimæ Indi-
ctionis.

*SIMILIS CONFIRMATIO
in Personam Rustici de Rustico.*

Anno
1342.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX SICILIÆ, Vniuersis hominibus felicitis Urbis Panhormi fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Quia Notarius Rusticus de Rustico Concivis vester, fidelis noster, quem in Notarium publicum Urbis prædictæ unanimiter, & concorditer elegistis, & approbastis, pro ut in decreto electionis, & approbationis ipsius per Vos sibi ex inde facto, & per eum nostræ Curie præsentato plenius continetur, inventus est, ex tenore decreti prædicti, fidelis, idoneus, & sufficiens ad huiusmodi publici Notariatus Officium exercendum, ipsum, recepto prius ab eo fidelitatis ipsius publici Notariatus Officii legaliter exercendi corporali, & debito ad Sancta Dei Evangelia iuramento, duximus in eodem publici Notariatus Officio confirmandum; Ea propter fidelitati vestræ mandamus, quatenus ad eundem Notarium Rusticum, tanquam Notarium publicum Urbis prædictæ per Vos, ut præfertur electum, & approbatum, per nostram Celsitudinem confirmatum, in his omnibus, quæ ad ipsius publici Notariatus Officium spectare noscuntur, ad honorem, & fidelitatem Culminis nostri, quotiens opus fuerit recurrere debeatis. Datum Messanæ Sexto Februarii Quartæ Decimæ Indictionis.

JANUEN.

JANUENSES, ET CATHALANI INIMICI

non presumant intus Portum alter alterum offendere :

*imò invicem, dum in Portu stiterint,
pacem servant.*

Anno
1342.

PETRUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
SICILIÆ, Vniversitati felicitis Vrbis Panhormi,
fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem. Literas vestras nostro nupèr Culmini per Latorem præsentium destinatas, per quas diversa alia continentes petiistis, ut qualiter Vassella, & ligna venientia, seu declinantia ad Portum prædictæ Vrbis, Portum ipsum sub protectione nostra securè possint intrare, & in ipso, donec eis necessarium fuerit, morari, & esse, providere opportuno remedio dignaremur, benignitate recepimus consueta, & earum tenorem intelleximus factis plenè ad quas Vobis rescribimus, quòd, habito super contentis in dictis literis vestris consilio diligenti, est per Curiam nostram deliberatè provisum, quòd quotiescumque de còterò aliquod Vassellum, Galea, vel Lignum Cathalanorum, vel Januensium, de quibus propter guerram intèr eos novitèr ortam habetur suspicio, quòd se ad invicem in Portibus nostris offendant, in quibus paritèr debent securè, & absque offensa morari, eo maximè quòd propter eorum offensas mutuas, Mercatores, quorum frequentia Insula nostra Siciliæ beatior redditur, ab inde deviant in Gabelarum Curia nostræ præjudicium, atque damnum, venerit, seu declinaverit ad Portum Vrbis prædictæ, & Portum ipsum intrare volverit, ac ibi morari, & esse per tempus modicum, siue nultum, teneatur, ac servetur forma subscripta, videlicèt, quòd postquam dictum Vassellum, Galea, vel lignum Portum ipsum intraverit, Viceadmiratus dictæ Vrbis, qui pro tempore sit, recipiat pro parte nostræ Curia à Patronis hujus Vasselli, Galeæ, vel Ligni idoneam, & sufficientem fidejussoriam cautionem, de qua sit sibi pro parte ejusdem Curia plenè cautum, quòd ipse Patronus dicti Vasselli, Galeæ, vel Ligni, & Navigantes in eo, si fuerint Januenses, non offendant in eodem Portu, siue damniscent Cathalanos in personis, & rebus eorum, & versa vice, si fuerint Cathalani, non offendant similiter Januenses. In defectu verò hujusmodi fidejussoria cautionis; dictus Viceadmiratus faciat sibi dari per Patronum dicti Vasselli, Galeæ, vel Ligni, timones, & velum

& velum, seu vela Vasselli, Galeæ, vel Ligni ejusdem, tenenda, & conservanda tamdiù per dictum Viceadmiratum, quo usque Vassellum, Galea, vel Lignum ipsum, de cujus offensa dubitatur, sit paratum totalitèr ad recessum; in defectu quidè præmissorum Patronus Vasselli, Galeæ, vel Ligni prædicti tamdiù teneatur, ut obses per dictum Viceadmiratum, quo usque Vassellum, Galea, vel Lignum ipsum, de cujus invasione timetur, de ipso Portu recesserit ad suum viaggium profecturum, in prædictis Patroni ipsius electione servata. Propter quod fidelitati vestræ mandamus, quatenus forma provisionis nostræ prædictæ per Vos diligentèr attenda, eam, quatenus declaratur superius, observetis, & faciatis inviolabilèr observari. Datum Messanæ Vigesimo Februarii Decimæ Indictionis.

*RENUNCIATIONES PER OFFICIALES, SEU
particulares Civēs Urbis in infrascriptis ex extra factæ de beneficiis, & Privilegiis Urbi concessis non valeant, ac si factæ non fuissent, habeantur, inò, post renunciaciones, sui fori beneficio uti possint, quibusvis in contrarium disponentibus, non obstantibus ullo modo.*

Anno
1342.

LEODOVICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Nova felix nostræ coronationis festivitas, & ad Regium fastigium nostra nova elatio gloriosa meritò Nos invitat, quanquam etiam hoc nostræ Clementiæ sit innatum, ut novas gratias, atque præmia cunctis nostris fidelibus, & præsertim benemeritis conferamus. Per præsens itaque Privilegium notum fieri volumus Universitatè præsentibus, quàm futuris, quòd attendentes antiqua fidelia obsequia per dilectam Nobis Universitatem felicis Urbis Panhormi, divæ memoriæ gloriosis Principibus Dominis Avo, & Patri nostris Regibus, ac eorum Prædecessoribus, tota mentis, & animi puritate, collata, quæ Nobis confert, & conferre poterit, dante Domino gratiora, nec minùs fidem puram, & dilectionem sinceram, quas eisdem Dominis Regibus semper gessit, & Nobis gerit; ad supplicationem nupèr nostro Culmini humilitèr factam pro parte Universitatis Urbis ejusdem per Joannem de Calvellis Militem, Manfredum de Albaneto Juris Civilis Professore, Andræam de Falcidia,

Falcidia, & Henricum de Bandino de Panhormo, fideles nostros, Sindacos ejusdem Universitatis ad nostram præsentiam destinatos, eidem Universitati tanquam benemeritæ in perpetuum à primo Septembris proximè futuri duodecimæ Indictionis in antea gratiose concedimus, quòd renunciatio singularitèr, & generalitèr tacitè, vel expresse facienda, tam per Sindacos dictæ Universitatis ejus nomine, quam per singulos Cives, & Habitatores suos nomine proprio, de quibusdam Privilegiis, & beneficiis eorum tam in contractibus, quam extra, aliquo modo non valeat quibus fiat. Sed ita post renunciationem ipsam dictis Privilegiis, & beneficiis fori sui utantur, fruantur, & gaudeant, ac si dicta renunciatio facta minimè per ipsos, & eorum quemlibet extitisset, quibuscumque legibus, seu ordinationibus nostræ Curix huic fortè contrariis, quibus in hac parte volumus derogari, non obstantibus ullo modo, Magistro Justitiario, & universis Officialibus, & personis, quatenus à prædicto primo Septembris in antea constituendis fidelibus nostris præsentis Privilegii tenore mandantes, ut neminem ex eisdem Panhormitanis Civibus vigore renunciationis ipsius impellant, vel molestant, quin imò eis dictam nostram gratiam observent, & faciant inviolabiliter observari. In cujus rei testimonium certitudinem, & cautelam præfens Privilegium sibi ex inde fieri, & sigillo dicti Domini Regis Genitoris nostri pendenti, quo vita sibi comite in Privilegiis utebatur defectu sigilli nostri non dum facti, jussimus communiri plena notitia, conscientia, & expresso assensu, & auctoritate incliti, & Spectabilis Infantis Joannis Athenarum, & Neopatriæ Ducis, Marchionis Randacii, &c. ac Regni Siciliae Vicarii Generalis Patruj nostri Carissimi, & Bajuli, & Tutoris intervenientibus ad præmissa. Datum Catanæ per nobilem Raymundum de Peralta Comitem Calatabilloctæ Regni Siciliae Cancellarium, & majorem Camerarium, ac Regni Aragonum Admiratum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Secundo, mense Octobris ultimo ejusdem Undecimæ Indictionis. Receptum penes Prothonotarium.

IN QUATUOR CASIBUS INFRA
in Privilegio expressis Jus Gabellæ possessio-
niam non solvatur.

Anno
1343.

ODOVICUS DEI GRATIA REX SICILIE.

Gilio Eximenis de Yuar Militi, Provisori Castrorum suorum Siciliae, & statuto per Curiam super exercitio Gabellarum novarum ejusdem Curie in Vrbe felici Panhormi Consiliario familiari, vel Substituto per eum super ipsius Officii exercitio in Vrbe ipsa, fidei suo gratiam suam, & bonam voluntatem. Pro parte ipsius Universitatis hominum nostrorum fidelium dictæ Urbis fuit nuper cum querela coram nostra expositum Majestati, quod Gabellori Gabellæ possessionum dictæ Urbis de Gabellis de novo per nostram Curiam impositis in tota Sicilia pro constructione Galearum, directum dictæ Gabellæ à nostris fidelibus dictæ Urbis in subscriptis Casibus, contra tenorem Capitulorum super hoc per nostram Curiam editorum, exigunt, & extorquent: videlicet pro possessionibus datis alicui per Curiam in solum cum termino quatrimestris temporis ad redimendum illas, ut est fieri solum, & deinde per Patronos ipsorum infra ipsum quatrimestre tempus redemptis. Item pro possessionibus venditis per aliquem alicui, & soluto per utroque scilicet Venditorem, & Emptorem directum dictæ Gabellæ, quæ successivè infra debitum tempus per aliquem Jure Prothomios, seu consanguinitatis, aut vicinitatis recuperantur à manibus Emptoris ipsius, pro qua recuperatione, seu adjudicatione, dicti Gabellori petunt iterato solvi eis directum præfatum, & pro possessionibus, pro quibus alicui jus census annuatim debetur, quorum Patroni, sive illas tenentes deficiunt forte in solutione dicti census, recuperatis per illos, qui eas primo tenebant, ipsasque concesserant sub solutione dicti annui census ad manus, & dominium eorum tanquam ad veros dominos possessionum ipsarum, ad quos earum directum dominium de Jure spectat: & nostro Culmini humiliter supplicatum super hoc dictis nostris fidelibus opportuno juris remedio per nostram Curiam subveniri; nec minus dictos census per ipsam Curiam declarari; hujusmodi supplicatione benignè admissa; quia inspectis per Curiam nostram dictis Capitulis editis per eandem Curiam super exercitio dictæ Gabellæ, ac etiam habito super his per Officiales ipsius Curie diligenti

ligenti consilio , prædictos casus Tibi in forma , & modo subscriptis duximus tenore præsentium declarandos: videlicet, quod pro dictis possessionibus insolutum daris, & redemptis ante quattrimestre tempus, ut supra, de quo dicta Capitula satis claram mentionem faciunt, & maxime quia dominium possessionum ipsarum non est in aliquem translatum, nisi cum conditione redemptionis præfatæ. Item quod pro dictis possessionibus jure sanguinis, aut parentelæ, sive Prothomissos, aut vicinitatis recuperatis per aliquem, & sibi per Curiam dictæ Urbis infra sibi debitum, & statutum tempus secundum consuetudinem dictæ Urbis adjudicatis; si tamen directus dictæ gabellæ solutus inde fuerit per Venditorem, & primum Emptorem, eo quod pecunia directus ipsius contingens dictum primum Emptorem restituitur sibi per dictum recuperatorem possessionis ipsius, ipseque non debeat pro una, eademque re duplicem solutionem directus ejusdem facere. Et pro dictis possessionibus, ex quibus solvitur census, quæ recuperantur per Patronos, & Dominos ipsarum ob non solum censum ipsum, eo quod possessio ipsa reducitur ad verum Dominum, & Patronum suum, ut supra, directus dictæ gabellæ minime debeatur, sive solvatur; Propter quod fidelitati tuæ mandamus, quatenus attenta forma dictæ provisionis, & declarationis nostræ illam in dicta Urbe per Gabellotos gabellæ præfatæ pro parte nostræ Curie facias inviolabiliter observari, non permittens aliquos ex dictis nostris fidelibus contra declarationem ipsam per Gabellotos eosdem indebitè molestari, nulla excomputatione per dictos Gabellotos tanquam eis justè non competenti, sive debita, proinde proponenda, seu ipsis per nostram Curiam facienda. Datum Caranæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragésimo Tertio, Tertio Decimo Novembris Duodecimæ Indictionis.

HABENTES DECRETA CIVILITATIS IN DE-
bita forma expedita omnibus immunitatibus, & gratiis oriundi
Civibus concessis fruuntur, & gaudeant nulla regia con-
firmatione requisita: forma enim Civilitatis per Regem
Fridericum Tertium data, & per Regem
Petrum Secundum confirmata hic in
Privilegio epilogatur.

Anno
1346.

LEODOVICUS DEI GRATIA REX SICILIÆ.

Universis Officialibus, per totam Siciliam constitutis, & constituendis, præsentēs literas inspecturis, fidelibus suis, gratiam suam, & bonam voluntatem: Olim, tempore, scilicet, quo gloriosus Princeps Dominus Rex Eridericus dicti Regni Rex illustris, Avus noster Reverendissimus, memoriæ recoiendæ, Cives felices Urbis Panhormi, eorum consideratis obsequiis laude dignis, auctoritate cujusdam Privilegii ipsius Domini Avi nostri regiis eisdem Civibus Panhormi facti sub prædicti Domini Avi nostri consuetis titulo, & sigillo, libertatibus, & immunitatibus decoravit præfatus Dominus Avus noster Rex, tenore ejusdem Privilegii declaravit, quod possent uti, & gaudere libertatibus, & immunitatibus prædictis, qui essent Cives Civitatis ipsius modo, & forma inferius adnotatis, videlicet quod Oriundi de Civitate ipsa utrum ibidem Uxorem habent, an nē, dummodo cum eorum Uxoribus, si Uxores habeant, & si non habeant Uxores, cum eorum familiis, & postquam Uxores duxerint cum eorum Uxoribus, & familiis in eadem Civitate habitent, & morentur. Item Exteri, qui in eadem Civitate Panhormi habent Uxores oriundas de Civitate ipsa, vel Cives Civitatis ejusdem, qui ex nunc in antea in eadem Civitate ducent Uxores, quæ sint oriundæ, vel cives Civitatis ejusdem à die quo ducent easdem. Item Exteri cujuscunque Nationis existent, qui in eadem Civitate Panhormi duxerunt, & ducent Uxores, quæ non sint oriundæ, nec cives Civitatis ejusdem, & qui cum eorum Uxoribus animo habitandi, & morandi ibidem aliunde venerunt, & de cætero venient ad incolatum, & habitationem Civitatis ejusdem, postquam cum eorum Uxoribus, & familiis in prædicta Civitate per annum unum, mensem unum, hebdomadam unam, & diem unum continuè habitaverint, & morati extiterint, statim post elapsum eorundem temporum. Illi
verò

verò Exteri ex prædictis Civibus, quorum Uxores præmori contigerit, donec post obitum Vxorum eorum cum tota familia sua, & majori parte fortunarum suarum in eadem Civitate habitabunt, & morabuntur; prædicta immunitate, & libertate gaudeant, & utantur, dum modo alibi Vxores non habeant, neque ducant. Statim autem, quòd prædicti Cives dictæ Civitatis Panhormi, & etiam oriundi, cum eorum Vxoribus etiam hujusmodi oriundis de Civitate ipsa, & non habentes ibidem Vxores cum eorum familiis de eadem Civitate recedant animo alibi habitandi, donec præscripto modo erunt extra Civitatem eandem, prædictis libertate, & immunitate non gaudeant, nec utantur. Subsequentèr verò concurrentibus ad habitandum ad prædictam Urbem nonnullis Exteris, & ad eam ducentibus eorum Vxores, & familias, ut effecti Cives propterea dictæ Urbis, prædictis immunitatibus, & libertatibus valeant uti, & gaudere, eo quod pro majori parte ipsorum, guerrarum turbinibus, derelicta Vrbe ipsa, ad mansiones proprias dicti Exteri cum Vxoribus, & familiis redibant; Vniversitas prædicta Urbis providit eisdem Exteros dictis libertatibus, & immunitatibus protinus spoliari, & quòd decreta dictis Exteris facta de eorum Civilitate pro nullis, & inanibus haberentur. Et si forte aliqui Exteri ad Urbem ipsam cum eorum Vxoribus, & familiis eligerent accedere, & in ea continuè habitare, & ad faciendum eis decreta hujusmodi cautius procederetur Exteri prædicti in Urbe ipsa continuè morari volentes cum eorum Uxoribus, & familiis habere deberent de eorum Civilitate Decreta sub sigillo Universitatis prædictæ Urbis, per eosdem Exteros effectos Cives legitimos Urbis jam dictæ, cum immineret necessitas, producenda, quibuscumque aliis decretis sub alia forma factis dictis Civibus minimè valituris, dictaque provisio per Serenissimum Principem Dominum Regem Petrum Secundum ejusdem Regni illustrem, Divæ memoriæ, Genitorem nostrum Reverendum ad ipsius Vniversitatis petitionem, usque ad ejusdem Domini Genitoris nostri beneplacitum extitit confirmata. Nupèr autem pro parte dictæ Vniversitatis per Joannem de Calvellis Militem, & Manfredum de Albaneto legum Doctorem, dictæ Vniversitatis Syndacos, ad Curiam nostram missos nostræ extitit Excellentie humiliter supplicatum, ut cum Vniversitas ipsa proponat de cæterò singula decreta Civitatis Civium Urbis prædictæ facere, seu fieri facere ejusdem Civitatis cum distinctione prædictæ declarationis factæ, ut prædicatur, per prædictum Dominum Avum nostrum Regem, quæ, ut supra, in eodem Privilegio ad-

notatur , & sub sigillo Vniversitatis jam dictæ , in quibus se subscribant Vrbis Prætor , & Judices antedictæ , ad factionem hujusmodi decretorum cum cautela , & diligentia procedendo , ut tantum veri Cives prædictæ Vrbis utantur libertatibus , & immunitatibus indultis , & eisdem Civibus , ut profertur , & non qui dictis immunitatibus , & libertatibus frui , deceptivis coloribus , & callidis deceptionibus machinantur , vereaturque tam decretis eisdem Civibus per Vniversitatem ipsam jam factis sub sigillo ejusdem Vniversitatis , & subscriptione Prætoris , & Judicum prædictorum , quam hujusmodi decretis Civilitatis per Vniversitatem ipsam cum prædicta distinctione , & in eadem forma dictis Civibus de cætero faciendis per Vos fidem plenariam minimè adhiberi , oporteatque dictos Cives habitis eisdem decretis in prædicta forma , & cum eadem distinctione declarationis de confirmatione ipsorum Majestati nostræ dirigenda , Vobis literas impetrare , providere super hoc , ac decretis prædictis , ut supra , jam factis , & in præmissa forma de cætero faciendis per Vos fidem dari , dictisque Cives ostendentes Vrbis prædictæ decreta , jam facta , ut supra , & cum dicta distinctione de cætero facienda in eadem forma ; tractari pro veris Civibus dictæ Vrbis , ac uti , frui , & gaudere libertatibus , & immunitatibus indultis Panhormitanis Civibus mandare nostra Serenitas dignaretur. Qua supplicatione admissa , fidelitati vestræ mandamus , quatenus , quoscunque fideles nostros ostendentes Vobis prædicta decreta Civilitatis facta , ut supra , & cum prædicta deliberatione in dicta forma de cætero facienda , non obstante quòd de confirmatione decretorum eorundem Vobis non producant nostræ literas Majestatis ; pro Civibus Urbis jam dictæ habentes , arque tractantes , ipsos uti immunitatibus , & gratiis Panhormitanis Civibus indultis præter molestiam , & contradictionem aliquam permittatis , nisi offerentes dicta decreta , considerata prædicta forma declarationis notata in eodem Privilegio , ut profertur , veniant eisdem libertatibus , & immunitatibus rationabilibus spoliandi. Datum Caranæ Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Sexto , Quinto Decimo Novembris , Quintæ Decimæ Indictionis.

CAPITULA PER UNIVERSITATEM OBLATA

Et per eosdem Dominos Regem, Reginam, Et Infantem Martinum decretata summatim hic in sequentibus numeris recensentur.

1. Officiales eligendi sint Cives, per Scrutinium, Et Annuales. 2. Officium Notariatus Curie Pratura detur duobus civibus probatis annuatim, Et non in perpetuum. 3. Duo Cives Panbormitani ordinentur in Magna Curia Judices. 4. Gabelle Universitatis, eorumque redditus restituantur eidem Universitati. 5. Ligna mortua possunt incidere Cives pro usu domestico in Territorio Bacharia, Et in nemoribus. 6. Confirmatio omnium Privilegiorum, Et consuetudinum, Et precipue quod nullus Civium possit extrahi, Et conveniri extra Urbem, nec Justitiarius se immiscere de causis civilibus. 7. Universitas, ejusque cives neminem teneantur hospitari, nec aliquid dare posatas etiam si sit de comitiva Regie Majestatis.

Anno
1392.

MARTINUS, ET MARIA DEI GRATIA REX,

ET REGINA SICILIÆ, ac Ducatum Athe-

narum, & Neopatriæ Dux, & Ducissa, & In-

fans Martinus Illustrissimi Domini Petri, bonæ

memoriæ, Regis Aragonum filius, & Dei Gra-

tia Dux Montis albi, Gubernator generalis pro

Serenissimo Domino Joanne Rege Aragonum

Fratre, & Domino nostro Carissimo in omnibus Regnis, & Ter-

ris suis, Coadiutorque dictæ Reginæ in regimine Regni, & Du-

catuum prædictorum, ac Pater, & legitimus administrator præ-

dicti Regis. Visis recognitis, & in nostro consilio plenarie intel-

lectis quibusdam Capitulis per Universitatem nostræ felicis Urbis

Panhormi, Nobis reverenter oblatis, ad humilem supplicationem

pro parte dictæ Universitatis Nobis factam, eisdem Capitulis cer-

tas fecimus responsiones, pro ut in fine cuiuslibet eorum latius

continetur. Quorum quidem Capitulorum, & Responsionum tenor

sequitur in hunc modum.

1. In primis supplicatur Sacris Regiæ Reginali, & Ducali

Majestatibus, quatenus placeant, & dignentur concedere Uni-

versitati felicis Urbis Panhormi, quod Justitiarius, & omnes Of-

ficiales eligendi pro tempore futuro sint, & esse debeant Cives

Panhormi, & debeant fieri per Scrutinium more solito, & sint

annuales. Placet Dominis Regi, & Reginæ, & Duci, quod Pri-

villegia, & antiquæ, ac rationabiles consuetudines servantur in

præmissis, ita quod Officiales prædicti sint tales, & sic eligantur,

& per

& per tantum tempus durent , sicut hactenus solitum est fieri in eadem Civitate , iuribus regiis semper salvis .

2. Item quod Officiū Notariatus Curiae Præturæ detur annuatim duobus Civibus fide dignis , & expertis , & non in perpetuum , ut solitum est fieri ab antiquo . Placet prædictis Dominis , quod Privilegia , & antiquæ , ac rationabiles consuetudines serventur in præmissis , & sint tales , & sic eligantur , & per tantum tempus durent , sicut hactenus solitum est fieri in eadem Civitate , iuribus regiis semper salvis .

3. Item , quod duo Iudices de Iudicibus ordinentur in magna Regali Curia , pro ut fuit bono tempore servatum , & continetur in Privilegiis antiquis Urbis prædictæ , & ita similiter de Advocatis . Prædicti Domini concesserunt ad præsens unum de dictis Iudicibus ; videlicet Rogerium de Berlione Legum Professore , & in futurum servabunt eorum Privilegia .

4. Item , quod Gabellæ Universitatis dictæ Urbis , & earum redditus restituantur Vniversitati prædictæ , pro ut bono tempore erat consuetum . Prædicti Domini de consensu expresso dictæ Vniversitatis recipiant dictas gabellas per duos futuros annos , videlicet Primæ , & Secundæ proximè futurarum Indictionum , exceptis centum unciis , quas eadem Vniversitas sibi retinet pro suis necessitatibus : post dictum verò tempus placet dictis Dominis , quod eadem Vniversitas recuperet dictas gabellas sibi pertinentes .

5. Item , quod omnes Cives possint incidere ligna in territorio Bachariæ sine solutione , & in nemoribus pro usu domorum Civium prædictorum , dummodo quod incidant ligna mortua . Placet prædictis Dominis .

6. Item , quod confirmetur Vniversitati prædictæ omnes consuetudines , & Privilegia dictæ Vniversitatis , & specialiter , quod nullus Civis civiliter , vel criminaliter possit principaliter extrahi , & conveniri extra Urbem prædictam , & Iustitarius prædictæ Urbis non possit , nec valeat intromittere se de causis civilibus . Placet prædictis .

7. Item , quod dicta Vniversitas non teneatur hospitari aliquem , nec dare aposatas alicui . Prædicti Domini concesserunt eidem Vniversitati in præmissis illud , quod concessum fuit per Prædecessores nostros volentes , & mandantes , quod dicta Vniversitas , & Cives ejus sint liberi , & immunes à prædictis polatissimis quod non teneantur , nec compellantur dicti , Vniversitas , & ejus Cives , neminem hospitari , quantumcumque sit aliquis ex comitiva Majestatis nostræ . Nos autem ostenso prius Excellentie

nostræ

nostræ quodam Privilegio factò de hujusmodi posatis per dictos Cives fideles nostros ipsis concessò per Reges , & Prædecessores nostros præfatis Vniuersitati , & ejus Civibus , fidelibus nostris ; præfatum Privilegium confirmamus, nihilominus mandantes , & de novo volentes ex mera liberali gratia, quòd dicta Vniuersitas , & ejus Cives fideles nostri sint liberi , & immunes ab oneribus posatarum ipsarum , & ita , & talitèr quòd ipsa Vniuersitas, vel ejus Cives fideles nostri imposterum non molestantur , ac etiam fancientes ab omnibus præmissa omnia inviolabiliter observari, promittentes in nostra bona fide jam dicta Capitula , & contenta in eis juxtà prædictas responsiones nostras tenere , & observare, teneri , & observari facere , & non contravenire aliqua ratione ; Mandantes Magistro Justitiario , & aliis nostris Officialibus quibuscumque Regni prædicti , præsentibus , & futuris , ut ipsa Capitula , & contenta in eis , & quolibet eorum teneant firmitèr , & observent , teneri , & observari faciant juxtà responsiones prædictas , & non contraveñiant , seu aliquem contravenire permittant aliqua ratione , vel causa , si de nostris confidunt gratia , & amore ; in cujus rei testimonium præfens Privilegium fieri , & sigillo impendenti nostri dicti Ducis , cum sigilla regia nondum sint facta , jussimus communiri. Datum in nostra felici Vrbe Panhormi die Vigesimo Sexto Junii Quintæ Decimæ Indictionis Millesimo Trecentesimo Nonagesimo Secundo , Regniq[ue] nostri dicti Regis Primo , & prædictæ Reginæ Quinto Decimo.

CAPITULA PER SYNDICOS URBIS DOMINIS REGI MAR-

tino Aragonum Regi, Martino, & Mariæ Sicilia Regi, & Regine conregnantibus post reductionem Panhormi oblata unà cum Responsionibus Regiis , quæ summatis hic enumerantur . 1. Conceditur Vniuersitati Panhormi , & Montis Regalis plenaria remissio omnium delictorum etiam quo ad crimen lese Majestatis . 2. Obedientia , & cultus erga Sanctam Romanam Ecclesiam , qui nunquam fuere prohibiti , liberè permittuntur salvo juribus Regie Coronæ . 3. Coronatio Regalis juxta consuetum morem in Vrbe Panhormitana celebretur . 4. Acta , & sententiæ lata vim habeant omni tempore , dummodo partes gravate possint appellare : quæ autem sententiæ in vim partialitatis , & odii lata fuerint ; censeantur nullæ . 5. Donationes factæ sint nullius valoris , & bona mortuorum tempore rebellionis sint heredum , ac successorum , exceptis iis , in quibus succeditur jure Francorum . 6. Conceditur relaxatio ab obligatione restituendi bona

di bona raptā exceptis bonis apparentibus, & quæ apparere poterunt, nec non bonis mobilibus, jocalibus, & Libris P. Petri Serra. 7. Gratia Privilegia &c. si qua sint derogata, redintegrentur, confirmentur, & si opus fuerit, de novo concedantur. 8. Universitas redintegretur in possessione Gabellarum. 9. Non teneantur ciues ad debita contracta, & fideiussiones tempore rebellionis. 10. Officiales annuatim creandi. 11. Absentibus etiam rebellibus omnia, ut supra, relaxentur delicta, si ad præscriptum tempus se præsentaverint, exceptis existentibus in Tropea. 12. Super Bullis Pontificiis de Beneficiis Ecclesiasticis expectanda dispositio, & ordinatio Summi Pontificis. 13. Circa Bullas Pontificias contra Regias Majestates fiat remissio, ut supra, dummodo iis non utantur amplius. 14. Captivi omnes liberentur præter Matbiolum Mangaro. 15. Eximuntur omni onere solutionis competentis Siciliae Marescalco, salvo eo, quod debetur Cancellario pro jure sigilli. 16. Privilegia Judaica, seu Sinagoga Judæorum eatenus conceduntur, quatenus Judæi in Universitate continentur. 17. Ratificatio eorum, quæ acciderunt Panbormi post fidem datam. 18. Prædictorum ratificatio facienda post coronationem Regiam. 19. Restituenda omnia bona iis, qui ex partialitate erga Serenissimos Dominos jacturam sunt passi.

Anno
1397.

MARTINUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, & Martinus eadem gratia Rex Siciliae, ac Ducatum Athenarum, & Neopatriæ Dux, & ejusdem Regis, & Regni Aragonum Primogenitus, & Gubernator generalis, & Maria eadem gratia dicti Regni Siciliae, & Ducatum prædictorum Regina, & Ducissa, & in dicti Regni Siciliae, & Ducatum eorundem regimine, & folio omnes tres confedentes, conregentes, & conregnantes. Et si innata benignitas regia subiectorum preces libenter exaudit, multo fortius angitur, cum ab his suscipit plurium obsequiosa servitia, eorum supplicationibus inclinari. Præsentis itaque scripti serie cunctis esse volumus manifestum, quod pridem dum Vrbs Panhormitana Henrici de Claramonte nostræ Majestatis Rebellis tyrannico iugo detineretur oppressa, Henricus præfatus, & Universitas ejusdem Urbis certos Nuncios, & Ambaxiatores ad Majestates nostras cum certis Capitulis transmiserunt. Quæ licet Excellentiae nostræ, consideratis demeritis ejusdem Henrici, essent plurimum odiosa, de innata tamen nostra clementia super his benignum præbuimus responsum. Tandem verò, cum præfata Vrbs Panhormitana

mitana depulsa erroris caligine ; stimulo naturali compulsa , jugum tyrannicum abieciſſet libertate adepta , de novo alios ſuos legitimos Ambaxiatores ad noſtram Serenitatem tranſmiſit , qui pro parte Univerſitatis prædictæ eidem Serenitati certa Capitula obtulerunt , ſuper quibus noſtras reſponſiones fecimus , quorum Capitulorum , & reſponſionum ſuper his factarum per Majeſtates noſtras tenor ſequitur in hac forma . Capitula ſupplicatoria pia miſeratione acceptata , de novo confirmanda , & novitèr in aliquibus additis impetranda , à ſublîmi gremio nunquam redeuntibus clauſo Sereniſſimorum , ac Inclytorum Dominorum noſtrorum Martini Regis Aragonum , &c. ac Martini , & Mariæ , Divina Gratia , Regis , & Reginæ Siciliae , ac Ducatum Athenarum , & Neopatriæ , Ducis , & Duciffæ , tam per Reverendum Dominum Gilfortem Panhormitanum Archiepiſcopum , Odinum de Pampara , Dominum Matthæum de Bonanno legum Doctorem , Matthæum de Caſſano , & Nicolaum de Bononia Syndacos , & Ambaxiatores hæcenus tranſmiſſos pro parte Univerſitatis felicis Urbis Panhormi , & Domini Fratris Pauli Reverendi Montis Regalis Eccleſiæ Archiepiſcopi ad ſupplicandum , & petendum , ut in procuratoriis inde factis continentur , quàm per Nobiles Dominum Riccardum de Albaneto Militem , Dominum Jacobum de Salamonibus de Orto legum Doctorem , & Aloyſium de Emanueli Ambaxiatores , & Oratores , ſive Syndacos novitèr conſtitutos , & ordinatos per eandem Univerſitatem Urbis Panhormi , & Archiepiſcopum ſupradictum Montis Regalis Eccleſiæ , nomine ipſius Eccleſiæ ſuæ , & Univerſitatis Civitatis Montis Regalis prædictæ , ad ſupplicandum de novo , & obtinendum confirmationem Capitulorum inſcriptorum acceptatorum , & de novo acceptandorum per eandem Regias Majeſtates , unâ cum prædictis Ambaxiatoribus primo miſſis , amoto tamen , & exempto ex ipſis primis per eosdem conſtituentes Joanne de Chabica ex certa rationabili cauſa , concernentium ad ſublimationem , & felicem ſtatum Principum dominorum prædictorum , ac honorem , utilitatem , & commodum Univerſitatis , & Eccleſiæ prædictæ , & Dominorum Archiepiſcoporum , & eorum Cleri prædictorum univerſalitèr , & particularitèr , ut infrâ ſerioſius patet .

I. In primis ſupplicanu humilitèr , & devotè , Ki li dicti noſtri Univerſitati di Palermu , & di Monreali , & Habitaturi di li predicti Chitati à la preſenti reductioni , & fidelitati exiſtenti , & reducti à li Principi ſupradicti , & ancora à li Reverendi Miſſeri Gilforti , & Miſſeri Fratri Paulu Prelati , ut ſupra , & tutti li altri Abbati , Chirichi , & Perſuni

luni Ecclesiastici di li dicti Chitati à lu presenti esistenti reducti, ut supra, li sianu liberati, relaxati, remisi, & absoluti particularitèr, & universalitèr de qualuncha delictu sia, in quocumque gradu tam in omni genere delictorum, quàm etiam in crimine læsæ Majestatis, etiam in primo capite, & in omni altru casu, Ki havissi pututu accadiri, quantumcumque havissiru commisu etiam contra la Excellentia di la Regali, & Reginali Maestati, sachenduli plena, & libera remissioni, e securitati tam in personis, quàm in rebus videlicet. Placet Regiis Majestatibus concedere prædictis Universitati suæ felicis Urbis Panhormi, & Universitati Montis Regalis, & earum omnibus Habitatoribus tam originariis, quàm Exteris plenarias remissiones, relaxationem, & absolutionem, etiam quo ad crimen læsæ Majestatis, & præcipuè in primo capite, in personis, & bonis cum reintegratione famæ, honoris, & dignitatis, pro ut petuntur, & ad idem placet eisdem Majestatibus concedere easdem remissionem, relaxationem, & absolutionem, ut supra, dictis Prælatis, & Ecclesiasticis Personis plus juris de novo in bonis concedere, quàm contineatur in responsionibus datis ad cœtera alia Capitula.

2. Item supplicanu li dicti Universitati di li predicti Serenissimi Signuri, tantu per loru debitu, quantu per loru exaltationi, e gloria di la loru Segia Regali ki dijanu permittiri ki tutti li Prelati, Chirichi, Chitadini, & habitaturi di li dicti Chitati poczanu, & à loru sia licitu viviri, e perseverari in la loru obedientia, fidi, & cultu di la Sancta Romana Ecclesia, & di lu Sanctissimu Patri, & Signuri Bonifaciu Papa Nonu. Quia per Majestates regias hoc nunquam fuit prohibitum, imò semper expresse permissum, Placet eisdem Majestatibus, salvis semper juribus, præheminentiis, ac prærogativis regalibus in Prælatis, dignitatibus, beneficiis pertinentibus Regiæ Coronæ quovis modo.

3. Item supplica la predicta vostra Universitati di Palermu, ki intra li altri Privilegii di la dicta Chitati, & Cathedrali Ecclesia di la dicta Chitati li sia acceptatu, & approbatu, & si necesse fuerit de novo concessu ki li predicti Serenissimi Signuri Re, e Regina, e tutti li altri Successuri loru, sequitandu li vestigi di li loru Serenissimi Predecessuri, si digianu coronari, e richipiri lu loru Sacru Diadema in la dicta Chitati di Palermu in lu locu usatu, & consueto. Nihilominus la dicta corona prindiri per manu di lu Reverendu Archiepiscopu di Palermu, lu quali farrà per lu tempu, cussi comu sempri esti statu usatu, & consueto pri li Privilegii di la dicta Chitati, & ad consolationi di la dicta

dicta Chitati , & Universitati ; dignetur la Serenitati di li dicti Signuri regali mestiri in executioni la dicta coronationi . Placet Regiis Majestatibus , quòd Coronatio Regalium fiat in Urbe Panhormi , pro ut fieri debet , & hætenus fuit consuetum , quam Coronationem dictæ Majestates celebrabunt , quàm citiùs poterunt ad totius Regni consolationem .

4. Item Ki omni sententia acti , & actitati in omni Curti di li dicti Chitati facti , & dati iustamenti hagianu viguri , & efficacia per omni tempu , supplendu omni defectu per li Serenissimi Signuri regali predicti di lorù certa scientia tam in civili , quàm in criminali . Placet Regiis Majestatibus : dum tamen à sententiis per ipsos Officiales latis possint partes , si sentient se gravatas , appellare infra dies viginti à die publicationis hujusmodi in dicta Urbe in antea numerandos . Si autem sententiæ fuissent latæ in vim partialitatis , & odii ; ipso jure censeantur nullæ .

5. Item Ki omni donationi ki fussi facta , oi stata promissa sub quacumque forma verborum , cum Privilegio , vel sine per li dicti Serenissimi Signuri Re , & Regina , tantu di beni burgenfatchi , & di beni mobili , & stabili , quantu di beni pheudali ubique existentibus , & in li dicti Chitati , & di loro Chiradini , & Habitaturi , etiam di li Prelati Clerichi , & altri Persuni Ecclesiastichi non vaglanu , ne tegnanu , ma sianu irriti , & cassi nullius valoris , comu si à principio non fussiru mai facti , & ki li beni tantu Stabili burgenfatchi , quantu pheudali , & mobili di li Morti tempore rebellionis sianu di li Heredi , & Successuri loro liberamenti . Placet Regiis Majestatibus , quoad Universitates prædictas , & singulares Personas earundem , quibus supra est remissum in primo Capitulo , quantum autem ad bona mortuorum Rebellionum placet dictis Majestatibus , quòd sint , & esse debeant Heredum , & Successorum eorumdem , pheudis dumtaxat exceptis , in quibus succedant jure Francorum filii , & filiar de eorum corporibus legitimè descendentes .

6. Item supplicanu li dicti Chiradini , & Habitanti di li dicti Chitati omni remissioni , & relaxationi di tutti li beni mobili , renditi , e proventi , ki fussiru stati piglati tantu di li Signuri regali , quantu di li Catalani , quantu di li Sicilianii , tantu in li dicti Chitati , quantu in omni ogni altra parti , ki non si poczanu adimandari a loro , ni etiam indi sianu tenuti ad restitutionem di li predicti Universitati , & Habitaturi , exceptu quilli li quali li havinu havuti , quantumcumque li dicti Universitati principalitèr , vel accessorie apparissiru obligati ad pagari , vel

ad defendiri , & fari boni : Placet Regiis Majestatibus exceptis
tis bonis apparentibus , & quæ apparere poterunt in futurum , ac
etiam exceptis expresse bonis mobilibus , jocalibus , & libris ve-
nerabilis in Christo Patris Petri Serra nostri tanquam Primogeni-
ti Aragonum Cancellarii .

7. Item ki si per alcunu tempu per li Serenissimi Signuri Re,
& Regina , oi altri Signuri Regali passati , oi altra qualuncat
persona , etiam nomine Regalium , fuissi statu derogatu a li di-
cti Privilegij , gratij , libertati , dignitati , immunitati , consue-
tadini , & observantii di li predicti Chitati , ki li fianu reintegra-
ti , esianuli reintegrati , & in integrum restituti . Placet de con-
cessis . Item supplicanu li dicti Universitati , Ki tutti li Privile-
gii , gratii , immunitati , libertati , dignitati , consuetudini , &
observantii concessi a li dicti Chitati , & a li loru Ecclesii , Pre-
lati , & Persuni Ecclesiastici , tantu per li Romani Pontifici ,
quantu per li Imperaturi , Reges , & Princhipi passati , quantu
per li Serenissimi Signuri Re , & Regina ki fianu confirmati ,
acceptati , & si necesse fuerit de novo concessi . Placet Regiis
Majestatibus , quoad Ecclesias , & Universitates prædictas , pro
ut petitur , juribus , & præhementiis regiis semper salvis , quo-
ad alias singulares personas specificent eorum Privilegia , & ra-
tionabiliter providebitur . Item ki tuetti li Privilegii , & donatio-
ni facti per li passati , & presenti Serenissimi Signuri Regali tan-
tu a Chitadini di li dicti Chitati , quantu ad Ecclesii , & persuni
Ecclesiastici fianu per li presenti Serenissimi Signuri Re , & Re-
gina acceptati , & approbati , & rathificati , ac etiam si opus
est concessi . Placet Regiis Majestatibus , quod omnia Privilegia
Serenissimorum Regalium Prædecessorum suorum confirmentur ,
& observentur , pro ut observatum tempore Regalium : Privile-
gia autem per Majestates nostras concessa specificentur , & pro-
videbitur rationabiliter super illis . Item per ki lu Privilegiu di li
Pufati è statu observatu in la dicta Chitati di Palermu per tuetti
li Serenissimi Princhipi passati , & etiam per chasquidunu di lo-
ru confirmatu , ratificatu , & approbatu ; supplica la predicta
Universitati specificè ki lu dictu Privilegiu , & gratia li sia per
li Serenissimi Signuri Re , & Regina confirmatu , ratificatu , &
approbatu , comu fichiru li loru Serenissimi Prædecessuri . Placet
Regiis Majestatibus .

8. Item ki la dicta Universitati sia reintegrata in la pacifica
possessioni di li Cabelli , li quali su , e divinu essiri di la dicta

Uni-

Universitati. Placet Regiis Majestatibus, quod de illis fiat, prout hactenus consuetum est tempore Regalium.

9. Item ki omai debitu, oi promissioni, ki ndi fussi contractu publicu, oi altra scriptura, & attrovassifi Chitatinu di Palermu in quillu, oi quilli essiri obligatu principaliter, oi per pligiria, lu quali debitu, oi promissioni fussi convertutu in utilitati, & ia li ipsi di Henricu di Claramunti, oi di li soi Predecessuri di Claramunti, ki si tali Persuni principali, oi plegi non si poczanu conveniri principaliter, nec accessorie: ma chi sia tenuru lu dictu Henricu, & li heredi di li dicti Predecessuri di respondiri, & pagari ipsu, oi altru per si. Placet Regiis Majestatibus.

10. Item Ki digia plachiri a li dicti Serenissimi Signuri, Ki li Officiali di la dicta Chitati si digianu creari annuatim secundu la forma, & modu di la consuetudini di la dicta Chitati, non obstanti Privilegii, & altri gratii Kindi fussiru facti. Placet dictis Majestatibus servare in premissis consuetudines, & Privilegia dictae Civitatis, non obstantibus quibuscumque concessionibus, & Privilegiis de ipsis Officialis per easdem Majestates factis, & concessis, ubi verò non essent Privilegia, seu Consuetudines, quod servetur Regia Ordinatio pridie facta universaliter quoad totum Regnum.

11. Item supplicanu li dicti Universitati ki placza a li predicti Serenissimi Principi remittiiri absoluti, & liberati tucti quilli Chitadini, Ki sunnu presenti, oi absenti, & etiam extra Regnum per loru facti, & non contra lu Statu, & Sublimationi di li predicti Maestati Regali non obstanti Ki fusiiru stati, oi fusiiru in la Rebellioni contra li Regali Maestati predicti Ki omni delictu, dolo, & culpa commisi contra la Regali Maestati, etiam in crimine laesa Majestatis, & etiam in primo capite, particulariter, & universaliter in quocumque genere delictorum, ut in dicto primo Capitulo continetur, sachenduli plena, e libera remissioni, & securitati tam in personis, quam in rebus ubi libet. Placet dictis Majestatibus, quod absentes ab eadem Urbe, & Civitate Montis Regalis infra Regnum existentes in aliquibus locis Rebellibus habeant praedictam remissionem, si infra dies quindecim a die publicationis Capitulorum, aliis per Majestates nostras cum aliis primis Ambaxiatoribus dictae Urbis expeditorum, in dicta Urbe factae, se praesentaverint, aut praesentabunt coram Capitaneo ejusdem Urbis. Absentes verò extra Regnum, si absunt pro eorum honestis, vel rationabilibus ne-

gotiis , similiter gaudeant remissione , & gratiis prædictis . Illi verò , qui sunt absentes extrà Regnum ex causa damnabili , & continuativa rebellionis , de benignitate Regia in eisdem remissione , & gratiis etiam includantur , si infrà spatium mensium quatuor à die publicationis præsentium Capitulorum , & respon- sionum fiendæ in dicta Urbe , se præsentabunt coram Capita- neo dictæ Urbis , exceptis aliquibus existentibus in Tropea tra- ctantibus armaturam unius Galææ in auxilium Henrici de Clara- monte , de quibus Regia Majestas claram habet notitiam ; nam eis dicta Majestas non intendit parcere .

12. Item Ki placza a li Serenissimi Signuri predicti di acce- prari , manuteniri , e favoriri tuetti li Bulli di li Archiepiscopati, Abbatii , dignitati , Canonicali , Officii , & Beneficii facti per lu Sanctu Patri per fina cza , & quilli ki si farrannu di cza inda- nanti , & ki digianu stari in locu , & viguri , & favuri di li di- cti Serenissimi Signuri quilli , ki non sù ancora adimpluti , si poczanu exequiri , & adimpliri , & specialiter , & favorabiliter li dicti Universitati supplicanu per li Reverendi Patri Misseri Gilforti Archiepiscopu di Palermu , & Misseri Fratri Paulu Ar- chiepiscopu di Monreali per li Archiepiscopati predicti . Respon- detur , quòd quia prædictæ Regiæ Majestates expectant de die in diem Ambaxiatores , qui iverunt ad Curiam Romanam ; Pla- cet quòd super his expectetur dispositio , & ordinatio Summi Pontificis , cui de dignitatibus , & Prælatiis contentis in dicto Capitulo debuit fieri specialis mentio per Ambaxiatores supradic- tos de mandato dictarum Regiarum Majestatum .

13 Item supplicanu li dicti Universitati , Prelati , Clerici , & Persuni Ecclesiastici ki si illi , oi altri di lorù haviissiru impe- tratu , scriptu , & usatu , oi exequutu alcuni Bulli , oi litteri , vel verbo di lu predictu Sanctissimu Patri , & Signuri Papa Bonifa- ciu , la quali , oi li quali fussiru stati , oi fussiru in tuettu , oi in parti contra li Serenitati di li predicti Re , & Regina , li quali tali persuni di qualuncata gradu sianu Prelati , Chirichi , & Se- culari nondi sianu tenuti , ne puniti , & siali remissa omni pe- na , doli , & culpa , etiam si però haviissiru tractatu , & com- misu crimen læsæ Majestatis , etiam in primo capite . Placet Re- giis Majestatibus , quòd fiat remissio , & indulgentia de conten- tis in dicto Capitulo , prout facta fuit in Capitulis Superiori- bus , ità quòd prædicti , quibus remittitur , de cætero non utan- tur Bullis prædictis .

14 Item supplicanu li predicti Universitati , ki digia plachiri a li Serenissimi Signuri predicti fari liberari tuetti li prixiuni, tantu di Palermu , quantu di Monreali , esistenti tantu in putiri di Catalani , quantu di Siciliani gratiosè senza ricaptu . Placet Regiis Majestatibus excepto Mathiolo Mangaro , de quo Regia Majestas providebit ; & eodem modo intelliguntur liberati fideles dictarum Majestatum à cunctis contractibus , & obligationibus factis ob causam liberationis dictorum fidelium.

15. Item supplicanu li predicti Universitati , ki digia plachiri a li predicti Serenissimi Princhipi , Ki li dicti Universitati non sianu tenuti universalitè , nec particularitè a pagari alcuna quantitati di dinari a lu nobili Mariscalcu , oi ad altra qualuncata persona , ki pretendissi haviri raxiuni contra li predicti Universitati , a li quali occasione , ratione , sive causa , prætèxtu Guerræ per li reductioni ad fidelitati di li Chitati , & Universitati predicti . Placet Regiis Majestatibus , & specialitèr quia Dominus Raymundus de Bagiiis Regni Siciliae Marefcalcus expressè renunciavit omni juri sibi competenti , salvo tamen eo , quod debetur pro jure sigilli nobili Cancellario , de quo jam concordatum est.

16 Item supplicanu li dicti Universitati , Ki omni Privilegiu , gratii , & immunitati facti a la Judeca di Palermu , tantu per li Serenissimi Princhipi passati , quantu per li presenti sianu acceptati , & confirmati , & ratificati , & etiam si bisognu fusse de novo concessi . Placet de Privilegiis concessis dictæ Universitati Urbis Panhormi in quantum ipsi Judæi in dicta Universitate includuntur ; Privilegia verò specialia concessa Judaicæ prædictæ , seu Sinagogæ Judæorum , vel singularibus Personis ipsorum exhibeantur , & gratiosè providebitur.

17. Item Ki a li Regali Maestati placza haviri per acceptu , roborari , ratificari tuettu quillu , Ki succhesse in Palermu poi di la fidi data in lu tempu di li primi Ambaxiaturi fini a lu presenti , cumzosiacosaki la reductioni predicta fù facta per sublimationi Regalis Culminis , & utilitati di li Universitati predicti , & per evitari li periculi , & scandali , li quali insurgianu , & havirianu purutu de facili succediri , per la obumbrata tirannica detentioni di Henricu de Claramunti , & soi Sequachi , & Cohærenti , & per perfectamenti putiri conservari la dicta fidi data , & præcipuè acceptari lu adventu di Miseri Ubertinu di la Grua Viceregis plufuri fiati clamatu , & riquesu per la troppu remota absentia di li dicti Princhipi , lu quali fù multu necessariu pri

contervari la Chitati predicta ad roborazioni di la dicta fidi, olim data, una cum la Universitati jam dicta constricti per forza di certi protestationi, & peni, considerandu li scandali, pericoli, & murmuri, Ki omni jornu insurgianu in la dicta Chitatu, & per li modi, li quali tenianu & teninu li dicti Henricu, Seguachi, & Coadherenti. Placet Regiis Majestatibus.

18. Item placza a li dicti Serenissimi Signuri Regali, da poi di la loru felichi coronationi acceptari, ratificare omnia, & singula predicta, & infra scripta, acceptata, confirmata, acceptanda, & confirmanda, & si necesse fuerit de novo conchederi, & confirmari ex nunc, prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc. Placet Regiis Majestatibus

19. Item Ki a li Foraxiuti di la dicta Chitati di Palermu dischachati, & di fora esistenti, & trovati da lu tempu di lu adventu di li dicti Princhipi in Palermu, per parzialitati di li predicti Serenissimi Signuri Princhipi sianu restituti, & emendati tuotti li beni mobili, & stabili, renditi, & proventi, li quali li foru prisi da lu tempu predictu, & ki cacciati foru per fina a lu presenti per quilli Persuni, li quali li prisiru, & richippiru, & etiam sianu restituti, & rifatti li beni, & dinari prisi ad illi, oi ad loru heredi, ki per la dicta parzialitati foru constricti, fuggati, & prixiunati in la dicta Chitati di Palermu, & soi Castelli, oi in altra parti, per quilli ki li prisiru, & appiru iniquamenti. Placet Regiis Majestatibus. Item imperoki è convenivili cosa ki li beneficii di li Princhipi sianu perpetuamenti firmi, & validi; si supplicahumiliter, & devotè, Ki li predicti Serenissimi nostri Signuri Regali in tuotti, & singolari Capituli predicti confirmati, acceptati, ratificati, da confirmari, acceptari, & ratificari, & de novo conchederi, remanenti expressamenti, & di loro certa scientia, & consultu tuotti li ligi Canonichi, & Chivili, Constitutioni, Consuetudini, Statuti, Usi, Conservantii, & omni altri raxuni in generali, & speciali in contrarium per omni modu apparenti, oi factenti, adversanti, impugnanti, & li quali si putissiru allegari, & induchiri circa la derogationi, & annulationi loru, li quali tuotti, & singolari impugnanti, adversanti, & in contrarium cohoperanti abroganu, deroganu, & annichilanu, & in tuotu cassanu, & irritanu, etiam di loru Regali, & Reginali plenitudini di potestati, comu si expressa, & specifica di loru factissiru mentioni, & præcipuè tuotti li Privilegii di Spoliationi, & li presumptioni cohatti, & non spontanei a li predicti Sere-

Serenissimi Regali competenti contra li antedicti Supplicantī ,
 tantu per lorū nomi proprii , quantu per nomū , & parti di li
 altri in li dicti Capituli declarati , non obstanti Ki li generali re-
 nunciationi in alcuni casi non vaglanu perfectamenti , confitenti
 li predicti Serenissimi Regali di lorū spontanea confessioni , Ki
 tuūti li cōsi , & singulāri supradicti per li predicti Incliti con-
 chesī , & da conchediri hora , & in tandu conchesī perfectā-
 menti fannu , & conchedinu spontaneu sublimi arbitriu di lo ex-
 cellsu Soliu , maxime per pachi publica , & communi utilitati di
 lu Regnu di Sichilia , & di la predicta Univerſitati di Palermu ,
 confirmanduli , corroboranduli , & validanduli cum lorū pro-
 priu juramentu . Placer Regiis Majestātibus , & Excellentīæ no-
 stræ per eosdem Ambaxiatores pro parte dictæ Univerſitatis fuit
 humiliter supplicarum , ut prædicta Capitula per eosdem oblata
 Serenitati nostræ , nunc quando dicta Vrbs est in sua mera , &
 naturali libertate , secundum tenorem responsionum nostrarum
 in eisdem Capitulis factarum rathificare , approbare , & confir-
 mare benigniter dignaremur ; quorum supplicatione clementer
 admisa præfata omnia , & singula Capitula secundum formam ,
 & tenorem responsionum eorumdem per Serenitates nostras fa-
 ctarum , rathificamus , approbamus , & penitus confirmamus ,
 quæ semper , & omni futuro tempore plenam roboris firmitatem
 volumus obtinere ; cassantes , irritantes , & annullantes prima
 Capitula nostræ Majestati per primos Ambaxiatores oblata , cum
 ut nostræ constar Majestati per literas Univerſitatis Urbis præla-
 tæ , quod per Henricum de Claramonte , & non per eandem
 Univerſitatem Nobis fuerunt transmissa , & responsiones etiam
 per Nos super eisdem Capitulis factas . In quorum omnium te-
 stimonium , certitudinem , & cauthelam præſens reſcriptum pa-
 tens ex indè fieri jussimus nostro sigillo magno pendenti
 roboratum . Pr. Canc. Primog. Rex Martinus . Darum .
 Cathanæ per Nobilem Bartholomæum de Juvenio Militem Re-
 gni Siciliæ Cancellarium , Consiliarium , familiarem , & fide-
 lem nostrum . Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecen-
 tesimo Nonagesimo Septimo , die Vigesimo Aprilis quintæ Indi-
 ctionis , Regnique nostri dicti Domini Regis Aragonum primo ,
 dicti Regis Siciliæ Sexto , & dictæ Reginæ vigesimo . Dominus
 Rex mandavit mihi Notario Philippo præſente Venerabili Canc.
 Primog. Arag. quod præſens Privilegium reficeretur , quia aliud
 casualiter fuerat admissum , Registratum in nono Cancellariæ Re-
 gistro , in Decimo Quinto . Prothonotarii .

CONFIRMAT OMNIA PRIVILEGIA VRBI CONCESSA;
et quia tot habentur capita, quot sunt decretata Capitula, propterea summatim hic epilogan- tur. 1. Confirmatio omnium Privilegiorum, consuetudinum, &c. et prae- cipue Privilegii dati Catanae Anno 1399. 20. Aprilis: quintae Indictionis. 2. Ne per Magnam Curiam fiat contra Privilegia, nec ulla suspensio. 3. Magna Curia Panbormi residens teneatur servare Privilegia. 4. Appellatio à Iudice primarum Appellationum ad Magnam Curiam à tribus unciiis supra. 5. Officiales eligendi per Scrutinium. 6. Providentia de redimendis captivis in Barbaria. 7. Petita remotio ab Officio Superioris Iudeo- rum suspenditur.

Anno
1406.

MARTINUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, & Martinus eadem gratia Rex Siciliae,
 & Ducatum Athenarum, & Neopatriæ Dux,
 & ejusdem Regis, & Regni Primogenitus, &
 Gubernator generalis, & in dicti Regni Siciliae,
 & Ducatum prædictorum regimine, & folio
 confedentes, conregentes, & conregnantes. Et
 si Prædecessorum nostrorum gloriose memoriæ Principum im-
 munitates, & gratias nostris hæcenus concessa Subditis clementia
 suggerente tenemur ex debito confirmare; quanto benignius eis,
 & nostra ducimur ampliare. Thronus nanque Principis sublima-
 tur cum gratiis, & immunitatibus fideles, & subditos ad obse-
 quia attrahit, & amorem, illos potissimè, qui pro Regiis servi-
 tiis personas, & bona quælibet variis submittere periculis non
 formidant. Cum itaque Universitas hominum felicitis Urbis Panhor-
 mi nostrorū fideiū, qui felicitis recordationis Illustrissimis Principibus
 Siciliae Regibus, & Nobis multifariè, multisque modis ferventi animo
 serviverunt, per dilectos fideles nostros Nicolaum de Lombardo
 Militem, Nicolaum Subtilem Legum Doctorem, Calcerandum
 de Carrellano, & Notarium Lucam Pullastra Syndacos dictæ
 Universitatis, per eam nostris Culminibus nuperrimè destinatos,
 certa Capitula supplicatoria nostris humiliter præsentaverint Ma-
 jestatibus, quorum tenor inferius est insertus; supplicaverintque
 dicta Capitula per nostras Majestates confirmari, & eidem Uni-
 versitati concedi quidquid continetur in eisdem; Nos ipsius sup-
 plicationibus benigniter inclinati, prædicta Capitula, juxta res-
 ponsiones per Nos factas in fine cujuslibet Capitulorum prædi-
 ctorum, de nostra certa scientia, & liberàli gratia confirmamus,
 acceptamus, & quæ continentur in eisdem responsionibus nostris,
 præsen-

præsentis Privilegii serie concedimus; & donamus; quorum Capitulorum tenor sequitur sub his verbis. Capitula supplicatoria Sacræ Regiæ Majestati oblata pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhormi per Dominum Nicolaum de Lombardo Militem, Dominum Nicolaum Subtilem Legum Doctorem, Galcerandum de Cartellano, & Notarium Lucam Pullastra Ambaxiatores dictæ Universitatis.

1. In primis supplicanu a la dicta Regali Maestati, Ki sia sua merci di servari, & fari observari da tuetti soi Officiali quantumcumque majuri tam præsenti, quàm futuri, & maxime di la sua gran Curti, consuetudini, privilegii, & observantii di la dicta Chitati, & specialiter confirmari una sua confirmationi, & concessioni di li dicti Privilegii facta, & jurata per la sua Maestati Cathaniæ olim anno Millesimo Trecentesimo Nonagesimo Nono Vigesimo Aprilis, quintæ Indictionis. Placet Regiæ Majestati; prout hætenus melius usi fuerunt.

2. Item Ki sua merci sia non suspendiri per nixunu tempu, ne per nixunu casu li dicti Privilegii, & consuetudini, & specialiter Ki si facza in questa contra la forma di li dicti consuetudini per la gran Curti, ne per nixunu altru Officiali, etiam chi havilli commissiõni di Vicerè, oi benchi fussi la sua propria persona di la Regali Maestati: super Inquisitionibus non fiendis. Placet Regiæ Majestati, quòd observentur Privilegia eorum, prout hætenus observata fuerunt, nullo eis generato præjudicio propter inquisitiones noviter ex causa factas per Magnam Curiam. Circa suspensionem verò Privilegiorum, & consuetudinum non fiendam; dicta Majestas respondet, prout in præcedenti proximo Capitulo, & placet suæ Majestati, confirmando dicta Privilegia, prout hætenus usi fuerunt, ut in dicta præcedenti responsione continetur, ipsa Privilegia, & consuetudines sic confirmata non suspendere; sed ea, juxta confirmationem prædictam, observare, & facere inviolabiliter observare.

3. Item chi la dicta gran Curti non pocza usari in la dicta Chitati, nec extra contra li soi Chitatini alcuni soi observantii scripti ki sianu contra li consuetudini, & Privilegii di la dicta Chitati tantum in judicando, quantum interloquendo, & procedendo contra li soi Chitatini. Placet Regiæ Majestati, quòd Magna Curia utatur Juribus, & observantiis Magnæ Curie in scriptis positis contra etiam Panhormitanos extra Urbem Panhormi; in Urbe verò dum ipsa Magna Curia residebit, consuetudines servet dictæ Civitati.

4. Item Ki non si pocza appellari di sententii , interloquutorii, ne di li difinitivi di li unci chinqui in jusu di lu Judichi di la prima appellationi di la dicta Chitati a la gran Curti. Placet Regiæ Majestati, quòd appellerur à Judice primarum Appellationum ad Magnam Curiam à tribus unciiis suprà.

5. Item ki la dicta Regali Maestati faccia li Officiali per lu Scrutiniu di la Chitati , secundu la forma di li soi Privilegi. Placet.

6. Item supplicanu li dicti Ambaxiaturi per parti di la dicta Chitati , ki placza a la Regali Maestati providiri cum effectù a la liberationi di li Prixuni Ki su in Barbaria. Regia Majestas ad hoc intendit cum effectù.

7. Item ki la Judeca di la dicta Chitati non hagia per Superiuri a Magistru Joseph Bonasia , secundu ki mai altru tali Superiuri sulia per lu tempu passatu, ni ancora hannu li altri Chitati di lu Regnu. Regia Majestas responder , quòd jam est, sive pendet quæstio intèr ipsos Judæos Panhormi , & Magistrum Joseph , quare Majestas Regia vult, quòd ministretur justitiæ complimentum. In cujus rei testimonium præsens Privilegium fieri jussimus nostri sigilli pendentis munimine roboratum. Rex Martinus. Datum Cathanz per Nobilem Bartholomæum de Juvenio Militem Regni Siciliæ Cancellarium, familiarem, & fidelè nostrum dilectum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringentesimo Sexto , Die primo Mensis Novembris Quintæ Decimæ Indictionis ; Regniq[ue] nostri dicti Regis Aragonum , Anno Decimo , & dicti Regis Siciliæ Quinto Decimo. Abruch , mandato Domini Regis sibi facto per Regentem Thesaurarium , vidit. Registratum in Cancellaria Vigesimo Quarto, Registratum penes Prothonotarium.

MANDAT

*MANDAT PERSONAS, ET BONA MONIA-
lium, & signanter Sanctæ Catherinæ per tres Viros
vita, & moribus probos gubernari.*

Anno

406.

MARTINUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, & Martinus eadem gratia Rex Siciliae,
Ducatumque Athenarum, & Neopatriæ Dux,
& ejusdem Regis, & Regni Aragonum Primo-
genitus, & Gubernator Generalis, & in dicti
Regni Siciliae, & Ducatum prædictorum re-
gimine, & folio confedentes, conregentes, &
conregnantes. Præsentium seriè cunctis, & singulis innotescat ad
quos series pervenerit, Quòd nupèr relatione Syndacorum Uni-
versitatis nostræ felicitis Urbis Panhormi percepit nostra Majestas,
quòd nonnullæ Ecclesiæ, & Monasteria Urbis ipsius malè guber-
nantur, atque reguntur, nec in ipsis Divina ministeria, regula-
resque disciplinæ, quæ Sacris Religionibus Deo dicatis excolun-
tur, sed Monasteria prædicta, & præsertim Sanctæ Catherinæ,
voluptarii Juvenes, Secularesque Personæ religionem coinquina-
turæ potius per sæpè frequentant, nec advertitur quòd Tempia,
quæ Dei sunt Sacra, Verbo Dominico permanente, domus
esse debent Orationis, & pudicitiae, nec autem Monasteriis ipsis
monastica vita trahitur, sed qualis Monialibus libet, talis licet ip-
sis; quòd vulgo patet, utique in opprobrium Christianæ Religio-
nis, ob quod Majestati nostræ fuit humiliter supplicatum, quòd
super his per Nos provideretur opportunè, nec Monasteria ipsa,
& præsertim Sanctæ Catherinæ supradictæ, conspectis reprobis
operibus, derelinquantur in totum, proventusque, & redditus ali-
bi conversi pereant, & annullentur; Nos vero meditantes debite
quanta Nos oporteat venustate laborare, ut Aedes Sacræ Dei,
Sanctæque Religiones, quæ Christi fidelibus devotionis, & ope-
rum bonorum ferre debent exemplaria, rectis, & bonis operibus
eluceant, & exemplis, nè duri Christianæ Religionis Hostes, &
Æmulatores, Christi subsannent disciplinam, & fidelium devotio-
nem in nihilum redigatur; Ad humilem supplicationem Uni-
versitatis ipsius, deliberatione matura præambula, providendum
duximus, pro ut præsentibus providemus, quòd in Monasterio
Sanctæ Catherinæ prædicto per Provincialem Fratrum Prædica-
torum, ad quem spectat, unus eligatur ordinis prædicti, vir uti-
que probus, ætatis ad minùs Sexagenariæ, & bonæ famæ, casti-
tatis,

tatis, vitæ, morum, & honestatis: perque Panhormitanum, Capitulum alter eligatur Canonicus ætate consimilis, vita, moribus, & fama, & tertius per Prætozem, & Juratos Urbis sæpè notatæ similis ætatis, vitæ, atque maturitatis, qui tres viri probitatis, & bonæ vitæ, simul, redditus, & proventus quoscunque præmissi Mōnasterii percipiant recolligentes; ipsumque Monasterium, singulasque Moniales ejus regant, manuteneant, & gubernent: pravos mores, gestus, & fomites dissipantes, & probos, & fructuosos inferentes in ipso: dictique tres electi Monialibus ipsis, & Monasterio de Supradictis redditibus provideant in victu, vestitu, cæterisque aliis necessariis, & debitis rebus de mense in mensem, vel in grossum, prout ipsis tribus decentius videbitur expedire, perque præfatos tres electos, & non lascivos Juvenes, Moniales ipsæ necessaria recipiant, & hujusmodi Ecclesiastica facta tractentur, quoniam tribus his antedictis eligendis, ut supra, & tunc electis, ex nunc pro tunc talia faciendi licentiam, plenamque potestatem præsentibus impartimur; & sic fiat in cæteris Monialium Monasteriis Urbis ipsius, præmissis modo, & ordine præservatis per majores, sive Prælatos, vel ad quos spectare cognoscetur de jure. Hanc autem provisionem nostram volumus, & mandamus inconcussè per quemlibet observari, nec autem contrarium fieri, vel attentari quavis causa; propter quod præsentibus exinde fieri, & nostro sigillo jussimus in dorso communiri. Datum Catanæ Sexto Januarii Primæ Indictionis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Septimo. Rex Martinus. Registratum in Vigesimo Quinto Cancellariæ.

CAPITULA PER DOMINUM LEONARDUM
de Bartholomæo, Dominum Joannem de Abbatellis, & Franciscum de Vigintimiliis dictæ Universitatis legatos oblata, & per eandem Regiam Majestatem decretata in sequentibus numeris recensentur;
 1. Petitur confirmatio, & ratificatio illius consuetudinis, ex vi cuius liceat civibus in causis civilibus, & criminalibus usque ad sententiam inter se convenire, concordare, & remittere sine ulla solutione, & licentia Curie. 2. Petitur quòd exceptis tribus casibus minoris delicti, & pœnæ, non possint cives carcerari præstito prius de se præsentandis. 3. Petitur quòd si literæ Regiæ, aut alterius locum Regis tenentis, vel Officialis, sub quacumque forma, & clausula mandent, etiam ex plenitudine potestatis, videantur Prætorio Judici

judici esse contra Privilegia; suspendi possint; eisque per Universitatem rescribi semel, bis, ter, & pluries. 4. Petitur ut liceat civibus, aliisque Urbis habitatoribus arma impunè portare, ita ut si aliquis iis male utatur; prohibentur arma solummodo abutenti.

Anno
1432.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, VALENTIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, & CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rosilionis, & Ceritanæ. Præsentis Privilegii serie notum fieri volumus Universis tam præsentibus, quam futuris, quòd in nostræ Majestatis conspectu comparentes Nobilis Leonardus de Bartolomeo Legum Doctor, & nostri Regni Siciliæ Prothonotarius, & Logotheta, Ioannes de Abbatellis Miles, & Franciscus de Vigintimiliis Ambaxiatores nostræ felicitis Urbis Panhormi Nobis infra-scripta Capitula obtulerunt, humili supplicatione postulantes, ut dignaremur dictæ Urbis Capitula confirmare, & rathificare; quorum supplicationibus benignius deflexi, ac attentis serviciis tam retro Regibus Prædecessoribus nostris divi recordii, quam Nobis præstitit, & præstare non desinit quotidie animo liberali, tam ipsa Universitas, quam singuli Cives, quæque confert ad præsens, & præbere poterit in futurum, volente Domino meliora, in unoquoque dictorum Capitulorum responsiones fecimus, prout in fine uniuscujusque Capituli videbitis expressari, quorum Capitulorum. & responsionum series talis est, videlicet.

Li Capituli supplicatorii Ki fà, & supplica humiliter, ac devotè a la Sacra Regia Maestati la fidili Universitati di la felichi Chitati di Palermu.

I. In primis supplica la dicta Universitati a la dicta Regali Maestati, imperò Ki pri la nostra consuetudini, la quali incomenza, licet li Chitatidi di Palermu a li Causi chivili, & criminali usque ad sententiam si ponnu conveniri, & concordari, & rimettiri nulla licentia di Curti intervenenduchi, ac etiam senza pagamentu alcunu, la quali consuetudini etiam li dicti Chitatidi ponnu observari in causa appellationis, & la dicta consuetudini per li Capitanei preteriti, & presenti ni sia stata rupta in grandi lesioni di la dicta consuetudini, & gravamentu di nostri Chitatini, per tantu sia vostra merci acceptari, & rathificari

D d d

lu dictu

lu dictu Capitulu di la dicta consuetudini , & comandari a li vostri Officiali czo , & grandi Curti , & Capitanei , qui pro tempore fuerint , ki digia la dicta consuetudini observari , & non contraveniri sub certa pœna non obstanti la interruptioni hætenus facta supra la dicta consuetudini . Placet Serenissimo Domino Regi , quod servetur Capitulum Regni , quod incipit Optantes ubi venit imponenda de jure pœna certa , scilicet capitis , mutilationis membri , vel deportationis , & non relegationis ; ita quod postquam Pars accusatrix fuerit præsens in judicio non sit locus remissioni , sed Curia possit subintrare , non obstante remissione ; ubi verò delicta sunt talia , quod veniat imponenda de Jure minor pœna prædictis , liceat Parti accusatrici remittere parti accusatæ usque ad conclusionem inclusivè ; ita quod facta dicta remissione , Curia non possit subintrare , & procedatur usque ad conclusionem prædictam ad petitionem partis , & non Ararii Curie .

2. Item supplica la dicta Vniversitati imporoki per nostra consuetudini havimu ki nullu Chitatinu si pò carcerari dandu idonea pligiria de se præsentando , quantumcumque constet de delicto , la quali consuetudini per la bona memoria di lu Serenissimu Signuri Re Martinu fù interpretata , & limitata ki in tri casi lu Chitatinu si divissi carcerari de delicto constituto , videlicet undi incurri pena di morti , debilitationi di membri , & pena di deportationi , per li Capitanei presenti , sequendu lu stilu di li Capitanei passati tantu la dicta consuetudini quantu etiã la dicta interpretationi , ne fù , ne è observata immo per omni pocu delictu vexanu li Chitatini mittenduli prixiuni in grandi lesioni , & dispendiu di la dicta consuetudini , prejudiciu , & gravamentu di li Chitatini : Per tantu sia vostra merci la dicta consuetudini observari , & comandari in scriptis a la gran Curti , & Capitanei , qui pro tempore fuerint ki digianu observari la dicta consuetudini , & Ki non digianu mestiri li Chitatini prixiuni exceptu in li tri casi sub certa pœna . Placet Domino Regi , quod in delictis arduis , ubi de Jure venit imponenda pœna capitis , aut abscissionis membri , aut deportationis , & non relegationis , quod in illis Casibus serventur Capitula , & constitutiones Regni , & confito de delicto carcerentur delinquentes in casibus prædictis ; ubi verò venit de Jure minor pœna prædictis , præstito prius in principio accusationis idoneè de se præsentando , non carcerentur acculati usque ad tempus conclusionis inclusivè , quo tempore carcerentur , si contra eos consliterit in tantum , quod sit locus condemnationis , aut torturæ .

3. Item

3. Item peroki contingi a'cuni volti tantu per la vòstra alta Maestati , quantu etiam vestri Locumtenentis , oi Officiali, oi grandi Curti scriviri, oi comandari ardentèr cum pœna, vel sine a la dicta Univerſitati, & ſoi Officiali , oi particulari Chitatini, & quiſtu purria viniri non eſſendu la regali Maestati, oi ſoi Locumtenenti, Officiali, oi gran Curti bene, oi plene informati di li Privilegii, & immunitati noſtri, però ſupplica a la regali Maestati ki non obſtanti li dicti litteri , ni comandamenti contenti ſub quacumque verborum forma , non obſtantibus quibuſvis clauſulis, etiam illa ex plenitudine poteſtatis , li quali clauſuli ſianu havuti per nulli, Ki ſi a li Judichi di la Curti di lu Preturi, qui pro tempore fuerint parrà, ki li dicti litteri ſianu contra li Privilegii, immunitati, & conſuetudini, Ki ſia licitu à la Univerſitati reſcriviri ſemel, bis, ter, & plui, ſi li parrà etiam interea ſuſpendiri impunè, ancora ki la exequutioni di tali litteri, & comandamenti fuſſi reparabili, & di pocu prejudiciu. Placet Domino Regi, quòd ſi fuerit factum, & præſentatum aliquod reſcriptum, quòd fuerit declaratum per Prætorem, & Judices eſſe contra Privilegia dictæ Urbis, quòd facta declaratione prædicta per Prætorem, & Judices ſuſpendatur, & nulla fiat executio, ità tamen quòd per prædictam Univerſitatem regia Maesttas ſi fuerit in hoc Regno, vel ejus Vicereges, in ſui abſentia, infra dies quindecim conſulèntur ſuper materia dicti reſcripti, & adveniente reſponſione, & declaratione Regia, vel Viceregum, incontinenti ſine alia replicatione fiat executio ſecundum dictam deliberationem, & interim incontinenti præſentato reſcripto, res, de qua agitur, ſic ponatur in tali ſtatu, quòd, adveniente declaratione prædicta, poſſit fieri executio effectualis.

4. Item ſupplica a la vòſtra regali Maestati ki vi placza conchediri, ki li Chitatini, oi Furisteri habitanti in la dicta Chitati vòſtra di Palermu poczanu portari armi impunè, verum ſi lu Capitaniu vidiffi briga, oi ſcandalu alcunu infra li Chitatini, oi Furisteri, quòd eo caſu ad quilli tali pocza prohibiri lu portari di li armi, mittenduli ſolum la pena ſecundu diſponinu li conſtitutioni di lu Regnu. Sereniſſimus Dominus Rex providit, quòd obſerventur conſtitutiones, & Capitula Regni prohibentia appor-tationem armorum, verum, quòd Capitaneus non poſſit in bannis prohibentibus appor-tationem armorum adicere pœnam ultra unciam unam, in cujus pœnæ exactione curialitèr ſe habeat, & nullus quantumcumque portaverit arma dicatur incidiffe in dictam pœnam, niſi cum armis fuerit deprehenſus per Capitaneum, vel ejus Officiales.

Ea

Ea propter nobilibus dicti Regni Sicilia Viceregibus, qui pro tempore fuerint, Magistro Iustitiariorum, magnæ nostræ Curia ludicibus, nec non universis, & singulis aliis Officialibus dicti Regni, ad quos, seu quem prædicta pertinere noscantur, & præsertim Capitaneo, Iudicibus, & aliis Officialibus dictæ Urbis præsentibus, & futuris dicimus, & mandamus expressè de certa nostra scientia, dictoque Capitaneo, & Officialibus Panhormi injungimus sub pœna florenorum mille; quatenus responsiones dictorum Capitulorum, pro ut jacent, exequamini, & observetis, & ab aliis exequi faciatis pariter, & observare indiminutè. In cujus rei testimonium hoc Privilegium fieri, & nostro sigillo impendenti, quo utimur in negotiis Sicilia, decrevimus roborari. Datum in Civitate Messanæ per Nobilem Henricum Rubeum Comitem Sciasani, & Regni Sicilia Cancellarium, & Consiliarium nostrum dilectum. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Secundo, die ultimo mensis Octobris Undecimæ Indictionis, Regniq[ue] nostri Anno Decimo Septimo. Vidit Adam. Dominus Rex mandavit mihi Leonardo de Bartholomeo Prothonotario, & vidit illud Adam de Asmundo. Registratum in Cancellaria, Registratum penes Prothonotarium.

1. *QVOD CAPITANEI IN VRBE SINT ANNALES, ET per biennium vscare debeant.* 2. *Item quòd Iudg[i] iurisdictionis Capitanei, & Prætoris sint, & non Thesaurarii.* 3. *Item quòd Cives arma defensiva, offensiva deferre possint, nisi legitima suspicio, seu scandalum imminet, quo casu probiberi possint.*

Anno.
1432.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, VALENTIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiã Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Præcipuum principantis officium est subditis benemeritis gratias, & favores impendere, potissimè Universitatibus insignium Civitatum Regni nostri prædicti Sicilia, & cum maximè ad aliquorum immoderatas preces opprimuntur eas ab insolitis oppressionibus relevare. Præsentis itaque Privilegii serie notum fieri volumus Universis tam præsentibus, quàm futuris, quòd nuper ad Majestatem nostram recurrerunt nobiles, & dilecti Consiliarii, & fideles nostri Leonardus de

de Bartholomeo Legum Doctor Regni ejusdem Siciliae Prothonotarius, & Logotheta, ac Joannes de Abbarellis Miles Baro Cammarata, & Franciscus de Vigintimilio, Cives, & Syndaci felices Urbis Panhormi ad Nos serio per Vniversitatem dictae Urbis destinati, & Majestati nostrae obtulerunt quaedam supplicatoria Capitula pro parte ipsius Vniversitatis, supplicantes Nobis humillime quarendis ex solita regia Clementia Capitula eadem, & in eis contenta gratosè concedere, & rathificare dignaremur. Nos verò consideratis obsequiis jugibus, & fructuosis per Vniversitatem eandem, & ejus singulares ab olim praestitis Divae recordationis Retroprincipibus Regibus Aragonum, & Siciliae, nostris Progenitoribus, & nostrae Excellentiae quoque praestitis indefinenter, maxime subveniundo Serenitati nostrae in arduis necessitatibus nostrae Classis de proprio dictae Vniversitatis peculio in bona pecuniae quantitate, super petitis in eisdem Capitulis nonnullas gratias, & concessiones fecimus, pro ut in fine cujuslibet Capituli nostrae responsiones ostendunt, quorum series est talis.

Capitula pro quibus Vniversitas felices Urbis Panhormi supplicat Majestati Regiae.

1. Primo supplicat dicta Vniversitas, quod revocentur provisiones, & concessiones factae de Capitania dictae Urbis in personis Domini Friderici de Vigintimilio, Domini Joannis de Villaragut, & Domini Friderici de Abbatellis, remanente tamen Domino Friderico de Vigintimilio, qui est de praesenti in possessione dicti officii per totum annum praesentem, & quod de cetero officium Capitaniatus dictae Urbis non possit concedi, nisi per unum annum tantum, & quod concessio per Majestatem vestram possit fieri ad altius per unum annum ante introitum Officii, & Capitaneus, qui pro tempore fuerit, vacet per biennium, & si aliquis contra formam hujus Capituli impetraverit sibi Capitaniam à Majestate vestra, seu vestro regimine, etiam si à Praesidentibus in Regno obtineret executoriam vestrae concessionis, quod Officiales dictae Urbis, scilicet Praetor, Judices, & Jurati possint tallium provisionum executionem impunè suspendere quibuscumque clausulis, etiam in poenalibus, provisionibus dictae Capitaniae, seu executoriis apposis non obstantibus, & Regiam Majestatem, vel ejus regimen consultare, quae Regia Majestas, vel ejus regimen teneatur revocare hujusmodi provisiones, tanquam emanatas contra tenorem praesentis Capituli. Placet Serenissimo Domino Regi.

2. Item supplicat dicta Vniversitas quòd revocetur, & cesset jurisdictio concessa Thesaurario in Vrbe Panhormi super Judæis, ita quòd de cœtero reducantur Judæi, & sint de pristina, & primæva jurisdictione, scilicet Capitanei, Prætoris, & aliorum Officialium Regni, & Urbis, pro ut primitiùs erant ante concessionem factam regio Thesaurario. Placet Serenissimo Domino Regi.

3. Item supplicat dicta Vniversitas quòd sit licitum Civibus, & Habitatoribus dictæ Urbis apportare arma tam defensiva, quàm offensiva, uti, & quando eis placuerit, verùm si immineant aliquod evidens scandalum, vel suspicio rixæ, aut alterius occasionis, vel respectus, tam generalis, quàm particularis, durantibus scandalo, suspicionibus, vel respectibus prædictis, quòd Capitaneus possit prohibere apportationem armorum juxta sui arbitrium. Placet Serenissimo Domino Regi.

Quæquidem indulta per Nos in suprapositis Capitulis exarata teneri, & observari inviolabili robore volumus, & jubemus per quoslibet nostros Officiales præsentis, & futuros Regni Siciliæ prælibati, sicut Nos, ad uberiores cautelam, juramus, in nostra bona fide regia ea omnia, & singula in his contenta juxta eorum seriem pleniorum tenere perpetuò, & observare, acteneri, & observari facere per quoscumque, & nullo unquam tempore alterare, vel revocare; & ideo mandamus nobilibus dilectis consiliariis, & fidelibus nostris Viceregibus, qui pro tempore fuerint in Regno prælibato, seu Præsidentibus in regimine Regni ipsius, nec minùs Magistro Justitiario, & Judicibus Magnæ Regiæ Curie, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & aliis quibuscumque Officialibus nostris in Regno eodem constitutis, & constituendis, quavis præheminentia fulgentibus, & demùm Nobilibus Capitaneo, Prætori, Judicibus, & Juratis cœterisque Officialibus ipsius Urbis, ad quos spectabit, præsentibus, & futuris, quatenùs præsens nostrum rescriptum, & omnia in eo contenta teneant firmiter, & observent, tenerique, & observari faciant per quoscumque, neminem contrà facere, vel venire permissuri, Quoniam cuicumque contrarium faciendi, vel attentandi omnimodam interdicimus potestatem. In cujus rei testimonium præsens Privilegium ex inde fieri, & magni nostri sigilli impendentis decrevimus munimine roborari. Datum in nobili Civitate Messanæ die Septimo Novembris, Undecimæ Indictionis, Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Secundo, Regni nostri Decimo Septimo. Rex Alphonsus. Dominus Rex mandavit mihi Joanni Olzina. Registratum in Cancellaria, Registratum penes Prothonotarium.

CAPITULA SUPER SOLUTIONE JURIS GABELLÆ VINI

decretata, & quia plura habent capita, ideo summatim hic per suos numeros indicantur. 1. Solutio facienda pro Gabella vini. 2. Cautela servanda à Credenceriis circa vini ingressum. 3. Teneantur Credencerii Regia Curia ad omnem requisitionem circa prædicta Officiales Civitatis informare. 4. Nullus Secretus, Officialis, aut Gabellotus, nec ipsa Majestas Regia prædictum directum relaxare possit. 5. Nemini liceat vinum per terram intromittere. 6. Prohibetur vinum vendere ultra statutam metam, vel aquam infundere vino venali sub variis pœnis. 7. Qui contrà hæc Capitula fecerint sint infames, & præterea subiecti pœne pecuniariæ.

Anno
1433.

OS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, VALENTIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICIÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Oblatis Serenitati nostræ Capitulis tenoris sequentis videlicet.

Li Capituli pacti, & conventioni, li quali presenta la Universitati felicis Urbis Panhormi a la Sacra Regia Maestati supra la solutioni, oi pagamentu di la Cabella di lu vinu, ki intrira pri Mari a la dicta Chitati, & supra la prohibitioni di lu vinu, chi non pocza intrari per Terra, ut infra, videlicet.

1. In primis, Ki tuttu lu vinu ki intrirà per Mari a dicta Chitati, oi veru quilli Ki lu intrirannu digianu pagari pro jure Cabellæ pro qualibet quartaria justæ mensuræ ad rationem de granis decem quoad vinum latinum, quoad vinum græcum ad rationem de granis tridichi, & terczu pro qualibet quartaria justæ mensuræ, nec plus, nec minus: di lu quali directu la Regia Curti indi consequixi li dui terczi parti di lu vinu latinu, & la Universitati l' autru terczu, & di lu vinu grecu la mitati a la Regia Curti, & la mitati a la Universitati prædicta. Placet Regiæ Maestati.

2. Item Ki intrandu lu dictu vinu, lu Cridinceri di la Regia Curti, & quillu di la Universitati infemula digianu pigliari la misura di la capacitati di li butti, per talki si paga la integra raxuni di la dicta Cabella per quartara, ut supra, & ki l' unu Cridinceri non pocza fari nenti sença l' autru. Placet Regiæ Maestati.

3. Item

3. Item Ki lu Cridinceri di la Regia Curti ad omni requisitioni di lu Cridinceri , oi altru Officiali di la Chitati , sia tenuta darili la informationi , frankici , & remanenti , & di omni altra circumstantia spectanti a la dicta Cabella , & di li frankici Ki si havissiru a dari de novo li dicti Cridinceri non digianu executari la cedula di lu Secretu senza subscriptioni di lu Priolu di li Jurati. Placet Regiæ Majestati.

4. Item ki lu Secretu di la dicta Chitati , oi altru Officiali majuri , ò Cabellotu di la dicta Cabella directè , vel indirectè non pocza , ne digia per alunu tempu rilassari , ne mancari alunu pagamentu , oi parti di la dicta Cabella czoè di grana dechi per quartara , quoad vinum latinum , & grana tridichi , & terczu quoad vinum græcum , nec etiam la Sacra Regia Maestari pocza fari alcuna gratia , oi relaxationi di lu dictu dirictu. Placet Regiæ Majestati.

5. Item ki la dicta Cabella tantu pri la Regia Maestati , quantu per lu Secretu , oi altru Regiu Officiali , oi Commissariu directè , vel indirectè per nixunu tempu si pocza vindiri inclusa , immò quolibet anno si vinda aperta , per talki non si pocza committiri alcuna fraudi , oi ingannu a lu dictu dirictu , & etiam la Universitati non pocza vindiri la sua parti exceptu a lu modu predictu. Placet Regiæ Majestati.

6. Item ki nixuna Persuna di qualuncata gradu , & conditioni si sia , etiam lu Serenissimu Signuri Re pro usu suo proprio pocza intrari vinu , nè rachina per fari vinu per terra in la dicta Chitati , nec etiam tuctu lu Territoriu di la Chitati predicta ; videlicet di Solantu , Raifalaimi , di Misilmeri , di la Scala di Gibilarussa , di la Funtana di la ficu , di lu Parcu , di Monreali cum tucti li soi vigni attornu Monreali , di la Scala di Sancta Anna , di la Scala di Carini , di la Turri di Sferracavalli versu Palermu inclusivè , & non di altra parti sub poena di spandiri lu vinu , & di Florini milli di applicari per una medietati a lu Regiu Fiscu , & pro reliqua medietate a li Marami di la Chitati , quoties fuerit contrafactum. Placet Regiæ Majestati.

7. Item ki nixuna Persuna tantu Chitatina , quantu Furistera pocza vindiri vinu latinu ad minutu , tantu intra la Chitati , quantu di fora per li confini predicti plui di grana tri lu quartuchu ad altius , ac etiam nixuna Persuna pocza mestiri acqua a lu vinu ki vindi a minutu sub poena di unci dechi a lu Patruni di lu vinu , quoties contrafecerit , & sub poena di la frusta a lu Ta.

lu Tavernaru ki lù vendissi. Placet Regiæ Majestati. Item, ki nixuna Persuna pocza vindiri vinu intra la dicta Chitati, exceptu in li loki ordinati, secundu la forma di la consuetudini sub pœna di unci dechi. Placet Regiæ Majestati.

7. Item si alunu Secretu, Cabellotu, Credenceri, Preturi, Judichi, Jurati, Commissarii Regii, oi altri Officiali quantumcumque Majores, oi altri Persuni di qualuncata gradu, & conditioni contravinissiru a li dicti Capituli, & Ordinationi in tuetu, oi in parti di quissi sianu infami Persuni, & in pena di florini duimilia per chasquidunu di loru, quoties contraverint, di applicari a lu Regiu Fiscu per una medietati, & a la maramma di li mura di la dicta Chitati pro reliqua medietate, li quali peni si digianu exequiri la mitati pri lu Regiu Fiscu, & l'autra mitati per li Officiali di la dicta Chitati, li quali Officiali non poczanu relaxari ne tuetu, ne parti di la dicta pena, & si la lassassiru, oi non la exequissiru, oi lu cuntrariu fachissiru, ki li dicti Officiali sianu in quilla simili pena, & pagarila de proprio, la quali pena contra di loru pocza exequiri lu Regiu Fiscu. Placet Regiæ Majestati.

Fuit eidem Majestati pro parte Universitatis Felicis Urbis Panhormi humiliter supplicatum, ut Capitula præinserta sibi de benignitate Regia concedere dignaremur. Nos verò supplicationi hujusmodi benigniter inclinati intuitu servitiorum præutilium per dictam Universitatem Excellentie nostræ multipliciter præditorum, tenore præsentis Capitula præinserta, & omnia, & singula in eis contenta concedimus, & firmamus; prout in responsionibus per Nos factis ad dicta Capitula continetur. Mandamus igitur quibusvis vices nostras in dicto Regno Siciliæ gesturis, Magistro Iustitiario, Magistris Rationalibus, Thesaurario, Iudicibus Magnæ Nostræ Curie, & Conservatori nostri Patrimonii dicti Regni Siciliæ, & aliis quibusvis nostris Officialibus, atque Subditis, ad quos spectat, præcipue Capitaneo, Prætori, Secretis, & Magistro Procuratori, Iudicibus, Iuratis, & aliis Officialibus dictæ Urbis Panhormi præsentibus, & futuris sub iræ, & indignationis nostræ incurso, pœnaque mille florenorum, quatenus Capitula præinserta, & unumquodque eorum teneant firmiter, & observent, tenerique, & observari faciant inviolabiliter per quoscumque, & contra in aliquo non faciant, aut veniant, de quo eis tollimus omne posse ratione aliqua, sive causa, cum sic omnino fieri volumus, & jubemus. In cujus rei testimonium præsentem fieri iussimus sigillo nostro comuni negotiorum Siciliæ impendenti mu-

nitam . Datum in Vrbe felici Panhormi die Decimo Octavo Octobris Anno Domini Milleſimo Quadringenteſimo Trigeſimo Tertio , Regnique noſtri Decimo Octavo . Rex Alphoꝛſus . Vidit Nicolaus de Speciali . Vidit Rogerius de Paruta , Dominus Rex mandavit mihi Iacobo de Caxino , & viderunt Nicolaus de Speciali , & Rogerius de Paruta .

DECLARAT DOMINUM FRIDERICUM DE VIGINTIMILLIIS , Dominum Joannem Villaragut , & Dominum Fridericum de Abbatellis , ad vitam , Urbis Panhormi Capitaneos ; à dicti Officii exercitio per quadriennium vacare debere .

Anno
1433.

OS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM , SICILIÆ , VALENTIÆ , MAJORICARUM , SARDINIÆ , ET CORSICÆ , Comes Barchinonæ , Dux Athenarum , & Neopatriæ , ac etiã Comes Rossilionis , & Ceritanæ . Percepto quòd per nonnullos Officiales , & Subditos nostros afferuntur dubia super revocatione concessionum Capitaniæ felicis Urbis Panhormi jam dudum factarum nobilibus , & dilectis nostris Friderico de Vigintimilliis , Ioanni de Villaragut , & Friderico de Abbatellis Militibus ad eorum vitæ decursum , scilicet uno anno uni , & alio alij , & nova concessione de eadem Capitania eis facta ad certum tempus , seu certos annos , tenore præsentis de nostra certa scientia volumus , & declaramus , quòd dictus Fridericus de Vigintimilliis , Ioannes de Villaragut , Fridericus de Abbatellis eorum quilibet infrà quadriennium incipiendo à tempore , quo unusquisque eorum vigore dictarum primarum concessionum desinit , seu desinet Capitaniam exercere prædictam , non possint , neque valeant ad eandem Capitaniam modo aliquo concurrere , seu assumi , quin potius durante dicto quadriennio , prout unumquemque ipsorum quadriennium ipsum tanget , cessent penitus , & cessare habeant ab asscutione , & obtentu Capitaniæ prædictæ , quoniam nostræ voluntatis , & intentionis existit , quod Capitulum per nostram Majestatem concessum Universitati dictæ Urbis Panhormi super revocatione concessionum prædictarum intelligatur ad eum finem , ad quem fuit impetratum , atque concessum . Mandamus igitur Præsidentibus

tibus pro Nobis in regimine dicti Regni Siciliae, & aliis quibuscvis nostris Officialibus Subditis, ad quos spectet; praesentibus, & futuris, quatenus declarationem, & intentionem nostras huiusmodi, prout superius continetur, teneant firmiter, & observent, & faciant teneri, & observari inviolabiliter per quoscumque. In cujus rei testimonium praesentem fieri iussimus sigillo nostro communi Siciliae munitam, Datum Drepani Vigesimo Sexto Iulii Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Tertio. Rex Alphonsus. Registratum in communi Sigillo V. S.

*JUDAEI EORUM MACELLA A' MACELLIS CHRISTIANO-
rum separata, & in eisdem rotellas rubeas teneant, nec carnes
latinas in Christianorum macellis vendant sub poena uncia-
rum quinquaginta, in quam etiam Christiani macellari
permittentes, & macellantes incidant, quam si
solvere quis nequiverit; frustigetur.*

Anno.
1435.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, ET SICILIAE, Ducatum Athenarum, Neopatriæ Dux, Infans Petrus Aragonum, & Siciliae Vicerex in eodem Regno Siciliae. Inclinatorum utique promptis affectibus ad petitiones supplices subiectorum Regionum, sed delectabilius ibi excitamur, & flectimur ubi æquitatem sapit intentio postulantis. Cum igitur pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhormi fuerit Nobis reverenter expositum, quod ex concessione olim facta Iudæis Urbis eiusdem, videlicet, quod possent facere, & tenere eorum carnicerías, seu macella prope carnicerías fidelium Christianorum, & alibi, & in eisdem vendere carnes non solum Iudæis, sed etiam Christianis, propter ipsorum Iudæorum abusum suboritur quasi continuè quidam error abominabilis, scilicet quod ipsi Iudæi vendunt in eorum macellis, & vendi faciunt in macellis Christianorum carnes, quas ipsi repudiant, tanquam nocivas, & eis per Legem vetitas Moysis, & alias quidem non vetitas eorum sordidis manibus excoctas, & pollutas, & dum Christiani credunt emere carnes mundas, emunt iudaicas, sive nocivas, sive saltem coinquinatas eorum fœdissimo tactu. Volentes ad humilem supplicationem dictæ Universitatis, & etiam nostro proprio motu huiusmodi abusionem penitus tollere, præcipuè dum ritè consideramus, quod si Leges Divinæ, & Humanæ

Humanæ ex causis legitimis perfidorum Iudæorum practicam prohibent Christianis, multò magis reliquiæ eorum, quæ comedunt; & ea, quæ respuunt tanquam nociva, sed etiã ea, quæ comedunt tanquam salubria, si eorum contractata, & infecta sunt manibus prohiberi videntur, & debent. Tenore præsentis Privilegii cunctis futuris temporibus firmitè valituri, de nostra certa scientia, præviaque deliberatione matura Sacri Regii Consilii Nobis assistentis postquam requiri mandavimus dictos Iudæos, seu eorum Prothos, ut si quas defensiones haberent, quibus dictæ abusiones forsan viderentur posse tolerari, illas ostenderent, & ipsi nullas ostendere potuerunt; decrevimus, & ordinavimus, prout cum præsentì decernimus, & ordinamus, quòd amodò non liceat dictis Iudæis, aut aliquibus, seu alicui eorum, tam præsentibus, quàm futuris vendi facere per Christianos carnes iudaicas, etiam quòd ipsi solummodo animalia iugulaverint, & per Christianos ea infari fecerint, excoriari, & cædi, & ut omnes, & singuli Christiani sciant manifestè, quas carnes facient, & vendent Iudæi, & quas Christiani, & nullus Christianorum ignorans emat carnes ab ipsis Iudæis, putando quòd sint Christiani; volumus, & jubemus, quòd dicti Iudæi amodo teneant continuè, & incessantè in frontispicio eorum bucheriarum, sive scilicet sint conjunctæ bucheriis Christianorum, sive divisæ, aut distantes, unam rotellam panni, seu coloris rubei, qui pannus, seu color habeat amplitudinem unius palmi ad minus, & ipsa rotella rotunda habeat ad minus unum palmum de vacuo, & stet omnibus apparentè, adeò quòd omnes illuc se conferentes ad emendum carnes ab eis, inspecta dicta rotella sciant, ac scire possint eos esse Iudæos, & vendere carnes iudaicas, & si Patroni, seu principales bucheriarum Christianorum facient amodo in eorum bucheriis vendi carnes iudaicas; sint in pœna unciarum quinquaginta pro qualibet vice, quarum una medietas sit Regiæ Curix, & alia medietas dividatur per æquales partes Universitati dictæ Urbis, & Accusatori, & Bucherii, seu Carnifices cædentes, & vendentes carnes iudaicas Christianis, sive id faciant cum consensu principalium suorum, sive non, toties, quoties id commiserint, frustigentur publicè per Urbem prædictam, & Iudæi quidem dantes macellatoribus Christianis carnes iudaicas ad vendendum, seu illas vendentes eisdem, si erunt Divites, sint vice qualibet in pœna dictarum quinquaginta unciarum distribuendarum modo prædicto, & si erunt pauperes, sint in pœna frustigationis, ut dicti Bucherii Christiani. Mandamus igitur nobili dicti Regni Siciliae

Magi-

Magistro Iustitiario, & Iudicibus Magnæ Regiæ Curia, nec non Capitaneo, Prætori, Iudicibus, & Iuratis, & cæteris aliis Officialibus Urbis prædictæ, ac Prothis, & Maiorensibus, & aliis quibuscumque Iudæis Urbis prædictæ præsentibus, & futuris sub regiæ iræ, & indignationis incurfu, quatenus huiusmodi nostram ordinationem teneant firmiter, & observent, tenerique, & observari faciant inviolabiliter per quoscumque, & omnes, & singulos contravenientes sive Christianos, sive Iudæos puniant, & castigent poenis superius declaratis; Et nihilominus Capitaneus dictæ Urbis statim, & deinde toties quoties inde fuerit debere requisitus, faciat voce præconia per loca solita dictæ Urbis publicari ordinationem præsentem, ut contrafacientes nequeant ignorantiam allegare. In cuius rei testimonium præsentem fieri iussimus, regio magno sigillo impendenti munitam. Datam in Urbe felici Panhormi, die Secundo Novembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigésimo Quinto, Regni dicti Domini Regis Vigésimo. Infans Petrus Dominus Infans mandavit mihi Iacobo de Caxino. Registratam in Cancellaria. Registratam penes Prothonotarium.

CONCEDIT 1. QVOD ARCHIEPISCOPI, ET CÆTERI

Prelati pro Canonibus eis debitis Civēs Laicos coram eis convenire non debeant, nisi pro ut eorum Prædecessores hætenus consueverunt, 2. Vetat ne Capitaneus Urbis contra Privilegia procedat. 3. Servi, & animalia fugitiva restituantur dominis suis juxta consuetudines. 4. Revisio computorum juxta consuetudinem ad Magistrum Rationalem Urbis, & Iuratos spectet privative. 5. Consul ficularum non sit extra Regnum, qui non sit electus per Universitatem Panhormi. 6. Jus ad Comendam Fratris Georgii, Regi, commendatur. 7. Eximuntur ab omni gabella Dobanæ per totam Siciliam.

Anno
1436.

LITTERA CAPITULI, ET ORDINATIONI FACTI
per la Uuiversitati di la felichi Chitati di Palermu supplicati, & presentati a lu nostru Serenissimu Signuri Re per Vbertinum de Rinaldo nostru charissimu Chitatinu.

1. In primis supplica la Dicta Uuiversitati a la dicta Regali Maestati perki da quandu Palermu fù, quista Uuiversitati fù, & è, & sarrà in la tenuta, & pacifica possessioni, Ki li Chitatini di Palermu non obstanti, ki sianu obligati a li Reverendi Archiepiscopi, Abbati, Monasterii, Conventi, & Commendaturi per

Ggg

raxuni

raxuni di inchenſu , oi omni altra obligationi diviriſi conveniri per li dicti raxuni , & obligationi dananti la Maeflatti voſtra , czò è la gran Curti , la Curti di lu Preturi , oi di lu Capitaniu . Et novitèr la Maeflatti voſtra non eſſendu informata di la dicta noſtra pacifica poſſeſſioni obſervata da quando Palermu fù , havi conceſſu a lu dictu Reverendu Archiepiſcopu , Ki digia canuxiri di tuſti , & ſinguli Perſuni , li quali per alcuna via funnu obligati a coſi Eccleſiaſtici , & per conſequens diviri canuxiri di tuſti l'Homini di Palermu , , li quali sù obligati a li dicti Reverendi Archiepiſcopi , Abbati , & Monasterii , ut ſupra ; per tantu ſupplifica a la voſtra Serenitati , ki ſia voſtra merci annullari , & revocari la dicta proviſioni , & conchediri a lu dictu Reverendu Archiepiſcopu la cognitioni di li cauſi , ki era ſolitu canuxiri lu quondam Reverendu Archiepiſcopu paſſatu sò Predeceſſuri . Placet Regiæ Maieſtati , quòd præſens Archiepiſcopus ſuper contentis in præcedenti Capitulo , non obſtante proviſione mentionata , utatur ſi , & prout cæteri Archiepiſcopi Prædeceſſores ſui uſi fuerunt , & non aliter . Joannes de Vitellino Secretarius .

2. Item ſupplifica la dicta Univerſitati a la dicta Regali Maeflatti , per Ki quiſta humili Univerſitati , comu Capu di lu Regnu tantu per li Regali paſſati , quantu per la voſtra alta Serenitati havi infiniti Irvilegii contra di la juridiſtioni , & poſſtati di lu Capitaniu di la dicta Chitati , & li Capitanei , qui pro tempore fuerunt , & ſunt hannu tentatu , & purrianu tentari , & exequiri coſa , Ki fuſſi contra la forma di li dicti noſtri Privilegii , conſuetudini , & obſervantii , macerandu , & opprimendu noſtri Chitadini , tantu in carceribus , quantu per omni altra via , Ki ſia voſtra merci conchediri a quiſta voſtra Univerſitati ki omni volta , ki lu Capitaniu procheda contra alunu Chitatinu in forma , ki vegna contra li noſtri Privilegii , conſuetudini , & obſervantii , ſia licitu a li Iurati haviri recurſu a li Iudichi di lu Preturi , & declaratu per li Iudichi di lu Preturi , Ki lu dictu Capitaniu procheda contra noſtri Capituli , conſuetudini , & obſervantii ſia licitu a li dicti Officiali impaſſari la executioni di lu Capitaniu , etiam ſi haviſſi proceſſu a la carcerazioni , excarcerarili . Eadem Regia Maieſtas volens Privilegia , conſuetudines , & obſervantias dictæ Urbis illaſa ſervari , vult , & ordinat , quòd ſuccedente caſu in præcedenti Capitulo declarato , Capitaneus quicumque ſit ; vel fuerit , non procedat ad carcerationem alicujus Civis Urbis præfatæ offerentis fidejuſſionem idoneam , niſi primo per Vicereges noſtros
decla-

declaretur an debeat carcerari, vel ne; præter quam in tribus casibus, videlicet pœnæ mortis, deportationis, & mutilationis membri, super quibus idem Capitaneus procedat juris ordine servato. Ioannes de Vitellino Secretarius.

3. Item supplica la dicta Università a la dicta Regia Maestati cumzosiacosaki apparì per Capitulu di nostra consuetudini in scriptis li Chitadini di Palermu fugendu li loro Scavi, oi altri animali non essiri tenuti, ne obligati a pagamentu nixunu di raxuni di arrantaria, & certi Prelati, Baruni, & Terri Regali non advertendu a lu dictu Capitulu, di lu quali la dicta Università è in possessioni, truvandu Scavi, oi animali erranti di li dicti Chitadini, li prindinu, & si li riquedinu la dicta raxuni di la arrantaria contra la dicta consuetudini, & scribenduli la dicta nostra Università in favuri di lu sò Chitatinu, li dicti Prelati, Baruni, & Officiali regali recusanu vuliri restituiri li dicti Scavi, oi altri animali, in maniera Ki spendinu plui in li spisi, viatiki, & perdimentu di tempu, Ki non sarria pagari la raxuni di la arrantaria. Per tantu sia vostra merci comandari ad tutti Prelati, Baruni, & Terre Regali, Ki digianu osservari la dicta consuetudini sub certa pœna, altramenti non essendu lu dictu Capitulu, Ki ni sia licitu contra loro fari riprisaglia. Mandat dicta Majestas quòd, adveniente casu in præcedenti Capitulo specificato, omnes, & singuli Prælati, Barones, & Officiales, tam Regii, quàm ipsorum Prælatorum, & Baronum, penes quos Servi fugitivi, & animalia ipsa aberrantia, ut præmittitur, extiterint sub pœna unciarum auri ducentarum, quarum duæ partes Fisco Regio, tertia verò Maragmati Vniversitatis dictæ Urbis irremissibiliter applicentur, statim servos, & animalia prædicta juxtà formam Capituli dictæ consuetudinis super hujusmodi editi ad eorum Patronos, & Dominos remittere teneantur, qui si fuerint in mora pœnam prædictam ipso facto se sentiant irremissibiliter incurrisse. Ioannes de Vitellino Secretarius.

4. Item supplica la dicta Vniversitati a la dicta Regali Maestati per Ki quitta Vniversitati, comu Capu di lu Regnu, hagia per preheminentia, & officiu ordinatu sò Mastru Rationali, lu quali infembla cum li Jurati vecchi creandusi li novi divinu vidiri li compoti di annu in annu, cessandu omni altra visioni di altri Officiali, quantumcumque majuri, & la Maestati vostra non essendu informata di tali ordini purria committiri la visioni, & revisioni di li dicti compoti ad autru contra nostra observantia, & con-

& consuetudini, & di lu dictu nostru Mastru Rationali. Per tantu sia vostra merci conchediri a la dicta Universitati chi per nixunu altru Officiali quantumcumque majuri si digianu vidiri li dicti computi exceptu per loru Mastru Rationali ordinatu pri la dicta Universitati, & li Jurati vecchi, ut suprà, per conservazioni di li dicti dignitati, & observantii, ut suprà. Placet eidem Regiæ Majestati. Ioannes de Vitellino Secretarius.

5. Item supplica la dicta Universitati a la dicta Regali Maestati perki quista Chitati è Capu di lu Regnu, ut suprà, & per dignitati divi haviri, Ki in nullu locu fora di lu Regnu pocza essiri factu Consulu di li Sichiliani, exceptu, ki non sia electu per la Universitati, oi vero Chitatini di Palermu. Per tantu supplica a la vostra alta Serenitati, ki sia vostra merci ordinari, conchediri, & comandari, ki non pocza essiri factu Consulu fora di Regnu, ki non sia electu pri li Chitatini di Palermu, & confirmatu pri la nostra Universitati. Eadem Regia Majestas mandat Vice-regibus, quòd requisita Universitate nobilis Civitatis Messanæ, & vilis Privilegiis, & observantiis utriusque Universitatis se interponant, & pro posse easdem Universitates super hoc concordare laborent. Ioannes de Vitellino Secretarius.

6. Item supplica la dicta Vniversitati a la vostra Regali Maestati, ki sia vostra merci in la justitia circa li facti di fratre Georgi havirilu per accomandatu, per la quali cosa Nui lu reputiremu a gratia singulari. Respondit eadem Regia Majestas, quòd ex quo de comenda, in qua dictus frater Georgius jus habere prætendit, alii provisum est; ob contemplationem dictæ Vniversitatis habebit eumdem in alia comenda, seu præceptoría in dicto Regno indè vacatura favorabiliter recommitsum. Ioannes de Vitellino Secretarius.

7. Item supplica la dicta Vniversitati a la dicta Regali Maestati perki li Chitatini di Palermu tantu per Privilegiu, consuetudini, & pandecti sunnu exempti di omni pagamentu di li raxuni di la Cabella di la Dohana per tuetu lu Regnu di Sicilia, & alcuni Prelati, Baruni, oi altri Terri di lu dictu Regnu, non obstanti la dicta exemptioni, li constringinu a pagari la dicta Cabella indebitè, & injustè; per tantu sia vostra merci comandari a li dicti Preiati, Baruni, & altri Officiali di lu dictu Regnu, sub pœna unciarum ducentarum Regio Fisco applicandarum, ki non digianu constringiri a li dicti Chitatini ad pagamentu alcunu di la dicta Cabella di la Dohana. Placet Regiæ Majestati, & ita mandat Viceregibus, ut exequantur, subjun-

gendo, quòd tertia pars dictæ pœnæ applicetur Maragmati U-
niversitatis Urbis jam dictæ, & duæ Regio Fisco. Joannes de
Vitellino Secretarius. Datum in Civitate Capuæ Die Sexto Deci-
mo Novembris, Quintæ Decimæ Indictionis Anno Domini Mille-
simo Quadringentesimo Trigesimo Sexto. Rex Alphonsus. Vidit
Jacobus Peregrini Vic. Registratum. &c.

CAPITULA PER VBERTINUM DE RINALDO PROMO-
*tozem nomine dictæ Universitatis Regiæ Majestati oblata, & per
eamdem decretata hic indicantur. 1. Providentia de custodia vinea-
rum. 2. Dilationes, seu moratoria non concedantur a Judicibus nisi
in casibus expressis. 3. Providentia circa meliorem, & celeriore
justitiæ administrationem omni abusu dempto. 4. Jus incidendi li-
gna pro usu domestico confirmatur. 5. Solutiones Curiales ultra de-
bitum, & solitam praxim tollantur. 6. Creatio consulum petita
non placet, sed respondetur quòd in causis mercantilibus Prætor
providet adhibito consilio duorum mercatorum. 7. Thesaurarius
maioris Ecclesiæ iuxta petita eligatur, sed cum consensu Proregis.*

Anno
1438.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA
PHARUM VALENTIÆ, UNGHARIÆ,
HIERUSALEM, MAJORICARUM, SAR-
DINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchi-
nonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac
etiã Comes Rossilionis, & Ceritanix. Et si
cunctos nostro subjectos imperio liberali quadam benignitate su-
is temporibus, condignis prosequimur favoribus; illos tamen at-
tentiori consideratione fovemus, quorum innata fidelitas notan-
da, & fructuosa servicia nostro conspectui multiformitèr grata
sunt. Sanè considerantes pro parte Universitatis felicitis Urbis
Panhormi oblata fuisse Nobis Capitula huiusmodi seriei.

Li Capituli facti per la Vniversitati di la felichi Chitati di
Palermu supplicati, & presentati a lu nostru Serenissimu Signu-
ri Re per Vbertinum de Rinaldo Regiu Promotori nostru caris-
simu Chitatinu.

1. In primis supplica la dicta Universitati a la vostra alta
Regali Maestati Ki sia vostra merci confirmari, & autenticari li
Capituli, & ordinationi facti per la dicta Universitati, & pro-
indè confirmati per li Magnifici vostri Viceregenti supra la cu-

H h h

sto-

stodia di li Vigni, & altri causi datum in Vrbe felici Panhormi die vigesima quarta mensis Novembris, Primæ Indictionis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Septimo, & adjungendo comandari, ki non sia nixuna persuna tantu Officiali, quantu non Officiali quantumcūque majuri, & di qual gradu si voglia, ki digia viniri contra li dicti Capituli, & ordinationi, ne mutari, oi alterari, seu rumperi sub pœna di milli florini di applicari a lu Regiu Fiscu, immò sub pœna prædicta perpetuò, & inviolabiliter observari, & fari observari ab omnibus, & ki li Camperi poczanu tantu per li danni di li animali, quantu di li Homini exequiri li dicti peni, & denunciari a lu Preturi, & Jurati. Placet Regiæ Majestati.

2. Item supplica la dicta Universitati a la vostra regali alta Maestati ki sia vostra merci providiri, & ordinari per beni adveniri di quista Chitati, & aczò ki li Chitatini poczanu securè l'unu cum l'autru traficari: & di czò consequiturà a la Regia Curti grandi utilitati, kinuxuna persuna pocza de catero impetrarisi moratoria, suspensoria, oi guidaticu, ne fari cessioni di beni contra Chitatinu alcunu di la dicta Chitati, exceptu per una causa legitima evidenti, & manifesta causa di amissioni di beni, oi sterilitati di staxani lu debitori non commetti fraudi nixuna secundu la forma, & capitulu di la nostra consuetudini, altramenti non è possibili putiri praticari l'unu cum l'autru, & cussi la mercantia veni minu, & tocca grandi interesse tantu a la Republica, quantu a la Regia Curti. Et si alcuna sindi fachissi amodo non precedenti li causi predicti sianu nulli, & per non facti, & quandu alcunu vulissi fari cessioni di beni, ki si digia fari secundu la forma, ki voli la raxuni, & ligi communi. Placet quòd ex indè Judices Magnæ Regiæ Curia inter Cives Panhormi nequeant concedere moratorias præter quàm in casibus supradictis.

3. Item supplica la dicta Universitati a la vostra alta regali Maestati perki in li tempi passati fachenduli li executioni, & riti a la Curti di lu Preturi, li parti, contra cui l'eranu facti, si potianu opponiri dananti di la dicta Curti, & ora di alcuni anni icza li Judichi di la gran Curti di tali riti audinuli opposicioni a la loru Curti, & cussi lu Judiciu veni ad essiri divisu, & li parti in multi modi vexati. Per tantu supplica la dicta Vniversitati, ki sia vostra merci providiri, ki undi si fà la executioni, & ritu illà si digia fari la oppositioni, havendu li parti remediū di appellationi si fussiru gravati. Placet Domino Regi, quòd ut melius antea observatum extitit, ac practicatum pro celeriore, melio.

melioREQUE JUSTITIÆ ADMINISTRATIONE EX INDÈ ETIAM OBSERVETUR, & ABUSUS, SI QUI SUNT, TOLLANTUR DE CÆTERO.

4. Item supplica la Università prediſta a la voſtra Regali Maestati cumezosiacofaki li Chitadini di la diſta Chitati hajanu per loru conſuetudini, & privilegii poſſimè per unu privilegiu di lu Sereniſſimu quondam bonæ memoriæ Re Fridericu Terczu, ki per loru uſu di caſa, & loru maſſarii poczanu ſenza nixunu pagamentu mandari a li boſchi tantu di lu regiu Demaniu, quantu di omni altri Baruni, & Pheudatarii, & ſpecialitè in certi boſchi declarati in lu dictu privilegiu ad ligna morti, & vivi, & in quiſta poſſeſſioni eranu ſtati li dicti Chitadini per li tempi paſſati, & dapoi per li diſtemperazioni di li tempi alcuni Baruni, Prelati, & potenti Perſuni hajanu la dicta poſſeſſioni occupata, & impachatu l'uſu di li dicti boſchi; per tantu ſia voſtra merci confirmandu tantu la noſtra conſuetudini, quantu lu dictu privilegiu di Re Fridericu Terczu manuteniri, & defendiri li dicti Chitadini in la poſſeſſioni, la quali primitus havianu, a li uſi di li dicti boſchi, non obſtanti altri litteri, li quali la voſtra Signoria per mala informationi in contrarium haviffi factu: ne riqueſta, ne citata la dicta Vniverſitati, la quali non divi eſſiri deſacto ſpugliata, & privata di ſua poſſeſſioni, cum omnia jura clament quod expoliatus ante omnia reſtituendus ſit. Placet Domino Regi, quòd juxta privilegium, & conſuetudinem, ac illorum antiquam poſſeſſionem dicti Cives illis utantur à cætero, & deſacto in ipla poſſeſſione reſtituantur; & ſi quam intèr partes quarum interſit eo ſuboriri contingerit quæſtionem; miniſtretur cuique partium Juſtitia complementum.

5. Item supplica la dicta Vniverſitati a la voſtra Regali Maestati, kieſſendu la regia voſtra gran Curti in Palermu, & per la Curti di lu Preturi ſianu dati ſententii, di li quali ſi appellanu a la dicta grandi, & regia Curti, undi biſogna preſentari li proceſſi, ki per littera reſponſali ſi ſolia fari una cedula, di la quali ſi pagava grana dechi, & ora ampliandu loru pagamentu uſanu fari una littera reſponſali, comu ſi fuſſi extra Civitatem, per la quali ſi paga tari dui, per tantu ſia voſtra merci providiri, ki quandu la gran Curti eſt in Vrbe digia baſſari la cedula notificatoria de præſentatione proceſſus, per la quali ſi paga grana dechi, & non vexari li Chitadini a ſpiſi extraordinarii ultrà debitum, & prout antiquitus ſi uſava. Placet Domino Regi, quòd, ut ſolitum erat melius obſervari, practica-rique; exindè etiam obſervetur, & quivis indè tollatur abusus.

6. Item

6. Item supplica la dicta Vniversitati a la vostra alta regali Maestati conchediri, ki la dicta Vniversitati pocza omni annu oi di sei in sei misi creari, & ordinari Consuli dui, oi tri di la mercantia; aczò ki quandu accadisfi quessionioni, oi dibacto intra Mercanti, & Mercanti supra factu di mercantia poczanu canuxiri, & determinari, & accordari di tali quessionioni, oi dibactu summariamenti, sola facti veritate inspecta, per vitari li dilationi, & spisi di Curti, & di czò sequitirà grandi utilitati a la Curti, & beneficiu universalì a li Mercanti, essendu di lorù altercationi prestu senza dilationi, spisi, & cavillationi dispatchati, comu si usa in omni bona Chitati, omni appellatione remota, & maximè formalitèr, comu si usa, & cblerva a lu presenti in la Chitati di Messina. Quia creatio dictorum Consulum, illorumque jurisdictio concerneret interesse maximum Curiae Prætoris dictæ Urbis, illiusque jurisdictionis; non videtur expediens, neque salubre dictæ Urbi, sed providet Dominus Rex, quòd à cætero ipse Prætor in dictis causis mercantilibus procedat summarie, easque determinet more mercantili de, & cum consilio duorum proborum Mercatorum dictæ Urbis eligendorum anno quolibet per dictam Uuiversitatem nulla Iudicium ordinariorum ipsius Prætoris assistentia præstolata in causis ipsis.

7. Item peroki è cosa multu bona a lu servitiu di nostru Signuri Deu, & utili assai a la Ecclesia Majuri di la Chitati di Palermu, Ki li cosi, & joyi di lu thesauru di la dicta Ecclesia sianu gubernati, manutenuti, conservati, & notati per persuna notabili, & fide digna di la dicta Ecclesia a talKi di li dicti joyi, & beni semper sindi pocza rendiri, & vidiri bonu cuntu, & raxuni; supplica la dicta Universitati a la dicta vostra Maestati, Ki sia vostra merci conchedirili abenKi ad ipsa raxunivilementi spectassi cossi comu specta, & apparteni lu factu, & constructioni di la maramma, & fabrica di la dicta Ecclesia, Ki de cætero vacandu in lu officiu di lu dictu thesauru per mortem, vel alias, lu ordinariu Thesauro, & Custodiu di quillu; liberè pocza quissa Universitati creari, fari, & ordinari novu Thesauro, & Custodiu di quillu, eligendulu di li Canonichi, & Venerabili Persuni di la dicta Ecclesia plui digni, confidati, & acceptati a la dicta Chitati, a talKi li joyi, & beni di la predicta Ecclesia vegnanu, & conservanusi in li manu, & putiri di persuni sufficienti, & idonei Kindi poczanu rendiri bonu cuntu, a li quali li digianu assignari cum beneficiu d'inventariu
per

per futura declarationi , & cautela , etiam per Ki lu lochu di lu dictu thesauru è multu aptu , sicuru , & acceptu a la dicta Chitati di la dicta Universitati , ki pocza ad omni sua ordinationi , & voluntati reponiri , & conservari li Privilegii rescripti , & tucti soi scripturi comu megliu li ferrà vistu. Et perKi lu Thesaureri , & Officiali Ki hora è factu , & ordinatu per la vostra Maestati perKi è persuna digna , benemerenti , & accepta a la dicta Chitati sia confirmatu in lu dictu officiu di lu thesauru , havendu factu , comu è debitu di li joyi , & beni predicti ordinariu inventariu. Placet , dummodo tempore electionis fiendæ quodcumque de Thesaurario exigatur consensus Viceregis in dicto Regno. Et indè extitisse nostræ celsitudini supplicatum humiliter , ut præinserta Capitula confirmare , & in Privilegium redigi facere solemniter dignaremur. Nos supplicationibus dictæ Universitatis , servitia cuius Nobis impenfa multis locis , ac temporibus , quæque præstare non cessat animis indefessis , veniunt grata Nobis ; volentes dignis favoribus inhærere ; Tenore præsentis Privilegii firmiter valituri de certa Nostri scientia deliberatè , & consultè acceptamus , approbamus , laudamus , & confirmamus præinserta Capitula , & omnia , & singula in eis , & quolibet ipsorum expressa , & contenta nostræ corroborationis , & assensus munimine roboramus , juxta responsiones , modificationes , & formam unicuique Capitulorum ipsorum appositas , & adjectas. Mandantes de eadem certa scientia , & expressè nobilibus quibuscvis in eodem Regno Siciliæ Viceregibus , Magistro Justitiario , Judicibus Magnæ Curie , Thesaurario , Conservatori nostri Regii Patrimonii , & universis aliis , & singulis Officialibus nostris majori , vel minori auctoritate suffultis per totum dictum Regnum ubilibet constitutis , & præsertim Capitaneo , Prætori , Judicibus , Iuratis , Universitati , & Civibus prædictæ felicis Urbis Panhormi , & cæteris personis cuiuscvis dignitatis , sexus , legis , auctoritatis , & conditionis fuerint , præsentibus , & futuris sub nostræ gratiæ , & mercedis obtentu , quatenus præsens nostrum acceptationis , confirmationis , & corroborationis Privilegium , omniaque tam in dictis Capitulis , & unoquoque illorum , quam alia suprà , & infrà contenta , teneant firmiter , & observent , ac teneri , & observari faciant inviolabiliter per quoscumque , & non contraveniant , aut contrafaciant , seu quempiam contrafacere , vel venire permittant aliqua ratione , occasione , vel causa , pro quanto gratiam nostram caram habent , & iram , & indignationem nostras

nostras cupiunt evitare. Nos enim faciendi, & attentandi contrarium, omnem eis, & eorum cuilibet facultatem, occasionem, & causam tollimus serie cum præsentem, decernentes irritum, & inane, si id scienter, vel ignoranter, aut alias qualitercumque contigerit actum iri. In quorum testimonium præsentem fieri iussimus nostro cõmuni sigillo Siciliæ impendenti munitam. Datam in Civitate Cajeræ Die Duodecimo Mensis Januarii Primæ Indictionis, Anno à Nativitate Domini, Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo Regniq̃ue nostri hujus Siciliæ citrà Pharam Anno Quarto, aliorum verò Regnorum nostrorum, Vigesimo Tertio. Rex Alphonsus. Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda. Registratum. &c.

PERMUTATIO GABELLÆ VINI CURIÆ REGIÆ CUM

Gabella carnis Universitatis hac lege, quòd ulterius per mare, nec per terram vinum in Urbem, nec in ejus territorium circum circà, per miliaria quinque, immittere possit, etiam pro usu Regiæ Majestatis, nisi tempore sterilitatis quo casu durante, quantum satis erit, immittere possit, & si quis vinum immittere præsumpsit contrà præmissa, in pœnam unciarum ducentarum incidat applicandarum, ut in Privilegio narratur.

Anno
1438.

OS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, CITRA, ET ULTRA PHARUM, VALENTIÆ, UNGARIÆ, HIERUSALEM, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barcinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Ostenso Nobis, & diligenter inspecto translatò autentico cujusdam publici documentì permutationis gabeliæ nostræ vini felicijs Urbis Panhormi, & annichilationis ipsius sub certa forma factæ nomine nostræ Curie per nobilem Rogerium de Paruta militem, Vice-regem in eodem Regno Siciliæ, & Joannem de Olzina Secretarium, & Commissarium ad hæc, & alia, plena potestate, suffultum, Consiliarios nostros dilectos cum Syndaco, & Procuratore dictæ Universitatis, cum gabella Buchiriæ Universitatis dictæ Urbis pro concurrenti quantitate unciarum ducentarum annualium tantum, & non ultra continentie subsequenti: In nomine Domini nostri Jesu Christi Anno à Nativitate ejusdem Domini Millesimo

lesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo , mensis Martii , Die Tertio Decimo ejuldem mensis , Primæ Indictionis . Regnante Serenissimo , & Illustrissimo Domino , Domino nostro Rege Alphonso , Dei Gratia , Aragonum , & Siciliæ Rege , ac Athenarum , & Neopatriæ Duce , Regni verò sui felicitis Domini Anno Vigesimo Tertio feliciter amen . Nos Antonius de Arano Judex felicitis Urbis Panhormi , Pinus de Ferro de eadem Urbe regia auctoritate per totum dictum Regnum Siciliæ , & Insulas coadjacentes cum auctoritate scribi faciendi tam in Prothocoliis , quam in Registris , & Instrumentis publicis Iudex ordinarius , seu publicus Notarius , & Testes subscripti ad hoc vocati , specialiter , & rogati : Præsenti scripto publico notum facimus , & testamur , quod Nobis existentibus in præsentia magnifici potentis Domini Rogerii de Paruta Regni Siciliæ Viceregis , nec non & Magnifici Domini Ioannis de Olzina Regii Secretarii , Commissarii , & Procuratoris ad omnia , & singula infra scripta cum amplissima potestate , secundum quod patet instrumento Regio commissio- nis , & procurationis sibi factæ tenoris sequentis , videlicet . In Dei nomine patet Universis præsentibus , & futuris quæd Nos Alphonsus , Dei gratia , Rex Aragonum , Siciliæ citrà , & ultra Pharum , Valentia , Ungariæ , Hierusalem , Majoricarum , Sardinia , & Corsica , Comes Barchinonæ , Dux Athenarum , & Neopatriæ , ac etiam Comes Rossilionis , & Ceritanæ . Et si Nobis magnæ curæ sunt , & esse debent negotia Regni nostri Siciliæ , quod in Nos semper extitit officiosum , & obsequens , cum simulque per Nos ipsos illa administrari tanquam carissima , tamèn temporum conditiones impedimento sunt , nè ea , quæ maxime amamus , visere possimus . Itaque necesse est partes nostras , & vices alteri mandare , à quo exploratum habemus omnia sic administranda esse , ut & nostris desideriis , & necessitatibus satisfiat . Nunc enim diligenter inter eos , quorum opera , & industria utimur , inquiremus , maxime idoneum extimavimus Vos Ioannem Olzina Consiliarium , & Secretarium nostrum ; Tenore igitur præsentis publici instrumenti firmiter valituri gratis , & scienter , deliberatè , & consultè , revocatis aliis quibuscumque Commissariis , & Procuratoribus pro subscriptis hætenus factis in Regno prædicto per Nos sub quavis expressione verborum firma tamen stante facultate , posse , & procuracione nuper data nobili Rogerio de Paruta Viceregi , & Procuratori pro Nobis in dicto Regno , sed potius ad illius valitudinem , & alias , ut unà cum eo , & separatim , si , & cum Vobis visum erit subscripta

scripta fieri , & ministrari valeant , facimus , constituimus , creamus pariter , & ordinamus Vos eundem Ioannem Olzina præsentem , & onus procurationis , & commissionis huiusmodi suscipientem Procuratorem , Nuntium , Vicemgerentem , & Commissarium nostrum specialem , & ad infra-scripta etiam generalem , sic quòd specialitas generalitati non deroget , nec è contrà Vobis plenam , liberam , absolutam , & amplissimam facultatem , auctoritatem , & posse concedentes , quòd positis , & valeatis nomine nostro , & pro Nobis , ac Successoribus , & Heredibus nostris quibuscvis , eis melioribus forma , via , & modo , quibus melius possumus , & debemus , ac non solum de iure , sed de dominio , & potestate absoluta fieri possit , & valeat concedere , vendere , impignorare , & alienare ad tempus , seu dum de nostro processerit voluntatis beneplacito , aut cum gratiæ redimendi clausula , seu instrumento , juxta vestri arbitrium , & prout honori , utilitati , & servitio nostris expediens fore arbitrati fueritis , quascumque Civitates , quantumcūque notabiles , & quævis Castra , Villas , Terras , & Loca nostri Sacri Patrimonii ; seu Demanii , ac Portus , Carricatoria ; nemine excepto , eorumque omnimodam administrationem , dispositionem , ac exercitium in capite , & in membris in Regno nostro Siciliae ultra Pharum , & Insulis sibi adjacentibus , etiam si de principalioribus Regni ipsius fuerit , ac simul , vel divisim per purum , liberum , & francum allodium , ac sine præstatione aliqujus servitii militaris , vel sub pheudalibus servitiis , & retentionibus consuetis , ac sub conditionibus , clausulis , & cautelis , secundum consuetudinem dicti Regni apponi , & fieri consueitis , cum omnibus , & singulis Vassallis , utriusque sexus , cuiusvis legis , ac conditionis existant , ac Dominio , Jurisdictione criminali , & civili , mero , & mixto imperio , ac omni gladii potestate in dictis Castris , Villis , Terris , seu Locis , eorumque territoriis , & Terminis , dictisque Fortibus , & Carricatoriis Nobis , & dictis nostris Heredibus , & Successoribus pertinentibus , & debitis quoquo modo . Item possitis , & utique valeatis vendere , permutare , ingabellare , arrendare , impignorare , intra manus mittere , hypothecare , obligare , & quovis titulo alienare , quæcumque jura , introitus , & proventus quarumvis Dohannarum , Gabellarum , Secretiarum , ipsasque Gabellas , & Secretias , & alias res , quocumque nomine dictas , quæ Vobis visæ fuerint posse vendi , transferri , alienari , sive concedi , nec non quodvis membrum , sive membra earundem Secretiarum , Do-

hana-

hanarum , Gabellarum dimembrare , & separare in perpetuum , seu ad tempus , vel durante contractu , ac pacto per Vos fiendo , prout Vobis benevisum fuerit , & placebit , & propterea universas etiam , & singulas ipsorum Castrorum , Terrarum , Viliarum , & Locorum possitis vendere , alienare , impignorare , & alias cōmittere Castellanas , Capitanias ad Justitiam , & ad Guerram , Iudicatus , Notariatus , & alia officia quævis , & quocumque vocabulo descripta cum omni mero , & mixto imperio , jurisdictione alta , & baxia , civili , & criminali , & alia omnimoda gladii potestate , nec non possitis vendere , assignare , impignorare , locare , alienare , concedere , & transportare , ac cedere , & alias exigere , colligere , recipere , & habere in totum , vel in partem quoscumque introitus , tractas , seu exituras frumenti , hordei , & aliorum victualium , & alias ipsum frumentum , hordeum oneratum , vel expeditum in ora Navis , seu fustis , ac jura redditus , & proventus quorumvis Portuum , Carricatoriorum , & Maritimarum ejusdem Regni Siciliae ultra Pharum de , & pro omnibus , & singulis victualibus , grassis , mercantiis cujuscunque generis , vel speciei fuerint , cum anticipatione , aut augmentatione , vel diminutione , & nova impositione juris tractarum , seu pretii , vel pretiorum , aut sub mutuo solutionis , vel alias etiam si Civitates , Castra , Villæ , Terræ , Loca , Secretiæ , Gabellæ , Dohanæ , membra , officia , vel beneficia , Portus , Carricatoria , & alia supra , & infra scripta de melioribus , & principalioribus dicti Regni Siciliae fuerint , ut profertur ei , vel eis , videlicet personæ , seu personis , Collegiis , Universitatibus , & aliis , ac sub , & pro illo pretio , seu pretiis , solutionibus , terminis , pactis , & conditionibus , cum quibus , & quemadmodum poteritis convenire ; & insuper possitis , & valeatis , quoscumque Capitaneos , Castellanos , Secretos , & Officiales , etiam si ipsi Castellani sint ad usum , & consuetudinem Hispaniæ , vel aliam quamvis auctoritatem exercentes , quos fortasse noveritis in eorum exercitiis minùs rectè se gerere , aut gessisse , ab ipsorum officiorum exercitiis suspendere , revocare , privare , & penitus amovere , ipsaque officia sic vacantia , seu vacatura , alii , seu aliis personæ , vel personis dignis , benemeritis , & Vobis benevisis , durante vacatione ejusmodi ad nostri beneplacitum , vel ad vitam , seu alias , pro ut benevisum fuerit , committere , concedere , & commendare , & alias vendere , & impignorare , ut profertur , & nihilominus eosdem Officiales , & alios prædictos male se gerentes impetere , ac per Fiscum nostrum impeti facere , & mandare , ac

de gestis, administratis, & acceptis per eosdem, petere, & ab eis recipere, & recipi facere, seu mandare legitimum calculum rationis, & tam cum eis, si casus exegerit, quam cæteris delinquentibus criminosis delatis, seu inculpatis civiliter, vel criminaliter, de quovis excessu, delicto, vel crimine componere, & pacisci, easque, & alios universos delatos, etiam si in crimen nostræ læsæ Majestatis incidisse censerentur, absolvere, remittere, & indulgere, vel è contrà punire, corrigere, castigare, aut etiam Mortis supplicio condemnare, & alias guidare, & assicurare in personis, & bonis, & pro hac super præmissis venditionibus, impignoracionibus, arrendamentis, transportationibus, alienationibus, contractibus, compositionibus, concessionibus, donationibus, & commissionibus quibuscumque, praticare, tractare, capitulare, inire, concludere, facere, & formare, nostris nomine, atque vice, quoscumque contractus, Capitula, pacta, convenientias, instrumenta, cartas, promissiones, literas, scripturas publicas autenticas, seu privatas pro contrahentium Vobiscum Securitate necessarias, & opportunas cum quibus pactis, pactionibus, obligationibus, stipulationibus, expressionibus, retentionibus, conditionibus, jurium, & bonorum nostrorum omnium, & singulorum obligationibus, hypotecis, securitatibus, renunciationibus, juramentis, & aliis omnibus, quæ dici, scribi, vel nominari possint, clausulis generalibus, & specialibus necessariis, ac solitis, & aliis opportunis in similibus, & quolibet præmissorum, ac per partes contrahentes fieri, & præstari petere, pro ut cum eis, cum quibus contraxeritis, poteritis convenire. Item possitis, & valeatis vigore auctoritatis, commissionis, procuracionis, & facultatis hujusmodi, plenè, liberè, & absolute intervenire, praticare, concludere, & terminare quascumque practicas, contractus, formas, modos, & Capitula, ac condiciones, incepta jam, seu incipienda per Vos, seu per quoscumque Officiales, & Procuratores, Nuncios, & Commissarios nostros hætenus in dicto Regno Siciliæ, cum quantumcumque magna facultate, & auctoritate per Nos creatos, & ordinatos, & ipsas practicas, contractus, & modos inceptos, si Vobis videbitur, deviare, destituerare, & revocare, abnegare, & retractare, in quantum interesse nostrum, seu Curia nostræ concerni videantur, vel Vobis benevisum extiterit. Nos enim eadem serie præsentium, & omnibus prædictis, & singulis infrascriptis præponimus, præficimus, & anteferimus Vos dictum Joannem Olzina omnibus, & singulis Commissariis, Procuratoribus, & Thesaurariis,

riis , Magistro Portulano , Conservatori , Magistro Secreto , & pecuniarum Exactoribus , & Portatoribus , Nunciis , & Officialibus quibuscumque , & quacumque auctoritate nostra suffultis , & qualitercumque ab hactenus ordinatis , absque tamen præjudicio , læsione , seu derogatione contractuum , literarum , scripturarum , & obligationum per eos , aut quempiam illorum in vim potestatis illis per Nos datæ usque in diem hodiernum factorum , & conclusorum , quæ , & quas approbamus , & volumus in sui plena validudine permanere , præterea possitis , & valeatis auctoritate præsentis petere , exigere , accipere , & habere quascumque pecuniarum , & aliarum rerum summas per quascumque personas Nobis , & Curie nostræ debitas , seu debendas , quomodocumque , pretertu , ratione , occasione , vel causa aut alias Nobis , aut nostræ Curie mutuandas , offerendas , seu compestandas , vel gratiosè donandas per quosvis Prælatos , Civitates , Universitates , Corpora , Collegia , Magnates , Comites , Barones , & alias Universitates , Comunitates , & Singulares Personas cujusvis dignitatis , status , gradus , vel conditionis fuerint , ipsaque mutua , & compestationes inire , causare , & suo tempore solvere , & attendere , prout promiseritis , & pro his , quæ receperitis nomine nostro , & pro Nobis facere , & firmare simul , vel separatim quascumque apodixas , absolutiones , fines , remissiones , & pacta de ulterius non petendo , & alia instrumenta , & cautelas debitorias , & alias quasvis obligationes , & assignationes . Item possitis procurare , habere , percipere , & recipere , & super Nos ac pecunias , & bona nostra quæcumque assumere , & causare cambia quælibet , seu pecunias ad cambium , nostri nomine , & pro Nobis , & literas inde de ipsis cambiis in personam nostram facere , & conscribere ; Vobisque , & Thesaurariis , Commissariis , Collectoribus , & Exactoribus pecuniarum nostrarum , vel eorum Locatenentibus tam in dictis partibus , quam in Regnis Aragonum , Valentie , Sicilie , Majoricarum , quam etiam Principatu Catalonie , & signanter dilecto Consiliario nostro Matthæo Pinades Militi , Commissario , Receptori , & Collectori universali nostrarum pecuniarum in Regnis , & Principatibus , & plenius exercere , quæ natura cambiorum postulat , & requirit . Et pro prædictis , & aliis subscriptis omnibus , & singulis possitis , & valeatis fideiussiones dare , & de ipsis servandis indemnibus , ac servari facere promittere possitis , & valeatis ; interea possessionem corporalem , seu quasi omnium , & singulorum per Vos vendendorum , impignorandorum , permuandorum , alienandorum committendorum , seu aliis obligando-

rum ,

rum. hypothecandorum, & alienandorum, ut profertur eis, cum quibus contraxeritis, vel illorum Procuratoribus, Nunciis, aut Syndacis, tradere, & tradi facere, ac in eadem facere illos existere potiores, dantes, concedentes, & conferentes eisdem plenam potestatem, ac si malverint, licitè retinere, quæ possessionis apprehensio tantum eis profit, & valeat, ac si per nostram Celsitudinem, aut Nos vigore præsentium, nomine nostro, sibi tradita extrisset, in qua, quidem possessione debeatis manutenere, & defendere, ac manuteneri facere contra cunctos, nihilominus possitis dare, cedere, mandare, & transferre in ipsos Emptores, seu alios Vobiscum quomodolibet contrahentes, & unumquemque ipsorum, & omnes Heredes, & Successores suos perpetuò, seu pro tempore contractus hujusmodi durante, omnia jura, vices, voces, rationes, & actiones reales, & personales mixtas, varias, utiles, & directas, ordinarias, extraordinarias, & alias quascunque Nobis, seu nostris Heredibus, & Successoribus competentes, & competentia, vel competere debentes, & debentia, in eisdem constituentes ipsos emptores, vel alios Contrahentes; & eorum Successores super ipsis, Dominos, Actores, & Procuratores, ut in re eorum propria, ad faciendum omnimodas eorum, & Successorum suorum perpetuò voluntates. Item eisdem Contrahentibus de firma, & legali eviçtione teneri Nos promittere, & pro Universis, & singulis per Vos vendendis, impignorandis, obligandis, fiendis, & contrahendis quodcumque juramentum in animam nostram facere, & præstare possitis pro tuitione, & securitate Contrahentium, vestrique, & eorum certitudine, & cauthela, decernentes, volentes, & declarantes, ac Vobis dicto Procuratori Vicemgerenti, & Commissario nostro, potestatem indubiam conferentes, quòd præmissas venditiones, impignoraciones, ingabellaciones, arrendamenta, permutationes, commissiones, contractus, practicas, alienationes, cambia mutua, seu manulentas, & cætera omnia præcontenta facere, concludere, finire, procurare, & habere possitis; & Vobis liceat cum, & sub quovis desavancio, interelle, desavantagio, ac augmento, seu interusurio, & damno nostro, & seu Curia nostræ nullo habito respectu, seu consideratione, ad quodvis incommodum, etiam si id excessivum extrà practicam rationabilem, aut tolerabilem nostræ Curia censeretur. Nos enim confisi de vestris probitate, industria, & affectione serviendi præactis, & considerantes eas, quas duximus necessitates nostras immensas, rerumque harum occurrentiam, in quibus

bus totus status nostri Diadematis versari videtur ; quodcumque
 damnum , defavantium , interesse , interusurium , & incommodum , acceptum , & gratum habemus , semperque habebimus ,
 atque in maximum lucrum , honorem , & commodum nostræ
 Regiæ Celsitudinis non ambigimus convertendum , transferen-
 dumque , super quibus quantumcumque importabilia , & gravia
 fuerint nunc pro tunc , & è contrà , hujusmodi serie dispensa-
 mus , & dispensari volumus , de dicta certa scientia , & consul-
 tē , ac illa acceptamus , & approbamus , grata quoque , & fir-
 ma habemus , & habebimus omni tempore , sub virtute inferius
 per Nos præscripti juramenti , & licet commiserimus Vobis ven-
 ditiones , alienationes , transportationes , & impignora-
 menta Civitatum , Terrarum , & Locorum in genere , quas , & quæ hic
 haberi volumus pro specificè nominatis , in specie tamen , & ex-
 pressè Vobis committimus quòd signanter in ipso Regno Siciliæ
 possitis vendere , alienare , impignorare , & aliis contrahere de
 Civitatibus , & Terris Saccæ , Cephaludi , Randatii , Castrijo-
 annis , Agrigenti , & aliis omnibus Vobis benevisis , & quoniam
 in proximè nominatis Terris , Castris , seu Locis , & vel in , &
 super Secretiis , Gabellis , juribus , introitibus , redditibus , emo-
 lumentis Secretiarum ipsarum factis , sint plures , & diversæ
 assignationes , & provisiones tam de salariis Officialium , stipen-
 diis Castrorum juxta modificationes ordinatas , quàm aliis non
 nullis Castris , Officialibus nostris , & assignatariis , & eorum
 heredibus ad tempus , & aliis in perpetuum , volumus , Vobis-
 que dicimus , committimus , & expressè mandamus , quòd in ca-
 su cujuslibet prædictorum contractuum , ne contractus ipsi ob
 has assignationes , & provisiones , seu salaria aliquatitèr impedi-
 ri , seu differri haberent , assignationes ipsas , provisiones , salaria
 Officialium , stipendia Castrorum , & alia facta , & concessa
 quovis respectu , occasione , vel causa quantumvis urgenti , sive
 necessaria , etiam si concernerent interesse Reipublicæ , vel cu-
 jusvis alterius personæ Regnorum nostrorum , transmutetis illas ,
 & illa , & communicare , & assignare debeatis , quòd possitis in ,
 & super aliis Secretiis , seu gabellis Regni Siciliæ prædicti , vi-
 delicet ex una in aliam , & signanter super Secretia Panhormi ,
 & gabellis illius , aut super aliis redditibus , & juribus nostris ,
 quemadmodum Vobis melius videbitur pro expeditione contra-
 ctuum eorundem , providentes , prout melius poteritis , quòd
 dictis Assignatariis , quibus omninò provideri volumus , debitè
 satisfiat , & eo modo , & forma ipsas suas assignationes habeant ,

cum nostrum concedimus , & committimus amplissimum , serie præsentium , cum libera , speciali , & generali administratione , & sufficientissima auctoritate , & omnimoda facultate : pecunias autem ex præsentì procuracione , commissione , potestate , & generali facultate , quocumque , & quomodocumque proveniatur , ex & de contractibus , quos per Nos apud Regnum nostrum Siciliæ ultra Pharam , & Insulas sibi adiacentes fieri contigerit ; volumus , & jubemus quòd , præunte tamen consensu , dispositione , & deliberatione vestris , & non aliàs cum , ut prædiximus , Vobis , quòd omnia disponendi totalem dederimus præheminentiam potestatis ad manus nobilis , & dilecti Consilarii nostri Antonii de Carusio Militis in eodem Regno Thesaurarii nostri , & seu sui Locumtenentis præsentium , & futurorum integralitèr , atque indiminutè pervenire debeant , qui in dicto Thesaurariæ Officio introitum , & exitum faciat , de eisdem ac distribuere , & expendere teneatur , secundum quòd per Vos dictum Procuratorem , & Vicemregentem nostrum verbo , vel scriptis , aut literis manu vestra subscriptis traditum fuerit in mandatis , & in Capitulis inferius mentionatis , uberius continetur . Quoniam Nos ipsas literas , scripturas , & mandata per Nos sibi fienda , circà distributionem pecuniarum hujusmodi , tantam vim , & auctoritatem obtinere volumus , ac si de nostro expresso verbali , ac literali præcepto facta forent , ac solemniter expedita . Possitis , etiam tam in recipiendo , quam in solvendo , & distribuendo omnes , & quascumque pecunias per Nos quomodolibet virtute præsentis procuracionis procurandas , & habendas derogare , & abrogare , tollere , postponere , & annullare omnes , & quascumque ordinationes , capitula , & memorialia per Nos facta , sub quacumque forma verborum , volentes , & declarantes expressè , quòd dictus Thesaurarius Regni nostri Siciliæ dictas pecunias debeat solvere , distribuere , & assignare , juxta dicta submentionata capitula , ad solum vestrum mandatum in scriptis factum , etiam quòd per Officia Conservatoris , aut aliorum Magistrorum Rationalium , non transeant , sed ipsum mandatum vestrum habeat vim , & robur omnium Officiorum , & Officialium nostrorum , ipsique Magistri Rationales , & quicumque alii ipsius Thesaurarii computa audituri omnem pecuniæ summam per dictum Thesaurarium solutam vigore vestri mandati secundum ipsa Capitula submentionata ad solam ipsius mandati ostensionem cum apocis debitis admittere , & acceptare debeant , omni dubio quiescente , & pro majori robore , & securitate per Vos auctoritate præsentium fiendorum in Regno Siciliæ jam dicto Vobis concedimus

dimus plenum posse, ut pro evictione, & cautione contractuum, provisionum, & obligationum quarumcumque possitis facere, & firmare quaslibet venditiones, impignorationes, transportationes, obligationes, traditiones, & seu integrationes quorumvis bonorum, jurium, & rerum nostrarum, & peculiarium, & aliorum, quovis titulo distinctorum, prout largius, diffusius, & extensius scribi queat, intelligi, sive dici; promittentes in nostra bona fide, & verbo regalibus Vobis eidem Procuratori Vicem-regenti, & Commissario nostro, ac jurantes ad Crucem Domini nostri Jesu Christi, & ejus Sancta quatuor Evangelia, tactis per Nos manu dextera corporaliter scripturis in posse Notarii, & Secretarii nostri subscripti tanquam publicæ personæ, hæc à Nobis, pro Vobis, & aliis, quorum interesse poterit, legitime stipulantis, Nos semper habere ratum, gratum, validum, & firmum, atque acceptum quidquid per Vos vice, loco, ac nomine nostris in, & super omnibus, & singulis præmissis, ac dependentibus, emergentibus, & connexis, & circa ea practicum, initum, procuratum, factum, scriptum, promissum, capitulum, concordatum, renunciatum, acceptatum, conclusum, seu firmatum, ac juratum fuerit, quomodolibet, sive gestum, nulloque tempore revocare, aut revocari permittere, seu consentire, directe vel indirecte aliqua necessitate, jure, titulo, sive causa, quin imò ad simplicem supplicationis, aut petitionis instantiam eadem acceptare, laudare, approbare, ac nostræ confirmationis munimine roborare, eisque auctoritatem nostram interponere pariter, & decretum quam, & quod nunc, prout ex tunc, & è contrà, pro interpositis, & conscriptis hic haberi, atque intelligi volumus, & censemus sub bonorum omnium obligatione; supplentes ad cautelam, & tollentes nunc pro tunc de certa scientia nostra, & ex Regiæ nostræ potestatis plenitudine omnes, & quoscumque defectus, & securitatum, ac solemnitatum omissiones, si qui, vel quæ forsan in venditionibus, impignorationibus, transportationibus, aut alienationibus, seu cæteris prædictis per Nos fiendis, inadvertenter, seu propter inusitatum modum contractus extrà practicum fiendi, vel alias quomodolibet in damnum, aut læsionem contrahentium Vobiscum, intervenerint. Nos enim volumus, atque decernimus talem omissionem clausulæ, vel solemnitatis, aut securitatis in eodem intelligi, & fore appositam, & expressam, non obstantibus quibusvis legibus, Pragmaticis, sanctionibus, ordinationibus, Capitulis Curia, aut Regnorum, constitutionibus, consuetudinibus, & observantiis

vantiis in eorum oppositum facientibus ; quibus in aliquo casu possemus quomodolibet Nos juvare , eis enim , & cuilibet eorum docti de jure nostro renunciamus , de certa scientia , & expresse decernentes , & declarantes , quod hujusmodi vestra procuratio , commissio , facultas , & posse , Vobis dicto Procuratori , Vicemgerenti nostro attributa extendatur , ac extendi utique habeat , debeat , & valeat , atque possit cum omni plenitudine exercitii ad omnes , & quoscumque actus generales , & speciales , personam , & Curiam nostram quomodolibet concernentes , absolute , simpliciter , & omnino , absque exceptione , retentione , interpretatione , seu dubio cujuslibet auctoritatis , & facultatis amplissima . Ita quidem quod in omnibus , & per cuncta nostræ Regiæ Excellentię ab nostris auctoritate in Vobis representari omnes sentiant , & cognoscant . Et ideo mandamus per hanc eandem vicem epistolæ in hac parte gerentes inclito , & magnifico Infanti Petro Duci nostro Fratri carissimo , ac Viceregi nostro in Regno Siciliæ ultra Pharum , Magistro Justituario , Magistris Rationalibus , Thesaurario , Conservatori nostri Patrimonii , Judicibus Magnæ Regiæ Curię , Magistro Secreto , Magistro Portulano , Justitiariis Straticoris , Capitaneis , Judicibus , Juratis , Magistris Procuratoribus , Secretis , Vicesecretis , Portulanis , & Portulanotis , Dohaneriis , Credenceriis , Gabello-
tis , cæterisque Universis , & singulis Officialibus nostris , & personis quibuscumque , ad quos spectet , dictorumque Officialium loca tenentibus , præsentibus , & futuris de dicta certa scientia , & expresse quatenus hanc nostram procuracionem , commissionem , voluntatem , & intencionem observantes , & observari facientes omnia , & singula , & in vim ejusdem per Vos dictum Joannem Olzina fuerint inde acta , contracta , promissa , firmata , & conclusa , vel jurata , quando , & quotiescumque opus fuerit , & requisiti fuerint se immitti , acceptent , laudent , obsequantur , & approbent , præstituri omne auxilium , & favorem , nec in eorundem executionem , seu alicujus eorum aliquatiter Vos impedire , seu aliàs se intromittere , seu ingerere præsumant , seu patiantur , per quospiam aliquantulum ingeri , intromitti , seu etiam impediri . Quinimò ea omnia plenimodè exequantur , ac si per nostram Celsitudinem personaliter acta forent , de quorum contrario omnem eis , & eorum cuilibet auferimus potestatem , per hanc autem minimè detrahi , seu in aliquo derogari volumus Capitulis , & contractui per Nos pridem firmatis , atque juratis in posse Secretarii nostri subscriptis dicto nobili Rogerio de Paruta ; quinimò omnia supradicta censeantur facta , & firmata fuisse

M m m

se pro

se pro illorum omnium validiori , promptiorique executione , atque observantia pleniori pariter , & effectu , & aliis , ac ipsa Capitula , & contractum , ac procuracionem sive potestatem in suis plenis robore , atque valore persistere volumus , atque censemus ; & præsens adjillorum confirmationem , & ratificationem , & è contrà cedere in omnibus videatur . Datum , & actum in nostra Civitate Cajetæ Die Quinto Decimo Mensis Januarii Primæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo , Regnique nostri hujus Siciliæ citrà Pharum Anno Quarto , aliorum verò Regnorum nostrorum Anno Vigesimo Tertio . Signum ✕ Alphonli Dei gratia Regis Aragonum , Siciliæ citrà , & ultrà Pharum , Valentia , Ungaria , Hierusalem , Majoricarum , Sardinia , & Corsica , Comitis Barchinonæ , Ducis Athenarum , & Neopatriæ , ac etiam Comitum Rossilionis , & Ceritanæ , qui prædicta laudamus , concedimus , firmamus , atque juramus , huicque publico instrumento sigillum nostrum cōmune apponi jussimus impendenti . Rex Alphonfus . Testes sunt , qui prædictis præsentés fuerunt , Antonius de Carusio Miles Thesaurarius , Ubertinus de Rainaldo Procurator negotiorum Regiæ Curia in Regno Siciliæ , ultrà Pharum , Consiliarii , & Andreas Gaczuli Scriptor Domini Regis prædicti . Signum Arnaldi Finolleda Secretarii Serenissimi Domini Regis prædicti ejusque auctoritate Notarii publici per totam Terram , & Dominationem suam , qui de ipsius mandato præmissis interfui , eaque scripsi , & clausi corrigitur in lineis tribus pro viginti quatuor Personis cujusvis quadraginta trium quòd , & quadraginta quinque exindè ipse Magnus Dominus Secretarius sua expositione narravit , quòd cum Serenissimus Dominus noster Rex Alphonfus pro beneficio , & conservatione hujus Regni Siciliæ in quieto , & pacifico statu cum Regno Neapolis , interque duo Regna persapè temporibus retroactis coierunt guerra , & discrimina , & Reges dicti Regni Neapolis , qui pro tempore fuerint interdum manu armata intrarunt in hoc Regnum , & ipsius partem occuparunt , deliberaverit intrare dictum Regnum Neapolis , & ipsum suæ ditioni subjugare , & sub ejus Dominio reducere , ut eo reducto dicta duo Regna pacificè conserventur , & fortè mane Regnum Neapolis intraverit , & multas ibi Terras , & Castra , & Civitates acquisiverit in prosecutione ejus amprisæ multas pecunias erogaverit , & ad præsens existat in maxima necessitate , & nisi per venditionem Terrarum , Castrorum , Gabellarum , & aliorum bonorum , &

re-

rerum suarum habeat pecuniarum quantitates , cum quibus possit se , & Armigeros suos sustentare , Status ejus de facili periclitaretur , & ejus persona non esset sine magno periculo , Propterea ipse Serenissimus noster Rex eundem Magnificum Dominum Exponentem transmiserit ad hoc Regnum , ut virtute , & auctoritate prædictæ suæ præinsertæ commissionis quæreret omnibus viis , & modis , quibus melius posset per venditiones Terrarum , Castorum , Gabellarum , & aliorum Jurium Regiæ Curiae habere pecunias pro prosecutione amplexiæ prædictæ , quas venditiones ipse Magnificus Secretarius virtute prædictæ commissionis facere debet , & potest in perpetuum , & ad tempus instrumento gratiæ mediante videlicet , quòd liceat Regiæ Curiae , quandocumque sibi placuerit eadem bona reemere ab Emptoribus pro pretiis , quibus fuerint vendita , & sine instrumento gratiæ mediante ut in ipsa præinserta commissione continetur . Qui Magnificus Dominus Secretarius requirit fecerit Universitatem Felicis Urbis Panhormi si emere vellet , dicto instrumento gratiæ mediante , gabellam vini Secretiæ Felicis Urbis Panhormi . Quæ Universitas habita super hoc matura deliberatione consilii pro ingenti servitio Regio , attento statu necessitatis , & periculis , in quibus ad præsens est Regia Majestas obtulerit velle emere dictam gabellam , nullo instrumento gratiæ interveniente , animo , & intentione dictam gabellam funditus tollendi , & annihilandi ; ideò de cæterò per Mare , nec per Terram nullum vinum forensè possit immitti in dicta Urbe , considerato quòd Civitas ipsa ex se habet anno quolibet tot uvas ex vineis suis , quòd abundè sufficit pro usu dictæ Urbis , & continuè vineæ in territorio dictæ Urbis multiplicantur , & sicut in multis Civitatibus , Terris , & Locis Regni Siciliae vina forensia non audeant immitti , eodem modo non posset immitti in hac Urbe Panhormi , & quia dictus magnificus dominus Ioannes Olzina noluit condescendere ad dictam venditionem sine dicto instrumento gratiæ mediante , fuerit tandem inter partes eandem cum expresse consensu , & voluntate dicti magnifici , & potentis Domini Viceregis , & deliberatione regii Consilii concordatum , quòd dicta Gabella vini Secretiæ dictæ Urbis permutaretur pro concurrenti quantitate unciarum ducentarum annuatim cum Gabella Bucharie Universitatis prædictæ , considerato quòd majoris utilitalis Regiæ Curiae est habere dictas uncias ducentas annuatim , quæ sunt de fermo , quam dictam Gabellam vini , quæ potius posset minui , quàm augeri , & augmentari ,

& super eadem sunt tantæ gratiæ , & exemptiones propter quas dicta Regia Curia satis minus consequitur , quàm sint dictæ unciz ducentæ , & quòd demùm facta permutatione ipsa Universitas pro servitio , & succursu Regio , ut suprà , emeret dictas uncias ducentas annuatim dictæ Bucheriæ à dicto Magnifico Secretario pro certo pretio declarando in instrumento venditionis prædictæ , instrumento gratiæ mediante , & quòd Universitas ipsa posset sine alia licentia Principis defacto tollere , & funditus annullare dictam gabellam vini , ut infrà clariùs declarabitur . Qua de re Universitas ipsa volens ad dictam permutationem effectualitèr venire , præhabita priùs matura deliberatione totius Concilii generalis dictæ Universitatis pluries , ubi major , & sanior pars interfuit in loco solito , & consueto , ubi negotia dictæ Universitatis ardua præsolent tractari , & intervenientibus Domino Stephano de Ponte Prætorè , Joanne de Berlione , Antonio de Pedevillano , Notario Luca de Lombardo , Enrico de Vigintimilio , Ioanne de Crispis , & Petro de Augusta Iuratis , nec non , & Domino Thomasio de Spatafora , Petro de Afflito , Ubertino de Imperatore , & Masio Manuelli adhuc Deputatis , & specialitèr vocatis pro toto Quarterio Cassari , Domino Olivo Sortili , & Joanne de Bandino pro Quarterio Albergariæ , Notario Simone de Fusaula , & Notario Uberto de Trapano pro Quarterio Syracadii , Antonio de Bayamonte , & Joanne de Sancto Stephano Juniore pro Quarterio Chalciz , Aloysio de Campo , Nicolao de Bononia pro Quarterio Conciariæ , nec non multis aliis Civibus in numero copioso , unanimitèr , concorditèr , nomine totius Urbis , & omnium , & singulorum Civium ejus fuit statutum , & ordinatum per omnes , secundùm quod patet in dicto statuto in scripto redacto apud acta ipsius Universitatis tenoris sequentis . Die decimo Martii Primæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo , Trigesimo Octavo . Capitulum , & edictum præsentatum magnifico , & potenti Domino Domino Viceregi pro parte Universitatis felicis Urbis Panhormi , Volentes vigili cura circà augmentum , & conservationem Reipublicæ , & singulorum Civium , & Habitatorum Urbis Panhormi insistere , animadvertentes quòd præsentì tempore ultrà solitum sint vineæ in territorio dictæ Urbis in maxima quantitate augmentatæ , & quotidie augmentantur , & propter introitum vini forensis , quod immittitur in eadem Urbe , vinum nostrum dictæ Urbis est vili pretio constitutum , vix reperiuntur Emptores , & Patroni vinearum prædictarum , maximum
inte-

interesse patiuntur. Pro tanto Nos Stephanus de Ponte Miles Prætor felicis Urbis Panhormi prædictæ, Joannes de Berlione, Antonius de Pedevillano, Notarius Lucas de Lombardo, Enricus de Vigintimilio, Joannes de Crispis, Petrus de Augusta Jurati Urbis ejusdem, Dominus Thomas de Spatafora Miles, Petrus de Afflicto, Vbertinus de Imperatore, & Thomas de Manuelli pro quarterio Cassari, Dominus Olivius Subtilis, Joannes de Bandino pro quarterio Albergarix, Simon de Fusacla, Notarius Vbertus de Trapano, Antonius de Valguarnera pro quarterio Syralcadii, Franciscus de Vigintimilio, Joannes de Sancto Stephano Junior, Antonius de Bajamonte pro quarterio Kalcix, Aloysius de Campo, & Nicolaus de Bononia pro quarterio Conciariæ, & multi alii in numero copioso congregati in solito, & consueto loco, ubi negotia dictæ Urbis consuevimus tractare, habita prius matura deliberatione Concilii per omnes, unanimiter, & concorditer, nemine discrepante, fuit conclusum in præsentis edicto; statuimus, & ordinamus in vim legis, & statuti, quod Gabellæ Buchiriæ dictæ Vniversitatis, quoad redditus annualium unciarum ducentarum tantum permutetur per eandem Vniversitatem, seu ejus Syndacum cum Regia Curia pro gabella vini dictæ Regiæ Curix, quæ gabella vini, facta dicta permutatione, funditus annulletur, & quod de cætero nulum vinum forense possit immitti per Mare, vel per Terram in dictam Urbem, & ejus territorium per quinque milliaria à longè circum circa, & quod contravenientes incidant in pœnas in contractu de ipsa permutatione fienda declarandas, in quo contractu adducantur clausulæ necessariæ in favorem dictæ Vniversitatis. Placet Viceregi, quod statutum fuerit per dictum magnificum Dominum Viceregem, ejus auctoritate, & decreto confirmatum. Et propterea prædicti supranominati nomine totius Vniversitatis solemniter, & specificè creaverunt, & ordinaverunt cum decreto Curix Præturæ dictæ Urbis in Syndacum nobilem Enricum de Vaccarellis ad contrahendum nomine dictæ Vniversitatis, & faciendum dictam permutationem, & demum ad faciendum dictam Emptionem nomine dictæ Vniversitatis dictarum unciarum ducentarum annualium sub pactis, & conditionibus infra scriptis, prout constitit tenore publici instrumenti facti manu mei Notarii. Idcirco hodie prætitulato die dictus magnificus Dominus, Dominus Secretarius auctoritate dictæ suæ commissionis, & procurationis nomine dicti Serenissimi Domini nostri Regis Heredum, & Successorum suorum in perpetuum in primis, & antè omnia dictam gabellam vini

segregavit, & divisit à juribus, & membris Secretariæ prædictæ; ita quod proinde sit, ac si de membris Secretariæ prædictæ non fuisset, & censetur bonum alienabile, & jure cambii, & per mutationis per eundem Dominum nostrum Regem Heredes, & Successores suos in perpetuum dictam gabellam vini Maris, & Terræ dedit, transulit, & concessit eidem Enrico Syndaco præfenti, & stipulanti, ac omnino recipienti pro parte Universitatis prædictæ cum omnibus juribus, & pertinentiis suis liberam, & exemptam ab omnibus gravitiis, gratiis, gravaminibus, & exemptionibus hætenus impositis, & concessis quibuscumque Personis quantumcumque Magnatibus, & Curialibus, ac etiam Ecclesiis, & Ecclesiasticis Personis super gabella prædicta, præsertim directus Spinochiæ super vino forensi debito, seu debendo, quæ onera, gratias, gravitas, & exemptiones directus Spinochiæ prædicti, idem Magnus Dominus Secretarius, nomine quo supra, in se assumpsit; ita quod habentes gratias, & exemptiones, ac directæ aliqua de, pro, & super dicta gabella nullum regressum habeant, nec habere possint adversus, & contra dictam Universitatem, & si quod jus habent, aut habere prætendunt in eadem; illud experiantur contra Regiam Majestatem, & eis quibuscumque aliis contra dictam Universitatem præcludantur limina iudiciorum, & denegetur actio, & audientia, & habeat locum Lex bene à Zenone Codice de quatricennii præscriptione, quam gabellam vini Maris, & Terræ dictus magnificus Dominus Secretarius Regio, quo supra, nomine transulit in dictum Syndacum nomine dictæ Universitatis, & idem Henricus Syndacus, ut supra, nomine, & pro parte dictæ Universitatis pro se, & Successoribus eorum, virtute dictæ commissionis sibi factæ ratione dictæ permutationis donavit, cessit, transulit, & habere concessit eidem magnifico Domino Secretario pro parte, & nomine dicti Serenissimi nostri Regis, Heredum, & Successorum suorum recipienti jus, & proprietatem, ac dominium, & præheminentiam dictæ gabellæ Buchiriæ dictæ Universitatis pro concurrenti quantitate unciarum ducentarum annualium, & non ultra cum juribus, & pertinentiis suis omnimodis, ita quod dicta gabella Buchiriæ dictæ Universitatis sit in communi, hoc modo videlicet, quod Regia Curia habeat, & consequatur anno quolibet uncias ducentas ex dicta gabella, & reilans, quod supererit ex dicta gabella sit, & esse debeat Universitatis prædictæ, quæ anno quolibet cum pervenerit ad posse Regiæ Curie virtute instrumenti gratiæ sibi factæ, & revenditione prædictæ

prædicta in Vniversitatem dictæ Regiæ Curia; secundum quod instrumentum venditionis fiendæ declarabit de dicto instrumento gratiæ, & incantetur, seu vendatur per Secretum Vrbis Panhormi quoad uncias ducentas tantum, & per dictam Vniversitatem quoad residuum reddituum ejusdem, & coram eisdem Personis prædictis incantetur, & recantetur semel, & pluries, prout oportuerit, de quibus gabellis permutatis dictæ Partes, quibus nominibus altera alteram per tactum pennæ mei Notarii investierunt, quam investituram, vim, & robur, & corporalis, & regalis possessionis, vel quasi obtinere voluerunt. Et quia dicta Vniversitas, ut prædictum est, dictam gabellam vini jure permutationis jam dictæ acquisivit animo, & intentione ipsam funditus tollendi; ideo inter partes easdem fuit, & est conventum solemniter, quod dicta gabella vini ex nunc in antea totaliter, & cesset, & semper ac si unquam fuisset, quod de cætero nullum vinum forense per Mare, vel per Terram possit intrare, & immitti in dictâ Urbē Panhormi, nec circum circa, milliaria per quinque, possunt bene Navigia, & Fustes vinum deferentes intrare, & capere Portum, & Plagias, stare, & manere; non tamen exonerare, nec immittere vinum in Urbem, & ejus territorium per quinque milliaria, ut supra dictum est, & si quis cujuscumque status, & conditionis existat, tentaverit per Mare, vel per Terram vinum immittere in dictam Urbem, & ejus territorium; ipso facto sit in pœna unciarum ducentarum, de quibus uncia centum sint Regiæ Curia, & reliquæ centum convertantur in reparatione mœnium dictæ Vrbis, & licitum sit dictæ Vniversitati, & ejus Civibus defacto cum armis, si oportuerit, resistere contrâ volentes vinum immittere per Mare, vel per Terram, ut supra, etiam si immitteretur pro usu Regiæ Domus, & Curia nostræ, vel aliorum Magnatum; & nullum propterea resistentes crimen incurrant, nec de hoc possint impeti, vel accusari, cum hoc facient Lege hujus conventionis permittente; Et si propter tepiditatem, negligentiam, & remissionem Officialium dictæ Vrbis, vel aliter aliquo tempore acciderit, quod vinum forense immissum fuerit in Urbem prædictam, & illud immitti consenserint una, duobus, & pluribus vicibus per talem vini immisionem non posset dici præsentem contractum, & Privilegium regium fiendum esse ruptum, imò semper in suo robore perseveret, & ipsi Officiales, qui pro tunc fuerint sint in pœna prædicta; & si forte propter sterilitatem, vel alias causas, vinum proventurum ex vineis dictæ Vrbis non sufficeret pro usu dictæ Civitatis, eo casu dicti

ſu dicti Officiales cum conſilio Civium burgenſium dictæ Urbis,
 & non aliter poſſint immitti facere in dictam Urbem tantum vi-
 num forenſe , quod ſufficiat cum vino dictæ Urbis pro utu dicti
 anni ; propter quam immiſſionem propter neceſſitatem eidem
 Univerſitati nullum præjudicium generetur in futurum , nec poſ-
 ſet præterea vinum forenſe aliter immitti , niſi ad voluntatem
 dictæ Univerſitatis, & Civium , ut ſuprà, in caſu neceſſitatis præ-
 dictæ, quo caſu nullus ex habentibus de præſenti gratias, & fran-
 chitiis, ſcù exemptiones ſuper gabella vini, poſſit uti gratiis, fran-
 chitiis, & exemptionibus prædictis ſuper vino immittendo, ut ſu-
 præ, & promiſit, & convenit idem Magnus Dominus Secreta-
 rius tractare , & curare cum effectu omni excuſatione remota,
 quòd Regia Maieſtas omnia, & ſingula in præſenti contraſtu per
 eius Privilegium ſolemne omne, qua expedit ſolemnitate vallatum,
 infrà tempus meſium duorum acceperabit , & ratificabit, obli-
 gando ſe , & omnia bona ſua per ſe , & eius heredes , & bona
 eorum pro obſervatione præmiſſorum cum juramento , & dero-
 gatione ex regia poteſtate à legibus absoluta omnium, & ſingulo-
 rum , jurium , conſtitutionum , pragmaticarum , ſanctionum ,
 & Capitulorum , & ſpecialiter editi in Parlamento generali in
 Civitate Syracuſarum , & ſupplebit omnem defectum , qui ſor-
 te omiſſus fuerit , vel forte repertus in præſenti contraſtu ,
 & nihilominus dictus magnificus Dominus Secretarius , virtute
 ſuæ præinſertæ commiſſionis , promiſit, & promittit nomine di-
 cti Sereniſſimi Domini noſtri Regis , Heredum , & Succeſſorum
 ſuorum in perpetuum omnia , & ſingula in præſenti contraſtu
 contenta habere rata, & firma, & in nihilo contraſacere, vel ve-
 nire de jure , vel de facto ſub obligatione omnium , & ſingu-
 lorum bonorum Regiæ Curiæ pſeudalium , & burgenſaticorum,
 præſentium , & futurorum, & voluit de qualibet eviſtione tene-
 ri , & de omnibus damnis , & expenſis quæ, & quas dicta Uni-
 verſitas pateretur facto Regiæ Curiæ , vel alterius, ſi in præmiſ-
 ſorum aliquo conveniretur , pro quibus poſſit fieri executio bre-
 vi manu , ac ſi eſſet unus de caſibus in rithu Magnæ Regiæ Curiæ
 contentis, quibus magnificus Secretarius virtute ſuæ commiſſionis ex
 poteſtate regia legibus absoluta, ſibi attributa, diſpenſat, & dero-
 gat ſuper omnibus juribus civilibus , & canonicis , conſtitutioni-
 bus, Pragmaticis, & Capitulis potiffimè Syracuſanis, quæ in ali-
 quo obſtarent , permutationi prædictæ , quæ, & quas voluit ,
 quòd habeantur pro caſſis , nullis , & irritis, ac ſi nunquam fa-
 cta fuiſſent ; volens ea omnia , & ſingula hic indè pro expreſſis
 de verbo

de verbo ad verbum, suppleudo virtute suæ commissionis omnem defectum, si qui in præsentî contractû reperiri contigerit, & regio nomine juravit præmissa omnia, & singula observare, & viceversa dictus Enricus Syndacus nomine dictæ Universitatis promissit, & convenit dictam gabellam Buchiriæ, quoad dictas uncias ducentas eidem Regiæ Curîæ defendere ab omni molestante persona, voluit de qualibet eviçtione teneri, & de omnibus damnis, & expensis, quæ Curîæ incurrere possent, si in aliquo esset contraventum super dicta gabella Buchiriæ, & quod posset fieri executio, ut suprà, obligando omnia, & singula bona dictæ Universitatis præsentia, & futura, & juravit ad Sancta Dei quatuor Evangelia, & si ratione dictæ permutationis aliqua dictarum partium esset læsa etiam ultrà dimidium iusti pretii, præsens contractus in suo robore & firmitate perseveret, & illud, in quo esset læsa aliqua dictarum partium, una pars donat alteri donationem, quæ dicitur inrevocabiler inter vivos, & excedere ultrà uncias centum, talis donatio habeatur pro insinuata, & voluerunt partes ipsæ, quod præsens contractus posset semel, bis, & pluries clausulari, & corroborari, corrigi, & emendari ad consilium Sapientum in favorem dictæ Universitatis factum substantia non mutata, & si aliquod dubium forsan in futurum reperiretur, debeat interpretari, & intelligi in favorem Universitatis, quatenus tangit gabellam Buchiriæ, stante permutatione in suo robore. Quam quidem permutationem, & omnia, & singula in præsentî contractû contenta præfate partes, quibus supra nominibus, scilicet dictus magnificus Dominus Secretarius regio procuratorio nomine prædicto per eundem Serenissimum Dominum nostrum Regem, Heredes, & Successores suos in perpetuum, & ipse Enricus Syndacus nomine Universitatis prædictæ, & Successorum suorum in perpetuum sibi invicem, & vicissim solemnibus stipulationibus hinc inde intervenientibus, promiserunt, & convenerunt rata, grata, firma, & accepta habere, tenere, & efficaciter adimplere, & inviolabiliter observare, & contrà non facere, vel venire aliqua ratione, occasione, vel causa, de jure, vel de facto, in omnem eventum, & sine diminutione, in pace, & de plano, & sine lite Curîæ, querimonia Judiciorum, strepitu omni, libello, actione, petitione, appellatione, proclamatione, supplicatione, & dilatione remotis, & per partes ipsas, quibus supra nominibus expressis renunciatis, sub hypotheca, & obligatione omnium, & singulorum bonorum Regiæ Curîæ, &

dictæ Universitatis præsentium, & futurorum pheudalium, & burgenfaticorum cum refectione damnorum interesse, & expensarum litis, & extrâ: renunciantes partes ipsæ, quibus supra nominibus, omnibus exceptionibus doli mali, metus causa, in factum subsidiariæ actioni, conditioni sine causa, Privilegio fori, legi si convenerit rei non sic, ut prædicitur, gessæ feriis omnibus, & generaliter omnibus juribus, statutis, constitutionibus, consuetudinibus, & pragmaticis, sanctionibus Imperialibus, & Regalibus, novis, & veteribus, publicis & privatis, scriptis, & non scriptis, canonicis, & civilibus, legibus, & juribus omnibus, & eorum auxilio quibus, seu quorum aliqua pars contraveniens in præmissis, seu aliquo præmissorum posset se juvare aliquatenus, vel tueri; & etiam ipse magnificus Secretarius, quo supra nomine, renunciavit Privilegio Curialium, & de omnibus, & singulis in præsentī contractu contentis observandis perpetuò, & efficaciter adimplendis, & de minimè in aliquo contraveniendo de jure, vel de facto præfatæ partes contrahentes, quibus supra nominibus, ad Sacra Dei quatuor Evangelia tactis scripturis solemniter juraverunt; & nihilominus ipse magnificus, & potens Dominus Vicerex existens præsens in publicatione dicti contractus auctoritate commissionum suarum, & ut Vicerex, omnia, & singula in præsentī contractu contenta acceptat, & rathificat, & suam auctoritatem pariter, & decretum interposuit, & interponit, supplendo omnem defectu, & ipsum contractum insinuando, si opus est; ac etiam promisit ipse magnificus, & potens Dominus Vicerex eidem Syndaco, quo supra nomine stipulanti dictum Regium Privilegium, in quo intercludatur præsens contractus in forma specifica procurari, tractari, & tradi facere eidem Universitati, seu suo proprio nomine, & non tanquam Vicerex, solemniter obligando sub hypoteca, & obligatione omnium, & singulorum bonorum suorum, præsentium, & futurorum pheudalium, & burgenfaticorum cum refectione damnorum interesse, & expensarum litis, & extrâ magnifico Domino Gilberto Isfar Magistro Portulano, magnificis Domino Adam de Gismundo, Domino Petro de Speciali, Domino Philippo de Viperano, Domino Joanne de Vitellino Magistris Rationalibus, Magnifico Domino Leonardo de Bartholomeo Protonotario, Magnifico Antonio de Caramanna Conservatore Regii Patrimonii, Magnificis Domino Antonio de Campagna, Domino Joanne de Tudisco Judicibus Magnæ Regiæ Curie, Nobilibus Ubertino de Rainaldo Promotore Regii Consilii, Leonardo de Bancherio Auditore computorum, & omnia, & singula

in præſenti contractu contenta laudantibus , & approbantibus : Unde ad futuram memoriam , dictique Magnifici Domini Secretarii , quo ſupra, nomine , & Regiæ Curix , & dictæ Uni-verſitatis , & omnium quorum intereſt , & intererit in futurum , cer-titudinem , & cauteſciam factum eſt , exindè præſens publicum inſtrumentum de mandato mei prædicti Notarii ſcriptum auctori-tate Regia , qua ſupra mihi conceſſa , noſtrum , qui ſupra Iudicis , & Notarii , & ſubſcriptorum Teſtium ſubſcriptionibus , & Teſti-monio roboratum . Actum in Urbe felici Panhormi Anno , Men-ſe , Die , & Indiſtione præmiſſis . * Ego Antonius de Arano qui ſupra Iudex me ſubſcripſi . Ego Franciſcus de Anzalone Legis Do-ctor prædictis omnibus interfui , & teſtor . Ego Franciſcus de Ari-cio Doctor interfui omnibus prædictis , & teſtor . Ego Notarius Benediſtus de Piſano teſtor . Ego Mianus de Gangis teſtor . Te-ſtes Nobilis Chriſtoſorus de Benediſtis , Dominus Franciſcus de Aricio , Dominus Franciſcus de Anzalone Legum Doctores , Do-minus Joannes de Santohonorato , Ioannes de Mariſcalco filius magiſtri Boni , Notarius Benediſtus de Piſano , & Mianus de Gangio Algozirius .

Ego Pinus de Ferro de Panhormo , qui ſupra regia auctori-tate in dicto Regno Siciliæ , & Inſulis coadiacentibus cum auctori-tate regia , qua ſcribi faciendi tam in Prothocollis , quàm in Re-giſtris , & inſtrumentis publicis Iudex ordinarius , ſeu publicus No-tarius , præmiſſis omnibus interfui vocatus , eaque rogatus ſcribi feci , publicavi , & chartis meis publicis redigi feci , & exindè prius publicum inſtrumentum ſcribi auctoriſtate , qua ſupra ſcribi facien-di mihi conceſſa ; & ideò me ſubſcripſi , meoque ſolito , & con-ſueto ſigno ſignavi in fidem , & teſtimonium præmiſſorum . Emen-datum per me Notarium in duodecima linea , ubi legitur gabel-las , & in decima ſeptima , ubi legitur quamvis , & in trigefima prima ubi legitur malverunt , & in trigefima ſecunda , ubi legi-tur Vobiſcum , & in penultima linea , ubi legitur dictæ fuit Ma-jeſtati noſtræ pro parte ejuſdem Uni-verſitatis humiliter ſupplica-tum , ut contractum præinſertum , omniaque , & ſingula in eo contenta laudare , ratificare , & etiam confirmare noſtra Serenitas dignaretur . Qua ſupplicatione , utpotè conſona juri , per Nos admiſſa benignè ; attendentes permutationem huiusmodi de certa noſtra ſcientia , & intentione penitus emanafſe , in noſtrumque grande ſervitium , honorem , & ſtatum evidentiffimè redundare , & alias volentes , prout ex debito juſtitix , & regalis dignitatis urgemus ; quæ per ſpeciales Commiſſarios noſtros geſta ; promiſſa , & jurata ſunt

fiat ratificationis, & insinuationis regio munimine roborare; te-
 nore presentis cartæ nostræ perpetuò, & firmitus valituræ, gratis
 de certa nostra scientia, & potius motu nostro proprio, quam ad
 dictæ Universitatis supplicationis instinctum per Nos, Heredes,
 & Successores nostros quoscumque, memoratum contractum præ-
 insertum, omniaque, & singula in eo contenta in, & sub illis
 promissionibus, conditionibus, supplicationibus, pactis, juramen-
 tis renunciationibus, & clausulis in contractu ipso particulariter
 expressatis laudamus, approbamus, ratificamus, & nostro confir-
 mationis præsidio communimus, & ad uberiores cautelam eidem
 Universitati præsentis, & futuris de novo concedimus pariter, &
 insinuamus, ac etiam eisdem auctoritatem nostram interponimus,
 & decretum, & ut præmissa omnia in præsentis contractu ipso
 denotata majori gaudeant firmitate, sub nostra bona fide promit-
 timus, & juramus ad Sancta Dei quatuor Evangelia manibus no-
 stris corporaliter tacta, quod præinsertum contractum, & conten-
 ta in eodem, & præsentis cartæ nostræ juxta sui continentiam tene-
 bimus, custodiemus, & ad unguem servabimus, tenerique custo-
 diri, & servari inviolabiliter faciemus, & nullo unquam tempore
 contrafaciemus, aut contraheri sinemus, directe nec indirecte,
 aliquo ingenio, necessitate, colore, ratione, vel causa quibuscum-
 que legibus, constitutionibus, consuetudinibus, autenticis,
 & recriptis, pragmaticis, sanctionibus, Privilegiis, ordinationi-
 bus, capitulis, memorialibus, & statutis literis, & mandatis scrip-
 ptis, & non scriptis sub quavis verborum forma in contrarium
 editis, & edendis, ac si hic essent specialiter expressata, quibus
 de eadem certa nostra scientia, & regis plenitudine potestatis
 in hoc casu expresse volumus derogari huic minime obstituris,
 supplentes de dicta certa nostra scientia, & potestate Dominica
 omnes defectus, si qui forte in dicto contractu, & præsentis car-
 tæ nostræ possent objici, vel quomodolibet allegari. Quapropter
 universis, & singulis Illustrissimis Heredibus, & Successoribus
 nostris in eodem Regno Siciliae, nec non Viceregibus, Locate-
 nentibus, Magistro Justituario, Magistris Rationalibus, Thesau-
 rario, Magistro Portulano, Judicibus magnæ nostræ Curiae, Con-
 servatori nostri Patrimonii, cæterisque Officialibus nostris per
 dictum Regnum Siciliae ubilibet constitutis, ad quos spectet, &
 signanter Secreto, & Magistro Procuratori, ac Viceportulano,
 Portulanotis, & custodibus tam Portus, quam Portarum Urbis
 jam dictæ, Consiliariis, & fidelibus nostris, qui sunt, & pro
 tempore fuerint harum serie tradimus in mandatis sub nostræ
 gra-

gratiæ ; & mercedis obtentu ; pœnisque in dicto contractu declaratis , quatenus præinsertum contractum , & chartam nostram hujusmodi , ac omnia in eis contenta teneant irrefragabiliter , & observent , tenerique , & observari faciant ab omnibus inconcusse juxtâ illorum seriem pleniorum nil in contrarium tentaturi , ratione aliqua , sive causa , si ultrâ pœnas prædictas indignationem nostram cupiunt evitare. In cujus rei testimonium præsentem fieri jussimus nostro cōmuni sigillo negotiorum Siciliae ultrâ Pharam impendenti munitam. Datum in Civitate Capuæ die Quarta Decima Mensis Maii Anno à Nativitate Domini , Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo , Regnique nostri hujus Siciliae citrà Pharam Anno Quarto , aliorum verò Regnorum nostrorum Anno Vigesimo Tertio. Rex Alphonsus . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda , in cujus posse juravit , Registratum.

CAPITOLI STATUTI , ET ORDINATIONI FACTI ; ET

ordinati per la Università di la filichi Chitati di Palermo di comuni consensu di li Chitatini a li Magnifici , & Potenti Signuri Messeri Rugeri di Paruta , & Messeri Battista di Platamuni di la Regnu di Sicilia Vicerè dignissimi alli quali la dicta Università humiliter supplica , Ki sia loru merci li presenti capituli , statuti , & ordinationi per universali beneficiu di la dicta Chitati , & soi Chitadini confirmarili perpetuo da osservari subtu li peni infra scripti.

Anno
1438.

T PRIMO SUPRA LA CUSTODIA DELLI

Vigni . Imperoki li Burgisi , & Chitatini di la dicta Chitati patinu grandi damni , & impurabili interessi , andandu alcuni persuni intra li Vigni , & Jardini chiusi di li dicti Chitadini senza licenza di li Patruni , immò pluriès contra loru voluntati tantu à pedi , quantu à cavallu dipridandu tali Lochi , Vigni , & Jardini ; per la quali cosa sù vinuti alcuni fiati grandi questioni , & bñi , & morti di homini volendu defendiri tali costi ; per evitari tali scandali , & damni hà statutu la dicta Vniversitati , & ordinatu , Ki non sia nixuna persuna di qualsivoglia statu , gradu , & conditioni si sia tantu a Cavallu , quantu a pedi , oi etiam per pretestu di alcuna caccia , Ki digia in li vigni entrari , & lochi di altrui senza licenza di li Patruni , sub pœna di onza una di applicari ut infra , verumtamen quando alcunu cacciassi di aucelli di rapina , & per

Ppp

calo

caso lu Falcuni, Asturi, oi Spriveri si trasportassi intra li vigni, & lochi predicti; tandu unu sulu senza cani pocza andari, & intrari per ricoglieri lu dictu aucellu, non facendu damnu a li lochi predicti, aliàs sia tenuto a pagare lo danno sotto la pena predicta, di applicari a lu Preturi, ki è, & sarrà per una mitati, & a li mura della Chitati all'altra mitati, lu quali Preturi haverà carico con li Jurati, & sia tenuto ordinari Camperi bastanti per li contratti a la custodia predicta, li quali si digianu pagari supra li dicti peni, & cui non potissi pagari la dicta pena di onza una digia stari prixuni per giorni quindici, & se fussi Scavu sia frustigatu, in la quali pena non si pocza procedere nisi pracedente accusatione partis, de cuius interesse agitur. Placet Magnificis Dominis Viceregibus. Leonardus de Bartolomeo Prothonotarius. Item, ki tantu di lu entrari, quantu di lu damnu sia credutu lu Sacramentu di lu Camperi tantum, oi Patruni, havendu unu Testimoniu per si, & lu vigneri pocza essiri idoneu testimoniu. Placet Dominis Viceregibus. Leonardus de Bartolomeo Prothonotarius. Item, ki lu Camperi sia tenuto revelari tuetti quelli, ki trova, oi sù denunciati ad publicum a lu dictu Preturi, & Jurati, & accusati per li parti sub poena di perdiri lu soldu di unu misi, & stari prixuni un altru misi. Placet Dominis Viceregibus. Leonardus de Bartholomeo Prothonotarius. Item perki non est minoris utilitatis providiri supra l'arbitriu di li vigni, & lochi predicti, imperoki oggi sù a la dicta Chitati multiplicati li barattarii, hà statutu, & ordinatu, ki ogni affannaturi, ancora altri artisti, czoè muraturi, & mastri di ascia di jurnata, ki prendinu dinari, & caparru per andari a lu serviciu a tempu statutu, & da poi gabbanu a lu Patruni, ki restituta arra, digianu stari ad minùs dui jorni prixuni ob timoris causam, & de omnibus stetur Sacramento conductoris. Placet Dominis Viceregibus. Leonardus Prothonotarius. Item supplica la dicta Università a li VV. SS. ki sia vostra merci voliri, addendu confrimari, imperoki la dicta Università hà pri Privileggiu, & consuetudini iscritta diù obtenta, & observata, ki omni mercimonii, ki vegnanu pri mari undecumque portati, & scaricati intra da lu jornu, ki sù scaricati, per fina, ki sia passatu luterzu jornu nullu ricapteri, ne mircanti li digia accattari in tuetu, oi in parti, per fina intantu, ki li Chitadini, oi quilli, Ki vorranu li dicti mercimonii ad opus di li casi loru, & famiglia loru sia fornuto, aczòki li Chitadini hajanu pri qua fora, Ki non accattandu di li ricapteri: & perki la malitia di lu tempu est

est multiplicata , li ricapteri pri menzu di Mizzani avanti li tri
jorni accattanu li dicti mercimonii , & trattanu con lo Mircan-
ti , Ki li porta , pri li dicti tri jorna non si lassa truvati a la
Marina , & quandu puru pri casu si truvasi annu dari tali prec-
zu , ki nullu Chitadinu l'accatti , & così con loro frandi li Chita-
dini sù privati di loru libertati , & Privilegii ; hà statutu , &
ordinatu la dicta Universitati , ki cussì comu li Chitadini han-
nu tri jorni stannu li mircimonii a la Marina , poczanu pri tri
jorni poi havirili di li ricapteri per quillu videmmi preczu , Ki stà a
loru. Placet Dominis Viceregibus. Leonardus Prothonotarius. Item
supplica la dicta Universitati a li VV. SS. Ki vi piazza confirmari
imperoki li Boari di Palermu solinu andari à quattru , & ad plus
insembra , & annu grandi dannu a li Vigni , & Lochi di alcu-
ni , & tali fiata hannu datu morti a li Patruni di li Vigni vo-
lendu difendiri loru , così hà statutu , & ordinatu la dicta Uni-
versitati , Ki li dicti boari non digianu andari ad triplicati ec-
certo ad uno , ò dui , ad plus ; sub pœna di tari quindici di ap-
plicari a lu Preturi , & pagamentu di li Camperi. Placet Do-
minis Viceregibus . Leonardus Prothonotarius. Item ki nullu
Officiali tantu Preturi , quantu Jurati ad esigiri li dicti peni fus-
siru negligenti , tepidi , oi rimissi essendu riquesiti , & sollicitati
per li parti sianu in pena di onze cento di applicari a lu Regiu
Fiscu. Placet Dominis Viceregibus . Leonardus Prothonotarius.
Item Ki non sia a nessuna persona licitu di qualsivoglia statu ,
gradu , & conditioni si sia portari gramaglia di dolu con cuda
plus di otto jorni sutta la pena predicta. Placet Dominis Vice-
regibus . Leonardus Prothonotarius. Datum in Urbe felice Pa-
nhormi, Die Vigesimo Quarto Mensis Novembris primæ Indictio-
nis , Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringentesimo
Trigesimo Septimo. Roggerius Paruta , Baptista de Platamone .
Sigillata Magno sigillo, Registrata in Cancellaria , Registrata.
penes Prothonotarium.

Supradicta Capitula fuerunt per Serenissimum Regem Al-
phonsum confirmata , & approbata in Privilegio edito per cum-
dem Regem in Civitate Cajetæ, Die Duodecimo Mensis Ianua-
rii, Primæ Indictionis, Anno Millesimo Quadringentesimo Tri-
gesimo Octavo. Vide in folio 213.

DE SALARIO, ET VESTITU JURATIS, ET SYNDICO, nec non Prætori stabilito, ac de exemptione jurium Caxie Servorum, & gabelle carniū pro eorum usu. 2. Item Civis Panbormitani quemquam Exterum etiam privilegium in Urbe actione regali, & personali, civili, & criminali convenire possant juxta tenorem Capituli consuetudinis, quod incipit: Ex antiqua, & ob- tenta consuetudine sub rubrica de Reis, qui Panbormitani non sunt.

Anno.
1438.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
num, Siciliae, &c. Vicerex in dicto Regno Sici-
liae. Universis, & singulis Officialibus dicti Re-
gni Siciliae ad quos spectat, praesertim Capita-
neo, Praetori, Judicibus, Juratis, ac aliis Offi-
cialibus felicitis Urbis Panhormi praesentibus, &
futuris Consiliariis, familiaribus regiis dilectis
salutem. Exhibitis Nobis, & reverenter praesentatis pro parte
Universitatis Urbis ejusdem Capitulis per eamdem Universita-
tem factis, & praesentatis Serenissimo Domino nostro Regi, &
per ejusdem Domini Regis Majestatem confirmatis, & concessis
sub certa forma, prout in fine cujuslibet dictorum Capitulorum
continetur, tenoris sequentis:

Capitula supplicatoria Universitatis felicitis Urbis Panhormi
edita, & praesentata Serenissimo Domino, Domino nostro Regi
Alphonso, per carum, & dilectum nostrum Concivem Vberti-
num de Rainaldo Regium Promotorem.

I. In primis supplica humiliter la dicta Universitati a la vo-
stra Regia, & benigna Maestati, Ki attentu li grandi affanni, &
continui travagli, li quali li Iurati di la dicta Chirati susteninu
vacandu tantum circa la Republica, quantu circa li occurrentifa-
chendi, & necessitati di vostra Maestati; sia vostra merci pro-
vidiri, & conchediri, ki li dicti Iurati undi solianu per loru soldu
haviri unci sei, digianu haviri supra l'introit di la dicta Uni-
versitati unci dudichi tantu li presenti, quantu li futuri, & tali
soldu digia haviri lu Sindacu considerati li affanni, Ki susteni
continui circa l'officiu predictu. Piacet Regiae Majestati, quod
salario, seu provisioni dictorum Iuratorum unciarum sex pro quo-
libet, adjungantur unciae tres pro quolibet; ita quod abinde ha-
beant uncias novem pro dicto solido, sive provisione ipsorum,
tam videlicet Iurati praesentis anni Primae Indictionis, quam suc-
cessive futuri, ita tamen quod Praetor Urbis praedictae teneatur con-

converti facere dictas uncias tres nunc adjunctas in principio cuiuslibet anni in vestitu dictorum Iuratorum . Finolleda Secretarius.

2. Item supplica la dicta Universitati a la vostra benigna Maestati , Ki sia vostra merci similiter dari , & conchediri gratia , ki li dicti Iurati , & Sindacu loru duranti loru officiu sianu franki , & liberi , & exempti di omni raxuni di caxa divuta a la dicta Universitati per pretextu di Sclavi , li quali dicti Iurati , & Sindacu havissiru accattatu , oi accattassiru per loru usu , & non minus sianu franki , & poczanu haviri la carni franca , & scaxata per loru usu duranti loru officiu , li quali franquicii li Iurati di lu annu presenti per li servicii , & affanni sustinuti poczanu haviri , & usari per tuctu lu annu sequenti secundæ Indictionis . Placet Regiæ Majestati . Finolleda Secretarius.

3. Item supplica la dicta Universitati a la vostra Regia Maestati , Ki sia vostra merci considerati li continui servicii , li quali la dicta Chitati vostra di Palermu fà , semprì disposta fari , fari gratia , & conchediri , ki tucti Panhormitani sianu franqui di omni cabella per tuctu lu Regnu di Napuli , di lu quali speranu in Deu in brevi Vui haviri liberu , & integru , & pacificu dominiu potissimè , ki lorusu franqui in Palermu . Regia Majestas consideratis insupportabilibus oneribus pro acquisitione Regni hujus sibi incumbentibus , pro quorum sustentatione , nedum gbellæ , verùm redditus alii , ac patrimonium vix sufficit , non posset ad præsens supplicationi dictæ Universitatis , ut cupit annuere ; tamen , habito sine impresiæ dicti Regni , ut cum Dei auxilio citius præstolatur , eadem Regia Majestas talitèr circa prædicta meritò poterit contentari . Finolleda Secretarius.

4. Item supplicat dicta Universitas , quatenus dignetur Majestas ipsa confirmare Capitulum consuetudinis , quòd est sub rubrica de Reis , qui Panhormitani non sunt , Panhormitanorum forum contra regulam fortiendis , & incipit ex antiqua , & obtenta consuetudine &c. Per quam consuetudinem Civis Panhormi in quavis actione regali , vel personali , civili , aut criminali potest in Urbe convenire quemvis Exterum , quamvis alibi domicilium habeat , & alterius jurisdictioni subiaceat , præscriptione fori , vel Privilegii non obstante indulti , vel etiam indulgendi . Placet Regiæ Majestati , quòd servetur dictum Capitulum consuetudinis . Finolleda Secretarius . Datum Capuæ Die Vigesimo Sexto Maii primæ Indictionis , Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo . Rex Alphonsus . Fuit

proinde Nobis humiliter supplicatum per Universitatem prædictam, ut Capitula ipsa juxta concessionem Regiam in fine cuiuslibet Capitulorum contentam teneri, & observari nostris executoriis literis mandarem, nec non attento, quod Prætor Urbis ejusdem est in eadem Urbe principalior officialis ipsius Universitatis, & ex errore fuit omissus, & non positus, quod ejus ordinariæ provisioni, seu salario superadderentur uncie tres pro ejus vestitu, & quod exemptus à jure caxiæ Servorum, & gabellæ carniū, sicuti, & Jurati, ut supra, Provideremus, quod Prætor idem, ultra consuetum salarium consequeretur anno quolibet super redditibus Universitatis ejusdem uncias tres pro ejus vestitu, & sit exemptus à juribus præfatis, sicuti Jurati prædicti. Propterea cupientes concessionem regiam earum debitum deduci ad effectum, nec non admissa supplicatione prædicta tanquam justa, providimus salarium dicti Prætoris fore superaddendum, sicque præsentibus adiungimus pro ejus vestitu, ut præmittitur, dictas uncias tres, ipsumque Prætorem uti, frui, & gaudere debere franquitiis, & exemptionibus iurium caxiæ Servorum, & gabellæ carniū, sicut Jurati gaudere possunt, iuxta tenorem responsionum Capitulorum prædictorum, incipiendo à Prætoris huius præsentis anni inclusivè, & sic de cæterò successivè, Vobisque, & cuilibet Vestrum dicimus, & mandamus expressè quatenus Capitula præinserta iuxta responsionem, seu concessionem regiam in fine cuiuslibet ipsorum adnotatam, nec non provisionem nostram supradictam, prout ad unumquemque Vestrum spectabit, exequamini, teneatis, & inviolabiliter observetis, ac teneri, & observari per quos decet faciatis. In cuius rei testimonium præsentibus literas exinde fieri fecimus Regio Magno sigillo in dorso munitas. Datum in Urbe felici Panhormi Die Decimo Mensis Junii, Primæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Octavo. Rogerius de Paruta. Dominus Vicerex mandavit mihi Joanni de Vincentio. Registratum in Cancellaria, Registratum penes Prothonotarium.

1. CONFIRMAT OMNIA PRIVILEGIA. 2. REVOCAT Consuli Catellanorum literas de exemptione à Gabella vini. 3. Annuit quoddam Capitaneus sit Civis, per biennium vacare debeat, & arma ita prohibere possit, ut eam auctoritatem Prætor etiam, & Jurati habeant. 4. Et 5. literas omnes contra Privilegia irritas, & inanes futuras annuit. 6. Prohibet saccharum emere ad recedendum in Urbe. 7. Officialibus exemptis à Gabella carnum summam præscribit pro usui domestico. 8. Concedit remissionem partium acceptandam præterquam de morte. 9. Penes Universitatem stare concedit Privilegium eligendi Thesaurarii Majoris Ecclesiæ. 10. Annuit Comendam S. Joannis Hierosolymitani civi conferendam. 11. Mandat ne permittantur Fratrem Petrum Hieremiam recedere ab Urbe Panhormi. 12. Confirmat ea, quæ Judeis in Urbe concessa fuerant.

Anno
1439.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, Siciliæ, &c. Vicerex in dicto Regno Siciliæ. Universis, & singulis Officialibus, & personis aliis dicti Regni Siciliæ, signanter felicis Urbis Panhormi, cæterisque, ad quos spectent, & pertineant quomodolibet infra scripta, præsentibus, & futuris Consiliariis, familiaribus, & fidelibus regiis dilectis salutem. Per Sindacum Universitatis felicis Urbis Panhormi fuerunt Nobis exhibita, & reverentèr præsentata nonnulla Capitula per eandem Universitatem celebrata, & ei per Regiam Majestatem sub certa forma, prout in fine cujuslibet Capitulorum prædictorum continetur, concessa, & confirmata, tenoris sequentis.

Li Capituli supplicatorii Ki fà, & supplica humiliter, & devotè à la Sacra Regali Maestati la fidili Universitati di Palermu.

1. In primis supplica la dicta Vniversitati considerati, & attenti li grandi antiqui, & moderni servicii prestati, & facti per la dicta Vniversitati alli Excellentissimi Princhipi, & Signuri Imperaturi, & Rè (memoriæ recolendæ) ac etiam à lu presenti continuandu a lu nostru Serenissimu Signuri Rè Alfonsu, Rè di Aragona, di Sicilia, &c. Per innata fidelitati la dicta Chitati meritau haviri, & obriniri da li dicti Excellentissimi Signuri, & præcipuè di la vostra Maestati multi, & diversi gratii, privilegii, & immunitati, liquali alcuni per ficta informationi hagianu tentatu per loru propriu commodu obriniri litteri di la vostra Maestati

Maestati contra tali Privilegii, Gratii, & Immunitati, non senza grandi meritu ottenuti per la dicta Chitati, però sia sua merci confirmari, accettari, ratificari, & manuteniri li dicti Gratii, Privilegii, & Immunitati a la dicta Chitati benigne, & gratiosè concessi, non obstante alcuni litteri di particolari persuni ottenuti contra tali Privilegii, Gratii, & Consuetudini, li quali placza haviri per revocati. Placet Regiæ Majestati.

2. Item comu la sua Sacra Maestati sà, & è beni informata in lu annu proximu passatu non essendu multa necessaria cosa a la dicta Chitati, ma sulu per alcunu subvenimentu, & ajutu di la sua Maestati, la dicta Chitati permutau la cabella di la buchiria pro concurrente quantitate di la dicta Vniversitati cum la cabella di lu vinu spectanti a la dicta Regia Maestati, la quali poi quista Vniversitati accattau per florini seimilia di la sua Maestati, & fù di pactu, Ki per nixunu tempu divisì intrari vinu furisteri a la dicta Chitati exceptu ad beneplacitum di la Vniversitati in caso necessariu. Et perki alcuni eranu exempri di tali cabella, comu Chirki, Catalani, & altri persuni la sua Regia Maestati prisi carricu di fari stari contenti li dicti exempri, & servari la dicta Vniversitati indemnem, comu apertamenti pari tantu in li contracti, quantu per Privilegiu per la sua Maestati concessu, & per iuramentu tactis scripturis confirmatu. Et novitèr lu Cunsulu di li Catalani hagia presentatu una littera di la sua Sacra Regia Maestati, Ki pocza per loru usu fari intrari vinu senza alcunu dirictu di Cabella, lu quali fù, & è contra lu cuntractu, promissioni, Sacramentu, & Privilegiu di la sua Regia Maestati; & perki pensanu tali littera essiri impetrata tacita veritate, supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci tali littera revocari, & essiri havuta per nulla stanti li contracti, & privilegii in eorum robore, Placet Regiæ Majestati.

3. Item perki havimu per Privilegii concessi, & di poi iteru re concessi, & reconfirmati perki nullu Capitaniu pocza concurriri a la Capitania di Palermu, exceptu, ki non sia Chitatinu originariu, vel per ductionem Uxoris, & ki digia ad minus vacari per anni quattru, & ki la prohibicioni di li armi specta, & digia spectari a lu Preturi, & Jurati, ad cui incumbi lu carricu di prohibiri, oi darilicentia di portari li armi, in la quali possessioni fù, & è. Et ora novitèr Miffer Joanni Villaragut non advertendu a li nostri Privilegii, & consuetudini hagia impetratu una littera di la sacra Regia Maestati predicta, tacita veritate, contra lu tenuri, & la forma di nostri Privilegii, & consuetudini, & di nostra pacifica possessioni,

fessione; ki pocza concurriri a la Capitania; & prohibiri la ap-
portationi di li armi, ki sia sua merci tali litteri revocari, & la
dicta Universitati manuteniri, & defendiri in la possessioni di li
Privilegii predicti, non obstanti li dicti litteri. Placet Regiæ
Majestati, quòd Capitaneus dictæ Urbis finito tempore sui regi-
minis per biennium sequens ad idem officium non possit concur-
rere; quo verò ad ablationem armorum, quæ deferentur contrà
prohibitionem, & absque licentia; ordinat quòd tam Capitaneus,
quàm Prætor, & Jurati dictæ Urbis, videlicet, qui illa portantes
prius repperint; ea auferre valeant.

3. Item supplica la dicta Vniversitati a la sacra Regia Mae-
stati conchediri a la predicta Vniversitati quando simili causi ac-
cadissiru, ki alcuni persuni particulari tentassiru impetrari alcuni
litteri contra lu tenuri di li Privilegii, Gratii, Consuetudini, &
Immunitati di la dicta Chitati, etiam si li dicti litteri si conti-
nissiru non obstanti li Privilegii di la dicta Chitati, tali litteri
sianu havuti per nulli, irriti, & inani. Placet Regiæ Majestati.

4. Item imperoki la dicta Vniversitati esti multu fatigata, &
oppressa di necessitati vinendu tali litteri contra soi Privilegii,
bisugniria per conservazioni di la dicta Chitati, & soi Privilegii
occurriri a la sua regia Maestati, & mandari solenna imboxata,
& sarria multu fatigusa ad suppliri a li spisi, vacandu potissimè
a li continui subventioni di la sua Sacra Regia Maestati, suppli-
ca la dicta Universitati, ki sia sua merci vitari tali spisi super-
flui, & providiri semel pro semper, Ki tali litteri contra tali
Privilegii impetrati, seu impetrandi sianu havuti per nulli, &
irriti, ut in præcedenti Capitulo continetur. Placet Regiæ Maje-
stati.

5. Item supplica la dicta Universitati cum czo sia di cosa ki
lu majuri exercitiu sia di li czuccari, ki si fannu in la dicta Chi-
tati, & multi fiati accadinu, ki alcuni prindinu czuccaru ad achi-
vimentu, & di poi lu vindinu per minu preciu, & cusi isvili-
scinu li pretii, & redunda in dannu tantu a la Regia Curti,
quantu a li Chitatini, & Patrui di li czuccari, hà ordinatu la
dicta Universitati unu Capitulu, & statutu, Ki nulla persuna di-
gia vindiri, ne accattari czuccaru ad achivimentu per rivindir-
lu in la dicta Chitati, sub certa pœna; Ki sia merci tantu per
beni adviniri di li Chitatini, quantu utilitati di la Curti di con-
firmari tali Capituli, & ordinationi, ki nullu videlicet tantu
Furisteri, quantu Chitatinu, Ki digia prindiri czuccaru ad achi-
vimentu, per rivindirli in la dicta Chitati, bensì pocza ex-

trahiri di fora di la Chitati in so nomu sub pœna in dicto Capitulo contenta. Placet Regiæ Majestati.

6. Item supplica la dicta Universitati, imperoki la sua sacra Regia Maestati benignè, & gratiosè concessi a li Officiali, ki digianu haviri la carni per loru usu franca, & in lu dictu officiu concurrinu persuni di diversi gradi, & conditioni; per tantu sia sua merci confirmari, & declarari, Ki li dicti Officiali poczanu haviri la dicta carni franca, ità tamèn, Ki non passa la summa di rotula dudichi, czoè, sei di crastatu, & sei di bacca per chasquidunu jornu, tantu per la cabella divuta ad quissa Universitati, quantu di la parti contingenti a la Regia Curti, attentu, Ki ad tuçti quilli persuni, a cui la sua sacra Regia Maestati hà concessu carni franca, la dicta Universitati la duna franca di la sua cabella. Placet Regiæ Majestati.

7. Item, ki lu Capitaniu, oi Justitieri di la dicta Chitati, tantu di morti, quantu di omni altru delictu, remittendu li parti, pocza acceptari la dicta remissioni, comu antiquamenti è statu observatu omni alia contradictione cessante. Placet Regiæ Majestati, præter quàm de morte, cujus remissionem sibi soli reservat.

8. Item, perki la dicta Universitati havi carricu di lu thesauru di la majuri Panhormitana Ecclesia, & fà li vestimenti, jocali, & ornamenta, & alia bona, hà per Privilegiu di eligiri Thesaureri unu di li Canonichi di lu Capitulu, lu quali sia idonea persuna ad regiri, & gubernari lu dictu Thesauru, lu quali Thesaureri divi essiri confirmatu per la sua sacra Regia Maestati, oi per sò Vicerè, & simu in quissa possessioni; sia sua merci tali Privilegiu perpetuo defendiri, & manuteneri la dicta Universitati in quissa possessioni non obstanti altri litteri, li quali fussiru impetrati, vel in futurum impetrandi contra tali Privilegiu per inadvertentia di sua sacra Regia Maestati, li quali etiam si in ipsi fussi facta mentioni di lu presenti Capitulu, oi Privilegiu predictu, remanenti lu predictu Capitulu in suo robore, & firmitate. Placet Regiæ Majestati.

9. Peroki la vostra Serenitati novitèr hà provistu di la Comenda di Sanctu Joanni Ordinis Sancti Joannis Hierosolymitani di la vostra felichi Chitati di Palermu ad persuna non Chitatina di la dicta Chitati, & la Consuetudini, & Privilegii à la dicta Chitati hinc retrò concessi dictanu, Ki nulla persuna pò concurriri ad officiu, beneficiu, & dignitati, exceptu, Ki non sia Chitatina, per tantu la dicta Vniversitati supplica humiliter ipsa vostra Signoria, ki sia sua merci volirindi di la dicta Comenda primari

miari ad Chitatinu juxtà la forma di li nostri Privilegii . Placet Regiæ Majestati , quam primum casus acciderit vacationis dictæ perceptoræ , prædicta Privilegia observare .

10. Ancora supplica la predicta Università a la vostra sacra Regia Maestati scriviri a lu Sanctu Patri , & Mastru di lu Ordini di Fratri Predicatori , Ki li placza permeçtiri , Ki lu Venerabili Fratri Petru di Geremia nostru Chitatinu hujusmodi ordinis Prædicatorum pocza stari conventuali in la Ecclesia di Sancta Cita in la predicta Chitati per utilitati spirituali , & bonu adviniri di la Università , perki novitèr havimu intisu , Ki lu Procuraturi di lu dictu ordini di li parti di Florentia scripsi , ki lu predictu Fratri Petru si partissi di la predicta nostra Chitati , & conferissi personalitèr in la predicta Chitati di Florentia , & quistu supplica à la vostra Maestati , ki sianu facti dui litteri , una a lu Sanctu Patri , & un'altra a lu Mastru di lu Ordini , Ki li placza per sua benignitati , Ki sianu spachati per viniri in Palermu di czà partirà , cui li portirà a loru . Placet Regiæ Majestati super prædictis scribere Magistro dicti Ordinis , & mandat quòd dicta Universitas non permittat dictum Fratrem Petrum recedere ab Urbe prædicta .

11. Item Signuri placza a la vostra Maestati annullari , irritari , & annichilari lu officiu nominatu di Cancellieri novitèr conchessu ad Mastru Moyse di bona voglia sub coluri di sententia lata tacita veritate , attento , ki per la vostra Maestati tantu ad supplicationi di la dicta Università fù provistu , mai conchediturli , ne ad ipsu , ne ad altru , quantu per Privilegii a la dicta Università conchessi , Dati Hicclæ Die Sexta Aprilis , Anno Millesimo Quadringentesimo ac etiam per , bonæ memoriæ , Rè Martinu in simili casu conchessu , & sempri obtentu , & annullatu , revocatu , & abolitu la judeca membru di la nostra Università serva di la vostra camera pocza usari sula ipsa lu exercitiu , & possessioni di li soi Privilegii per li vostri Regali Predecessuri conchessi , & per la vostra Maestati confirmati , & de novo conchessi supra la presenti annulationi tantu a Missina , quantu ad Hiccla ut supra . Placet Regiæ Majestati , quòd dicta Universitas uti possit Privilegiis sibi concessis . Datum in nostris felicibus Castris contrà Castrum Trocci , Die Secundo Mensis Maii , Secundæ Indictionis , Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Nono . Rex Alphonsus .

12. Et proindè fuit per eundem Syndacum nomine , & pro parte Universitatis ejusdem Nobis humilitèr supplicatum , ut Capitula

pitula ipsa, juxta confirmationem regiam in fine cujuslibet ipsorum contentam, dictæ Universitati, & ejus particularibus personis teneri, & observari nostris executoriis literis mandarem: Propterea cupientes provisiones, concessionis, & confirmationes regias, earum debitum deduci ad effectum, Vobis, & cuilibet vestrum dicimus, & mandamus expressè, quatenus eidem Universitati felicis Urbis Panhormi, ejusque particularibus personis capitula præinserta, ac omnia, & singula in eis contenta juxta continentiam, & tenorem responsionis, seu confirmationis Regiæ in fine cujuslibet dictorum Capitulorum contentæ, & declaratæ, prout ad unumquemque Vestrum spectabit, exequamini, teneatis, & inviolabiliter observetis, ac teneri, & observari per quoscumque faciatis, contrarium nullatenus attentando. In cujus rei testimonium præsentem fieri jussimus, Regio magno Sigillo in dorso munita. Datum in Urbe felici Panhormi Die Ultimo Mensis Junii Secundæ Indictionis. Rogerius de Paruta. Dominus Vicerex mandavit mihi Joanni de Vincentio. Registratum in Cancellaria. Registratum penes Prothonotarium.

TRANSACTIO GABELLÆ VINI INTER REGIAM MAJESTATEM, & Syndacum Urbis facta, per quam delentur omnes processus civiles, & criminales per Fiscum contra Universitatem, & particulares ipsius, prætextu immisionis vini facti, quibus, si culpabiles essent, pepercit. Statuitur gabellam vini Universitatis esse, & vinum immitti in Urbem posse tantum tempore sterilitatis consilio Civium quinquaginta.

Anno.
1440.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI JESU Christi Amen. Pateat Universis, quod Nos Alphonsus Dei Gratia Rex Aragonum, Siciliae citra, & ultra Pharum, Valentiae, & Hungariae, Hierusalem, Majoricarum, Sardiniae, & Corsicae, Comes Barchinonae, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, ex una parte, & Ego Frater Georgius de Lombardo Ordinis Sancti Joannis Hierosolymitani Syndacus, & specialis Procurator ad hoc legitimè constitutus, & ordinatus per Universitatem, & Cives felices Urbis Panhormi, prout de ipsa procuracione plenè constat tenore publici documenti in eadem Urbe confecti manu publici Notarii tenoris sequentis: videlicet: In nomine Domini nostri Jesu Christi

Christi Amen : Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo , Mense Julii , Die Vigesimo Nonno ejusdem Mensis , Tertiæ Indictionis , Regnante Serenissimo Domino nostro , Domino Alphonso , Dei gratia , inclito Aragonum , & Siciliæ Rege , ac Ducatum Athenarum , & Neopatriæ Duce , Regnorum verò ejus Anno Vigesimo Quinto feliciter amen. Nos Philippus de Mulis Judex felicitis Urbis Panhormi , Nicolaus de Aprea de eadem Vrbe regia auctoritate , ubique per totam Insulam Siciliæ Iudex Ordinarius , atque Notarius publicus , & Testes subscripti , & ad hæc vocati specialiter , & rogati præsentī procuratorio publico norum facimus , & testamur , quòd Nobis vocatis , & existentibus in præsentia nobilium Domini Thomasi de Giliberto Militis Prætoris felicitis Urbis Panhormi , Vbertini de Imperatore , Guillelmi de Tricotta , Petri de Faxana , Nicolai Blundi , Ioannis de Bellachera , & Aloysii de Campo , Iuratorum Urbis ejusdem in Anno præsentī Tertiæ Indictionis ; prædicti Officiales exposuerunt dicentes , quòd cum Procurator Regii Fiscī comparens in Iudicio Magnæ Regiæ Curriæ citari fecisset Henricum de Vaccarellis Syndacum , & Procuratorem dictæ Vniversitatis , & prædictos Officiales nomine ejusdem Vniversitatis , ipsosque accusasset de nonnullis criminibus , & causis , & præsertim super impositionem gabellæ vini , asserens inter Ioannem Olzina Regium Secretarium , nomine regio prædictæ , & ipsam Vniversitatem in Anno Primæ Indictionis proximè præteritæ , permutationem factam fuisse de duabus partibus gabellæ vini spectantis ad Regiam Curiam cum uncis ducentis super gabella Buchiriæ dictæ Vniversitatis , transferens una pars in alteram omne dominium , in qua permutatione actum fuisset , quòd de cætero vinum forense in dictam Urbem nec posset immitti ; & sic ipsa gabella deberet in totum cessare per semper ; & quòd sterilitatis tempore , si vinum Urbis non sufficeret , tunc Officiales cum consilio Civium , & Burgensium possint immitti facere in dictam Urbem vinum forense pro usu dicti anni tantum ; qui Officiales non advertentes ad tenorem dicti contractus , & quòd gabella erat extincta , & penitus aboletas asserentes esse necessitatem ; imposuissent dictam gabellam in Anno Secundæ Indictionis proximè præteritæ , & etiam in Anno præsentī ad rationem de tarenis quindecim pro qualibet vegete , & maximam quantitatem vini intrari fecissent , & pecuniam recepissent sine licentia , & mandato Principis , incipiendo novum vectigal , & sic in Anno præsentī , addendo mala malis

accumulando ipsam gabellam; vendidissent Thomeo de Magistro Antonio pro anno præsentis, cum pacto, quod ipse Thomeus possit intrari facere vinum ad sui libitum, & torum illud, quod remaneret, possit vendi in annis sequentibus quartæ, & quintæ Indictionis, & pro florenis octo mille, ex quibus excessissent formam contractus permutationis, qui in casu necessitatis tantum, poterat providere, & non ultrà, & multa alia allegasset contra ipsos officiales, & dictam Vniversitatem; propter quod petiisset dictam Vniversitatem incidisse in commissum, undè posset lætari, & uti dicto contractu inito inter ipsam Vniversitatem, & dictum Ioannem Olzina, & sic omne jus dicti contractus perdidisse, & omne jus habitum, recuperatum, & habendum, & quod habere posset in futurum ex dicto contractu cum dicto Thomeo de Magistro Antonio celebrato, & applicari Regiæ Curix, sicut, & prout exigeretur, si dicta ingabellatio vires habuisset; & nihilo minus si, & in quantum non incidissent in dictas pœnas, declarari dictum contractum fuisse deceptivum Regiæ Curix ultrà dimidium iusti pretii, vel nullum fuisse; ex adverso dicta Vniversitas, se defendisset, & allegasset dictam gabellam ad se pertinere ipsamque imponere potuisse. Et primo quia stipulata fuit sibi ipsi dicta gabella, & contractus declarat, cum dicit potissimè, quod intrante vino nullus Francorum possit uti franquitiis suis, & per consequens debere solvere; si ergo solvere; non nisi Vniversitati, in quam translatum fuit dominium dictæ gabellæ, hoc etià probasset numero legitimo Testium, quod processit de intentione contrahentium, & induxisset responsiones factas per Regiam Majestatem super Capitulis dictæ Vniversitatis responsivis literis impetratis per Mercatores Catalanos, per quos apparet de intentione dicti Domini Regis, qui voluit, quod omnes solverent, & multa alia excipiendo, probasset, per quæ absolvi à petitionibus Regii Fiscis patebat, in quibus quidem causis processum fuisset inter partes easdem usque ad conclusionem inclusivè, & punctorum aperitionem, & Judicum vota super dicto processo, & post ipsam conclusionem prædictus Procurator Regii Fiscis præsentasset nonnulla Capirula contra Officiales annorum præteritorum Primæ, & Secundæ Indictionis, & præsentis Tertiæ, & singulares Cives, ipsosque accusasset de prædictis, & aliis criminibus, & collectis impostis, prout in eisdem continetur; Rebusque sic stantibus, quia tam præfatus Serenissimus Dominus noster Rex, quam prædicta Vniversitas pro se, & Officialibus suis prædictis, & singularibus Civibus non intendentes ad invicem litigare, nec de hujus-

hujusmodi causis sententias expectare; interponentibus magnifico Domino Vicerege, & Nobili Thesaurario ejusdem Domini Regis ad quamdam transactionem, concordiam, & finale pactum devenissent, & secundum pacta, & conventiones; contractum dictæ transactionis, & concordiæ firmari fecissent, & oporteat dictum contractum sic de comuni partium voluntate formatum cum prædicto Serenissimo Domino nostro Rege, & in ejus præinserta publicari, vel publicari facere, & requiratur persona legitima ex parte dictæ Universitatis, cum qua ipse Serenissimus Dominus Rex, vel habens speciale mandatum in hoc ab eo, possit, & valeat ipsum contractum publicare, & celebrare, & pro parte Universitatis stipulare, atque recipere omnes, & quascunque promissiones, stipulationes, & pacta, & conventiones quascunque cum Sacramentis, & renunciacionibus in ipso contractu particulariter declaratis. Vnde convocatis prius, & adunatis Civibus solitis vocari ad facta, & negotia ardua dictæ Universitatis in Curia Præturæ dictæ Urbis tanquam in loco communi, & publico, propositis eis negotiis prædictis, & his bene informatis de transactione, & omnibus in eadem contentis, laudantibus, & approbantibus transactionem eandem, ac dictum Procuratorem, & personam legitimam mittendam, eligendam, & ordinandam pro publicatione dicti contractus transactionis prædictæ, Cives loco, ac nomine, & pro parte totius Universitatis prædictæ auctoritatem dedissent prædictis Officialibus, nec non & Magnificis Dominis Leonardo de Bartolomeo Prothonotario, Friderico de Abatellis, & Petro de Speciali, ut, vice, nomine, & pro parte totius Universitatis jam dictæ, possint dictum Procuratorem, & Syndacum eligere, statuere, & ordinare, cum auctoritate prædictum contractum transactionis publicandi, &, prout eis melius videretur, cum dicto Serenissimo Domino Rege, vel cum persona legitima pro eo. Quo circa prædicti Dominus Thomas de Giliberto Prætor, Vbertinus de Imperatore, Guillelmus Tricotta, Petrus de Faxana, Nicolaus Blundus, Ioannes de Bellacera, & Aloysius de Campo Iurati, nec non prædicti Magnifici Domini Leonardus de Bartolomeo, Fridericus de Abbatellis, & Petrus de Speciali electi, ut nobis constitit tenore cujusdam scripturæ redactæ penes astra Curie ipsorum Dominorum Iuratorum olim, Die Vigesimo Sexto præsentis Mensis pro parte totius Universitatis Urbis prædictæ coram nobis præsens sponte, & solemniter prætitulato Die constituerunt, fecerunt, creaverunt, & specialiter, & expresse ordina-

dinarunt in eorum Syndacum, Nunciū, & specialem Procuratorem nobilem Georgium de Lombardo Ordinis Sancti Ioannis, Hierosolymitanæ Militiæ, licet absentem, tanquam præsentem in eorum Syndacum, & Procuratorem specialem ad se personalitè conferendum coram Serenissimo Domino nostro Rege, & cum eo, vel persona legitima pro eo habente in hoc speciale mandatum, & vice nomine, & pro parte dictæ Universitatis præsentis, & futuræ, & Civium ejus publicandi, & publicari faciendum prædictum contractum transactionis juxta feriem, & tenorem ipsius, prout jacet, de verbo ad verbum, nihil in eo addito, diminuto, vel mutato, sed in ejus specifica forma, prout, & sicut jacet, cum forma præsentis procurationis interclusa sub illis pactis, conventionibus, promissionibus, stipulationibus, donationibus, relaxationibus, insinuationibus, obligationibus, renunciationibus, quietationibus, declarationibus, interpretationibus, juramentis contentis, notatis, & expressis in ipso transactionis contractu, & celebrato contractu prædicto cum persona dicti Domini Regis, vel cum persona legitima habente super hoc speciale mandatum, & plenam auctoritatem ab eadem Domino Rege postulandum, procurandum, & habendum Privilegium, & confirmationem cum omni, qua expedit solemnitate, juratum, & confirmatum, in quo sit, & contineatur tota prædicta transactio, & omnis tenor ejus in forma specifica, & de verbo ad verbum, nec non ipsam Universitatem obligandum usque ad summam florenorum duodecim mille in terminis, & solutionibus fiendis juxta tenorem dictæ transactionis, & omnia bona dictæ Universitatis præsentia, & futura hypothecandum, & cætera alia faciendum, & fieri faciendum circa præmissa, & quæ dicta Universitas facere posset in prædictis; si præmissis personalitè adesset, dantes, & concedentes dicti Domini Constituentes, quibus supra nominibus, eidem Procuratori eorum plenam licentiam, & liberam potestatem, ac liberam, & generalem administrationem, & speciale mandatum in præmissis, & circa præmissa promittentes, & convenientes prædicti Constituentes loco, nomine, & pro parte Universitatis prædictæ omnia, & quæcumque per dictum Syndacum, & Procuratorem in præmissis, & circa præmissa acta, gesta, stipulata, obligata, & jurata, procurata, & conclusa fuerint, habere rata, grata, firma, & accepta, & non contravenire de jure, vel de facto in omnem eventum, in pace, de plano, sine lite, & Curiæ querimonia, ac Iudiciorum strepitu, seu si-

gura

gura Iudicii ; Volentes dicti Constituentes, quibus supra nominibus, quòd pro exactione prædictarum pecuniarum, si non solventur tempore promisso, quòd possit fieri executio contrà eandem Universitatem Urbis prædictæ, & bona ejus. Et volentes dictum Procuratorem ab omni satisfactionis onere relevare, & ex nunc relevantes, per præsens fidejubendo pro eo promiserunt mihi Notario, ut personæ publicæ solemniter stipulanti, & paciscenti vice, & nomine, & pro parte omnium, quorum interest, & intererit, sub hypotheca, & obligatione omnium bonorum dictæ Universitatis præsentium, & futurorum. Unde ad hujus rei futuram, & æternam memoriam, & tam dicti Domini Georgii Procuratoris, quàm omnium, quorum interest, & intererit, certitudinem, & cautelam factum est exindè præsens publicum procuratorium instrumentum de dictorum Constituentium mandato per manus mei prædicti Notarii Nicolai de Aprea, meoque solito signo signatum nostrum, quod supra Iudicis, & Notarii, ac subscriptorum Testium subscriptionibus, & testimonio roboratum, cum abrafo, & emendato in octava linea, ubi legitur : alserens ; in decima nona, ubi legitur ex adverso dicta Univerſitas ; & in decima nona, ubi legitur cum persona, & in quarta, & quinta retrogradiendo, ubi legitur sub hypotheca, & obligatione non vitio, sed errore. Actum in dicta felici Urbe Panhormi Anno, Mense, Die, & Indictione præmissis. Ego Philipphus de Mulis, qui supra, Iudex me subscripsi. Ego Bernardus de Bandino testor. Ego Simon de Artali testor. Ego Notarius Nicolaus de Maniscalco testor. Ego Notarius Antonius de Candela testor. Ego Michael de Mica de Urbe Panhormi testor. Ego Nicolaus de Aprea de Panhormo, qui supra, Regia auctoritate ubique per totam Insulam Siciliæ Iudex ordinarius, atque Notarius publicus præmissa omnia rogatus scripsi, publicavi, & clausi, meoque solito signo signavi in testimonium præmissorum. Considerantes Nos præfati Rex, & Syndacus ipsius Universitatis felicitis Urbis Panhormi, quòd cum olim inter Nos prædictum Regem, seu nobilem Ioannem Olzina Secretarium, & Consiliarium, ac legitimum, & indubitatum Procuratorem nostrum habentem in hoc speciale, plenum, & generale mandatum ex una parte, & præfatam Universitatem, & ejus Syndacum pro ea, ex altera ; facta, & firmata fuerit infrascripta permutatio, & cambium : videlicet, quòd præfatus nobilis Ioannes Secretarius auctoritate dictæ suæ commissionis, & procurationis nomine nostri prædicti Regis, Heredum, & Successorum

rum nostrorum in perpetuum. In primis, & ante omnia gabel-
lam vini Maris, & Terræ dictæ Urbis spectantem, & pertinen-
tem Regiæ Curiaë segregaverit, & diviserit à juribus, & mem-
bris Regiæ Secretariæ dictæ Urbis, ita quòd proindè esset, ac si de
membris dictæ Secretariæ, nunquam fuisset, etiam censeretur bo-
num alienabile, & jure cambii, & permutationis prædictæ per
Nos, Heredes, & Successores nostros in perpetuum dictam ga-
bellam vini Maris, & Terræ dedisset, transulisset, & concessis-
set eidem Syndaco tunc præsentì, & stipulanti, ac nomine, & pro
parte dictæ Universitatis recipienti eam cum omnibus juribus, &
pertinentiis suis liberam, & exemptam ab omnibus gravitatibus, gratiis,
& gravaminibus, & exemptionibus factis, & impositis, & concessis
quibuscumque personis quantumcumque Magnatibus, ac Curialibus,
ac etiam Ecclesiis, & Ecclesiasticis Personis super gabella prædicta,
præsertim directus spinochiæ super vino forense debito, seu debendo,
quæ onera, gratias, & gravitas, & exemptiones directus spinochiæ
prædictæ ipse nobilis Secretarius nomine, & pro parte nostri prædi-
cti Regis in se assumpserit; ita quòd habentes gratias, & exemption-
nes, ac directus aliquos de, pro, & super dicta gabella vini nullum
regressum haberent, nec habere possent adversus, & contra di-
ctam Universitatem, & si quod jus haberent, & habere præten-
derent in eadem gabella; illud experirentur, & experiri debe-
rent contra Regiam Curiam, & eis quibuscumque aliis contra
dictam Universitatem præcluderentur limina Iudiciorum, & de-
negaretur actio, & audientia: quam gabellam vini Maris, &
Terræ dictus Nobilis Secretarius nomine nostro prædicto tran-
stulerit in dictum Syndacum nomine dictæ Universitatis, & præ-
dictus Syndacus nomine, & pro parte dictæ Universitatis, ra-
tione dictæ permutationis donasset, cessisset, transulisset, &
habere concessisset prædicto nobili Secretario pro parte, & no-
mine nostri prædicti Regis, Heredum, & Successorum nostro-
rum, recipienti jus, & proprietatem, ac dominium, & præe-
minentiam gabellæ buchiriæ dictæ Universitatis pro concurren-
ti quantitate unciarum ducentarum annualium, & non ultrà,
cum juribus, & pertinentiis suis omnimodis, quas uncias du-
centas annuales præfatus Secretarius vendidisset dictæ Universi-
tati pro florenis sex mille cum instrumento gratiæ, ita quòd di-
cta gabella Buchiriæ dictæ Universitatis esset in communi, hoc
modo videlicet, quòd Regia Curia consequeretur anno quolibet
uncias ducentas ex dicta gabella Buchiriæ, & totum restans, quod
superesset, foret, & esse deberet dictæ Universitatis, quæ anno
quolibet,

quolibet, cum pervenerint ad posse Regiæ Curia virtute instrumenti gratiæ sibi factæ, & revenditionis per dictam Universitatem dictæ Regiæ Curia, secundum quod in instrumento venditionis ipsius continetur, deberet vendi, & incantari per Secretum Panhorni quoad uncias ducentas tantum, & per dictam Universitatem quoad residuum, prout in contractu de hujusmodi venditione facto continetur, ad quem dictæ Partes se referunt, de quibus gabellis permutatis prædictus nobilis Secretarius, & præfatus Syndacus Universitatis prædictæ, nominibus quibus supra, una pars alteram per tactum pennæ Notarii investierint, quam investituram vim, & robur corporalis, & realis possessionis, vel quasi obtinere voluerint. Et cum prædicta Universitas prædictam gabellam vini jure permutationis prædictæ acquisivisset animo, & intentione ipsam funditus tollendi, & extinguendi, & idem inter partes easdem fuisset solemniter conventum, quod dicta gabella vini ex tunc in antea tolleretur, & cessaret per semper, ac si nunquam fuisset, & quod de cætero nullum vinum forense per mare, vel per terram posset intrare, & imitti in dictam Urbem Panhorni, nec circum circa per milliaria quinque, possent bene navigia, & fustes vinum deferentes intrare, & capere portum, & in plagiis stare, & manere; non tamen exonerare, nec immittere vinum in Urbem ipsam, & ejus territorium per quinque millaria, ut dictum est. Et si quis, cujuscumque status existeret, tentaret per Mare, vel per Terram vinum immittere in dictam Urbem, & ejus Territorium; ipso facto esset in pœnam unciarum ducentarum, de quibus unciiis centum essent Regiæ Curia, & reliquæ uncia centum commutarentur in reparatione Mœnium dictæ Urbis, & licitum esse dictæ Universitati, & ejus Civibus defacto cum armis, si oportuerit, resistere contra volentes vinum immittere per mare, vel per terram, ut supra, etiam si immitteretur pro usu Regiæ Domus, & ejus Curia, aliorum Magnatum, & nullum propterea resistentes crimen incurrerent, nec de hoc posset imperi, vel accusari, cum hoc fecerint lege dictæ conventionis permittente; & si propter negligentiam, & remissionem Officialium dictæ Urbis, vel aliter, aliquo tempore accideret, quod vinum forense immisum fuerit in Urbem prædictam, & illud imitti consenserint, una, duabus, & pluribus vicibus; per talem vini immissionem non posset dici prædictum contractum permutationis, neque Privilegium esse ruptum, imò semper in eorum robore perseverarent; & hi tales Officiales essent in pœna prædicta; & si fortè propter sterilitatem

litem temporis, vel alias causas vinum proventurum ex vineis dictæ Urbis non sufficeret pro usu dictæ Civitatis; eo casu dicti Officiales cum consilio Civium, & Burgensium dictæ Urbis, & non aliter, possent immitti facere in dictam Urbem tantum vinum forense, quod sufficeret cum vino dictæ Urbis pro usu dicti anni, per quam immisionem propter necessitatem eidem Universitati nullum præjudicium generetur in futurum, nec posset vinum forense alias immitti nisi ad voluntatem dictæ Universitatis, & Civium ut supra in casu necessitatis prædictæ, quo casu nullus ex habentibus tunc gratias, & franquicias, seu expensiones super gabella vini posset uti gratis franquiciis, & exemptionibus prædictis super vino immittendo ut supra, promittens, & conveniens ipse nobilis Secretarius, quod Nos dictus Rex infra tempus mensium duorum acceptaremus, rathificaremus, & confirmaremus, obligando Nos, & omnia bona nostra per Nos, & Heredes nostros cum renunciationibus, & juramentis, prædictum contractum permutationis, supplendo omnem defectum, promittens, & conveniens ipse nobilis Secretarius omnia, & singula in dicto contractu permutationis contenta habere rata, & firmata, & de omni, & qualibet eviçtione teneri, & de omnibus damnis, & expensis, quæ, & quas dicta Universitas pateretur factò Regiæ Curia, vel alterius, si in præmissis in aliquo contraveniretur, pro quibus posset fieri executio brevi manu, & si ratione dictæ permutationis aliqua dictarum partium esset lesa etiam ultra dimidium justî pretii, stante contractu prius in suo robore, illud, in quo esset lesa aliqua ipsarum partium, una pars donasset alteri ea donatione, quæ dicitur irrevocabilis inter vivos, etiam si excederet summam, possetque semel, & pluries clausulari, & corroborari ad consilium sapientis in favorem dictæ Universitatis, prout hæc, & alia in prædicto contractu permutationis factò manu Notarii Pini de Ferro die tertio decimo Martii Primæ Indictionis proximè præteritæ continetur, quam quidem permutationem, & omnia, & singula in ipsa permutatione contenta, Nos præfatus Rex cum omnibus, & sub illis promissionibus, conditionibus, stipulationibus, pactis, juramentis, renunciationibus, & clausulis in ipso permutationis contractu particulariter expressatis, laudavissemus, approbavissemus, & ratificavissemus, & nostræ confirmationis præsidii communivissemus, & ad uberiores cautelam dictæ Universitati, præsentî, & futuris de novo concessissemus, pariter, & insinuavissemus, & in eisdem nostram auctoritatem interposuissimus, & decretum,

& ut

majori gauderent firmitate; promississemus, & sub nostra bona fide jurassemus ad Sancta Dei quatuor Evangelia manibus propriis corporaliter tacta, prædictum contractum permutationis, & nostram Regiam confirmationem, juxta sui continentiam, servare, & ad unguem custodire, tenerique, & custodiri facere inviolabiliter, & nullo unquam tempore contravenire directe, vel indirectè aliquo ingenio, necessitate, colore, ratione, vel causa, quibuscumque legibus, constitutionibus, consuetudinibus, authenticis, & rescriptis, Pragmaticis, Sanctionibus, Privilegiis, Ordinationibus, Capitulis, Memorialibus, & Statutis, Literis, & mandatis scriptis, & non scriptis, sub quavis verborum forma in contrarium editis, & edendis, ac si essent specialiter expressata, quibus de certa scientia, & Regiæ plenitudine Potestatis in hoc casu expressè volumus derogari huic minimè obstituris; supplentes de dicta nostra certa scientia, & potestate Dominica omnes defectus, si qui fortè in ipso contractu permutationis, & in confirmatione nostra possent obici, vel quomodolibet allegari, prout hæc, & alia plenè notantur in dicta nostra Regia Confirmatione. Datum in Civitate Capuæ quarto decimo mensis Maii, Anno à Nativitate Domini Millesimo quadringentesimo trigesimo octavo, Regniq[ue] nostri Siciliæ citrà Pharum Anno quarto, aliorum verò Regnorum nostrorum Anno vigesimo tertio, sub sigillo communi negotiorum Siciliæ ultrà Pharum. Qua quidem permutatione facta, & confirmatione nostra indè secuta, ut prædicitur, superveniente in Anno præterito, & præsentī sterilitate maxima vini in dicta Urbe, dicta Universitas permisisset, & ordinasset vinum forense posse in dictam Urbem immittere debere, dataq[ue] licentia Cunctis immittere volentibus, soluto jure gabellæ, & dirictu ejus eidem Universitati, comparuisset coràm Officialibus ipsius Urbis Thomeus de Magistro Antonio, & obtulisset de dicta gabella vini pro Anno præsentī tertię Indictionis florenos octomille, cum pacto, quòd ipse Thomeus posset immittere tantum vinum, quantum voluerit, & si post præsentem annum remaneret vinum immissum in ipso Anno; posset dictum vinum remanens vendi in Annis sequentibus, videlicet quartæ, & quintæ Indictionis; & sic dicti Officiales gabellam præfatam cum pacto prædicto, quòd vina remanentia possint vendi in dictis Annis sequentibus quartæ, & quintæ Indictionis dicto Thomeo de Magistro Antonio vendidissent, habita priùs licentia à nobili quondam Rogerio de Paruta tunc Vicerege super venditione prædicta ipsi Thomeo fienda ut supra, & facta dicta venditione, ut supra, primo loco com-

paruisset nobilis Rogerius Thesaurarius coram nobili Bernardo Requesens tunc Vicerege, & petiisset, quod cum in permutatione prædicta Nos prædictus Rex, & dicta nostra Curia fuisset læsi, & decepti, & ipse intendebat agere contra ipsam Universitatem, & Officiales ejus, quod dicta gabella, & ejus introitus deberent sequestrari, & sic de facto sequestrata fuissent penes dictum Thomeum de Magistro Antonio, demum comparuisset Procurator Regii Fisci, citatis, & requisitis Officialibus dictæ Urbis nomine dictæ Universitatis, & ipsam Universitatem, & Officiales ejus impetiisset, & accusasset pluribus mediis, & primo allegasset prædictam Universitatē, & Officiales imposuisse vectigal novum, & novam gabellam vini, cum illam gabellā vini ipsa Universitas habuerit animo abolendi, & extinguendi, & per consequens non potuisset amplius revivisci, & esto, quod ipsa Universitas posset vinum immitti facere tempore necessitatis; hoc non poterat nisi tantum pro illo anno necessitatis, & sic prædicta Universitas, & Officiales non poterant ultrā providere, & si aliter fecerint; excelserrunt formam contractus, & legis ei datæ, & sic non poterant vendere, nec provisionem aliquam facere pro annis sequentibus, in quibus verisimiliter posset ignorari utrum esset necessitas in annis sequentibus, nec ne: & sic tanquam transgressores debere puniri, & posito, quod ipsi posset providere, non poterant nisi pro ipso anno tantum necessitatis, & hoc sine aliqua solutione alicujus dirictus, sive gabellæ, cum jam ipsa gabella semel pro semper fuerat extincta, & per consequens non poterat amplius revivisci, & sic inferebat dictam Universitatem, & Officiales imposuisse novum vectigal, & novam gabellam, propter quod incurrissent pœnam novi vectigalis, publicationis bonorum, & perpetui exilii, & in aliis pœnis à jure statutis, & signanter deportationis, & posito, quod ipsi potuissent aliquid percipere saltem per respectum ad francos, fuisset novum vectigal, nec hoc facere poterant sine jussu, & expresso mandato Principis, quod si fecerunt, debebant omne jus gabellæ amittere, & omnem pecuniam receptam restituere Regiæ Curia, & non minus puniri criminaliter, allegassetque etiā ipse Procurator Fisci, Nos & dictam nostram Curiam in dicto permutationis contractu fuisse enormiter læsos, & deceptos non solum ultrā dimidium justii pretii, sed satis, & satis ultrā, ea ratione potissimè, quia soli Francqui solvebant ultrā quadringentas uncias anno præsentis, & sic potuisset semper ab eis haberi intrante vino; undè his rationibus, & aliis per ipsum Procuratorem Regii Fisci allegatis asseruisset Nos, & nostram Curiam fuisse

fuisse nimis læsos, & deceptos; ex quo petiisset dictam Universitatem incidisse in casum pœnæ à jure statutæ, & nihilominus declarari dictam Universitatem incidisse in commissum, undè nec posse lætari, ac uti dicto contractu inito inter ipsam Universitatem, & dictum Joannem Olzina, & sic omne jus dicti contractus perdidisse, & omne jus habitum, recuperatum, & habendum, & quòd habere posset in futurum ex dicto contractu cum Thomeo de Magistro Antonio celebrato, & applicari Regiæ Curix sicut, & prout exigeretur, si dicta ingabeillatio vires habuisset, & nihilominus si, & in quantum non incidisset in dictas pœnas declarari dictum contractum fuisse deceptivum Regiæ Curix ultrà dimidium justii pretii, vel nullum fuisse, & multa alia allegasset, & petiisset ipse Procurator Regii Fiscii, ut in processibus agitatii in dicta Magna Regia Curia inter dictum Procuratorem Regii Fiscii, & Vniversitatem eandem clariùs liquet; & ex adverso prædicta Vniversitas se defendisset, & allegasset dictum dirictum, & jus gabellæ ad se spectare vigore dictæ permutationis clarè loquentis ubi potissimè francos, & exemptos non posse uti franquitiis, & exemptionibus eorum super gabella vini, & per consequens eos solvere debere, si ergo solvere tenerentur, cui tenerentur? nisi Vniversitati, in quam translata extitit dicta gabella, & omnis dirictus ejus, cum in dubio de jure sibi stipulanti, quis videtur stipulari; & nō ei, à quo fit stipulatio, vel alteri, etiā in casibus in quibus, quis alteri stipulari potest, & posito quòd hoc clarè non loqueretur per legitimum numerum testium probasset, quòd talis fuit intentio contrahentium, videlicet, quòd intrante vino solveretur gabella dictæ Vniversitatis, & quòd hæc fuit intentio nostra, ut apparet per certas literas factas in personam Catalanorum Mercatorum, cum ipsi fecissent querelam, quòd Vniversitas exigebat vestigal, seu gabellam ab eis, cum vinum intrabat, cum erant, & debebant esse franqui, & Regia nostra Majestas voluit dictos Mercatores Catalanorum non debere solvere: exinde cum comparuisset coram eadem nostra Majestate alter pro parte dictæ Vniversitatis fuit allegatum, quòd ex conventionne inter Regiam nostram prædictam Majestatem, & ipsam Vniversitatem ipsi Mercatores Catalani solvere debebant, Nos prædictus Rex revocatis primis literis factis in personam dictorum Mercatorum mandavimus ipsos Mercatores solvere debere, ut patet in quibusdam literis, seu capitulis, & responsionibus factis per nostram Regiam Majestatem ipsi Vniversitati, nec est verisimile, quòd ipsa Vniversitas voluisset tam dictas duas partes permutatas, quam

quàm suam tertiam in totum extinguere. imò, quòd pro eo tempore, quo intraret vinum, solveretur ipsa gabella eidem Vniverlitati, prout fuit accordatum, & conclusum intèr Contrahentes, & processit de intentione ipsorum; & multa alia ipsa Vniversitas allegasset, per quæ petebat absolvi à petitionibus Regii Fisci, in quibus quidè m causis processum fuisset inter partes easdem in eadem Magna Regia Curia usque ad conclusionem inclusivè, & punctorum apositionem, & Advocatorum disputationem, & judicantes, qui debebant judicare, simul contulissent, & vota intèr eos secreto dedissent, & post ipsam conclusionem, & dictum processum de novo Procurator Regii Fisci præsentaverit nonnulla Capitula in eadem nostra Magna Regia Curia contra singulares Cives, & Officiales annorum præteritorum primæ, secundæ, & præsentis tertię Indictionum, ipsosque accusaverit de assertis criminibus prædictis, & aliis collectis per eos, ut asseritur, impositis super uvis, & aliis diversis causis, prout in dictis Capitulis præsentatis, de quibus Vniversitas copiam non habuisset, & sic duos criminales, & civiles processus inchoati fuissent contrà ipsam Vniversitatem, Officiales, & Cives, unus conclusus contrà Vniversitatem, alter inceptus contrà Cives singulares, & Officiales anni præsentis, & præteritorum; rebusque sic stantibus, considerantes, quòd tunc Thronus Regiæ Majestatis extollitur, tunc Regia Excellentia felicibus incrementis, operante Divina Clementia, jugitèr exaltatur; cum nulla est voluntatis dissensio Domini ad subjectos, ipsorum merita respicit, ipsosque protegit, & conservat; nolentes igitur super his, tam Nos dictus Rex, quàm prædicta Vniversitas amplius litigare, sed potiùs sumptibus, & expensis parcere cum dubius sit litis eventus. Propterea præsentis, & subscripto die, Nos infrascriptus Rex habito super his maturo, & diligenti consilio, & Georgius de Lombardo Syndacus, & Procurator dictæ Vniversitatis ad hæc legitimè constitutus ad infrascriptam transactionem, concordiam, & pactum finale solemniter devenimus, & primo Nos dictus Rex cum deliberatione, & consultatione nostri Sacri Consilii, & de certa nostra scientia, & expressè benè advisatus, & informatus de juribus nostris, & omnibus particularitatibus petitionum Fisci, & processuum, & capitulorum prædictorum, ac judicantium votis super dicto processu; annullavimus, irritavimus, revocavimus, & in totum evacuavimus, atque annullamus, irritamus, revocamus, & evacuamus omnia, & quæcumque capitula, acta, actitata, atque facta, & processus quoscumque per dictum Fiscum

scum Regium ; & per dictum ejus Thesaurarium contrà ipsam Universitatem , Officiales , & singulares Cives , & omnia in eisdem processibus , actis , & capitulis expressatis , ipsaque acta , processus , & capitula , & præsertim capitula post processus conclusos præsentata ultimo loco contrà singulares Cives , & Officiales annorum præteritorum , & præsentis tertie Indictionis , habuimus , & habemus , ac habere volumus , & volumus pro cassis , irritis , nullis , vacuis , & inanibus ; mandantes omnibus Officialibus nostris , & signantèr Judicibus Magnæ Regiæ Curie , qui sunt , & pro tempore fuerint , quòd per solam ostensionem præsentis contractus , dictus processus , & sequestrum cassare , irritare , & in totum lacerare debeant , nullo alio proindè expectato mandato , ipsamque Universitatem , Officiales , & singulares Cives tanquam inculpabiles habuimus , & habemus , ac haberi volumus , & volumus pro liberis , & absolutis , ipsosque , & quemlibet ipsorum de certa nostra scientia , & causa cognita absolvimus , quietavimus penitus , & liberavimus , ac quietamus , & liberamus ab omnibus , & singulis asseritis criminibus , excessibus , & culpis , & pœnis pecuniariis , & corporalibus , quas fortè incurrisset dicti Officiales , vel Cives ex ipsa impositione gabellæ , collectæ , vel contractu dicti Thomei de Magistro Antonio , vel alio modo pro causis prædictis quomodolibet comprehensis , vel quæ comprehendi possent contentis , notatis , & comprehensis in dictis actis , capitulis , & processibus factis , & præsentatis pro parte dicti Regii Fiscì contrà ipsam Universitatem , Officiales , & singulares Cives , & de collectis impositis temporibus præteritis super uvis ; quo videlicet ad imponentes ipsas collectas , & eis consentientes , quo verò ad exigentes , & recolligentes pecunias , hi teneantur reddere rationem ; volentes , & mandantes , quòd prædicta Universitas , Officiales , & singulares Cives prædicti non possint , nec valeant super hujusmodi causis , excessibus , & culpis declaratis , & non declaratis in ipsis petitionibus per eos , & eorum quemlibet in præmissis , & circà præmissa quomodolibet commissis , ulterius accusari , molestari , nec aliter inquietari quavis occasione , culpa , seu causa , cum intentio nostra fuit , & est , quòd si , & in quantum in his fortè deliquerint , parcere , & indulgere , eosque in integrum restituere , etiam si fraus , culpa , sive dolus intercesserit , ipsosque , & quemlibet ipsorum absolvimus , penitus , & liberamus ; nec non de eadem certa nostra scientia , & cum deliberatione , & consultatione prædicti nostri Sacri Consilii , laudamus , confirmamus , approbamus , & penitus ratificamus

Xxx

præ-

prædictum contractum permutationis, & scientiæ confirmationis, & omnia, & singula in eisdem contenta, & notata juxta eorum seriem, sub tamen declarationibus, promissionibus, conventionibus, transactionibus, & pactis infrascriptis, videlicet, quòd dicta gabella vini tota, & integra cum omnibus juribus, redditibus, & proventibus, directibus, & emolumentis suis, & universis, sit, & esse debeat sola, & in solidum in perpetuum dictæ Universitatis à die dictæ permutationis in antea, & fructus percepti à die permutationis factæ cum Joanne Olzina, uti Procuratore nostro, sint acquisiti, & esse debeant ipsius Universitatis, & qui ab indè percipientur, ut infra clarius dicitur, quam gabellam vini Maris, & Terræ ipsa Universitas tempore, quo immitteretur, & intrabit vinum forense in dictam Urbem, veluti inferius declarabitur, percipere, consequi, & habere possit, & domina vera sit, prout, & sicut Dominus eramus Nos prædictus Rex ante permutationem de dictis duabus partibus, & ipsa Universitas de sua tertia, cum talis fuerit semper intentio nostra, licet fortè in contractu permutationis non fuerit sic apertè declaratum, de qua gabella vini ad ipsam Universitatem spectante, ut vera Domina, & Patrona, ipsa Universitas possit disponere ad libitum voluntatis, ut infra dicitur latius, stante nihilominus pacto in contractu ipsius permutationis appposito, quòd nunquam possit, nec valeat in eadem Urbe vinum forense per Mare, nec per Terram immitti, & intrare debere, nisi tantum anno, & tempore necessitatis, nisi, & prout infra sequetur, videlicet, quòd Officiales, seu major pars ipsorum Officialium, & quinquaginta Civium, qui pro tempore fuerint tempore necessitatis terminandæ cum consilio Civium numero quinquaginta, & non aliter, quorum majoris partis, scilicet ipsorum Officialium, & quinquaginta Civium sufficiat consensus, possint, & valeant immitti, & intrari facere vinum forense in eandem Urbem per Mare, vel per Terram, prout eis melius videbitur, & placuerit, ità quòd semper stetur, & stari debeat declarationi, & terminationi prædictæ, nec possit proindè in dubium revocari utrum benè, aut malè fuerit facta ipsa declaratio, & terminatio necessitatis, vel sterilitatis, sed semel pro semper habeatur pro vera, & stetur ipsi determinationi, & provisioni, ut supra fiendæ per ipsos Officiales cum consilio prædictorum quinquaginta Civium, vel majoris partis ipsorum, quæ declaratio, & terminatio habeatur pro vera, legitima, & approbata, & sit præsumptio juris, & de jure pro dicta determinatione, adeò quòd

quòd non possit amplius impugnari, nec dicti Officiales, vel Cives, qui dictam determinationem fecerint accusari, inquietari, vel aliter molestari pro causa prædicta per Procuratorem Filci, vel quemvis alium tempore, quo eis videbitur, quòd imminet necessitas, vel penuria vini in dicta Urbe, cum hac tamen modificatione, & auctoritate, quòd si, & in quantum in fine dicti anni necessitatis, remaneant vina, seu de vino infra ipsum annum immisso possint, & valeant ipsi Officiales tantum hoc casu sine consilio dictorum quinquaginta, & aliorum Civium ad hunc casum impunè, & sine metu poenæ alicujus civilis, vel criminalis prædicta vina remanentia ad quamcumque summam ascenderent magnam, seu minimam vendere, & vendi facere, ac vendentibus consentire in annis sequentibus; licet in ipsis annis sequentibus non sit necessitas intrare vinum, & esset in ipsis annis sequentibus in dicta Vrbe maxima fertilitas, & abundantia vini, quantumcumque ipsa residua, & remanentia, ascenderent ad bonam, & amplam, vel minorem summam, & quòd gabella, & omnis directus ejus tempore, quo propter dictam necessitatem, & deliberationem Officialium, & Civium, ut supra fiendam, immittere vinum in dictam Urbem tunc pro dicto vino persolvatur dictæ Vniversitati ad rationem de granis decem pro qualibet quartara de vino latino, & de aliis vinis, prout solitum est solvi juxtà continentiam, & tenorem Privilegii, & antiquæ pandectæ proindè obrentæ, & confirmatæ per Nos dictum Regem, & sic gabella, & ejus directus integra dictæ Vniversitatis tam in dicto anno necessitatis, quàm in annis sequentibus pro residuis vini remanentis, quàm gabellam, & omnem directum ejus ipsa Vniversitas possit, & valeat in, & pro ipsis temporibus vendere, incantare, ingabellare, vel exercere pro se, seu exerceri facere ad voluntatem, & beneplacitum ejus, prout, & sicut eis melius placuerit, & videbitur, & quòd extinctio, & abolitio dictæ gabellæ tantum intelligatur, & intelligi debeat pro tempore, & in tempore verito, videlicet, quo non intrat vinum, nec immittitur vinum forense in eandem Urbem, tempore verò, quo propter necessitatem jam dictam vinum immittitur, sit ipsa gabella cum omni ejus directu viva, & reviviscere intelligatur; quàm gabellam, & omne jus, directum, & commodum ipsa Vniversitas possit, & valeat pro se, & suis commoditatibus applicare; in venditione cujus gabellæ nullus sit Superioris consensus necessarius, nec requiratur, aut postuletur, sed ipsa Vniversitas de per se de eadem gabella faciat, & fieri possit, prout, & sicut quilibet

bet verus, & legitimus Dominus, & Patronus facere potest de re propria, & privata, & hoc in, & pro tempore dictæ necessitatis ut supra, & quod pro tempore, quo non fuerit deliberatè provisum propter necessitatem declarandam per Officiales, & Cives, ut supra in eandem Urbem vinum immitti debere; nulum vinum forense per Mare, vel per Terram posset intrari, nec immitti in dictam Urbem Panhormi, nec circum circa per milliaria quinque. Civis tamen habens vineam in territorio Panhormi, possit quolibet anno vinum immittere in Urbem, licet vinea ultra milliaria quinque distet ab Urbe juxta formam contentam, & notatam in contractu permutationis prædictæ, & si quis cujuscunque status, conditionis, & præminentiae existat, tentaverit per Mare, vel per Terram vinum immittere in dictam Urbem, & ejus territorium; sit ipso facto in pœnam florenorum mille de florentia applicandorum, ut in prædicto contractu permutationis continetur, & licitum sit dictæ Universitati, & eius Civibus cum armis, si oportuerit, resistere contrà volentes vinum immittere per Mare, vel per Terram tempore, quo non fuerit deliberatè provisum per Officiales, & ipsos Cives numero quinquaginta propter necessitatem vinum forense immitti, & intrari debere pro tempore necessitatis, ut prædicitur, & nullum propterea resistentes crimen incurrant, nec de hoc possint impeti, vel accusari iuxta formam, & continentiam dictæ permutationis, cum illud idem facient lege conventionis permittente, in quibus nulla currat præscriptio, hoc est per multum temporis steterit, quod non fuerit necesse vinum immitti, non propterea possit allegari propter elapsum temporis in hoc fore præscriptum, si post supervenerit necessitas, & oportuerit provideri de vino, & immitti illud in eandem Urbem, & sic, si propter necessitatem de vino oportuerit provideri, & vinum immitti aliquibus continuatis, & successivis temporibus; similiter non possit allegari, & obijci in hoc fore præscriptum, imò etiam si tempore necessitatis dicta Universitas aliqua ex causa vinum non faceret intrare, vel non intraret, propter hoc, quod per unum, duos, vel plures actus non intelligatur ipsi Universitati præiudicatum, vel curri possit præscriptio, quin vinum non possit dicta Universitas intrari facere tempore necessitatis etiam supra, & gabellam exigere, & eam gabellam imponere, ut supra dictum est, & quin non possit inde vetari introitus vini, si non fuerit vinum forense necessarium, & erit abundantia in Urbe, sed semel pro semper nulla præscriptione obstante ipsa Universitas, vel Officiales ejus
cum

cum consilio dictorum Civium numero quinquaginta ; vel majoris partis , ut supra , possint , & valeant quomodocumque in principio , medio , & fine anni providere , & terminare utrum sit tempus necessitatis immittendi vinum , vel non , ad eorum libitum voluntatis ; & nihilominus semper sit clarum , & intelligatur pro firmo , quòd pro tempore , quo intrabit vinum , pro ipso vino immisso necessitatis tempore solvetur gabella prædictæ Universitatis ; & si forte aliquo successu temporis prædicta Universitas , vel Officiales , & Cives ejus in vendendo , vel exercendo , seu exerceri faciendo prædictam gabellam in dicto tempore necessitatis inadvertenter , & ignoranter , vel aliter exceßerint formam contractus permutationis , vel præsentis transactionis in aliquo , ubi non interveniat dolus , quòd tunc , & quodcumque hoc accidere contigerit , non intelligatur ex hoc , nec intelligi posse fore ipsis contractibus in aliquo præjudicatum , vel derogatum , sed si , & in quantum apparuerit eis contrafactum , illud reducatur , & debeat reduci ad formam ipsorum contractuum , nec etiam ex ipso capite ipsa Universitas , vel Officiales , & Cives ejus possint incurere in aliquam pœnam , nec possint de hujusmodi transgressionibus accusari , aut molestari , nec præjudicium generetur aliquod dictæ Universitati in juribus suis debitis , & debendis super dicta gabella , nec etiam ex his jus aliquod acquiratur , nec accrescat Regiæ Curiæ , sed omnia ex nunc , pro tunc reducantur , & reduci debeant ad formam contractuum prædictorum ut supra , & omnia in prædictis contractu permutationis , & præsentis transactionis , prout superius expressa sunt , integra , & intacta remaneant , ità quòd prætextu alicujus defectus omissionis , aut solemnitatis non possit dictæ Universitati , aut factò alicujus obici , aut præjudicari , nec Regiæ Curiæ aliquid acquiri , sed tutè , & securè ipsa Universitas illæsa , & intacta remaneat , & omni futuro tempore intrante vino forensi in necessitatis tempore ipsam gabellam , ejusque directum , & omne commodum proventurum ex ea percipere , & habere , & suis commoditatibus applicare , contrariis quibuscumque non obstantibus , nec non prædicta Universitas , vel Prætor , Judices , & Jurati tantum sine consilio , & consultatione aliorum Civium possint , & valeant , non obstante , quòd supra dicatur , quòd tempore necessitatis tantum debet immitti vinum forense , ex pacto tamen speciali , non derogando pacto superiori , sed potius confirmando pro annis duobus proximè sequentibus , videlicet quartæ , & quintæ Indictionis etiam pro anno sextæ , & etiam pro aliis annis sequentibus , ut infra declar-

clarabitur, si videbitur ipsis Officialibus præsentibus; vel futuris vendere dictam gabellam antè tempus, & in tempore clausam, vel apertam, prout, & sicut eis melius, & utilius videbitur, licet non fuerit, nec sit necessitas, seu penuria vini, sed potius abundantia; tamen possint, & valeant prædictis duobus annis quartæ, & quintæ Indictionis, & si eis videbitur pro anno sextæ, & aliis annis sequentibus, ut inferius, vinum forense per Mare, vel per Terram immitti facere, & pro ipsis annis, ut supra, gabellam ipsam vendere, vel incantare, aut exercere, vel exerceri facere nulla proindè licentia, aut consensu Superioris requisito, seu postulato in his; & si fortè ex ipsis venditionibus fiendis per ipsos Officiales dictorum trium annorum, & aliorum annorum, ut infra, ipsi Officiales non possent, nec valerent de dicta gabella percipere in tantum, quòd possint satisfacere Nobis prædicto Regi de florenis sex mille restantibus ad solvendum, ut infra in annis sequentibus, quòd tunc, & eo casu ipsi Officiales, videlicet Prator, Judices, & Jurati soli possint, & valeant sine consilio aliorum Civium prædictam gabellam, & introitum vini forensis vendere, alienare, imponere, & exercere, & exerceri facere per se, vel per alios, per plures, vel per plures, & per pauciores annos, donec, & quousque de dictis introitibus dictæ gabellæ impositæ ut supra, possit satisfieri Nobis, seu nostræ Curiæ de dictis sex mille florenis, & solvantur Nobis, seu dictæ nostræ Curiæ dicti floreni sex mille, & pecuniæ, & debita facta, & contracta per Universitatem pro emptione unciarum ducentarum super gabella buchiriæ permutatæ cum duabus partibus prædictæ gabellæ vini, & solutis, claudantur gabella, & introitus vini, nisi tempore necessitatis, ut supra, & infra declarabitur, non obstante, quòd vini penuria in ipso tempore non fuerit, nullo ex hoc propterea præjudicio generato in prohibitione introitus vini, & in ipso pacto prohibitionis sit semper, & in omnem eventum remaneat, & sit in suo robore cum declarationibus in præsentì contractu transactionis contentis, & notatis, & quòd ab anno quartæ Indictionis immediatè sequentis, & in antea inclusivè Ecclesiæ, & Ecclesiasticæ Personæ pro illo tempore, quo fuerit provisum per eandem Universitatem, vel Officiales cum consilio prædictorum Civium numero quinquaginta propter necessitatem in eandem Urbem, ut supra, vinum immitti debere, possint, & valeant habere vinum francum ab ipso jure gabellæ pro eorum usu tantum, si opus habuerint, cum modificatione, & taxatione fienda

fienda per Prætorem, & Juratos, & quòd ab anno Sextæ in antea inclusivè, & non antè, eo tempore, quo intrabit vinum cum deliberatione prædicta in tempore dictæ necessitatis terminandæ, ut suprà, videlicet Nos dictus Rex, & nostri in Regno Successores pro usu domus nostræ, & ipsorum, Vicerex, Magister Justitiarius, Admiratus, Caberlingus, Cancellarius, Magistri Rationales, Prothonotarius, Magister Portulanus, Magister Secretus, Judices Magnæ Regiæ Curiæ, Magister Notarius ejusdem, Thesaurarius, Conservator, Locumtenens Magnæ Regiæ Curiæ, unus Secretarius ad electionem nostram, & Successorum nostrorum, seu Viceregis, Advocatus, & Procurator Fisci, qui suprà nominati dictum vinum habere debeant francum pro eorum usu, ut infrà, dum moram traxerint in dicta Vrbe omnes, vel alter ipsorum, etiam si Curia, vel Regimen, & Vicerex non esset in dicta Vrbe, Capitaneus Panhormi, Prætor, Judices juristæ, & Judices ideotæ, Jurati, Syndacus, Secretus, & Castellani Castrorum dictæ Urbis, & Mercatores Catalani commorantes, & habitantes in eadem Urbe Panhormi, & hoc si opus habuerint pro eorum usu tantum juxtà modificationem, & taxationem fiendam per Prætorem, & Juratos ejusdem Urbis possint de dicto vino forensi immittendo necessitatis tempore habere vinum francum à dicto jure gabellæ, & directus ejus, non obstante, quòd in contractu permutationis prædictæ nullus possit uti franquitiis, quo etiam tempore, videlicet quando immittitur vinum forense in dictam Urbem, ille, qui habebat jus, & directus spinochiæ possit, & valeat suum jus exigere, prout exigebat antè permutationem prædictam super vino forensi, hoc tamen acto, & solemni stipulatione hinc inde vallato, quòd tempore, quo non fuerit deliberatum de consilio Officialium, & Civium ut suprà, vinum forense immitti debere in eandem Urbem, prædicti franqui, & exempti non possint, nec valeant aliqua ratione, vel causa, seu vigore alicujus consuetudinis, seu prædictæ quantuncumque antiquæ, Privilegii, seu Gratia indultæ, vel indulgentæ, in dictam Urbem vinum immitti facere per Mare, nec per Terram sub pœnis in contractu permutationis, & præsentis transactionis contentis, & denotatis, sed tantum possint, & valeant vinum forense habere tempore, quo per ipsam Vniversitatem, seu Officiales cum consilio Civium, ut suprà, fuerit deliberatum, & legitime provisum in necessitatis tempore, & non aliter in ipsam Urbem vinum immitti debere; possint, & valeant dictum vinum habere francum, & eorum uti franquitiis, & non aliter, nec alio tempore,

pore, sub modificationibus, & taxationibus supra notatis, & si quis ipsorum voluerit contrarium tentare, vel aliter vinum immittere presumpserit, quòd eo casu talis contraveniens huic pacto ipso facto ammittat in perpetuum gratiam suam, & franquitiā, & non minùs in pœnam florenorum mille Regio Fisco applicatam incurrat, nullus autem cuiuscumque status, gradus, nationis existat aliter possit vinum francum habere, nisi tantum supra nominati; etiam si nostra Regia Majestas alicui de novo gratiam vellet specialem facere, quoniam dicta gratia intelligatur subreptitia, & nullius valoris, ac pro nulla ex nunc pro tunc habeatur, & declaretur, sed omnes hi alii præterquam supra nominati solvant, & solvere teneantur dictum directum, & jus gabellæ dictæ Universitati intrante vino forensi ut supra, si de eodem emerint vino, item quòd in sequentibus annis quartæ, & quintæ Indictionis immediatè sequentibus nullus francus, seu de dictis franchitiis possit, nec valeat habere vinum francum præterquam Ecclesiasticæ Personæ tantum, & quòd prædicta Universitas pro tempore, quo intrabit, & mittetur vinum tanquàm Domina, & Patrona gabellæ prædictæ, & omnis directus ejus possit, & valeat ordinare, & statuere unum, seu plures Credenceros super gabella prædicta, ipsosque mutare ad sui beneplacitum, & liberam voluntatem revocare, mutare, variare, seu alios de novo creare, ordinare, & statuere semel, & pluries ad sui beneplacitum, & liberam voluntatem absque contradictione, & impedimento quocumque eidem Universitati quomodolibet inferendo, quibuscvis Privilegiis indultis, & indulgendis super hujusmodi gabella, non obstantibus, imò his omnibus revocatis, & quòd nullus cujuscumque gradus, status, conditionis, & auctoritatis existat francus, & non francus possit, nec valeat per se, nec per alium, etiam pro suo usu in dictam Urbem vinum immittere, nec intrare in dicto tempore præmissis nisi primùm petat, & habeat apodixam dicti Credencerii subscriptam manu Prætoris, & Prioris Juratorum, seu Deputatorum per Officiales, & si quis contrafecerit, incidat, & incurrat in pœnam florenorum mille applicandorum ut supra; & si & in quantum fuit, & sit ex parte Procuratoris nostri Regii Fisci positum, & allegatum Nos prædictum Regem in ipso permutationis contractu fuisse, & esse enormitè læsum, & deceptum non solum ultrà dimidium iusti pretii, sed satis, & satis ultrà, licèt Nos dictus Rex super hoc, & alias in dicto contractu permutationis donaverimus illud plus dictæ Universitati, & renunciaverimus omni deceptioni, læsioni,

ac le-

ac legum, & iurium auxilio, & præsertim beneficio Legis secundæ, Codice de rescindenda venditione, & omni auxilio opitulanti Nobis, & iuribus quibuscumque, & omnibus legibus, & iuribus Nobis, seu nostro faventibus Regio Fisco; attamen per præsentem transactionem, & contractum concordie Nos præfatus Rex iterum, & de novo prædicta approbando, & ratificando cum consilio, & deliberatione nostri Sacri Consilii, & de certa nostra scientia solemniter, & expresse præponderatis, attentis, & consideratis magnis, & amplissimis servitiis, & obsequiis per eandem Universitatem continuo Nobis, & Prædecessoribus nostris latenter factis, præstitis, & collatis, & præsertim faciendo Maiestati nostræ multas, & amplas pecuniarum subventiones, quibus satis longè maiorem remunerationem ipsa Universitas meretur, & quæ quotidie conferre non cessat, in vim tantumdè recompenstationis, & aliqualis remunerationis animo deliberato, & ex speciali gratia totum illud plus, quòd dicta gabella vini permutari valeret ad quamcumque summam ascenderet amplam, & amplissimam, etià si transcenderet summam florenorum quinquaginta millium, & summam multò ampliorem; eidem Universitati, & præfato Syndaco, & Procuratori, & Secretario nostro, ac Notario publico subscripto suo publico officio nomine dictæ Universitatis stipulanti de novo dedimus, & donavimus, & remisimus, & relaxavimus, & relaxamus, damus, donamus, remittimus, & per eam donationem, quæ mera, pura, simplex, & irrevocabilis inter Vivos nuncupatur, & si excederet summam prædictam, & insinuatio esset necessaria; volumus, & dispensavimus, volumus, & dispensamus de potestatis regię plenitudine legibus absoluta, si opus est, quòd insinuatio, si hoc casu esset necessaria; quòd insinuatio non requiratur, nec fieri debeat, imò dicta donatio sit valida, ac si insinuatio intervenisset: cedentes omnia jura, omnesque actiones reales, & personales, mixtas, speciales, prætorias, civiles, tacitas, & expressas reipersecutorias, quæ, & quas habuimus, & habemus, seu habere speravimus, & speramus, in, & super dicta gabella, & ipso pluri, ut vigore dictæ iurium cessionis ipsa Universitas, & sui Officiales præsentis, & futuri possint, & valeant se tueri, & defendere contra, & adversus quoscumque molestare volentes, etià adversus Nos dictum Regem, Heredes, & Successores nostros; ità quòd unicuique contra præmissa, & præmissorum quodlibet agere volenti sint Judiciorum limina præclusa, & extincta, stantibus, & manentibus omnibus, & singulis his, & aliis pactis huic transactioni non repugnans

pugnantibus, conventionibus cum clausulis, & stipulationibus, & iuramentis notatis, & expressatis in contractu permutationis, & confirmationis in eorum robore, iuribus, & firmitate perpetuò valituris cum omnibus, & singulis pactis, obligationibus, stipulationibus, promissionibus, cessionibus, juramentis, clausulis, & hypothecis quibuscumque in ipso contractu permutationis, & suæ confirmationis declaratis, quæ, & quas in præsentì contractu transactionis haberi volumus, & volumus pro expressatis, specificatis, & reiteratis, promittentes, & convenientes Nos præfatus Rex Vobis prædicto Syndaco, Procuratori, & Secretario, & Notario publico subscripto ejus Officio publico nomine dictæ Universitatis stipulanti in nostra bona fide regia, & ad Sancta Dei quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta contrà prædictam Universitatem, aut Officiales, & Cives ejus prætextu, & occasione causarum prædictarum, & præsertim dictæ assertæ deceptionis, aut illius pluris directè, vel indirectè, nullam questionem, seu accusationem tentare, aut tentanti consentire aliquo futuro tempore, & si quòd fortè tam in ipso contractu permutationis, & confirmationis, quàm in præsentì contractu transactionis, & concordie dubium in præmissis, & circa præmissa in futurum oriri contigerit; promittimus ex pacto solemnì stipulatione vallato, & firmato inter Nos dictum Regem ex una parte, & dictum Syndacum parte ex altera, quòd tale dubium, & talis dubitatio declarari, interpretari, & examinari, & terminari debeat per duos legum Doctores eligendos per ipsos Vniversitatem, vel Officiales ejus cum numero viginti Civium, cui declarationi, & terminationi Nos præfatus Rex promittimus, & convenimus per Nos Heredes, & Successores nostros ex nunc pro tunc, quotiès, & quando illud acciderit parere, & stare nulla proclamatione, revisione, aut appellatione interposita, sed his omnibus proinde remotis, etiam si appellatio esset justè interposita, vel justè interponi posset, vel etiàm revisio, & frivola non esset, sed legitima, & volumus, & mandavimus, ac volumus, & mandamus Nos dictus Rex, quòd omnis dubitatio semper interpretetur, & declaretur in favorem commodum, & avantagium securitatem, & cautelam ipsius Universitatis, & his de causis Ego præfatus Syndacus, & Procurator dictæ Universitatis nomine, & pro parte Universitatis ejusdem vigore præsentis transactionis, & concordie promitto, & convenio Vobis prædicto Serenissimo Domino Regi præsentì, & stipulanti, & vestro in dicto ultrà Pharum Regno Siciliæ Thesaurario dare, solvere, & assignare, seu

seu dari, solvi, & assignari facere florenos duodecim mille ad rationem de carlenis duodecim monetæ dicti ultra Pharam Regni Siciliae pro quolibet floreno in terminis, & pagamentis infra scriptis, videlicet florenos sex mille ejusdem monetæ postquam Ego dictus Syndacus, & Procurator rediero Panhormum cum contractu transactionis præsentis inde ad dies quindecim, vel ipse contractus transactionis præsentis exhibitus fuerit dictis Officialibus, computatis in his florenis mille, quos Thomeus de Magistro Antonio mutuavit Nobis dicto Regi per literas cambii, nec non florenos tres mille per totum annum quartæ Indictionis immediate sequentis, & reliquos florenos tres mille ad complementum per totum annum quintæ Indictionis proximè futuræ; sub hypotheca, & obligatione omnium bonorum Universitatis ejusdem, & ea de causa Nos præfatus Rex liberavimus, quietavimus penitus, & absolvimus, quietamus, liberamus penitus, & absolvimus prædictam Universitatem præsentem, & futuram, ejusque Officiales annorum præteritorum, & præsentis, & Cives ab omni eo toto, & quidquid ipsa Universitas Officiales, & Cives apparerent, & essent præmissorum occasione Nobis, & nostræ Curiae in aliquo obnoxii, vel obligati, & præsertim de prædictis excessibus, & assertis criminibus inculpatis, & collectis uvarum, & novi vectigalis asserti, ex eo quod in aliquo exceßerint formam contractus, & conventionis, & etiam pro supplemento in casu, quo posset fortè allegari, quod fuisset decepti ultra dimidium iusti pretii, vel alio quocumque modo facientes eis finale pactum de aliquid ulterius non petendo, nec eos molestare, aut molestari. consentire aliquo quovis modo, facto, verbo, vel opere, civiliter, aut criminaliter, sed de hujusmodi causis sint, & esse debeant tuti, absoluti, ac securi ab omni inquietatione, & molestia per Aquilianam stipulationem præcedentem, & acceptilationem inde legitime subsecutam, promittentes, & convenientes Nos præfatus Rex, & prædictus Syndacus, quo supra nomine nobis invicem, & vicissim solemnibus stipulationibus hinc inde intervenientibus omnia, & singula suprascripta, & infra scripta juxta earum seriem, & tenorem, videlicet Nos dictum Regem per Nos, & Successores nostros ad dictam Universitatem præsentem, & futuram in perpetuum rata, grata, firma, & accepta habere, tenere, & efficaciter adimplere, & inviolabiliter observare, & observari facere, & non contrahere, vel venire aliqua ratione, vel causa, de jure, vel de facto, directe, vel indirecte, re, verbo, vel opere, aut aliquo colore, seu ingenio

in omnem eventum, & sine diminutione in pace, de plano, & sine lite, & Curia querimonia, Judiciorum strepitu, omni libello, actione, petitione, & appellatione etiam non trivola, proclamatione, supplicatione, dilatione, & privilegiis remotis, & per ipsas partes solemniter, specialiter, & expresse renunciatis, sub hypotheca, & obligatione bonorum nostri dicti Regis, ac nostrae Regiae Curiae, & dictae Universitatis praesentium, & futurorum, pheidulium, & burgensaticorum cum refectione damnorum interesse, & expensarum litis, & extra renunciatis in his exceptionibus doli, mali in factum subsidiariae conditioni sine causa privilegio fori, legi si convenerit rei non sic, ut praedicitur, gesta, omnibusque legibus, constitutionibus, consuetudinibus, autenticis, rescriptis, pragmaticis, sanctionibus, privilegiis, ordinationibus, capitulis, memorialibus, statutis, literis, & mandatis, scriptis, & non scriptis sub quavis verborum forma in contrarium, dictantibus, & specialiter editis in parlamento Syracusano, quibus cavetur demanium alienari non posse etiam omnibus aliis id caventibus, & prohibentibus, & de omnibus, & singulis in praesenti contractu transactionis contentis, & notatis perpetuo, & efficaciter observandis, & adimplendis, & de minimè in aliquo contraveniendo jure, vel de facto. Nos praefatus Rex in manibus Secretarii nostri, & Notarii subscripti ad Sancta Dei quatuor Evangelia manibus propriis corporaliter tacta solemniter praestamus juramentum; volentes dictus Nos Rex, & mandantes, quod praesens contractus transactionis, & concordiae possit, & valeat semel, bis, ter, & pluries reformari, corroborari, clausulari, extendi, corrigi, & emendari ad consilium sapientum eligendorum per ipsam Universitatem, vel Officiales ejus in favorem, commodum, & utilitatem, & avantagium dictae Universitatis substantia non mutata; & nihilominus pro majori firmitate, & corroboracione praesentis contractus, ex nostra certa scientia, & expresse, & potestate dominica supplemus omnes defectus, si qui forte in praemissis, seu praemissorum aliquo in praesenti contractu possint obici, vel in aliquo, & quomodolibet allegari juribus omnibus praedictis, & expressis, & non expressis in contrarium editis, & edendis, ac si hic essent specificè expressata, quibus de eadem certa scientia, & regiae plenitudine potestatis in hoc casu volumus pro derogatis haberi huic minimè obstituris. Datum, & actum est hoc praesens publicum instrumentum in nostra Civitate Cajetae die trigesimo mensis Augusti, Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo, Regnorum nostrorum

rum Anno Vigesimo Quinto, Regni verò hujus Siciliæ citrà Pharum Anno Sexto. Signum Alphonfi Dei Gratia Regis Aragonum, Siciliæ citrà, & ultrà Pharum, Valentia, Ungaria, Hyerusalem, Majoricarum, Sardinia, & Corsica, Comitis Barchinonæ, Ducis Athenarum, & Neopatriæ, ac etiã Comitis Rossilionis, & Ceritanæ, qui prædicta quatenus complenda veniant, laudamus, concedimus, firmanus, atque juramus, huicque publico instrumento sigillum commune nostrum negotiorum dicti Regni Siciliæ ultrà Pharum apponi iussimus impendens. Rex Alphonfus. Signum mei Fratris Georgii de Lombardo Ordinis Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Syndaci, & Procuratoris prædicti, qui nomine dictæ Universitatis prædicta omnia, & singula à Vobis præfato Serenissimo nostro Domino Rege accepto cum humillima gratiarum actione, & ea, quatenus ad dictam Universitatem complenda veniant, laudo, concedo, confirmo, & juro. Testes sunt, qui prædictis interfuerunt Magnifici Joannes de Viginiliis Marchio Jeracis, Eximius Petrus de Corella Gubernator, Petrus Felicis legum Doctor Magister Rationalis Curia Regia in Regno Valentia, ac Antonius de Judice Miles Magister Rationalis in Regno Siciliæ ultrà Pharum Consiliarii Domini Regis prædicti. Signum mei Arnaldi Finolleda Secretarii Serenissimi Domini Regis prædicti, ejusque auctoritate Notarii publici per totam terram, & dominationem suam, qui de ipsius mandato præmissis interfui, eaque, seu hujusmodi instrumentum in duobus pergamenis cum filo canapis confutis, in primo quorum sunt octo lineæ perfectæ, sive completæ, prima quarum incipit: In nomine Domini, & finit Joannis Hierosolymitani: secunda incipit Syndacus, & finit vigesimo nono: penultima, &c. Septima linea incipit quousque, & finit vini nisi; ultima verò, &c. octava incipit tempore necessitatis, & finit sequentis in antea. In secundo, & hujusmodi pergamento scriptæ sunt triginta octo lineæ ultima non completa, sunt etiam scriptæ lineæ firmarum dicti Domini Regentis, & Syndaci dictæ Universitatis Urbis Panhormi, Testium, & præsentis meæ clausuræ dictarum triginta octo linearum: prima incipit inclusivè, & finit ab anno Sextæ: secunda incipit in antea, & finit Magnæ Regia Curia, penultima, & trigesima septima huius pergamenti incipit præsentis contractu, & finit Cajetæ Die: Ultima verò non completa, & numero triginta octo incipit Trigesimo Mensis Augusti, finit Anno Sexto scribi feci; & clausi, corrigitur in præsentis secundo pergamento in lineis undecim, & revocare, mutare, variare, seu

seù alios de novo creare , ordinare , & statuere semel , & pluries ad sui beneplacitum , & liberam voluntatem absque contradictione , & impedimento quocumque eidem Universitati quomodolibet inferendo , vigesima sexta quindecim , vel ipse contractus transactionis præsentis exhibitus fuerit dictis Officialibus computatis , & vigesima septima in his florenis mille , quos Thomas de Magistro Antonio mutuavit Nobis dicto Regi per literas cambii , nec non florenos tres mille per totum annum quartæ Indictionis immediatè , corrigitur etiam in prima linea firmæ dicti Syndaci Hospitalis in comuni Siciliæ decimo . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda in cujus posse tam ipse Dominus Rex , quàm dictus Syndacus firmarunt , & jurarunt . Registratum .

DE QUO QUIDEM PRIVILEGIO, SEU CONTRACTU expeditæ fuerunt Viceregia executoria in forma per Joannem de Apreà Secretarium sub data Panbormi die vigesimo primo Septembris quartæ Indictionis Millefimo quadringentesimo quadragesimo: registratæ in Cancellaria, & penes Magistros Rationales, in cujus pæde adnotatæ, & descriptæ sunt tres deductiones dictorum duodecim mille florenorum manu Notarii Nicolai de Fossatello confectas sub forma sequenti.

Anno
1440.

SCIENDUM EST , QUOD DE SUMMA dictorum duodecim millium florenorum debitorum per dictam Universitatem pro dicta gabella vini in vim regii contractus in præsentem executoria contenti , sunt deducendi , & excomputandi illi floreni sex mille , sive uncias mille ducentæ , quos , seù quas dicta Universitas Panhornni solvere , & assignare debebat Regiæ Curia pro anno proximo præterito tertie Indictionis in excomputum , & deductionem pro rata eorumdem duodecim millium florenorum , quoniam Jacobus de Caraffono regens ad præsens officium Regiæ Thesaurariæ Regni Siciliæ propter mortem quondam Petri d'Ajello Thesaurarii vigore commissionis , & constitutionis Magnificorum Dominorum Viceregum confessus est , & in veritate recognovit se habuisse , & recepisse nomine dictæ Regiæ Curia dictas uncias mille ducentas , sive florenos sex mille , videlicet per bancum Adinolphi de Fornajo uncias mille , & uncias ducentas olim solutas quondam Thesaurario per manus Bartholomei

tholomei de Magistro Antonio transmissas proinde per cambium Serenissimo Domino nostro Regi in Civitate Cajetæ, prout per quamdam apocam factam manu mei Notarii Nicolai de Fossatello præsentem deductionem scribentis hodie sexto Octobris quartæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo latius est videre, & si nilis deductio etiam facta est in margine originalis regii contractus præinserti per me Notarium supradictum. Constat mihi Petro de Speciali Magistro Rationali, etiam mihi Leonardo de Banquerio Regenti Officium Conservatoris.

Item deducendæ sunt de summa dictorum duodecim millium florenorum pretii dictæ gabellæ vini aliæ uncia sexcentæ, sive floreni tresmille, quas, seu quos dictus Jacobus regens officium Regiæ Thesaurariæ, ut supra confessus est se nomine Regiæ Curia habuisse, & recepisse à dicta Universitate Panhormi per manus Iuliani de Benedictis dictæ Universitatis Panhormi Thesaurarii, & pro eodem Thesaurario à Nicolao Simonis Andreae, alias de Magistro Antonio Gabelloto dictæ gabellæ vini, de quibus firmata est apoca hodie per me Notarium Nicolaum de Fossatello præsentem deductionem scribentem die vigesimo sexto Novembris quartæ Indictionis, & similis deductio facta est in margine originalis Regii contractus præinserti. Constat mihi Leonardo de Banquerio regenti Officium Conservatoris.

Item est sciendum, quod de dicta summa duodecim millium florenorum debitorum per dictam Universitatem pro dicta gabella vini in vim dicti regii contractus in præsentem executoria contenti, sunt deducendæ uncia auri sexcentæ, quas dicta Universitas Panhormi Regiæ Curia dare restabat ad complementum unciarum duarum mille quadringentarum valoris dictorum duodecim mille florenorum dictæ Curia superius debitorum solutæ per eandem Universitatem, & pro ea per nobilem Manninum de Marino ejus Thesaurarium, Domino Antonio Sin Thesaurario Regni Siciliae recipienti nomine Regiæ Curia, seu pro eo, & de ejus ordinatione, & mandato Ioanni de Zenobbi Fratri, & alteri heredum quondam Stephani de Zenobbi, ac Procuratori Jacobi de Zenobbi sui Fratris, & alterius heredum prædictorum in compotum unciarum sexcentarum octoginta, de summa unciarum noningentarum quinquaginta, quas dictus quondam Stephanus, & pro eo dicti ejus heredes à dicta Regia Curia habere restabant ex uncis mille centum sibi solvendis per dictum Thesaurarium nomine dictæ Curia vigore duorum mandatorum Dominorum Viceregum præteritorum, & præsentis datorum Panhormi

nhormi unius nono Februarii quartæ Indictionis ; & alterius primo Octobris quintæ Indictionis instantis de pecuniis dictæ gabelæ, prout apparet per cedula[m] dicti Domini Thesaurarii Domini Antonii Sin scriptam Panhormi hodie vigesimo sexto Aprilis quintæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo subscriptam manu propria dicti Regii Thesaurarii sigillo sui Officii munitam. Notarius Nicolaus de Fostatello de Officio Regiæ Thesaurariæ Regni Sicilia[m] mandato dicti Domini Thesaurarii .

CONFIRMATIO CAPITULORUM INTER REGNI PROREGEM, Antonium Sin Thesaurarium, & Gabrielem Cardona Magistrum Rationalem ex una, & Universitatem Urbis ex altera. Et quia in eadem diversa tractantur; propterea summam hic per numeros recensentur. 1. Petitur irritatio omnium accusationum contra Cives, & habitatores Panhormi. 2. Ne formetur nova inquisitio à Fisco de delictis usque ad eam diem commissis à Civibus, & incolis. 3. Ne Fiscus in posterum possit procedere contra cives præterquam in aliquibus criminibus exceptis. 4. Ne idem Fiscus contra Usurarios procedere possit via accusationis, denunciationis, aut inquisitionis.

Anno
1442.

NOS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA PHARUM, VALENTIÆ, HIERUSALEM, UNGARIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Attendentes inter magnificos nobiles, & dilectos Consiliarios nostros Raymundum de Perillionibus Militem Comitem Castriadmaris de Stabia, ac Viceregem, Antonium de Sin Militem Thesaurarium, & Gabrielem Cardona, unum ex Magistris Rationalibus Curie nostræ in Regno Sicilia[m] ultra Pharum parte una, & Officiales, ac Universitatem felicis Urbis Panhormi parte ex altera; fuisse facta, & habita quædam Capitula per ipsos Officiales, & Universitatem oblata, & præsentata: videlicet super inquisitionibus criminaliter factis, & processis per Fiscum Regium in eodem Regno contra Cives, habitatores, & Officiales dictæ Urbis pro delicto quocumque, & signanter usurarum, etiam quod de delictis hætenus commissis

missi per dictos Cives, habitatores, & Officiales, vel privatas personas in officio, seù extrà officium non possit formari inquisitio, nec audiri denuntiatio, seù accusatio fienda per dictum Fiscum, seù alium quempiam pro interesse, & utilitate dicti Fisci, excepto, quòd non ageretur in eisdem de interesse personarum particularium, quo casu procedatur ad instantiam partis, & non Fisci super nonnullis hujusmodi, & aliis capitulis. Attendentes etiam, quòd eisdem Capitulis, & unicuique ipsorum per dictum Viceregem fuerunt factæ responsiones, prout vidimus ex eisdem ipsis Capitulis, & responsionibus coràm Nobis exhibitis, & ostensis, ac præsentatis, quorum tenor de verbo ad verbum sequitur sub his verbis:

Li Capituli, li quali dimandanu li Officiali, & Universitati di la felichi Chitati di Palermu di lu Serenissimu Signuri Rè sunt, ut infra videlicet.

1. In primis dimanda la dicta Universitati, ki la Regia Maestati irrita, cassa, & annulla tuçti, & qualsivoglia accusationi, denuntiationi, & inquisitioni criminalitèr intemptati, oi facti per lu Regiu Fiscu, & soi Procuratori usque ad hodiernum diem contra qualuncata Chitatinu, oi Habitaturi, oi Officiali di lu dictu Signuri Rè, oi di la dicta Chitati, sive li Officiali hagianu delinquutu in Officio, sive extrà Officium per qualuncata delictu, & maximè per raxiuni di usuraria pravitati, di la quali accusationi, denuntiationi, & inquisitioni facti per lu Fiscu li Persuni nominati sianu per absoluti, & liberati. Placet Domino Viceregi, quòd quoad dictas causas inchoatas acceptentur contenta in præsentì Capitulo, exceptuatis personis infraascriptis, contra quas possit procedi in causis inchoatis, & inchoandis, videlicèt contra Petrum Caetanum, Dominum Joannem de Tudisco personas ecclesiasticas non oriundas, seù natas in Urbe Panhorni, etiam si essent in aliqua Prælatia constituti, ac etiam exceptuatis causis civilibus, in quibus Fiscus prætendit habere jus, ac etiam exceptuatis processibus spretarum pœnarum, si qui sint in magna Curia.

2. Item dimanda la dicta Universitati, ki di li delicti hactenus commissi usque in hodiernum diem per li dicti Chitadini, & Habitaturi comu Officiali, oi privati persuni di lu Signuri Rè, oi di la Chitati in officio, sive extrà Officium non si pocza formari inquisitioni, ne audiri denuntiationi, ne accusationi per lu Fiscu, oi so Procuraturi ne di qualuncata persuna per interessu, & commodu di lu dictu Fiscu exceptu, Ki non si tuccassi interes-

fu di particulari persona ; quo casu si procheda ad petitioni di la parti, & non di lu Fiscu, oi sò Procuraturi. Placet Domino Viceregi, quoad Officiales. quòd sivè deliquerint in Officio, sivè extrà Officiu usque in hodiernum diem, quoad petitionem Regii Fiscii contrà eos nulla via possit procedi criminalitèr, sed quatenus ad dictos Officiales pervenisset pecunia Regis, vel Universitatis, quòd civilitèr tenerentur ad restitutionem, quo verò ad alias personas Cives, & Habitatores dictæ Urbis, quoad petitionem Regii Fiscii, & ejus Procuratoris nullo modo possit procedi pro delictis hætenus commissis via accusationis, nec condemnationis, nec inquisitionis : ad petitionem verò partium, quarum interest possit, & valeat procedi contrà delinquentes via accusationis, vel denunciationis tantum siendæ in pleno iudicio, & partibus citatis : quo casu si pars accusatrix, vel denunciatrix ut supra, etiam si in denunciatione sprætæ pœnæ desisteret quatenus jus permitteret, possit Fiscus subintrare salvis Privilegiis dictæ Urbis, reservatis personis supra exceptuatis in proximo capitulo.

3. Item, ki da oggi innanti in perpetuum, & per semper lu Fiscu, ne sò Procuraturi in li delicti, ki si committirannu non pocza contra Chitadini, ne Habitaturi prochediri per via di denunciationi, ne accusationi, oi inquisitioni, & Ki solamenti sia auduta in accusari la parti, ki pretendi interessu non intendendu lu Fiscu, etiam si li delicti fussiru tali, ki venissi pena di morti, oi publicationi di beni, oi pena pecuniaria in quocumque delicto, & crimine. Placet Domino Viceregi, quòd Fiscus non possit, nec valeat procedere in Urbe Panhormi per viam inquisitionis, nec denunciationis, nec accusationis contrà Cives, & Habitatores dictæ Civitatis, præterquam in crimine hæresis, læsæ Majestatis commissio, sivè in personam Regis, sivè in bonis, & in Officialibus suis exercentibus Officiu, vel nisi Officialis deliquerit in exercitio Officii, vel nisi aliquis fortassis esset occisus, & non esset aliquis, qui mortem ejus vendicaret, vel nisi pars, quæ accusasset, vel denunciasset pro ejus interesse, in pleno iudicio requisitis partibus desisteret, quo casu Fiscus possit subintrare, etiam in denunciatione sprætæ pœnæ, quatenus jura permittant, salvis Privilegiis Universitatis, quæ habent, quòd ubicumque delictum, de quo quæritur est tale, quod veniat imponenda pœna mortis, vel mutilationis membri, vel deportationis, & non relegationis, postquam pars accusatrix fuerit præsens in iudicio, non sit locus remissioni, sed Curia possit subintrare, si verò venit imponenda pœna à relegatione inclusivè infra, liceat parti accusa-

culatrici remittere parti accusatæ usque ad conclusionem inclusivè, ità quòd facta dicta remissione Curia non possit subintrare, & procedatur usque ad conclusionem prædictam ad petitionem partis, & non Aerarii Curie, quòd Privilegium observetur juxta ipsius seriem, & tenorem in delictis à relegatione infra, ità quòd Curia ad Conclusionem inclusivè non possit subintrare parte permittente, in atrocioribus verò, scilicet à relegatione supra, vel in denunciationibus spretarum poenarum, postquam pars accusatrix, vel denunciatrix fuerit præsens in Iudicio, non habeat locum remissio, & Curia possit subintrare.

4. Item si de cætero si committirannu usuri in la Chitati per Chitadini, oi Habitaturi; ki lu Fiscu contra tali usurari non pozza prochediri, oi so Procuratori per accusationi, ne denuntiationi, ne inquisitioni. Placet Domino Viceregi, quòd Fiscus tantum possit procedere in dictis causis usurariis altera dictarum viarum solum in casibus infrascriptis, videlicet: Primo si fit mutuù in quantitate pro minori quantitate in his, quæ consistunt in pondere, numero, & mensura, vel si fit venditio aliquarum mercium, vel aliarum rerum quarumcumque, & deindè reperitur, quòd ille, qui vendidit illas res, reemit pro minori pretio, cum dictus contractus censeatur factus in fraudem usurarum, puniatur tanquam usurarius, & Fiscus etiam possit procedere contra eum altera dictarum viarum in præsentis Capitulo contentarum; in aliis autem Casibus usurariis exceptis supradictis, Fiscus, nec ejus Procurator nullo modo possit procedere, nec pars cujus interest nisi civiliter pro suo interesse tantum.

Attendentes insuper quòd inter prædictas partes fuit conventum, & concordatum, ut per Capitula eadem cum responsionibus in eisdem factis haberent confirmari, approbari, ratificari, & laudari; sitque Nobis acceptum, & succedat, contentemurque juxta conventa, & concordata per dictos Officiales nostros eadem prædicta omnia, & singula nostræ confirmationis munimine roborari. Tenore igitur præsentis cartæ nostræ cunctis temporibus firmiter valituræ, Capitula præinserta, & unumquodque ipsorum, prout moderata sunt, ac limitata cum responsionibus unicuique eorumdem factis per dictum Viceregem, & omnia, & singula in eisdem responsionibus contenta, & expressa, prout melius, & plenius per dictum Viceregem facta apparent, & inter partes jam dictas concordata, & conventa fuere cum retentione, seu exceptione infrascripta laudamus, approbamus, ratificamus, & confirmamus, & de præsentis, quatenus opus sit, ipsas responsiones

siones facimus ; & concedimus jam dictis Officialibus , & Universitati . Excipimus tamen à præsentì promissione , & confirmatione ultrà personas desuper exceptuatas in responsione , seu modificatione facta per dictum Viceregem , primo ex Capitulis præinsertis Antonium de Septimo Banquerium Panhormi, contrà quem procedi possit , prout contrà alias personas in ipsa responsione , & modificatione exceptuatas ; ità videlicet , quòd omni tempore inviolabili gaudeant , & gaudere debeant , & possint firmitate præmissorum , mandantes per hanc eandem dicto Vic regi , Magistro Justitiario , ejus Locumtenenti , Judicibus Magnæ Curiae , Magistris Rationalibus , Thesaurario , Conservatori Regii Patrimonii , Advocatis , & Procuratoribus Fiscalibus nostræ Curiae in dicto Regno Siciliae , cæterisque aliis Officialibus , & personis , ad quos , & quas spectet , præsentibus , & futuris , dictorumque Officialium locorum sub obtentu nostræ gratiæ , & amoris , quòd nostræ confirmationis , laudationis , approbationis , & ratificationis , ac de novo concessionis hujusmodi cartam , & omnia , & singula superius contenta , inserta , & expressata cunctis temporibus , & inviolabiliter teneant , & observent , tenerique , & observari faciant , & mandent per quoscunque , & non contraveniant , seu aliquem contravenire permittant ratione aliqua , jure , modo , sive causa . In cujus rei testimonium præsentès fieri jussimus , sigillo communi Siciliae ultrà Pharum impendenti munitas . Datum in nostris felicibus Castris contrà Neapolim Die Vigesimo Octavo Decembris Quintæ Indictionis . Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo , Quadragesimo Secundo , Regniq ue hujus Octavo , aliorum verò Regnorum nostrorum Anno Vigesimo Septimo . Rex Alphonfus . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Fuiolleda . Registratum .

CONFIRMAT IDEM SERENISSIMUS DOMINUS REX
Alphonfus nonnulla Capitula Proregi dicti Regis per eandem Uni-
versitatem oblata, & per eundem decretata, per quem conceditur
per Universitatem gabellam maldenarii imponi posse, exigendam
usque ad uncias trecentas tantum, convertendas in collectam ma-
ritagii Domine Alonore Domini Regis filie, ac in satisfactionem
Creditorum, & provisionatorum Universitatis ejusdem.

Anno
 1444.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
 NUM, SICILIÆ CITRA PHARUM, VA-
 LENTIÆ, HIERUSALEM, UNGHARIÆ,
 MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET COR-
 SICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum,
 & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, &
 Ceritanæ. Universis, & singulis præsentis li-
 teras inspecturis, tam præsentibus, quàm futuris. Novitèr pro
 parte Officialium, ac Universitatis, & Hominum felicitis Urbis
 Panhormi fuerunt Majestati nostræ oblata nonnullæ supplicatio-
 nes, seu Capitula decretata per Magnificum, & dilectum Con-
 siliarium nostrum Viceregem in dicto Regno Siciliæ ultra Phar-
 rum tenoris, & continentie subsequens.

Capitula supplicatoria, li quali adimandanu li Officiali di la
 felichi Chirati di Palermu a lu magnificu, & potenti Signuri
 Vicerè.

1. In primis supplicanu li dicti Officiali, ki essendu loru ri-
 questi, & sollicitati per lu dictu magnificu Signuri Vicerè, & lu
 nobili Thesaureri di pagari la rata contingenti à quista Univer-
 sitati di lu felichi maritaggiu di la secunda Figlia Donna Alonora
 di lu Serenissimu Signuri Rè loru, per dari ricapitu, congrega-
 to concilio Civium, havinu examinatu, ki per nixunu altru modu
 si purrianu trahiri li dicti dinari exceptu per collecta, oi imposi-
 tioni di mal dinaru supra carni, oi altri cosi secundu sarrà deli-
 beratu; pertantu sia sua merci dari, & conchediri libera potesta-
 ti, & facultati di puriri imponiri tali gravicia, secundu Ki allo-
 ru megli, & minu scandalusu parrà, & sarrà vistu per li dicti
 Officiali, & deliberandusi di mestiri lu dictu maldinaru; a quil-
 lu non sianu tenuti l'Exempti. Placet Magnifico Domino Vicere-
 gi. Leonardus de Bartolomeo Prothonotarius.

2. Item, supplicanu li dicti Officiali a sua Signoria imperòki li
 dicti Officiali ja sù tempi hannu adimandatu a sua Signoria d'ha-
 viri

Cccc

viri licentia di putiri vindiri alcuni cabelli minuti di la Vniversitati per putiri pagari ad alcuni Credituri di quista Vniversitati, & a li provisionati di la Chitati, & novamenti hagianu obrenutu la licentia predicta, & perki la necessitati di la subventioni predicta constringi ad haviri li dinari a lu presenti, & non est possibile potirili haviri in lu modu predictu de presenti, li dicti Officiali cum grandi affanni, & travagli hannu trovatu Mercanti, ki imprtantu li dicti dinari, havendu per securitati sua li dicti cabelli per lu tempu, ki si hannu a vindiri, czoè per tri anni, oi lu preczu quandu interim si vindissiru, & ki non li sianu livati di putiri, fini in tantu, ki sianu pagati li dicti denari czo fu unci trichentu, & ki lu introitu di lu dictu maldinaru comu trasirà sia misu, & consignatu in putiri di li dicti Mercanti fini in tantu, Ki sianu pagati li dicti trichentu unci di la rata predicta, non obstaati altra provisioni, ki supra czo fussi facta, oi di fari. Placet Viceregi. Leonardus Prothonotarius. Item supplicanu li dicti Officiali ad sua Signoria Ki incontinenti omni mora, & dilatione pospositis, ki sianu recolti, & pagati li dicti unci trichentu di la rata predicta; ipso facto tal maldinaru s'intenda essiri livatu, & abolitu, & per nixuna altra causa si tegna, & tutti quilli, ki fussiru per impachari, ki non si livassi, oi quilli Officiali, & Chitatini, Ki consentissiru detiniri plui lu dictu maldinaru; sianu, & canuxinu essiri incursti in la pena di confiscationi di li beni a lu Fisco, & si alunu Chitatinu, oi Officiali si impetrassi licentia di la Maestati di lu Signuri Rè, Ki impunè putissi consentiri, Ki lu dictu maldinaru durassi pagata la dicta summa, etiam si motu proprio la dicta Maestati indi dassi licentia; lu Chitatinu, & Officiali usandu tali littera, & licentia sia in la pena predicta, perki credimo, ki si la prefata Maestati fussi informata di la molestia, ki portanu li dicti Chitatini di tali impositioni, non è verisimili, Ki motu proprio dassi tali licentia, attento potissimè, ki in tuetu lu Regnu è cosumatu, ki si mectinu per li collecti l'impositioni, & soluta quantitate ipso facto cessanu senza haviri nova licentia, & comandamentu di la Curti. Placet Domino Viceregi. Leonardus de Bartolomeo Prothonotarius. Datum in Urbe felici Panhormi Die Vigesimo Octavo Mensis Martii Septimæ Indictionis Millesimo Quadringsentesimo Quadragesimo Quarto. Ximen Durrea. Et proinde fuit pro parte ipsorum Officialium Universitatis, & Hominum Majestati nostræ humiliter supplicatum, ut prædicta Capitula, omniaque, & singula in eis contenta, juxta tenorem decre-

decretationis in fine uniuscujusque Capituli appositæ confirmare, acceptare, & laudare, & de novo concedere de nostra solita benignitate dignemur. Nos intendentes ea, quæ per Ministros, & Officiales nostros optimè gesta sunt, valida firmitate persistere; nec minùs propter dictorum Officialium Universitatis, & hominum servitiorum merita, ipsorum supplicationibus inclinati tenore præsentium de certa nostra scientia deliberatè, & consultè prædicta Capitula, juxtà decretationes per dictum Viceregem factas, & in unoquoque ipsorum appositas acceptamus, laudamus, approbamus, & confirmamus, nostræque acceptationis, approbationis, & confirmationis munimine roboramus, & ad majorem ipsorum cautelam de novo concedimus. Mandamus propterea magnifico, nobilibus, & dilectis Consiliariis nostris in dicto Regno Siciliæ ultrà Pharum Viceregi, Magistro Justitiario, ejusque Locumtenenti, & Judicibus Magnæ nostræ Curia, Magistris Rationalibus, Magistro Secreto, Thesaurario, & Conservatori nostri Patrimonii, cæterisque universis, & singulis Officialibus, ad quos, seu quem præsentibus contigerit pervenire, de certa nostra scientia, & expressè, quatenus eisdem Officialibus, Universitati, & Hominibus dictæ Urbis Panhormi, præsentibus, & futuris, prædicta Capitula omnia, & singula in eis contenta juxtà decretationes præfatas, ac præsentem nostram confirmationem, purè, simpliciter, & bona fide teneant firmitè, & observent, tenerique, & observari faciant per quos decet, & contra non veniant, seu aliquem contravenire permittant ratione aliqua, sive causâ, pro quanto gratiam nostram caram habent, iramque, & indignationem, ac poenam nostro arbitrio reservatam cupiunt non subire; cum sic omnino fieri velimus, & compleri jubeamus, quibusvis mandatis, ac poenarum impositionibus, & protestationibus contra dictos Officiales factis, quibus derogamus, ac pro derogatis haberi volumus nullatenus obstituris; in cujus rei testimonium præsentibus fieri jussimus magno impendenti sigillo munitas. Datum Neapoli Die Vigesimo Primo Junii Septimæ Indictionis. Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragésimo Quarto; hujus verò Regni nostri Siciliæ citrà Pharum Anno Decimo, aliorum verò Regnorum nostrorum Anno Vigésimo Nono. Rex Alphonsus. Dominus Rex mandavit mihi Francisco Martorelli. Registratum.

*LICENTIA PROSEQUENDI, SEU DE NOVO
construendi Portum in Urbe, quam primariam in Regno habere di-
cit, cum consilio tamen duodecim Civium digniorum: nec non su-
per navigiis armatis, & inermibus novum vectigal ultra antiquum
ancoragium imponendi, colligendi per unum, vel plures à Prætorē,
& Juratis eligendos.*

Anno
1444.

NOS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARA-
GONUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA
PHARUM, VALENTIÆ, HIERUSALEM,
UNGARIÆ, MAJORICARUM, SARDI-
NIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ,
Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Co-
mes Rossilionis, & Ceritanæ. Quantum am-
plitudinis, decoris, & dignitatis Urbibus, & Civitatibus, eis
præsertim, quæ conjunctum mare habent, accedat portum in-
lictoribus habere constructum, quo, sæva ubi incidit tempestas,
sefe navigantes æquē, ac Cives intra mœnia recipiant, & tuean-
tur. Quantum gloriæ, & laudis Regibus, & Principibus quo-
rum sub imperio, & gubernatione tenentur, comparetur. Quan-
tum ipsius Reipublicæ Civibus, & Incolis utilitatis, & commo-
di proveniat. Quantum Hominum consulatur saluti. Quantum
denique dispendiū, & naufragiū devitetur; satis, ac super de-
prehendere licet. Hæque Civitates, & Urbes, quibus Portus in
licto est, exemplo fiunt. Cogitantibus itaque à diu Nobis in-
nostra felici Urbe Panhormi, quam unam in dicto Regno Sici-
liæ ultrâ Pharum habemus primariam, quin, & apud totum ferē
Orbem vulgatur, & singulare cognomen recipit: quoniam
pacto in ipsius lictore, seu maritima Portum facere construui, vel
jam cæptum continuare possemus; successit, quod nobiles, & di-
lecti Consiliarii nostri Leonardus de Bartolomeo Legum Doctor
Regni ipsius Prothonotarius, & Manfredus de Abbarellis Milites
alia etiam occasione apud Nos Legati, & Urbis ejusdem Amba-
xiatores de his Nobis humiliter supplicarunt: ut scilicet Portum
in dictæ Urbis Matitima, seu littore construendi licentiam, &
facultatem concedere dignaremur, quodque exequendum institue-
ramus; iidem à Nobis impetrare voluerunt: Laudanda equidem
Legatio: Laudandi Rectores: Laudandi Cives: Laudandi insuper
cæteri, qui suæ sic consulunt Civitati. Nos igitur ipsam hanc
supplicationem laudantes, & quam libentissime admittentes; te-
nere

nore præsentis scienter, deliberatè, & consultè Nobilibus dilectis, & fidelibus nostris Prætori, Judicibus, & Juratis, Civibusque, & singularibus dictæ Urbis Panhormi, qui pro tempore sunt, & pro tempore successivè fuerint, licentiam, & facultatem plenissimam concedimus, damus, & etiam impartimur, quòd possint, & valeant liberè, licitè, & absque pœnæ alicujus incurfu in plagia, sive maritima dictæ Urbis Portum jam inceptum continuari, & perfici facere, seù alium de novo construere facere, & ædificare facere in illo loco, vel locis sibi benè visis, & prout pro Navigantium ipsorum tutiori refugio, Urbisque ipsius splendore melius videbitur expedire, ipsumque nec minùs Portum construere, vel ædificari, caput exindè mutare ad sui arbitrium voluntatis: utque ii, qui Portus ipsius juvamine, & propulsione potiuntur, vel potituri sunt, onera etiam sentiant expensarum; harum serie prædictis Prætori, Judicibus, & Juratis licentiam plenariam elargimur, quòd ipsi cum duodecim Viris Civibus dictæ Urbis, & de principalioribus ejusdem per Universale Consilium eligendis, cum interventu tamen nostri in dicto Regno Viceregis nunc præsentis, vel alius cujuslibet successivè tuturi, vel cujusvis alterius sui parte, possint imponere, & imponant pro constructione, ædificatione, & opere dicti Portus omne, & quodcumque voluerint, ultrà gabellam veterem ancoragii novum jus ancoragii in dicto Portu exigendum pro quibuscumque fustibus, & vasis maritimis tam parvis, quàm magnis, tam navibus, galeis, galeottis, bergantinis, quàm aliis quibuscumque fustibus cujuscumque portatus, & oneris existant, armatis, vel inermibus ad plagiam, vel maritimam dictæ Urbis vice qualibet declinantibus, aut venientibus quoquo modo, sive ditionis, & subditorum nostrorum fuerint, sive alterius, cujuslibet nationis: ipsius tamen portatus, vel oneris in dicti juris impositione, distinctione habita, & pensata, jusque prædictum possint colligere, recipere, & habere, seù colligi, & recipi facere per unum, vel duos, aut plures probos Viros, qui per dictos Prætores, Iudices, vel Juratos, & Viros duodecim, sive dicti Viceregis, vel alterius cujusvis loco sui interventu ad sui libitum eligi habeant anno quolibet, vel ad eorum beneplacitum, & nominari juxta suas conscientias ad collectionem, & exactionem Juris ancoragii supradicti. Qui quidem unus, vel duo, aut plures ad dicti Juris exactionem, ut præfertur, eligendi, & nominandi, antequam exactione, vel receptione dicti Juris utantur, jurare teneantur, & idoneam præstare cautionem in posse

dictorum Prætoris, Iudicum, & Iuratorum de se benè, & legalitèr habendo in administratione, & exactione prædicta. Quodque anno quolibet, eorum regiminis, & administrationis finito tempore, compotum, & rationem reddant de eorum gestis, & administratis, ac receptis per eosdem; tribus Viris eligendis, uni videlicet per Viceregem nostrum prædictum eligendo, & reliquis duobus per Prætorem, Iudices, & Iuratos, ac duodecim Cives prædictos eligendis, quos in redditione dictorum compotum deputamus. Quibus diligentèr examinatis, & calculatis, si quid fuerit per eosdem refundendum, & reddendum, id quantumcumque sit, vel fuerit, restituent, & reddent aliis sibi in dicto officio succedentibus, in Portus ipsius constructionis fabrica, & opera convertendum, nec de eo Vicerex, vel alii Officiales, aut Collectores dicti juris audeant, tentent, vel præsumant penès se directè, vel indirectè aliquid retinere sub pœna privationis Officiorum ipsorum, quam eosdem incurrere volumus ipso facto. Et quia opus est ut dicti Collectores quemdam Substitutum habeant pro colligendo actualitèr, & personalitèr dictum jus, ac contra nolentes solvere executionem facere; dictis Collectoribus dictum Substitutum eligendi concedimus facultatem; de cujus tamen culpis, & defectibus eosdem Collectores teneri volumus. Et ne ipsos Substitutos ad dicti juris exactionem, & collectionem per eosdem Collectores deputandos propriis sumptibus laborare oporteat in eadem; volumus quòd eidem Substituto, qui in collectione dicti juris laborabit, possint dicti Prætor, & Iurati cum Viris duodecim supradictis salarium, vel salaria taxare, vel assignare ad sui cognitionem, & arbitrium, taxataque, & assignata solvi facere, & mandare in, & de, & super pecuniis ex dicti juris collectione proventuris, possintque insupèr dicti Prætor, Iudices, & Iurati, cum Viris duodecim, si censuerint expedire, jus ipsum, cum impositum fuerit, minuire, & decrescere, & non augere, vel augmentare nullo modo, nisi cum interventu Viceregis, qui pro tempore fuerit, quod jus, vel minutum, vel non, tamdiù durare habeat, & in dicta maritima colligatur, quamdiù eidem Prætori, Iudicibus, & Iuratis, qui pro tempore fuerint, & duodecim Viris de principalioribus per Universitatem eligendis, ut suprà, placuerit, & videbitur expedire. Nos enim in minuendo, & etiam tollendo prædictum jus ancoragii prædictis Officialibus, & duodecim Viris, ut suprà, propria auctoritate, & de facto sine nostra, vel Viceregis nostri licentia plenariam concedimus facultatem, ac etiam eis ipsis super

super prædictis omnibus, & singulis amplam concedimus potestatem, ac si, & quatenus oporteat commutimus plenarie vices nostras. Et quoniam intentionis nostræ existit, quod dicti Portus constructio brevius, & expedite fiat; Capitaneo, Prætori, Judicibus, & Juratis licentiam, & plenariam facultatem concedimus, & impartimur, quod casu, quo aliqua Personæ tam nostræ jurisdictionis, quam exteræ, pro earum fustibus, seu vasis maritimis dictum jus per eos imponendumolvere in totum, vel in partem nollent, aut aliquatenus recusarent, vel id fraudare conarentur; eo in casu possint contra eandem procedere executionem in bonis ipsarum faciendo, adeo, quod dictum jus, pænæque, si quam ea ex fraude incurrerint, omnino exigantur. Quæ quidem pœna cum exacta fuerit, in opus dicti Portus, & ipsius constructionem, & non ulus in alios convertatur. Mandamus itaque per has easdem in dicto Regno prædicto Siciliæ Viceregi, Magistro infuper Justitiario, vel ejus Locumtenenti, & Judicibus Magnæ Curie Magistris Rationalibus. Admirato, Thesaurario, & Conservatori nostri Patrimonii, seu ipsum Officium Regenti in Regno prædicto, aliisque universis, & singulis Officialibus, & Subditis nostris, ad quos spectet, ipsorumque Officialium Locatenentibus, præsentibus, & futuris, de certa nostra scientia, & expressè sub nostræ iræ, & indignationis incurfu, ac pœna, duarum millium unciarum auri à Contrafaciente quolibet irremissibiliter exigenda, & nostro applicanda Aerario, quatenus licentiam, & concessionem nostram hujusmodi, aliaque omnia, & singula supradicta teneant firmiter, & observent, ac teneri, observari, & exequi faciant ab omnibus inviolabiliter, & ad unguem juxta sui seriem pleniorum, & non contrafaciant quavis ratione, occasione, vel causa, sicut gratiam nostram caram habent, iramque & indignationem, ac pœnam prædictam, cui suo casu prompta, & rigida executio non deesset, cupiunt evitare. In cujus Testimonium præsentibus fieri jussimus nostro communi sigillo pendenti munitas. Rex Alphonsus. Datum in Castello novo Civitatis nostræ Neapolis per Spectabilem, & Magnificum Virum Guillelmum Raymundum de Monte Cateno Comitem Calatanixetæ, & Regni prædicti Siciliæ ultrà Pharum Cancellarium. Die Quintodecimo Junii Octavæ Indictionis, Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Regni huius Siciliæ citrà Pharum Anno Undecimo, aliorum verò Regnorum nostrorum Trigésimo. Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda. Registratum.

PRÆMISSI PRIVILEGII EXPEDITÆ FUERUNT PRO-
regiæ executoriæ sub forma sequenti, in qua denominantur duo-
decim Cives electi, & jus exigendum videlicet: pro qualibet
vegete capacitatis, & portatus Navium, navigiorum,
Fusium, & vasorum vice qualibet grani quin-
que, & pro quolibet cantareo lignorum
de foco tarenus unus.

Anno
1445.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
 NUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Re-
 gno Siciliæ, Nobilibus eiusdem Regni Magi-
 stro Iustituario, Locumtenenti, & Iudicibus
 Magnæ Regiæ Curix, Admirato quoque, eius-
 que Locumtenenti, & aliis quibuslibet, ad quos
 præsentis spectabunt, & pertineant infrascripta,
 præsertim Capitaneo, Prætori, Iudicibus, & Iuratis felicitis Urbis
 Panhormi, nec non universis, & singulis Capitaneis, Admiratis,
 Patronis, Vicepatronis, Naukeriis, & aliis quibuscumque Officia-
 libus quarumvis navium, galearum, navigiorum, tafariarum, sa-
 gittæarum, birgantinorum, barcarum, & aliarum, quorumvis
 generum, fustium, & vasorum quocumque nomine nuncupentur
 declinantium, & intrantium de cætero ad, & per plagiam ma-
 ritimam, & Portum Urbis Panhormi cuiusvis nationis existant,
 Consiliariis, Familiaribus, ac devotis Regiis dilectis salutem. Cum
 per Vniversitatem felicitis Urbis Panhormi pro constructione, &
 ædificatione Moli apud Portum dictæ Urbis iuxta provisionem,
 ordinationem, mandatum novitè editum per Regiam Maiesla-
 tem contentum in Privilegio, seu Rescripto inserto in nostra exe-
 cutoria sequentis tenoris: Alphonsus, &c. Volentes, ut tenemur,
 Regiis obtemperare mandatis, & provisionibus, Vobis, & Ve-
 strum cuilibet dicimus, & mandamus expresse quatenus Privile-
 gium Regium præinsertum exequi, & servare inviolabiliter de-
 beatis iuxta sui continentiam plenior, nihil in contrarium ten-
 taturi quavis ex causa. Datum in Urbe Panhormi die vigesimo
 octavo mensis Iunii octavæ Indictionis. Ximen Durrea. Registra-
 tum in Cancellaria. Registratum penes Prothonotarium. Leo-
 nardus de Banquerio Conservator. Fuerunt, ut optimè novimus,
 præsentibus nobilibus Prætor, Iudicibus, & Iuratis, ac multis
 ex honorabilibus, & præstantioribus Civibus dictæ Urbis ad rem
 hanc exigendam seriò convocatis prudentibus, & benè expertis,
 habito

habito per prius inter eos solemniter, & maturo consilio; ex potestate, & licentia eisdem per dictam Regiam Maiestatem attributa in vim provisionis eiusmodi præinteriæ super iuribus ipsis ancoragii de novo imponendis, & taxandis de, & super navibus, navigiis, galeis, & generaliter universis, & singulis generibus fustium, & vasorum prædictorum, ut præmittitur, quæ ad Portum, plagiam, & littora dictæ Urbis ex nunc in antea declinabunt, venient, & intrabunt; subscripti duodecim Viri inter alios sufficientes, virtuosi, & idonei de communi eorum voto, deliberatione, & iudicio electi, præpositi, & ordinati; videlicet nobilis Leonardus de Bartolomeo Prothonotarius Regni Siciliae, Petrus de Speciali Miles Magister Rationalis dicti Regni, Manfredus de Abbatellis Magister Rationalis dicti Regni, Franciscus de Vigintimilio, Simon de Artai Miles Castellanus Sacri Palatii, Aloysius de Campo, Ioannes Beilacera, Ioannes de Crispo Miles, Thomasius de Crispo, Ioannes de Bononia, Ioannes de Brandinis, & Nicolaus de Blundo, quos, habita relatione Officialium prædictorum de sagaci, & prudenti electione huiusmodi, & Viros optimos, virtuosos, & notabiles, Nobis clarissimè notos ad præmissa, & maiora tractanda, & expedienda; meritò laudavimus, & approbavimus, prout etiam præsentibus laudamus, approbamus, prout & commendamus per eosdem demum Viros notabiles, & consideratis, considerandis, ac ponderatis, & discussis diligenter, & examinatis per eosdem, & alias dignissimas, sufficientes, probatas, & expertas Personas diversarum Nationum in eadem Urbe in præsentiarum degentium ad hæc adhibitas, ut cuncta tantæ rei necessaria cum optimis iudiciis, videre, discretionem, & consiliis Virorum notabilium, & circumsectorum procederent; iura, & directus ancoragii sæpè dicti nostri, & totius Regii Consilii interveniente consensu tanquam æqua, & rationabilia, & facile admodum per quoslibet, ut bene novimus, toleranda, in hunc modum, & formam imposita, & taxata fuere; videlicet pro qualibet vegete capacitatis, & portatus navium, navigiorum, fustium, & vasorum prædictorum tam magnorum, quam parvorum pro qualibet vice, qua venient, & intrabunt ad portum, & littora prædicta ut supra, granos quinque. Item pro quolibet centenario centenariorum lignorum de foco apportandorum ad dictam Urbem per quamlibet barcam, cujuscunque nationis existat, solvatur vice qualibet tarenus unus. Quam quidem impositionem, & taxationem modo, forma, & ordine quibus supra, per eosdem duodecim Viros electos, & Officiales super navibus, navigiis,

vigiis , galeis , barcis , tafariis , sagittis , galiottis , & fustibus quibuscumque , cum nostro , & totius Regni consilii consensu , ut præmittitur , particularitèr factas , & declaratas , pariformitèr cum eadem deliberatione Consilii laudavimus , approbavimus , & ratificavimus , ac etiàm contextu hujusmodi rationibus præviis laudamus , approbamus , & ratificamus , ac decernimus æqua , & apprimè justa , & rationabilia apud omnes esse ad supplicationem ipsius Universitatis Nobis cum instantia nupèr effusam , volentes , ut negotium hoc tanti laudandi operis , iuturæque utilitatis , & beneficii navigantes omnes concernens , cum apertè visum sit alias defectu moli marium tempestate impellentibus ad dictum Portum procellis , undosisque fluctibus naves , navigia , barcas , & fustes cum hominibus submersas plerumque perire , & naufragia pati quamplurima ; ad debitam , & effectivam executionem mandetur , & deducatur , prout Regia extat firmissima , & incommutabilis intentio , & voluntas ; idcirco regiis obediendo provisionibus , jussionibus , & mandatis , Vobis de certa scientia , & consultè dicimus , præcipimus , committimus , & mandamus expressè quatenus exequentes , & observantes ad unguem provisionem regiam , & executoriam nostram præinsertas juxtà earum series pleniores ; prædictam impositionem , & taxationem jurium ancoragii prælibati ad opus constitutionis , & ædificationis moli unius , seu plurium , & eorum omnium operum , reparationum , & rerum necessariarum ad tutamen , conservationem beneficii dicti Portus pro navibus , & fustibus ipsis solvendis , juxtà quantitates superius taxatas , & positas , exequamini , teneatis , & inviolabilitèr observetis , ac teneri , observari , & exequi tenacitèr per quos deceat faciatis , ipsasque quantitates exigi , colligi , recipi , & haberi per personas fideles de principalioribus Civitatis , quæ de illis debitum comportum , & rationem annis singulis opportunè reddant , & assignent , prout per dictam Regiam Majestatem per provisionem præinsertam ordinatum est , & Vobis traditum in mandatis , & nihilominus ad tollendam omnem dubitationem , & hæitationem , quæ in exactione , & collectione jurium prædictorum suboriri posset , declaramus , quòd jura ipsa dicto operi moli irà demum debeantur , & applicentur ex navibus , fustibus , navigiis , galeis , & aliis vasis prædictis , quæ videlicèt declinabunt , & surgent in maribus dictæ plagæ , & maritimæ portus Panhormi ab utroque capite Montium Peregrini , & Bongirbini versus portum prædictum , & non alitèr , & ità intelligatur , & observetur ab hodie .

hodie in antea. Datum in Urbe felici Panhormi Die Decimo Mensis Julii, Octavæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto. Ximen Durrea. Vidit Griffaldus. Dominus Vicerex mandavit mihi Ioanni de Crepanzano post datum, & signatum, & vidit eam Gostadus. Registratum in Cancellaria. Registratum penès Prothonotarium.

MANDAT DEBITORES MARAGMATIS MAJORIS ECCLE-

sie tam ex restanti compotorum, quàm aliter ad solvendum compelli, ac etiam per Officiales unà cum Magistro Rationali Civitatis anno quolibet Magistri Maragmatis compota videri.

Anno
1445.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA PHARUM, VALENTIÆ, HIERUSALEM, UNGHARIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritanæ, Prætori, Judicibus, & Juratis, ac Universitati, cæterisque aliis Universis, & singulis Officialibus, & personis nostræ felicitis Urbis Panhormi tam præsentibus, quàm futuris, familiaribus, & fidelibus nostris dilectis gratiam nostram, & bonam voluntatem. Expositione querula pro parte Procuratoris, seu Præpositi, & Magistri operis Maragmatis Ecclesiæ majoris ipsius Urbis Culmini nostro facta noviter perceptimus displicentè; quòd cum per nonnullos Procuratores, & Administratores pecuniarum ipsius Maragmatis de resto eorum compotorum, ac alias diversas, & particulares personas pro residuis censualium luminariæ, & quartæ, & aliorum jurium sibi competentium, & spectantium Operi Maragmatis Ecclesiæ prædictæ, certæ, & diversæ pecuniarum quantitates utique debeantur, & indebitè detineantur, à quibus, dicti Procuratoris defectu, & culpa vestri, Vos debitores ipsos comportare volentes, pecunias eisdem recuperare, & recipere minimè valeat, aut possit, ob quod dicto Maragmati necessaria desinere veniunt, & compleri non possunt in ejus damnum gravissimum, & jacturam. Qua ex re volentes Ecclesiæ prædictæ, cui devotionem gerimus specialem, prout tenemur, ex debito, & opportuno remedio provideri; maturata Sacri nostri Consilii deliberatione præhabita providimus, Vobis-

Vobisque, & Vestrum cuilibet de nostra certa scientia, & expressè dicimus, & præcipiendo mandamus sub iræ, & indignationis nostræ incurfu, pœnaque ducatorum auri mille à bonis cujuslibet vestrum contrasacientium irremissibiliter exigendorum, quatenus ad omnem simplicem requisitionem dicti Præpositi, seu Procuratoris, & Magistri operis Maragmatis Ecclesiæ prædictæ præfatos Procuratores, & personas alias ejus debitores supradictos pro toto eo, quod eidem Maragmati tam pro residuis compotorum eorumdem, quàm censualium luminariæ, & quartæ, & aliorum iurium prædictorum sibi pertinentium, & spectantium, ut exprimitur, quovis modo solvere tenentur, & debitores appareant, aut in futurum teneantur, & apparebunt; debitores illico, & sine comortu aliquo debitis coertionibus, & in talibus necessariis, prout est iuris, debito favore Curie compellatis, ac cogi, & compelli omnimodè faciatis, ita, & taliter, quòd Maragnia prædictum à cunctis ejus debitoribus, & suarum pecuniarum detentoribus, quod est suum statim recuperet, & consequatur, & nihilominus Vos prædicti Iurati præsentés, & qui pro tempore fuerint unà cum vestro Magistro Rationali à Procuratore, seu Procuratoribus, & Administratoribus pecuniarum dicti Maragmatis, prout est de consuetudine, & observantia in Urbe prædicta, debitum compositum quolibet anno videatis. Quòd si non feceritis, aut fortè dilataraveritis; in pœnam prædictam Vos, & vestrum quemlibet volumus, & ex nunc pro tunc decernimus incurrisse sine remissione aliquali, hocque non mutetis, seu differatis pro quanto gratiam nostram caram habetis, iramque, & indignationem nostram, ac pœnam prædictam cupitis evitare. Datum in Castro novo Civitatis Capuæ Die ultima Iulii, Nonæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto. Rex Alphonsus. Præscriptæ provisionis expeditæ fuerunt Proregiæ executoriæ in forma debita, Die Vigesimo Augusti Nonæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto.

MANDAT SYNDICATORIBUS; QUOD CONTRA OFFI-
ciales Urbis pro rebus in eorum officio commissis, nec contrâ parti-
culares, & privatos Cives nullatenus per inquisitionem procedere
debeant, sed pro iustitiâ debito, & pro regia fide servanda qua-
cumque Privilegia, & remissiones tam per ipsum Dominum Regem,
& signanter Privilegium datum in Regiis felicibus Castris contra
Neapolim vigesimo octavo Decembris quintâ Indictionis, quàm per
Illustrissimos Reges, & Prædecessores ejus concessa, vel confirmata
inviolabiliter servant: & si quid actum per eosdem contrâ dictorum
Privilegiorum tenorem extitisset; annullent, & ad pristinum redu-
cant.

Anno
1445.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA
PHARUM, VALENTIÆ, HIERUSALEM,
UNGARIÆ, MAJORICARUM, SARDI-
NIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ,
Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Co-
mes Rossilionis, & Ceritanæ, Nobilibus Vi-
ris Consiliariis, & fidelibus nostris dilectis: Buffardo Cicinello
Militi, & Hieronymo de Miraballis Legum Doctori de Neapoli
Syndicatoribus nostris in Regno Siciliæ ultrâ Pharum gratiam, &
bonam voluntatem. Pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhomi
fuit Nobis gravi cum querela, expositû qualiter Vos, auctoritate
vestræ commissionis Syndicatus, contrâ Privilegia, indulgentias,
& remissiones per Nos, & Illustrissimos Prædecessores nostros di-
ctæ Universitati concessas, & concessa, vel confirmata, & con-
firmatas, & signanter contrâ nostrum remissionis Privilegium,
olim datum in nostris felicibus Castris contra Neapolim Die vi-
gesimo octavo mensis Decembris quintæ Indictionis proximè præ-
teritæ; processistis, seu continuè proceditis non solum contrâ Of-
ficiales dictæ Urbis de rebus commissis in Officio, sed etiã ex-
trâ Officium, & similiter contrâ particulares, & privatas perso-
nas Urbis ejusdem inquisitiones, & processus indebitos faciendo,
nullo etiã ad ea, & alia juris ordine servato, qui prætermitti
nequaquàm potest, nequè debet. Quare supplicato Nobis humi-
litér, ut super his rebus dignaremur nostrum remedium adhibe-
re, eisque supplicationibus rationabiliter exauditis; Vobis de certa
scientia, & consule præcipiendo mandamus expresse quatenus
pro Justitiæ debito, tam, & pro nostræ fidei, ac crediti observan-
F fff **tia**

tia quæcumque Privilegia ; indulgentias ; & remissiones nostras dictæ Universitati per Nos, & dictos Illustrissimos Prædecessores nostros concessa , & concessas , vel confirmata , & confirmatas , signantèr præfatum nostrum remissionis Privilegium datum in nostris felicibus Castris contrà Neapolim Die vigesimo octavo Decembris quintæ Indictionis proximè præteritæ , purè , simpliciter , & bona fide inviolabiliter observetis . Ideoque contrà Officiales dictæ Urbis pro rebus commissis in officio , aut contrà particulares Cives , & privatas personas Urbis ejusdem nullatenus inquirere , vel procedere debeat in præjudicium , derogationem , seu læsionem dictorum Privilegiorum , indulgentiarum , & remissionum nostrarum prædictarum , & dictorum Prædecessorum nostrorum , & specialitèr Privilegii remissionis nostræ commemorati , nec de delictis , seu criminibus perpetratis antè remissionem prædictam , & de quibus ipsa remissio concessa est ; inquirere , & procedere debeat , & si fortè in præjudicium , derogationem , vel læsionem dictorum Privilegiorum , indulgentiarum , & remissionum nostrarum , & dictorum Prædecessorum nostrorum , & signantèr nostri Privilegii remissionis sapè dicti contrà dictam Universitatem , aut ejus Officiales , Cives , & privatas Personas ad aliquos actus processistis ; statim illos actus revocetis penitus , & annuletis , omniaque ad statum pristinum reducat , prout Nos de certa nostra scientia præsentium serie ipsos actus prorsus revocamus , & annullamus , cunctaque ad statum reducimus primævum . Igitur contrarium non faciatis ; nam horum serie de ipsa certa scientia Vobis potestatem omnem tollimus contrarium faciendi . Datum Adriæ Tertio Decimo Octobris Nonæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto . Rex Alphonsus . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda . Registratum .

MANDAT, QUOD PRO QUALIBET UNCIA INTROITUS
gabellarum per Curiam possessorum, & per eandem quovis modo
alienatarum solvantur grani quatuor Maragmerio, seu Præ-
posito Maragmatis Matris Ecclesiæ dictæ Urbis, &
contra Gabellotos, seu Exercitores non solventes
executio in personis, & bonis fieri possit, qui-
buscvis in contrarium disponentibus
nullatenus obstituris.

Anno
1448.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, SICILIÆ CITRA, ET ULTRA
PHARUM, VALENTIÆ, &c. Magnifico, &
nobilibus dilectis, & fidelibus Consiliariis no-
stris prædicti Regni Siciliæ ultra Pharum Vice-
regi, Magistris Rationalibus, Thesaurario, &
Conservatori nostri Regii Patrimonii, nec non
Secreto, & Magistro Procuratori, Credencerio, Credenceriis;
Notariis, Gabellotis, Exercitoribus, & Collectoribus quarumvis
gabellarum, jurium, directuum, & membrorum, cæterisque aliis
Officialibus Dohanæ, & Secretiæ felicis Urbis Panhormi, & præ-
sertim Capitano, Prætori, Judicibus, & Juratis, aliisque Offi-
cialibus dictæ Urbis tam præsentibus, quam futuris salutem, &
dilectionem. Oblata Nobis nupèr pro parte dilecti fidelis nostri
Procuratoris, seu Præpositi, & Magistri Operis Maragmatis, &
fabricæ majoris Ecclesiæ dictæ Urbis quadam provisione, & de-
claratione facta per Viceregem vestri Prædecessorem, & Magi-
stros Rationales prædictos cum inserto tenore, & aliarum nostra-
rum provisionum, & literarum tenoris, & continentiæ subsequen-
tis: videlicèt. Alphonsus Dei Gratia Rex Aragonum Siciliæ: Vi-
cerex, &c. Nobilibus Secreto, & Magistro Procuratori, ac Ca-
pitaneo, & Prætori felicis Urbis Panhormi præsentibus, & qui
pro tempore fuerint, consiliariis, & familiaribus regiis dilectis sa-
lutem. Novamenti per parti di lu Procuraturi, & Prepositu di
la Maramma, & opera di la majuri Ecclesia di la dicta Chitati
ni è statu cum querela exposito, ki alcuni nobili Homini, &
altri Persuni, li quali a lu presenti teninu, & possedinu di li ca-
belli membri, & renditi di la Regia Secretia dictæ Urbis alcuni,
videlicèt per venditioni cum carta gratiæ, vel alias, ki la Re-
gia Curti, per suppliri a li Regii necessitati, haçtenùs hà facto,
alcuni per altri varii, & diverli vii, & modi di alienationi, im-
pigno-

pignoramenti, & obligationi, & altri per gratii, sive concessioni, & donationi, ki lu Serenissimu Signuri Rè per respectu di servicii, Ki hà in certi formi factu, & conchessu riquerli più volti per lu dictu Procuraturi, Ki divissiru pagari la debita raxuni, & responsioni di li grana quattru pro qualibet uncia reddituum dictæ cabellæ deputata, & ordinata per li Serenissimi, & Excellentissimi Retro-Principi, Rè, & Signuri di Sicilia, recolendæ memoriæ, antiquissimis temporibus supra tutti, & singuli cabelli, membri, & renditi di la dicta Secretia a la predicta Maramma per luminaria, ki annuatim si celebra in la Vigilia di la celeberrima Festa di la nostra Advocata Virgini Maria Die quinto decimo Augusti ad honuri, & gloria di notru Signuri, & di la sua gloriosissima Matri, in la forma ki pagari solianu, & divianu in li tempi passati, quandu eranu in putiri di la Regia Curti, in la administrationi, & exercitio di la dicta Ecclesia, & in forma, & modu, ki li altri cabelli ki su a lu presenti remasi di la Regia Curti in la Secretia predicta debitamenti, & senza impachu, & contradictioni alcuna annuatim paganu, & respundinu, recusanu, & su renitenti per li dicti cabelli membri, & renditi, Ki in li formi predicti a lu presenti possedinu, tari la dicta responsioni, & pagamentu di li grana quattru predicti a lu Procuraturi predictu pro parte dictæ Ecclesiæ di li introyti, renditi, & proventi di quilli vinduti, obligati, dati, & conchessi ut supra, allegandu ki per causa di li dicti loru venditioni, obligationi, & concessioni, ki la Regia Curti li fichi per viguri di validi Contracti, Privilegii, & Tituli, in li quali si conteni haviri carricu di pagari li dicti grana quattru, non essiri tenuti a li dicti responsioni in grandi dannu, & prejudiciu di la dicta Ecclesia, & lesioni di la sua justitia per li antiqui concessioni, & continuata possessioni, ki sempre la dicta Maramma, & la Ecclesia havi havutu supra li predicti cabelli, membri, & renditi, di la dicta Secretia, supplicanduni Ki supra tali, & tanta graviczza divissimu a la predicta Ecclesia providiri de remedio opportuno. Nui verò volendu supèrhoc maturè, & debite providere, & ki a la dicta Ecclesia sia integramenti senza contradictioni alcuna rispu di quilli, ki supra li predicti cabelli li esti divutu, & haviri divi di sna raxuni, cum dignum sit ab ipso summo Iudice pronunciarum, quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo, remisimu la presenti causa a li nobili Magistri Rationali, li quali informati de veritate, & recanuxuta la justitia di la dicta Ecclesia auditis ad plenum aliquibus ex eis ni hannu referutu, & essi hannu judicatu la pre-

la predicta Ecclesia per la dicta sua Maramma, & opera diviri haviri supra tuetti, & singulicabelli membri, & renditi di la dicta Secretia venduti, conchessi; dati, & seù quomodolibet alienati, comu quilli, ki su a lu presenti in la dicta Secretia li predicti grana quattru pro uncia, sicut ab antiquo supra quilli, & chafquiduna di loro hà pacificè tenuto, & possiduto, ca per benki per la Maestati di lu Signuri Rè li dicti cabelli sianu stati alienati, sive venduti, & conchessi ut supra, jammai la sua Signuria intisi prejudicari a la predicta Ecclesia in la sua raxuni, ne declarau per nullu di li Contracti, Privilegii, & Tituli, ki fichi a li possessuri di li dicti cabelli fussiru disgravati, & exempti di lu carricu antiquu debitu, & ordinariu di li dicti graviçtii, nisi tantum havirli datu quillu, ki la Regia Curti ordinariè perchipia, & possedia, ca lu predictu carricu di li grana di la Ecclesia è statu', & esti cussi affixu, & annexu a li ossa di li dicti cabelli, & membri di la Curti, ki per nulla alienationi, seu venditioni, & concessioni, kindi sia stata facta, li fachissi qualsivoglia manera si pò di quilli tolliri, removiri, ne cachari da fora, havendu grandi, & speciali devotioni la dicta Maestati a la dicta Ecclesia, & volendu, Kidi li dicti grana indiminutè li hagia, & conseguita da tutti debitori Cabelloti, & altri sencza dilationi, & comportu alcunu per soi sacri litteri expresse proviçti, & comandau, ki cum omni favuri li sianu mandati pagari, & cumpliri, & si bisognu sia farindi debita, & effectiva executioni in beni, & in persuna, comu latius si conteni in li dicti litteri inserti in una executoria di lu Vicerè di lu tenuri sequenti.

Alphonfus &c. Vicerex &c. Nobili Adæ de Asmundo Legum Doçtori uni ex Magistris Rationalibus, ac Judici Magnæ Curia Rationum, & Jaimo de Paruta Militi Secreto, & Magistro Procuratori felicis Urbis Panhormi Consiliariis Regiis dilectis salutem. Oblata Nobis quadam Regia provisione omni qua expedit solemnitate munita tenoris sequentis. Alphonfus Dei gratia &c. Nobilibus dicti Regni Siciliae ultra Pharum Viceregis, qui pro tempore fuerint, nec non Adæ de Asmundo Legum Doçtori Magistro Rationali, & Judici Magnæ nostræ Curia Rationum, & Secreto, & Magistro Procuratori, Consiliariis, familiaribus nostris dilectis gratiam nostram, & bonam voluntatem. Informati nupèr pro parte Procuratoris, seù Magistri Operis Maragmatis Majoris Panhormitanæ Ecclesiæ, quod certi ex Gabellotis, & Emptoribus nostrarum gabellarum dictæ Urbis tam annorum præteritorum, quàm præsentis de jure illorum quatuor gran-

norum pro qualibet uncia ; qui per omnes gabellotos ex onere
 gabellarum earundem pro luminariis dictæ Ecclesiæ eidem Ma-
 ragmati annis singulis ordinariè debentur maximam faciunt re-
 nitentiam satisfaciendi dicto Procuratori de quantitativis debitis
 eidem Ecclesiæ pro dictis granis , nec per Vos dictum Secretum
 ad debitam coercionem ipsorum ea , qua expedit diligentia , &
 favore proceditur ; adeoque non est modus ab illis posse recupe-
 rari , & haberi debitum , & jus Ecclesiæ ad quod tenentur , &
 obligati existunt in grave damnum , & præjudicium Operis , &
 Maragmatis antedictorū . Quare supplicato humiliter Majestati no-
 stræ propterea de opportuno remedio volentes in dictam Eccle-
 siam , in quam devotionem gerimus specialem in iuribus , & de-
 bitis suis favorabiliter pertractari , providimus , Vobisque dici-
 mus , injungimus , & præcipiendo mandamus de certa nostra
 scientia , & expresse , quatenus visis præsentibus pro omnibus , &
 singulis quantitativis , in quibus consistit eosdem gabellotos , tam
 præteritos , quàm præsentis esse dictæ Ecclesiæ debitores , eos
 ad satisfaciendum sine mora , & dilatione aliquali dicto Procu-
 ratori ea coercionem , qua convenit , compellatis , facientes si opor-
 tuerit executionem debitam cum effectu in persona , & bonis ,
 ut eidem Ecclesiæ pro dicto suo opere , cui maxime , ut didici-
 mus , opus est subsidio , de suis iuribus , & debitis absque dila-
 tionibus subveniantur ; & nihilominus pro tempore futuro Vos di-
 ctus Secretus , cui specificè hoc imponimus ad compellendum
 Gabellotos pro iuribus ipsis , quemadmodum pro granis , & ju-
 ribus vestris facitis , omnem diligentiam adhibeatis , neque cum
 recuperaveritis cum sollicitudine vestros granos prædictos recu-
 perationem granorum Ecclesiæ prædictæ quomodolibet omitta-
 tis ; quoniam mentem nostram ad indignationem contra Vos de
 facto provocaretis , cui nullam tolerantiam præberemus , præ-
 missæque , attento quod est Dei servitium , nullo modo mutetis ,
 seu differatis aliqua ratione , vel causa , cum sic deliberatè , &
 consultè fieri , & exequi per Vos , & Vestrum quemlibet volu-
 mus , & jubemus . Datum Cajetæ Die Primo Mensis Novembris
 Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Qua-
 dragesimo Septimo . Rex Alphonsus . Et supplicato Nobis humi-
 liter pro parte dicti Procuratoris , seu Magistri Operis Marag-
 matis Majoris Panhormitanæ Ecclesiæ , ut præinsertam Regiam
 provisionem exequi , & observare dignaremur ; Nos ea suppli-
 catione admissa , volentes , ut tenemur , Regiis parere provi-
 sionibus , & mandatis , Vobis , & unicuique Vestrum , ad quem
 spectat-

spectabit; dicimus; & mandamus expressè quatenùs dictam Re-
 giam provisionem exequamini, & compleatis juxta ipsius seriem
 pleniorẽ. Datum in Urbe Panhormi Vigesimo Secundo Janua-
 rii Primæ Indictionis sub signo unius propter absentiam, & in-
 dispositionem alterius. Baptista de Platamone: unde da ki he sta-
 ta vista la justitia di la dicta Ecclesia, Ki supra tuetti li dicti ca-
 belli, renditi, & membri tantu alienati, conchessi, & venduti,
 comu tuetti ki la Regia Curti havi, & possedi indubitanter li
 su divuti li predicti grani quattro per uncza, sachenduni gran-
 di instancia oggi lu predictu Procuratori, & Preposito di la di-
 cta Opera, & Maramma di la Ecclesia a Vui predicti Regi
 Officiali, & a Chasquidunu di Vui, a cui lu predictu Procura-
 turi primu recursu havira per ajutu, & favuri, attalki cum plui
 celeritati senza dilationi, & comportu inde pocza essiri effe-
 ctualiter pagatu, vi dichimu, & expressius quò possumus coman-
 damu, ki omni persona Ki regna, oi posseia di li predicti ca-
 belli, renditi, & proventi, sive exercixa, & ricogla in qual-
 sivoglia manera l'introiiti, & proventi di quilli cussi di li pre-
 dicti alienati, vinduti, conchessi, & dati, comu ad altri di la
 Secretia, etiam Cabelloti, Exercituri, Procuraturi, & Colle-
 cturi, quocumque titulo nuncupentur, Ki li administrassiru ad
 instanciam di lu predictu Preposito, & Procuraturi di la Maram-
 ma, & Opera di la Ecclesia di tuetu, & quantu mustirannu
 haviri de liquido a richipiri per li dicti grani di li predicti ca-
 belli, & renditi, oi alcuna di quilli, senza dilationi, & com-
 portu alcunu, cum omni celeritati, & favuri, sachiti supra l'
 introiti, renditi, & proventi di li dicti membri, & cabelli in-
 tegraliter pagari, & satisfari, & si bisognu fussi essendu reni-
 tenti prochediri ad debita, & efectiva executioni in persona,
 & beni comu la Maestati di lu dictu Signuri expressè voli, &
 comanda per la littera, & comandamentu preinserti, ca con-
 siderandu, ki la dicta responsioni è deputata per tantu beneficiu
 di la Ecclesia a la saluti dili animi di li dicti retro-Principi, &
 Rè passati; & hora per conservationi di lu felichi statu, & vi-
 ta di lu Signuri nostru Rè Alfonso, cum omni celeritati, & fa-
 vuri di li meglu renditi, & introiti di li dicti cabelli, & mem-
 bri divi essiri omni annu ben pagata, & complita, & satisfacta.
 Datum in Urbe felici Panhormi Die Septimo Octobris. Septimæ
 Indictionis Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringen-
 tesimo Quadragesimo Quarto. Ximen Durrea. Et supplicato exinde
 nostræ

(132)

nostræ Majestati ; ut præmissa omnia ; & singula in præinserta provisione , & declaratione contenta , & expressa laudare , & approbare , ratificare , & confirmare de nostra benignitate dignemur . Cujus supplicationi benignius inclinati , volentes ipsi majori Ecclesiæ Panhormitanensi , cui meritò devotionem gerimus specialem , non solum ea , quæ sibi per retro Principes nostros recolendæ memoriæ , donata , & concessa fuere , & de jure pertinere videntur , laudare , ratificare , & confirmare , sed Ecclesiam ipsam novis , & amplioribus gratiis , prerogativis , & favoribus prosequi , tenore præsentis nostræ cartæ , & provisionis cunctis temporibus firmitè valituræ provisionem , & declarationem eandem , omniaque , & singula in eadem contenta , expressa , & declarata laudamus , approbamus , confirmamus , & validamus , ac præsentis nostræ laudationis , confirmationis , rathificationis , & approbationis munimine , & præsidio roboramus , & ad uberiores , & ampliores gratiam melius , plenius , & favorabilius quo possumus , & valemus , de novo in perpetuum concedimus , conferimus , donamus , & largimur ; Ea proptèr Vobis , & unicuique Vestrum dicimus , committimus , & præcipiendo mandamus de certa nostra scientia , & consultè , sub iræ , & indignationis nostræ incursum , pœnaque ducatorum auri duorum millium , ac confiscationis gabellarum , & jurium eorundem , quatenus Ecclesiæ , seu Procuratori , & Præposito Operis Maragmatis , & fabricæ prædictæ , & juribus , & responsione omnium dictarum gabellarum jurium , & membrorum dictæ Secretiæ Panhormi , tam videlicet illarum , & illorum , quæ ad præsens in posse nostræ Curiæ existunt , & administrantur , quàm aliarum quarumvis gabellarum , jurium , & membrorum per Nos , & retro-Principes nostros prædictos quocumque modo , & titulo alienatorum , seu concessarum , & concessorum penès qualvis personas existentium , si vè gabellas , & jura ipsa incantaverint , vel incantari , seu recolligi fecerint , aut quovis alio modo administraverint , & possederint , considerato quod est onus ordinatum , & ab antiquo affixum , & annexum ossibus jurium gabellarum , & membrorum earundem , quòd ab eis tolli , remitti , & removeri nullatenus potest , nec debet , ad omnem ejusdem Procuratoris , & Præpositi simplicem requisitionem , & instantiam , juxta formam , & continentiam provisionis , & declarationis præinsertæ perpetuò respondeatis , solvatis , recognoscatis , & satisfaciatis , & ab aliis , per quos deceat , responderi , & recognosci integralitèr faciatis ; Et si fortè Gabelloti , aut Exercitores dictarum gabellarum ,

larum ; & jurium nostræ Curiaë , aut illi , qui gabellas , jura , & membra prædicta alienata tenent , & possident , sive illas incantari , & exerceri faciant , aut aliter illas recolligant , & percipiant responsionem , & solutionem dictorum granorum quatuor secundum annuos redditus ipsarum Procuratori prædicto facere recusaverint , aut distulerint quovis modo , Vos prædicti Officiales , præsertim Capitaneus , Secretus , aut Prætor , ad quem vestrum dictus Procurator primum recursum habuerit , illico , & sine aliquo comporto , dilatione , & tolerantia aliqua debitis coercionibus , & necessariis compelli faciatis , & contra eos omni , qua expedit , executione , & diligentia , ac Curiaë favore procedatis ; ita , & taliter , quod jus prædictorum granorum quatuor annuatim celerius , & favorabilius , quo fieri possit , sine mora recolligatur , habeatur , & recuperetur . Volentes ex speciali prerogativa , quod si Secretus , & alii Officiales prædicti in executione præmissorum negligentes , tardi , aut renitentes fuerint , aut ipsos debitores modo aliquo toleraverint , & comportaverint ; Vos prædicti Vicerex , Magistri Rationales , & Officiales superiores contra eos ad pœnas prædictas irremissibiliter procedatis , & de propriis pecuniis eorum jura ipsa granorum quatuor eidem Ecclesiæ solvi , & satisfieri faciatis , præmissaque nullo modo mutetis , seu differatis , si Nobis servire cupitis , & placere , iramque , & indignationem nostram , ac pœnam prædictam cupitis evitare . Quoniam attento , quod dictum jus granorum quatuor ordinariè , & ab antiquo solvitur , & servire debet in luminariis Festivitatibus celeberrimæ , quæ fit pro Nobis die quinto decimo Augusti cujuslibet anni ad honorem , & gloriam Assumptionis gloriosissimæ Advocatæ nostræ Mariæ Virginis , & inde convertitur in tanto opere , & pro beneficio dictæ Ecclesiæ pro salute animarum retro-Principum , & Regum nostrorum Prædecessorum , & conservationis nostri felicitatis Status , & salute animæ nostræ , sic omnino fieri , & exequi volumus , & omnino ex speciali gratia , & prerogativa compleri . Quibuscumque literis , provisionibus , Privilegiis , contractibus , & mandatis per Nos inadvertenter in contrarium fortè factis , & de cætero fiendis , quibus , & ipsorum cuilibet præsentibus derogamus , & derogari volumus nullatenus obstituris . In cujus rei testimonium præsens fieri jussimus nostro sigillo communi dicti Regni Siciliae ultra Pharum impendenti munitas . Rex Alphonsus . Datum in nostris felicibus Castris apud Sylvam Præsenzani per Spectabilem , & Magnificum Virum Guillelmum Ray-

mundum de Monte Catino Comitum Calatanisflectæ Cancellarium Regni prædicti Siciliae ultra Pharam Consiliarium nostrum dilectum Die Decima Sexta Mensis Novembris, Decimæ Indictionis, Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto, Regnique hujus Siciliae ultra Pharam Duodecimo, aliorumverò Regnorum nostrorum Anno Trigesimo Primo. Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda.

Rescripti Privilegii expeditæ fuerunt proregiæ executoriæ in forma debita sub data Panhormi, Die Decimo Mensis Julii Undecimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo.

CONCEDIT OFFICIALIBUS, ET CIVIBUS PANHORMI-

tanis nonnulla Capitula, quorum per Regni Proregem expedita fuerunt Proregiæ executoriæ sub forma sequenti; Et quia quæ conceduntur varia, & diversa sunt; hic per numeros indicantur. 1. Ne exteri concurrant ad Officia, & Beneficia Urbis: Et si per errorem creentur; eorum creatio sit nulla, & possint per Praetorem, & Juratos alii loco eorum creari. 2. Ut antiqua Privilegia observentur, quibus cavetur ne ij, qui ad unam Urbis regionem pertinent, Officiales deputentur in altera ad amoris mutui fomentum. 3. Ad evitanda mala omnia, quæ inde oriuntur, prohibetur vinum vendere nisi in certis plateis, locisque publicis: exceptis tamen ijs, qui hoc non valeant, quibusve non liceat. 4. Ut Magistri Platearum, juxta morem antiquum; sint notabiles, & graves Cives, autoritate, experientia, opibusque pollentes, ijque nihil petere possint ultra præscriptum, neque componi, neque ultra mediocritatem pœnæ lucrari, altera

altera medietate Maragmati relicta . 5. Ne per Capitula Regno concessa, Urbis Privilegiis derogetur . 6. Leprosi extra Urbem vivere cogantur in Ecclesia S. Joannis, non obstantibus Bullis, & Privilegiis exhibitis à Comendatore S. Lazari . 7. Providetur ne Baronum Vassalli Cives facti in Urbibus Regii Demanii, per Barones inde molestari possint circa bonorum dispositionem : Ex quo evidens, ait Rex, resultare iniquitatem . 8. Providendum statuit ut Judices Sacra Conscientie sint ad minus duo, eorumque unus Civis Panhormi . 9. Declaratur, quòd si aliquando accidat ob enormia delicta dissimulare Privilegia; id non cedat inde in præjudicium eorundem Privilegiorum .

Anno
1448.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Nobilibus dicti Regni Siciliæ, Magistro Justitiario, Magistris Rationalibus, Prothonotario, Thesaurario, Conservatori Regii Patrimonii, Locumtenenti, Judicibus Magnæ Regiæ Curix, Advocatis, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque universis, & singulis Officialibus, & personis, ad quos spectet, & præsertim Capitaneo, Prætori, Judicibus, Juratis, & aliis Officialibus, & personis felicis Urbis Panhormi præsentibus, & futuris, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Per nobilem, & dilectum Consiliarium Regium Christophorum de Benedictis Legum Doctorem nomine, & pro parte Officialium, & Universalitatis Urbis ejusdem fuerunt Nobis novitèr exhibita quædam Capitula per eundem Christophorum, nomine quo supra, præsentata Regiæ Majestati, & per eandem confirmationem sub certa forma scripta, & notata in fine, sive pede cujuslibet Capitulorum prædictorum continentix subsequens.

Capituli supplicatorii exhibiti, & presentati a la Sacra Regia Maestati de Aragona, de Sicilia citrà, & ultrà Pharum &c. Messere Christophoro de Benedicto Doctore in lege Citatino de la felice Cità de Palermo per nomo, & parte de li Officiali, Preturi, Judichi, & Jurati de la Cità predicta.

1. In primis supplicano li predicti Officiali a la prefata Maestati, perche alcune fiate per inadvertencia concurreno ad officii, & beneficii di la dicta Cità Personæ forisistere, le quale secundo consuetudini de la dicta Cità non ce ponno concurrere, excepto, che non siano legitimi Citatini, & chenze hagianò habitato per certo tempo, & de czo accade grande inconveniente;

te ; per tanto supplicano li prediſti Officiali a la prefata Maeflà , che ſia de ſua merze , che tali Foriſteri non poſſano , ne digiano concurrere ad officiũ , & beneficiũ di la diſta Città. Anze loru ſiano obſervati li Privilegii , & conſuetudini de la diſta Città ſotto pena de mille ſoreni de applicare a lo Regio Fiſco , & quando per errore foſſero ſtati creati Officiali tale perſone ; ſiano havuti per non creati , & per perſone private , quo caſu l' Officiali prediſti , Preturi , & Jurati poſſano provvedere in li diſti Officii de altri Chitadini. Placet Regiæ Maieſtati.

2. Item ſupplicanu li prediſti Officiali a la prefata Maeflà , che ſia de ſoa merci obſervare , & fare obſervare loro conſuetudini , & Privilegii ſopra lo creare de li Officiali , li quali voleno expreſſamente , che li Chitadini non ſiano tranſportati a loro officiũ de uno quarteri ad un'altro como ſempre antiquamente fo ſolito obſervare per li grandi odii , & inconvenienti , che porriano intervenire intro quarteri , & quarteri per la cauſa prediſta , & per obſervare bono amore , & fraternitati intra li Citadini prediſti ſotto la diſta pena de mille ſorini de applicariſi a lo Regio Fiſco ut ſupra , & quando per errore foſſero tranſportati ſiano per non creati , quo caſu li diſti Officiali poſſano altri de li quarteri ordinare. Placet Regiæ Maieſtati.

3. Item ſupplicanu li diſti Officiali a la prefata Maeflà , cum ezo ſia coſa che per bono venire de li Chitadini , & conſervatione de honeſtà fuſſi ſtato ordinato , & diligente conſiglio de notabili Chitadini previſto , & ſtatuto in anno duodecimæ Indictionis proximè præteritæ , che li vini , che ſe vendeno ad menuto ſe digiano vendere ad certe placze , & lochi publichi ſtatuti , & ordinaati , & non in altri lochi per evitari li grandi mali , furti , & ſcandali , che ſe faciano , & ſolino fare per lo vendere de li vini in lochi privati , & occulti , & non ſoliti , & tale ordinatione ſia ſtata alcuna fiata interrupta , per tanto ſupplicano li diſti Officiali a la prefata Maeflà , che per conſervatione de la honeſtà , & vitationi de altri mali , furti , & ſcandali , che ſi fanno , & porriano fari in tali lochi occulti , & privati , ſia de ſoa merci volere comandare , che ſi digiano obſervare tale proviſione , & ordine dato , & da dare per la diſta Città , & ſoi Officiali ut ſupra , & nullo digia , ne poſſa contraveniri , ſotto pena de mille ſorini da applicariſe a lo Regio Fiſco , ut ſupra , & tuſte quelle Perſone , che contraveneſſero a la diſta ordinatione incorrano in la diſta pena ut ſupra. Placet Regiæ Maieſtati. Verũ tamen ſi Vidua , vel inhabilis perſona , quæ propter hone-

honestatem , vel paupertatem non posset sibi de taberna in publicis , & consuetis locis providere , sit eis licitum vinum vendere in privato sine injuria tamen vicinorum , ità tamen , quod per prædicta nullum præjudicium generetur gabeillæ regiæ vini.

4. Item petino a la prefata Maestà , che sia de soa merci volere reformare l'Officio de li Mastri de Placza secundo la antiqua consuetudini scripta , & antiquo uso de la dicta Chità , havendo respecto , che in tale officio soliano concurrere notabili Chitadini gravi , & de grandi auctoritate , & opulenti , li quale cum omni discretioni , & diligentia exercitavano lo dicto Officio , & al presente solino concurrere homini comuni , & ignoranti in li usi , & consuetudini predicti , per la quali cosa veneno ad commettere grandi erruri , & extorsioni , & dare indebita gravizza , & carricho a li Chitadini ; & per tanto supplicanu li Officiali predicti a la prefata Maestà , che sia de soa merce providere , & declarare , che li dicti Mastri de Placza non possano , ne digiano prendere cosa alcuna ultra quello , che antiquamente per la dicta consuetudine fo ordinato , & scripto , ne fare compositione alcuna de pene imposte , & potissimè per li dicti lurati per observatione di meti , pisi , & mesure senza consenso , & consultatione de li dicti lurati , le quale pene siano applicate a le Maramme de la dicta Cità , secundo si contene in la dicta consuetudine , & tantum loro indi digiano consequitare , & havere la metate per loro faticha , & quando li dicti Mastri de Placza non osservassero lo presente Capitulo , sia licito a li dicti lurati privarli , & providere de altri consulto Domino Vicerege , qui pro tempore fuerit , non obstante loro omni altro Privilegio , Capituli , & observantii . Placet Regiæ Majestati .

5. Item petino li dicti Officiali a la dicta Maestà , che sia de soa merce volere declarare lo Capitulo contento in li Capituli generali de lo Regno , dove fà mentione , che non possa procedere per viâ Inquisitionis , denunciationis , nec Accusationis excepto in certi casi in lo dicto Capitulo reservati , & la dicta Cità hà per speciali Privilegii , & Capituli facti , & concessi per la prefata Maestà , che in nexuno delicto , & in crimine quantumcumque grande , etiam unde si sequita pena de morte , non se possa procedere contra nixiuno Chitadino , & Habitatore di la dicta Cità per lo Fisco , ne suoi Procuratori per via de Inquisitione , ne denuntiatione , ne accusatione , excepto per la parte a chi tocca interesse , excepto in crimine læsæ Majestatis in personam , aut in statum Regis , & Hæresis , & si alcuna persona forastera fussi

morta , & non fuffi cui vendicare la fua morte , ne haviffi perfona legitima le potefte accusare , coffi como in li dièti Privilegii , & Capituli fi contene , & porria per li Capituli generali forfè accadere dubio , fe li Privilegii predicti , oi altri noftri Privilegii foifero in aliquo cafu alterati , oi derogati in tuèto , oi in parte . Pertanto supplicano li dièti Officiali a la prefata Maeflà , che fia de foa merce declarare , che eatenus quatenus toccafero li predicti Capituli generali alcuna cofa contra li Privilegii predicti , non fi digiano intendere contra li Privilegii de la Cità predicta , nifi eatenus quatenus foifero in favore de li dièti Privilegii de la dièta Cità , Chitadini , & Habitaturi predicti ftatuti li dièti Privilegii di la Cità in fuo robore , ma folamenti hagia la dièta Cità facultati potere ufare li dièti Capituli generali de lo Regno eatenus quatenus pro fe , & fuis Civibus faciant . Placet Regiæ Majeflàti , quòd per Capitula Regno concessa non fiat præjudicium , neque derogetur Capitulis diètæ Urbis , neque Privilegiis , & confuetudinibus , de quibus hætenus in poffeffione fuerunt , & funt in præfentiarum .

6. Item petino li dièti Officiali a la prefata Maeflà , che cum czò fia cofa che per loro antique , & approbate confuetudine fcripte hagia la dièta Cità fpeciale Privilegio , & lege per confervazione de airo , & levare omne macula de contagione , che tuète quelle perfone , che fiano maculati , & infecti de lepra degiano ftare , & habitare in la Ecclefia de Sancto Ioanne de li Leprofusi fora de la dièta Cità , & de exequire tale ordinatione lo Pretore , & Iudici de la dièta Chitati hanno carricho de inquire tale perfone infecte , & fareli andare in lo dièto loco con tuèti loro beni , de li quali ipfi tale perfone ponno in loro vita difponere a lo loro debito , dummodo , che a li figli , fende hanno , non fraudeno la loro legitima , in la quale poffeffione de confuetudine è la dièta Chitati : & novamente per parte de lo Comendatore de Sancto Lazaro de Capua fiano ftate prefentate alcune Bulle de lo Sancto Patre Papa Eugenio , & Privilegio de Soa Maeflà fub certe pene , che lo dièto Comendatore , czò è Miffere Iacobo de Acczia poffa per tuèta Sicilia citrà , & ultrà Pharum prendere li diète perfone infecte con loro fubftantia , & beni , & reducereli a lo dièto Convento de Sancto Lazaro , & voglia ufare li dièti foi Bulle , & Privilegii in la dièta Chitati , dove have fpeciale Privilegio , & confuetudine in contrario , & czò fora grande jactura , & derogatione de li dièti confuetudini , & Privilegii , la quale cofa non potimo penfare fia volontà de

Soa

Soa Maestà , & czò sia stato operato per non essere informata essa Maestà di li Privilegii , & Consuetudini predicti . Pertanto supplicano li dicti Officiali a la prefata Maestà , che sia de soa merce declarare , & terminare tale Bulle , & Privilegii facte a lo dicto Comendatore non havere loco in quella Città , ne derogare a li soi consuetudini , & Privilegii potissimè , che li dicti persone infecte , & macolare hagianò loco apro , & condecen- te a loro , dove sò beni alimentati , recti , & governati secundo le antiche ordinationi facte per li Principi passati . Placet Regiæ Majestati , quòd serventur consuetudines dictæ Urbis , dictis Bul- lis , & Privilegiis non obstantibus .

7. Item peteno li dicti Jurati a la prefata Maestà , che sia de soa merce fare provisione , & declaratione , che volendo li Vassalli de li Baruni de lo dicto Regno per li carriki , & incomportabile gravicze , che loro fanno a li dicti Vassalli partire- se de loro Terre , & habitare in Terre Demaniale , & specialì- tère in la dicta Città non obstante loro per Privilegio siano facti Chitadini , & habitano con loro Mogliere , & famigli in la di- cta Città , tali Baruni puro li vexano , & molestano loro beni re- manenti , & esistenti in loro Terre , & volendoli loro vendere , allegano non li potere vendere , anzi essere a loro acquistati , & de czò non mostrano Privilegio alcuno , ma allegano abusiva consuetudine , & niente meno quando alcuno Chitadino , & Ha- bitatore de Terre Demaniale se parte per habitare ad Terre de Baruni pò vendere tucta sua facultà , & andare dove li piace ad habitare , & cossi sequitaria uno inconveniente , che majore au- ctoritate , & Privilegio , oi uso haveffero li Baroni , che la pre- fata Maestà . Pertanto li dicti Officiali supplicano a la prefata Maestà , sia de soa merce providere , terminare , & declarare , che omni Habitatore de qualsivoglia Baruni possà liberè ven- dere li soi beni , & andare ad habitare ad lochi , & Terre De- maniale , & specialìtère in la Città predicta non obstante loro abu- siva consuetudine . Placet Regiæ Majestati , quòd auditis parti- bus Vicerex , quarum interfit omnino provideat de justitia super contentis in præfenti Capitulo , & quòd audiat pro interesse Curia Advocatus Regii Fiscii ; ex quo talis abusus redundat con- trà Civitates Regii Demanii , & ex eo evidens resultat iniquitas .

8. Item peteno li dicti Officiali a la prefata Maestà cum zò sia cosa che in la gran Corte siano ordinati quattro Iudichi , in lo quale officio soleno concurrere notabili , & valenti Juriste , & in lo officio de la Sacra Conscrienza , lo quale ei sopra non sia exce-

pto

pto uno Iudice ; & non pare cosa conveniente , che uno sulo Iudice hagia ad corregire , & emendare le sententie de la Gran Corte . Per tanto ad levare omne suspicione , & le parte potere sequitare meglio loro iustitia eo maximè , che de le sententie de la Sacra Conscientia non sende pò appellare ; supplicano li predicti Officiali a la prefata Maestà sia de soa merce providere , & ordinare , che in lo dicto officio de la Sacra Conscientia siano , & degiano essere ad minùs dui Iudichi ordinarii , de li quali uno sia , & degia essere de Palermo , dove ey copia de Iuristi , & valenti Homini , che ey cosa apparente , & meglio per dui Iudichi essere veduti , & examinati li processi , & cause per lo conferire , che per uno solo Iudice . Placet Regiæ Majestati opportunè , & maturiùs providere .

9. Item peròche tale fiata per la grande iniquitate habundata , & poco amore , & caritate infreddata intra li Homini soleno accadere , ad essere commissi enormi delicti , & facinori , per le quale potere essere puniti , li Officiali , & Universitate taceano loro consuetudine , Capituli , & Privilegii ; ne fortè per tale taciturnitate , & consentimento facto se potesse in futurum allegare essere stati derogati , & contravenuti a li dicti consuetudini , Capituli , & Privilegii de la dicta Città , facendolo per conservatione de la bona iustitia , & correctione de le male persone . Pertanto supplicano li dicti Officiali a la prefata Maestà , che sia soa merce providere , & declarare , che per tale taciturnitate , ò consentimento facto , oi da fare non sia , ne se degia intendere essere stato , ne essere in aliquo prejudicato , ne in futurum prejudicare , oi derogare a le dictè consuetudine , Capituli , & Privilegii de la dicta Città , immo siano , & stegiano in omne observantia , li quali per sempre se possano usare , & allegare , quoties , & quando opus fuerit . Placet Regiæ Majestati . Data in nostris felicibus Castris contrà Plumbinum Die vigesimo nono mensis Junii undecimæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo . Rex Alphonfus . Dominus Rex mandavit mihi Francisco Martorelli . Registratum . Et proindè humiliter supplicatum , ut Capitula ipsa dictæ Universitati teneri , & observari nostris executoriis literis mandaremus ; propterea cupientes provisiones , & concessionnes regias earum debitum consequi effectum , admissa supplicatione prædicta Vobis dicimus , & mandamus expressè quatenus eidem Universitati Capitula præinserta juxtà responsiones , & decretationes regias in fine , sive in pede cujuslibet ipsorum factas , & no-

& notatas ; prout ad unumquemque Vestrum spectabit, exequi, tenere, & inviolabiliter observare debeatis, ac teneri, & observari per quos decet faciatis cum limitationibus infrascriptis super primo, & secundo Capitulo, videlicet, quod cum Prætor, & Jurati habeant providere super Officialibus, qui non fuerint creati de legitimis Civibus, vel de proprio quarterio dictæ Urbis; providere debeant consultis prius Nobis, Vicerege, vel illo, qui pro tempore fuerit. Datum in Nobili Civitate Messaræ Die Duodecimo Mensis Decembris Duodecimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo. Lof: Ximen Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Ioanni de Vincentio. Registratum in Cancellaria. Registratum penes Prothonotarium.

PER INFRASCRIPTA CAPITULA PER VENERABILEM

Fratrem Julianum Majalem, Spectabiles, & Magnificos Comitem Calatabelloſæ, Dominum Joannem de Abbatellis, & Dominum Gerardum Agliata Prothonotarium, Domino Regi oblata, & per eundem modo infrapſito conceſſa infrascriptæ gratiæ conceduntur hic ſummatim indicatæ. 1. Declaratur Univerſitatem Panbormi nec interveniſſe, nec adbaſiſſe tumultui noviter factõ. 2. Fit remiſſio aliis quibuſvis perſonis, quæ ea occaſione deliquerunt. 3. Interponuntur partes Regiæ ne Pontifex Commiſſiones ſuas mittat Apoſtolicas in præjudiciũ Privilegiorum, imo ipſa ipſemet Pontifex confirmet Privilegia. 4. Ne aliquis poſſit concurrere ad Officia Urbis, qui non ſit Civis ſivè oriundus, ſivè per ductionem uxoris, ſivè per quinquennii habitationem, poſtquam Civitate donatus fuerit ex Privilegio. 5. Spectet ad Univerſitatem conferre Officia Syndici, Magiſtri Rationum, Archivarii, Conſervatoris, Magiſtri Maragmerii, & Credencerii. 6. Ne ulla taciturnitas, vel adbaſio præſcriptionem faciat Privilegiorum perpetuitati: & Regno conceſſa Privilegia eatenus valeant in Urbe; quatenus ſunt favorabilia. 7. Ne ſolvantur rationes pro gabella poſſeſſionis durante tempore cartæ gratiæ. 8. Unus ex Civibus novis Juristiis redux à ſtudiis creetur Judex in Curia Prætoris primo Anno poſt ejus reditum in Patriam. 9. Conſultis Eccleſiaſticis Prorex provideat ne Prælati Montis-Regalis, & Parci augeant pretia herbagiorum, &c, præter morem Valis Mazariæ. 10. Confirmatur conceſſio facta per Proregem ut creditum Maldenarii ſtet penes Civis creditores ob impenſas ab eis factas in bonum publicum. 11. In excolendo territorio Urbis Panbormi Civis reliquis præferantur. 12. Providebit Majeſtas Regiæ ne

Kkkk

fiant

fiant extractions frumenti dum penuria timeri potest. 13. Exemptis à gabella carnum pristina servetur libertas, etiam post concessionem factam Joanni de Liria ejusdem gabellæ. 14. Pari gaudeant immunitate in Portu Genue Panbormitani Cives, qui venientes gaudent in Portu Panbormi. 15. Providendum de novis cudendis Carolenis ob frequens commercium. 16. Redditi spectantes ad Cantorem S. Petri de Palatio super Ecclia S. Mariæ de la Medaglia Monasterio Marturane designantur ad reparationem prædictæ Ecclesiæ S. Mariæ. 17. Interim usque ad executionem modi dictæ providentiæ, alio modo reparandum.

Anno
1451.

OS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ CITRA, & ULTRA PHARUM, VALENTIÆ, HIERUSALEM, MAJORICARUM, SARDINIÆ, & CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiã Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Considerantes per Vos Religiosissimum Virum Fratrem Iulianum de Majali Monacum Monasterii Sancti Martini de Scalis de Panhormo Ordinis Sancti Benedicti, arque Spectabiles, & Magnificos Antonium de Luna, aliã de Peralta Comitem Calatabillois Camerlingum, Ioannem de Abatellis Militem Magistrum Secretum in eodem Regno Siciliæ ultrà Pharum, & Gerardum de Agliata Legum Doctorem Prothonotarium in eodem Regno Siciliæ ultrà Pharum Consiliarios nostros dilectos, Oratoresque pro parte totius Regni Siciliæ ultrà Pharum prædicti, ad Nos destinatos oblata suppliciter fuisse, nomine, & pro parte Vniversitatis felicitis Urbis Panhormi, Capitula infrascripta: super quibus, & unoquoque eorum habita nostri Consilii deliberatione matura, tandem consideratis præcipuè servitiis per ipsam Vniversitatem, & singulares personas ejusdem Urbis Nobis præstitis, præsertim in acquisitione Regni hujus Siciliæ citrà Pharum; ad ea omnia ipsa Capitula, & unumquodque illorum nostras decretationes in fine cujuslibet illorum respondere instituímus juxtà formam, & ordinem subsequentem.

Capituli supplicatorii exhibiti, & presentati a la Sacra Regia Maestati de Re de Aragona, de Sicilia citrà, & ultrà Pharum &c. Per li Reverendi, & Magnifici Ambaxaturi di lu Regnu di Sicilia per nomu, & parti di la felichi Chitati di Palermo.

1. In

1. In primis supplica la Università di la dicta Chitai a la dicta Maestati, ki acenti li antiqui, & grandi servicii, & subventioni moderni facti per la dicta Chitai a la sua Maestati, & la fidelitati, la quali hà sempri monstrata a la Maestati predicta, ki sia sua merci, acentu, comu esti ja notoriu, ki li principali Homini di la dicta Chitai tantu Officiali, quantu li gintili Homini, & altri multi Chitadini, & Burgisi, li quali sounu fari, & representari la Università predicta, secundu la antiqua observantia, non haianu intervenutu, non consentutu a lu tumultu noviter factu in la dicta Chitai declarari Regii Consilii deliberatione prahabita, & de certa scientia la dicta Universitàt essiri absenti, immuni, & inculpabili di lu tumultu predictu, & essiri stata, & essiri in la solita fidelitati di sua Maestati. Placet Regiæ Majestati.

2. Item supplica la dicta Università, ki acenti li antiqui, & moderni servitii, & subventioni facti a sua Maestati per la dicta Università, & li grandi gravitii, & necessitati per la malitia di li tempi occurrenti, in ki esti reducta universaliter la dicta Chitai, sia sua merci per sua solita clementia, & benignitati in integrum restituiri, perdunari, indulgere, seù remictiri ex certa scientia tantu in beni, quantu in persona, ac honori, & fama in ampla forma tuetti quilli Persuni particulari sive publici, sive privati, ki aliquo modo intervinniru, oi consinteru a lu dictu tumultu directè, vel indirectè, palàm, publicè, vel occultè, tantu quilli, ki sindi havi notitia, quantu li ignorati, & ki non si sappiru, acentu Ki esti ja stata facta executioni in persuni, & in beni contra certi persuni, & vuliri chui ultra procedere, livandu li beni a li dicti persuni particulari, serria la finali destructioni, & sua Maestati pocu si profecturia, habendo oculos misericordes a li soi Vassalli, ita quod de cæterò per tal tumultu, & causa non si pocza procedere contra alcuna persuna di la dicta Chitai in genere, vel in specie per accusationi, inquisitioni, denunciationi, oi ex officio Iudicis, oi per qualsivogla altra via tantu ad petitioni di lu Regiu Fiscu, quantu per qualsivogla altra persuna etiam Officiali, mistendu perpetuu silentiu in tali causi predicti, & sianu cassi, & nulli omni processu, & scriptura publica, oi privata, & qualsivogla provisioni, oi rescriptu publicu supra czò factu, & sola presentis Capituli ostentione sianu tinuti tuetti Officiali, & qualsivogla persona quilli cassari, cancellari, & lacerari: & nihilominus sia sua merci per causa di lu dictu tumultu non imponiri, ne consentiri, ki sia

ki sia imposta cabella, datio, oi impositioni alcuna de novo, ki non ferria altru, Ki mestiri in ultimu exterminiu la Chitati, & in suspensioni di haviri consentutu a lu dictu tumultu, la quali cosa eiti notoria non essiri stata. Placet Regiæ Majestati.

3. Item supplica la dicta Vniversitati a sua Sacra Maestati merci, Ki havendu la dicta Chitati per speciali Privilegiu tantu di sua Sacra Maestati, quantu di li Princhipi passari, Ki in li causi usurarii contra di Chitadini, & etiam di Habitaturi di la dicta Chitati, non si pocza prochediri per via di inquisitioni, oi denunciationi, & tal fiata solinu viniri alcuni commissioni apostolichi, & contra la forma di tali Privilegii tentanu prochediri contra li dicti Chitadini, & Habitaturi, allegandu tali Privilegii non haviri locu alloru ne lu brazu Spirituali; per tantu sia sua merci vuliri scriviri a lu Sanctu Patri, & interponiri, ki li placza tali Privilegii confirmarisi, & perpetuo ratificarisi, & de novo conchediri a la dicta Chitati, altramenti sia licitu a loru, tali commissioni non obediri, volendu prochediri criminalimenti contra li dicti Chitadini, & Habitaturi, ne digia in tali commissioni essiri admissi, ne auduti. Placet Regiæ Majestati super confirmatione petita cum Sanctitate Domini nostri Papæ interponere partes suas, & quantum ad jurisdictionem pertinet, fervetur Privilegium allegatum si, & prout eo melius usi sunt, & in illius quasi possessione existunt.

4. Item supplica la dicta Vniversitati a la dicta Sacra Regia Maestati, Ki considerati li antiqui, & grandi servicii, & subventioni moderni facti per quilla Vniversitati a la dicta Regia Maestati, & potissimè a la imprisa di lu Regnu di Napuli per, conservationi di so felichi statu, havissi havutu, & optinutu da la sua alta Maestati per speciali Privilegiu confirmatu cum loru antiqui Privilegii, & consuetadini, ki nullu Furisteri putissi, ne divissi haviri in la dicta Chitati officiu, ne beneficiu alcunu, exceptu, ki fussi legitimu, & originariu Chitatinu oriundu, seù per ductionem Vxoris Oriundæ, oi veramenti per Privilegiu factu, lu quali post Privilegium havissi habitatu in la dicta Chitati per chinqui anni continui, & tal fiata Sua Maestati per inadvertentia ad importunitati di alcuni officii, & beneficii hagia concessu, & datu ad Furisteri, oi ad alcuni, ki si hannu impetratu Privilegii di Chitatinanza, & su admissi in li dicti officii, non observandu la forma di li dicti Privilegii di la Chitati, Ki volinu, ki nullu novu Chitatinu per Privilegiu pocza concurriri, ne haviri officiu a la dicta Chitati exceptu, ki non hagia

hagia in ipsa habitatu cum Vxore , & familia per quinquennium continuè ; per tantu sia sua merci per conservazioni di li dicti Privilegii comandari , & declarari tali concessioni tantu facti poi di la concessioni di li Privilegii di la dicta Chitati , quantu de cætero , & in futurum da fari non haviri loco , immo essiri irriti , nulli , & surrectitii ; ità quòd si casu contigerit in futurum rescriveri Sua Maestati , oi consentiri , & conchediri Privilegii , oi gratii contra la forma di li Privilegii di la dicta Chitati , la dicta Vniversitati , ne soi Officiali , immo nec altru Regiu Officiali tantu superiuri , quantu inferiuri , ne ancora Vicerè non sianu tenuti , ne digianu exequiri tali concessioni , oi gratii etiam si fussiru penali cum clausuli derogatorii sub quacumque verborum forma , & non exequendu non sianu in pena alcuna , & nihilominus la dicta Vniversitati , & soi particulari Chitatini sianu reducti ad pristinam possessionem di qualunca officiu sia statu concessu in contrarium. Placet Regiæ Majestati.

5. Item supplica la dicta Vniversitati alla dicta Sacra , & Alta Maestati , imperochi quista Vniversitati à tempore cujus memoria Hominum non existit in contrarium , hà per usu , & consuetudini potiri confiriri li infra scripti Offitii , videlicet Mastru Rationali , Archivario , lu Sindicu , Conservaturi , Mastru Marammeri , Mastru Cridinceri di la cabella di la Buchiria pro rata contingente a la Vniversitati , & altri Cridinceri cum annua provisioni soluti , & pagati omni annu di li introyti di la Vniversitati , & sta in possessioni , seu quasi tantu in lu tempu di li Principipi passati , quantu a lu tempu di la sua Maestati , sia sua merci providiri talitèr , ki de cætero la dicta Vniversitati sia mantenuta in la dicta possessioni , seu quasi , & pocza liberè conferiri li dicti officii , non obstanti qualsivoglia interposicioni , oi actu contrariu ja factu , oi da fari. Placet Regiæ Majestati , quòd manuteneantur in eorum quasi possessione .

6. Item supplica la dicta Vniversitati a la dicta Regali Maestati , Ki quandu quista Vniversitati di sua Sacra Maestati per Privilegiu speciali , ki tal volta soli la dicta Vniversitati , & Chitatini , oi Officiali tachiri , oi veramenti consentiri à cosa , oi a causa , ki tochi contra privilegii , oi consuetudini di quista Vniversitati , & tal fiata la Chitati oi consenti per vuliri lassari puniri alcuni atrochi delicti , oi per vuliri conformari a la voluntati di sua Maestati ; per tantu supplica la dicta Vniversitati , Ki sia sua merci confirmandu tali Capituli , etiam declarari , ki per nixuna causa , Ki si consentissi , oi tachissi , oi per lu passatu fussi statu tachutu ,

chutu , oi consentutu per la quali apparissi essiri contravenutu a li dicti Privilegii, Capituli, oi Consuetudini non si digia per tali consentimentu , oi taciturnitati , etiam si pluriès , & multoties reiterati fussiru, intendiri essiri stati ruèti, ne derogati li Privilegii, Capituli, & Consuetudini di quista Chitati , immo slajanu sempri in iuribus eorum , comu mai fussi contravenutu , li quali per sempri si poczanu allegari, & usari per li Chitatini quoties, quando , & ubi opus fuerit in favorem Civium prædictorum , ne a quilli Privilegii, & Capituli generali di lu Regnu , & consuetudini di la Chitati si hagia, ne pocza prejudicari per li Capituli generali di lu Regnu, li quali eatenùs quatenus non sianu contrarii a li Privilegii, & consuetudini di la dicta Chitati si poczanu usari , & in quantum sianu in favuri di li dicti Chitatini, oi beneficii di la dicta Chitati, & non alitèr nec alio modo. Placet Regiæ Majestati.

7. Item supplica la dicta Universitati a la dicta Regali Maestati imperoki per antiqua pandecta observata per tuètu lu Regnu fù, & è ordinatu per antiqui, & moderni Princhipi , ki in li venditioni, ki si fannu, & solinu fari di li venditioni di li possessioni cum tempore cartæ gratiæ, duranti lu tempu di la gratia, non si divi pagari raxuni di cabella di possessioni , oi particolari perliuni sia statu per li Cabelloti interruptu sulamenti in quista Chitati , & altra fiata fussi statu supra cò supplicatu à la dicta Regia Maestati, la quali per soi sacri litteri havissi scriptu, ki la causa si remictissi a iustitia in quistu Regnu, di li quali passati li executorii di lu Magnifico Vicerè fussi incomenzata la questioni, & nondum la causa expedita, li Cabelloti vexanu li Chitatini. Per tantu sia sua merci providiri , & comandari, ki la pandecta , & ordinationi antiqui sia acceptata , & confirmata , si comu per tuètu lu Regnu si havi observatu , & observasi a lu presenti, ki non divi essiri quista Chitati di peju conditioni di tuèti l'altri Chitati , Terri , & Lochi di quistu Regnu , non obstante quocumque rescritto, seu Privilegio in contrariu facti, oi da fari, etiam si oporteret de eis fari speciali mentioni. Placet Regiæ Majestati, si ita communiter in Regno servatur.

8. Item supplica la dicta Universitati a la dicta sua Maestati, peroki antiquamenti li Juristi Chitatini, li quali vinianu di studiu in primo anno concurrevanu, & eranu ordinati, & creati Judichi in la vostra Curri di lu Preturi di quista Chitati , in remunerazioni di loru spisi facti in lu studiu , sia vostra merci providiri, & conchediri a la dicta Universitati, ki tali novi Juristi si digianu ordinari

ordinari, & creari Giudichi in la dicta Curti primo anno post eorū adventum. Placet Regiæ Majestati, quòd unus ex Doctoribus ex studio in Civitatem novitèr adventis admittatur in officio Judicis Curia Prætoris, in alio servetur mos antiquus. Item supplica la dicta Università a la dicta sua Maestati, ki nixunu pocza concurriri a lu Iudicatu di la Curti di lu Preturi, & di lu Capitaniu, ki non sia Docturi di Ligi docturatu in li studii generali. Placet Regiæ Majestati.

9. Item peroki la Chitati di Palermu, essi appressu territorii di alcuni Ecclesii comu è Murriali, lu Parcu, & altri in li quali Territorii si fannu per lu plui tuſti massaricii, & arbitrii di Chitadini, li quali di li dicti territorii videndu la necessitati grandi, ki havi la dicta Chitati fannu di multi novitati augmentandu, & vexacioni di lu preciu di li herbagii, & di li affidamenti di li boschi a ligna, & carbuni, stringendu, & limitandu massarii di li termini antiqui in grandi dannu, prejudiciu, & interessu di li Chitadini predicti, dichendu assignati lo terragio in altru loco, ki in la massaria, contra la antiqua observantia di li predicti territorii, & ancora contra la generali observantia di quistu Regnu, & altri novitati in grandi dannu, prejudiciu, & interessu di li Chitadini predicti, in tantum, Ki li Chitadini quasi tuſti si hannu lassatu di fari massaria in li territorii predicti, & la Chitati, rari su li anni, ki non vegna a patiri penuria di fami; per tantu supplica la dicta Chitati a la vostra Maestati, Ki sia sua merci providiri, Ki de cætero li Prelati, signantèr li predicti di Monreali, & di lu Parcu non digianu, ne poczanu crixiri li preczi di li erbagii, & affidamenti di boschi a ligna, & a carbuni, & li terragii pagarisi in li massarii di Chafquidunu di lu terminu solitu, & comuni vindirisi lu frumentu in Val di Mazara, & non cum lu grossu, comu alcuni Prelati hannu consumatu, & ancora li carnagii, furmagiu, & cascavalli per lu herbagiu pagarisi in li Mandri di li Chitadini predicti, & non in altru locu, mà solùm li Prelati, & signantèr li predicti digianu, & poczanu vindiri, & affidari li Phegi loru a li usi predicti, comu su herbagii, ligna, carbuni, & terragii secundu loru Predecessuri eranu consumati affidarili sub pœna di unci milli applicati a lu Regiu Fisco, & milli a la Segia Apostolica, si, & quando contravinissru a li costi predicti, & in privationi di loru Prelatii. De bonis Ecclesiæ tractatur; ideo parata est Regia Majestas auditis Ecclesiasticis, quorum interest, quatenus ad Regiam jurisdictionem spectet, providere, ut juris fuerit super supplicatis, & super hoc Regia Majestas

stas committit Viceregi plenariè vices suas, & mandat, quòd inde partibus auditis faciat justitiæ complementum .

10. Item supplica la dicta Università a la dicta sua Maestati, peroki a la dicta Università sia statu bisogno di providiri di alcuna quantitati di dinari per alcuni subvenimenti di la dicta Chitati princhipalimenti per pagari, & satisfari la collecta, la quali la dicta Chitati divi, & divia a la dicta Maestati, & satisfari alcuni pagamenti, Ki foru facti per li spisi di la munitioni di la dicta Chitati, a lu tempu, ki si suspectava di la armata di Viniciani, & per satisfari lu preczu, & interessu di lu frumentu, ki havia accapratu di la dicta Università, & non havendu altru remediū di puriri satisfari tuetti li dicti causi; sū necessariu haviri a prindiri la dicta quantitati di dinari parti ad interessu, obliganduchi Chitatini nomine proprio, per parti di li dicti dinari certi Chitatini vinderu loro possessioni per vitari lu majuri interessu di la dicta Chitati, subta spe, & securitati di haviri li obligationi di la possessioni di lu maldinaru, la quali jà hannu havutu, & su in possessioni cum licentia, & auctoritate di lu Vicerè, Ki contenti, ki tantu digia slari lo dicto maldenaro fina a tantu, ki sianu satisfatti li dicti Chitatini tantu di li interessi, quantu di lu debitu princhipali, per tantu sia sua merci confirmari tali concessioni facta per lu dictu Vicerè, consideratu, Ki tuettu lu creditu di la dicta Chitati sta in quissa possessioni di lu maldenaru, & cussi attendendu a li dicti Chitatini quillu, Ki per lu Vicerè, & Jurati di la Chitati li sū promisu plui abilimenti, & promptamenti si pò attrahiri dinari per subventioni di la dicta Maestati, quando bisogno ferrà, quibus solutis liberè auctoritate propria la dicta Università pocza tolliri, & livari lu dictu maldinaru. Placet Regiæ Majestati.

11. Item supplica la dicta Università peroki li tempi passati si havi paturu di frumentu, & havindu caduru tali inconvenienti, & per non viniri plui a patirindi, supplicaru a lu Vicerè, Ki li plachissi fari una concessioni juridica di tuetti quilli Persuni, Ki havissiru li phegi, per usu di mandra volendu li Chitatini per fari massaria per abundari la dicta Chitati di frumenti fussiro preferuti a quilli, Ki tinissiru ad strascetu per mandra pagandu a li Patroni di li Phegi tantu, quantu quillu; ki divinu haviri di quilli, Ki li hannu per usu di mandra, & cussi lu dictu Vicerè informatu de la veritati, & vissu lu grandi beneficiu, Ki indi risultava a la dicta Chitati, sichi la dicta provisioni, & concessioni; per tantu sia sua merci vuliri confirmari tali concessioni facta

facta per lu Vicerè consideratu lu grandi beneficiu , kindi resoluta a la dicta Chitati , ki tali Chitatinu non fa massaria , ki essendu tali provisioni indi farrà , & cussi la dicta Chitati abundirà di frumentu , ki è lu princhipali subsidiu Ki pocza haviri. Placet Regiæ Majestati in Territorio , & districtu Urbis Panhormi .

12. Item supplica la dicta Universitati a la dicta Maestati , peroki in lu Regnu si smauteru tuetti li majuri parti di li frumenti vechi , & lu annu passatu per tuettu non fussi stata ricolta , & lu annu presenti malissima staxuni , di siminari undi si ha seminato pocu quantitati di frumentu talitèr , Ki si dubita non chi essiri penuria di frumentu lu annu da viniri , & caristia grandi in suo Regno , & perki sua Maestati , non essendu stata avisata di li supradicti raxuni ; porria conchediri , la tractura di Portura di Sicilia , per tantu sia sua merci providiri comu è solita sua Maestati , a cui sta tuetta la provisioni di soi Vassalli , per modu Ki lu dictu so Regnu non vegna a tali penuria , & Ki tali extractioni non si faccia , & per consequens patendu lu Regnu ; patiria la dicta Chitati . Regia Majestas providebit secundum opportunitatem , & concurrentiam temporum .

13. Item la dicta Universitati supplica a la dicta Maestati , perki alcuni Chitatini in li tempi passati havissiru havutu Privilegiu , seù speciali gratia di la sua Maestati , Ki fussiru franki di lu districtu di la cabella di la carni , la quali si divia in quillu tempu a la sua Maestati , & in quissa possessioni havissiru stati sempri , mentri fù la dicta cabella in putiri di la dicta Maestati , & da poi essendu la dicta cabella conchessa per la dicta Maestati a Misseri Joanni di Liria , a li dicti Chitatini fussiru stati privati li dicti gratii , & Sua Maestati quandu duna , oi fa gratia ad altru , sempri si hà accostumatu reservari la raxuni di li altri , giusta omni ordini di raxuni , consideratu ki si tali gratia , usavanu in lu tempu di la cabella , ki era in putiri di la dicta Maestati , majurimenti si divi osservari , & manuteniri li dicti Chitatini in loru possessioni , & gratii , hora Ki è in putiri di lu dictu Misseri Joanni , per tantu sia sua merci tali gratii , & concessioni facti a li dicti Chitatini in loru possessioni osservarli , & tornarili , non obstanti , ki provisioni alcuna chi fussi stata facta in contrariu , oi saltem providiri Sua Maestati ki la dicta causa sia remisa in justitia , & essiri auditi li dicti Chitatini in loru raxuni , non obstante guidaticu ki fortè lu dictu Misseri Joanni vulissi allegari. Placet Regiæ Majestati , quòd illis servetur libertas , qui ante concessionem factam dicto Joanni de Liria

franchi erant, & liberi à præstatione dictæ gabellæ tractabantur, & non aliis.

14. Item supplica la dicta Università, peroki per antiqui Privilegii, & observantii sia, ki li Chitadini di la dicta Chitadi portandu mercantia in Jenua, fussiru franki di omni dirictu di cabella, accussi comu li dicti Ginuisi su franki in Palermu, & novitèr li dicti Ginuisi non advertendu a li beneficii, kindi richipero a la dicta Chitadi, di loru franchicza hannu pagari li dicti Chitadini a la dicta Chitadi comu mai tali franchicza havissiru havuta, & per tantu sia sua merci providiri, accussi comu esti solita Sua Signoria, per modu ki li dicti Chitadini non sianu vexati contra omni dirictu di raxuni, immo sianu tractati cussi comu su tractati Ginuisi a la dicta Chitadi. Placet Regiæ Majestati cunctis remediis super contentis in dicto Capitulo providere indemnitati supplicantium.

15. Item supplica la dicta Chitadi ki sia sua merci ki si Sua Maestati havi a providiri di lu pisari di la carni, vuliri primo providiri di dari ordini di haviri boni moniti, perki non providendu primo a li boni moniti; si impachiria lu commerciu, & mercantii non si porriann fari, & parendu ad Sua Maestati, arricorda la dicta Università a la dicta Maestati, Ki si dassi ordini di bacciri carlini in la dicta Chitadi, ki attisu lu concursu di li mercantii, & muniti, Ki è a la dicta Chitadi, finali cosa sarria fari tali ordini, nentidiminu tuctu si rimecchi ad Sua Maestati, la quali megliu a czo providirà, comu è solita sempri fari. Regia Majestas cum deliberatione providebit.

16. Item peroki comu Vostira Maestati sapi la Ecclesia di Sancta Maria di la Miraglia di la dicta Chitadi esti intèr cætera unu preciusu jocali in toto Orbe, & proptèr paupertatem Monasterii di la Martorana, a lu quali la dicta Ecclesia esti annexa, non la potendu reparari veni a ruina, & totali destructioni, & quistu per causa ki li renditi di la dicta Ecclesia su di lu honestu Misseri Almagno Chentru di la vostra Cappella di Sanctu Petru lu Palaciu, per tantu ne fortè temporibus ejusdem Majestatis la dicta Ecclesia si vegna a dextrudiri, & disfari, immò ob Dei, & ejus Matris reverentiam, & bonum nomen di la dicta Maestati, supplica la dicta Università, ki sia sua merci a lu dictu Misseri Almagno providiri di altru equivalenti beneficiu, oi majuri in excambiu di la dicta Ecclesia, & li renditi di quilla farili conferiri per lu Sanctu Patri insembra cum la dicta Ecclesia a lu prefatu Monasteriu di la Martorana, aczoki la Abbatissa, &

sa; & Procuraturi di lu dictu Monasteriu di li dicti introiti poczanu reparari, & conservari la dicta Ecclesia, & non permittiri Ki funditus si vegna a disfari. Placet Regiæ Majestati.

17. Item peroki la dicta Ecclesia fù data per lu Cultu Divinu principalitèr, & subsequenter per potirifindi conservari, & lu tectu, seù cohoperticzu di la Ecclesia di Sanctu Simuni dintru la dicta Ecclesia tuctu veni abaxu, & ad ruina, & lu dictu Monasteriu non è abili a putiri reparari; supplica etiam la dicta Universitati Ki interim la Vostra Maestati providirà a lu dictu Misseri Alamagnu di lu excambiu, Ki si poczanu prindiri tantu di li dicti introiti di la dicta Ecclesia Ki si pocza reparari lo dicto cohoperticzu. Deliberabit Regia Majestas.

Tenore igitur præsentis nostri Privilegii cunctis temporibus valituri de certa nostra scientia, & consultè, præviaque nostri Consilii deliberatione digesta, præinserta omnia, & singula Capitula juxta responsiones, decretationes, atque provisiones in fine cujusque unius eorum descriptas, pariter, & notatas, Vobis dictis Oratoribus, & Universitati, ac singularibus Personis, & Habitatoribus dictæ Urbis Panhormi concedimus, donamus, & gratosè elargimur. Mandantes propterea Magnificis, Nobilibus, & dilectis Consiliariis, & fidelibus nostris in eodem Regno Siciliæ ultrà Pharum, Viceregi, Magistro Iustitiario, Locumtenenti, Magistro Secreto, Thesaurario, Conservatori nostri Patrimonii, seù ejus officium Regenti, Advocatis, & Procuratoribus Fiscalibus, Algoziriiis, Secretis, & Magistris Procuratoribus, nec non Capitaneo, Prætori, Secreto, & Magistro Procuratori dictæ Urbis, cæterisque universis, & singulis Officialibus, & subditis nostris, majoribus, & minoribus, quocumque nomine nominatis præsentibus, & futuris de certa nostra scientia, expressè, quatenus nostrum hujusmodi Privilegium, ac præinserta omnia, & singula Capitula juxta responsiones, decretationes, & provisiones in fine cujusque unius eorum descriptas, pariter, & notatas, Vobis dictis Oratoribus Universitati, Civibus, Habitatoribus, & singularibus Personis dictæ Urbis Panhormi teneant firmitèr, & observent, tenerique, & observari faciant inviolabilitèr per quoscumque, & non contrafaciant, aut contravenire permittant ratione aliqua; sive causa. In cujus rei testimonium præsentis fieri jussimus nostro communi sigillo dicti ulterioris Siciliæ Regni pendenti munitas. Datum in Civitate Puteolorum Die Undecimo Aprilis Quartædecimæ Indictionis Anno à Nativitate Domini, Millesimo Quadringentesimo Quin-

Quinquagesimo Primo. Hujus Regni nostri citerioris Siciliae Anno Decimo Septimo, aliorum verò Regnorum nostrorum Trigesimo Sexto. Rex Alphonsus. Vidit. P. Conservator generalis! Vidit Guillelmus Puiades Conservator Siciliae. Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda, & viderunt Regii Patrimonii Conservatores.

*CONFIRMAT ORDINATIONEM DE NOVO FACIENDI
locum animalia macellandi, & jugulandi in Trappeto
Joannis de Crastono propè Papyretum; quam
voluit perpetuò servari.*

Anno
1452.

OS ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIAE CITRA, ET ULTRA PHARUM, VALENTIAE, HIERUSALEM, UNGARIAE, MAJORICARUM, SARDINIAE, ET CORSICAE, Comes Barchinonae, Dux Athenarum, & Neopatriae, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritaniae. Actibus nostrorum Fidelium decorem, & commodum ipsorum maxime concernentibus libenti, ac prompto animo suffragium nostrae confirmationis impendimus: ut nostra erga illos Benignitas apertissime sese ostendat, & ipsos actus debitis praesidiis efficacius roboremus. Sanè pro parte Unversitatis, & Hominum felicitis Urbis Panhormi fuit Nobis reverentè expositum, quemadmodum diebus haud longè praeteritis Officiales dictae Urbis Panhormi, quibus cura decoris, & commodi Reipublicae, & conservationis valetudinis corporum incumbit, praemeditantes, quòd carnes animalium, quae macellantur, & fiunt tam in macello magno ipsius Urbis in nobiliiori situ Urbis à priscis diebus locato, propter vicina loca populata, & aquas fluviales inde defluentes, per quas stercore, & cunctae immunditiae ab universis domibus secus flumen degentibus immittuntur, & quòd deterius est, ipsis aquis domorum purgamentis involutis carnes ipsae animalium ibidem mactatorum sordidantur, quàm alibi intrà eandem Urbem improvidè, & minus commodè aguntur, & quòd tam Incolae, quàm reliquae Personae degentes, & transeuntes oletum recipiunt circumquaque, & etiam pro evitandis scandalis, & damnis, quae saepè causa animalium conductorum per Urbem ad loca macellorum evenerunt, sagaci cura convenientem, & aptiorem locum procuraverunt, in quo

quo possint mundè, & securè carnes fieri, & animalia jugulari ; (qui situs est in extrema parte Urbis aquarum mundarum, & mundantium) amœnitate decorum, remotum ab habitatione Urbis prope Pipiretum, & aliis finibus limitatum, possessum per nobilem Joannem de Crastono, in quo exercet opus trappeti cannamelarum cum variis officinis circum circa. Qui quidem Officiales eorum optato, & bono proposito locum dare cupientes, cum eundem Joannem Patronum ejusdem trappeti super concessione ipsius requisivissent, an scilicet vellet eundem locum Universitati prædictæ in emphiteusim, & ad annum censum concedere, & ulterius exponere de proprio in servitium dictæ Universitatis pro fabrica, & aptamento dicti loci, pro prædicto usu faciendi, & jugulandi carnes, eo usque ad uncias quinquaginta, de quibus dicta Vniversitas obligatur ad annum censum uncie unius pronunciis decem exolvendis per eundem Joannem, ipse Joannes considerans petitionem eandem esse satis congruam, & rationabilem, hocque fore bonum utile, & decus dictæ Urbis, & eandem promissionem per eosdem Officiales sibi factam fore fructuosam; devenit ad nonnulla pacta in infra mentionato instrumento contenta cum Officialibus ipsis de loco prænominato, præcedentibus primo auctoritate, licentia, & mandato Magnifici Viceregis nostri in eodem Regno, virtute quarumdam literarum ipsius Viceregi directarum, Prætori, Juratis, & aliis Officialibus, & Personis dictæ Urbis, ad quas spectet, ut asseritur; datarumque Panhormi Vigesimo Secundo Mensis Decembris Quintædecimæ Indictionis Anni Millefimi Quadringentesimi Quinquagesimi Primi, ad quas Nos referimus, prout hæc, & alia quamplurima in quodam publico instrumento clauso per Notarium Nicolaum de Aprea die decimo mensis Januarii quintæ decimæ Indictionis anni præsentis, & infra scripti, ad quos Nos referimus, seriøsius, & latiùs enarrari asseruntur. Qua propter supplicato Nobis humiliter pro parte dictæ Vniversitatis, & Hominum Panhormi, ut dictam ordinationem, ac instrumentum præmentionatum, omniaque, & singula in eo contenta laudare, ratificare, confirmare, approbare, ac nostræ confirmationis munimine roborare dignaremur; Nos hujusmodi supplicatione benignitèr admissa respectum maximè, & considerationem habentes ad utilitatem maximam, quàm ex hujusmodi ordinatione tam nostris gabellis, quàm Vniversitati, & Hominibus prædictis resultare percepimus, serie præsentium de certa nostra scientia deliberatè, & consulto præfatam ordinationem, ac præmentionatum instrumentum, omniaque,

N n n

& fin-

& singula in eo contenta , quatenus ritè , ac rectè processerint , & veris existentibus prænaratis , laudamus , ratificamus , confirmamus , approbamus , ac nostræ confirmationis munimine roboramus , auctoritatem paritèr , & decretum nostrum eisdem interponentes , volentes , & decernentes , quòd tam prædicta ordinatio , quàm hujusmodi nostræ confirmationis gratia sit semper , & omni futuro tēpore efficax , stabilis , & regalis , nullumque dubietatis involucrum , impugnationis obiectum , aut diminutionis incommodum quomodolibet pertimescat , juribus tamen gabellarum nostrarum , & aliis quibuscvis salvis , & illæsis semper remanentibus . Mandantes propterea per has easdem de dicta certa nostra scientia , & expressè sub obtentu nostræ gratiæ , & amoris Magnifico , Nobilibus , & dilectis Consiliariis , & fidelibus nostris Viceregi in dicto Sicilia ultra Pharum Regno , Magistro Iustitiariorum , ejusque Locumtenenti , Iudicibus Magnæ Nostræ Curiæ , Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori nostri Patrimonii , seu ejus Officium Regenti , Capitaneoque , Prætori , Iudicibus , & Juratis dictæ Urbis Panhorni , cæterisque aliis Officialibus nostris , & Personis quocumque Officio , titulo , auctoritate , & potestate fungentibus , in dicto Regno Sicilia constitutis , ipsorumque Officialium Locumtenentibus , præsentibus , & futuris , quatenus tam præmentionatam ordinationem , quàm præsentem nostræ confirmationis gratiam , omniaque , & singula in eis contenta ; teneant firmitèr , & observent , tenerique , & observari inviolabiliter ab omnibus faciant , atque mandent juxtà ipsarum seriem , ac tenorem ; Cauti de contrario , si gratia nostra illis cara est , iramque , & indignationem nostram cupiunt non subire . In cujus rei testimonium , præsentibus nostras literas fieri jussimus , nostro communi sigillo pendenti munitas . Datum in Civitate nostra Puteolorum die ultimo Februarii Quintæ Decimæ Indictionis Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo , hujus citrà Pharum Sicilia Regni Anno Decimo Octavo , aliorum verò Regnorum nostrorum Trigesimo Septimo . Rex Alphonsus . Vidit P. Conservator Generalis . Vidit Guillelmus Puiades Conservator Sicilia . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda , & viderunt Regii Patrimonii Conservatores . Registratum .

1. OFFERTUR CONTRIBUTIO , ET PETITUR NE GRA-
vetur Universitas novis oneribus . 2. Exemptio à gabella fundacagii .
3. Repetitur prima petitio . 4. Ne publici Notarii , qui Capitulum
ordinatum per Fridericum Tertium contraxerint , amplius molesten-
tur . 5. Petitur facultas cudendi Alphonsinos , & monetam auream .
6. Ut impediantur onera imposita à Prælatiis , & Factoribus Ecclesiæ
Monregalensis de cultura Terræ . 7. Ut solutio pro Gabella Cannæ-
melarum fiat Mense Augusti . 8. Ut estimatio prædictæ gabellæ Can-
namelarum fiat mense Maii in forma juridica . 9. Ne usura , &
seniori tribuantur contractus aliqui .

Anno
1453.

CAPITULA REGIÆ MAJESTATI OBLATA

pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhormi.

1. In primis la dicta Universitati di la felichi Chitati di Palermu , comu sempri prompta ad serviciu di sua Sacra Maestà , obediendi ad tuetti soi comandamenti , li offeri voliri contribuiri a la rata di li chentu chinquanta mila florini ad si contingenti di la munita di quistu Regnu di la summa di li ducentu milia florini proferri per lu Regnu per lu recattu di lu Regiu Demaniu , dummodo , ki la dicta Chitati hagia a contribuiri per quilla rata , & quantitati , ki contribuixi ad laltra collecta da pagari per la Universitati per la vinuta di D. Petru di Cardona , & in quilli tempi , & di czò attenti li servicii , in li quali questa Chitati sempri è stata prompta ; sia sua merci non la vuliri plui gravari , ità tamen Ki la sua Sacra Maestati hagia a conchediri , & confirmari li Capituli , & gratii , & adimandi infrascripti . Super contentis in præsentì Capitulo plenè prospectum est per Capitula Regni noviter promulgata , ideo stetur illis .

2. Item supplica la dicta Universitati ad sua Sacra Maestati per li grandi cabelli , & gravicii , li quali quista Chitati susteni , & havi sia sua merci in tuettu livari , aboliri , & annihilari la nova cabella di lu fundacu , ità quòd ne Chitadini , ne Furisteri siano tenuti a la dicta cabella , perki li Furisteri pagassiru per via indirecta si verria la mercantia ad plui vindiri , & serria majuri gravicia di la dicta Chitati , havendu ancora respectu , Ki la cabella di la Dohana imposta in locu di la dicta cabella di pili , & merchi grossa plui , Ki in altru locu di lu Regnu , in li quali comprindinu omni cabelli , la quali cabella di Fundacaju serria in li altri cabelli plui tostu dannusa Ki commoda a la Regia Curti . Placet Regiæ Majestati .

Item

3. Item supplica la dicta Vniversitati ad sua Sacra Maestati Ki sia sua merci de cœtero non imponiri, oi fari imponiri altra gravicza impositioni, oi gravamenti alcuni tantu in universalì, quantu in particulari a la dicta Chitati. Placet Regiæ Majestati præter quam cum voluntate Vniversitatis ipsius, aut majoris partis illius.

4. Item supplica la dicta Vniversitati ad sua Sacra Maestati, Ki sia sua merci sì, & in quantum li Notari publici di quista Chitati havissiru contravinuta per ignorantia, scientia, oi qualsivoglia altra causa a lu Capitulu diu ordinatu per Rè Fridericu Tertiu, sianu remissi, & perdonati, stanti li contracti loru haftenus facti in eorum robore, & quòd de cœtero non sianu tenuti denunciari ultrà triduum li contracti, & cauteli di li parti a li Cabellori di li possessioni, ma sulamenti si usi, & sianu tenuti ad riqueta di li Cabellori dari la informationi comu, & sempri è statu solitu usari da anni sissanta in cza. Super contentis in præsentì Capitulo jam alias per Regiam Majestatem est provisum per Capitula Regni novissimè promulgata, quibus stetur.

5. Item supplica la dicta Vniversitati ad sua Sacra Maestati, Ki in quista Chitati, undi è copia di persuni facultati, & prompta, si pocza bœturi, & cognari munita non solita cognari in lu Regnu senza prejudiciu, & gravicza di la nobili Chitati di Misfina comu fu Alfonso, & munita di oru. Super contentis in præsentì Capitulo plenè prospectum est in Capitulis Regni per Regiæ Majestatem novitèr promulgatis, quibus provisionibus stetur.

6. Item supplica la dicta Vniversitati ad sua Sacra Maestati, Ki sia sua merci, & clementia, vuliri advertiri a li grandi, & extremi necessitati, in quali spissu quista sua Chitati di Palermu occurrì per la renitentia, & carentia di li frumenti, & victuagli, & tali fiata si veni ad grandi inconvenienti, & quistu intraveni, ki li Chitatini per li grandi gravicii, & enormi molestii, extorsioni, & insoliti pagamenti, li quali usanu li Prelati, & Facturi di la Ecclesia di Monreali contra l'antiqua, & bona, & laudabili consuetudini di la dicta Ecclesia, la quali era solita sulo prindiri li ordinarii terragii in li massarii, & herbagi, non dandu altri graviczi di junta, ne ancora di nova misura, ma solamenti soliti prindiri, comu per raxuni di constitutioni è statu cum lo tunminu generali di quistu Regnu in li parti di Valli di Mazzara, ancora usanu una nova importabili cabella contra li dicti Chitatini da Arrantaria, oi Camparia, di la quali quista Chitati fù, & è exempta, & in li Massarii antiquitùs statuti solinu

solinu fari adjungimenti di arati , & novu additu , oi incantu , undi per quisti tali , & tanti graviczli li Chitatini abandonanu loru Massarii , & non havendu altri terreni ubi commodè li poczano fari per li camini lontani , cussi veni quista Chitati ad patiri , & tali fiata ad extrema necessitati , & fami , & da czò ancora resulta assai dannu in la Ecclesia , non si potendu fari li debiti massarii , per tantu sia sua merci providiri , & fari ordinari , ki li Chitatini poczanu fari loru massariczli , & tantu sianu tenuti pagari li ordinarii terragii secundu l'aratati senca junta , oi altru additu , oi incantu , & livari via omni rantaria , & camparia , pagandu , & refachendu lu dannu , si dammaju intervenissi per cui lu intervenissi , non obstanti ki tali fiata per necessitati , & controversia di staxuni , loru meçtanu alcuni arata per putiri a lu tempu debitu seminar , & poczanu usari loru antiqui libertati , & di czò sequitiria grandi utilitati , & commodu a la Ecclesia per lu multiplicari di Massarii , & quista Chità ferà libera di tanti periculi , & extremi necessitati , li quali occurrinu per tali defecti , & causi. Vicerex , vocatis , vocandis , omnino provideat de justitia super contentis in præfenti Capitulo .

7. Item supplica la dicta Università ad sua Sacra Maestati, Ki in la dicta Chitati la majuri trafica , Ki ogi occorra , estli lu exercitiu di li cannameli , & quillu da lu quali per li extractiوني la Regia Maestà , & sua Curti conseguita majuri utilitati , & per lu espressari di lu pagamentu di la cabella di li cannameli , la quali riquedi ad tempu , ki li czuccari non su extracti de mense Marcii , quo tempore si plantanu etiam li cannameli , & fà di bisognu plui dinari , & sic li Chitatini bisognanu isvindiri , & isviliri li preczi di li czuccari ad putiri suppliri undi occurri , & sequita la Curti majuri interessu per li minu preczi in li soi cabelli , & etiam a la cabella di li cannameli , fachenduni minu quantitati ; per tantu sia sua merci providiri , & ordinari ki lu pagamentu di la cabella di li cannameli undi si sulia fari de Mense Marcii si faccia , & digia fari de mense Augusti , in lu quali tempu li czuccari su extracti , & li Chitatini plui habili ad suppliri ad tuçto , & di czò la Regia Curti in li soi cabelli conlquitirà maiuri utilitati tantu per li boni precii , quantu per la quantitati , declarandu ki quistu sulu è dilationi di quattru misi per unu annu , per Ki da poi tantu estli di Augustu in Augustu , quantu di Marczu in Marczu , & supra czò di alcuni altri causi raxiunivili in quistu havimu plenè informatu lu Magnificu Con-

O o o o

serva-

E. e

servaturi, & lo nostro Ambaxaturi, Vicerex dicti Regni, & Conservator generalis Regii Patrimonii super contentis in presenti Capitulo, consideratis, considerandis, nomine, & pro parte eiusdem Maiestatis provideant, ut eis fuerit benevolum.

8. Item supplica la dicta Università ad sua Sacra Maestati peroki la stima di li Cannameli, & campi in lu tempu Ki la cabella era di la Regia Curti, si soia fari de mense Madii, quo tempore li estimaturi potianu ben canuxiri, & discerniri li disetti di li campi, dapoi fo trasportata in altru tempu, perki accadinu alcuni erruri, per li quali li Chitatini patinu dannu, & interesse; Sia soa merci providiri, & ordinari, Ki tali extima si digia fari in lu tempu predictu de mense Madii, in la quali extima comu de iure in om ni cosa, ki passa per extima divinu intervenire Persuni ab utraque parte electi, degianu concurriri, & intervenire persuni idonei, & non suspecti electi tanta per la Regia Curti, oi Magnifico Marchisi, quantu per la dicta Università, aczò Ki nulla di li parti si pocza licitamente gravari, & unu Notariu publicu, idoneu, & di bona fama, lu quali hagia annotari tuetti li extimi Ki si farrannu, & dari li copii, a cui la dimanda per evitari li erruri, & scandali, li quali si solinu tal volta accadiri in tal casu. Placer Regiæ Majestati, quòd extimatio cannamellarum fiat tempore quo niebat cum Gacella ipsa erat penès Curiam. Et quod huiusmodi extimatio scribatur per Notarium publicum, & reducantur apud acta in memorialibus, seu registris officii sui, & quòd de ea tradatur copia parti cuius intererit, si eam habere voluerit, & si de huiusmodi extimatione quispiam senserit se gravatum, reccurrat ad Viceregem, qui indilate nullo verbo, & sine scriptis, partibus jus reddat.

9. Supplica la dicta Università ad sua Sacra Maestati, Ki per li grandi sachendi, & exercitii ki si fannu in la dicta Chitati, & potissimè in lu exercitiu di li cannameli, & altri sachendi, & non potendu commodiùs, & cum minu interesse trovarli li Chitatini dinari exceptu per via di subjugari loru possessioni, & beni, & cum tempu di gratia vindirili, per suppliri li Chitatini ad loru necessitati, per evitari lu grandi, & importabili interesse, ki interveninu ad prindiri dinari ad cangi, & ad chivimenti, & dapoi esti in dubio revocati tali contracti di vendicioni, & subjugationi di possessioni esseri feneraturi, & usurarii, & li Judichi audinu taii causi, & cussi veninu li Chitatini, essendu vexati in taii causi, non putiri trovarli tali subvenimenti in loru sachendi, & veninu minu li exercitii, & di czò conseguita la
Regia

Regia Curti grandi interesse , & a li parti damnu , cessandu loro arbitrii ; per tantu sia di sua merci providiri , & declarari tali subventionali contracti , & subiugationi , oi venditioni di possessioni cum tempu di gratia , quandocumque , & quantumcumque li precii sianu baxi , & ancora ki sianu soliti fari soliti contracti li Chitadini , non essiri contracti feneraticii , ne usurarii , ad tali causi in iudicio , nec extra si pocza per nixuna via formari , ne audiri processu tam de præterito , præfenti , & futuro , & si alcuni indi fussiru auduti , sianu havuti per nulli , & revocati ; altramenti non fora cosa possibili trovarì subvenimentu in tali fachendi occurrenti in la dicta Chitati , nisi cum grandi , importabili interesse , & damni . Jam super hoc provisum est in Capitulis Regni , quibus fletur . Rex Alphonsus . Concessa fuerunt infra scripta Capitula juxta decretationes in fine cujuslibet ipsorum appositas per Serenissimum Dominum Alphonsum Aragonum , & utriusque Siciliæ , &c. Regem . In Castello Civitatis Neapolis die decimo nono Novembris Primæ Indictionis , Anno à Nativitate Domini Millesimo , Quadringentesimo , Quinquagesimo Secundo . Dominus Rex mandavit mihi Arnaldo Finolleda , & viderunt Valentinus Claver Vicecancellarius , Jacobus de Pilaija Fisci Patronus , & P. Regii Patrimonii Generalis Conservator . Vidit Valentinus Claver Vicecancellarius . Vidit P. Conservator Generalis . Vidit Jacobus Pilaija Fisci Patronus . Registratum . Præscripti Privilegii emanatæ fuerunt proregiæ executoriæ in forma debita , & expeditæ Panhormi Quarto Decimo Martii Primæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo , Quinquagesimo Tertio .

REMIT-

REMITTIT IDEM DOMINUS REX CIVITUS, ET PERSONIS omnibus dictæ Urbis crimina omnia, atque delicta, ac pœnam in quam fortè incurrerint ob præficam, & commercium Florentinorum, aliorumque ejusdem Majestatis Emulorum, ac ob contraventionem bannorum per Curiam emissorum, ac fraudes Dobanarum, & gabeliarum Regiarum, nec non ob monetam expensam non ponderatam.

Anno
1456.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Regno Siciliæ Magnifico, & nobilibus ejusdem Regni Magistro Iustitiario, ejusque Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curiæ, cæterisque universis, & singulis Officialibus, & Commissariis Regiis, cujuscumque status, gradus, præminentia, & autoritatis fuerint, ad quas præsentibus pervenerint, & fuerint quomodolibet præsentatæ, tam præsentibus, quàm aliis successivè futuris jurisdictionem omnem, ac merum, & mixtum imperium, quo ad cognitionem, & executionem omnium criminum, & delictorum, vel alicujus ex eis, & eorum pœnæ impositione in prædicta remissionem contentorum, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhormi fuit Nobis exhibita, & reverentè præsentata quædam Regia provisio cum executoria Magnifici Conservatoris generalis data Neapoli in Hospitio suæ residentia Die Vigesimo Septimo Mensis Martii proximè præteriti tenoris sequentis. Nos Alphonsus Dei gratia Rex Aragonum, Siciliæ citrà, & ultrà Pharrum, Valentia &c. Universis, & singulis præsentis seriem inspecturis tam præsentibus, & futuris; opus in Nobis egregium, clementia suadente, perficimus, si lapis interdum, & per lubrica culpæ deliramenta cadentibus ad sublevantia remedia citò se nostra manus habilitat, & indulgemus obnoxii veniam post reatum, sanè quia intèr quædam Capitula per Nos concessa, & indulta Universitati, & Hominibus tam in genere, quàm in specie nostræ felicitis Urbis Panhormi est Capitulum tenoris sequentis. Item supplica la dicta Universitati ad sua Maestati, Ki sia sua merci conchediri, & fari gratia, & remissioni plenissima di tucti culpi, & delicti commissi, & perpetrati directè, vel indirectè, scientèr, vel ignorantèr per fina a questu di per tucti Chitadini, & Habitaturi di la dicta Chitati, & altri commoranti in Pa-

in Palermu di qualsivoglia Nationi contravenendu a tuetti, & singuli banni edicti prohibitioni, & provisioni perali facti per sua Maestati, & soi Officiali sub quacumque verborum forma, & quibulvis pœnis etiã si veniret pœna publicationis bonorum, seu major pœna, per virtuti di li quali banni, edicti, prohibitioni, & penali provisioni non si pocza prochediri contra li dicti Chitadini, Habitaturi, & Foresteri via inquisitionis, accusationis, denunciationis, aut alia quavis via, immo tuetti, & qualsivoglia contraveniẽti a li banni, prohibitioni, provisioni, & ordinationi predicti sianu, & intendantusi remissi, & absoluti, & si in aliquo contrà eos fussi processio etiam usque ad sententiam, & executionem; sianu revocati, & ad pristinum omnia reducantur. Placet Regiæ Majestati hujusmodi remissionem facere de quibulvis pœnis de quibus antè adventum Leonardi transactio, compositio, seu executio facta non sit, quas prædicti forte incurrerint, & contraveniendo quibulvis bannis, edictis prohibitionibus, & provisionibus pœnabilibus, practicando scilicet, contrahendo, vel negotiando, aut quidquam aliud agendo cum Florentinis, vel aliis prohibitis Personis, aut de, & super quibulvis rebus prohibitis contrahendo, vel res ipsas prohibitas immittendo, aut illis quomodolibet utendo, aut res, bona, & jura quæcumque minimè indicando, aut denunciando Curia, aut monetas non ponderando, recipiendo, vel expendendo majori pretio, prout hujusmodi bannis, edictis, & provisionibus mandabatur, aut quidquam agendo in fraudem, seu præjudicium Dohanarum, & quarumvis gabellarum, à quibus tamen excipit, & penitus eadem Majestas excludit Petrum Gajetanum, ejusque Factores, Procuratores, Ministros, atque negotiorum Gestores, nec non Mercatores, & Banqueros, qui ex eo, quòd impetebantur, seu impetendi erant, quòd monetas non ponderassent, recepissent, vel expendissent, ut præmittitur, quinque mille ducatos Regiæ Curia mutuaverunt, contrà quos restituti sibi quinque mille ducatis prædictis, Curia ipsa præmissa etiã ratione, seu causa processum jam inchoatum prosequi, vel novum indè iudicium instituere, & prosequi, valeat. Verum si dictos quinque mille ducatos Regiæ Curia remittere, & relaxare voluerint, atque remiserint, & relaxaverint, in præsentì remissione comprehendantur, & remissi de his intelligantur, & sint, ac etiam exclusis ab huiusmodi remissione, & indulgentia Officialibus Regiis salariatis, & salvo Regiæ Curia Iure exigendi iura Dohanarum, & Gabellarum à debitoribus eorum citrà pœnas prædictas, ut supra, remissas, ad alia verò remissio ipsa non extendatur. Volentes

tes itaque cum Universitate prædicta Panhormi , ac etiam cum universis , & singulis Hominibus , & Personis eiusdem benignè , & gratosè agere , ac potius parcere , quàm ulcisci , iuxtà tamen tenorem , & seriem dicti Capituli , & decretationis nostræ in eius pede appositæ , eisdem Universitati , & Hominibus dictæ felicis Urbis Panhormi omnia , & singula crimina , & delicta scilicet contraventionis bannorum per nostram Majestatem emissorum , & factorum prohibentium contractionem cum Florentinis , & aliis nostris Æmulis , eorumque Subditis , ac Factoribus , & Ministris , nec non pœnas fraudum Dohanarum , & quarumcumque gabellarum nostrarum per eos universalitèr , & singularitèr hucusque tam in genere , quàm in specie commissæ , & patratæ , & commissas , & patratas , nec non alia , & quæcumque crimina , & delicta in dicto Capitulo , & ejus decretatione comprehensa dimisimus , & relaxavimus , prout etiam tenore præsentium motu quidem proprio scientèr , & expressè , ac de plenitudine nostræ dominicæ , & absolutæ potestatis indulgemus , remittimus , & penitèr relaxamus , privatim , & publicè dictæ Universitati Urbis Panhormi , ac Hominibus , & Personis ejusdem omnes , & singulos excessus , crimina , & delicta per eos , & unumquemque eorum hætenùs usque in præsentem diem juxtà formam dictæ decretationis acta , commissæ , sive perpetrata , etiam si de illis , cujuslibetque eorum qualitatibus , sive circumstantiis esset in præsentibus clara , & expressa , ac singularitèr , vel nominatim mentio , & notitia faciendæ , & sive de illis , vel ipsorum aliquibus dicta Universitas Panhormi , vel Homines particulares ejusdem fuerint hætenùs delati , seù accusati , aut inculpati , & ex indè contrà Universitatem prædictam , vel aliquem Hominum , vel Personarum ejusdem processum fuerit civilitèr , vel criminalitèr , aut alias quovis modo , nec non pœnas omnes tam corporales , quàm confiscationis , seù publicationis bonorum , quàm alias qualvis pecuniarias , & alias quascumque ipso iure propterea incurfas , nec non bænna , forisjudicationes , condemnationes , & alia quæcumque proptereà quovis modo secuta . Ita quod præmissorum criminum , excessuum , & delictorum , vel cuiuscumque ipsorum , aut aliorum quorumcumque ratione , occasione , vel causa prædicta Universitas , & Homines , aut aliqui , vel aliquis ex eis civilitèr , vel criminalitèr ad instantiam nostri Fisci , seù pro parte nostræ Curie , aut cuiuscumque privatæ Personæ vexari , vel quomodolibet molestari , vel impeti possint , & valeant , ratione quorumcumque criminum , seù excessuum prædictorum , ullo unquam tem-

pore de iure , vel de facto , in Judiciis , vel extrà , privatim , vel publicè in Personis , & bonis , aut aliter quovis modo , iuxta tamen seriem prædicti Capituli , & declarationis in ipsius pede appositæ : pro præsentem remissione habuimus à dicta Universitate , seu eius Ambaxiatoribus pro ea octo mille ducatos currentes ad rationem liliatorum decem pro unoquoque ducato computato , quos Nobis dicti Ambaxiatores nomine dictæ Universitatis gratiosè donaverunt , recipiente illos de nostris ordinatione , & mandato Magnifico , & dilecto Consiliario , & nostro generali Thesaurario Petro Mercader Milite . Qua propter Magnifico , Nobilibus , & dilectis Consiliariis in eodem Siciliæ ultrà Pharam Regno , Viceregi , Magistro Justitiaro , eiusque Locumtenenti , cæterisque universis , & singulis Officialibus , Commissariis nostris cuiuscunque status , gradus , præminentia , & auctoritatis fuerint , ad quos præsentem pervenerint , & fuerint quomodolibet præsentatæ , tam præsentibus , quam aliis successivè futuris iurisdictionem omnem , ac merum , & mixtum imperium , quoad cognitionem , & executionem omnium prædictorum criminum , & delictorum , vel alicuius ex eis , & eorum pænæ impositionem tollimus , & penitus abdicamus contra tenorem dicti Capituli , & decretationis nostræ in ipsius pede appositæ . Abolentes propterea , & abstergentes à prædicta Vniversitate , & Personis , ac Hominibus eiusdem , unoquoque ipsorum omnem infamiae , & ignominiae labem , sive maculam , quam ipsi , & quilibet ipsorum privatim , vel publicè præmissorum causa incurrerint , aut incurrere potuerint , seu etiam incurriscent . Restituentes etiam prædictam Vniversitatem , & quemlibet & Hominum , & Personarum eiusdem quoad prædicta eis remissa plenè restitutionis in integrum beneficio ad honorem , dignitatem , & famam , cum honoribus , prærogativis , præminentis , commoditatibus , & iuribus quibuscunque , itaque per indè præmissa omnia , & singula , quorum Nos dictam Universitatem , & Homines , & alios quoscunque , ac eorum quemlibet , ut præmittitur , remittimus ; obtineant , & habeant roboris firmitatem , illisque ipsi privatim , & publicè universi , & singuli potiantur , fruantur , & gaudeant , ac si nunquam in criminibus , excessibus , & delictis præmentionatis , de quibus per Nos remissi sunt , iuxta formam præmissæ decretationis , incidissent . & nil horum , quæ , ut supra indulgimus , remisimus , & relaxavimus ullo unquam tempore commisissent . Revocantes propterea , cassantes , irritantes , & annullantes de dicta scientia certa nostra , motu proprio , & de dictæ nostræ plenitu-

nitudine dominicæ potestatis, omnia, & singula acta, & scripta præmissorum criminum, excessuum, & delictorum, & cujuslibet eorum, ratione, occasione, sivè causa à Nobis, & quibuscvis Officialibus nostris contrà Universitatem, & Homines prædictos, vel aliquos, aut aliquem eorumdem obtenta, seu emanata, nec non delationes, accusationes, inquisitiones, atque alia quælibet indè secuta, ac etiam processus, & acta quælibet ratione criminum, seu delictorum per Nos remissorum, juxtà formam dictæ decretationis quomodolibet indè subsecutæ, sententiasque fortassè latas, tam interlocutorias, quàm definitivas contrà dictam Universitatem, vel Homines particulares ejusdem. Ità quòd de cætero nullum eisdem Universitati, & Hominibus prædictis, aut alicui eorum præjudicium quomodolibet afferant, vel possint afferre. Sed ex nunc pro nullis, cassis, & irritis prorsus, & omnino habeantur, nullamque de cætero in Judiciis, vel extrà, fidem faciant contrà Universitatem, & Homines prædictos, immo eisdem Universitati, & Hominibus præsentem remissionem iuxtà formam præinserti Capituli, & eius decretationis observent, & à Cunctis faciant inviolabiliter observari, ut superius est dictum. In cuius rei Testimonium præsentem fieri iussimus nostro cummunis sigillo negotiorum Siciliae pendenti munitas, Datum in Terra nostra Traiecti die quinto mensis Maii Quartæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto. Regnorum nostrorum anno quadragesimo primo, huius verò citerioris Siciliae Regni vigesimo secundo. Rex Alphonfus. Yo heleydo la presente, y plazeme, que asi se haga. Dominus Rex mandavit mihi Martorelli. Visum per Thesaurarium generalem, per Jacobum de Pilaiia Proconservatorem generalem, Guilielmum Puiades Conservatorem Regni Siciliae; propterea volentes ut tenemus Regiis obedire mandatis Vobis dicimus, & mandamus quatenus eidem Universitati Privilegium Regium præinsertum exequamini, & servetis iuxtà ipsius seriem, & continentiam plenioram. Datum Panhormi Vigesimo Tertio Aprilis, Quartæ Indictionis. Lop. Ximen Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Joanni de Crapanzano.

MANDAT NEMINEM EXEMPTUM FORE A SOLU-
tione juris maldenarii, ad opus Galea Regie Majestatis contra Turcas oblate, impositi, exceptis in Privilegio nominatis. 2. Remittit etiam id, quod per supra proximum Privilegium remissum est. 3. Prorogat ad annos quinque receptionem possessionum per Civis venditarum pro solutione ducatorum decemmillium, Curie solvendorum. 4. Facultatem dedit Officialibus constringendi omnes in remissione practice Florentinorum, & Regie Majestatis inimicorum, &c. vel quos de eadem se letari voluerint ad contribuendum pro sorte eis contingente, & renovatur oblatio dicta galea armata contra Turcas. 5. Mandat ut omnes Capitula hec servant, & ab aliis servanda curent.

Anno
1456.

ALPHONSUS DEI GRATIA REX ARAGO-
NUM, SICILIE, &c. Vicerex in dicto Regno Sicilie, Magnifico, & Nobilibus ejusdem Regni Magistro Justituario, ejusque Locumtinenti, Judicibus Magnae Regie Curie, Advocato, & Procuratoribus Fiscalibus, nec non Magistris Rationalibus, Magistro Secreto, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, seu ejus Officium Regenti, ceterisque universis, & singulis ejusdem Regni Officialibus, & Personis aliis, ad quos presentes pervenerint, & fuerint presentatae, presentibus, & futuris, Consiliariis, & fidelibus regis dilectis salutem. Pro parte Univerститatis felicis Urbis Panhormi fuerunt Nobis presentata quaedam Regia Capitula tenoris sequentis.

Capituli exhibiti, & presentati a la Sacra Regia Maestati per li humili Subditi, & Vassalli di sua Maestati Fratri Julianu Maiali di lu Ordini di Sanctu Martinu di li Scali di Palermu, Ioanni di Climencza, & Notaru Luca di Lumbardu Ambaxaturi di la felici Citati di Palermu.

1. In primis supplica la dicta Universtitati a la dicta Sacra Maestati, ki si digni, & sia soa merci acceptari la offerta di la Galea cum quilli conditioni, Ki si conteni a la offerta, & Ki nixuna persona di qualsivoglia statu, gradu, & conditioni tantu Officiali, quantu non Officiali sia franca di maldenaru, oy altra impositioni, che imponissi per li collecti, militia, & galea, & per pagamentu di la offerta, oi compositioni novamenti da fari exceptu la casa di lu Illustri Vicerè, lu Reverendissimu Archie-

piscupu , & lu Hospitali grandi tantum . Ki Persuna nulla poc-za introduciri carni di li Margii in la dicta Chitati duranti lu mal- dinaru sub pœna da ordinari per li Officiali di Palermu , ne ator- nu di Palermu , si poczanu fari plui chanki , & vindiri carni ; itatamen , Ki nulla Persuna ni Officiali sia francu di la cabella di la carni contingenti a la Universitati , exceptu Ki non havissi speciali Privilegii di la predicta Universitati . Placet Regiæ Ma- jestati , quòd nemo tam Officialis , quam alius quivis à solutio- ne dictæ impositionis maldenarii , seu alterius cujusvis impositi- onis faciendæ pro substatione dictæ galeæ sit immunis , & exem- pus , præter quàm in Capitulo excepti , & nominati , & præter quàm Magistri Rationales salariati , & non salariati actu continuò servientes , Thesaurarius , Magister Portulanus , Prothonotarius , Magister Secretus , & ordinarius Regii Fisci Patronus , Castel- lanus Castri ad Mare , & Nicolaus de Leophante Miles prouso domus , & familiæ eorum juxta quantitatem taxandam per Offi- ciales ipsius Urbis , habita consideratione , status , & familiæ cu- jusque supradictorum , cum hoc , quòd si per dictam impositi- onem faciendam aliquod præjudicium , vel interesse inferatur Re- giis gabellis ; illud per Universitatem dictæ Urbis Regiæ Curiæ refarciatur : & quòd durante dicta impositione maldenarii super carnibus pro causa prædicta , nullus extra mœnia Urbis in distri- ctu , & territorio , seu jurisdictione ejusdem Urbis possit carnes macellare , neque macellatas vendere , seu vendi tacere , neque ab extra territorium macellatas in dictam Urbem immittere , seu introducere sub pœna unciarum decem applicandarum pro tertia parte Regiæ Curiæ , pro alia tertia parte Universitati , & pro re- liqua tertia parte accusatori , seu denunciatori ; quodque hujus- modi impositione maldenarii pro eadem causa perdurante nullus , sive Officialis , sive alius quivis à solutione gabellæ carnum ejus- dem Urbis de parte ad eandem Urbem spectante sit exemptus , exceptuatis prædictis , & aliis à Regia Majestate , vel ab eadem Universitate super hoc expresse privilegiatis .

2. Item supplica la dicta Vniversitati ad Sua Maestati , Ki sia sua merci conchediri , & fari gratia , & remissioni plenissima , di tucti culpi , & defecti commissi , & perpetrati directè , vel indirectè , scientèr , aut ignorantèr per fini a quistu di per tucti Chitadini , & Habitaturi di la dicta Chitati , & altri Commoran- ti in Palermu di qualsivogla Nazione , contravinendu a tucti , & singuli banni , edicti , prohibitioni , & provisioni penali facti per Sua Maestati , & soi Officiali sub quacumque verborum for- ma , &

ma , & quibufvis pœnis ; etiã ſi veniret pœna publicationis bonorum , ſeu maior pœna . Per virtuti di li quali banni , edicti , prohibitioni , & penali proviſioni non ſi pocza procediri contra li dicti Chitadini , Habitaturi , & Foriſteri via inquiſitionis , accuſationis , denunciationis , aut alia quavis via ; imò tuſti , & qualſivogla contravenienti a li banni , prohibitioni , proviſioni , & ordinationi predicti ſianu , & intendanuſi remiſſi , & abſoluti , & ſi in aliquo contrà eos fuſſi procheſſu etiam uſque ad ſententiam , & executionem , ſianu revocati , & ad priſtinum omnia reducantur . Placet Regiæ Maieſtati huiusmodi remiſſionem facere de quibufvis pœnis , de quibus ante adventum Leonardi tranſactio , & compoſitio , ſeu executio facta non ſit , quas prædicti fortè incurrerint contraveniendo quibufvis bamnis , edictis , prohibitionibus , & proviſionibus pœnalibus , practicando ſcilicet , contrahendo , vel negotiando , aut quidquam aliud agendo cum Florentinis , vel aliis prohibitis perſonis , aut de , & ſuper quibufvis rebus prohibitis contrahendo , vel res ipſas prohibitas immittendo , aut illis quomodolibet utendo , aut res , bona , & jura quæcunque minimè indicando , aut denunciando Curia , aut monetas non ponderando , recipiendo , vel expendendo majori pretio , prout huiusmodi bamnis , edictis , & proviſionibus mandabatur , aut quidquam agendo in fraudem , ſeu præjudicium Dohanarum , & quarumvis gabellarum à quibus tamen excipit , & penitus eadem Maieſtas excludit Petrum Gaetanum , ejulque Factores , Procuratores , Miniſtros , atque negotiorum Gelliores , nec non Mercatores , & Banqueros , qui ex eo quod impetebantur , ſeu impetendi erant , quòd monetas non ponderaſſent , recepiſſent , vel expendiſſent , ut præmittitur , quinque mille ducatos Regiæ Curia mutuarunt , contra quos reſtitutis ſibi quinque mille ducatis prædictis Curia ipſa , præmiſſa etiam ratione , ſeu cauſa proceſſum jam inchoatum proſequi , vel novum indè ludi- cium inſtituere , & proſequi valeat ; verum ſi dictos quinque mille ducatos Regiæ Curia remittere , & relaxare voluerint , atque remiſerint ; & relaxaverint ; in præſenti remiſſione comprehendantur , & remiſſi de his intelligantur , & ſint ; ac etiam excluſis ab huiusmodi remiſſione , & indulgentia Officialibus Regiis ſalariatis , & ſalvo Regiæ Curia jure exigendi jura Dohanarum , & Gabellarum à debitoribus eorundem citrà pœnas prædictas , ut ſupra , remiſſas , ad alia verò remiſſio ipſa non extendatur .

3. Item ſupplica la dicta Univerſitati ad Sua Maieſtati , ki ſia ſua merci peroki per lu pagamenti factu ad Sua Maieſtati de li dechi

dechi milia ducati sù bisogno ad alcuni Chitadini vindiri alcuni lorù possessioni cum tempu di gratia , & lu tempu dura pocu , & divinuli ricattari di lu maldenaru , & non basta ; sia sua merci prorogari lu tempu per altri anni chinqui , in li quali si pocza suppliri a li soi servicii , & a lu recattu di li possessioni predièti. Placer Regiæ Maiestati.

4. Item supplica la dicta Università per exigirli dinari , ki si divinu pagari a la dicta Maestati dogni potestati , & plenum posse , & vices suas dictis Officialibus deputatis di tassari qualsivogla Chitadini , & Foristeri habitanti , & commoranti in Palermu cuiusvis Nationis , secundu lorù meglu iudiciu , & pariri , a li quali Officiali , & deputati omni Officiali maiuri , oi minuri digiano dari omni favuri , aiuto , & consiglio cessando omni dubio , & contradiètionì. Placer Regiæ Maiestati , quòd distributio octomillium ducatorum solvendorum eius Curia ratione remissionis concessæ prætextu contraventionis banni prohibentis contractationem , & practicam cum Florentinis , & aliorum Subditis , & aiorum criminum in ipsa remissione contentorum , cum damnis , expensis , & interesse fiat per nominatos in Capitulo , & deputandos per inculpato , dum tamen dicta distributio fiat inter culpabiles tantum in prædictis in remissione comprehensos , & eos tamen , qui ea remissione se tueri , & lætari voluerint : hoc expresse cauto , quòd si quis tassiam sibi imponendam solveere recusaverit , de quo ei sit plena facultas , à dicta remissione censeatur exclusus , & contrà eum procedatur , prout eadem Majestas per suas literas providebit , ità tamen quod solutio octomillium ducatorum prædictorum facienda Regiæ Curia pro huiusmodi remissione , aliquatenus propterea non diminuatur , nec differatur , & per impetrationi di li supradicti Capituli , & gratii la prefata Università havi factu a la Sacra Regia Maestati la offerta di lu tenuri sequenti videlicet. A la benigna , & grata prepossa facta nupèr in lu Parlamentu generali in lu Ospiciu Regiu di la felichi Chitati di Palermu per lu Illustri Signuri Vicerè da parti di lu invictissimu nostru Signuri Rè , comu zelaturi di la fidi christiana per la gloriosa imprisa contra di lu perfidu Turchu , capitali inimicu di lu nomu christianu , che suprase dendu a la collecta per dui anni proximi da viniri videlicet quintæ , & sextæ Indictionis cum quilla modificationi , & facultati declarata , ad ipso Signuri Vicerè ipsa felici Cità proferi ad honuri di Deu , & di ipsa Religioni Christiana , & ancora preconiu , & obsequiu di la Maestà di lu Signuri Rè , in tali imprisa laudabi-

dabili, & commendabili cum una propria galea armata, & partronizata per soi Chitadini electi, & publicati per soi Officiali, & deputati humilii servituri di Sua Maestà per dui anni, sitantū durirà ipsa sua felichi imprisa, incomenzandu di lu misi di Marczu dicti anni quintæ Indictionis innanci, concurrendu ipsa felichi Chitati cum li gratii, & beneficii, Ki obtenirà lu Regnu di Sua Maestà, intendendusi in la prefata proferta di la dicta galea la rata, Ki contingilli ad ipsa Cità, & a Corigluni di la preposta secundu firrà accordatu per lu Regnu. Regia Majestas acceptat præsentem obligationem dictæ galeæ cum decretationibus supradictis Capitulis factis. Sacra Maestà perki in la proferta predicta fu alcuni paroli obscuri undi dichi, cum quilla modificationi, & facultati declarata a lu vostru Vicere, ne per ventura Vostra Maestà prindissi alcuna dubitationi, fu facta ki di lu maldenaru nulla persuna fussi franca, & deviari li Chanki di li Margi, & Ki li supradesissi a tuetti Fiscalii, & consultari Vostra Maestà. Jam superius responsum est.

5. Item supplica la dicta Vniversitati a la dicta Maestà, Ki omni Persuna Officiali minuri, oi majuri digianu observari, & fari observari li presenti Capituli ad unguem, & non contraveniri aliqua occasione, seu causa, sub poenatium millium ducatorum Regio Fisco applicandorum. Rex Alphonsus. Yo he leydo la presente, y plaseme que asi se haga. Expedita fuerunt præsentia Capitula in Civitate Puteolorum die decimo octavo mensis Martii Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto. Dominus Rex mandavit mihi Francisco Martorell: Visa per Jacobum de Pilaija Pro-Conservatorem generalem, & Guillelmum Puiades Conservatorem Regni Siciliae. Propterea volentes, ut tenemur, Regiis obedire mandatis; Vobis dicimus, & mandamus expresse quatenus eidem Vniversitati Capitula Regia præinserta exequamini, & servetis juxta eorum continentiam plenioram. Datum Panhormi Die Vigesimo Secundo Mensis Aprilis Quartæ Indictionis. Lop. Ximen Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Joanni de Crapanzano. Registratum in Cancellaria. Registratum penès Prothonotarium.

1. *UNIVERSITAS PER SUOS LEGATOS FIDELITATIS juramentum præstat.*
2. *Supplicat ut in gratiam suam acceptet Principem Vianæ.*
3. *Ut confirmet omnia Privilegia, statuta, & consuetudines Urbis.*
4. *Ut restituatur Vniversitati Gabella vini exportis Monasteriis, Ecclesiis, & Civibus pro usu proprio.*
5. *Ut an-*

nullentur Regni Capitula, Ritus, Pragmaticæ, & Privilegia aliarum Civitatum quatenus in præjudicium cedunt bujus Urbis. 6. Petitur abolitio omnium collectarum, & onerum. 7. Ne Fiscus Patronus, Theſaurarius Regius, & Procurator Fiscalis interveniant in Causis Fiscalibus civium. 8. Petitur modificatio gabella Cannamellarum. 9. Contributio in opus Molis maritimæ. 10. Confirmatio venditionis super dirictu Anchoragii. 11. Ut detur facilitas novis incolis Urbis. 12. Nemo, nec ipsi Officiales Regiæ Curie eximantur a gabella carniū exceptis Officialibus exemptis. 13. Cives, & incolæ pro usu proprio in rodere possint in Urbem carnes vivas, & mortuas. 14. Providentia de monetis aureis, & argenteis. 15. Confirmatio, & nova concessio Privilegiorum, & immunitatum Hospitalis Urbis. 16. Abolitio omnium collectarum. 17. Petitur immunitas à gabella juris Cassiæ, sed sine effectu. 18. Civitate donati gaudeant Privilegiis, quibus gaudent oriundi. 19. Nequeat Regia Curia tollere libros à Notariis, Mercatoribus, & similibus. 20. Providentia contra Mauros piratas. 21. Panbormitani sint immunes in tota Liguriâ. 22. Providentia de gabellis impositis à Venetis. 23. Similiter quoad Florentinos. 24. Privilegium civium quoad officia secularia extendatur quoad beneficia Ecclesiastica. 25. Si domino ignorante fabricetur in ejus domo moneta falsa; domus non destruat. 26. Annuletur quodcumque Regni Capitulum cedens contra Privilegia Urbis. 27. Exemptio à dirictu Dobanæ contra molestias Baronum, & Presulum. 28. Petitur quod omnia rescripta quatenus tendunt contra Privilegia, executioni non mandentur. 29. Valentinus Claver pirata processitur, & puniatur. 30. Confirmatio omnium Privilegiorum antecessorum Regum, præcipuè Regis Alphonſi. 31. Lites intra personas coniunctas in primo, & secundo gradu etiam in causis feudalibus, & inceptis componi debent infra mensis arbitrio trium eligendorum: duorum videlicet à partibus, alterius à Juratis, sine ulla ulteriori appellatione, revisione, aut reductione ad arbitrium boni viri.

Anno
1460.

OS JOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, NAVARRÆ, VALENTIÆ, MAJORICARUM, SARDINIÆ, ET CORSICÆ, Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiã Comes Rossilionis, & Ceritanæ. Exhibitis Serenitati nostræ per Reverendum in Christo Patrem, & Nobiles Viros, scilicet Archiepiscopum Panhormitanum, & Chri-

& Chistophorum de Benedictis Legum Doctorem, Consiliarios, & fideles nostros dilectos, & Oratores per dictum nostrum Sicilia Regnum, ac nostram felicem Urbem Panhormi ad Nos destinatos, & missos Capitulis subscriptis; Nos Capitula ipsa in nostro Sacro Consilio perlegi, videri, & recenseri fecimus, & cum dicti Nobis assistentis consilii deliberatione matura Capitula ipsa, & unumquodque eorum decretavimus, decretationesque ipsas in fine cujuscumque ipsorum Capitulorum conscribi fecimus, quorum quidem Capitulorum, & earum decretationum series sunt quæ sequuntur.

Capitula supplicatoria Universitatis felicitis Urbis Panhormi tradita ejus Legatis ad Regiam Majestatem, videlicet Reverendissimo Domino Archiepiscopo Panhormitano, & Domino Christophoro de Benedictis Legum Doctori.

1. In primis la dicta Universitati committi a li dicti Legati debbianu prestari juramentu, ligiu, & homagiu fidelitatis, & vassallagii pro Universitate prædicta, & Civibus ejusdem, Regiæ Majestati.

2. Item supplica la dicta Universitati, Ki sia sua merci richipiri in gratia, & benevolentia lu Illustrissimu Signuri Principi di Viana.

3. Item supplica la dicta Universitati, ki li placza confirmari tucti Privilegii, Capituli, & Consuetudini moderni, & antiqui, liquali poczanu ulari comu fussiru ja concessi per sua Maestati a lu presenti, etiam si fussiru stati interrupti, & si per casu alcunu di li dicti Privilegii, Capituli, & Consuetudini chi insurgissi alcunu dubiu, & maximè per rescritti, & altri comandamenti cum poena, & sinè poena, & provisioni di Sua Maestati, Vicerè, & altri Officiali; dictis casibus si debbia declarari per lu Preturi, & soi Iudichi, & quillu Ki per ipsi sarrà determinatu impunè si debbia exequiri, verum Ki in dubiis s'intendanu sempri declarati in favorem dictæ Universitatis. Placet Regiæ Majestati confirmare Privilegia, statuta, & consuetudines dictæ Universitatis, prout eis hætenus usa est.

4. Item supplica la dicta Universitati, ki sia restituta la cabella di lu vinu cossi comu indebitè, & injustè esti livata per la Curti, di la quali cabella li Monasterii, & li Ecclesii, & Chitadini di la Chitati per usu propriu sianu franki. Placet Regiæ Majestati mandare Viceregi, ut capiat informationes, & illis visis, & examinatis coram eadem Majestate providebitur justitia mediante.

5. Item

5. Item supplica la dicta Universitati, ki tuetti li Capituli di lu Regnu, Riti, & Pragmatici facti per la Diva Memoria dilu Signuri Rè Alfonso, & ancora Privilegii di altri Chitati, & Luchi di lu Regnu di Sicilia, sianu aboliti, & levati quantu tocchassi in damnu, & prejudiciu di quista Universitati. Placet Regiæ Majestati.

6. Item supplica la dicta Universitati, Ki tuetti collecti, imprompti, & gravittii quocumque nomine nuncupentur, & etiàm Fiscali da lu intuettu si digianu livari, comu sichi la Diva Memoria di lu Signuri Re Martinu, & Ki la justitia equalimenti procheja servati li Privilegi predicti. Placet Regiæ Majestati, quòd collectæ non indicantur in dicto Regno, nisi ordinariè, & quòd omnia residua exigenda ex dictis collectis, & donativis gratiosè sint remissa, & relaxata, exceptis, ac deductis quinquaginta uno mille quingentis octoginta sex florenis, duobus tarenis, & quatuor granis monetæ Siciliæ, qui solvi habeant hoc modo, scilicet viginti sex miile in mense Septembris nonæ Indictionis, & in mense Septembris anni decimæ Indictionis medietas restantis quantitatis, & reliqua medietas in mense Septembris undecimæ Indictionis.

7. Item supplica la dicta Vniversitati, Ki lu Advocatu di lu Fiscu, ne lu Regiu Tesaureri, ne lu Procuraturi Fiscali, ne altra Persuna per lu Fiscu non pocza intervenire in lu Regiu Consiglio, mentri si examinanu li causi Fiscali, ne ancora in la collationi di li judicanti di li dicti causi. Placet Regiæ Majestati, quòd serventur Capitula Regni quondam Serenissimi Regis Alphonsi super his edita.

8. Item supplica la dicta Universitati, ki la cabella di li cannameli si digia modificari, perki è multu grandi, e disfa lu arbitriu di li cannameli, di lu quali vivi tuettu lu Regnu, & etiam como paga anno quolibet di lu misi di Marcii; si digia pagare in fine mensis Augusti ejuslibet anni, & ki a lu tempu di la estima di li cannameli sianu electi dui Estimaturi, idest unu per la Regia Curti, & l'altu per la Vniversitati, & ki eo instanti quo fit æstimatio sianu tenuti dari la informationi di la estima. Audito Marchione Girachii fiet responsio.

9. Item supplica la dicta Vniversitati, ki ipsa Regia Maestati contribuixa sopra li soi cabelli in la opera di lu Molu, perki indi resultirà summu beneficiu universali, & utili a li cabelli. Placet Regiæ Majestati, quòd pro constructione Moli dictæ Urbis solvantur Vniversitati, seu Officialibus ejusdem in opera dicti Moli

Moli ordinatis, uncia auri quingentæ monetæ dicti Regni, ad complementum unciarum mille, exsolvendæ de florenis quinquaginta uno mille quingentis octoginta sex florenis duobus tarenis, & quatuor granis, quos Dominus Rex sibi reservat in relaxatione collectarum per eum facta toti Regno. Quas uncias quingentas pro dicto Molo, Dominus Rex mandat exigi in secunda solutione, hoc est in mense Septembris anni decimæ Indictionis proximè futuræ, & mandat dictam Vniversitatem in dictis uncis quingentis dicto tempore absque impedimento, mora, & consultatione contentari, & in deductionem, & compensationem dictarum unciarum quingentarum dicta Vniversitas tunc retinere valeat illam summam, quam pro sua rata solvere debet, residuum verò sibi satisfiat ut supra.

10. Item supplica la dicta Universitati, Ki placza ad sua Maestati confirmari una venditioni di unci dechi l'annu supra lu dictu di lu ancoragiu facta per lu Reverendu Fratri Iulianu, & lu Magnificu Misleri Fredericu Abbatella Deputati per lu Signuri di immortal memoria Don Alfonsu a la constructioni di lu Molu a lu nobili Joanni di Benedictu, la quali è stata facta per unci chentu cum tempu di ricactu quandocumque, li quali unci chentu si convertirannu a la opera, & constructioni di lu dictu Molu. Mandetur Viceregi, quòd viso contractu, postquam non concernit interesse Regis, confirmet.

11. Item supplica la dicta Universitati, quòd constitutio ad novas comminantias digia cessari in quilli, ki volinu viniri ad habitari cum loru famiglia in la dicta Chitati, & Ki propter hoc li dicti Habitaturi non poczanu essiri privati di loru beni stabili per li Baruni di quilli Terri, undi primu habitavanu. Vicerex auditis quorum interest provideat, & consulat saluti, & utilitati dictæ Civitatis, maximè quia videtur verti in regium interesse.

12. Item supplica la dicta Universitati, Ki nulla Persuna etiam Officiali Regiæ Curia, ne altru sia exempti in la dicta Chitati di la Cabella di la carni, idest di la mitati di la dicta cabella competenti a la Universitati, exceptu Officiali di la dicta Chitati, li quali li hannu per privilegiu, & capitulu di la dicta Chitati, & non altru, & Ki la Regia Maestati si digni di annullari, & irritari tuçti provisioni facti in persuna d'altri Officiali, oi di altri Persuni. Placet Regiæ Majestati.

13. Item supplica la dicta Universitati, Ki de cætero tuçti Chitatini, & Habitaturi di la dicta Chitati poczanu fari intrari carni in la dicta Chitati, & introduchiri animali vivi, & morti per loru usu tantum senza alcunu pagamentu, non ob-

stante quacumque provisione ; & mandato ; seù bamno ; etiani pœnalibus. Fiat prout consuetum est.

14. Item supplica la dicta Vniversitati , ki sia sua merci providiri supra li muniti in lu dictu Regnu augmentandu lu ducatu , & omni altra munita d'oru , hoc modo videlicet , lu ducatu Vinicianu carlini dichisepti , lu ducatu di cammara pro sua rata , la dubla carlini dichidoctu , lu Alfonso carlini vintiquattru , & li altri muniti d'oru chasquidunu pro sua rata , dandu ordini a la monita di lu argentu , ki venga a la rata di li dicti moniti di oru in modu , ki non si hagia a strahiri di lu Regnu , perKi tali provisioni firrà grandi utili di la Regia Curti , & ancora di li Chitadini , & Habitaturi di lu dictu Regnu , & profiguu ad tuetti l'arbitrii , maximè di frumenti , & czuccari , per li quali princhipalmente si vivi in lu dictu Regnu . Placet Regiæ Majestati ad tempus annorum trium , & indè ad beneplacitum , ità tamen quod revocatio illius beneplaciti non habeat effectum nisi prius publicè notificetur in Regno , & indè post duos menses , & fiat prout in Capitulis Regni.

15. Item supplica la dicta Vniversitati , ki sia sua merci confirmari , & di novu conchediri tuetti Privilegii , immunitati , & gratii , ki havi lu Hospitali novu di la dicta Chitati . Fiat ut supplicatur .

16. Item perki sua Maestà hà provistu motu proprio , ki siano aboliti , & levati tuetti collecti comu ti dichi , Ki Misseri Moncayu indi havi portatu unu Capitulu in li suoi instructioni facti per Sua Maestà , supplicanu ipsa Maestà , ki comandi tali Capitulu essiri publicatu ad quistu Regnu , & maximè in quista Chitati tantu , quantu fussi in utilitati , & beneficiu di quistu Regnu , & præcipuè di quista Chitati . Fiat prout in decretatione Regni .

17. Item supplica la dicta Vniversitati , ki omni Chitadinu , & Habitaturi di quista Chitati , tantu oriundu , quantu per privilegiu siano franKi di la cabella di la caxa comu multi Chitati di lu Regnu hannu per totum Regnum , & specialitèr in dicta Vrbe . Non placet Regiæ Majestati .

18. Item supplica la dicta Vniversitati , ki tuetti quilli Chitadini , Ki su facti ex privilegio dictæ Civitatis post quinquennium habitandu in la dicta Chitati cum uxore , & familia gauyanu tuetti quilli immunitati , privilegii , ki gaudinu li originarii Chitadini etiam de juribus Curia . Placet Regiæ Majestati , dum tamen constet de animo ibidem residendi .

19. Item

19. Item supplica la dicta Vniversitati, ki la Regia Curti non pocza tolliri, ne livari, ne fari livari li libri di li Mercanti, Mizzani, Notari, & Bancheri publici, ne ad petitioni di lu Fiscu, ne di la parti, & quando indi volissi copia; la pocza haviri. *Fiat prout Juris fuerit.*

20. Item supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci providiri contra li Mori, ki multu vexanu, & dextrudinu quistu Regnu, oi per via di pachi, oi per via di bona guerra, & ki adminùs, ki sianu alcuni galei in guardia di lu dictu Regnu, & ki si proviya di loru pagamentu, secundu antiquamenti era ordinatu. Regia Majestas deliberat providere indemnitati dictæ Civitatis.

21. Item supplica la dicta Vniversitati, Ki si digni conchediri, & declarari, Ki li franchici Ki hannu Ginuisti in Sicilia, quilli midesimi digianu servari, & usari ad tuetti Siciliani, & maxime Panormitani tantu in Genua, quantu per tuetta loru Signoria; quia quod quisque Juris. Dominus Rex super his faciet fieri provisiones opportunas.

22. Item supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci providiri certi cabelli, & gravici, & represagli misu per Veneciani in loru Chitati supra tuetti Vassalli, & Subditi di sua Maestati per certi damni, Ki loru dichinu haviri patutu di la Nationi Catalana, & havi tantu tempu Ki tali asseriti damni divinu essiri ja satisfatti. Dominus Rex providebit taliter, quòd consuletur beneficio dictæ Vniversitatis.

23. Item supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci similiter providiri, Ki Firintini levanu dui, & menzu, vel trè per chentu, ki hannu misu noviter supra tuetti soi Vassalli, cussi comu altra volta lu livaru per ordinationi, & comandamentu di condan Divæ Memoriz di Re Alfonso, perki poi di la sua morti chi l'hannu misu. *Idem ut in antecedenti.*

24. Item supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci providiri, & ordinari eo modo, ki la dicta Chitati havi per privilegiu, Ki alcunu Foristeri non pò haviri officiu in la dicta Chitati profani, eodem modo non pocza haviri alcunu beneficiu Ecclesiasticu. *Fiat prout provifum est in Capitulis Regni.*

25. Item supplica la dicta Vniversitati, ki sia sua merci providiri, & declarari, ki lu Patruni di la casa undi si fà munita falsa eo ignorante non perda la dicta casa, ne sia confiscata, ne ligi in contrariu non haja locu in la dicta Chitati, exceptu, ki non si provassi lu Patruni sapirilu, & consintirlu, & hoc tam in locis

locis p̄feudalibus, quàm burgenſaticis : Placet Regiæ Maieſtati .

26. Item ſupplica la dicta Univerſitati, ki ſi in li Capituli di lu Regnu novitèr da conchediri, ki fuſſi alçunu Capitulu, ki pre-judicaſſi a li Privilegii, oi Capituli di la dicta Chitati, oi contra alçunu particulari Chitatinu, ki ſua Maieſtati provida, Ki ſianu caſſi, & nulli cuſſi comu non fuſſiru mai facti . Placet Regiæ Maieſtati .

27. Item ſupplica la dicta Univerſitati, perki hà per Privilegiu, ki li Chitadini di la dicta Chitati ſu franki, & exempti di Dohana per tuſtu Regnu, ſignantèr in li Terri di li Baruni, Prelati, non obſtanti chi ſianu penali alçuni Baruni, Prelati, & altri pocu obediènti, & importuni, per potentia conſtringinu a pagari li dicti Chitadini di lu dictu dirictu di Dohana ; per tantu la dicta Maieſtati ſi digni providiri, Ki a tuſti quilli Ki contraveninu, oi contravinirannu a lu dictu Privilegiu, & cuſſi incidunt in pœnam, ki lu Procuraturi di lu Fiſcu ſub eadem pœna di pagari de proprio ſia tenuto, & digia ad ſolam denunciationem partis, ſeu Syndaci Univerſitatis, proſequi pœnam prædictam, ſtante Privilegio, & Capituliſ Regni, quod pars poſſit remittere uſque ad ſententiam incluſivè . Servetur Privilegium, prout hæcenus eo uſi ſunt .

28. Item ſupplica la dicta Univerſitati, ki tuſti reſcripti, & proviſioni impetrari, & da impetrati contra li Chitadini injuſtè non ſi digianu exequiri, quatenùs tendunt contrà jus, Privilegia, & conſuetudines Civitatis . Et ſiſi dubitaſſi tali proviſioni fuſſiru contra jus, privilegia, & conſuetudines ; dicto caſu ſi digia ſtari a la declarationi di li Judichi di lu Preturi, li quali ferrannu in quillu tempu, etiàm in quocumque dubio dictorum Privilegiorum, & ſi de ſolemnitate neceſſaria ſubſcriptio Cancellarii, & Vice-Cancellarii . Placet Regiæ Maieſtati .

29. Item ſupplica la dicta Univerſitati cum ſecundu, Ki per la Univerſitati prædicta fuſſi ſtatu ſupplicatu ad ſua Maieſtati, ki attiſi li delicti, enormitati, moleſtii, & vexationi, Ki Valentino Claver fichi cum la ſua Galera tantu in lo Regno de Sicilia, quanto contra li Chitadini, & Habitaturi di la Chitati prædicta, piglandu Homini per forza di la dicta Chitati predando, & robando Homini di lu Regnu, & di la Chitati, & ancora Foriſtèri andanti, & vinenti, & per Ki li Homini di la Chitati provocati la diſarmaru ; & per la ſua Maieſtati ſi hagia ſcripto ſecundu la forma di una ſua proviſioni data quinto decimo Aprilis Milieſimo Quadringenteſimo Quinquageſimo nono, li placza iterum-

coman-

comandari, ki abolendo omni querela, accusa, denuntiationi facta per lo dicto Valentino contra li Homini di la dicta Chitati, accozki non sianu indebitamenti vexati, & di spisi gravati, acenti li provocati, & secundu la forma di lu Capitulu di lu Regnu ficheru tal disarmamentu contra lu dictu Valentinu, sia facto debito processu, & sia castigatu secundu la raxuni, Pragmatici, & Capituli di lu Regnu providinu. Placet Regiæ Majestati.

30. Item supplica la dicta Universitati, ki placza ad sua Maestati confirmari tuetti Privilegii, & gratii facti ad particulari Chitadini di la dicta Chitati per li Rē Precessuri, & maximè per la diva memoria di Rē Alfonso salvo jure tertii. Visis eis providebitur.

31. Item supplica la dicta Universitati perki multi volti interveninu questioni, & dibaetti intra Parenti, & conjuncti Persuni, & per tali dibaetti, & questioni si veni a litigari a li Curti, & ki per tali litigiu multi volti nexinu grandi scandali, & inimicitii, & perki pari enormissima cosa ki intra conjuncti Persuni vegnanu scandali, & hagianu a litigari in Curti, ki placza ad sua Maestati vuliri conchediri, ki quando tali dibaettu, & questioni scadissiru in li dicti Parenti, & conjuncti Persuni, & affini, ki digianu compromettiri tuetti loro questioni ad Amichi comuni electi di comuni voluntati di li Parti per multu ardua, & grandi, ki fussi causa feudali, non obstanti li predicti causi fussiru incomenzati in qualsivoglia Magistratu, intendendusi li dicti Parenti, & conjuncti persuni in primo, & secundo gradu, & etiam intendendu li dicti Amichi comuni essiri electi in quistu modu; ki sianu tri in numero czoè uno per omni una di li parti, unu non suspectu a li dicti parti da eligiri per li Jurati di la dicta Universitati, di lu cui laudu, oi sententia non pocza appellari, ne rividiri, ne riduchiri ad arbitrium boni Viri. Modificetur, quod arbitri pronunciare teneantur infra mensem à die firmæ compromissi, alias causa revertatur ad ordinarium volentibus partibus, seu altera earum.

Fuit eidem Majestati nostræ per dictos Oratores humiliter supplicatum, ut præinserta Capitula cum decretationibus in fine unius cujusque ipsorum Capitulorum apposisis laudare, approbare, & confirmare, ac in Privilegii forma redigi facere de nostri solita clementia, & benignitate dignaremur: Nos verò eorum supplicatione admissa, tenore præsentis de certa nostra scientia; & expressè præinserta Capitula, & unumquodque eorum, cum decretatione in fine cujusque eorum conscriptis laudamus;

Tttt

appro-

approbamus, ratificamus, & confirmamus. Magnifico propterea, nobilibus dilectis Consiliariis, & fidelibus nostris in dicto Siciliae Regno Viceregi, Magistro Justitiario, ejus Locumtenenti, & iudicibus magnae nostrae Curiae, Magistris Rationalibus, Magistro Portulano, Thesaurario, & Conservatori nostri Patrimonii, seu ejus Officium Regenti, aliisque Universis, & singulis Officialibus, & Subditis nostris, ad quos spectet, & praesentes pervenerint, seu fuerint quomodolibet praesentatae in dicto nostro Siciliae Regno, & praesertim in dicta Urbe Panhormi constitutis, dictorumque Officialium Locum tenentibus, praesentibus, & futuris dicimus, & districtè praecipiendo mandamus, sub obtentu nostrae gratiae, iraque, & indignationis incursum, quatenus Capitula praesentata, & unumquodque eorum juxta decretationes in fine uniuscujusque ipsorum appositas, nostramque hujusmodi confirmationem, & omnia in ea contenta teneant firmiter, & observent, tenerique, & observari faciant inviolabiliter per quoscumque, & non contrafaciant, vel veniant, nec aliquem contrafacere, vel venire permittant aliqua ratione, vel causa, pro quanto gratiam nostram caram habent, iramque, & indignationem nostras, ac poenam unciarum mille cupiunt non subire. In cujus rei testimonium praesentem fieri iussimus nostro communi sigillo negotiorum dictae Siciliae Regni impendenti munitam. Datum in Civitate nostra Barchinonae Die primo mensis Februarii Octavae Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo. Regni nostri Navarrae Anno Trigesimo Quinto, aliorum verò Regnorum nostrorum Tertio. Rex Joannes. Vidit Vice-Cancellarius. Ja. Pau. pro Confer. Siciliae, & Locumten. Thesaurarii generalis. Dominus Rex mandavit mihi Petro Doliet. Et visa per Vice-Cancellarium. Ja. Pau. Pro-Confer. Siciliae, & Locumtenen. Thesaurarii generalis. Registratum.

PROVIDETUR, QUOD EX DECRETATIONIBUS JOAN-
nis Regis super Capitulis per Universitatem oblatis, ille tan-
tummodo decretationes valeant, quæ favorabiles sunt,
quæ vero non sunt hujusmodi; utpote non accep-
tatæ; nullum generent præjudicium Privi-
legiis Civitatis manentibus in suo
robore, & firmitate.

Anno
1460.

IOANNES DEI GRATIA &c. VICEREX &c.
 Illustri . Magnifico , & Nobilibus ejusdem Re-
 gni Magistro Justituario , Locumtenenti , Judi-
 cibus Magnæ Regiæ Curix , Magistris Ratio-
 nalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii
 Patrimonii , nec minùs Advocato , & Procura-
 toribus Fiscalibus , cæterisque universis , & sin-
 gulis Officialibus , ad quos spectabit , præsertim nobilibus Capi-
 taneo , Prætori , Judicibus , & Juratis felicis Urbis Panhormi
 præsentibus , & futuris , Consiliariis , & Fidelibus regiis dilectis
 salutem . Fuit novitèr per magnificum Virum Fridericum de Ab-
 batellis Militem Dominum Terræ Cammaratæ Syndicum , & Ora-
 torem Universitatis dictæ Urbis Nobis ostensum , & præsentat-
 um quoddam Regium Privilegium tenoris sequentis .

Privilegium hic non ponitur , quia supra positum est . fol. 341 .

Et proindè fuit etiam per dictum magnificum Fridericum
 porrecta nobis supplicatio , quam decretari fecimus hujusmodi se-
 rici . Illustris , & Potens Domine Regni Siciliae Vicerex &c. Pro
 parte magnifici Domini Friderici de Abbatellis Syndici , Procu-
 ratoris , & Legati Universitatis felicis Urbis Panhormi cum am-
 pla potestate Dominationi vestræ exponitur , & supplicatur , quòd
 cum in Capitulis ejusdem Universitatis novitèr apportatis per Syn-
 dicos , & Ambaxiatores ejusdem Urbis à Sacra Regia Majestate
 sub data Barchinonæ die primo mensis Februarii octavæ Indictio-
 nis proximè præteritæ sint aliquæ decretationes , quæ tendunt
 contra Privilegia dictæ Urbis , quæ Capitula cum decretationi-
 bus , prout stabant , dicta Univerſitas minimè acceptavit , nec
 acceptat , & in eisdem Capitulis sint aliqua Capitula , quæ Sere-
 nissimus Dominus Rex decretavit ad votum dictæ Univerſitatis .
 Placeat Illustri Dominationi vestræ cum dicta Univerſitas non
 credat , quòd intentionis ejusdem Sacræ Regiæ Majestatis sit vel-
 le præjudicare Privilegiis dictæ Urbis , quòd dicta Univerſitas
 uti

uti possit illis Capitulis, quæ sunt decretata ad votum dictæ Vni-
 versitatis, & illa eadem Dominatio vestra confirmet, & acceptet
 stantibus pro firmis, & validis Privilegiis ejusdem Urbis in suo
 robore, & firmitate, juxta eorum seriem, & tenorem, & ac-
 ceptando aliqua ex dictis Capitulis, quæ faciunt pro dicta Vni-
 versitate, nullum eidem præjudicium generetur, quo ad alia Ca-
 pitula, quæ tendunt contra dicta Privilegia, ac etiam per acce-
 ptationem dictorum Capitulorum factam per dictos Syndicos, &
 Ambaxiatores censeatur nullum fuisse, nec esse generatum præ-
 judicium eidem Vniuersitati, & ejus Privilegiis, & per negatio-
 nem aliquorum Capitulorum factam per Regiam Majestatem non
 censeatur generatum aliquod præjudicium Privilegiis dictæ Vr-
 bis, si quæ sunt à retro Principibus dictæ Vniuersitati concessa,
 ut Dominus &c. Henricus. Catanæ die undecimo Decembris no-
 næ Indictionis. Placet Illustri Domino Viceregi, & mandat, quòd
 fiat provisio juxta formam supplicationis. Henricus de Buxo pro
 Referendario. Et demum humiliter supplicatum, ut Privilegium
 Regium præinsertum, omniaque, & singula in eo contenta se-
 cundum formam, & continentiam dictæ supplicationis eidem
 Vniuersitati teneri, & observari nostris executoriis literis man-
 dare dignaremur; propterea ejusmodi supplicatione audita, Vo-
 bis, & unicuique vestrum dicimus, & mandamus expressè, qua-
 tenus eidem Vniuersitati Privilegium Regium præinsertum juxta
 continentiam dictæ præinsertæ supplicationis, & non alio modo
 exequamini, teneatis, & inviolabiliter observetis, ac teneri, &
 observari per quoscumque faciatis contrarium nullatenus tentatu-
 ri, quoniam sic cum Regii Consilii deliberatione duximus ob-
 servandum. Datum in clarissima Civitate Catanæ Die Decimo
 Mensis Decembris Nonæ Indictionis Millesimo Quadringentesi-
 mo Sexagesimo. Iuan de Moncayo. Vidit Iacobus Bonannus, Bar-
 tolomæus Corbera Conservator Thesaurarius. Vidit Christophorus.
 Vidit Iacobus Pilaya Regii Fiscii Patronus. Dominus Vicerex
 mandavit mihi Gerardo Agliata Prothonotario, & viderunt Ia-
 cobus Bonannus, Bartolomæus Corbera Rationalis, Conservator,
 Thesaurarius, & Christophorus de Benedictis, & Iacobus Pilaya
 Regii Fiscii Advocatus.

1. *CONCEDITUR PER PROREGEM UNIVERSITATI FACULTAS de novo construendi Magazena in Maritima Urbis.* 2. *Utileat prædictis Magazenis uti ad legumina in eis servanda, quatenus vacent frumento Universitatis.* 3. *Sint in perpetuum dicta Universitatis.* 4. *Discrepantias circa hæc cognoscere spectet ad Pratorem, & Juratos.* 5. *Qui ausi fuerint ea Magazena petere, vel onere aliquo gravare; sint in pœna publicationis bonorum.* 6. *Confirmatio bonorum Capitulatorum.*

Anno
1461.

APITULA EXHIBITA PRO PARTE UNIVERSITATIS felicitis Urbis Panhormi Illustri Dimino Viceregi.

1. In primis supplica la dicta Universitati, perki intendinu li Officiali di la felichi Chitati di Palermu construiri, & edificari quattru magazeni in li volti di la marina, czoè di la volta di la Virgini Maria inversu la Duana ki su volti tri chusi di maramma, li quali su canni vinti di longiza, & fundarili supra pilieri cum loru coperticzu di autu, & loru parapecti partuti cum loru partimenti, & aperti per omni cantu, Ki terrannu li dicti quattru magazeni circa canni quattru, & meza per unu di longiza, & canni tri, & mezu di largiza, cum loru saggitaroli di mari, per mettiri, & deponiri li victuagli, ki veninu per mari, czoè frumenti, & orgi per usu di la dicta Chitati tencza pagari loeri alcunu, quilli ki usirannu li dicti magazeni per tali ulu, czoè per nullu tempu si paga cosa alcuna; ita tamen, ki quilli, ki deponinu li dicti victuagli digianu continuamenti vindiri li dicti victuagli, comu si vindinu continuamenti in la dicta Chitati, & non plui, ne poczanu refutari lu preciu, altramenti li Officiali di la dicta Chitati li poczanu gettari di fora. li magazeni li dicti loru victuagli, lu minu staja ad libertati di li dicti Mercanti. Placza a lo dicto illustri Vicerè dari licentia, & facultati a li dicti Officiali murari li dicti magazeni in lu dictu locu ad opu predictu, & per la dicta Universitati. Placet Domino Viceregi. Antonius Monachus Pro Locumten. Prothonot.

2. Item si alcuna volta alcuni di li magazeni fussiru vacanti di frumenti, & di orgi; sia licitu a cui vulsiru mettiri fructi, oi altri legumi non chi essendu bisognu per li dicti frumenti, & orgi cum licentia di li Officiali, & quando fussi alcuni magazeni di li quattru occupati per li dicti fructi, & legumi, & fussi bisognu

V v v v

per

per li frumenti, & orgi, per cui princhipalmente fu stati li dièti magaseni constructi, sia licitu a li dièti Officiali fari livari li dièti fructi, & legumi di quilli loki, ki ferrannu, per deponiri li dièti frumenti, & orgi, & similmenti li dièti magaseni non si poczanu vindiri, pignorari, obligari, ne altramenti conchediri per qualsivoglia debitu, & necessitati urgentissima di la dièta Universtitati sub poena prædicta. Placet Domino Viceregi. Antonius Monacus Pro Locumten. Prothonot.

3. Item supplicanu li dièti magaseni sianu sempri, & perpetuamenti di la dièta Universtitati, cum quistu, ki è diètu di supra, ki non si hagia mai per nullu tempu pagari per quillu, ki ci meçtirannu, & continuamenti vindirannu li dièti viètuagli pagari loeri alunu, ne altra gravicia mentri turrannu, & vindirannu li dièti viètuagli, & non si pocza in li dièti magaseni meçtiri altri còsi, ne altra mercantia exceptu li dièti viètuagli, quantumque li Officiali consentissiru, & cui chi li meçtissi etiam cum licentia di li Officiali caja in pena di milli florini. Placet Domino Viceregi. Antonius Monacus pro Locumten. Prothonot.

4. Item per mostrari la proprietati, Ki havirà la dièta Chitati supra li dièti magaseni; petinu li dièti Officiali, si alcuna differentia fussi fra quilli, Ki deponirannu li dièti viètuagli, fructi, legumi, nullu Officiali appoi di lu diètu illustri Signuri Vicerè, majuri, ne minuri si digia impachari a canuxiri differentii, Ki potissiru nexiri infra li portaturi di li viètuagli, exceptu lu Preturi, & li Jurati di la dièta Chitati, & ki in li dièti Magaseni si poczano depingiri, oy fabricari li armi di la Chitati prædicta, & etiam quilli di lu Signuri Rè. Placet Domino Viceregi. Antonius Monacus pro Locumten. Prothonot.

5. Item si alcuna persuna tantu Officiali, quantu privata, tantu Chitatina, quantu Furisteri presumilli tentari, demandari in gratia li dièti magaseni, oi logi in tuèti, oi in parti, oi tentari meçtiri gravicia alcuna, quilli tali sianu in pena di confiscationi, & publicationi di tuèti loru beni, & di officii, & beneficii privati, li quali beni siano publicati la mitati a lu Regiu Fiscu, & l'altra metati inremissibilmente a li mura di la dièta Chitati, & quilli Officiali si trovassiru allura a la felichi Chitati, & tali dimanda fussi facta digianu exequiri la dièta pena, & non la sequendu cajanu ipsi in la supradicta pena, Ki la gratia fussi facta de motu proprio Principis; cui la sequitassi fussi in la dièta pena. Placet Domino Viceregi. Antonius Monacus pro Locumten. Prothonot.

6. Item supplicanu li dièti Officiali a lu Illustri Signuri Vicerè, Ki

rè, ki sia sua merci confirmari li Capituli per serviciu di la Maestati di lu Signuri Rè, & per utili, & beni adveniri di la nostra Chitati darini licentia, ki poczanu edificari li dicti magaleni, oi logi, & appujari cum li mura in lu modu, & forma comu è dictu di supra, & exequiri la dicta pena. Placet Domino Vice-regi. Antonius Monacus pro Locumten. Prothonot.

Datum in Urbe felici Panhormi die secundo mensis Ianuarii Nonæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo. Iuan de Moncayo. Dominus Vicerex mandavit mihi Antonio Monaco pro Locumten. & Magistro Notario in officio Prothonotariatus. Registratum in Cancellaria. Registratum penes Prothonotarium.

*CONFIRMAT DOMINUS PROREX EDICTUM, QUOD
unusquisque etiam Officiales Urbis jus gabella carniū sol-
vere teneantur nemine exempto, & exemptiones ad
uncias centum quinquaginta ascendentes ad usum
mœnium, & ornamentorum Urbis
converti debeant.*

Anno
1466.

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Regno Siciliæ, Magnifico, & Nobilibus ejusdem Regni Magistro Iustitiaro, ejusque Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curie, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, cæterisque demum universis, & singulis Officialibus, & Personis Regni hujus, & præsertim felicitis Urbis Panhormi, ad quos, seu quem spectabit præsentibus, & futuris, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Exhibita Nobis nuper per Magnificum Petrum de Speciali Militem Regni hujus Magistrum Rationalem Terrarum Alcami, & Calatamini Baronem, pro parte Universitatis ejusdem Urbis Panhormi quadam ordinatione, provisione, seu decreto in consilio more solito in cortili Regiæ Curie Præturæ ipsius Urbis congregato, statuto, & ordinato tenoris, & continentie subsequenti. Die Nono Augusti Decimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo. Apud Urbem Panhormi, & in consilio in Cortili Regiæ Curie Præturæ dictæ felicitis Urbis Panhermi fuit per Universitatem dictæ Urbis legitime congregatum in dicto loco

loco in numero copioso, & in præsentia magnificorum Dominorum nobilium, & honorabilium Civium, videlicet magnifici Domini Friderici de Abbateis, magnifici Domini Gerardi de Aglata Regni Siciliae Prothonotarii, magnifici Domini Jacobi de Pirollis, Domini Ioannis de Incorbera, Domini Ubertini de Imperatore, Domini Jacobi de Jacono, Nobilis Joannis Homodei, Nobilis Ferdinandi de Millina, Domini Antonii de Magistro Antonio, Nobilis Joannis de Albrandinis, Nobilis Joannis de Schorchalupo, Nobilis Honorii de Garofalo, Nobilis Guillelmi de Spatafora, Nobilis Philippi de Vitali, Nobilis Petri de Fornaya, Nobilis Simonis de Sancto Philippo, Nobilis Manfredi de Sancto Stephano, Notarii Juliani de Chagio, Marci de Zamparrono, Nobilis Christophori de Augusta, Nobilis Joannis de Vaccarellis, Joannis de Xixo, Nicolai de Ransano, Joannis de Sancto Philippo, Lucæ de l'Alba, Decii de Carecta, Notarii Nicolai de Mainerio, Antonii de Manganario, Nicolai de Saladinis, Notarii Bartholomæi de Castellis, Antonii de Meliorato, Notarii Bartholomæi de Monaco, Bindi de Curvaya, Notarii Joannis de Castellis, Guillelmi de Calchinaya, Nobilis Massi de Manuelli, Nobilis Simonis de Calvellis, Notarii Benedicti de Trapano, Nobilis Domini Leonardi de Lampiso, Domini Bartholomæi de Facio, Domini Philippi de Perdicario, Domini Guidonis de Crapona, Nicolai de Bononia, Nobilis Philippi de Giliberto, Nobilis Domini Nicolai Antonii de Speciali, Nobilis Francisci de Vigintimiliis, Nobilis Friderici de Spatafora, Henrici de Iampixi, Petri de Medico, Massi de Giliberto, Magistri Rogerii de Fulco, Rogerii Farfaglia, Pasqualis de Leo, Bartholomæi de Blanco, Antonii de Manuelli, Henrici de Graetaluchio, Bundi de Campo, accordatum, decretum, & solemniter provisum pro bono publico dictæ Urbis, præsentibus, & annuentibus, & expressè consentientibus Magnificis Dominis Officialibus dictæ Urbis videlicet: Magnifico Domino Petro de Speciali Prætoro, Regni Siciliae Magistro Rationali, Terrarumque Alcamis, & Calathaphimi Domino, Domino Petro de Campo Priore, Gabriele de Imperatore, Ioanne de Spatafora, Ioanne de Hasta, Antonio Blundo, & Guiceto de Vigintimiliis, Iuratis Urbis prædictæ: quod Serenissimus Dominus noster Rex providerit in Capitulis impetratis per eandem Universitatem à Sua Sacra Majestate, quod nullus de cætero sit exemptus à solutione gabellæ carniū dictæ Universitatis, etiam Regii Officiales, revocando omnia Privilegia

vilegia facta quibuscumque Personis de dicta exemptione, præterquam dumtaxat Officiales Urbis præfatæ, prout in dictis Capitulis clarius demonstratur, & pro inde habita executoria Viceregia dictorum Capitulorum, & orta dissentione inter dictos Officiales Regios, & dictam Universitatem, tandem ultimo loco fuisset per Illustrem Dominum Viceregem ad instructiones sibi factas per eundem Serenissimum Dominum Regem, prout ipse Illustris Dominus Vicerex retulit, & intimari fecit eidem Universitati hodie prætitulato die per Magnificos Dominos Fridericum de Abbatellis, Gerardum Agliata Regni Siciliae Prothonotarium: Ac etiam Illustris Dominus Vicerex præfatis magnificis Dominis dixit, quod intentio ipsius Serenissimi Domini Regis fuit, & est, quod nullus sit exemptus, francus, & immunis à solutione dictæ gabellæ, & ne dum illi, qui exprimuntur in dictis Capitulis, sed dicti Officiales Urbis tam præsentis, quam futuri, ita quod nulla persona cujuscumque gradus, conditionis, & status, sive Officii, sit immunis à solutione gabellæ prædictæ pro quacumque causa mundi, & quod pecuniæ perveniendæ ex solutione gabellæ prædictæ à dictis personis, quæ solitæ non erant solvere, quæ ascendant ad summam unciarum centum quinquaginta, non possint converti ad aliquem usum, aut necessitatem etiam urgentissimam dictæ Universitatis, nec alterius cujuscumque, præter quam solum, & dumtaxat ad Maragmata, & pro ornamentis dictæ Urbis, id circo dicti Domini Officiales, & Universitas acceptando præmissa omnia providit, & decrevit, & terminavit, quod de cæterò nullus cujuscumque gradus, conditionis, & Officii sit, & esse debeat exemptus, & immunis à solutione dicti juris gabellæ, etiam dictæ Urbis Officiales, tam præsentis, quam futuri, & omnes alii, qui exempti erant, vel exempti esse solebant, quomodocumque, & qualitercumque, & quod dictæ uncia centum quinquaginta de dicta gabella carniū debeant converti anno quolibet in Maragmata, & ornamenta dictæ Urbis, & non alium, vel alios, quovis usus, etiam si esset necessitas urgentissima, sub poena unciarum ducentarum Regio Fisco applicandarum, & privationis Officiorum, & civilitatis omnium, & singulorum præmissorum omnium, & singulorum contrarium attentantium, vel consentientium quoquomodo, quas poenas ipso facto incurrant irremissibiliter, & quod unusquisque possit accusare, & denunciare præfatos transgressores. Item præfati magnifici Officiales, & Universitas providerunt, terminaverunt, & decreverunt, quod super præmissis, & præmissorum quolibet non possit aliquo modo dispensari,

& si quis tentaret impetrare aliquam dispensationem etiam à Superiore, quòd ipso facto incurrat in pœnas præmentionatas, nec possit quis tali dispensatione uti, etiam si motu Principis, & non ad alicujus postulationem talis dispensatio facta esset. Unde ad futuram memoriam, & corroboracionem præmissorum factum est præsens decretum semper, & omni futuro tempore valiturum. Actum Panhormi in præmentionato loco, anno die mense, & Indictione præmissis. Fuit Nobis per eundem Magnificum pro parte ipsius Vniversitatis supplicatum præfatam ordinationem, provisionem, sive decretum acceptare, ratificare, & confirmare dignemur; Nos itaque supplicationem eandem ut justam exaudientes, præfatam ordinationem, provisionem, & decretum, ac omnia, & singula in eo contenta acceptamus, ratificamus, & confirmamus; mandantes universis, & singulis Officialibus, & personis prædictis præsentibus, & futuris quatenus eandem ordinationem, provisionem, sive decretum, nostramque hujusmodi acceptationem, ratificationem, & confirmationem, & omnia, & singula in eis contenta teneant firmiter, & observent, tenerique, & observari per quos deceat inviolabiliter faciant sub pœnis in eodem decreto contentis, ac etiã florenorum mille supra bonis contravenientium vice qualibet, qua contraverint exigenda, & Fisco Regio applicanda. Datum in Nobili Civitate Messanæ quinto Martii Quartæ Decimæ Indictionis, Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto. Lof. Ximen Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Gerardo Agliata. Registratum in Cancellaria. Registratum penes Prothonotarium.

*EMPTIO GABELLÆ VINI URBIS, MARIS SCILICET,
 ex Terra à Regis Curia pretio florenorum duodecim mil-
 lium Regni bujus carta gracia reemendi mediante.*

Anno
 1466.

NOMINE DOMINI NOSTRI JESU Christi Amen. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Mense Iulii, Die quinto ejusdem Mensis Iulii, Tertie Decimæ Indictionis. Regnante Serenissimo Domino nostro Domino Ioanne, Dei gratia inclito Aragonum, Siciliæ, Navarræ, Valentie, Majoricarum, Sardinie, & Corsicæ Rege, Comite Barchinone, Duce Athenarum, & Neopatriæ, ac etiã Comite

mite Rossilionis, & Ceritanæ; Regnorum verò ejus prædictorum anno octavo, Navarræque anno trigésimo octavo feliciter amen. Nos Petrus de Bonaccoltis Legum Doctor Iudex felicitis Urbis Panhormi, Jacobus de Randisio de eadem Urbe Regia autoritate, ubique per Totam Terram, & Dominationem Regiam scribi faciendi Iudex ordinarius, atque Notarius publicus, & Testes subscripti ad hoc vocati specialiter, & rogati. Præsentis scripto publico notum facimus, & testamur, quòd Nobis vocatis, & existentibus in præsentia illustris, & potentis Domini Bernardi de Requisens Regni Siciliæ Viceregis, Magnificus Dominus Antonius de Sin Thesaurarius generalis Regni Siciliæ sua expositione narravit: videlicet cum olim Magnifici Dominus Rogerius de Paruta tunc Vicerex Regni hujus Siciliæ, & Dominus Ioannes de Olzina Regius Secretarius Commissarii, & Procuratores olim divæ memoriæ, & altæ recordationis Serenissimi Domini nostri Regis Alphonso virtute commissionis, & procurationis factæ eisdem magnificis per dictum Serenissimum Dominum Regem in posse Domini Arnaldi Finolleda Regii Secretarii permutaverint, & permutationis nomine concesserint Vniversitati felicitis Urbis Panhormi duas tertias partes gabellæ vini maris, & terræ felicitis Urbis prædictæ spectantes, & pertinentes olim dicto quondam Serenissimo Regi Alphonso, & è converso Vniversitas felicitis Urbis Panhormi prædictæ nomine dictæ permutationis dederit, & assignaverit eisdem tunc magnificis Commissariis, & Procuratoribus Regiis annuos redditus, & proventus unciarum, ducentarum gabellæ buchiriæ Vniversitatis felicitis Urbis Panhormi juxta formam cujusdam publici contractus celebrati manu quondam Notarii Pini de Ferro olim die tertio decimo mensis Martii Primæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Trigésimo Octavo. Deindè prædictus Serenissimus Dominus Rex Alphonso eandem permutationem, & omnia in ea contenta ratificaverit, acceptaverit, & pleno favore Regio confirmaverit, prout continetur in suis Regiis literis datis in Civitate Capuæ Quarto Decimo Maii, Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Trigésimo Octavo. Qua Vniversitate Panhormi tenente, & possidente gabellam eandem supradictarum permutationis, & confirmationis, comparverit in Iudicio Magnæ Regiæ Curiae Procurator Regii Fisci, & petierit dictum contractum permutationis annullari debere certis rationibus, & causis, & ex adverso prædicta Vniversitas defensiones, & allegationes suas fecerit, videlicet Regiam Curiam nullum jus habere circa petitionem prædictam

dictam, in qua causa fuerat processum usque ad certos juris terminos; tandem eadem Sacra Regia Majestas Serenissimi Domini nostri Regis Alphonsi iterum, & de novo supradictam permutationem acceptaverit, laudaverit, & confirmaverit, & è converso Vniversitas prædicta solverit eidem Sacrae Regiae Majestati pro causa prædicta florenos sex mille juxta formam cujusdam alterius publici contractus celebrati manu publica. Item ex post gabella prædicta prædictae Regiae Curiae pervenerit, quam quidem gabellam totam, & integram eadem Regia Curia ab eo tempore citrà tenuerit, & possederit, & ad præsens eam tenet, & possidet Serenissimus Dominus noster Rex, & in præsentiarum sit in maxima necessitate constitutus ob guerrarum calamitates, in quibus continuo versatur defectu aliquorum Rebellium ex Catalanis, & cæterarum Terrarum Principatus Cataloniae, & præsertim Civitatis Barchinonae deficientis à dicta Serenissima Regia Majestate, & alium Dominum invocantis, pro quibus superandis, & expugnandis necesse est per Regiam Majestatem amplissimas pecuniarum quantitates erogare, & exponere; & propterea ipsa Regia Majestas noviter scripserit dicto illustri, & potenti Domino Viceregi, & dicto magnifico Thesaurario quatenus venderent Terras, & Castra Comitatus Augustae, & Iacii, & gabellas felices Urbis ipsius Regiae Majestatis, & signanter gabellam vini felices Urbis ipsius carta gratiae reemendi quandocumque mediante, & pretium eidem Regiae Majestati transmitterent, ut ipsa Regia Majestas eisdem Rebelles opprimere, & superare posset, prout ex tenore infrascriptae procurationis factae per eandem Regiam Majestatem in personam dicti Domini Thesaurarii apparet, & hoc pro pretio, sive pretiis eidem Domino Thesaurario Procuratori benevolis, & ea de causa ipse Illustris Dominus Vicerex Regio nomine requisiverit magnificos Dominum Joannem de Bononia Prætozem, Joannem Homodei Priorem, Philippum de Giliberto, Bartholomæum de Calvellis, Antonium de Bandino, Antonium de Hieremia, & Nicolaum de la Chabica, Iuratos felices Urbis prædictae, quatenus pro servitio ipsius Regiae Majestatis vellent nomine ipsius Vniversitatis felices Urbis Panhormi eandem gabellam vini emere, qui Domini Officiales, tanquam boni, & fideles Vassalli disposuerint cum Consilio Vniversitatis ipsius Urbis eandem gabellam, carta gratiae reemendi mediante, emere, & habere, & ex alio latere ipsi Domini Officiales videntes ipsam Vniversitatem in præsentiarum non habere pecuniam præ manibus, ex qua ipsa gabella

bella emi posset ; pro servitio ipsius Regiæ Majestatis , consilium fecerint , & convocaverint Cives in numero copioso , & sufficientissimo , & omnia prædicta eisdem Civibus exposuerint , & discussis , ac examinatis per eosdem Dominos Officiales , & Cives viis semel , bis , & pluries , ex quibus posset pretium ipsius gabellæ invenire ; tandem certi magnifici Cives ex dictis Civibus per dictos magnificos Officiales requisiti si volebant emere tot annuos redditus dictæ gabellæ vini ad rationem de decem pro centenario , quorum pretium sufficeret ad pretium dictæ gabellæ , qui Cives responderunt pro servitio Regiæ Majestatis , & dictæ Vniversitatis velle emere hos redditus sub pactis conveniendis cum dicta Universitate , sive dictis Officialibus , & sic eadem Universitas unâ cum dictis magnificis Civibus concluso prius dicto partito intèr eos relationem fecerint de hujusmodi partito dicto Illustri Domino Viceregi , qui Dominus Vicerex hoc partitum retulit magnificis Domino Thesaurario prædicto tanquam Procuratori ipsius Regiæ Majestatis ad infra-scripta , nec non Reverendissimo in Christo Patri Domino Montis Regalis Archiepiscopo , magnificis Rationalibus , Judici dîctorum Dominorum Magistrorum Rationalium , magnificis Locumtenenti , & Iudicibus Magnæ Regiæ Curia , Domino Magistro Secreto , Domino Prothonotario , Advocato Fiscali , & Locumtenenti Conservatoris , & discussio hoc negotio per Illustrem Dominum Viceragem in Sacro Regio Consilio , tandem fuerit provisum , terminatum , & declaratum per eosdem Dominum Viceragem , & Sacrum Regium Consilium hoc partitum hujusmodi venditionis gabellæ fieri eidem Universitati , & ex indè per eandem Universitatem vendi debere imminente necessitate dictæ Universitatibus tot annuos redditus , & proventus dictæ gabellæ ascendentes ad duodecim mille florenos , videlicet ad rationem de decem pro centenario , eisdem magnificis Civibus cum obligatione aliorum bonorum dictæ Universitatis , ut cautum sit dictis Emptoribus cum termino reemendi quodocumque mediante . Propterea hodiè prætitulato die prædictus magnificus Dominus Antonius de Sin Thesaurarius , & Procurator Regius ad infra-scripta dicti Serenissimi Domini nostri Regis Ioannis , ut constitit tenore cujusdam procuratorii instrumenti , sive Privilegii Regii in carta membrana omnibus solemnitatibus roborati manu Notarii Gasparis Maymo dati , & acti in Civitate Terraconæ , Trigesimo Primo Mensis Octobris , Tertiæ Decimæ Indictionis præsentis , sigillo Regio impendenti muniti tenoris sequentis videlicet :

Y y y

Pateat

Pateat Universis; quòd Nos Ioannes Dei gratia Rex Aragonum, Siciliae, Navarrae, Valentiae, Majoricarum, Sardiniae, & Corsicae, Comes Barchinonae, Dux Athenarum, & Neopatriae, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritaniae nomine nostro proprio, ac etiam ut Pater, & legitimus Administrator, Tutorque Personae, patrimonii, & bonorum Illustrissimi Ferdinandi impuberis Ducis Montis Albi, Comitis Rippacurtiae, & Domini Civitatis Balagarii, Terraeque, & Comitatus de Agosta in praedicto Siciliae Regno Filii praeclarissimi nostri Primogeniti, & post nostros felices dies in Regnis, & Terris nostris indubitati Successoris; quia ut à Majoribus accepimus bonorum Regum, & Principum est sic corpus Reipublicae procurare, ut partem aliquam ejusdem pro totius integritate exponant, ut ita res suas curent, ut adversus inclinatas quoad possint erigant, quòd in praesentia nobis summopere curandum est, quando aliqui ex Catalanis in rebellionem, quam in Majestatem nostram, & dictum Illustrissimum Ferdinandum filium nostrum primogenitum temere admiserunt, adeò nequiter perseverare contendunt, quòd nisi eorum nefandissima perfidia nostris copiis, ut expedit, compescatur, irreparabile damnum nostro Statui Regio, & dicti Illustrissimi Ferdinandi filii nostri sequi posset, quòd ne accidat, atque ut mala, & damna, quae Rebelles hujusmodi rebus nostris, & dicti Illustrissimi filii nostri inferre conantur, propulsare valeamus, eosque ad obedientiam nostram reducere Equitum, Peditumque copiis, Navibus, & Carenibus necessario opus est, pro quibus habendis cum necessariae sint maximae pecuniarum quantitates, ut summa cura inquisiverimus, quibus viis, & modis Nobis, & dicto Illustrissimo Impuberi minùs damnosis eadem pecuniae quantitates habere possemus, nullam tamen viam, nullumque modum minùs damnosum invenimus, quam ut venditiones, seu impignorationes subscriptae fierent, & inde pretia eorumdem in praedictas necessitates, & solutiones earum converterentur. Verum quia circa subscripta peragenda personaliter nominibus praedictis nequimus interesse, de fide igitur, legalitate, & industria magnifici, & dilecti Consilarii, & Thesaurarii nostri generalis in Regno Siciliae Antonii de Sin Militis merito confidentes gratis, & ex certis nostris scientiis, citra tamèn revocationem aliarum potestatum, & procurationum per Nos Vobis factarum, & firmatarum, nominibus pracontentis, aut aliis, Vos eundem Antonium de Sin Thesaurarium nostrum praefatum, nomine scilicet nostro proprio Procuratorem, Tutorio verò praedicto,

dicto , ut Pater , & legitimus Administrator Procuratorem , & Actorem nostrum facimus , creamus , videlicet ad vendendum pro Nobis , & nostris nominibus prædictis ad in perpetuum, instrumentis tamen gratiæ mediantibus , aut impignorandum illis , personæ , vel personis , Vassallis tamen nostris , & illis pretio , vel pretiis , ac pecuniæ quantitatis , quibus poteritis , & cum eisdem poteritis concordare Terram , videlicet , & Comitatum de Agosta , & Castrum de Jacii , cum Vassallis , juribusque , & pertinentiis , exercitiis , jurisdictionibus , integritate eorum , & gabellas cantaratarum carniū , vini Dohanæ Maris , & Dainorum Nobis reservatas in nostra Civitate Panhormi , & tam conjunctim , quàm divisim , & in uno , aut duobus annis , vel pluribus , & in uno , vel pluribus contractibus , aut instrumentis , & dictam Terram , & Comitatum , Castrumque de Jacii ; Vassallos , & jura eorum , & dictas gabellas , & quamlibet earum de jure dominio , & posse nostri dictis nominibus , dictique Illustrissimi Ferdinandi , & nostrorum heredum , eademque omnia , & singula in ejus dominium , & posse emptorum eorundem transferendum possessionem corporalem , seu quasi realem , & actualem prædictorum , Emptori , seu Emptoribus eorundem tradendum , tradi mandandum , jura , & actiones nostras nominibus prædictis , & dicti Illustrissimi Impuberis cedendum , & mandandum de evictione cavendum , & pro ipsa evictione omnia bona nostra , & dicti Illustrissimi Impuberis obligandum , & pretium , seu pretia , & pecuniæ quantitates ex prædictis provenientes , & provenientia petendum , & nomine nostro recipiendum , & habendum , & de eis apocas , fines , & cautelas quascumque faciendum , & firmandum , Hominesque , & Vassallos dictarum Terræ , & Comitatus , & Castellanos , sive Alcaydos Castrorum quorumcumque , ut prædicitur , vendendorum à quibuscumque fidelitatibus , & homagiis , ad quæ Nobis , & dicto Illustrissimo Filio nostro Impuberi tenerentur , etiam si ad usum , & consuetudinem Hispaniæ dicta Castra tenerent , absolvendum , & deliberandum , & pro prædictis , & singulis eorum quæcumque volueritis venditionum , dictis tamen instrumentis redimendi gratia mediantibus , & impignorationum , & alia quæcumque necessaria instrumenta cum quibuscumque persona , seu personis , & sub illis clausulis , cautelis , renunciationibus , juramentisque in animam nostram præstare , positis bonorum nostrorum , & dicti Illustrissimi Impuberis obligationibus , & aliis clausulis , & cautelis in prædictis , & circa prædicta necessariis ,

& op-

& opportunis faciendum , & firmandum fidejussores si oportuerit pro secundis evictionibus prædictorum vendendorum , & impignorandorum dandum , & offerendum , & eosdem pro Nobis nominibus antedictis indemnes servari promittendum , & demum ac generaliter omnia alia , & singula faciendum , & liberè exercendum in prædictis , & circa ea , quæcumque ad hæc utilia fuerint , necessaria , ac etiam opportuna , quæque Nos facere possemus nominibus prædictis personaliter constituti . Nos enim Vobis dicto Magnifico Thesaurario , Procuratori , & Actori nostro in , & super prædictis omnibus , & singulis , & super incidentibus , dependentibus , & emergentibus ex eisdem , ac eis adherentibus , & connexis quovis modo vices , & voces nostras nominibus eisdem plenarie committimus cum præsentī , promittentes Vobis , nec non , & Notario infrascripto , ut personæ publicæ pro Vobis , & pro aliis etiam personis omnibus , & singulis , quarum interest , & intererit , recipienti , & paciscenti , ac etiam legitime stipulanti Nos eisdem nominibus habere ratum , gratum , validum , atque firmum quidquid per Vos dictum magnificum Procuratorem , & Actorem nostrum procuratum , & actum fuerit , sive gestum , & nullo tempore revocare sub bonorum , & jurium nostri demanii , & patrimonii omnium obligatione , & ad cautelam venditiones , impignoraciones , & alia quæcumque circa prædicta per Vos dicto nomine facienda , & contrahenda nunc pro tunc , & viceversa nominibus prædictis serie cum præsentī laudamus , approbamus , & confirmamus , suppletes ex nostræ Regiæ Potestatis plenitudine legibus absolutæ omnes defectus , si qui forsitan in eis ; defectu potestatis , solemnitatis omissæ , vel aliàs quacumque ratione , vel causa quomodolibet opponi possent , vel notari . Datum , & actum est hoc in Civitate Terraconæ Die Trigesimo Primo Mensis Octobris , Tertie Decimæ Indictionis , Anno à Nativitate Domini , Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto , Regnique nostri Navarra prædicti Trigesimo Octavo , aliorum verò Regnorum nostrorum Septimo . Signum Joannis Dei gratia Regis Aragonum , Sicilia , Navarra , Valentie , Majoricarum , Sardinie , & Corsicæ , Comitis Barchinonæ , Ducis Athenarum , & Neopatriæ , ac etiam Comitis Rossilionis , & Ceritanie , qui hæc nominibus prædictis laudamus , & firmamus huicque publico instrumento sigillum nostrum commune negotiorum dicti Sicilia Regni apponi jussimus impendens . Rex Joannes . Testes sunt qui ad prædicta præsentēs fuerunt Spectabiles , & Magnifici Viri Petrus Dur-

rea

rea Camerlingus, Jacobus Caranau Regens Cancellariam, & Guil-
 lelmus Puiades Cōservator Regni Siciliae. Signum Gasparis Maymo
 dicti Serenissimi Domini Regis Locumtenentis Prothonotarii, ejusq;
 auctoritate Notarii publici per universam ipsius ditionem, qui prae-
 missis interfuit, eaque de dicti Domini Regis mandato scribi fecit, &
 clausit cum literis rasis in linea decima nona, ubi legitur utilia fue-
 rint. Praesens coram Nobis cum consensu, licentia, & auctoritate
 dicti Illustris Domini Viceregis praesentis, & ejus auctoritatem
 interponentis praesenti contractui Regio nomine, nec non cum
 interventu, & deliberatione dicti Sacri Regii Consilii sponte, &
 tolemiter, ac scienter, & expresse servatis, & habitis cunctis
 solemnitatibus, quae in talibus merito requiruntur procuratorio
 nomine, & pro parte dictae Sacrae Regiae Majestatis Serenissimi
 Domini nostri Regis Joannis, & nomine, & pro parte suae Re-
 giae Curiae cum auctoritate, & decreto praefati Illustris Domini
 Viceregis, cum interventu, & consilio, ac deliberatione dicti
 Sacri Regii Consilii, & Officialium praedictorum, intervenien-
 tibus Reverendo Domino Archiepiscopo Montis Regalis, & Ma-
 gnificis Locumtenente, & Judicibus Magnae Regiae Curiae, prae-
 cunte auctoritate, & declaratione factis per dictum Sacrum Re-
 gium Consilium, tenoris sequentis videlicet. Die Primo Mensis
 Julii Tertiae Decimae Indictionis Millesimo Quadringentesimo Se-
 xagesimo Quinto propositum fuit in Sacro Regio Consilio coram
 Illustri, & Potenti Domino Regni Siciliae Viceroge pro parte
 Domini Henrici de Aprea Syndici, & Procuratoris Universitatis
 felicitis Urbis Panhormi, & pro parte ipsius Universitatis, ut idem
 Sacrum Regium Consilium habeat declarare, & votare, ac de-
 claret, & votet, an non obstantibus Regni hujus Capitulis, &
 maxime Capitulo edito à bonae memoriae Serenissimo Domino
 Rege Alphonso Anno Decimae Indictionis secundo praeteriti te-
 noris, & continentiae subsequenter. Primo peroche per le aliena-
 tioni, impignorationi, & venditioni fatte per la detta Serenissi-
 ma Maestà de li dritti, & Terri Demaniali per lo tempo pas-
 sato per le imminenti necessitati, ki continuè occurrino a la
 dicta Sua Maestà vene lo dicto Regno in speciale, & generale
 ad esseri vexato de multi carriche, & gravicie; humilimenti
 supplica a la dicta Sua Maestà lo dicto Regno, Ki debbia dare
 ordine al quietamento de lo suo Demanio, & ki de coeterò
 non possa vendere, ne impignorare, aut quocumque alio titulo
 alienare etiam exigente urgentissima necessitate Citati, Castelli,
 Terre, Gabelle rendite del Demanio, ac etiam quelle ki suf-
 firo

firo a lo presente vendute , oy vero alienate , seù quoquomodo alienate , ne ad altre persone , oy simile pretio alienare , vendere , oy impignorare , aczòche non si habbia a crescere , & augmentare la summa di lo recapto predicto , nec etiam officii ministranti la Iustitia , como sono Iudichi de Gran Corte , de la Sacra Conscientia , Capitanei , Straticò , Preturi , & altri inferiori officii , nia quilli predicti officii gratiosè concedere , & si fortè qualunca persona si impetrassi , oy obtinissi tale alienatione , oy concessione di li regalii , & officii ipso facto sia nulla , irrita , & senza altra decretatione , non obstanti qualsivoglia altro Privilegio in contrario facto , oy da fari , & lo impetranti , oy obtinenti incurra a la pena di publicationi di tuetti soi beni , & de coeterò sia inhabile , & incapace in perpetuum , a tale officio , & li Officiali , che volessero sequire tale impetratione contra la forma de lo presenti capitolo , incorra in pena de privatione de suo officio , de lo quale ipso facto sia havuto per privato . Placet Regiæ Majestati , quod dicta Universitas possit , & valeat emere , carta gratiæ redimendi mediante , à Magnifico Domino Antonio Sin Milite Regio Thesaurario tanquam Procuratore Serenissimi Domini nostri Regis Ioannis , habente ad hoc speciale mandatum ab eadem Regia Sacra Majestate totam , & integram gabeliam vini dictæ felicitis Urbis , ità quòd dictum Sacrum Regium Consilium habeat declarare , & votare an dicta venditio fienda sit valida , & firma , ità quòd sine incurfu alicujus poenæ , & maxime poenæ contentæ in dicto Regni Capitulo , dicta Universitas possit dictam venditionem impunè facere , attento quòd dicta venditio habet fieri , ut pretium venditionis ipsius mittatur ad eandem Sacram Regiam Majestatem dicti Serenissimi Domini Regis pro supplendis urgentissimis necessitatibus suis , quibus ad præsens tenetur , pro superandis Rebellibus suis , & pro recuperanda Civitate Barchinonæ , & omnibus aliis Civitatibus Terris , & Locis Principatus Catalanæ rebellatis eidem Regiæ Majestati , ad quam quidem propositionem idem Sacrum Regium Consilium , in quo intraverunt infrascripti Regii Consilarii , videlicet Reverendissimus Dominus Archiepiscopus Montis Regalis , Magnificus Dominus Petrus de Speciali unus ex Magistris Rationalibus , Dominus Nicolaus de Septimo Regius Locumtenens in officio Magistri Justitiariatus , Dominus Jacobus de Bonanno unus ex Judicibus Magnæ Regiæ Curiae , Dominus Aloysius de Carissimo unus ex Magistris Rationalibus , Dominus Guido de Craona Iudex Magnæ Curiae Rationalium ,

num, Dominus Bartholomæus de Lombardo Regii Fisci Patronus, & Ioannes Adam in officio Conservatoris; Declaravit, & declarat, ac votavit, & votat, quod dictus Magnificus Dominus Thesaurarius potuit, & potest vendere, & alienare dictam gabellam vini felicitis Urbis Panhormi dictæ Universitati, quia non obstant dicti Regni Capitula, & maxime præinsertis Regni Capitulis, tanquam non comprehendente, neque comprehendentibus istum casum, quam gabellam emptari ipsa Universitas pari modo vendere quibuscumque Civibus ipsius Civitatis, etiam Regiis Officialibus, cum pro tanto arduo regio servitio sit dicta venditio, & in ipsa, & super ipsa annuales redditus ipsius gabellæ vendere sine alicujus pœnæ incurso tam ipsius Universitatis, quā illorum, qui emerint, & per consequens declaravit, & declarat, ac votavit, & votat, quod dicta venditio fienda erit valida, & firma, & ipsam emptionem poterit dicta Universitas impunè facere, & sine incurso alicujus pœnæ in dicti Regni Capitulis, seu in dicto præinserto Capitulo, cum pretium venditionis dictæ gabellæ mittatur ad eandem Regiam Majestatem erogandum in dictam urgentissimam necessitatem Regiæ Majestatis, attento, quod circa recuperationem dictæ Civitatis, & aliorum locorum dicti Principatus Rebellium eidem Regiæ Majestati versatur status Regiæ Coronæ, & periculum, ac conservatio Regni hujus Siciliae, & aliorum Regnorum ejusdem Regiæ Majestatis, cum dicta Civitas Barchinonæ, & alia loca rebellia dicti Principatus alios intitulaverint, & juraverint Reges, etiam de hoc, & pro hoc Regno Siciliae, nec non aliis iustis rationibus, & causis idem Regium Consilium ad hoc dignè moventibus. Vidit Nicolaus Locumtenens. Vidit Jacobus Bonannus. Vidit Paulus. Vidit Aloysius de Carissimis. Vidit Christophorus. Petrus de Speciali, Gerardus Guido. Vidit Bartholomæus de Lombardo Patronus Regii Fisci. Ioannes Adam Regius Locumtenens Conservatoris. Quarto ejusdem magnificus Dominus Jacobus de Pilaya existens in lecto unus ex Iudicibus Magnæ Regiæ Curiae audita deliberatione sacri Regii Consilii supra descripta, quæ fuit sibi lecta per me Stephanum Macri Regium Secretarium dixit, quod videtur sibi, quod dicta deliberatio fuerit benefacta, & acquiescit eidem deliberationi, & ita declaravit, & declarat votum suum. Jacobus Pilaya. Ex registro mei Stephani Macri Secretarii Regii extracta est præsens copia, collectione facta. Registrata. Vendidit, intra manus posuit, & ponit, & ex causa ipsius venditionis dedit, cessit, transiit, & mandavit, & quasi tradidit, & habere concessit

concessit Nobili Domino Henrico de Aprea Syndico, & Procuratori Universitatis felicitis Urbis ipsius presentis, & ab eo ementi nomine dictae Universitatis cum consensu praedictorum magnificorum Dominorum Praetoris, & Iuratorum praesentium, & consentientium, praesente auctoritate eidem Syndico attributa per Universitatem felicitis Urbis praedictae emendi infrascriptam gabellam tenoris, & continentiae subsequenter videlicet: Die Vigesimo Nono Iunii Tertiae Decimae Indictionis. Fuit propositum per magnificos Dominum Praetorem, & Iuratos felicitis Urbis Pannormi in consilio infrascriptorum magnificorum, ac nobilium Civium dictae Urbis ad hoc vocatorum in Curia Praeturae Urbis ipsius, ubi dicta Universitas, & Cives solent congregari, ut moris est, congregatorum sub hac forma videlicet: Perki altra volta in Consilio factu per la dicta Universitati fu concluso, ki si divissi acceptari la cabella di lu vinu per dechi in undichi milia florini, & trovandusi cum grandi fatiga certi Chitarini acceptaturi di la dicta cabella per li dicti undichi milia florini cum certi pacti, & obligationi; ora noviter lu Illustri Signuri Vicerè, astento Ki la dicta cabella vali assai plui di lu dictu preciu adimanda, Ki lu preciu sia dudichi milia florini, di li quali plui lu dictu Signuri Vicerè dichi haviri lu modu, & lu Accaptaturi. Item perki li Accaptaturi, ki volinu acceptari la dicta cabella hannu adimandatu, & adimandanu, ki tutti li beni di la Universitas, & praesertim la cabella di la carni, ki sianu obligati, & perki li dicti magnifici Officiali non hannu potestati alcuna di obligari li dicti beni; per tantu li dicti magnifici Officiali vi notificanu, ki si vuliti, ki la dicta vendicioni hagia effectu, Ki vui chi dati autoritati, & potestati di putiri acceptari la predicta cabella per lu preciu di li dicti dudichi milia florini, & dapoi vindirila a certi Chitarini cum quilli conditioni, & clausuli contenti in laltro Consiglo factu Die Decimo Septimo Martii proximè elapsi instantis anni cum auctoritate di putiri obligari tutti li beni di la Universitas, & praesertim la cabella di la carni tantu per la forti princhipali, quantu etiam per li fructi, exceptuati li unci chentu chinquanta depurati a li Magaleni di la dicta Chitati, & li unci quaranta ottu di rendita venduta a Misseri Antoni di Mastro Antonio, & Compagni, non obstanti, Ki quillu plui, Ki rindiessi la dicta cabella di la carni non si potissi convertiri ad altru usu, exceptu a lu recaptu di li dicti unci quaranta octu redditus venduti a li dicti Misseri Antoni, & compagni. Magnificus Dominus Petrus de Speciali est in voto, Ki la dicta cabella

cabella si accatta per dudichi milia florini cum quilli condicio-
ni, obligationi, & cauteli contenti in lautru Consigliu factu per
la dicta Universitati die decimo septimo mensis Martii proximi
præteriti instantis anni, & Ki li Officiali haggianu porestati, &
autoritati di putiri obligari tantu li beni; & cabelli di la dicta
Universitati, & præsertim la cabella di la carni contingentì a la
dicta Vniversitati tantum per la forti princhipali, quantu etiam
per li fructi exceptuari tamen li unci chentu chinquanta deputa-
ti a li Maramini di la dicta Chitari, & li unci quaranta octu su-
pra la dicta cabella a Misseri Antoni di Mastru Antoni, & com-
pagni, non obstanti Ki lo plui, ki rendissi la dicta cabella di
la carni, non si potissi convertiri ad altru usu, exceptu a lu re-
capitu di li dicti unci quarant'octu redditus venduti a lu dictu
Misseri Antoni, & Compagni, Magnificus Dominus Nicolaus de
Septimo Legum Doctor, ac Magnæ Regiæ Curie hujus Regni Sici-
liæ Locumtenens est in voto, ut Magnificus Dominus Petrus de Spe-
ciali Magnificus Dominus Gerardus Agliata Regni hujus Siciliæ
Prothonotarius est in voto, Ki la dicta cabella comu ki commu-
niter soli rendiri plui di dui chentu quaranta unci anno quolibet,
si digia acceptari per li dudichi milia florini, ma si la dicta ca-
bella vini non rendissi ut plurimum così, comu fussi solita ren-
diri plui di dui chentu quaranta unci; Ki non si accepta, ma li
dicti florini milli plui si dughanu in donativu a lu Signuri Rè
non per acceptitu, ma per liberalitati Vniversitatis. Magnificus
Dominus Christophorus de Benedictis Legum Doctor, ac Regni
hujus Siciliæ Magister Secretus, quoad pretium dictæ gabellæ vi-
ni dixit ut proximus, & quod Vniversitas pro cautela ementium,
dictam gabellam vini, habeant bona obligata Vniversitatis
& præcipuè gabellam Buchiriæ dictæ Vniversitatis, nullo tamèn
propter hoc præjudicio generato illis, qui virtute contractus ha-
buerunt obligatam dictam gabellam tempore venditionis reddi-
tuum unciarum quadraginta octo super eadem gabella, & si quod
supererit de redditibus dictæ gabellæ vini ultra redditus unciarum
ducentarum quadraginta cum gravaminibus; debeat distribui
pro recuperatione dictorum reddituum gabellæ vini, neque illa in
alium usum converti possint sine consensu omnium ementium dictæ
gabellam vini nemine discrepante, etiàm si Vniversitas congregata
aliud statueret, vel ordinaret, quod si aliter fieret dicta gabella Buchi-
riæ non remaneat obligata. Magnificus Dominus Jacobus Bonannus
Legum Doctor, ac anno præsentis alius ex Judicibus Magnæ Regiæ
Curie dixit ut Magnificus Dominus Petrus de Speciali. Magnificus

Dominus Petrus de Campo dixit, ut Magnus Dominus Petrus de Speciali. Magnus Fridericus de Crispo Secretus dixit, ut Dominus Christophorus de Benedictis. Magnus Dominus Nicolaus de Leofante Regius Miles dixit, ut Magnus Dominus Petrus de Speciali. Magnus Dominus Guido de Craona Legum Doctor dixit, ut Magnus Dominus Petrus de Speciali, dummodò tamen ki quilli, ki hannu a meçtiri a lu accaptitu di la dicta cabella; sianu Chitarini. Magnus Franciscus Valguarnera dixit, ut Dominus Christophorus. Nobilis Fridericus de Simone dixit, ut Dominus Guido de Craona. Magnus Dominus Jacobus de Chirco Legum Doctor est in voto, quòd dicta gabella vini possit emi pro dictis duodecim mille florenis, & addidit, ki tuçtu quillu, ki rendissi plui di li dui chentu quaranta unci si digia convertiri in recaptu di la dicta cabella, cum hoc, ki non si pocza tali plui convertiri in altru usu exceptu cum consilio Universitatis more solito pro urgentissima necessitate, & in casu quo superfluum converteretur in aliam causam non urgentem, & non cum consilio totius Universitatis; illi qui faciunt converti, teneantur de proprio. Nobilis Joannes de Brandinis dixit, ut Dominus de Speciali. Nobilis Fridericus de Spatafora dixit ut proximus, & addidit quòd illud plus, quod supererit de redditibus dictæ gabellæ vini, ultrà redditus unciarum ducentarum quadraginta cum gravaminibus, quòd debeat distribui pro recuperatione dictorum reddituum gabellæ vini, neque in alium usum converti possit sine consensu omnium ementium dictam gabellam vini nemine discrepante, etiam si Universitas congregata aliud statueret, vel ordinaret, quòd si alitèr fieret dicta gabella Buchiriæ non remaneat obligata. Nobilis Buguectus de Vigintimilio dixit ut Dominus Christophorus de Benedictis. Magnus Dominus Ferdinandus de Milina Legum Doctor dixit ut Dominus Petrus de Speciali, & addidit quòd contractus fiat, prout Emptores voluerint, & pacta fiant ad ipsorum Emptorum voluntatem. Nobilis Simon de Calvellis dixit ut Dominus Christophorus de Benedictis. Nobilis Dominus Jacobus de Iacono dixit ut Dominus Petrus de Speciali, quò ad pretium, de aliis dixit ut Dominus Christophorus de Benedictis. Magnus Dominus Philippus de Perdicario dixit ut Dominus Petrus de Speciali, & prout petitur. Nobilis Antonius de Gratiano dixit prout petitur. Nobilis Guillelmus de Calchinaya dixit ut Dominus Christophorus de Benedictis. Nobilis Nicolaus Bononia dixit ut proximus. Nobilis Bartolomæus de Blanco dixit ut Dominus Philippus de Perdicario. Honorabilis

Attardus

Attardus de Caramanna dixit ut Dominus Petrus de Speciali. Nobilis Philippus de Vitali dixit ut Dominus Ferdinandus de Millina. Honorabilis Nicolaus de Ranzano dixit ut Dominus Philippus de Perdicario. Discretus Magister Paulus de Arpixinia dixit ut proximus. Discretus Riccardus de li Rochi dixit ut Dominus Christophorus de Benedictis. Magnificus Dominus Rainaldus Subtilis Legum Doctor dixit, ut Dominus Petrus de Speciali. Nobilis Ioannes de Bayamonte dixit, ut proximus. Magnificus Dominus Antonius de Terminis Legum Doctor dixit, ut Dominus Petrus de Speciali, & addidit, quod si superfluum converteretur ad alium usum, & Emptores dictæ gabellæ consentirent, quod Emptores ipsi perdant annatam, pro qua consenserint. Nobilis Nicolaus de Truglo dixit, ut Dominus Christophorus de Benedictis. Nobilis Philippus lu Bisconti dixit, ut Dominus Iacobus de Chirco. Honorabilis Franciscus lu Vechu dixit, ut Dominus Christophorus de Benedictis. Magister Petrus Pellicanus dixit, ut Dominus Christophorus de Benedictis. Discretus Masius de Giliberto dixit, ut Dominus Petrus de Speciali. Honorabilis Nicolaus de Alfano dixit, ut proximus. Joannes de Blundulillis dixit, ut proximus. Jacobus de Pace dixit, ut proximus. Magister Andreas de Malinali dixit, ut proximus. Præfatam totam gabellam vini dictæ Urbis, & ejus Territorii Maris, & Terræ, omniaque, & singula jura debita, & consueti ipsius gabellæ ad eandem Regiam Majestatem quomodocumque, & qualitercumque spectantia, & pertinentia, ac totam, & integram prædictam gabellam prout, & sicut hodie dicta Regia Curia ipsam gabellam tenet, possidetque francam, liberam, & expeditam dictam gabellam venditam ab omni debito gravamine, & servitute, præter quam agraviciæ luminariæ debitæ majori Panhormitanæ Ecclesiæ, & unciarum octo debitarum anno quolibet Monasterio Sancti Martini de Scalis Panhormi; ita quod nulla persona Ecclesiastica, sive secularis, sive quæcumque alia privilegiata, sive Officialis sit exempta à solutione juris dictæ gabellæ, & prout de præsentī exigitur exceptis Hospitali Sancti Joannis de Leprosis extrâ mœnia Urbis, & Hospitali magnonovo dictæ Urbis. Totam dictam gabellam venditam, & universa jura ipsius vendita cum omnibus juribus, justitiis, rationibus, emolumentis, jurisdictionibus, & cum omnibus, & singulis, quæ ad ipsam gabellam pertinent, spectant, & pertinent quomodocumque, & qualitercumque, ac cum introitibus, redditibus, & proventibus, & aliis directibus ejusdem, & aliis quibul-

bulcumque juribus expressis, & non expressis, præsentibus, & futuris, à quibus omnibus juribus præfatus Magnificus Dominus Thesaurarius, quo supra nomine, se, & dictum Dominum Regem, seu ejus Regiam Curiam penitus expoliavit, & de eis eundem Syndacum nomine dictæ Universitatis investivit, abdicans, & deponens à dicta Regia Curia, & à dicto Serenissimo Domino nostro Rege omne dominium, omnemque possessionem, vel quasi quam, & quod prædictus Dominus Rex, seu ejus Regia Curia habet, & transferens in eundem Syndicum, & suus in perpetuum Successores, præsentem, & volentem in suo animo recipere nomine dictæ Universitatis, & propterea prædictus Dominus Thesaurarius procuratorio nomine prædicto transtulit dicto Emptori, quo supra nomine, præsentem, & recipienti nomine dictæ Universitatis omnem Superioritatem, dominium, potestatem, & jurisdictionem, & omnia pœnarum emolumenta, & fraudum communitates ad ipsam Regiam Majestatem spectantia, & pertinentia exigendi, recolligendi, recipiendi, & habendi, expignorandi, carcerandi, & omnia alia faciendi per se, & alios, quos eadem Universitas voluerit, nomine, absque alia licentia, ipsius Domini nostri Regis, seu dicti Illustris Domini Viceregis cum connexis dependentibus, & emergentibus ab eisdem, & Collectores, Exercitores, & Credenzerios creandi, & eos amovendi, & alios creandi, & variandi toties quoties eidem Universitati videbitur, & quod Custodes Regiæ Curia felicitis Urbis Panhormi, tam Portæ Maris, quàm Portæ Terræ sine aliquo salario custodire, & custodiam habere debeant de vino immittendo, scilicet per Mare, & per Terram, & de vino immisso informationem dare eidem Universitati, vel cui ipsa Universitas mandabit, ac etiam, quod Collector, & Credenzerius creandi per dictam Universitatem, possint liberè exercere eorum officia in banca Regiæ Secretiæ felicitis Urbis Panhormi prædictæ eisdem modo, & forma, prout modo exercent Collector, & Credenzerius in eadem Regia Secretia pro eadem Regia Curia. Constituens prædictus Dominus Venditor, procuratorio nomine prædicto, præfatam Regiam Majestatem, ac ejus Regiam Curiam præfatam gabellam, & jura sua omnia ut supra vendita nomine ipsius Universitatis tenere, & possidere, vel quasi donec, & quousque præfatus Syndacus nomine ipsius Universitatis corporalem, vel quasi acceperit, & intraverit in possessionem, quàm intrandi, capiendi, retinendi, uti, fruendi, tenendi, possidendi, & habendi, vendendi, & ingabellandi prædictus Dominus Venditor procuratorio nomine prædicto cum consensu,

sensu , & auctoritate præfati Illustris Domini Viceregis , & cum
 interventu , & deliberatione Sacri Regii Consilii prædicti dictis
 Syndico , & Officialibus pro dicta Universitate auctoritatem , li-
 centiam , & liberam potestatem tribuit , & concessit ad habend-
 dum , tenendum , possidendum , vel quasi dandum , vendendum ,
 alienandum , permutandum , & pro anima judicandum , exer-
 cendum , & exerceri faciendum , ingabellandum tam ad certum
 tempus , quam in perpetuum , & de ea , & in ea faciendum , &
 fieri faciendum totum liberè velle , & desiderium ipsius Univer-
 sitatis , tanquam de re propria , & sibi iusto titulo præsentis ven-
 ditionis acquisita , & prout quilibet verus Dominus , & Patro-
 nus de reverà propria facere potest , & debet , prout præfata Re-
 gia Majestas , & Regia Curia ante præsentem contractum , &
 præsentem venditionem facere poterant , & adhuc quocumque
 jure possent auctoritate propria , & de facto sine licentia Curiae ,
 & Magistratus alicujus decreto , segregando , & dismembrando
 ipse Dominus Procurator procuratorio nomine prædicto cum con-
 sensu dicti Domini Viceregis dictam gabellam totam , & univer-
 sa jura ipsius à Secretia dictæ Urbis , & omnem ipsius gabellæ
 jurisdictionem , & in eandem Universitatem transferendo me
 Notario publico stipulante pro eadem Universitate . Promittens
 solemniter , & conveniens præfatus magnificus Thesaurarius pro-
 curatorio nomine prædicto pro eadem Regia Majestate , ac hæ-
 redibus , & Successoribus ipsius Regiæ Majestatis in perpetuum ,
 ac pro Regia Curia præfatis Syndico , & Officialibus præsentibus ,
 & stipulantibus pro eadem Universitate in perpetuum me
 Notario publico , ut persona publica , stipulante vice , nomine ,
 & pro parte Universitatis prædictæ , ac omnium , quorum in-
 terest , seu interesse poterit de prædicta gabella vendita ut su-
 pra , ac juribus ejusdem eidem Universitati in totum , nec in par-
 tem directè , nec indirectè ; nec de aliqua parte ejusdem , aut
 juribus , præeminentiis , prærogativis , introitibus , membris ,
 fructibus , & redditibus ipsius , & ad eandem gabellam spectan-
 tibus , & pertinentibus , expressis , & non expressis , cogitatis ,
 & non cogitatis , ullo unquam futuro tempore litem , seu qua-
 sitionem aliquam non inferre , nec inferenti consentire aliquo ju-
 re , seu aliqua ratione , vel causa , sed eandem gabellam cum
 omnibus , & singulis juribus suis , & pertinentiis , ac jura om-
 nia ad eandem gabellam spectantia , & pertinentia quocumque
 jure expresso , & non expresso , cogitato , & non cogitato , quo-
 quo modo , semper , & omni venturo tempore eidem Universi-

tati , & habentibus jus , & causam ab ea in perpetuum ab omni calumniante , molestante , brigante , turbante , & contradicente persona legitimè defendere , guarintire , & disbrigare loco , & Universitate , Societate , vel Collegio , & de legitima evictione teneri . Et si quo venturo tempore lis , aut quæstio aliqua per quempiam contrà eandem Universitatem , & habens jus , & causam ab ea , jure dominii , vel quasi , aut alio quocumque jure moveretur in totum , aut in partem , aut in aliquam partem suorum jurium , & pertinentiarum ; ipsam litem , quæstionem , & omnem causam in se suscipere sumptibus , & expensis ipsius Regiæ Majestatis , seu eius Regiæ Curiaë iudicio assistere , ipsamque prosecui , & finire usque ad debitum finem litis ipsius tam in principali iudicio , quam in causa appellationis , & usque ad debitum finem litis ipsius sumptibus , & expensis omnibus ipsius Regiæ Majestatis , & Regiæ Curiaë , necessitate denunciandi , laudandi , requirendi , proseguendi , & appellandi dictæ Universitati sponte remissis , & expressè renunciatis , & in casu evictionis prædictæ gabellæ in totum , aut in partem , ut supra , ipsa Regia Majestas , & Regia Curia teneatur eidem Universitati rescire , & rescarcire omne pretium , omniaque damna , interesse , & expensas pro pretio , & integro pagamento florenorum auri duodecim millium monetæ huius Regni Siciliae ad rationem de tarenis sex pro quolibet floreno ponderis generalis , quod pretium prædictus Dominus Thesaurarius , & Procurator nomine dictæ Regiæ Majestatis ad instantiam dicti Syndici præsentis , & petentis est confessus habuisse , & recepisse per manus Honorabilis Antonii de Monaco Thesaurarii dictæ Universitatis per bancum Honorabilis Ioannis Petri , & Ioannis de Riggio Fratrum publicorum Campforum dictæ Urbis , videlicet medietatem in carlenis , & reliquam medietatem in parvulis electis , convertendum pretium prædictum , & transmittendum per dictum Dominum Thesaurarium dictæ Regiæ Majestati pro causa prædicta . Renuncians executioni dictus Dominus Procurator dictarum pecuniarum non habitarum , neque receptorum , neque numeratarum , neque assignatarum per dictum bancum , omnique alii erroneæ confessioni , iuris , & facti , ac spei futuræ , habitionis , & receptionis sub pactis inter dictos Contrahentes , quibus supra nominibus , solemniter habitis , & firmatis , videlicet , quod nemo de cæterò , & ex nunc in antea possit , nec valeat intrare vinum intus dictam Urbem , & eius territorium ; ac etiam quod dicta Universitas possit , & valeat , ac facultatem habeat sine aliqua

aliqua solutione gabellæ immittere , & immitti facere per se & quoscumque alios Cives , & Exteros vinum in dictam Urbem , & eius Territorium sine aliqua solutione gabellæ fienda Regiæ Curia , immò omnia , & singula Jura , & redditus dictæ gabellæ debeantur , & acquirantur , & acquisita sint dictæ Vniversitati , videlicet prout ipsam gabellam modo tenet Regia Curia. Insuper prædicta Vniversitas liberè possit , & facultatem habeat prohibere , quòd vina ingrediantur in dictam Urbem , & eius Territorium pro tempore , quo sibi videbitur ad eiusdem Vniversitatis libitum voluntatis , ad tempus , vel perpetuò , donec dicta gabella permanferit dictæ Vniversitati , semel , bis , ter , & pluries , ac toties quoties eidem Vniversitati placuerit , & variare , ac ius debitum dictæ gabellæ ratione immisionis augere , & minuire ad eiusdem Vniversitatis voluntatem . Hoc acto inter dictos Contrahentes , quibus supra nominibus , solemniter habito , & firmato , videlicet , quòd quandocumque præfata Regia Maiestas , & Regia Curia dederit , solverit , & integrè assignaverit præfata Vniversitati præfatos florenos duodecim mille in moneta , prout modo eidem Domino Thesaurario fuit assignata in unica solutione simul , & semel unà cum redditibus dictæ gabellæ pro rara temporis , & aliis iustis expensis , dummodo , quòd tempore dictæ revenditionis fiendæ dicta moneta , sit moneta bona , & currens , sicut , & modo : quòd præfata Vniversitas Panhormi teneatur , & debeat , habitis priùs de dictis pecuniis , & pretio ut supra soluto , gabellam eandem eidem Regiæ Curia , seu dictæ Regiæ Majestati revendere , & restituere , ac dominium omne cum omnibus supra venditis cedere , & transferre , & sibi contractum publicum omni debita solemnitate vallatum facere , & præsentem contractum cassare , & cancellare , reservatis nihilominus eidem Vniversitati iuribus , quæ dicta Vniversitas habere prætendit in eadem gabella , & iuribus suis ; ità quòd per præsentem venditionem non intelligatur in aliquo præiudicatum eidem Vniversitati , & iuribus ipsius Vniversitatis , quæ prætendit habere , quibus iuribus eadem Vniversitas uti , & experiri possit , prout facere poterat antè præsentem , & adhuc posset tam contrà eandem Regiam Maiestatem , & Regiam Curiam , quàm alias quascumque Personas ; nec propterea aliquod præiudicium eidem Regiæ Majestati , & Regiæ Curia propter hoc generetur , immò unaquæque ipsarum partium remaneat in iure suo , ac etiam ex pacto , quòd dicta Vniversitas habeat , & consequatur ratam anni introituum dictæ gabellæ pro anno præsentis ab hodie in antea .

Postre-

Postremò idem Magnificus Dominus Thesaurarius voluit , & mandavit, procuratorio, quo supra nomine, cum consensu, & auctoritate dicti Illustris Domini Viceregis, ac cum interventu, & deliberatione dicti Sacri Regii Consilii, & Officialium prædictorum, quòd præsens contractus possit, & valeat cum, & quando opus fuerit, semel, bis, ter, & pluries, ac toties quoties opus fuerit corrigi, & emendari, diminui, & suppleri, clausulari, & roborari, & interpretari ad sensum, & consilium Sapientis in favorem eiusdem Universitatis, & habentium ius, & causam ab ea, facti substantia non mutata, cum aliquod dubium forsan in futurum oriri posset, seu reperiri contingerit; ità quòd semper interpretari debeat, & intelligatur in favorem ipsius Universitatis, & habentium ius, & causam ab ea, stante semper præsentì contractu in suo robore, & firmitate, nulla requisitione fienda dictæ Regiæ Curiae, quam clausulam, correctionem, emendationem, diminutionem, additionem, corroboracionem, & interpretationem fortè fiendam, addendam, vel diminuendam præfatus magnificus Dominus Thesaurarius procuratorio nomine prædicto, cum auctoritate, assensu, & consensu præfati Illustris Domini Viceregis, cum interventu dicti Sacri Regii Consilii, & aliorum Regionum Officialium, & nunc pro tunc, & è conversò acceptavit, ratificavit, & confirmavit, ac ratificat, acceptat, & confirmat. Quam quidem venditionem, & omnia, & singula supradicta, & infra scripta præfati magnifici Contrahentes, quibus supra nominibus, promiserunt, & convenerunt omni futuro tempore sibi invicem, & vicissim rata, grata, & firma habere, & in nullo contrafacere, vel venire aliquo iure, seu aliqua ratione, vel causa de iure, vel de facto, in omnem eventum, & sine aliqua diminutione, in pace, de plano, sine lite, & Curiae querimonia, ac ludiciorum strepitu, seu figura Iudicii, omni libello, petitione, dilatione moratoria, Regia gratia remotis, & expressè renunciatis sub hypotheca, & obligatione omnium bonorum dictæ Regiæ Maiestatis, & Regiæ Curiae, dictæque Universitatis mobilium, & stabilium, feudaliū, & burgensaticorum, præsentium, & futurorum, ubi existentium, & melius apparentium, & specialitè ius luendi dictæ gabellæ; ità quòd talis specialis hypotheca præfata non deroget generalitati, immò una per aliam confirmetur, & è conversò, ac refectione damnorum interesse, & expensarum litis, & extrà, & pro observatione omnium, & singulorum præmissorum, si quæstio de præmissis oriator, quòd
 summa-

summarie procedatur juxta formam novi Ritus Magnæ Regiæ Curiæ observatam in debitis, de quibus instrumenta publica producantur contra partem contravenientem; ac si præsens contractus esset de casibus dicti ritus, licet non sit, quia sic est inter eos per pactum solemne contractum super dictis omnibus, & singulis. Partes prædictæ, quibus supra nominibus, renunciarunt omnibus exceptionibus doli, mali, metus causa, & in factum subsidiariæ conditioni sine causa privilegio fori, & legi si convenerit rei non sic, ut prædicitur, gestæ, feriis omnibus. Dictusque Dominus Thesaurarius procuratorio nomine prædicto, cum consensibus prædictis Legi Secundæ Codice de rescindenda venditione, quæ dictat, aut contractus rescindatur, aut justum pretium suppleatur, Et generaliter cæteris juribus Canonicis, & civilibus, scriptis, & non scriptis, & omni alii Iuri Legum, & Canonum auxilio, quibus, vel eorum aliquo prædictæ partes, vel altera ipsarum juvare se possint aliquatenus, vel tueri. Item ex pacto inito, & firmato inter dictum Dominum Thesaurarium, & dictum Syndicum, quibus supra nominibus: videlicet. quod idem Magnificus Dominus Thesaurarius, & Procurator cum auctoritate, & consensu dicti Illustris Domini Viceregis, cum interven- tu dicti Sacri Regii Consilii voluit pro observatione, & firmitate præsentis venditionis, & omnium supradictorum, & infra- scriptorum, quod præfata Universitas in perpetuum uti, & gaudere possit omnibus juribus, legibus, ritibus, constitutionibus, pragmaticis, sanctionibus, & Regni Capitulis, tam novis, quam veteribus, & quibuscumque Regni juribus privilegiantibus omnes, & quascumque alienationes, & quomodocumque, & qualitercumque factas de omnibus, & quibuscumque bonis, tam pseudalibus, quam burgensaticis; tam per Illustrrem Dominum Viceregem, quam per Regiam Curiam, seu per Serenissimum Dominum nostrum Regem, & alios quoscumque Regios Officiales, & maxime privilegio Legum omnium contentarum in toto titulo Codice de quadrienni præscriptione, quatenus tendunt in favorem dictæ Universitatis, & prædicta omnia, & singula attendere, & inviolabiliter observare, & in nullo contrahere, vel venire: præfatus Magnificus Dominus Thesaurarius Procurator in animam Serenissimi Domini nostri Regis sub fide Regia, & præfatus Syndicus Emptor nomine dictæ Universitatis solemnitè tactis scripturis ad Sancta Dei quatuor Evangelia præstiterunt juramentum. Præfente ad hæc, ut prædicitur, dicto Illustri, & potenti Domino Vicerege Regni hujus Siciliæ, & præsentem contractum,

Cccc

& om-

& omnia , & singula in eo contenta ratificante ; acceptante , approbante , & confirmante , ac suam auctoritatem pariter , & decretum interponente , & præstante nomine Regiæ Majestatis . Unde ad hujus rei futuram memoriam , & tam dictæ Universitatis , quàm omnium , quorum interest , & intererit , certitudinem , factum est ex inde præsens publicum instrumentum , & in præsentem formam publicam redactum per me Notarium publicum supradictum , & infraSCRIPTUM , meoque solito signo signatum nostrum qui supra Judicis ; & Notarii , ac subscriptorum Testium subscriptionibus , & testimonio roboratum . Actum in dicta felici Urbe Panhormi , Anno , Mense , Die , & Indictione præmissis . Est notandum , quòd præsens instrumentum consistit in duobus pargamenis , in primo consistunt lineæ centum , & octo , prima quarum incipit in nomine Domini nostri Jesu Christi amen . Et ultima finit , & prout petitur Nobilis . In secundo consistunt lineæ sexaginta quinque computata præsentī lineā , prima lineā quarum linearum sexaginta quinque : incipit Antonius de Gratiano , & finit pars præsens . Testes Illustris Dominus , Dominus Ferdinandus de Vigintimilio , Nobilis , & Egregius Dominus Fridericus de Bononia Miles . Nobiles Petrus de Benedictis , Stephanus Macri , & Antonius de Sollima Secretarii .

Jacobus de Randisio de Panhormo , qui supra , Regia auctoritate , ubique per totam Terram , & dominationem Regiam cum auctoritate scribi faciendi , Judex ordinarius , atque Notarius publicus , præmissa omnia rogatus recepi , publicavi , & clausi , & in præsentem formam publicam redegi , meoque solito signavi signo in testimonium præmissorum : corrigitur in lineā quadragesima septima : ubi legitur indemnes servari . Item in centesima , & una lineā , ubi legitur : Magnificus Dominus Guido de Crapona Legum Doctor dixit , ut Magnificus Dominus Petrus de Speciali , dum non vitio , sed errore .

De quo quidem Privilegio , seu contractu expeditæ fuerunt Viceregiz executoriz in forma . Datum in Nobili Civitate Messanæ Quinto Martii Decimæ Quartæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto . Registratum penes Prothonotarium .

CONFIRMATUR EXEMPTIO AB OMNI DIRICTU, ET
gabella Dobana per totum Regnum facta Civibus Panbor-
mitbanis per Reges antecessores Serenissimi
Domini Joannis.

Anno
1470.

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Regno Sicilia Reverendissimis, Reverendis, & Venerabilibus in Christo Patribus ejusdem Regni Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & Comendatariis, nec non Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Marchionibus, Comitibus, & Vice-Comitibus, Baronibus, universisque, & singulis Officialibus, & Personis aliis tam Ecclesiasticis, quam Secularibus, præsentibus, & futuris, quovis officio, autoritate, vel dignitate fungentibus, ad quos, seu quem præsentibus præsentatæ, exhibitæ, & ostensæ fuerint, præcipue Magistro Secretario, Secretis, & Magnificis Procuratoribus, Vice-Secretis, & Ministris Secretiarum Regni prædicti, tam Universitatum, Prælatorum, & Baronum, quàm Civitatum, Terrarum, & Locorum Regii Demanii, Oratoribus, Consiliariis, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Cum sit, che li Chittadini della felichi Città di Palermo existentibus Privilegiis di li Serenissimi Retro-Principi (Divæ Memorix) siano franchi, & exempti di raxiuni, & dritti di Doghana, per Mare, & per Terra per tutto lo dicto Regno tantu in Terri, & Lochi di Vui Prelati, & Baruni, comu Demaniali, cussi comu in li dicti Privilegii, & loru confirmationi, li quali in authentica forma ficiru vidiri, e ricanuxiri largamenti, si contieni uno videlicet; di lu quondam Serenissimo Rè Fiderico, Rè di Sicilia, Duca di Puglia, e Principi di Capua: Datum in Urbe Panormi Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Mense Septembris Quartæ Indictionis, l'altro di lu quondam Serenissimo Rè Corrado, Regis electi Romanorum, & Rè di Gerusalemme, e di Sicilia: Datum Neapoli Anno Incarnationis Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo Tertio Mense Augusti Decimæ Indictionis, lu quali Privilegio di Rè Corrado exindè fù confirmato per lo Serenissimo quondam Rè Manfrè Rè di Sicilia, per un so Privilegio Dato in Campis apud Bulgimerentiū Anno Incarnationis Millesimo Ducentesimo Quinquagesimo Octavo, li quali Privilegii prædicti foro exindè confirmati

firmati per lo quondam Serenissimo Rè Fiderico Terzo , Rè di Sicilia , Duca di Puglia , & Principi di Capua per uno sò Privilegio Dato in Urbe Panormi Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Ducentesimo Nonagesimo Nono , Vigesimo Mensis Decembris Decimæ Tertie Indictionis , e l'altro Privilegio di lu Serenissimo quondam Rè Fiderico Terzo Datum Panormi Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Trecentesimo Quinto , Mense Iulii Tertie Indictionis , la quali franchizza , & exemptione di Doghana lo quondam Serenissimo Rè Alfonso cumandao , che fusse osservata per un Capitulu concessu a la dicta felici Chità Datum in Civitate Capuæ olim Die Decimo Sexto Novembris Decimæ Quintæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto. Et haggia etiam la dicta felici Chitati Privilegii , seu Capituli concessi per lo quondam Serenissimo Rè Alfonso , che per qualsivoglia uso , seu abuso contrario non si intenda mai modo aliquo prejudicatu , ne derogatu a nessuno di soi Privilegii , cussi comu etiam in li dicti Capituli , & Privilegii limpide apparì , li quali in authentica forma foro visti , & riconosciuti Datum in Civitate Puteolorum Regni Neapolis Die Undecimo Aprilis Decimæ Quartæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo. Qua propter supplicatoni pri la dicta Universitati , che ni placissi farci exequiri , & osservari li dicti Privilegii d'Esentioni , & franchizza ; Per tanto tenore presentium de certa nostra scientia eadem supplicatione ut iusta , & rationi consona admissa ; à Vui Ecclesiastici persone ortamo , & requidemo strictamenti ; à Vui verò Marchisi , Conti , Vice-Conti , Baruni , & Officiali , ac persuni predicti dicimo , & espressè comandamo , che sub pœna in dictis Privilegiis contenta , & ultra di florini cinco milia Regio Fisco applicanda , & à bonis cujuslibet vestrum contrafacientis irremissibiliter exigenda , che diggiate omni dubio , & contradictione cessante alli predicti Chitatini di la felici Città di Palermo predicta teniri , exequiri , & ad unguem osservari li predicti Privilegii , havendoli , tenendoli , & trovandoli per franchi , exenti , & immuni di la dicta raxuni , & dritti di Doghana tanto per Mare , quanto per Terra , non obstante , nec modo aliquo contrafacienti , quovis usu , seu abusu contrario quomodocumque , & qualitercumque sia statu fatto , & inusitato , la quali existentibus dictis Capitulis , & Privilegiis , non può , ne divi haviri prejudicato , ne derogato alli dicti Privilegii di franchizza , & exentioni predicta ,

dicta, & guardativi fari; ne permittiri farisi, ne tentarisi quomodo lo contrario, per quanto desiderati non incurriri alli peni predicti, li quali faremu exequiri, & rigidè exigiri senza mercè alcuna. Datum in eadem Urbe felici Panhormi Die Decimo Mensis Martii Tertie Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo. Lop. Ximen. Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Gerardo Agliata Prothonotario. Præsentatæ apud Acta Curie Magnificorum Dominorum Juratorum felicitis Urbis Panhormi Die Primo Aprilis Tertie Indictionis Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo. Joannes de Pinedo Mîgister Notarius.

MANDATUR FIERI RESTITUTIONEM IN TERRA

Mazareni Civibus aliquot Panbormitanis eorum omnium, quæ contra Privilegia supradicta extorta ab illis fuerant per Terræ illius Officiales pro directu Dobane.

Anno
1470

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Siciliæ Regno Nobili Thomasio de Formica Regio Algezirio, fideli dilecto salutem. Nui li jorni passati ad querela, & instantia di lu Nobili Franciscu di Simuni, & Cumpagni per una nostra littera data in Palermo a di dieci di lu passatu, scripsimu, & cumandamu a tuetti, & singuli Officiali di la Terra di lu Mazzarinu, chi sub poena d'unzi chento applicati a lu Regiu Fiscu, incuntinenti duvissi restitui, & turnari a Cola Curuna Accattaturi di lu dictu Franciscu, & Compagni li Farcuni, li quali, chi haviano livatu pri causa, Ki havia accattatu certa quantitati di Jenchi, in lu Territorio di la dicta Terra da Gentili di li Gambi, & Vulcanu, ki pagassiru raxuni di Dohana, la quali Dohana non si divi pagari pri rispettu, Ki li dicti Accattaturi su Chitadini di Palermu: Novitèr ni simo informati, ki prisintata la dicta nostra littera a li Officiali di la dicta Terra non l'hannu voluto exequiri ne observari, incurrendu temerariamenti in la pena predicta. Per tantu vi dicchemu, & cumandamu, ki cunsfrendovi Vui in la Terra predicta, & a spisi di li dicti Officiali; li diggiati ex parte Regia, e in virtute præsentium injungiri, & cumandari sub eadem pena, ki incuntinenti vi diggianu restitui, & tur-

D d d d d

& tur-

& turnari in voſtru putiri li pigni predicti, li quali havuti per Vui li conſignati a lu dictu Cola Curuna Accattaturi, & ſi de plano non vi li conſignaffero, eo modo incontinenti ſenza comportu volimu li forzati in l'executioni di la dicta pena, carceranduli, & vindendo loro beni a diſcurſu undi a Vui megliu parerà, ſina a tantu ki di lu prezzu di quilli haviti la integra quantitati di la dicta pena, & lu prezzu di li dicti pigni, & Nui pri la preſenti cumandamu ad pena di milli reali a la Magnifica Balia, & Tutrici di lu Baruni di la dicta Terra, & a Tuſti ſoi Officiali, ki vi digianu dari in præmiſſis omni obedientia, ajutu, & favori, ki li dumandati, & li voſtri jurnati vi fazzati pagari ſopra loro beni, comu e dictu di ſupra: Datum in Urbe felici Panhormi Die Vigefimo Quarto Octobris Quartæ Indictionis Millefimo Quadringentefimo Septuageſimo. Lop. Ximen Durrea, Dominus Vicerex mandavit mihi Antonio Novito Vigefimo Octavo Octobris Quartæ Indictionis. Præſentatæ ſunt præſentes, ex commiſſione, & mandato Beatricis de Branciforti cumu Balia, & Tutrici di li Magnifici figli mei, la quali incontinenti avi obedutu, & cummandatu, ki ſi diva reſtituiri lu pignu a lu dictu Nobili Algozino.

CAPITULA SERENISSIMO REGI AT UNIVERSITATE
oblata: per eundem decretata, & per Proregem executioni mandata: in quibus. 1. Petitur executio Juſtitie contrà injuſtos navium aggreſſores. 2. Juramentum à dominis navium, ne Civibus, & navium commercio noceant indebitis excuſionibus. 3. Præconia vocè publicari ſecuritatem navium buc adventantium. 4. Monregalenſis Eccleſiæ reparatio per Cives Panbormitanos exequenda. 5. Deſcribitur modus Officialium Urbis per ſcarſias faciendus in eleſtione Prætoris, Juratorum, Judicum, &c. 6. In idem Scrutinium intrare nequeant Pater, & Filius ſimul, nec duo Fratres, neque ū, qui à munere non vacaverint per triennium completum. 7. Procidetur ne fiat confuſio in proviſionibus circà eleſtione Juſtitiarii, & Capitanei Urbis. 8. Juſtitiarius, & Capitaneus ab omnibus officiis Urbis

bis per triennium vacare debet . 9. Magistri Xiurta , & similes , nonnisi Artifices honesti esse possint . 10. Judices Ideota , & Magistri Platearum nequeant esse Artifices , sed Cives honestiores . Denique in executoriis Viceregiis reservatur electio Magistrum Notarii Juliani Ponticorona facta ante Privilegium hoc .

Anno
1472.

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Regno Siciliae Reverendissimo in Christo Patri Archiepiscopo Civitatis Montis Regalis, præsentem, & futuro, ac Locumtenenti, sive Rectori constituto, & constituendo, nec non Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus ejusdem Regni, Magistro Iustitiario, Locumtenenti, Iudicibus, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, & in eisdem Officiis Locatenentibus, necnon Magnificis Capitaneo, & Iustitiario, Prætori, Iudicibus, & Iuratis, cæterisque Officialibus, & Civibus Universitatis felicitis Urbis Panhormi, præsentibus, & futuris, ad quos, seu quem spectabit, & præsentem præsentatæ, seu quomodolibet exhibitæ fuerint, Consiliariis, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Pro parte Universitatis felicitis Urbis Panhormi fuit Nobis exhibitum, & reverenter præsentatum quoddam Regium Privilegium omni solemnitate vallatum, sigilloque pendente munitum tenoris hujus.

NOS Joannes Dei Gratia Rex Aragonum, Siciliae, Navarrae, Valentiae; Universis, & singulis præsentium ferriem inspecturis tam præsentibus, quam futuris salutem. Exhibita, & coram Majestatis nostræ conspectu præsentata pro parte nostri Nobilium dilectorum, & fidelium nostrorum. Prætoris, Juratorum, Officialium, Civium, & proborum Hominum, & Universitatis, ac singularum Personarum nostræ felicitis Urbis Panhormi, & vice, ac nomine vestris per Nobilem Magnificum, & dilectum Consiliarium nostrum Archimbaldum de Leofante Militem, Oratorem, & Syndicum ad Majestatem nostram per Vos destinatum subscripta supplicatione in vim Capitulorum, per quem Oratorem vestrum nostro Culmini fuit humiliter supplicatum, ut contenta in eisdem supplicatione, & Capitulis pro beneficio Reipublicæ dictæ Universitatis de nostri solita benignitate acceptare, & decretare dignaremur; Nos verò prospectis, & debite pensatis meritis, & servitiis

virtis per dictam felicem Urbem Panhormi Serenissimæ Domui, & Coronæ nostræ Aragonum, & Nobis incredibili cum expressione affectionis fidelissimæ præstitis, & impensis, nec non considerantes, quòd sæpènumero Princeps ad vota supplicantium moveri debet, præsertim cum illa Reipublicæ amplitudinem, & utilitatem concernere visa sunt; dictam supplicationem, & Capitula decretavimus, & in fine uniuscujusque Capitulorum ipsorum responsionem, atque mentis nostræ decretationes apponi jussimus; quarum supplicationis, Capitulorum, responsionum, decretationum, & modificationum series sub his verbis habentur.

Capitula supplicatoria Universitatis felicitis Urbis Panhormi tradita Magnifico Domino Archimbaldo Oratori ad Sacram Regiam Majestatem.

1. In primis che placza a Sua Alta Maestà voliri corregiri, castigari, & puniri a Misser Jorgi Soreda, & ad uno Carros Patruni di li Galeri del Conte di Chirri, di li excessi, delicti, & crimini per loro commissi, & perpetrati contra lu honuri, & fidi Regia, & comodu di Sua Maestà, dapno, injuria, & vergogna di li Citatini predicti, & di tucto quisto Regno, attento per maximè, che contra la fidi Regia, & salvo conducto generali concessò per la Diva Memoria di Rè Alfonso, quanto etiam per la sua Regali, & Alta Maestati concessu a tutti Naviganti mercantiliter per migla sèssanta appresso lo dicto Regno, ipso Misser Georgio, & Compagni cum la sua Navi, & lo dicto Corrado cum li dicti Galeri hostilitèr manu armata, & piratico modo, invasiro, & prisiro la Galiacza Nizarda patronizata per Georgio Goffrido in li Mari propinqui a la dicta Citati sei miglia, & appresso Terra mino un miglio quilla piglando, & depredando, sacchiando, & ammaczando Honini etiam nostri Cittadini, & Siciliani, & multi altri vulnerando, & percutendo, & altri excessivi, & enormi delicti committendo. Et per tanto supplica la dicta Universitati, che sua Maestà non solum lu digia puniri, & castigari, sed etiam providiri circa la restitutioni, dapno, & interessi tanto di li Mercanti, quanto etiam di li interessi grandi di la Maestà Vostra, & di la Regia Curti, li quali havi patuto, & pati per la causa predicta, perche altra Galiacza, præsertim quilla di Francza perterriti di tali actu non hanno voluto veniri, ne venino in Portu di la dicta Citati, & cussi li Regii Dohani si minuiscino di loro intrati, & li Citatini, li quali mercantivilimenti vivino non ponno, ne hanno potuto traficari, ne extrahiri li loro mercantii, cum li quali la dicta Citati

Citati campa : Plau al Señor Rey, que sobre lo contengut en lo dit Capitol sia feta, & ministrada expedita justicia.

2. Item supplica la dicta Univerlitati perki in quisto Porto solino veniri multi Navi, Sagitii, Caravelli, & Navilochi a mercantiari, & negoziari, & alcuna volta si trovano in quisto Porto alcuni Galei suttili, quando una, quando dui, quando chui, & quam primum hanno vista di alcuna vila, Ki vegni a lo dicto Porto di continenti danno li rimi in acqua, & vanno a tomari li dicti Navili, dapnigiandoli quando di vino, quando di pani, quando di Homini, quando di fartiarni, hanno tanto timidato li Conversanti in quisto Porto, ki pari ki a tutto Palermo essiri tornato porto di Cursali, & non è alcuno ki vogli praticari più in quista Chitati. Vogli sua Alta Signoria dari potestati, facultati, & auctoritati a lo Preturi, & Officiali di la Chitati predicta putiri prindiri, & piglari, ac reqediri juramento, omaggio da ogni Patrui di Galera, oi Fusta, oi di qualunca altro ligno fussi suspecto, de non faciendo prædicta, & alia non debita, & non lo volendo prestari poczano li dicti Preturi, & Officiali denegarili victuagli, cacciarili manu armata, cum quilli vii, & modi li parissi, & lo Illustre Vicerè non possi prohibiri, & comandari lo contrario, & ki placza ancora a sua Alta Maestà concediri a li dicti Preturi, & Officiali putiri piglari etiam juramento, & omaggio di li dicti Patrui di li dicti Galeri, oi Fusti di non piglari Homini, neque occulte, neque palam, ne dammagiari possessioni di Chitatini, & si lo facissiro sia licito a li dicti Officiali senza licentia di lo Vicerè, oi di altri Superiuri retiniri Homini Patrui, Officiali, prindiri, & fari prindiri, & disarmari impunè li Galei, li quali tali excessi contra la robba, & persuni di li dicti Chitatini, & Habitaturi di quilla, omni delicto excesso sequissi di quilli si pocza fari, & sia facto impunè, etiam sindi sequissi casu di morti, & ki per exequutioni di li dicti cosi placza a sua Maestà comandari a tucti soi Officiali majuri, & minuri, Castellani, Secreti, & qualunca Officiali, ki futta pena di publicationi di beni digiano dari ajuto, & faguri a li dicti Officiali, essendo da ipsi requesti per putiri exequiri li sopradicti cosi contra li Galei, Fusti, oi ligno, ki non volissiro fari lo dicto juramento, oi offendissiro, oi contravenissiro a li provisioni, & Privilegii facti per sua Maestati a quista Chitati. Plau al Señor Rey por benefici de la Republica de la dicha Ciutat di Palerm, & augment de la mercantie e drets de quella, que lo Visorei del dit Regne de Sicilia present es de venidor, al qual sa Maestàt

E e e e e

mana

mana a pena de dos mil' onzes desas bens s'lo contrari farà , havendors axi hometa en executio prenga lo dagiament , & homagie dels perſones e en la forma , e per les caules contenguds en lo dit Capitol , e en abſentia del dit Viſorey haja lo meltux carricho commiſſio , & ſots pena de mil onzes lo Capita del dicha Ciutat , & ſi lo Seniors , ò Patrons del dicte Fulls requeſts per lo dit Viſorey , e en ſon cas per lo Capita ſingula ſingulis referendo recuſaran fer , ò preſtar Sacrament , e homagio , e en tal cas plau a la Excellencia ſua , que los Pretore , Jurats , de la dicha Ciutat hagen facultat de fer als tals Patrons , e Fuſtes la denegatio de victualls en lo dit Capitol mencionada , e que a queſte facultat ſia derodera a beneplacit de la Regal Dignitat .

3. Item ſuppllica la dicta Univerſitati vogli in beneficio di li renditi di ſua Maeſtati , & contra di li Mercantii di quiſta Citati ; ſua Maeſtà per banno publico aſecurari qualunca ligno , ſeu navili per mercantia veniſſi in quiſta ſua Citati ſiſſanta migla a mari , eccettuati ligni , ſeu navili per mercantia veniſſi da ſoi Rebelli , & cui infra lo dicto termino li offendiſſi , combattendoli , oi cercandoli , oi Homini livandoli , oi altramenti dapnificandoli ſia in crimine læſæ Majæſtatis , & tanquam Reus criminis læſæ Majæſtatis poſſit offendi , & puniri . Plau al Senyor Rey .

4. Item imperoki ſua Maeſtà ſà Ki la Eccleſia di Monriali eſti una di li digni Eccleſii , ki hajanu li Chriſtiani , ca ſecundo li Homini , ki vanno per lo Mundo , in pochi lochi ſi trova ſi ricca , & digna Eccleſia , ora per negligentia , & pocu cura di alcuni Prelati veni a ruina , ſuppllica la dicta Univerſitati a ſua Maeſtà vogli conſtituiri a la reparationi di la dicta Eccleſia unzi duicento l'anno di li renditi , & proventi di la dicta Eccleſia da expendiri per dui , ò tri Citatini Palermitani da eligiriſi per lo Signore Vicerè , aviſando quilla , Ki la immortal memoria de Re Alſonſo ſo Fratre , altra ſimili proviſioni fichi , & fù la dicta Eccleſia reparata , Ki ora a tempu di ſua Maeſtati , la quali è juſtiſſima , & Chriſtianiſſima dicta Eccleſia veniſſi a ruina , non ponno ſenza carico di ſua conſcientia , & leſioni di sò honuri . Plau al Senior Rey , que por reparacio de la dicta Eccleſia por temps de quatre anys ſe deſpenan caſtini any de lo dits rends docents onſes , le quals ſe haien a miniſtrar por dues perſons eligendors la una per la ditte Ciutat de Palerm , & l'altra por lo dit Reverendo Archibisbe .

5. Item ſuppllica la dicta Univerſitati a la dicta Sacra Regia Maeſtati imperoki per li Sereniſſimi retro Principi è ſtato con-
ceſſo

cesso a la dicta Universitat; Ki tutti Officiali di la dicta Chitati di Palermo siano electi per scarfia; & da multi tempi izà in la creationi di li dicti Officiali non sia stato observato lo dicto ordini, Ki placza a sua Alta Maestati confirmari tuetti li dicti Privilegii, & concessioni, ki de cætero si digiano eligiri li dicti Officiali per Scarfia hoc modo videlicèt; ki si faccia lo scrotinio di li dicti Officiali como è solito, & consueto delato prius debito juramento di tuetti quilli persuni, Ki solino, & divino fari li dicti scrutinii, Ki hajanu ogni affectioni postposita, & remotis odio, amore, timore, & favore ponere in li dicti scrutinii Persuni apti, & idonei ad exercitio di tali officio, & facti li dicti scrutinii, & presentati per li dicti Officiali di la dicta Chitati a lo dicto Illustre Vicerè, essendo presenti in questa Chitati, si digiano incontinenti, & eodem instanti in sua presentia, & di li dicti Officiali, apririsi, & debitamenti coglirisi li vuci secundu l'ordini infrascriptu, videlicèt; Ki si pigli dui, o tri persuni di quilli, Ki concurriranno a lo officio di Preturi, li quali haviranno chiu vuci, & cussi ancora sei ludichi luristi a lo modo predicto, & tri ludichi de lo Capitano, & tri di la Appellationi, & ludichi di quilli, ki concurrino essiri ludichi Idioti, lurati dudichi, & dudichi Mastri di Placza, dudichi Mastri di Xurta, sei Mastri Notari di la Curti di lo Capitano, tri Mastri Notari di la Appellationi, & quattro Thesaureri eo modo, & forma, ut supra est expressum videlicèt; di quilli ki havirannu chiu vuci, & posti in una birricta per polisi, & prisi per uno Piccirillo singula vice una di li dicti polisi, & cui farrà in tali polisa prisa per lo dicto Piccirillo; scripto, & annotato sia, & digia essiri Officiali di tali officio annotato in tali polisa. Plau al Senyor Rey, que por la electio de Cascu dels dits Officials lo Visorey elegiexca tres persones de a quells, que seran in lo scrotin se suol sien dels, que tinguen molts, o pochi vens a voluntat, e arbitri del dit Visorey los noms dels quals tres persons sien scrite in podits, e a quells posads in lo berrèt, ne sia treta la una en la forma contenguda en lo dit Capitol, e a quells dels tres que serà tret, sia per quell' any hu dels Officials de la dicta Ciutat singula singulis referendo, e vol e proverx la prefata Maestà, que la present facultat, e concessio sia deradera de ferur por temps de quatro anys del phirier dia de lunis de Septembre evavant contadors e apres dels dits quatre anys à beneplacit de la Regal Dignitat volent provehint, & decernint que por la observation de la contenguit en al present

present concessio non piuxa esser inferit ara en ne cu le soenendor prejuditio derogatio alguna corregan en pena de publicatio de bens , dels quals les dues partes sien applicades als Costitutius Regalis , e la terza a la obra dels murs de la Ciutat.

6. Item in li dicti officii non poczano intrari in eodem scrutinio Patri , ne Figlo , ne dui Frati , & tutti quilli Persuni , li quali non havissiro vacato per dui anni compliti numerandi a die mutationis officii in antea. Plau al Senyor Rey , que Padre , & dos Germans piuguen entrar en lo scrotini però en sempo no piuxen exir Officials en un metstux any.

7. Item supplica la dicta Universitati a la dicta Alta Maestati perki in la creationi di lo Officio di lo Justitieri , seu Capitania ipsius Urbis per li provisioni in diversi Persuni de eodem officio facti , soli viniri erruri , & confusioni ; placza a vostra Maestati , Ki quilla Persuna , la quali primo loco da vostra Maestati , seu da lo Illustre Vicerè haja per lo dicto Officio provisioni , quilla tali Persuna lo digia consequiri , & haviri sine aliquo obstaculo habitis pro nullis , & revocatis ceteris provisionibus ex post factis , & si contigerit diversi provisioni esseri eodem die facti , ut supra , ki quillo ki sarrà primo in presentarila sia preferuto ; ita tamen , Ki li dicti provisioni siano facti infra annum concursus ejusdem Officii , alias ipso facto siano nulli , & per revocati havuti. Plau al Senyor Rey , que les concessiones por su Maestat fachedors del dit Offiti , en Persons ydoneas sien exequits davant todes altres juxta la forma del Capitol , e si sera casquals digues la tal Persona provehida del diti Offiti non esser ydonea , vol eymana lo dit Senior Rey , que de tal ydoneitad de aquella toda hora , que tal cas se sdevinga los Visfrey ablos del Real Consell mediant jurament per ells prestadors de dir e votar sobre azò lo quals paria segons deve ses consencies sien conexedors en tal manera.

8. Item , che lo dicto Justitieri , & Capitania digia vacari finito officio , tanto a lo dicto officio di Capitania ; quanto di altri officii de la dicta Chitati per triennium continuum , & completum. Plau al Senyor Rey.

9. Item , Ki nexuno , Ki non exercitassi honesta arti non digia concurriri ne essiri Maestro di Xurta , a lo quali officio , & a tutti l'altri officii non poczano concurriri persuni infami , como Ruffiani , Tabernari publici , Bucheri , & altri vili , & dejecti Persuni. Plau al Senyor Rey.

10. Item Ki a lo officio di Iudichi Ideota , & Mastri di Placza

Placza non poczano concurriri , ne effiri Mekanichi , ne Artisti , excepto Gentilhomini , Curiali , & honorati Chitadini. Vol la Maestrat predita sia observada la forma , e manera suis axi tenguda sobre la electio de dicti Offici .

Post quas quidem supplicationes , decretationes , responsiones , & modificationes per dictum Oratorem , & Syndicum fuit , ut præsatur , Serenitati nostræ humiliter supplicatum , ut supplicationem , & Capitula præinserta juxta ejus , & eorum series , & tenores , cum decretationibus , responsionibus , & modificationibus in fine uniuscujusque ipsorum continuatis , & apposis ad futuram rei memoriam , & rei gestæ sive concessæ robur , & cautelam , confirmare , acceptare , autenticare , & in Privilegii formam redigi facere benignius dignaremur ; Nos verò hujus supplicationibus , ut justis , benignius annuentes , tenore præsentis Privilegii de certa nostra scientia , liberalitate mera , & potestate Dominica supplicationem , & Capitula præinserta cum decretationibus , modificationibus , & responsionibus in fine uniuscujusque ipsorum continuatis , & apposis , quemadmodum superius continetur , & est expressum ; confirmamus , ratificamus , acceptamus , & approbamus , ac nostræ confirmationis , approbationis , ratificationis , acceptationisque munimine roboramus , & ad uberiorem cautelam de novo concedimus , ad Regiæ tamen dignitatis beneplacitum , super his nostrum interponentes assensum , consensum , pariter , & decretum , illasque , & illa ad futuram rei memoriam in hanc Privilegii formam redigi jussimus . Illustrissimo propterea Ferdinando Regi Siciliæ una nobiscum conregenti , & conregnanti Principi Castellæ , Legionis , & Filio Primogenito nostro carissimo , & in omnibus Regnis , & Terris nostris Generali Governatori , & post dies felices nostros Heredi , & Successori sub paternæ benedictionis obtentu dicimus : Spectabilibus verò Magnificis dilectis Consiliariis , & fidelibus nostris Viceregi in dicto Siciliæ Regno , Magistro Justituario , Locumtenenti , Judicibus Magnæ nostræ Curiæ , Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii Patrimonii , cæterisque demum universis , & singulis nostris Officialibus , majoribus , & minoribus , quocumque titulo , & denunciatione notatis , ac officio , & jurisdictione fungentibus quibuscumque in dicto Siciliæ Regno constitutis , & constituendis dictorumque Officialium Locatenentibus præsentibus , & futuris , & aliis , ad quos spectet expressius , immanenter dicimus quatenus forma præsentium per Vos diligenter attenta , illa , & singula desuper contenta , ipsi , & cuilibet eo-

rum observent , & exequantur , & ab aliis quantum in eis fuerit , faciant inviolabiliter exequi , & observari juxta responsionum , decretationum , & modificationum series , & tenores pleniores : & contrarium non faciant quanto dictus Illustrissimus Rex , & Princeps Primogenitus noster prædictus à Majestate nostra paternam benedictionem obtinere , cæterique prædicti gratiam nostram eam habent , iramque , & indignationem nostram , ac pœnam unciarum auri duarum millium cupiunt non incurrere . Per hanc tamen concessionem nolumus , neque intendimus præjudicium aliquod , aut derogationem generari , sive inferre Privilegiis , & immunitatibus dictæ Civitatis , quin imò illas , & illa in suis pleno robore , & firmitate remanere volumus , absque læsione aliquali , prout erant antè dictam , & præsentem concessionem nostram . In quorum Testimonium præsentem fieri jussimus , nostro cōmuni sigillo negotiorum Siciliæ impendenti munitas . Datum in Villa nostra de Figueriis Die Trigesimo Januarii Quintæ Indictionis Anno à Narivitate Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo . Regniq̃ue nostri Navarrae Anno Quadragésimo Septimo , aliorum verò Regnorum nostrorum Decimo Quinto . Rex Joannes . Dominus Rex mandavit mihi Ioanni de Colonia , & viderunt eam Thesaurarius , & Conservator Siciliæ . Registrata .

Et Nobis humiliter supplicatum fuit pro parte Universitatis prædictæ felicitis Urbis Panhormi , ut Privilegium Regium præinfertum , omniaque , & singula in eadem contenta nostris executoriis literis exequi , & observari mandari dignaremur ; Nos verò hujus supplicationi annuentes , volentesque ut tenemur Regiis obedire mandatis , ejusque Privilegia , concessiones , & gratias ad effectivam exequutionem deducere , & mandare ; Vobis , & unicuique vestrum dicimus præcipimus , & expresse mandamus quatenus insertum Regium Privilegium , omniaque , & singula in eo contenta , & expressa exequamini , teneatis , & inviolabiliter observatis , ac teneri exequi , & observari ad unguem faciatis per quos deceat , juxta ipsius seriem , tenorem , & continentiam pleniorum , omni dubio ; & contradictione cessantibus ; & in creatione ipsa Officialium creandorum modo , ordine , & forma superius expressis , & declaratis habeant fieri , & creari ipsi Officiales in nostri absentia , & præsentia Prothonotarii , per Prothonotarium ipsum , ad quem dictorum Officialium creatio de Jure , & Regni constitutione spectare dignoscitur , & in absentia nostra , & dicti Magnifici Prothonotarii , dicti Officiales fieri habeant per Commissa-

missarium per Nos, aut Præsidentem in dicto Regno ordinandum, & deputandum. Reservantes Nobis tantum, & non aliud Officium, nisi officium unius ex Magistris Notariis Curiae prædictæ Prætoris, quod antè impetrationem prædicti Privilegii concessimus in Anno Tertiæ Indictionis per nostram provisionem expeditam anno prædicto Notario Juliano Ponticorona in prima creatione Officialium prædictæ Urbis ad intercessum nostri Magnifici, & Nobilium Prætoris, & Juratorum, prætextu, & causa, quod dictus Notarius Julianus juxta provisionem Vobis, & Nobis factam per eum ædificavit, & construi fecit quamdam ejus domum terraneam sitam in ruga Sancti Jacobi in altum illam ædificando pro decoratione, & honore prædictæ Urbis, in cujus constructionem, & ædificationem exposuit non modicam pecuniarum quantitatem, quibus respectibus, ut prædicitur dictum Officium concessimus, & volumus omnino, quod illud habeat, & exerceat in prima dicta creatione in omnem effectum, pro observando, adimplendo dictam nostram promissionem factam intercessu, & contemplatione vestrum. Mandantes propterea Vobis quatenus eundem Notarium Iulianum in possessione Officii prædicti ponatis, & inducatis una cum aliis Officialibus creandis in prima creatione fienda, ipsumque in unum ex Magistris Notariis Curiae Prætoris prædictæ habeatis, teneatis, & tractetis, ac haberi, & tractari per quos deceat faciatis, nec secus agatis, aut fieri permittatis aliqua ratione, sive causa pro quanto gratiam Regiam caram habetis, iramque ejus indignationem, ac poenas in præinserto Privilegio contentas cupitis non subire, in cujus rei testimonium præsentis fieri jussimus Magno Regio Sigillo impendenti munitas. Datum Panhormi Die Primo Mensis Maii Quintæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo. Lop. Ximen Durrea. Dominus Vicerex mandavit mihi Gerardo Agliata Prothonotario Registratum in Cancellaria penès Prothonotarium.

CAPITULA DOMINO REGI AB UNIVERSITATE OBLATA, per eundem decretata, & per Proregem executioni mandata, in quibus. 1. Petitur ne ad annos tres possint ex Urbe extrahi boves, vituli, & similia pecora. 2. Electus ad aliquod Officium nequeat illud vendere, vel cedere, vel renunciare alteri sub quacunque licentia, & si non valeat per seipsum exercere, censeatur Officium vacasse. 3. Capitaneus nequeat facere compositionem ullam nisi parte remittente, & post latam sententiam, sub pœnâ præscriptâ. 4. Nec Judices, nec Magistri Notarii possint participare de compositionibus prædictis. 5. Capitaneus in suo arario scribendas curet omnes compositiones factas. 6. Reparatio Ecclesiæ Monregalensis in aliis Capitulis petita executioni mandatur.

Anno
1476.

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Regno Siciliae Spectabili, Magnifico, & Nobilibus ejusdem Regni, Magistro Iustitiariorum, ejusque Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curiae, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, ejusque in officio Regio Locumtenenti, nec non Iustitiariorum, & Capitaneo, Prætori, Iudicibus, & Iuratis, aliisque Officialibus felicis Urbis Panhormi tam præsentibus, quam futuris, ad quos, seu quem spectabit, & præsentibus præsentatæ fuerint, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Per Universitatem felicis Urbis Panhormi fuit Nobis præsentatum quoddam Regium Privilegium tenoris sequentis.

NOS Joannes Dei gratia Rex Aragonum, Siciliae, Navaræ, Valentiae, &c. Pro parte Vestri Magnificorum dilectorum, & fidelium nostrorum Prætoris, & Iuratorum nostræ felicis Urbis Panhormi fuerunt Majestati nostræ exhibita, & humiliter præsentata Capitula tenoris sequentis.

Et primo perki d'alcuni tempi cza la bestiami grossa, como su Genki, Vacchi, Boy, & Vitelli è venuta in grandi penuria, & caristia per la continua extractioni, ki si havi facto di ipsa bestiami fora di lo Regno, di lo ki resulta grandi diservitio etiam a la dicta Maestati, perki non si ponno exercitari tanti arbitrii di grano, quanto si faciano di primo, quando la dicta bestiami era di mercato, & di bono foro, in modo ki
per

per la tracta si demultra talí mancamento in tanto , ki quando alcun tanto si extrahino li frumenti de lo Regno ; remani quisto Regno in grandi penuria , & caristia di frumenti , undi non si extrahendo tali bestiami ; multi farriano majuri arbitrio di grano , & altri , Ki non bastano a farindi , indi farriano , & tanto più habundantia chi fora , & multo più di utilitati , indi haviria la Regia Curti di la extractioni , etiani multiplicando tali bestiami ; la Regia Curti si ammigliuriria di li diricti di li Formagi , Casca-
 valli, Burri, Coyrami, & altri fructi di tali bestiami , & li Vassalli di sua Maestati non farriano in tanta penuria di carni , quanto stanno , & li cabelli di la carni etiam multiplikiranno , ki in quisto modo cessano , & mancano , etiam indi resultiria grandi utilitati a lo arbitrio di li cannameli , lu quali si exercita molto cum tali bestiami , undi per parti di quista Universitati supplicheriti a sua Maestati , ki per sua opportuna provisioni provida , ki per anni tri di fermo non si poczano extrahiri tali bestiami di lo Regno sueta ardui peni , & ki lo Vicerè , Ki pro tempore erit , non chi pocza dispenzari , & passati li dicti tri anni non si poczano extrahiri tali bestiami senza expressa licenza di sua Maestati. Placet Regiæ Majestati.

2. Item perki è multiplicata una corruptela in quista Chitati , ki alcuni Officiali di qualsivoglia natura , tanto quilli , Ki per Scrutinio si creano , comu altritanto di administrationi di Iustitia , como altri Ki servinu a li Administraturi di Iustitia , comu su Mastri Notari di li Magistrati , essendo creati Officiali da poi vindino li dicti Officii per dinari , oy indi fanno partito , fingendo renunciarilu , & da poi si partino lo guadagno cum quillo , ki de novo lu hanno impetrato , in grandi disservizio di sua Maestati , & danno di la Republica , Ki sua Maestà provida etiam , ki nullo officio di qualsivoglia natura , quillo , ki sarrà creato officiali lo pocza vindiri , ne farindi partito alcuno , anzi lo digia exercitari per se ipsum , & non lo volendo exerciri ; ki tali officio s'intenda vacari , & in suo loco si digia creari uno altro , & Ki cui contravenissi , oy tentassi lo contrario , si intenda ipso jure privato tanto lo Renuncianti , quanto quillo , a cui sarrà renunciato , & intendano inabili a tali officio , & Ki ad tollendum talem corruptelam , & ki tali provisioni si digia intendiri senza glosa. Placet Regiæ Majestati.

3. Item , ki lo dicto Capitanio non pocza fari compositioni alcuna nisi parte remittente , & post latam sententiam sub pœna florenorum mille Regio Fisco applicanda. Placet Regiæ Majestati.

G g g g g

4. Item

4. Item, Ki li Iudici, & Mastri Notari di Capitanio non digiano participari a li compositioni predicti, quia non est iustum, quod sit Iudex, & sint Notarii, ubi lucrum eorum tangitur. Immo li parti, ki contigiano a lo dicto Iudici, & Mastri Notari, zoè tarì deci per unza, siano applicati a li mura di la Citati, di continenti facta la dicta compositioni, post ramen sententiam, & parte remittente, ut supra. Non videtur iustum, quod Ministri absque salario officia exercent, tamen si ea, quæ consequi hactenus consueverunt, excessiva sunt; Proreges prætextu hujus Capituli, & decretationis, vel modificent illa: scilicet partes ex ipsis compositionibus ipsis Officialibus contingentes, vel super his rectè provideant, prout servitio Regiæ Majestatis melius convenire videbunt.

5. Item, ki lo Capitanio digia in principio anni fari teniri quaterno a lu so Erario di tuetti compositioni, & farili tuetti scriverli da continenti facta compositione, in lo quale chi siano descripti li persuni, à quibus talis compositio fit, alias lo dicto Capitanio, & Erario siano tenuti per uno novi secundu la antiqua preheminentia di quisto Regno, la quali de novo vogla Sua Maestà confirmari a quista Chità. Placet Regiæ Majestati.

6. Item emuczòsia cosa, Ki per altri Capitoli supplicatorii di quista Chità a sua Maestà facti, & porrecti per lo Magnifico Mìsser Archimbao de Leofante, como Ambaxiatore di questa Chità, fussi supplicato, Ki vulissi sua mercede providiri, ki la Ecclesia di Monreali non venissi in tuetto a ruina, actento si excellenti, & dignissimo edificio, lu quali si pò connumerari a li plu digni, & excellenti edificii di lo Universo, lu quali facilmente verria a totali ruina, si non fussi riparato comodamenti, perki di li renditi di la dicta Ecclesia, & sò Archiepiscopato si expendissi omni anno fini a la summa di florini milli per mano di alcuni notabili Chitarini di quista Chità. Et volendo Sua Maestà supra cò providiri; fu per parti di lo Reverendissimo Archiepiscopo supplicato, Ki iplu volia spendiri omni anno la dicta summa circa la fabrica, & reparationi predicta, & Ki altramenti Sua Maestà providissi in lo modo, Ki la dicta Chità dimandava, & cussi Sua Maestà si stetti supra quista Offerta, & obligationi, di la quali cosa fina cza non s'havi facto nenti, anzi sempri la dicta Ecclesia stà in grandi periculo di ruinari tuetta, & omni giorno veni mino, & benki certi dinari novitèr recolti in lo Gibileo concesso a Monreali si spendissiro a la dicta reparationi; non di manco non bastiriano, anzi fora di bisogno lu dicto sub-

sidio

sidio annuali di florini milli. Per tanto placza a Sua Maestà providiri , Ki in omni modo di li renditi di lo dicto Archiepiscopato si digiano exigiri li dicti florini milli , czoè unzi duicento, li quali si mettano in uno banco di la dicta Chitati di Palermo, & digianusi spendiri in ipsa fabrica , & reparationi per dui notabili Chitadini di Palermo da eligiri per l'Officiali di la Chitati , & cum ipsi dui Chitadini etiam chi intervenga lo Procuratori di ipso Archiepiscopo , per vidiri comu si smerchianu , & distribuixinu li dicti dinari in ipsa fabrica , & reparationi. Placet Regiæ Majestati de quingentis florenis dumtaxat , sed ad evitandas impensas , sit tamen unus civis , qui eligi habeat per Viceregem , aut Vicereges , in quorum posse jurare teneatur de bene fideiutè , & legalitèr se habendo in dicta fabrica , & reparatione , animadvertentesque Capitula ipsa , prout per Nos modificata , & decretata sunt , cernere , & tendere ad Dei laudem , servitium nostrum , cultum justitiæ meliorem , & dictæ nostræ Urbis utilitatem ; Capitula ipsa decretavimus prout in pede , sive fine uniuscujusque dictorum Capitulorum continetur , atque ipsa præsentium tenere , & de certa nostra scientia laudamus , & approbamus , & volumus ad unguem observari juxtà modificationes , renunciationes , seu decretationes nostras in pede cujusque dictorum Capitulorum appositas , atque ita Spectabilibus Viceregibus in dicto Regno , Magistro Justitiario , & ejus Locumtenenti , Judicibus Magnæ nostræ Curie , Magistris Rationalibus , Magistro Portulano , Magistro Secreto . Thesaurario , & Conservatori nostri Patrimonii , Capiraneo , Prætori , & Juratis dictæ felicis Urbis nostræ Panhormi , cæterisque universis , & singulis Officialibus , & Subditis ad quos spectent , & fuerint præsentatæ , & dictorum Officialium Locatenentibus præsentibus , & futuris , & eorum cuilibet dicimus , & mandamus districtiùs injungendo sub iræ , & indignationis nostræ incurfu , pœnaque florenorum auri Aragonum quinque millium , quòd Capitula præinserta , & unumquodque eorum juxtà modificationes , renunciationes , & decretationes in pede , sive fine cujusque Capitulorum ipsorum exposita sunt , & singula in eis contenta ad unguem teneant , & inviolabiliter observent , & faciant per quos deceat observari , & non contrafaciant , vel veniant , aut contrasieri per aliquem patiantur ratione aliqua , sive causa , cum ita deliberatè , & consulto providerimus , pro quanto gratiam nostram caram habent , iramque , & indignationem nostram , ac pœnam prædictam cupiunt non subire. In cujus rei testimonium præsentem fieri jussimus

mus nostro communi sigillo negotiorum Siciliae impendenti munitum. Datum in Villa nostra Stellæ Die Sexto Mensis Augusti Quartæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Regnique nostri Navarrae Anno Quinquagesimo Primo, aliorum verò Regnorum nostrorum Decimo Nono. Rex Ioannes. Dominus Rex mandavit mihi Ioanni de Colonia. Visum per Vicecancellarium, & Rosell pro Thesaurario, & Conservatore Siciliae. Ex inde pro parte Universitatis prædictæ felicis Urbis Panhormi Nobis humiliter supplicatum fuit, ut Privilegium Regium præinsertum nostris executoriis literis exequi, & observari mandare dignaremur: qua supplicatione admittenda volentes, ut tenemur, Regiis parere mandatis, Vobis dicimus, & mandamus expresse quatenus Privilegium Regium præinsertum, eidem Universitati teneatis, & exequamini juxta sui seriem, & tenorem. Datum in Urbe felici Panhormi Die Decimo Nono Mensis Iunii Decimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo. Vidit de Peralta. Vidit de Puiades. Domini Vicereges mandaverunt mihi Ioanni Adam Regio Locumtenenti Conservatoris. Gerardus Agliata Prothonotarius. Registrata in Cancellaria. Registrata penes Prothonotarium.

Die Quinto Septembris Undecimæ Indictionis de supradictis Capitulis tria Capitula: videlicet illud Capitulum, quod incipit: Item perki è multiplicata una corruptela. Item illud Capitulum, quod incipit: Item, Ki lo dicto Capitanio. Item illud Capitulum, quod incipit: Item, ki lo Judici, & Mastri Notari di Capitanio, prout jacent de verbo ad verbum in plena Curia de Mandato Magnificorum Juratorum ad instantiam Magnifici Syndici felicis Urbis Panhormi per me Franciscum Farfaglia Magistrum Notarium dictæ Curiae Juratorum fuit tradita copia Magnifico Petro Antonio de Pilaya Iustitiario, & Capitanco felicis Urbis Pan. nec non, Magnifico Nicolao Sabia Judici, & Joanni Antonio de Sancto Joanne eorum Magistrorum Notariorum Curiam regentibus, qui omnes tres inclinato capite dixerunt velle exequi supradicta Capitula juxta eorum seriem, & tenorem. Item, perki in Anno Nonæ Indictionis proximè præteritæ fuerunt exhibita, & præsentata nonnulla Capitula supplicatoria Serenissimo Domino nostro Regi Joanni feliciter regnanti, inter quæ fuit quoddam Capitulum tenoris, & continentiae sequentis. Item, ki li Judici, & Mastro Notaro di Capitanio non digiano participari a li compositioni prædicti, quia non est iustum, quod sit Iudex, & sint No-

tarii

tarii ubi lucrum eorum tangitur ; immo li Parti, ki contingiano a lo dicto Iudici , & Mastri Notari, czoè tarì deci per unza siano applicati a li Mura di la Chitadi di continenti facta la dicta compositioni post tamen sententiam , & parte remittente ut supra , a lo quali Capitolo la prefata Regia Maestà havissi facta quista risposta, videlicèt : Non videtur justum, quòd Ministri absque salario officia exerceant : tamen si ea, quæ consequi hæcenus consueverunt ; excessiva sunt, Proreges prætextu hujus Capituli, & decretationis , vel modificent illa, scilicèt partes ex ipsis compositionibus dictis Officialibus contingentes : vel super his rectè provideant, prout servitio Regiæ Majestatis meliùs convenire videbunt . Et perki, Illustrissimi Signori , quillu , à cui fù commiso impetrari li dicti Capituli , præsertim lo dicto preinserto Capitulo , non beni informato non expossi , ne declarao a la dicta Sacra Regia Maestati , como lo Iudici , & Mastro Notaro di lo Capitano, licèt non hagiano salario ordinario , tamen havino , & consequixino altri emolumenti , ultra li dicti compositioni , videlicèt lu Iudici havi , & consequixi li raxuni di li provisioni di li sententii , & li raxuni di li candili di li scripturi, Ki vidi , & li Mastri Notari havino , & consequixino li raxuni di li pligirii , & di tuetti copii di Capituli , & Testimonii, etiam li pedagi di li Testimonii , maxime li consequiranno multo più , essendo atorgato lo presenti Capitulo preinserto , perki li tempi passati ut plurimum li Capitani componiano antè sententiam : andi tali casu lu Iudici non consequitava provisioni alcuna , & di li dicti compositioni erano etiam ut plurimum fraudati , & ita etiam li Mastri Notari , tali casu non haviano , ne consequitavano la raxuni di li copii , non si facendo , & etiam li dicti compositioni erano fraudati , ma a lo presenti , & in futurum non potendo lo Capitano componiri antè sententiam ; lo dicto Iudici , & Mastri Notari venino a guadagnari omninamenti li dicti raxuni , undi licèt siano gravati di non haviri li dicti compositioni , su disgravati , & relevati in lo guadagno di li dicti provisioni , di candili , copii , pidagi , & altri emolumenti , ut supra . Accedit Illustrissimi Signori , ki la justitia si farà chui ferventimenti , & senza suspectioni alcuna , & nullo di li dicti Officiali havirà materia di fari altro , Ki lo debito di la justitia, perki multi volti tali Officiali fluxavano di truvari li delicti , prout proponebantur , aczoki li potissimo componiri , & relaxari per dinari , & in quisto si turba la justitia , & li delinquenti non sù castigati juxta eorum demerita : tal volta quilli , ki non

sù delinquenti per tali cupiditati di dinari su injustamenti vexati, undi indi resulta undique disservitio di ipsa Maestà, como la experientia ni havi dimostrato, & demultra, & per tanto lo dicto Sindaco pro servitio Regiæ Majestatis, & publico dictæ Universitatis beneficio; supplica li Illustrissimi Signuri Vicerè, quòd in vim dicti Capituli, & decretationis ipsius, ex quo la prefata Maestà remissi quisto a lo Illustri Signuri Vicerè; vi placza asturgare lo dicto Capitolo juxtà ejus teriem, & tenorem. Illustres Domini Vicereges habita consultatione cum Regiis Consiliariis providerunt dictum Capitulum admitti debere, & propterea mandant in perpetuum servari. Gerardus Frothonotarius. Datum in Urbe felici Panhormi Die Vigesimo Mensis Augusti Decimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo. Vidit Peralta. Vidit Puiades. Domini Vicereges mandaverunt mihi Gerardo Agliata Prothonotario. Registrata in Cancellaria. Registrata penès Prothonotarium. Ioannes Adam. Regius Locumtenens Conservatoris. Die Quinto Septembris Undecimæ Indictionis ut supra, de supradicto Capitulo, prout jacet de verbo ad verbum in plena Curia de mandato magnificorum Dominorum Juratorum ad instantiam Magnifici Syndici felicis Urbis Panhormi per me Franciscum Farfaglia Magistrum Notarium dictæ Curie fuit tradita copia Petro Antonio de Pila-ya Iustitiario, & Capiteano felicis Urbis Panhormi, nec non, & Ioanni Antonio de Sancto Ioanne ejus Magistro Notario Curiani regentibus, qui omnes tres inclinato capite dixerunt velle exequi su, radietum Capitulum juxtà ejus continentiam, & tenorem.

*M INDAT SERENISSIMUS DOMINUS REX , QUOD CA-
pitanei Urbis teneantur rationem reddere de administratione
Justitiæ ad omnem requisitionem Universitatis ,
eorumque , qui damnum sunt passi.*

Anno
1476.

IOANNES DEI GRATIA REX ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicereges in dicto Regno Sicilia. Spectabili, Magnifico, & Nobilibus ejusdem Regni Magistro Iustitiariorum ejusque Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curie, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, ejusque in officio regio Locumtenenti, nec minus Iustitiariorum, & Capitaneo, Prætori, Iudicibus, & Iuratis felicis Urbis Panhormi tam præsentibus, quam futuris, ad quos, seu quem spectabit, & præsentibus præsentatæ fuerint, Consiliariis, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Per Universitatem felicis Urbis Panhormi tuit Nobis præsentata quædam Regia Provisio tenoris sequentis.

JOannes Dei gratia Rex Aragonum, Sicilia, Navarra, Valentia, &c. Spectabilibus, Magnificis, & dilectis Consiliariis nostris Viceregibus in Regno nostro Sicilia salutem, & dilectionem. Nostræ Majestati expositum est pro parte Universitatis nostræ felicis Urbis Panhormi, quod multi ex Capitaneis ejusdem Urbis, licentè, & habenis laxis in officio attendentes vexant, & premunt Subditos nostros per extorsiones, compositiones, condemnationes injustas, & aliis multis, & minus honestis modis contra indemnitatem, & justitiam, atque hæc ideo faciunt, quia functis officio, nullus est, qui de gestis ab eis rationem exigat. Volentes igitur Subditorum nostrorum indemnitati consulere, dicta Universitate nostræ Majestati humiliter supplicante, dicimus, & mandamus Vobis de nostri certa scientia, & consulto, sub iræ, & indignationis nostræ incurso, pœnaque florenorum auri Aragonum duorum millium, quod amodò ad omnem instantiam, & requisitionem dictæ Universitatis Panhormi, seu damna passorum ex his, qui dicto Capitaniæ Officio præsentibus, & præerunt de gestis, & administratis per eos in officio ipso, rationem exigatis, seu Vos informabitis, & si invenietis ab eis aliquod injustè extortum, & factum esse ex bonis suis, damna passa satisfacere faciatis, & si cui per injustitiam membrorum mutilatio, aut alia

alia molestia in persona inflicta est, tali casu arbitrio vestro juxta damnum; refectionem similiter ex bonis Capitanei hæc admittentis fieri faciatis. Et hoc facto eisdem Capitaneos pro injustè factis castigabitis, & punietis, prout exegerit delicti qualitas, & inveneritis de justitia, & ratione esse faciendum, in his taliter Vos habendo, quod illi pro malè factis debitè puniantur, & subditi nostri ab oppressionibus, & incommodis posthac liberentur, & auferatur omnibus justè querelantibus locus. Datum in Civitate de Victoria Die Nono Mensis Septembris Nonæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto. Rex Joannes. Dominus Rex mandavit mihi Joanni de Colonia. Visum per Vicecancellarium. Joannes de Madrit pro Regio Thesaurario, & Rossell pro Conservatore Siciliæ. Et exinde pro parte Universitatis prædictæ felicitis Urbis Panhormi Nobis humiliter supplicatum fuit, ut provisionem Regiam præinsertam nostris exequutoriis literis exequi, & observari mandare dignaremur. Qua supplicatione admitta, volentes, ut tenemur, Regiis parere mandatis, Vobis dicimus, & mandamus expressè, quatenus provisionem Regiam præinsertam eidem Universitati teneatis, & esequamini, lapsu anni non obstante certis ex causis. Datum in Urbe felici Panhormi Die Vigesimo Tertio Mensis Junii Decimæ Indictionis. Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo. Vidit Peralta. Vidit Pujades. Domini Vicereges mandaverunt mihi Gerardo Prothonotario. Ioannes Adam Regius Locumtenens Conservatoris. Registratam in Cancellaria. Registratam penes Prothonotarium.

*CONCEDITUR PRÆTORI, ET JURATIS FACULTAS
destruendi domos, officinas, borrea, & bortes particularium
personarum pro decore, & ornamento Urbis totius.*

Anno
1482.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vicerex, Magnificus Viris Prætori, & Iuratis felicitis Urbis Panhormi, Consiliariis Regiis dilectis salutem. Attisus Ki volendo Vui comu zellantissimi di lu Regiu servitiu, & per exaltationi di quilla felichi Chitati providiri a lu publicu ornamentu, & decorationi di quilla, haviti cum nostra licentia, & voluntati addrizzatu alcuni strati, & terreni di la di-

cta

cta Chitati, & intenditi per futuro accaptari, & addrizzarindi alcuni altri, & in tali facendi è stato, & sarrà necessario sdirruparisi, & deguastarisi casi, magaseni, pottighi, & giardini di diversi particolari Persuni, li quali di tale loro interesse, & danno si hanno protestato, & protestano in scriptis contro Vui, requidendone cum peni, & protestationi publici, etiam cum ceduli laudatorii. Pertanto considerato quanto czò tendi in servizio di la Sacra Regia Maestati, beneficio publico, ornamento, & decorationi di quista felichi Patria, la quali per lu Regiu servitiu da Vui cum omni studio, cura, & diligentia si divi ordinari, & decorari; declaramo præsentium serie essere de nostra licentia, & voluntati haviri factu dirupari li solari, & deguastari li dicti casi, magaseni, pottighi, & giardini per ornamento, & decorationi predicta, & volemo, Ki absque aliquo poenæ incurfu lu hagiati potutu fari, & similiter vi damu di novo licentia, & facultati di putiri Vui liberè, & impunè de cetero fari dirupari, rovinari, desolari, & deguastari casi, pottighi, magaseni, orti, & giardini, ki a Vui megliu parirà, per addrizzari quilli strati, & terreni, Ki eligiriti per ornamento, & decorationi di la dicta felichi Chitati, non obstante, imò restanti tuetti, & qualsivoglia publici protesti, & penali requisitioni, ceduli, & altri qualsivoglia costi contra di Vui, & ciaschedunu di Vui facti, & da fari per qualunca persona per li dicti causi, di li quali ex nunc in vim præsentium essendo in quilli incurfi vi absolvimu, & penitus liberamo, & volimo, Ki nullo unquam tempore præmissorum non poczati, ne digiati essiri sindacati, convenuti, vexati, aut modo aliquo molestati. Volimo etiam, nihilominus, & comandamo, Ki a li patruni, a li quali si causirà lu dannu per lu sdirrupari, & desolari, & deguastari di li dicti casi, pottighi, magaseni, orti, & jardini digiati fari risarciri, & pagari lu iusto preczo, secundo ki per persuni idonei in tali casi experti sia examinatu, & declaratu ipsi diviri haviri, ità quòd gravandosi ipsi Patruni di lu iuditiu, & declarationi di tali experti, non poczanu recurriri, ne appillarisi innanti la Regia Gran Curti, ne magnifici Capitani, Judici, & qualsivoglia altri Officiali di quista felichi Chitati presenti, & futuri, exceptu innanti Nui. Volimu insuper, & comandamo, Ki li persuni faranno laudati, l'auturi, & difenzuri di tali predii non siano tenuti a farli boni a li accaptaturi, & possessuri, pirkì nun cadi in quistu casu cussioni alcuna, attisu si fa per universali benefitiu, & decorationi hujus felicis Urbis senza ordinationi, & licentia.

Quo circa in jngimo per has easdem , & comandamo expresse a li Spettabili , Magnifici , & Nobili Mastro Iustizeri Regio in eodem officio jacenti , Iudici di la dicta Regia Gran Curti , Capitano , Iudici , & Iurati , & singoli altri Officiali ejusdem Urbis presenti , & futuri , a cui spetta , Ki la presenti nostra declarationi , licentia , & provisioni digiano , & faczano omni futuro tempore ad unguem exequiri , & juxta seriem observare , non facendo ipsi , ne permettendo di zò si facza modo aliquo lu contrariu , per quanto la Regia gratia haviti cara , & in la pena di florini mille pro quolibet contrafacienti , applicandi a lo Regio Fitco desiderano non incurriri . Datum in Urbe felici Panhormi Die Decimo quinto Mensis Martii Decimaquinta Indictionis Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo . Gaspar de Spes . Dominus Vicerex mandavit mihi Stephano Mani . Præsentata Magnificis Prætori , & Juratis Decimosexto Martii Decima Quintæ Indictionis . Franciscus Farfaglia Magister Notarius .

APPROBATUR DISPOSITIO CONSTRUENDI BANCUM ,
sive subsellia , & humerale parandi ornamentum ex purpura distincta tesseris gentilitiis Regie Majestatis Civitatis , & Regni pro decore Magistratus Capitanei , Prætoris , & Juratorum Urbis .

Anno
 1489.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ , ARAGONUM , SICILIÆ , &c. Præsidentens &c. Magnificis Viris Prætori , & Juratis felicitis Urbis Panhormi , Consiliariis , & Fidelibus Regiis dilectis salutem . Perki videndo Vui, quista felichi Universitati Omnipotentis Dei Clementia in dies crixiri , & augmentari de bono in melius di dignitati , & reputationi ; considerando insuper , Ki sedendo quisto Magistrato di Preturi , & Iurati indifferenter in una banca cum li altri , como si accostumava , resultava di cò abufioni grandi , & diminutioni di dignitati di quista felichi Chitati , & Officiali di quilla , nec minus a li scandali , & inconvenienti , ki soprostanno per causa di lu sediri predictu resultavano , deliberastivo ordinari uno banco , & octo leggi ad opus di lo Magnifico Capitano , & di Vui Preturi , & Iurati , & ad decorem , & ornamentum ipsius Magistratus haviti facto fari uno panno

panno di scarlato armigiato cum li armi di la Maestà del Rè nostro Signore in lo menzu , & in unu capu di lo dicto panno li armi di quista felichi Chitati , & in lu altru li armi di quisto Regno cum certi fogli , & altri lavuri per micirilu in li spalli , seu muru di lo dicto banco ; Pertanto considerando Nui tucto czo tendiri in Regio servitio , honuri , & reputationi di quista felichi Republica , cum tuctu , ki hajati potuto liberè , & impunè fari nihilominus ad uberiozem cautelam ad vostra supplicationi laudamo , acceptamo , & rathificamo tanto lu fari di li dicti seggi , como lo panno , como cosa digna di commendationi , comandando per hanc eandem a tuetti , & singoli Officiali di lo Regno presenti , & futuri a cui specta , & signantèr di quista felichi Chitati , ki osservando ipsi l'ordine predicto la presente nostra provisioni ; vi digiano , & hagianò omni futuro tempore exequiri , & juxtà seriem observari non vi facendu dubiu , ne difficultati alcuna in la dispensa facta in li cosi predicti , ma quilli in exitu vestri computi vi digiano admittiri , & computari omni dubio , & difficultate cessantibus , comu cosi utili , & profigui a lu honuri , dignitati , & reputationi ejusdem felicis Urbis Panhormi , quanto la Regia gratia haviti cara , & in la pena di florini mille di applicari a lo Regio Fisco desiderati non incurriri , lu quali banco , & panno volimo , & comandamo li futuri Officiali di la dicta Chitati digiano usari , ne poczano permutari tali ordini , si in li peni predicti desiderano non incurriri . Datum Panhormi Decimo Quinto Ianuarii Septimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono . Iulianus Centelles . Dominus Præsidens mandavit mihi Stephano Marci .

CONCEDITUR JURATIS FACULTAS
disponendi formam sigilli, eoque utendi.

Anno
 1489.

FERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Præsident &c. Magnificis Viris Juratis felicis Urbis Panhormi, Consiliariis Regiis dilectis salutem. Cum sit, Ki per essiri stato fini a lo presenti lo sigillo di lo Magnifico Preturi, & di vostro officio di Jurati simili, & lu sigillu di lu Preturi è costumato tinirsi per alcuni submissi Persuni per sua parti, haviri successu per certi littiri sigillati cum lo dicto sigillo di lo Preturi non essere absoluti, & spachiati di consensu, & voluntà di Vui Magnifici Jurati, & li Parti di haviri quilli presentato Vobis, & aliis vestris in eodem officio Prædecessoribus inficiis, & di tali littiri haviri successu inconvenienti, & scandalo cum poca reputationi di quista felichi Chitati. His igitur consideratis, haviti deliberato mutari li armi di lo sigillo di quisto vostro officio videlicet: comu era la Aquila consimili a quillo, Ki sole teniri lo Preturi fari Vui di novo una Aquila, ki di supra li sia uno Homo con lo Scurfuni in cintu, comu ni haviti demonstratu, & ad multi loki di la Cità è sculputu, & pintu; & quisto vorrissivo fari cum nostra licentia, per haviri omni futuro tempore ad observari. Pertanto actisi li respecti, & considerationi predicti, semo contenti, & cussi in vim præsentium vi damo licentia, & facultà di potiri Vui liberè, & absque alicujus pœnæ incurfu mutari, & usari lo dicto sigillo per Vui novitèr factò, ut præfertur, comandando a tuetti, & singuli Officiali di lo Regno, & signanter à quista felichi Chitati, presenti, & futuri, a cui spetta, per la presenti nostra licentia, & provisioni digiano tanto a Vui, quanto ad tuetti altri Jurati succelsuri in quisto officio, non sachendo, ne permettendo si faccia di czo quavis causa lo contrario, quanto la Regia gratia haviti cara, & in la pena di florini mille &c. Dat. Panhormi Die Vigesimo Octavo Ianuarii Septimæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Octogesimo Nono. P. Iulianus Centelles. Dominus Præsident mandavit mihi Stephano Macri.

STRICTE MANDAT DOMINUS REX NE ALIQUIS
impetrantium Officia possit alteri renunciare, vel pro eo pre-
tium accipere, vel exercitium illius alteri commit-
tere sub quocumque prætextu, & colore.

Anno
1489.

NOS FERDINANDUS DEI GRATIA REX
 CASTELLÆ, ARAGONUM, LEGIONIS,
 SICILIÆ, MAJORICARUM, HISPALIS,
 SARDINIÆ, CORDUBÆ, CORSICÆ,
 MURSIE, GIENNIS, ALGARBI, ALGE-
 ZIRÆ, GIBALTARIS, Comes Barchinonæ,
 Dux Vizcayæ, & Molinæ, Dux Athenarum,
 & Neopatriæ, Comes Rossilionis, & Ceritanæ, Marchio Ori-
 stani, Comesquæ Goviani. Quoniã sæpè numero accidit, quòd
 ii, qui à Majestate nostra de Officiis annuallibus felicitis nostræ
 Urbis Panhormi providentur, tum ut aliquod sibi lucrum acqui-
 rant, tum etiã propter affinitatem, vel amicitiam, quas cum
 aliquibus habent, accedunt ad Proregem nostrum, & quamvis se-
 creto pro eisdem Officiis pretium accipiant, simulant tamen Of-
 ficia eadem per se ipsos exercere non posse, ac proferunt se illa
 in alios renunciare velle, prout de factò renunciant fortè minus
 idoneos, quique à Nobis Officia eadem propter eorum inhabili-
 tatem, aut alia ratione, nequaquàm obtinere potuissent: etiã à
 dictò Vicerege confirmationes Officiorum ipsorum pro illis obti-
 nent, quo fit ut à dignis, & idoneis fortasse ad indignos, & mi-
 nus idoneos Officia transferantur; quod profectò in maximum
 damnum, & detrimentum Iustitiæ, evidensque incommodum In-
 colarum dictæ felicitis nostræ Urbis Panhormi cedere visum est.
 Volentes igitur futura super præmissis incommoda præcavere, ac
 totalibus obviare abusibus, præsentium tenore scienter, delibera-
 te, & consulto providemus, decernimus, & declaramus, quòd ab
 inde nullus talia impetrantium Officia possit neque valeat, audeat,
 vel præsumat Officia ipsa, vel aliquod eorum in alium vel alios
 renunciare, neque secretè, palàm, vel publicè, aut quovis exqui-
 sito colore pro eisdem Officiis pretium accipere, seù illorum
 exercitium alii, vel aliis committi, seù commendari facere.
 Contrafactores autem pœnam nostro arbitrio reservatam, & in-
 habilitatis ad similia Officia de cætero committenda, & exercen-
 da, nec non, & nullitatis ipsarum impetrationum, per inde ac
 si eis concessa non fuissent, se noverint incursum. Mandantes

K k k k k

per

per has easdem spectabilibus , magnificis , dilectis Consiliariis , & fidelibus nostris in dicto Siciliæ Regno Vicerégi , Magistro Iustituario . & ejus Locumtenenti , Iudicibus Magnæ nostræ Curix , Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii Patrimonii , aliisque demum omnibus , & singulis Officialibus nostris , eorumque Locumtenentibus , præsentibus , & futuris ad nostræ iræ , & indignationis incursum , pœnamque unciarum auri mille nostris , si contrafecerint inferendam Erariis , quatenus provisionem , declarationem , & decretum nostrum hujusmodi , omniaque , & singula præcontenta teneant efficaciter , & observent , tenerique , & observari inviolabiliter faciant per quosvis : & ne aliquis ignorantix clypeo se tueri valeat ; prædicta omnia voce præconia , si opus fuerit , per loca solita felix Urbis prædictæ publicari faciant , caveantque à contrario peragendo aliqua ratione , vel causa , cum sic de mente nostra procedat , processeritque . In cujus rei testimonium præsentem fieri jussimus nostro negotiorum Siciliæ communi sigillo in dorso munitum . Datum in nostris felicibus Castris contra Civitatem de Baca Regni Granatæ Decimo Nono Die Augusti , Septimæ Indictionis , Millesimo Quadringentesimo Octogesimo Nono . Yo El Rey . Dominus Rex mandavit mihi Joanni de Colonia . Visum per Generalem Thesaurarium , & Pro-Conservatorem Siciliæ . Vidit Generalis Thesaurarius , & Pro-Conservator Siciliæ .

*EPISTOLA, QUÆ VICTOR REX FERDINANDUS
de Granatensi victoria Panbormitanæ Urbis
Juratos certiores facit.*

Anno
1492.

FERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ , ARAGONUM , SICILIÆ , &c. Amados , y Fieles nuestros fazemos vos saber , que ha plazido à nuestros Señor despues de muchos , y grandes trabajos , gastos , y fatigas de nuestros Reynos , muertes , derrameamientos de Sangre de muchos de nuestros Subditos , y Naturalaes dar bienaventurada fin à la guerra , que havemos tenido con el Rey , y Mueros , y Reyno de la Ciudad de Granada , Enemigos de nuestra Santa Fè Catholica , la qual tenida , y occupada por ellos por mas de DCCLXXX. Años hoy Secundo de Enero deste Año de LXXXXII. es venida en nuestro poder , y Seflorio , y se

y se Nos entregò el al fambra ; y la Ciudad ; y las otras fuerças della , con todos los otros Castillos , y fortalezas , y pueblos , que deste Reyno Nos quedava por ganar : lo qual accordamos de Vos escrivir , por que sabemos el plazer , que dello havreis , y para que dedes gracias à nuestro Señor de tan gloriosa Victoria , como le ha plazido dar Nos à gloria , y enxaltamiento fuyo , y de nuestra Santa Fè Cattolica , honor , y accresentamiento de nuestros Reynos , y Señorios , y generalmente honra , y reposo de nuestros Sibditos , y naturales. Dat. En la nuestra Ciudad de Granada à 2. de Enero Año Mil. CCCCLXXXII. Yo El Rey. Coloma Secret.

*LITERÆ OBSERVATORIÆ PRIVILEGII DE
conferendis à Pratore, & Juratis Officiis Syndici,
Magistri Rationalis, Archivarii, Magi-
stri Maragmerii, & aliis.*

Anno
1496.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTEL-
LÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Vice-
rex &c. Universis, & singulis dicti Regni Of-
ficialibus majoribus, & minoribus quovis offi-
cio, & potestate fungentibus, tam præsentibus,
quam futuris, & præsertim Magnificis
Prætori, & Juratis, & aliis Officialibus felicitis
Urbis Panhormi, cui, vel quibus præsentibus præsentatæ fuerint,
Consiliariis, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Fuit Nobis no-
vitèr per Magnificum Petrum de Benedictis Syndicum Univer-
sitatis felicitis Urbis pro parte magnificorum Prætoris, & Iura-
torum Urbis ipsius præsentatum quoddam Capitulum eidem Uni-
versitati per Divam Memoriam Regis Alphonfi concessum te-
noris, ut infra videlicèt: Est sciendum qualiter inter alia Capi-
tula concessa Universitati felicitis Urbis Panhormi per quondam
Bonæ memoriæ Regem Alphonsum, est Capitulum infrascriptum.
Item supplica la dicta Universitati a la dicta Sacra, & Alta Mae-
stati, imperoki quista Universitati a tempore cujus memoria
hominum non est in contrarium, ha per usu, & consuetudini
putiri conferiri li infrascripti officii videlicèt: Mastro Rationali,
Arcivario, lo Sindico, Conservaturi, Mastro Maragmeri, Ma-
stru Crizinzeri di la cabella di la bucchiria pro ratha contingente
a la Universitati, & altri Crizinzeri cum annua pensione solu-
ti,

luti, & pagati omni anno di li introiti di la Università, & sia in possessione, seu quasi tanto in lo tempo di li Principi passati, quanto a lo tempo di la sua Maestati, sia sua merci providiri taliter, Ki de cetero la dicta Università sia mantenuta in la dicta possessione, seu quasi, & pocza liberè conferiri li dicti officii, non obstante qualsivoglia interpositioni, oy actu contrario già facto, oy da fari. Placet Regiæ Majestati, quòd manuteneantur in eorum quasi possessionem. Extracta est præsens copia, ex Actis Curiae Magnificorum Dominorum Iuratorum felicitis Urbis Panhorni. Farfaglia Magister Notarius. Et quia nonnulli Cives dictæ Urbis aliter tentaverunt, & tentant aliqua ex officiis in dicto Capitulo declaratis, impetrare non ab officialibus ipsius Urbis, prout in Capitulo præinserto continetur, sed per aliam viam, & hoc non sine præjudicio dictæ Urbis, & derogatione ipsius Capituli, Syndicus ipso nomine, & pro parte dictorum Magnificorum Prætoris, & Juratorum, ac Universitatis prædictæ Nobis humiliter supplicavit, ut dignaremur indemnitati Universitatis opportunè providere, qua supplicatione, ut iusta, exaudita Vobis, & unicuique Vestrum, dicimus, præcipimus, & mandamus expresse quatenus tenentur exequi, & observare præinsertum Capitulum juxta ejus seriem, & tenorem, manuteneant dictum Magnificum Syndicum, & ipsos Prætorem, & Juratos, ac Universitatem dictæ Urbis in eorum possessione, seu quasi, conferendi dicta officia, prout hætenus melius usi sunt, & consueverunt, caventes a contrario pro quanto gratia Regia Vobis cara est, si poenam scutorum mille cupitis evitare. Datum in Civitate Melsanæ Decimo Octavo Ianuarii Decimæ Quartæ Indictionis Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto. Juan de la Nuza. Dominus Vicerex mandavit mihi Lucæ Pollastra. Visa per Guidum Scavafames.

EPISTOLA, QUA SERENISSIMUS REX EXCUSAT

*apud Prætorcm, & Juratos felicit Urbis Panbormi
absentiam Proregis unâ cum Curia Messa-
ne ex necessitate commorantis.*

Anno
1502.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Amados, y fieles.nuestros : vimos vuestra letra de XX. del Mes passado : tenemos Vos en mucho servicio todo lo que por ella nos escriveis : de tan fidelissimos, y leales Vasallos no se espera otra cosa : no Vos maravilleys, que el Virrey sea ydo con la Corte à Meçina, que por estar aquella Ciudad, y Puerto tan vecino ala Calabria, como sabey, ha sido forzado fazerlo así, porque mas presto dende alli pueda proveer en todo lo que cumple à la conservacion de aquella Provincia, y pues la necesidad se offriere. Para mostrarle los buenos servidores conviene, que agora en su ausencia hagais lo que siempre haveis acostumbado, que siempre sereis favorecidos, y mirados de manera que naide Vos pueda hacer daño, y de lo que sucediere nos escriveis. Dat. en la Ciudad de Caragosa à XX. Dias del Mes di Octubre del Año Mil quinientos y dos. Yo El Rey. Calcena Secr. A los amados, y fieles nuestros los Pretor, y Jurados de la nuestra feliz Ciudad de Palermo.

EPISTOLA, QUA SERENISSIMUS REX

*Prætorem, & Juratos Panbormi de nova electione
Proregis certiorcm facit in personam Domini
Ugonis de Moncada.*

Anno
1509.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Amados, y Fieles nuestros: Nos havemos proveydo a nuestro Virrey desse Reyno de lo officio de Virrey, y lugar Teniente general nuestro del Reyno de Napoles, y le mandamos, que vaya luego a resedir en el dicho Reyno, y a servir el dicho cargo; y havemos proveydo del officio di Virrey nuestro

stro desse Reyno al Spettable, y Noble, y amado Confegero nuestro D. Vgo de Moncada, y le cmbiamos á mandar, que vaya luego á reledir á esse Reyno, y á servir el dicho officio, y todo lo que ha de hazer sobre las cosas toccantes á nuestro servicio, y a la buena governacion de esse dicho Reyno. Por lo que Nos Vos encargamos, y mandamos le deys entera fè, y creencia, y que en todo Vos formeys con el para las cosas de nuestro servicio, bien de esse Reyno, como de Vos otros confiamos. Dat. en Valladolid a ocho dias de Septiembre Año de mil, y quinientos, y nueve. Yo el Rey. Almanca Secr. A los amados, y fieles nuestros los Pretor, Jurados, y otros Officiales de la Ciudad de Palermo.

*EPISTOLA, AD PRÆTOREM, ET JURATOS PANHORMI,
qua Serenissimus Rex gratum habet quidquid in
Regni Comitibus gestum fuerat.*

Anno
1511.

ERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Amados, y fieles nuestros: por carta de nuestro Virrey en esse Reyno havemos sabido con quanta fidelidad, amor, y buena voluntad Vos havistes en la conclusion del Parlamento, y estais aparejados para qualquiera cosa, que toccare á nuestro servicio como buenos, y leales Vassallos, de lo qual Nos tenemos por muy servido de Vosotros, y assi Nos tenemos especial cuydado de todo lo que toccare al bien, y conservacion desse Reyno, en general, y dessa Vniversidad de particular, como mas estensamente lo entenderéis por el dicho nuestro Virrey. Dada en la Ciudad de Burgos á XVII. Dias del Mes de Septiembre del Año Mil. DXI. Yo El Rey. Calcena Secr. A los Amados, y fieles nuestros el Pretor, y Jurados de la Ciudad de Palermo.

EPISTOLA SERENISSIMI REGIS FERDINANDI ad Capitaneum, Pretorem, & Juratos Panbormi, qua suos Subditos expertos in armis ad expeditionem contra Hostes Fidei preparari monet.

Anno
1511.

FERDINANDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, SICILIÆ, &c. Amados, y Fieles nuestros por que Nos, mediante la gracia del Espiritu Santo, entendemos de pasar personalmente contra los Moros de Africa Enemigos de nuestra Santa Fè Cattolica, y por seguir la conquista de toda la Barbaria, para la qual es razon que nuestros Vassallos, los, que tovieren disposicion para ello esten apercibidos, y exercitados en las armas, para ir con nuestra Real Persona; por lo que encargamos Vos, y mandamos, que luego proveais con toda la Gente dessa Ciudad, se ponga en armas desde agora, y se exercite en ellas para quando fuere menester, que esto cumple mucho el servicio de Dios, y nuestro. Dat. En la Villa de Madrid XXV. Dias del Mes de Diciembre del Año Mil. DXI. Yo El Rey. Calceña Secr. A los Amados, y fieles nuestros Capitan, Pretor, y Jurados de la nuestra Ciudad de Palermo.

*PROVISIO REGIÆ, ET IMPERATORIÆ MAJESTATIS
Caroli V. Imperatoris, & Regis Siciliae pro electione Majorum
Majoris Panbormitanæ Ecclesiæ,
quæ ab ipsomet Imperatore Prima sedes,
& Corona Regis nuncupatur.*

Anno
1527.

CAROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto Siciliae Regno. Spectabilibus, & Magnificis Nobilibus ejusdem Regni Magistro Iulituario, ejusque nostro Regio Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curiae, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, & præsertim Spectabilibus, & Magnificis Virato-
ri, &

ri, & Juratis felicis Urbis Panhormi, cæterisque demum universis, & singulis Officialibus tam spiritualibus, quàm temporalibus, præsentibus, & futuris, cui, vel quibus præsentibus præsentatæ fuerint, aut quomodolibet pervenerint tam majoribus, quàm minoribus quovis officio, titulo, authoritate fungentibus, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Fuit Nobis ex parte Reverendissimi Archiepiscopi felicis Urbis Panhormi exhibita, & reverentè præsentata quædam Regia provisio omni, qua decet, solemnitate expedita, sigillo cereo à tergo roborata tenoris sequentis:

Carolus, Divina favente Clementia, Romanorum Imperator semper Augustus, Rex Germaniæ. Ioanna Mater, & idem Carolus Dei gratia Reges Castellæ, Aragonum, utriusque Siciliæ, Italiæ, Vngariæ, Dalmatiæ, Croatia, Legionis, Navarræ, Granatæ, Toleti, Valenciæ, Galletiæ, Majoricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Mursiæ, Giennis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris, & Insularum Canariæ, nec non Insularum Indiarum, & Terræ Firmæ Maris Oceani, Archiduces Austriæ, Duces Burgundiæ, & Brabantia: Comites Barchinonæ, Flandriæ, & Tirolis: Domini Vizcayæ, & Molina &c. Duces Athenarum, & Neopatriæ, Comites Rossilionis, & Ceritanæ: Marchiones Oristanni, & Gociani. Illustribus Magnificis dilectis Consiliariis, & fidelibus nostris Proregi, & Capitaneo Generali nostro in prædicto ulterioris Siciliæ Regno Magistro Iustitiario, ejusque in officio Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curia, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori nostri Regii Patrimonii, cæterisque demum universis, & singulis Officialibus, & subditis nostris in eodem Regno constitutis, tam Ecclesiasticis, quàm Secularibus, ad quos spectet, & præsentibus pervenerint, seu fuerint quomodolibet præsentantæ, salutem, & dilectionem. Fuit coram Majestate nostra reverentè expositum pro parte admodum Reverendi Archiepiscopi Panhormitani, qualiter in Ecclesia Majori Panhormi ad habendum curam, & administrationem de fabrica ipsius Ecclesiæ, & ejus proventibus, consueverunt eligi, & deputari duo Magistri Maragmerii singulis Bienniis, alter ab ipso Archiepiscopo, vel ejus Procuratore, alter verò à Prætoris, & Juratis dictæ Civitatis, qui contra dispositionem Juris Canonici præcipientis, ut Æconomus debeat eligi Ecclesiasticus, id, quòd per multos annos prætermisum est, semper eligebant nobiles Laicos, qui ambu-

ambulabant affectando dictum officium: longè antequam veniret tempus permutationis pro eorum commodis, & postea finito tempore dicti officii nullum dabant computum, sicuti tenebantur, neque dicti Officiales Civitatis curabant cogere illos ad dandum computum prædictum, quamvis essent literæ pœnales super hoc ab hinc annis octoginta felicitis recordationis Regis Alphonſi Prædeceſſoris nostri cogentis dictos Prætorem, & Juratos, ut exigant computum quotannis à Maragmeriis de eorum administratione, & in tantum excrevit dicta negligentia, & abusus, quòd multi fuerunt Magistri Maragmerii, qui nullum dederunt computum de bonis ipsius Ecclesiæ, neque aliquid adhibitum est remedium, & ne hoc damnum Ecclesiæ magis cresceret; commotus est zelo iustitiæ Illustris Vicerex noster dicti Regni, ut benè consulere indemitati ipsius Ecclesiæ Metropolitanæ, quæ Prima est in dicto Regno, fecit admitti in Magistrum Maragmerium, sive OEconomum dictæ Ecclesiæ pro parte dicti Archiepiscopi unum de Capitulo Canonicorum, quem iudicavit Idoneum nominatum Thomam de Bello-Russo Procuratorem ejusdem Archiepiscopi electum, & omnes in eum consenserunt, & quia dictus Canonicus, & Magister Maragmerius non invenit servari ordinem, qualis necessarius erat, in gubernatione fabricæ dictæ Ecclesiæ, & quòd per multos annos proventus non fuerant collecti unà cum suo Collega Don Blasco de Branchi-Forte construxerunt quemdam locum de Membris olim Archiepiscopalis Palatii, ut ibi scriberentur, & conservarentur libri rationum dictæ fabricæ, conservarentur quoque dictæ scripturæ, quæ prius tenebantur in domibus privatorum Civium: Ibidem etiam semel in hebdomada tractarentur negotia ad fabricam prædictam spectantia, & servato hoc ordine facile poterit dari ratiocinium dictæ fabricæ ab ipsis Maragmeriis finito tempore eorum officii, & omnia bona ipsius fabricæ Ecclesiæ non tantum conservabuntur, verum etiam augmentabuntur. Cum autem dicta Ecclesia Panormitana sit Regalis, Prima Sedes, & Corona Regis, in qua sunt multi Reges sepulti, & Imperatores cum Uxoribus eorum, & digna est ut in ornamentis, & fabricis suis quotidie decoretur, ne patiatur detrimentum, sicut hæcenus passa est, Nobis propterea dictus Archiepiscopus, seu ejus Procurator humiliter supplicari fecit, ut ordinationem, & capitulationem factam per præfatos Proregem, Prætorem, & Juratos dictæ Urbis Panormi super electione OEconomorum, seu Maragmeriorum fabricæ dictæ Majoris Archiepiscopalis Ecclesiæ, & aliis supradictis in ejus utilitate factis laudare, & approbare

ex nostra solita benignitate dignemur; Nos verò eadem supplicatione tanquam iusta, & rationi consona per Nos benignè exaudita, volentesque, ut dicta fabrica, prout decet, fidelitèr, & legalitèr tractetur, & conservetur; tenore præsentium de certa scientia, regiaque autoritate nostra deliberatè, & consultò vobis, & unicuique vestrum, ad quos spectet, dicimus, præcipimus, & iubemus ad incursum nostræ indignationis, & iræ, pœnæque unciarum mille irremissibilitèr exigendarum, & nostris inferendarum ærariis, quatenus ordinationem, & capitulationè, per dictos Proregem, Prætorem, & Juratos dictæ Urbis factam, & statutam pro bono regimine, & commodo dictæ fabricæ laudantes, & approbantes teneatis firmitèr, & observetis, teneri, & observari inviolabilitèr faciatis juxta seriem, & tenorem dictarum capitulationis, & ordinationis, & quòd dictus Archiepiscopus, seu ejus Procurator possit, & valeat omni futuro tempore eligere, & ponere unum OEconomum, seu Maragmerium Ecclesiasticum juxta formam Sacrorum Canonum, taliter quòd eidem juxta querelæ locus non relinquatur, ob quòd iterum ad nos recurrere sit coactus, quòd nobis valde est molestum, cauti secus agere, seu fieri permittere quavis ratione, sive causa præterire, si indignationis nostræ incursum, & pœnam appositam evitare cupitis. Datum in Civitate Granatæ Die Nono Mensis Decembris Decimæ Quintæ Indictionis Anno à Nativitate Domini Milleesimo Quingentesimo Vigesimo Sexto. Yo el Rey. Vidit Cancellarius. Vidit de Bononia Reg. Vidit Michael Sanches. Locumtenens Generalis Thesaurarii. Vidit Conservator Siciliæ. Vidit idem de Camalonga Magnificus Regius Relator generalis. Et supplicato nobis exinde pro parte Domini Archiepiscopi Panhormitani ut dictam præinsertam Regiam provisionem nostris exequutoriis literis exequi, & observari mandare dignemur; nos verò volentes, ut tenemur, Regiis, & Cæsareis obedire mandatis, ac illis conformes nos reddere, cum voto, & deliberatione infrascripti magnifici regii Consilarii, Iudicis Magnæ Regiæ Curia, cui negotium commisimus, providimus, & sic harum serie vobis, & cuilibet vestrum dicimus, committimus, & expresse mandamus, quatenus dictam præinsertam Regiam, & Imperialem provisionem, omniaque, & singula in ea contenta ad unguem exequamini, compleatis, & observetis, ac exequi, compleri, & observari inviolabilitèr per quos decet faciatis juxta illius seriem, continentiam, & tenorem pleniorè, nec secus agatis, agive permittatis ratione aliqua, sive causa pro quanto gratia suæ Catholicæ

licæ Majestatis vobis cara est ; & pœnam præinsertam pecuniæ evitare cupitis. Datum Panhormi Die Sexto Mensis Maii Decimæ Quintæ Indictionis Milleſimo Quingentesimo Vigesimo Septimo. Il Conte de Montelione. Dominus Prorex mandavit mihi Ioanni Sollima Locumtenenti Magillri Notarii in officio Prothonotarii.

EPISTOLA AUGUSTISSIMI IMPERATORIS CAROLI V.

ad Juratos Urbis Panbormitanæ , qua gaudet de duabus trimibus constructis ab hac felici Civitate ad Regiæ Classis incrementum , & quidem opportunè dum meditatur nostrum Regnum visitare .

Anno
1535.

CAROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS , REX GERMANIÆ , UTRIUSQUE SICILIÆ , &c. Amados , y fieles nuestros. El Doctor Andrea Arduyno Criado , y Advogado Fiscal nuestro , que esta lleva , Nos hizo relacion del amor , y voluntad , con que essa feliz Ciudad se movio à servir Nos , con hazer las dos Galeras , que ay se hacen para nuestra Armada , de que Nos tenemos por muy servido , segun , que ya por otra nuestra carta Nos les havemos scrito . y Nos por muy placera mucho , que stan acabadas , y en orden para poder servir luego : pues el mismo Doctor os dirà la determinacion , en que Nos dexa de passar con esta Armada por visitar essos nuestros Reynos de Napoles , y Sicilia , en todo lo que os dixere de nuestra parte , le dareys entera fe , y crehencia . Dat. en Barcha decimo de Mayo del Año MDXXXV. Yo El Rey. Vvries Secretario. A los Amados , y fieles nuestros los Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

EPISTOLA REGIS CAROLI IMPERATORIS

ad Magnificos Prætores, & Juratos felicitis Urbis Panbormitanæ, quæ gratanter recipit duas triremes ab hac Civitate de novo constructas ad Regiæ Classis incrementum. Et certiores facit de obsidione posita contra Tunetani sinus ostium.

Anno
1535.

CAROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Magnificos, amados, y fieles nuestros vimos vuestra carta de catorze de Junio en respuesta de otra nuestra, y primero en callar la otra, que embiasdes con las dos Galeas, que esta feliz Ciudad Nos hà querido servir, y ayudar en esta nuestra Armada, y Empresa, y assi delloque haveys cumplido con obra, como de la voluntad insaciable, que mostrays para servir, Nos quedamos muy contentos, y satisfechos, y os lo agradecemos, y tenemos en grande, y señalado servicio, y para en cosas, que mucho cumplan al bien, y acrecentamiento d'essa fedelissima Ciudad tendremos memoria dello.

De las cosas de acá lo que se os puede escribir, es que despues, que aqui llegamos nõ se hà entendido sino en apretar con trincheas, y bastiones el cerco de la Fortolezza de la Goleta de Tunez, que Barbaroxa tiene muy reparada, y fuerte, y en asentar nuestra artilleria, y dentro de dos, ò tres dias se le dara el combate por Mar, y Tierra, d'onde speramos con la ayuda de nuestro Señor de haver cumplida vitoria, y de lo que sucediere hos mandaremos dar haviso. Dato en nuestro campo sobre la Goleta de Tunez à XI. de Julio del Año MDXXXV. Yo el Rey. Vvries Secretarios. A los magnificos, amados, y fieles nuestros El Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

JURAMENTUM CÆSARÆ; ET CATHOLICÆ MAJESTATIS Caroli V. Imperatoris, & Regis de exequendo Privilegia, & Consuetudines Urbis Panhormitana in eadem Urbe personaliter exhibitum Die XII. Septembris Octavæ Indictionis 1535.

Anno
1535.

CAROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Cæsarea, Sacra, & Catholica Majestas Domini Nostri Caroli Imperatoris, & Regis personaliter constituta hodie circa horam vigesimam tertiam.

diei in Majori Panhormitana Ecclesia tactis Sacrosanctis literis super libro consuetudinum dictæ Urbis existente in manibus, & posse Spectabilis Guglielmi Spatafora Prætoris Urbis prædictæ juravit de exequendo, & observando, ac exequi, & observari faciendo per quos decet omnia Privilegia, Consuetudines, & bonos mores dictæ Urbis, juxta eorum seriem, continentiam, & tenorem. Unde &c. Pinedus Magister Notarius.

EPISTOLA, QUÆ IMPERATOR, ET REX CAROLUS V.

Julianum Corbera Prætorem eligit adeo alienum, ex Regio testimonio, ab ambitione, ut Privilegia Urbis contra se alligaverit, ne eligeretur.

Anno
1535.

CAROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORUM IMPERATOR SEMPER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Amados, y fieles nuestros Nos escrivimos a nuestro Virrey,

que de nuestra parte os hable cerca de la provision de Pretor dessa Ciudad por Nos fecha en persona de Julian Corbera por este año presente, la qual por servicio nuestro tengais por bien, que haya effecto, pues sin el lo pedir, ni procurar, antes excusandose de acceptarlo, con dezir, que por haver sido Capitan el año passado deve vacar dos, o tres años, Nos motu proprio se lo havemos dado, y queremos, que assi se cumpla, por onde os rogamos, y encargamos, que en todo caso seais contentos, que esto aya effecto sin

Nnnnn

embargo

embargo de los Privilegios, y costumbres de essa Ciudad, en que Nos por sola esta vez dispenzamos, y queremos que para adelante siempre queden en toda su fuerza, y vigor, como si por la presente os fuesen por Nos novamente concedidos, y confirmados, certificandoos, que en ello Nos hareis placer, y servicio muy accepto. Dat. en Messina a dos dias de Noviembre de Mil quinientos, y treinta çinque. Yo el Rey. Urries Secretario. A los amados, y fieles nuestros el Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

*EPISTOLA EJUSDEM CAESAREÆ, ET CATHOLICÆ
Majestatis Caroli V. ad Joannem de Vega Proregem,
qua mandat Privilegia, Capitula, Ritus, &
Consuetudines omnes Urbis Panhor-
mitana omnino servari.*

Anno
1548.

AROLUS DIVINA FAVENTE CLEMEN-
TIA ROMANORUM IMPERATOR SEM-
PER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ,
UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Ilustre Juan de
Vega primo nuestro Virrey, y Capitan gene-
ral. Don Cesar Lanza embiado a Nos por la
Ciudad de Palermo, Nos ha presentado da
parte de aquella un memorial de algunos Ca-
bos, en que muestran, y se sienten ser agraviados, pretendien-
do que despues de Vuestra llegada a esse Reyno se haya procedi-
do contra la forma de los Privilegios, ritos, y costumbres, a
ella concedidos por lo Serenissimos Reyes nuestros Predecesores,
y confirmados por Nos, supplicando Nos por el remedio de ello,
como parece mas largo por el dicho memorial, y porque nue-
stra intencion, y voluntad ha sido siempre, y es, de que se
guarden, y observen generalmente los Privilegios, Capitulos,
Ritos, y buenas Costumbres de todo esse nuestro Reyno, y se-
gnaladamente de la dicha Ciudad de Palermo, por los buenos
servicios, que Nos ha hecho: os encargamos, y mandamos,
que no se contraveniendo a los dichos sus Privilegios, Capitu-
los, Ritos, y buenas costumbres Nos informeis particularmente
de lo que ha pasado en los puntos en el dicho memorial conte-
nidos, segun que havereys visto por la copia dellos, que se os
embio

embio por Juan Oforio nuestro Secretario, para que vista se mire, y provea sobre todo lo que convenga. Dada en Augusta a VI. de Março MDXLVIII. Yo el Rey. Vidit Figueroa. Vargas Secretarius. All' Illustr. Iuan de Vega Primo, Virrey, y Capitan general en el nuestro Reyno de Sicilia.

LITERÆ OBSERVATORIÆ PRIVILEGIORUM,

et Consuetudinum Panbormi super Capitulis presentatis

à D. Cesare Lanza Nuntio misso ab

eadem Civitate.

Anno
1548.

AROLUS DIVINA FAVENTE CLEMENTIA
ROMANORUM IMPERATOR SEMPER
AUGUSTUS, REX GERMANIÆ, UTRI-
USQUE SICILIÆ, &c. Don Diego de Cor-
dova nuestro Cappellan, y Visitador en el
Reyno de Sicilia: D. Cesare Lanza embiado a
Nos por la Ciudad de Palermo Nos ha presen-
tado de parte de aquella un memorial de algunos Cabos, en
que muestran, y se sienten agraviados, diziendo que haveys pro-
cedido en vuestra comission contra los Capitulos, Privilegios,
y Ritos desse nuestro Reyno, y señaladamente de la dicha Ciu-
dad a aquella concedidos por los Serenissimos Reyes nuestros
Predecesores, y confirmados por Nos, supplicando Nos man-
dasearnos proveerle de devido remedio, y porque nuestra inten-
cion, y voluntad ha sido siempre, y es, de que se guarden, y
observen generalmente los Privilegios, Capitulos, Ritos, y bu-
enas costumbres de todo esse nuestro Reyno, y señaladamente de
la dicha Ciudad de Palermo por los muchos, y buenos servi-
cios, que particularmente nos ha hecho: os encargamos, y
mandamos, que no se contraveniendo a ellos por vuestra parte
en manera alguna, ni exciendiendo la forma de la dicha vuestra
comission; nos informays particularmente de todo lo que ha pas-
sado en los puntos en el dicho memorial contenidos, segun que
havereys visto por la copia de ellos, que se os embio con la re-
spuestas de vuestras cartas, que llevo Juan Oforio de Silva Se-
cretario del Illustr. Juan de Vega nuestro Virrey, y Capitan ge-
neral de esse Reyno, paraque vista se mire, y provea sobre to-
do, lo que veremos mas convenir, y fuere de razon, y ju-
sticia. Dat. en Augusta a feys de Marzo MDXLVIII. Yo el Rey.
Vidit Figueroa. Vargas Secret. Por el Rey. A D Diego de Cor-
dova su Cappellan, y Visitador en el Reyno de Sicilia.

ETJUSDEM CÆSAREÆ, ET CATHOLICÆ MAJESTATIS

Epistola ad Pratorem, & Juratos Panbormi, qua curam exprimit Regiam de observantia Privilegiorum Urbis.

Anno
1548.

AROLUS DIVINA FAVENTE CLEMEN-
TIA ROMANORUM IMPERATOR SEM-
PER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ,
UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Amados, y
fieles nuestros. Don Cefar Lança Nos dio vue-
stra carta, y habló lo que trayia en commif-
sion: Al qual havimos mandado responder,
y dar los despachos, que por su relacion en-
tendereys, certificando os, que de la obser-
vancia de vuestros Privilegios, y lo demas, que general, y par-
ticularmente os toccare; mandaremos tener siempre el cuidado,
que vuestra fidelidad, y servicios nos merecen: de Augusta a
XX. de Março MDXLVIII. Yo El Rey. Vargas. A los ama-
dos, y fieles nuestros el Pretor, Jurados, y Consejo de la nue-
stra feliz Ciudad de Palermo.

PRIVILEGIUM NE CIVIUM CAUSÆ EXTRA-
bi possint ab Urbe Panbormi confirmatur in causa
D. Ferdinandi Barresi.

Anno
1548.

AROLUS DIVINA FAVENTE CLEMEN-
TIA ROMANORUM IMPERATOR SEM-
PER AUGUSTUS, REX GERMANIÆ,
UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Vicerex in dicto
Siciliæ Regno Spectabilibus Iustituario, & Ca-
pitaneo, ejusque Magnifico Iudici, & Assessor-
ri felicitis Urbis Panhormi, cui ipforum præsen-
tes præsentatæ fuerint fidelibus Regiis dilectis salutem. Da parti
di lo Magnifico D. Ferranti Barrelini è stato reverentèr exposto:
cum sit in anno præterito facendo Nui cum la Regia Gran Cur-
ti residentia in quista felichi Chità per parti di lo Erario di lo
Marchisato di la Terra di Petrapertia contra ipsu magnificu Ex-
ponenti innanti la Regia Gran Curti, petendo per quelli, Ki
dicto magnifico Exponenti fussi remiso a lo foro, & Terra di
Petra-

Petræpertia, foro mandati certi scripturi ad effectum, prout in dictis scripturis apparet, & ex parte dicti magnifici D. Ferdinandi fuit supplicatum, quod haberet terminum ad faciendum certa incumbentia adversus dictas scripturas, in quibus fuit admissus, & quia pendente dicto articulo Sua Excellentia, & Magna Regia Curia discessit à dicta Vrbe, & venit ad istam nobilem Civitatem, in qua cum esset, fuit ex parte dicti magnifici Exponentis missum ad effectum, quod dicta causa, sive articulus deberet remanere in dicta Vrbe exposcentibus Privilegiis ipsius, & ex parte dicti Ærarii ad contrarium effectum, & modo est lata interlocutoria huiusmodi sub tenore videlicet: Decimo Septimo Aprilis Sextæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo. De facto magnifici Don Ferdinandi de Barresio petentis contra Ærarium Petræpertie, quod Articulo remissionis Fori inter ipsum magnificum Ferdinandum, & dictum Ærarium, scilicet, si dictus magnificus de Barresio potest extrahi a felici Vrbe Panhormi, necne remaneat decidendus in Vrbe, & per ejus Officiales stantibus amplissimis Privilegiis ipsius Urbis, & aliis rationibus, juribus, & causis in effectu, & scripturis contentis, & in voce allegatis: Remaneat. Ex Actis Magnæ Regiæ Curie extracta est Melsanæ Decimo Septimo Aprilis Sextæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo. Collectione Salva. Corfus Promagister Notarius. Et quia nil prodest interlocutoriam ferre nisi debita executioni mandetur; propterea Vobis, & vestrum cuilibet dicimus, committimus, & expressè mandamus, quatenus eidem magnifico Exponenti exequi, & observare debeatis, & per quos decet exequi, & observare faciatis præinsertam interlocutoriam, juxta ejus seriem, continentiam, & tenorem plenior: Et perki stanti dicta Interlocutoria si dippi, & divi in quissa Chitati procediri a la expeditioni di dicta causa, & articulo incomenzato ad petitioni di dicto Erario contra dicto magnifico Exponenti in la Regia Gran Curti existenti stando in dicta Chitati. Et per essiri lo dicto Erario extero di dicta Chitati, & in lo Marchisato di Petræpertia, & li Officiali di dicta Chità non ponno mandari Porteri, & altri Officiali ad fari li acti necessarii in dicta causa tanto contra dicto Erario, quanto contra altra qualsivoglia persona per dicta expeditioni, & per quisto semo stati supplicati da parti di dicto magnifico Exponenti dignissimo providirilo more solito de infrascripto juris remedio; Per tanto vi damo, & concedimo licentia, autoritate, & facultate, Ki a petitione di dicto magnifico Exponenti in dicta causa

cta causa per tuſti li acti , ki fuſſiro ; & faranno neceſſarii , & maximè azitanti injungiri , produciri Teſtimonii , & fari tuſti acti neceſſarii contra dicto Erario; poſati deſtinari Algozini, Porteri , oi Commiſſario , & li premiſſi exequireti cum eſectu per quanto la gratia di Sua Maeflà Ceſarea teniti cara. Datum Meſſanæ Die Decimo Octavo Aprilis Sextæ Indictionis Miſleſimo Quingentefimo Quadrageſimo Octavo. Ioannes de Vega. Dominus Vicerex mandavit mihi Petro Carbo: Viſa per de Dainotto Theſaurarium , & Montea Fiſci Patronum. Præſentata penès acta Curia Speſtabilis Domini Juſtitiarii , & Capitanei felicis Urbis Panhormi Die Nono Maii Sextæ Indictionis Miſleſimo Quingentefimo Quadrageſimo Octavo. De mandato magnifici Domini Ioannis Catalano Iudicis , & exequantur ſalvis Privilegiis Urbis Panhormi.

JURAMENTUM, QUOD SACRA CATHOLICA MAJESTAS

Philippi II. præſiit Speſt. Vincentio del Boſco tanquam

Nuntio , 29° Syndico Panbormitanæ Urbis, in oppido

Gandavi Die Sexta Novembris Anno 1556.

de ſervandis Privilegiis bujus

Urbis Panhormi.

Anno
1556.

PHILIPPVS SECVNDVS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONVM, VTRIVSQUE SICILIÆ , &c. Nos prædictus Philippus Rex Castellæ , Aragonum , utriusque Siciliæ , Angliæ , &c. Iuramus ſuper Crucem Domini noſtri Ieſu Chriſti, ejusque Sancta Quatuor Evangelia coràm Nobis adducta , & corporaliter tacta , ac promittimus Tibi prædicto Vincentio de Boſco Vniuerſitatem prædictæ felicis Urbis Panhormi repræſentanti Nos tene- ri firmitè , & obſervari Capitula , Privilegia , Immunitates, Præeminentias , Iurisdictiones , Favores, & Libertates per ſuam Cæſaream Maieſtatē , & alios noſtros Prædeceſſores conceſſas dictæ Vniuerſitatis Civibus , ſingulis habitatoribus , & ſingularibus Perſonis dictæ Urbis , Vſus etiam Conſuetudines , & bonos mores , conceſſos , & conceſſa , prout hæctenùs conſuetum eſt , & obſervatum , illaque cuſtodiemus , & obſervabimus , & cuſto- diri , & obſervari mandamus per omnes, & quoscumque Regios Officiales noſtros ; Præſentibus ad dictum juramentum ibidem

pro

pro Testibus Don Ioanne Manriquez de la Torre Catholicæ Majestatis Secretario Status Consiliario, ac Don Ioanne de Acugna Præfatæ Regiæ Majestatis Cubiculario, Don Didaco de Corduba ejusdem Equorum Præfecto, & Don Simeone de Vigintimilliis Marchione Ieracis. Signum Didaci de Vargas Regiæ, & Catholicæ Majestatis Secretaris.

*CAPITULA, ET DECRETA CIRCA GUBERNIUM,
eꝝ Conservationem Tabulæ, sive Ararii Pu-
blici Panhormitane Urbis.*

Anno
1557.

NOS PHILIPPUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM UTRIVSQUE SICILIÆ, Hierusalem, Angliæ, Franciæ, Hiberniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Legionis, Navarræ, Granatæ, Tolerti, Valentiz, Galletiæ, Majoricarum, Hispalis, Sardiniz, Cordubæ, Corsicæ, Murtiz, Gienis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris, Insularum Canariæ, nec non Insularum Indiarum, & Terræ firmæ maris Oceani: Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Brabantiz, & Mediolani: Comes Barchinonæ, Flandriæ, & Tyroli, Dominus Vizcayæ, & Malinæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, Comes Rossillionis, & Ceritaniz, Marchio Oristanni, & Gociani &c. Eo in subditos nostros semper fuimus animo, ut quæ ad ipsorum commodum, & Reipublicæ utilitatem tenderent nostro confirmationis suffragio libenter amplecteremur. Sanè per Spectabilem fidelem nobis dilectum Don Vincentium de Bosco Locumtenentem in officio Magistri Iustitiarii nostri ulterioris Siciliæ Regni nomine, & pro parte nostræ felicis Urbis Panhormi fuerunt Majestati nostræ exhibita, & præsentata nonnulla Capitula, Consilium, & acta per Prætorem, Iuratos, & Consilium ejusdem Urbis facta, & decreta circa gubernationem, & conservationem Tabulæ publicæ superioribus annis, præcedenti licentia Illustrissimi Ioannis de Vega Proregis, & Capitanei Generalis ejusdem Regni institutæ, creatæ, & erectæ, unâ cum ejusdem Proregis confirmatione, ex inde sequuta, hujusmodi sub tenore; Carolus, & Ioanna. Vicerex in Regno Siciliæ: Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem, Magistro Iustitiario, ejusque in officio Regio Locumtenenti, Judicibus Magnæ Regiæ Curiz, Magi-

Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, & præsertim Capitaneo, Prætori, Iudicibus, & Iuratis, & universis, & singulis Officialibus felicis Urbis Panhormi, cæterisque demum dicti Regni Officialibus, & personis majoribus, & minoribus, quovis officio, titulo, auctoritate, & potestate, vel dignitate fungentibus præsentibus, & futuris, ad quos, seu quem spectabit, & præsentibus præsentatæ fuerint, aut quomodolibet pervenerint, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. Havendosì nuovamente per servizio principalmente di Nostro Signore Dio, di sua Maestà Cesarea, & universal beneficio del detto Regno anteposto dovere in questa felice Città di Palermo costituire, & formare una Tavola pubblica, per la esperienza che sempre si ha visto, che li banchi detenuti per persone particolari, tanto in questa prefata Città di Palermo, quanto in altre Città, & Terre del detto Regno sogliono in decorso di tempo mancare, del che hanno resultato eccessivi danni, & ruine, tanto à li Cittadini di essa felice Città, come à li Regnicoli, & altri negotianti: ne son stati per ciò presentati per detta felice Città di Palermo l'infra scritti Capitoli accordati per lo consiglio di essa Città congregato die primo Februarii undecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Tertio circa il modo si havrà da tenere, e governare detta Tavola, li quali Capitoli sono li infra scritti del tenor seguente videlicet: In Nomine Domini Nostri Jesu Christi Amen. Anno Dominicæ Incarnationis ejusdem Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Secundo, Mense Februarii Die verò ejusdem Mensis undecimæ Indictionis, Regnantibus Serenissimis, & Inviçissimis, ac Catholicis Dominis nostris: Domino Carolo Divina favente clementia Romanorum Imperatore semper Augusto, ac Rege Germaniæ &c. Domina Joanna, eodemque Domino Carolo Matre, & Filio Dei gratia Regibus Castellæ, Aragonum, utriusque Siciliæ &c. Cum experientia, quæ sit rerum magistra, ipsa nos edoceat, ut quæ nobis obsuere, fugere debeamus, ut quæ nobis persæpe nocuere, magis in futurum obesse non valeant, & commune quod sit utile debitis sequamur mediis, nisi frustra ipsa instrueret experientia; & ab experto cognitum est, Banchos detentos per personas in hac Vrbe particulares camplores, & rectores ipsorum bancorum sæpenumero deficere, ob quorum fallentiam Cives Urbis ejusdem, Regnicolæ, aliique negotiatores maximum patiuntur damnum, & gravia passi sunt incommoda. Quapropter Prætor, & Jurati Urbis ejusdem

eiusdem ; tanquàm Patres patriæ per dicta damna novæ jacturæ , aliquæ oriantur de cætero , cupientes pro Dei , suæque Cæsareæ Majestatis servitio , & Civium , Regniculorum , Exterorumq; Tabulam instituere , quæ cum bene , & recte gubernata sit Dei adjutorio mediante perpetuo durari poterit , & in ea tantam quilibet habere possit fiduciam , ut nullum damnum , prout pro præterito adsequutus fuit , immò commodum consequatur : propterea habuerunt recursum ad excellentiam Illustrissimi Domini Proregis . Quæ excellentia Domini Proregis , cognita omnium utilitate , & communi beneficio , auctoritatem , & licentiam eisdem Dominis Officialibus tribuit . Propterea ad omnium cautelam , & Tabulæ regimen , facta sunt infrascripta Capitula hujusmodi sub tenore :

Havendosi per esperienza conosciuto , che li banchi detenuti per persone particolari in questa Città , soleno in discorso di tempo mancare , de lo che resultano , & hanno resultato eccessivi , danni , & ruine , così a li Cittadini di questa Città , come a li Regnicoli , & altri negotianti , alle quali cose volendo ovviare si ha determinato costituire , & formare una Tavola pubblica per l'universal beneficio così de li Cittadini , come de li Rignicoli , & altri negotianti esteri in questo Regno , & Città , soleno trattare , & negoziare , acciò che essendo ben governata con l'ajutorio divino sia detta Tavola per durar perpetuamente , & di quella ogn'un pigliare fiducia di non poter per l'avvenire reportar li danni , che per lo passato si hanno riportato , & per forma , & fondamento di quella , si hanno ordinato , & costituito li seguenti Capitoli , & Ordinationi :

Primamente per lo governo de la Tavola sono necessarie tre persone di qualità Cittadini di essa Città , le quali si debbino eliger per bossolo nel modo infrascritto , cioè , che lo Pretore , & Giurati con giuramento de bene eligendo , elegghino nove Cittadini gentilhuomini , & di conscientia oriundi , ò vero Cittadini per ductionem uxoris , la quale electione com'è detto s'havrà da fare per detti Pretore , & Giurati , & in caso di discordia si habbi da stare a la maggior parte de le voci , le quali nove persone elette insieme con detti Pretore , & Giurati , che faranno fedici , eleggeranno , & metteranno in bossolo altri nove persone , cioè sei gentilhuomini , & di conscientia , & tre mercadanti Cittadini oriundi , ò per ductionem uxoris abitanti allhora de la Città con lor casa & famiglia , con l'intervento di un Mastro in Theologia , in man del quale giurino la detta electione far bene , & rettamente per servizio di Dio , & publico beneficio , & non si

P p p p p

possino

poilino imbossolare padre , & figlio , focero , & genero , fratre , ne di un cognome : de li quali nove che saranno electi , ogni anno nel principio che sarà la creatione de li novi Officiali si debbino fare due bossoli , uno di gentilhuomini , & l'altro di mercatanti , & di quelli cavare , cioè due gentilhuomini , & un mercatante , & quelli saranno li Governatori , li quali debbino giurare in man del Pretore di governar detta Tavola bene , & fidelmente , & non rivelare le cose de la Tavola , & li altri sei haveranno da restare in detto bossolo , aciò che accadendo morte , quòd absit , absentia , ò impedimento legitimo di alcuno di essi Rettori , se ne possa nescere un'altro de lo bossolo di quelli che saranno restati , & così successivè ogni anno si habbi l'electione , & nescer li tre con l'ordine com'è detto ; li quali debbino haver la cura , & il governo di detta Tavola per lo detto tempo di anno uno solamente ; il qual tempo non si possa per modo alcuno , ne per qualsivoglia causa prorogare , & la cassa in la quale si havrà da riponere , & conservar tutta la moneta di detta Tavola si havrà di ferrare con quattro chiavi , differenti l'una da l'altra , le quali habbia di tenere , una lo Pretore , & le altre tre li tre Governatori predetti , & in caso di assentia , ò indispositione del detto Pretore , la chiave la tenga lo Priore , che sarà de li Giurati ; costituendosi ad ogniuno de li Governatori , & altri ministri di detta Tavola ad electione de li Pretori , & Giurati , & novi Governatori , che saranno di detta Tavola , il salario ; & al tempo de la nova creatione de li detti Governatori , non pozano concorrere quelli , che altra volta sono stati , eccetto che habbino vacato per due vicende , cioè per anni due , & non altramente : li quali tre Governatori durante loro termino non possino esser Officiali , ne haver altro carico de la Città , ne siano obligati accettar nuova tutela , ne si possa , ne debba fare electione , tanto de li nove , che haveranno da imbossolare , quanto de altri nove da imbossolarsi per lo carico di Governatore di Officiali Regii , havendo da attendere , & vacare in servitio di sua Maestà a lo exercitio di loro officio , ne li detti Governatori , che usciranno per bossolo possino recusare detto governo sotto pena di onze cinquanta da applicarsi a la detta Tavola :

Item tutta la moneta , che intrarà , & si porterà in la detta Tavola , si habbi da mettere , & conservare entro più casse di ferro sicure con le sopradette quattro chiavi , le quali casse habbino di stare in luogo sicuro , & forte , lo quale si habbia di fare

fare , & costituire entro la casa de la Città , con la più fortezza , meglio modo , & forma , che sarà possibile , con altre quattro chiavi in le porte de la stanza differenti , le quali habbino di conservare li predetti Pretore , & Governatori .

Item che lo Pretore , & Giurati con l'intervento de li tre Governatori con lo sopradetto intervento haveranno di eligere essi , ò la maggior parte di loro li infra scritti ufficiali , & ministri , quali sono necessarii a la detta Tavola , cioè un Cassiere per lo recipere , & pagar la moneta di giorno , come appresso si dirà , uno che tenga lo libro bilanciato de intrata , & uscita , & di tutte altre partite di contanti , & un Notaro che tenga lo giornale , & un altro che tenga lo libro , uno che sarà Conestabile , & due bastagi , li quali habbino di servire per un anno , & tutti li predetti Officiali sieno Cittadini oriundi , ò per ductionem uxoris : A li quali si pagaranno loro salarii a la ragione che si porranno accordare con li detti Pretore , & Giurati , & Governatori .

Item che lo Pesatore , & Revisore , che è in detta Città di moneta , sia tenuto , & debbia stare a lo costato de lo detto Cassiere , & rivedere , & pesare la moneta che intrarà , e si pesarà per lo detto Cassiere .

Item che lo libro si habbia di portare ogni sera à lo Governator mercante senza far altrimenti , perche importa non lassar moltiplicare il negotio .

Item parendo ancora à detti Pretore , e Giurati , e Governatori prorogare à detti Ministri lo tempo di detto anno servendo bene , & leale ; stà ancora allor beneplacito con l'ordine sopradetto : & così poterli mutare non li contentando infra lo tempo di detto anno uno .

Item quando paresse , & fosse necessario per la multiplicatione de li negotii di detta Tavola tenere uno ò due altri libri , in tal caso li detti Pretori , e Giurati , e Governatori possano eleggere una ò due persone virtuose , & idonee per lo governo , & scrittura di detto libro ò libri , del modo & forma si contiene di sopra .

Item acìò che la negotiatione di detta Tavola si possa bene amministrare , si haverà di tenere , & governare con lo infra scritto modo , & ordine : E primo che li detti Pretore , & Giurati , & Governatori habbino di dare , & consignare à lo detto Cassiere onze mille di contanti per poterle pagare al minuto giorno per giorno sin' intanto che saranno tutti pagati : E se intrassero in poter del detto Cassiere più denari di quelli che pagasse tai-

se talmenti che haveſſe più ſomma de le dette onze mille, quello più s' habbia metter dentro la detta caſſa ad alius di Sabato in Sabato con rivederſi la intrata de li denari pervenuti in poter del detto Caſſiere, ò inanzi del detto Sabato ſe foſſe biſogno, & pareſſe alli detti Rettor di modo che in poter del detto Caſſiere non reſti più ſomma di detti onze mille, e coſì faranno ſempre, & ſucceſſive: e ſuccedendo che ſi doveſſe pagamento ad alcuno oltra la ſomma delle dette onze mille, in tal caſo li detti Governatori d'ugnano ricapito de li denari, che ſi conſerviranno in la caſſa de la detta Tavola: lo qual Caſſiere debbia dare pregiaria di onze due milia.

Item, che lo detto Caſſiere ſia tenuto ogni giorno di mattina, e di ſera far portar la caſſa di tutta la moneta che haverà in ſuo potere, e li libri da li detti due Baſtaſi, e Coneſtabile à la Loggia in loco che ſarà deputato, coperto di uno panno roſſo con le armi de la Città, e lo Coneſtabile ſia veſtito del detto panno, e illà habbia à ſtare al manco tre hore la mattina, e tre la ſera.

Item lo detto Caſſiere debbia recipere, e pagare tutti li denari, che intraranno, e faranno biſogno pagarli di giorno in giorno di moneta d'oro, & argento, & in quanto la moneta de piccioli habbia di recepere, e pagare à volontà de' Governatori per la ſomma, e quantità, che à loro parerà eſſer le partite de li depoſiti di contanti, ſi habbia in quelli di dichiarare particolarmente di che moneta ſi fa lo depoſito, e ſi poſſa fare il pagamento de la moneta che ſi fa il depoſito.

Item, che lo detto Caſſiere, e quelli che terranno libri non poſſano ne debbino ricevere pagare ne ſcrivere partita alcuna, che ſia manco di onza una, eccetto, che non fuſſe de la Regia Corte, ò de la Città, ò vero perveniſſe di reſto di conto.

Item, che lo detto Caſſiere ſia obligato di tenere un quaternuccio di tutti li denari che riceverà, & donarà, notandoli alihora che li riceverà, e pagará.

Item, che la moneta d'oro intrará ò ſi pagará ſi habbia da peſare di uno in uno, e la moneta d'argento s' habbia da numerare, e li piccioli peſare.

Item, che lo Notaro habbia di tenere lo originale, & in quello notare fidelmente tutte le partite tanto di ricevuto come di pagato, e girato di uno à l'altro: lo quale habbia à ſtare da l'altra parte à lato de lo Caſſiere, e di quello che tenerà lo libro bilanciato, e non poſſa ſcriver partita alcuna, che non ſia pre-

presente la persona, che riceve, ò porta li denari, e che li voglia girare ad altro, ò vero suo legitimo procuratore, come apparerà per atto publico, eccettuando la Regia Corte, la Città, l' Ospitale di questa Città, la Maramma de la Madre Ecclesia, l' Orfani di Andria Navarro, e tutti li altri Rettori, Deputatione de la Città, & Ecclesie, e similmente Curatori, e Tutori onde accade metter li mano più d' una persona, & alcune persone notorie, e ben conosciute ad arbitrio de lo Governatore, che sarà presente, li quali possino spendere per poliza, & havendosi di girare, ò pagar denari, ò à Procuratore, ò ad alcune altre persone in virtù di qualsivoglia procura, atto, & scrittura, lo detto Notaro sia tenuto rivedere, & riconoscere la detta scrittura, atto, ò procura, & quelli ritenersi in suo potere, & di sera in sera portarsi in casa del Governator mercadante, & di poi di mese in mese tanto le polize predette, quanto le dette procure & scritture si habbino di portare, & conservare in la casa de la Città, & mettersi in filza: & facendosi lo pagamento, & girandosi qualsivoglia partita, lo detto Notaro haverà primo informatione, & quello, che tenerà lo libro, & la persona che vuole riceverli denari, ò ver far pagar, & girare senza credito in Tavola de la somma che vorrà pigliarsi, ò pagare, & girare altrimenti non li poza fare, & sia in danno suo.

Item quello che tenerà lo libro, & quello che tiene lo giornale, debbiano scrivere con quella fede, & severità, che si richiede tutte le partite, tanto di denari, che si ricevono, & pagano di contanti, come quelli, che si pagano di uno a l'altro, di modo che la partita non sia manco di un'onza, eccettuata la Regia Corte, & la Città, facendo debito, & credito, secondo la forma che conterrà a la partita, & scrivendo tutte le partite in lo proprio giorno, che si faranno, non potendo compire in quel tempo, che la Tavola starà a la loggia, & habbia di compire da poi la sera in casa del Governatore mercadante, onde se haverà da portare, & lassar li libri serrati in una cassa in detta casa, & portarsi esso le chiavi ogn'uno la sua, avvertendo di non lassar spendere à nessuno in credito più di quello, che fosse creditore in lo detto libro, sotto pena di pagar del proprio, oltre le altre pene, che appresso si dichiararanno.

Item che uno de li detti Governatori habbi da stare ogni giorno a la Tavola di mattina, & sera, mentre starà a la loggia a lo loco deputato, & potranno stare a vicenda, cioè ogni

uno una settimana , dieci , ò quindici giorni , come meglio tra loro si potran consertare.

Item lo detto Governatore mercadante debbia far conservar per lo Cassiere tutta la moneta , che entra giorno per giorno , eccettuata quella si havrà da pagare : e quando paresse a li detti Governatori , faranno contare tutta quella quantità di moneta , che avanzasse oltre le onze mille che deve tenere lo Cassiere entro la cassa della Tavola , & lo di più anderà conservato in luogo deputato con farsi credito lo Cassiere , di maniera che detto Cassiere non possa tener mai in suo potere più de le dette onze mille , lo che facilmente si potrà sapere per lo conto del Cassiere che si tenerà a lo libro bilanciato.

Item , che a lo tempo de la mutatione de li Governatori , debbino li Pretore , Priolo , & li tre Governatori novi far fare incontinentemente lo bilancio de lo libro , & contare , seu numerare li denari de la cassa , & de lo Cassiere , & trovandosi giusti , & che lo bilancio batta , debbino far fare nota a le note de la Corte de la Città , come li Governatori passati hanno amministrato bene , & lealmente , & trovandosi errore , si debbia carcerare , tanto fin che si ritrova , & non si trovando lo errore , ne habbia da dar conto lo Cassiere.

Item , che lo Pretore , & Giurati , che intraranno in detto officio debbino giurare in mano de li Officiali vecchi di non rivelare le cose de la Tavola.

Item , che nessuno de li detti Governatori , & altri Officiali , & Ministri de la detta Tavola non possino , ne debbino lasciare spendere a persona alcuna , tanto privilegiata , come non , somma alcuna di denari più di quelli che ci havrà , non obstante qualsivoglia mandato che si facesse , sotto pena di pagar de proprio , & di esser escomunicato in virtù de la escomunica che si farà.

Item , che nessuna persona , tanto privilegiata , come non privilegiata , non si possa servire , ne pigliar denari de la detta Tavola oltre di quelli che ci haverà directè , vel indirectè , sotto qualsivoglia modo , & forma.

Item , che la detta Tavola non possa , ne debbia tener conto , ne accettar partite con li altri banchi.

Item , che havendo la Città bisogno di alcuna somma di denari solamente per compra di formenti , carni , orgio , oglio , formaggi , & cavicavalli tantum , per la provisione de lo vitto de la Città , & non per altro effetto , li detti Governatori , &

Ministri

Ministri possino lassare spendere a la detta Città fin a la somma di scudi diciotto milia , obligandosi nomine proprio lo Pretore, & Giurati che faranno , restituirla inanzi che depongghino l'officio , & ad altriù per due mesi poi che faranno usciti di officio, giusta la forma de la Pragmatica .

Item, che essendo con il tempo in la Tavola tanta quantità di denari , che a lo Pretore , & Governatore paretsè , che di quelle si potesse detta Tavola servire di alcuna quantità per comprare rendita , & pagare li salarii di essa Tavola , lo possano fare comprando rendite juxta formam bullæ a nome della Tavola , le quali sieno buone , & sicure con parere di due Dottori , & de li Giudici del Pretore , le quali rendite , accadendo lo bisogno le possino vendere , dummodo che dette rendite si comprino sopra la Regia Corte , de la propria Città , ò di alcuna Universtità sicura con lo parere sopradetto.

Item , che lo Pretore , & Priolo di essa Città , & li tre Governatori sieno tenuti , & obligati ogni anno tre volte ad minus , & tante volte più , quanto vorranno , rivedere la detta Tavola , & li denari , & libri sempre facendo primo juramento di non rivelare la somma di denari che trovaranno , & usando cautela tale che nessuno sappia l'hora che vorranno andare per l'effetto predetto , evitando ogni occasione di scandalo che potesse succedere.

Item la detta Città di Palermo per siccurtà di detta Tavola , & Binco , & per cautela de le persone che ci porteranno , & depositaranno moneta , & di quelli che fossero creditori di detta Tavola , & Banco per lo presente Capitoio in virtù del general Consiglio di detta Città tenuto more solito a dì primo Februarii proximi præteriti undecimæ Indictionis instantis , confirmato per l'Eccellentia del'Illustrissimo Vicerè di questo Regno per sua patente provisione espedita in forma , obliga tutti li suoi beni mobili , & stabili , rendite , & proventi , & gabelle presenti , & future di detta Città , & così ancora obliga tutta la Universtità generale di essa prefata Città in defetto di essi beni , rendite , proventi , & gabelle in tutto , ò in parte di quello che si dovesse a li creditori di essa Tavola quomodocumque , & qualitercumque competenti , & da competere , contra li quali si possa fare brevi manu la essecutione , adverso la quale non si possa opponere , prevenire , excipere , defendere , etiam che le exceptioni fossero legali , concrete , & a jure permesse , ne l'officio de' Giudici implorare , renunciando qualsivoglia dilatione , & mo-

& moratoria , & con tutte quelle clausule , conditioni , renuntiationi , & patti soliti mettersi in le pregierie , che hanno dato , & donano li altri Banchieri publici , & ancora juxta la forma , & stilo de li Notarii di detta Città.

Item , che tutti li Officiali de la detta Tavola , & Banco , che facessero , & commetteessero fraude , quomodocumque , & qualitercumque in la amministratione , & exercitio di detta Tavola , ò vero consentissero a la detta fraude , sieno in pena de la vita , & confiscatione di beni , li quali si habbino di dividere in tre parti , l'una a li marammi de la Città , l'altra a la propria Tavola , & l'altra a la Regia Corte ; & le dette pene non si pozano remettere , ne relasare , & essendo denuntiante, si divida detta pena in quattro parti; l'una de la quale sia del detto denuntiatore , & le altre parti modo quo supra.

Item , che li presenti Capitoli sempre debbiano stare in loro robore , & firmitate , & sempre s'intendino essere in viridi osservantia , & mai derogati , & che nullo unquam tempore si ci possa dispensare per lo Regitore , che fusse , ne per qualsivoglia altro ufficiale , che havesse potestate con imponer pene oltre le sopradette pecuniarie , & che lo Filco Regio contra li contravenienti possa principaliter agere.

Item , che Sua Excellentia habbia a supplicatione de la Città di far la osservatoria de li presenti Capitoli , e con lo mezzo , e favore di sua Excellentia haver la confirmatione di sua Maestà.

Item , che tutte le spese necessarie per detta Tavola , & per li salarii de li ministri di quella , & altre cose necessarie , si facciano per la detta Città , atteso il comodo , che ne consegua di potere spendere , mentre non sono comprate le rendite de la detta Tavola.

Quibus præinsertis Capitulis factis , & bene discussis , visis , & examinatis , fuerit per inde congregatum consilium in domo dictæ Urbis , in qua congregata Civium copia , congregatifque omnibus ad sonum Campanæ de more , & lectis palam , & alta voce Capitulis prædictis , ut eorum tenor cunctis manifestaretur , omnibus conclusum fuerit , quod habitis pro ratis , & firmis dictis præinsertis Capitulis juxta eorum seriem , continentiam , & tenorem , dicti Spectabiles Officiales , Prætor , & Jurati possint , & libere valeant devenire ad conclusionem ipsorum præinsertorum Capitulorum , & in eis contenta exequi juxta eorum formam , omniaq; in eis contenta complere , & compleri facere , & ut diffuse per ipsum consilium videri potest , tenor cujus sic habet , prout infra , videlicet: Die primo Februarii XI. Indictionis 1551. Congre-

gregato consilio in domo Civitatis, sedentibus pro Tribūnali Spectabilibus Dominis Officialibus Prætorē, & Juratis hujus felicitis Urbis per eos proponente Spectabili Domino Prætorē facta provisione ut infra videlicet; havendosi visto manifestamente li danni, & interessi si hanno havuto per la rottura de li banchi, che non solamente questa Città ne ha patito per l'interesse de la perdita de la moneta in detti banchi, ma per causa di tal ruina restringersi lo negotio, talmente, che sindi hanno reportato, & riportano eccessivi interessi, & per remediare à questo, questa felice Città have interceduto con sua Eccellentia, che restasse servita à nome de la Città si mantenesse, & construissse uno banco seu tavola con quell'ordine, & capitulationi, come particolarmente è stato accordato con sua Eccellentia, e questa Città: li quali Capitoli si leggeranno a le Signorie Vostre; e perche si ha da fare la oblatione, & obligatione in forma, sono state le Signorie Vostre convocate ad effetto, che con lo voto, & voluntade loro pozamo noi altri effettuare, & concludere detta obligatione: e perche è necessario a lo preparatorio di detta Tavola molte cose si ha determinato, e così l'Eccellentia sua lo ha comandato, che la giornata del'apertura di detto banco, & tavola sia determinata per lo primo di Giugno prossimo d'avenire: & perche in la constructione, & manutenentia di detto banco, e tavola occorreno molte dispefe come son salarii di Officiali, accomodamenti de lo loco, onde haveria da stare lo Theforo, & persone dedicate, si domanda lo parere de le Signorie Vostre di onde si havranno di faccare le dispefe: Magnificus Dominus Joannes Thomas de Bononia U. J. D. Syndicus hujus Urbis fuit, & est in voto, che la Città faccia la obligatione juxta la forma de li Capitoli, & in quanto ad haver denari per far le spefe necessarie, e pagar li salarii per fin' in tanto che si compraranno rendite de li depositi juxta la forma de lo Capitolo, rimette lo modo, e forma a li Signori Officiali, cum hoc, che quando a lo banco seu tavola, vi faranno depositi, e si accattaranno le rendite per li salarii, sindi accattino per rifare tutte le altre spefe, che si faranno per fin' allhora: Spectabilis Dominus Antonius Alliata Baro Villæ Francæ est in voto, che la Città facci la obligatione juxta la forma de lo Capitolo, in quanto a le dispefe per le cose necessarie, e salarii de la Tavola per fin' a la emptione de le rendite li pare che si mettersero sopra le vittovaglie per fin che si comprassero le rendite, & all' altre dispefe si rimette a li Signori Officiali: Spectabilis Dominus Don Franciscus de

Bononia Baro Cifalà est in voto, che omninamente si concludino li Capitoli, & in quanto a le spese si hanno di fare per lo pagare de li salarii de li Officiali, e cose necessarie per la Tavola, eccettuati li marammi, si habbino a fare sopra le vittovaglie: in quanto a le dispefe di marrami si rimette a li Signori Officiali: Spectabilis Dominus Don Aloysius de Bononia Magister Portulanus dicit, ut dixit Dominus Don Franciscus: Spectabilis Dominus Don Nicolaus de Bononia Secretus est in voto, che si faccia la obligatione, & si effettua, & in quanto a le dispefe, e pagar li salarii fin che si accattino le rendite, rimette ogni cosa a li Signori Officiali: Spectabilis Dominus Ingastonus lo Porto Baro concorre con detto Spettabile Signor Secreto. Spectabilis Dominus Don Gilibertus de Bononia U. J. D. concorre cum Spectabili Domino Antonino Alliata Barone Villæ Francæ: Magnificus Dominus Joannes Vincentius Spatafora concorre cum Domino Barone Villæ Francæ: Magnificus Bernardinus de Therminis, ut idem: Magnificus Paulus Valdaura Thesaurarius Civitatis, che si faccia la obligatione juxta la forma de li Capitoli, & in cæteris rimette ogni cosa a li Signori Officiali: Magnificus Andriotta Lombardo concorre cum Domino Barone Villæ Francæ: Magnificus Petrus Russo, che la obligatione si faccia juxta la forma de li Capitoli, & in reliquis si rimette a li Signori Officiali: Magnificus Antoninus Speciale, che si faccia la obligatione juxta la forma de li Capitoli, e de le spese si rimette a li Signori Officiali: Magnificus Franciscus Rombao ad idem: Magnificus Antoninus de Marchesi ad idem: Nobilis Franciscus Grasicha ad idem: Magnificus Antoninus Grattaluchi ad idem: Nob. Simon Giglioni cum Domino Barone Villæ Francæ: Nob. Joannes Thomas Gallo rimette a li Signori Officiali: Nob. Jacobus Capoblanco cum Domino Barone Villæ Francæ: Nob. Baptista de Accascina cum Spectabili Domino Magistro Portulano: Nob. Iulius Sitajolo ad idem: Nob. Blasius de Vico ad idem: Nob. Notarius Ioannes de Marchesio cum Barone Villæ Francæ: Nob. Antoninus Giminiti cum Domino Barone Villæ Francæ: Nob. Aloysius Rombao cum Domino Magistro Portulano: Nob. Fridericus Calandrinus ad idem: Nob. Franciscus de Fasfari cum Domino Barone Villæ Francæ: Nob. Hieronymus de Arculeo ad idem: Antoninus Compagnune ad idem: Pellegrinus la Mendula rimette a li Signori Officiali: Nob. Joannes Barda ad idem: Nob. Andreas de Peri ad idem: Nob. Antoninus de Jachi cum Domino Barone Villæ Francæ: Nobilis Petrus Natale ad idem: Marcus

Bifam-

Bisamgna si rimette a li Signori Officiali : Alfonso Ingutterra ad idem : Nob. Michael Ponzo ad idem : Notarius Alphonfus Cavarretta ad idem : Nob. Hippolytus de Laurentio cum Domino Barone Villæ Francæ : Nob. Angelus Scuderi a li Signori Officiali : Nob. Franciscus Bona - moneta ad idem : Mag. Arrigo de Limini cum Domino Secreto : Petrus Varico a li Signori Officiali : Nob. Petrus Garagliano cum Domino Barone Cifalà : Nob. Vincentius la Barbera cum Domino Barone Villæ Francæ : Nob. Petrus Lombardo cum Domino Secreto : Marinus de Carlo a li Signori Officiali : Antoninus Greco ad idem : Iacobus Mirefi cum Domino Antonino Speciale : Mag. Antonino Sapurito ad idem : Iacobus Gugliuzo cum Domino Barone Villæ Francæ : Mag. Pasqualis la Iannetta a li Signori Officiali : Mag. Bartholomæus de Rivaldi ad idem : Antoninus Segio ad idem : Ioseph de Marco cum Domino Magistro Portulano : Nobilis Antoninus de Germalì a li Signori Officiali : Michael Brando ad idem : Andrea de Gratia ad idem : Nob. Carolus de Vitali cum Domino Barone Villæ Francæ : Eodem fuit conclusum , quòd fiat obligatio juxta formam Capituli , & in quanto a le dispefe per le cose necessarie , e salarii de la Tavola per fin a la emptioni de le rendite , che si mettano sopra le vittovaglie per fin , che si comprassero le rendite , & a le altre spefe si rimette a li Signori Officiali : Idcirco hodie die prætitulato , Spectabilis Dominus Iulianus Corbera Magister Secretus , & Magister Procurator hujus Regni , Prætor hujus Urbis , Dominus Octavianus Spinola , Prior , & Iuratus , Dominus Iacobus de Castronovo , Dominus Nicolaus Antonius Spatafora , Dominus Don Nicolaus de Bononia , Dominus Fridericus del Campo , & Dominus Nicolaus Galletti , Iurati prædictæ Urbis , præfentes coram nobis nomine ipsius Urbis , & Universitatis totam ipsam Urbem , & Universitatem obligando vigore , & auctoritate præinsertorum Capitulorum sponte per se , suorum successorum in ipsa Universitate in perpetuum pro majori contentorum in præinsertis Capitulis robore , & efficacia , ac majori cautela , & securitate , tam Civium Urbis ejusdem , degentium hujus Regni , personarumque exterarum , quam aliorum quorumcumque , quorum interest , intererit , aut interesse poterit quomodolibet in futurum me Notario tanquam persona publica pro eis omnibus , & singulis , & unoquoque eorum conjunctim in solidum , & de per se stipulante promiserunt , convenerunt , seque solemniter obligaverunt , & obligant omnia , & singula in præinsertis Capitulis contenta observare

servare , & observari facere juxta eorum seriem , continentiam , & tenorem , & casu fortassis , quòd absit , contraventionis in aliquo , & quòd Deus avertat , fallantiæ ipsius Tabulæ , ipsi Spectabiles Domini Prætor , & Iurati per se , & eorum successores in ipsa Universitate in perpetuum ad instantiam mei præsentis. Notarii , tanquam personæ publicæ stipulantis pro omnibus illis , quorum interest , intererit , aut interesse poterit quomodolibet in futurum firmitèr , & inviolabiliter solvent , & satisficient totum id , & quantum eisdem personis deberetur , & debebitur , pro qua causa ipsi Spectabiles Domini Prætor , & Iurati nomine ipsius Universitatis obligando totam ipsam Universitatem obligaverunt , & obligant vi præsentis omnia , & singula , & quævis bona dictæ Universitatis mobilia , & stabilia , redditus , introitus , & proventus , gabellarum , jura , censualia , gabellas impositas , & quoquomodo imponendas , taxas , jura , & rationes , quasculque præsentia , & futura , sic præsentis , & futuras quomodocumque , & qualitercumque , specialiter , & expressè : ità quòd generalitas specialitati non deroget , nec è contra . Quam quidem Capitulationem , & omnia , & singula prædicta , & infra scripta , promiserunt ratam , ac gratam habere , & in omnem eventum , & sine aliqua diminutione , in pace , & de plano , sine lite , & sub hypotheca , & obligatione omnium , & singulorum bonorum eorum , quibus supra nominibus , mobilium , & stabilium , præsentium , & futurorum habitorum , & habendorum pheidulium , & burgenfaticorum , jurium , & actionum , quarumcumque cum refectione omnium , & singulorum damnorum , interesse , & expensarum litis , & extra , & fiat ritus , & executione in bonis dictæ Universitatis , & variari possit , & adversus quem ritum , & executionem faciendam , tenorem , & formam præsentis contractus , & ad verificationem extremorum non possint se opponere , excipere , defendere , aliquid dicere , vel allegare , nec Iudicis officium implorare , prevenire , nec compensationem aliquam allegare , quin prius solvant , & adimpleant , & pignora vendantur ad discursum , renuntiantes omnibus , & singulis exceptionibus , & privilegio fori , & legi si convenerint , & feriis omnibus , & specialiter cum juramento beneficij moratoriæ guidatici supercessoriæ quinquennalis , & generaliter , &c. prædicta omnia , & singula attendere , & observare , &c. juraverunt , &c. unde &c. Testes Mag. Franciscus de Amato , Mag. Hieronymus Russo , Mag. Joannes Paulus Mancusus , Mag. Donatus Luchese , & Mag. Franciscus de Thermini , ex actis

actis meis Notarii Iacobi de Capo-bianco Panor. Coll. Salva . Et
 essendone stato supplicato da parte di detta Città de la cofirma-
 tione de li sopradetti Capitoli , consiglio , & atto di publicatio-
 ne , la qual cosa intesa , parendone giusta , & conveniente , cum
 voto , & deliberatione officii Magnæ Regiæ Curia Rationum ,
 & Spectabilis Conservatoris Regii Patrimonii simo stati contenti
 per le cause , & rispetti predetti , e così per la presente vi di-
 cimo , & ordinamo , che debbiare li preinserti Capitoli , consi-
 glio , & atto di publicatione , esequire , & osservare , & per
 quos decet , fare esequire , & osservare ad unguem juxta eorum
 seriem , continentiam , & tenorem pleniorum , che Noi in vim
 præsentis quelli accettamo , confirmamo , ratificamo , & ap-
 provamo , & nostro Viceregio munimine roboramo , & valida-
 mo , & non si faccia il contrario ratione aliqua , sive causa per
 quanto la gratia di Sua Maestà Cesarea tenete cara , & sub pœ-
 na florenorum mille Regio Fisco applicanda pro quolibet con-
 traveniente . Datum Panhormi Die Vigesimo Octavo Aprilis Un-
 decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Ter-
 tio . Io: de Vega : Vidit Thesaurarius : Dominus Vicerex manda-
 vit mihi Francisco de Aurello Magistro Notario : Visum per Io-
 annem Sollima , Don Philippum la Rocca Thesaurarium , Ioan-
 nem Osorium Conservatorem , & Gisulfum . Supplicarumque
 propterea fuerit Majestati nostræ pro ipsius felicitis Urbis Panhor-
 mi parte , ut omnia , & singula in præinsertis Capitulis , consi-
 lio , & actis contenta , & declarata , acceptare , & confirmare
 dignaremur . Nos verò attenta ipsius Urbis inviolata Fide , Servi-
 tiisque non vulgaribus , quibus majores nostros , ac Nos prosequu-
 ra est : volentes ejusdem votis satisfacere , ea tanquam Reipubli-
 cæ utilia , & necessaria benignè admittere dignum existimavi-
 mus . Tenore igitur præsentium de certa scientia , regiaque au-
 thoritate nostra deliberatè , & consulto , maturaque Sacri Supre-
 mi penes Nos assistentis Consilii accedente deliberatione , omnia ,
 & singula Capitula , consilium , & acta in præinserta Proregis
 confirmatione contenta , & expressa , à prima ejus linea usque
 ad ultimam in omnibus suis clausulis , punctis , & articulis jux-
 ta ipsius seriem , continentiam , & tenorem pleniorum , acce-
 ptamus , laudamus , approbamus , & confirmamus , Nostræque
 hujusmodi laudationis , approbationis , & confirmationis muni-
 mine , seu præsidio roboramus , & validamus . Volentes , & de-
 cernentes expressè , quòd omnia , & singula desuper contenta , sint,
 & esse debeant eisdem Universitati , & incolis dictæ Urbis Pa-
 nhormi

nhormi stabilia , realia , valida , atque firma , nullumque in judiciis , aut extra impugnationis objectum , defectus , incommodum , aut noxæ cujuslibet alterius detrimentum sentire , sed in suo semper robore , & firmitate persistant . Serenissimo propterea Carolo Principi Asturiarum , & Gerundæ filio primogenito nostro carissimo , ac post felices , & longævus dies nostros in omnibus Regnis , & dominiis nostris (Deo propitio) immediato hæredi , & legitimo successori , intentum aperientes nostrum , ac sub paternæ benedictionis obtentu dicimus , eumque rogamus : Illustri verò , Spectabilibus , Nobilibus , Magnificis dilectis Consiliariis , & fidelibus nostris Proregi , & Capitaneo generali nostro in præfata ulterioris Siciliæ Regno , Magistro Justitiario , ejusque in officio Locumtenenti , Judicibus Magnæ Regiæ Curiæ , Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori nostri Regii Patrimonii , Advocato quoque , & Procuratori Fiscalibus , cæterisque demum universis , & singulis Officialibus , & subditis nostris majoribus , & minoribus in præfato Regno constitutis , & constituendis , dicimus , præcipimus , & jubemus , quatenus forma præsentium per eos , & eorum quemlibet diligenter attenda , illam , & omnia , & singula desuper contenta , teneant firmitè , & observent , tenerique , & inviolabiliter observari faciant per quos deceat , contrarium nullatenus tentaturi ratione aliqua , sive causa , pro quanto gratiam nostram eam habent , ac poenam unciarum mille nostris inferendarum ærariis cupiant evitare . In cujus rei testimonium præsentis fieri jussimus , Regio communi sigillo prædicti ulterioris Siciliæ Regni , quo Cæsarea Majestas utebatur cum alia non dum fuerint fabricata impendenti munitas . Datum in Oppido nostro Bruxellis Die Decimo Tertio Mensis Februarii Decimæ Quintæ Indictionis , Anno à Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Septimo . Regnorum nostrorum Octavo . Hispaniarum , ac ulterioris Siciliæ Anno Secundo . Aliorum verò Tertio . Yo el Rey . Vidit Perezius pro Thesaurario generali . Vidit De Seminara Regens . Vidit Fontanus pro Conservatore Siciliæ . Dominus Rex mandavit mihi Didaco de Vargas . Solvat in exequutoriis . Fontanus pro Taxatore . In diversorum Siciliæ Tertio . folio CCVI .

Confirmacion en forma de los Capítulos a qui insertos , que se formaron por el Pretor , Jurados , y Consejo de la Ciudad de Palermo sobre la ereccion , y fundacion , que se hizo en aquella Ciudad de una Tabla publica , la qual aprobo el Virrey Iuan de Vega .

LITERÆ OBSERVATORIAE PRAGMATICÆ

D. Joannis de Vega Proregis de Medicis
ritè probandis.

Anno
1566.

PHILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Præsident in Regno Siciliæ. Illustribus, & Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustitiario, ejusque in officio Regio Locumtenenti, Judicibus Magnæ Regiæ Curia, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimoni, Advocatis quoque, Procuratoribus Fiscalibus, aliisque demum dicti Regni, Officialibus majoribus, & minoribus, & omnibus, & quibuscunque Officialibus Civitatum, Terrarum, & Locorum dicti Regni præsentibus, & futuris, ad quos, seu quem spectabit, præsentibus præsentatæ fuerint, Consiliariis Fidelibus Regiis dilectis salutem. Semo statim supplicari del tenor sequente videlicet; Illustrissimo, & Eccellentissimo Signore, il Pretore di questa Città di Palermo à cui spetta haver cura delli Medici di questa Città, e cose appartenenti alla medicina fà intendere à V. S. Illustr. qualmente questa Città pate grandissimi danni circa la salute delli corpi humani per esser la maggior parte delli Dottori in medicina imperfetti, & ignoranti per il poco, & imperfetto studio, che fanno, & similmente li Medici Chirurgici la major parte sono senza dottrina, più presto per esperienza, e pratica se li dà licenza per li Pretori, che pro tempore sono stati, a cui spetta dar tale licenza, che ancor detti Chirurgici in li casi pericolosi, e d'importantia si facciano chiamare un Dottore in medicina, al quale come sua guida s'accostano, ma essendo dottori imperfetti succedi quello detto, che dice: Cæcus cæcum ducit, & ambo in foveam cadunt. Tutto questo succede per non fare studio suo più che tre, ò quattro anni, & a mala pena, e per il dottorato per molti mesi ad ogn'uno è aperta la porta. Volendo dunque lo quondam Ill. Io: de Vega vetare questo disordine, e che ogn'uno studiassse quel tempo fosse bisogno per essere perfetto in l'arte della medicina, fece una Pragmatica observatoria del Capitolo, e Constitutioni Imperiali, quali si presenta a V.S. Illustr. Supplica per questo il detto Pretore per lo publico, & universale beneficio di questa Città Vassalli di sua Maestà, che di detta Constitutione, & Pragmatica non solùm Viceregia, ma Imperiale saria confirmarsi facendo.

cendone nova osservatoria, & così supplica ut Altissimus; del quale prefato Memoriale fatta a Noi relatione in cause patrimoniali, vista prima la detta Pragmatica provittimo, Panormi Die Decimo Tertio Februarii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo. Promulgetur. Franciscus de Aucello Magister Notarius. Tenor Pragmaticæ est ut infra. Considerando l'Eccellenza Sua quanto sia importante l'arte della medicina, che tiene in mano la vita dell'homini, e per un minimo errore può succedere pericolo di morte, ò vero gran danno irrecuperabile, non ci essendo per questo remedio per via di Sindicato, oi altra punitione, & dato che ci fosse, non ci fora per quillo remedio à recuperare la vita persa, ne li danni fatti à la sanità si ponno refare. Perciò l'hà parso convenienti, anzi necessario trovar remedio a la imperitia di molti Medici, li quali hoggi solino venire dalli publici studii dottorati, e questo sarà non levare la causa originale di tale imperfettione, la quale causa si è vista chiaramente per non fare li studii soi ordinatamente, & destintamente, come si ricerca, & ultra per essere tanto largo, e facile ad haver il grado di dottorato in tutti studii d'Italia. Perciò l'Eccellenza Sua have ordinato come meglio remedio per soccorso della natura humana, che s'offervi il Capitolo dell' Imperatore Federico nelle Constitutioni del Regno, il quale dice in questo modo; Quia nunquam sciri potest scientia medicinæ, nisi de scientia logicali aliquid præsciatur; statuimus, quòd nullus studeat in medicinali scientia, nisi prius studeat ad minus triennio in scientia logicali: post triennium si voluerit ad studium medicinæ procedat, in qua per quinquennium studeat: ità quòd Chirurgiam, quæ est pars medicinæ, infra prædictum tempus addiscat: post quod, & non ante concedatur sibi licentia practicandi, examinatione juxta Curix formam præhabita. Et nihilominus recepto pro eo de prædicto tempore studii testimonio magistrali; nec tamen post completum quinquennium practicabit, nisi per annum integrum cum consilio experti medici practicetur: Magistri vero infra istud quinquennium libros autenticos, tam Hypocratis, quàm Galeni in scholis doceant tam in theoria, quàm in practica medicinæ. Salubri etiam constitutione sancimus, ut nullus Chirurgicus ad practicam admittatur, nisi testimoniales literas offerat Magistrorum in medicinali facultate legentium, quòd per annum saltem in ea parte medicinæ studuerit, quæ chirurgiæ instruit facultatem: præsertim anotomiam humanorum corporum in scholis didicerit, & sit in ea parte medicinæ perfectus, sine qua nec incisiones salubriter fieri poterunt, nec factæ curari.

curari. Per le quali cose l'Eccellenza Sua ordina, e comanda, che dalla presente giornata, che sarà publicata la presente Pragmatica ogn' uno, che vole studiare Medicina habbia di fare il suo studio con lo debito ordine, che havendo prima il complimento della Grammatica, doppo incomincia ad intendere la Logica, nello quale termino, ed intendano ancora la Filosofia, doppo studiano secondo l'ordine predetto la Medicina, e dopo compiuti detti anni novi, potrà esaminarsi in qualsivoglia studio à cui piacerà pigliarsi grado di Dottore secondo li piace, e non havendo fatto il studio sino al prescritto modo, non si debbia accettare per Dottore in questo Regno, etiam che portasse da qualsivoglia studio suo Privilegio. Bisogna dunque che con sufficienti testimonii dimostri all' Officiali à chi spetta, ed in Palermo al Spettabile Pretore, qualmente have adimpluto il predetto studio d' anni novi, e per più sicutà della salute humana, e fede, che nelli predetti anni habbia studiato, e fatto il suo debito, e non dissipato il suo Patrimonio invano. E venendo da studio Dottorato debbia tenere Conclusioni publiche di Logica, Filosofia, e Medicina, Teorica, e pratica, e quelle sustentare, donde essendo lui homo letterato s'apporterà grande honore, ed utile, e darà agl' altri buono esempio; altrimenti facendo, e non osservando questa sopra scritta Pragmatica siano puniti al modo, che nelli medesimi Constitutioni del Regno si contiene nel Capitulo. E che li Chirurgici ancora dimostrino con sufficienti testimonii all' Officiali à cui spetta, ed al Spettabile Pretore di Palermo innanzi, che possi praticare, ed essere adnesso alla pratica, che per un' anno ad minus habbia vacato ad' intendere la Teorica di questa parte della Chirurgia, ed ancora visto fare l' Anatomia, ed in legger li studii inteso la Logica giusta la forma delli Constitutioni del Regno sotto la pena in detti Constitutioni contenta. Die Decimo Septimo Junii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Quarto. Nobilis Marthæus de Perino publicus Præco retulit subhastasse supradictam Pragmaticam per loca solita, & consueta felicis Urbis Panhormi tibicinis. Ex libris Officii Spectabilis Conservatoris R. P. extracta est præsens copia. Messanæ Die Decimo Quarto Augusti Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo. collect. salva. Nicolaus Conti pro Coad. per questo stante detta nostra provisione, poiche si tratta della salute di tutta questa Città n'ha parso farne la presente, per la quale vi diciamo, & incarichiamo, & comandamo, che facendosi publicamente promulgare detta Pragmatica per l' Officiali à cui spetta in questa Città per

non si potere allegare ignoranza debbiare la predetta Pragmatica exequire, & observare de verbo ad verbum, & à prima linea, usque ad ultimam, & per quos decet, & ad unguem fare quella exequire, & observare juxta sui seriem, continentiam, & tenorem pleniorrem, e non si facci lo contrario per quanto la gratia di sua Maestà tenete cara, & sub pena ducatorum mille, Fisco Regio applicanda, se quelli alli quali si può imporre pena desiderando non incorrere. Datum Panhormi Die Decimo Quinto Februarii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. D. Carlo d' Aragona. Vidit D. Petrus Thesaurarius. Vidit Philippus la Rocca. D. Petrus. Vidit Augustinus Marciano. Dominus Præsident, & Generalis Capitaneus mandavit mihi Francisco Aurello Magistro Notario. Visa per D. Philippum la Rocca Conservatorem, & de Marciano. Præsentata penes acta Officii Spectabilium Dominorum Juratorum Die Decimo Quinto Februarii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. De mandato Spectabilis Domini Prætoris felicitis Urbis Panhormi, fuit provisum, quòd exequatur salvis Privilegiis Urbis.

Die 26. Februarii 10. Indictionis 1566.

Nobilis Dimitrius de Perino publicus Præco hujus felicitis Urbis Panhormi retulit de mandato Spectab. Ill. Prætoris, & Juratorum ejusdem promulgasse supradictam Pragmaticam per loca publica, solita, & consueta ejusdem Urbis cum Tubicinis Urbis.

L I T E R Æ O B S E R V A T O R I A L E S

De Privilegiis pascendi Animalia, 15° incidendi ligna.

Anno
1566

PHILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIVSQUE SICILIÆ, &c. Vicerex in hoc Siciliæ Regno, universis, & singulis Officialibus ejusdem Regni majoribus, & minoribus quocumque officio, titulo, seu dignitate fungentibus, præsentibus, & futuris, tam Ecclesiasticis, quam Secularibus, nec non Illustribus, Spectabilibus, Magnificis Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Pheudatariis dicti Regni, eorumque Officialibus, præsentibus, & futuris, ac quibulvis Personis quocumque Officio, titulo, seu dignitate fungentibus, Oratoribus, Consiliariis, ac fidelibus Regiis dilectis salutem. Quia
alix

aliæ fuerunt emanatæ literæ observatoriales super certis Privilegiis , & consuetudinibus felicis Urbis Panhormi circa facultatem, & possessionem pascendi Boves , & alia Animalia , & incidendi, & incidi faciendi ligna ad petitionem dictæ Civitatis, & suorum Civium per Illustrem quondam Don Ugonem de Moncada olim Viceregem hujus Regni , Datas Messanæ Die Decimo Sexto Julii Decimæ Quintæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Decimo Tertio , & postea ei fuerunt emanatæ aliæ literæ super dicto negotio per quondam Illustrem Don Ioannem de Vega olim Viceregem hujus Regni ad petitionem certorum Civium dictæ Civitatis hujusmodi sub tenore videlicet ; Carolus , & Ioanna. Vicerex in hoc Siciliæ Regno , universis , & singulis Officialibus ejusdem Regni majoribus , & minoribus quocumque officio , titulo, seu dignitate fungentibus, præsentibus , & futuris , tam Ecclesiasticis , quàm temporalibus , nec non Illustribus , Spectabilibus , Magnificis Marchionibus , Comitibus , Baronibus , & Pseudatariis dicti Regni , eorumque Officialibus etiam præsentibus, & futuris , cui, vel quibus præsentibus præsentatæ fuerint Oratoribus , Consiliariis , & Fidelibus Regiis dilectis salutem . Fuit Nobis præsentata supplicatio tenoris sequentis: Illustrissimo Signore &c. A la Eccellentia Vostra si esponi , & supplica da parti di Ioseph di Grigoli, Micheli Blundo, Filippo d'Arculeo, & Santoro de Arena , & Consorti Citatini di questa felice Città di Palermo. Cum sit, che per li Privilegii , & consuetudini , & confirmationi di quelli per la Cefaria Maestà , & per li retro-Principi observati, & mantenuti siano li Citatini di questa felice Città di Palermo in possessioni di putiri paxiri loro bestiami , ki servi ad uso di loro Massarii , & arbitrii , paxiri in qualsivoglia feghi , & Terri scapuli di lo Regno per qualsivoglia Baruni , Conti , & Marchisi , & così di lo Regio Demanio , comu Ecclesiastico, comu ancora di potiri fari ligna morti , & vivi per loro usu di loro Massarii , & Casi , comu per detti Privilegii , Consuetudini , & antiqui observationi appari , & si dimostra concessioni , & observationi di li retro-Principi , de li quali libertati , & facultati alcuni persuni , & Bajuli di li lochi prohibixino ad ipsi Exponenti di tali loro facultati ; supplicano per tanto la Eccellentia Vostra , chi li placza dignarsi ordinari , chi li Regii , e Viceregii literi super czo emanati a favuri di la Città , & loro Consuetudini , siano ad unguem observati juxta loro Consuetudini , Privilegii , & antiqui observantii , & contra li contravenienti si exequiscano li peni in dicti literi contenti , & così supplicano ut Altissimus . Carbonus . Datum in

in Urbe felici Panhormi Die Decimo Tertio Martii Octavæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo. Ex parte Excellentissimæ Illustris Domini Proregis fiant literæ observatoriaræ. Petrus Carbonus Secretarius, & Referendarius. Per tanto per la observatione di la dicta nostra provisione tenore presentium ad Vui Officiali, & Persuni Spirituali requidimo, & actentè ortamo, ad Vui vero Temporalì vi dicimo, & comandamo, chi expresse digiati ad ipsi Exponenti Cittadini di detta felici Città ad unguem exequiri, & observari li dicti Privilegii, Consuetudini, & literi, & provisioni di li dicti retro-Principi juxta loro continentia, & tenuri, & contra la forma di quilli aliquo pacto non fari lo contrario, ne da Noi expectato altro comandamento, ne consulta, ne di lo presente exequendo revocatoria alcuna, nisi fuerint Exponentes citati, & auditi absolutè juxta Regni Capitula, pro quanto Vos Officiales Spirituales gratiam Casaream caram habetis. Vosque verò alii sub poena florenorum mille Regio Fisco applicanda. Dat. Panhormi Die Vigesimo Quarto Januarii Undecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Tertio. Joannes de Vega. Vidit de Cannizzo. Dominus Vicerex mandavit mihi Petro Carbono. Visa per de Cannizzo &c. Per Illustrissimum Dominum Præsidentem etiam hodie fuit mandatum tenoris sequentis videlicet: fuit provisum, & mandatum per Illustrissimum Dominum Præsidentem Urbis Panhormi, & pro ea comparente magnifico Nicolao de Bonafide, uti Procuratore dictæ Universitatis, asserens, quòd inter alia Privilegia, & Consuetudines dictæ Universitatis exstant quædam Privilegia, & Consuetudines dictæ Universitatis, quòd omnes Cives possint liberè pascere eorum Boves, & Animalia per totum Regnum, etià in omnibus nemoribus, sive boschis, tam de Demanio, quàm de Spirituali, nec non incidere, & incidi facere omnia ligna tam mortua, quàm viva in omnibus prædictis nemoribus, & boschis tam pro usu earum domorum, quàm pro usu suarum Massariarum, & arbitrorum sine aliqua solutione, & impedimento; & quia talis libertas, & possessio dictorum Civium multoties perturbata fuit per aliquas personas potentes, tam Temporales, quàm Spirituales, fuit necesse dictæ Civitati, & Civibus emanare literas Viceregas observatorias dictorum Privilegiorum, & Consuetudinum inter alias, duas: unam à quondam Illustri Domino Don Ugone de Moncada Data Messanæ Die Decimo Sexto Julii Decimæ Quintæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Secundo: & altera à quondam Illustri

Iustri Domino Ioanne de Vega Datam Panhormi Die Vigesimo
 Quarto Ianuarii Undecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo
 Quinquagesimo Tertio olim Viceregibus hujus Regni, & quia
 adversus reperiuntur aliquæ Personæ potentes tam Temporales,
 quam Spirituales, quæ quærunt perturbare dictam possessionem,
 & facultatem dictis Civibus, quod non est justum, quod dicti
 Cives perturbentur in eorum possessione, & facultate, sed quod
 supradictarum duarum literarum Viceregiarum emanentur literæ
 observatoriales per Magnam Curiam, quod utique fiant literæ
 observatoriales. Unde &c. Solvat Angelus. Per tanto per obser-
 vationi di dicto preinserto comandamento, & provisione; tenore
 præsentium a Vui Officiali, & Persuni spirituali vi requidimo,
 & attentè ortamo, & ad Vui altri Persuni, & Officiali tempo-
 rali, vi dicimo, committimo, & expresse comandamo, che a
 dicta Città di Palermo, & tuisti soi Cittadini, ki debbiati exe-
 quiri, & observari, fari exequiri, & observari per quos decet,
 tanto le lettere di detto quondam Illustre D. Ugo de Moncada,
 quanto le preinserte lettere di detto quondam Illustre Joanne de
 Vega juxta eorum seriem, continentiam, & tenorem, accossi co-
 mo al presente dette predette lettere fußero al presente emana-
 te ad petitione di detta Città, & tuisti soi Cittadini, & Ki deb-
 biate exequiri, & observari, & per quos decet fari exequiri, &
 observari tutti li Privilegii, Consuetudini, & provisioni men-
 tionari, & observari, & in ipsis præinsertas literas, ac omnia,
 & singula in eis contenta ad unguem, & juxta earum seriem,
 continentiam, & tenorem, exequendo le cose premisse con ef-
 fetto, per quanto la gratia di sua Maestà tenete cara, quoad
 Vos Officiales, pro quibus poena imponi non potest: quo verò ad
 alios, quibus poena imponenda est, sub poena florenorum mille
 Regio Fisco applicanda, senza expectari da Noi altro comandamen-
 to, ne consulta, ne di li presenti contraria revocatoria exequen-
 do nisi fuerit absoluta parte citata, & Magnifico Sindaco dictæ
 Civitatis, & Civibus auditis juxta Regni Capitula, & si aliquid
 prætenderint contrarium, compareant, & fiant eis Justitiæ comple-
 mentum. Datæ Messanæ Die Quarto Aprilis Nonæ Indictionis
 Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, Bartholomæus Epi-
 scopus Paßensis. Dominus Vicerex mandavit mihi Berto Ricco-
 benio. Vidit Gregorius. Registr. Bonfanti. Registr. de Gala-
 ti. Riccobenio Promagister Notarius. Literæ observatoriales pe-
 nès acta Officii Spectabilium Juratorum felicitis Urbis Panhormi
 Die Decimo Octavo Aprilis Nonæ Indictionis. Millesimo Quin-
 gen-

gentesimo Sexagesimo Sexto , & mandant Illustres , & Spectabiles Domini Officiales Prætor , & Jurati Urbis ejusdem, quòd registrentur. Marius lo Cretto Pro - Magister Notarius.

CONFIRMANTUR PRIVILEGIA NE CAUSÆ REGNICULORUM extrahi possint extra Regnum, & quòd litteræ impetratæ contra Privilegia habeantur pro nullis.

Anno
1566.

PHILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIVSQUE SICILIÆ, &c. Præsident in Regno Siciliæ Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustitiario, ejusque in Officio Regio Locumtenenti, Iudicibus Magnæ Regiæ Curia, Magistris Rationalibus, Thesau-

rario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demum dicti Regni Officialibus majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris ad quos, seù quem spectabit, & præsentibus præsentatæ fuerint, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. La Cattolica, & Real Maestà del Rè nostro Signore, per sue Regie Lettere dirette alla Eccellenza del Signor Vicerè ordina del tenor seguente videlicet: El Rey. Illustre Don Garcia de Toledo nuestro Virrey, y Capitan. General. Por parte della Ciudad de Palermo Nos hà sido presentado el memorial del tenor siguiente. Sacra Catolica Real Maestà, la Città di Palermo dice à Vostra Maestà como per Capitoli del Regno è stato provisto, che tutti li provisioni, che vengono, e lettere de la Regia Corte di Vostra Maestà s'intendano sempre conforme à giustitia, & juribus alterius semper salvis, per li quali è stato ancora provisto delli causi delli Regnicoli non si possano extrahere fuori del Regno, ma s'habbiano à decidere, & determinare in detto Regno, riservate le cause feudali; è stato ancora conforme alle predette provisto alli speciali Privilegii concessi ad essa Città di Palermo per la buona memoria de la Maestà del Rè Alfonso in uno suo Privilegio dato à 2. di Maggio Terza Indictione 1439. executo a li 30. di Giugno 1439. del tenor seguente. Item supplica la dicta Universitati a la Sacra Regia Maestà concederli a la predicta Universitati, quando simili causi accadassero, ki alcuni persuni particulari tentassero impetrarli alcuni litteri contra lu tenuri di li Privilegii, Gratii, Consuetudini, & Immunitati di la dicta

la dicta Chitati, etiam si li dicti litteri si continissiru non obstanti li Privilegii di la dicta Chitati, tali litteri siano havuti per nulli, irriti, & inani. Placet Regiæ Majestati. Item imperoki la dicta Universitati esti multu fatigata, & oppressa di necessitatibus, vivendu tali litteri contra soi Privilegii, bisognaria per conservationi di la dicta Chitati, & suoi Privilegii, occurriri a la sua Regia Maestati, & mandari solenna imbaxiata, & farria multu fatigusa ad suppliri a li spesi, vacandu potissime a li continui subventioni di sua Sacra Regia Maestati, supplica la dicta Università, Ki sia sua merci vitari tali spisi superflui, & providiri semel per semper, Ki tali litteri contra tali Privilegiu impetrati, seu impetrandi sianu havuti per nulli, & irriti, ut in præcedenti Capitulo continetur. Placet Regiæ Majestati. Et non di meno alcune volte li Judici, alli quali è stato commesso, che faccino relatione, che provedano sopra le executorii delli dicti Provisioni Regie, per levarsi ipsi Judici di fastidio di non declarare quilli conforme a giustitia, provedono, che si consulti con Vostra Maestà. Per tanto per non havere ogni giorno a litigare sopra simili causi, & per la conservationi tanto delli Capitoli del Regno, & Privilegii di essa Città di havere a mandare Ambaxatore, & informare Vostra Maestà della iustitia di essa Città, supplica Vostra Maestà resti servita provvedere, & declarare semel per sempre, che venendo simili Regii Provisioni non si habbiano a consultare, & extrahere dette cause, ma si habbiano a determinare in detto Regno conforme a giustitia, ut Deus. Y por que siendo la dicha Ciudad tan benemerita, y que con tanta demonstracion nos ha siempre servido; no es justo, que sea prejudicada en sus cosas, por onde os encargamos, y mandamos, que succediendo el contenido, en el preinserto memorial, proveays sobre ello de manera, que no sea la dicha Ciudad agraviada, ni tenga por ello justa causa de recurrir a Nos sobre ello, que tal es nuestra voluntad. y en ello Nos sirbireis. Datum en Madrid a ultimo de Febrero de 1565. El Rey. Vidit Comes Generalis Thesaurarius. Vidit Percolla Reg. Vargas Secretarius. Solvat in exequutoriis. Sanguessa pro Taxatore. Præsentatum Excellentie Suae Illustris Domini Proregis Catanæ Die Vigesimo Nono Januarii Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Ex parte Excellentie Suae, Spectabilis Consiliarius Conservator Regii Patrimonii recognoscat, & referat. Angelus Maglia Secretarius, & Registratum Mellanæ Tertio Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Facta recogni-

cognitione, & relatione præfata Sua Illustris Dominatio mandar, quod fiant executoria sub visione Sacri Regii Consilii. Don Petrus Conservator. Per questo per osservatione di detta nostra provisione tenore præsentium vi dicimo, & comandamo, che debiate le preinserte Regie lettere, & tutte le cose in quelle contenute à prima linea ulque ad ultimam, & de verbo ad verbum juxta la loro serie continenza, & tenore pleniore alla detta Città di Palermo exequire, & osservare, & fare per quos decet quelli exequire, & obliervare ad unguem, & non farreti lo contrario, si la gratia di Sua Maestà tenete cara. Datæ Messanæ Die Quinto Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, Bartholomæus Episcopus Paestensis. Vincentius del Bosco Reg. Ioannes Baptista Seminar; Vidit Franciscus Renda. Vidit Nucilla. Petrus Augustinus. Andreas Arduynus. Don Petrus la Rocca. Don Petrus Conservator. Augustinus Martius Iudex. Vidit Marchettus Thesaurarius. Alphonsus Prothonotarius. Nil quia. exempta Boniornus pro Taxatore. Dominus Præsicens mandavit mihi Alfonso Roys Prothonotario, & vidimus omnes de Sacro Regio Consilio præsentis in Curia. Registratæ Ioseph Boniornus Registratæ in Cancellaria. Registratæ penes Prothonotarium. Bartholomæus Troyella Detentor. Iacobus de Antonio, Petrus Severinus. Præsentatæ penes acta Spectabilium Dominorum Iuratorum felicitis Urbis Panhormi Die Decimo Octavo Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, & mandant Illustris, & Spectabiles Domini Prætor, & Jurati Urbis ejusdem, quod registrentur. Marius lo Cresto Pro-Magister Notarius.

OBSERVATORIALES LITERÆ DE PRIVILEGIIS
ne Cives indebitè molestantur.

Anno
1566.

HILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Præsicens in Regno Sicilia Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustitiario, ejusq; Regio Locumtenenti in Magna Regia Curia, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocato quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demum dicti Regni Officialibus majoribus,

joribus, & minoribus; præsentibus, & futuris, ad quos, seu quem
 spectabit, & præsentēs presentatæ fuerint, Consiliariis, & Fide-
 libus Regiis dilectis salutem. La Cattolica, e Real Maestà del
 Rè Nostro Signore per sue Regie lettere dirette all'Eccellentissi-
 mo, & Illustrissimo Signor Vicerè ordina, provvede, & coman-
 da del tenor seguente videlicet. El Rey. Illustre Don Garcia de
 Toledo nuestro Virrey, y Capitan General. Por parte de la nue-
 stra Ciudad de Palermo Nos ha sido presentado el Memorial del
 tenor siguiente. Sacra Cattolica Real Maestà la Città di Paler-
 mo dice a Vostra Maestà, che occorre molte volte li Cittadini
 di Palermo essere presi, & stare carcerati, & essere per loro ab-
 sentia posti in banno per alcuni delitti, per li quali secondo la
 forma di li Privilegii, Consuetudini, & osservantii di essa Cit-
 tà non ponno, ne divino essere molestati, & per questa cosa es-
 sa Città di Palermo, & per lei il suo Sindaco hà consumato
 supplicare, che ditti Cittadini non siano molestati, carcerati, ne
 banniti, & non di meno si procede ad ulteriora in multo preju-
 ditio di essa Città, & soi Cittadini; & essendo il Vicerè assen-
 te da dicta Città se li manda Ambasciatore, & si causano gran-
 di spese, & a la fine essendo contra li dicti Privilegii, Consue-
 tudini, & observantii di essa Città ogni cosa si revoca, & de-
 clara nulla, & per non havere ogni giorno a litigare sopra simi-
 le negotio, & per evitare a detta Città tante spele, supplica Vo-
 stra Maestà resti servita semel per sempre provvedere, & coman-
 dare, che supplicando essa Città, & per lei il suo Sindaco, oy
 vero la parte interessata, che si habbia, & debbia di dichiarare prima
 lo articolo si è contra li Privilegii, Consuetudini, & observan-
 tii di essa Città, & pendente dicto articolo non si possa, ne
 debbia procedere ad ulteriora, ma soprafedere ogni cosa.
 Y porque siendo la dicha Ciudad tan benemerita, y que con tan-
 ta demonstracion ha siempre servido; no es justo, que sea prejudi-
 cada en sus cosas; por onde os encargamos, y mandamos que suc-
 cediendo el caso contenido con el preinserto memorial proveais
 sobre ello de manera, que no sea la dicha Ciudad agraviada, ni
 tenga por ella justa causa de recurrir a Nos sobre ello, que tal es
 mi voluntad, y en ello Nos servireis. Datum en Madrid a ulti-
 mo de Febrero de 1565. Yo el Rey: Vargas Secretarius. Vidit
 Corneg. Generalis Thesaurarius. Vidit Percolla Reg. Sanguessa pro
 Taxatore. All'Illustre Don Garcia de Toledo nuestro Virrey, y Ca-
 pitán General del Reyno de Sicilia, y de la Mar. Præsentatæ
 Excellentia Illustris Domini Proregis Catanæ Die Vigesimo Nono

Januarii Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Ex parte Excellentiae Suae, Spectabilis Regius Confiliarius Conservator Regii Patrimonii recognoscat, & referat. Angelus Maglia Secretarius, & praesentatae Messanae Tertio Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Facta recognitione, & relatione praefata sua Illustris Dominatio mandat, quod fiant exequutoriae sub visione Sacri Regii Consilii. D. Petrus Conservator. Per questo in executioni di quello Sua Maestà comanda, & observationi di dicta nostra provisioni, tenore praesentium vi dicimo, & comandamo, che debbiati li preinserti Regii litteri, & tucti li cosi in quelli continenti à prima linea usque ad ultimam, & de verbo ad verbum juxta loro serie, continentia, & tenore pleniore alla dicta Città di Palermo, seu suo Sindaco exequire, & osservare ad unguem, & per quos decet farisi exequiri, & observari inviolabiliter, & non si taczalo contrario si la gratia di Sua Maestà tenere cara. Datae Messanae Die Quinto Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, Bartholomæus Episcopus Pactensis. Andreas Arduynus, Petrus Augustinus. Don Philippus la Rocca. Don Petrus Conservator. Augustinus Marcius Iudex. Vidit Marchettus Thesaurarius. Alphonfus Pro-Thesaurarius. Vincentius del Bosco Locumtenens, Ioannes Baptista Seminara. Vidit Franciscus Renda. Vidit Nucilla. Dominus Praesidens mandavit mihi Aiphonso Roys Frothonotario, & vidimus omnes de Sacro Regio Consilio praesentes in Curia. Ioseph Boniornus. Registratae in Cancellaria. Registratae penès Prothonotarium. Iacobus de Antonino. Petrus Severinus Nihil quia exemptus. Bartholomæus Tracelia Detentor. Praesentatae penès acta Officii Spectabilium Dominorum Iuratorum felicis Urbis Panhormi Die Decimo Octavo Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, & mandant Illustris, & Spectabiles Domini Officiales Praetor, & Iurati Urbis ejusdem, quod regisrentur. Marius lo Cretto pro Magister Notarius.

STATUITUR PRIVILEGIUM NE CAUSÆ
sive Civiles, sive Criminales Civium Panbormi-
tanorum extrahi possint.

Anno
1566.

HILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Illustre Don Garcia de Toledo nuestro Virrey, y Capitan General por parte de la Ciudad de Palermo. Nos ha sido presentado el memorial del tenor siguiente. Sacra Carolica Real Maestà. La Città di Palermo dice a Vostra Maestà perche tiene Privilegii, per li quali nullo Cittadino si può extraere fuora del Territorio per qualsivoglia causa così criminale, como civile reservati alcuni casi, & delitti in detti Privilegii espressati; & benche si habbia tentato per litteri Viceregii chiamati alcuni Cittadini per lo servizio di Vostra Maestà, nondimeno vedendosi poi non essere delli casi reservati nelli detti Privilegii sono stati remessi alla detta Città, & per questo non cessa, che detti Cittadini non siano stati extrahti, fatigati, & travagliati di persona, & di spesa, & non senza alcuno pericolo, & contra ogni forma di giustitia, attento, che quando una cosa non si può generalmente fare, excepto in alcuni casi reservati si deve dichiarare, & constare del caso dichiarato specificamente, & non generalmente. Per tanto acciò che ogni giorno non si habbia a litigare sopra simili negotii, & causi, si supplica Vostra Maestà resti servita provvedere, & comandare semel per sempre, & fare complimento di giustitia a essa Città di Palermo per la conservatione de suoi Privilegii, & che di qua avanti s'habbia a dichiarare, & constare il caso, o il delitto per lo quali li Cittadini di Palermo si chiamano fuora del Territorio, & essendo delli casi reservati in detti Privilegii si possano extrahere, & siano tenuti di andare, altramenti non si possano extrahere, & non siano tenuti di andare fuora del Territorio di essa Città di Palermo giusta la forma de suoi Privilegii. Y porque siendo la dicha Ciudad tan benemerita, y que con tanta demonstracion hà siempre servido; no es justo, que sea prejudicada en sus cosas. Por onde os encargamos, y mandamos que succediendo el caso contenido en el preinserto memorial proveais sobre ello de manera, que no sea la dicha Ciudad agraviada, ni tenga por ello justa causa de recurrir a Nos sobre ello; que tal es nue-

es nuesta voluntad , y en ello Nos servireis. Datū en Madrid à ultimo de Febrero de 1565. Yo el Rey. Vargas Secretarius. Vidit Percolla Reg. in executionibus in partita septima. Sanguessa pro Taxatore folio tertio. Dupplicada. A Don Garcia de Toledo para que sobre la pretencion que la Ciudad de Palermo tiene de que los Ciudadanos no pueden ser convenidos fuera del territorio de ella ; provea no se le hagan agravio. Præsentedatæ Excellentia Illustrissimi Domini Proregis Catanæ Vigesimo Nono Ianuarii Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Et ex parte Excellentia Suæ Spectabilis Regius Consiliarius Conservator Regii Patrimonii recognoscat , & referat. Angelus Maglia Secretarius. Messanæ Tertio Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Facta recognitione , & relatione præfato Illustrissimo Domino mandat , quod fiant executoria sub visione Sacri Regii Consilii. Don Petrus Conservator. All'Illustre D. Garcia de Toledo nuestro Virrey , y Capitan General del Reyno de Sicilia , y de la Mar . Præsentedatæ penes acta Officii Spectabilium Dominorum Iuratorum felicitis Urbis Panhormi Die Decimo Octavo Aprilis Nonæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Et mandant Illustres Domini Prætor , & Iurati Urbis ejusdem , quod registrentur. Marius lo Cretopro . Magister Notarius.

L I T E R Æ O B S E R V A T O R I Æ S U P E R
*Capitulis factis à Civitate Panbormitana de Via Cassari ,
 seu Toletana amplificanda .*

Anno
 1567.

HILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIUSQUE SICILIÆ , &c. Præsident in Regno Siciliæ Illustribus, Spectabilibus, Magnificis , & Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustituario , ejusque in Officio Regio Locumtenenti , Iudicibus Magnæ Regiæ Curia , Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii Patrimonii , Advocatis quoque , & Procuratoribus Fiscalibus , cæterisque demum dicti Regni Officialibus , & præsertim Prætori , Iuratis , Iudicibus , & omnibus aliis Officialibus felicitis Urbis Panhormi , majoribus , & minoribus , præsentibus , & futuris cui , vel quibus præsentibus fuerint præsentatæ Consiliariis , & Fidelibus Regiis dilectis salutem . Mi è stato suppli-

supplicato del tenor seguente : Illustrissimo Signore .La Città di Palermo fa intendere à V. S. Illustrissima , che havendosi per Consigli publici accordato , che si debbia allargare la strada del Cassaro , & remisso il modo , & la forma alli Spettabili Pretore , & Iurati d'essa Città, hanno detti Officiali eletto Deputati per la strada preditta in virtù di un'atto fatto à dì ultimo Iunii primæ Indictionis instantis l'infrafcritti, cioè: lo Illustrissimo Signor D. Carlo de Aragona, & Tagliavia Principe di Castello Vitrano , Duca di Terranova &c. Lo Spettabile Pretore, il quale è, & in tempore sarà, il Spettabile D. Luifi di Bologna, & Lancilotto Galletti Baron di Fiume salato, a li quali hanno dato, & de novo dunano la potestà infrafcritta per la celere expeditio- ne di detta strada tenoris sequentis videlicet. In primis, che detti Signori Deputati pozano taxari , retaxari , e sdirrupari , & farì tutto quello , & quanto parirà necessario à detti Signori Deputati, constringiri a li patrui de li Casi , che hajano di pagare li taxi saranno taxati , seu retaxati tanto per li casi in frontispitio , quanto per li casi , che restiranno dietro li casi , che si derupiranno per essi Signori Deputati per la ampliattione di essa strada , coherctionibus Realibus , & personalibus , non admittendo à detti patrui saranno taxati , & retaxati ad quindena , ne ad altra qualsivoglia dilatione , ma statim debiano pagare ditta somma taxata , seu retaxata per detti Deputati. Item , che ditti Signori Deputati pozano farì pagari li casi saranno sdirrupati , & quello di dietro detti casi , che parissi necessario per reedificare li casi , pagando li raxuni di otto per cento per quello si allugano , ò per lo prezo , che parirà convenienti ad arbitrio de ditti Signori Deputati , & depositandosi ditta summa , quelli ditti Signori Deputati si pozano pigliari , & conchediri a cui a loro parirà più convenienti tanto per lo decoro di la Città , quanto per la celeri expeditioe de la fabrica , acciòche con presteza si possa edificare detta casa , de li quali taxi , & extimi preditti non si poza ullo unquam tempore appellare , reclamare , ne usare altro remedio , ma solum si pocza supplicare a la Signoria del Signor Vicerè , ò à lo Ill. Signor Presidenti per viam revisionis tantum , con questo , che la detta revisione , & supplicationi non suspenda , ne impedisca la detta taxa , ò extima , ne altra qualsivoglia provisione da farsi per detti Signori Deputati. Item , che tutti quelli persuni , ò qualsivoglia , che haviranno raxuni de censi , come sono subjugationi , utili dominii , & proprietati contra di detti casi , che si sderupiranno si intendano ditti censi contra li casi , chi

reedifichiranno in dietro li patruni di li proprii casi; & caso, che si derrupassero totalmenti, in tanto, che non restaii cosa alcuna di ditta casa, debbiano infra lo termino, che si donirà per banno publico compariri innanti l'Officiali di la Città juxta la forma di lo banno ad effetto, che de lo preczo di detti casi totalmenti si derrupiranno si pozano pagari li censi, & forti principali di li renditi predicti, per quello preczo, che extimiranno detti Signori Deputati, & non comparendo non pozano haviri recurso contra la Città, ma ci restino tantum le actioni contra li patruni delli casi sdirrupati, seu sdirrupandi, ò contra cui altro de jure li competissi: & perche li ditti Signori Deputati pozano con più auctorità, & potestà effettuari la strada predicta, & dari celeri expeditioni a la fabrica, & renderse conformi con la voluntà de la Eccellentia di lo Illustrissimo Signori Vicerrè; supplica per questo vostra Signoria Illustrissima resti servita providiri. & comandari si faccino lettere confirmatorie di li ditti Capitoli, & de novo V. S. Illustrissima donari la detta potestà a li ditti Signori Deputati, conforme alli sopraditti Capituli ut Altissimus. Di li quali Capitoli fatta ad Noi relatione in causi patrimoniali, & quelli discussi provittimo Die Quinto Iulii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo. Quòd visis Capitulis in officio, officium provideat. Franciscus de Aurello Magister Notharius. Per questo in conformità di detta nostra provisione cum voto, & deliberatione di detto officio, havimo provisto, che si exequiscano li ditti preinserti Capitoli, & cussi tenore presentium, vi dicimo, commettimo, & expresse comandamo, che debbiare exequire, & observare, & per quos decet fari exequire, & observare li preinserti Capitoli ad unguem juxta loro continentia, & tenore pleniore, dando per la presente alli ditti Deputati auctorità, & potestà di exequire, & observare tutta quella auctorità, & potestà, & facultà, che per li presentì Capitoli si dona, concede, & ordina; che Noi detti Capitoli accettamo, & confirmamo, ac nostro præsidentiali munimine robboramo, & validamo, & cussi lo exequireti cum effectu per quanto la gratia di Sua Maestà teniti cara, & se nelle pene di fiorini mille applicandi a lo Regio Fisco pro quolibet contraveniente a quelli, li quali detta pena se pò imponiri, desiderano non incurrire. Dat Pan. Die Decimo Secundo Iulii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo. Carolo de Aragona. Vidit Amaza. D. Fabius de Bononia. D. Petrus Conservator. Modestus Gambacurta. Dominus Præsides, & Ge-

& Generalis Capitaneus mandavit mihi Francisco de Aurello Magistro Notario. Visa per de Amaza, &c. Observatoria de alcuni Capitoli fatti per la Città di Palermo circa l'allargari di la strada di lo Cassaro. Registrata in Cancellaria. Registrata penès Prothonotarium Hieronymus Argentinus; Joseph Gentili Coadjutor. Registrata Laurentius de la Porta. De Ormetta pro de Conforino. Franciscus Maringo Detentor. Registrata Loffada. Præsentata penès acta officii Spectabilium, & Nobilium Juratorum felicis Urbis Panhormi Die Decimo Octavo Iulii Decimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo. De mandato Spectabilium Dominorum Officialium, Prætoris, & Juratorum, exequantur salvis Privilegiis Urbis, & registrentur.

ANNULLAT DOMINUS REX PHILIPPUS

omnia gesta à Visitatore contra Privilegia Urbis, eaque confirmat, nec non hortatur Universitatem ut Nunciorum, seu Legatorum ad Regem sumptibus parcat.

Anno
1584.

PHILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIUSQUE SICILIÆ, &c. Præsident, & Generalis Capitaneus in hoc Siciliæ Regno Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem, Magistro Iustitiario, Præsibus Regiorum Tribunalium, Judicibus Magnæ Regiæ Curiae, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demum universis, & singulis Officialibus, & personis tam spiritualibus, quam temporalibus Regni ejusdem, & signantèr Prætori, Juratis, & omnibus aliis Officialibus felicis Urbis Panhormi, & etiam Illustrissimo, & Reverendissimo Visitatori Regni ejusdem, majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris, quocumque officio, titulo, autoritate, potestate, vel dignitate fungentibus, cui, vel quibus præsentibus præsentatæ fuerint, Consiliariis, Oratoribus, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Sua Catholica, & Regia Majestas Regis, & Domini Nostri per ejus Sacras Regias secretas literas providet, & mandat sub forma sequenti videlicet: El Rey. Magnificos, fieles, y amados nuestros visto lo que escrivistes a los 4. de Enero

ro con la relacion de quanto haveis passado con el Doctór Gregorio Bravo Visitador desse Reyno , cerca el bando , que hizo publicar con nuevo pregonero bandiendo al que lo era , y sin comunicarlo al Pretor , con lo de mas , que en esta sustancia dezis oydo al Marquez de Marineo , que bino embiado por essa Ciudad , todo lo que de parte della quiero dezir , aunque haviedo declarado yo estos dias passados mi intencion à Marco Antonio Colona mi Virrey , Lugartiniente , y Capitan General desse Reyno cerca la controvencion de vuestros Privilegios , que en esto entendeys , que haun bastaba lo que entonces scribi con el desseo , que siempre hê tenido de hazer merced à essa Ciudad , como lo merece su afficion , y servicios ; Me hà parecido tornar à dezir que nunca ha sido mi intencion , que por lo echo se haga prejudicado , ni perjudique a los Privilegios della , antes por la presente anullo , y cassa todo lo echo por lo dicho Visitador , en quanto ha sido os fuere contra los dichos Privilegios , los quales quiero , y es mi voluntad que se os guarden , observen , y cumplan enbiolabilmente en quanto hubiere estado , y hubiere la dicha Ciudad en possession dellos , y assi se le hà dicho al Marquez , y que se puede bolver con esto , Pues no aviendo sido su venida à otra cosa , satisfecho de lo que en todo esto hê mandado , no se deve detener aqui , ni hazer mas gasto a essa Ciudad , la qual fera justo , que de aqui adelante en semejantes ocasiones abise de lo que se le ofreciere sin embiar persona con gasto de lo que seria mejor , que guardasen para mi servicio , y sus proprias neccidades , pues siempre tendrè yo con sus pretenciones la cuenta , que se deve a su afficion , y servicios. Dat. en San Lorenzo à 26. de Junio 1584. Yo el Rey. Vidit Comes Generalis Thesaurarius. Vidit Leon Reg. Vidit Saladinus Reg. Vidit Herrera Reg. Vidit Moles Reg. Casas Secretarius. Alos Magnificos, fieles , y amados nuestros el Pretor , y Jurados de la nuestra Ciudad de Palermo . Præsentata Illustris. D. Præsidenti Messanæ Vigesimo Sexto Augusti Decimæ Quintæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Octogesimo Quarto, & mandat Sua Illustr. D. quòd Spect. Reg. Conservator Regii Patrimonii recognoscat , & referat. Antoninus Martius Secretarius , & Ref: Messanæ Vigesimo Sexto Augusti Duodecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Octogesimo Quarto . Facta recognitione , & relatione prædicta per me , Sua Illustr. Dominatio providet , & mandat , quòd fiant executoriæ Miguel Ydiaque Conservator . Et volentes nos , ut tenemur , Regiis obedire mandatis providemus , & ita earum serie

serie vos spirituales monemus , attenteque hortamur : vobis verò temporalibus dicimus , committimus , & expresse mandamus , quatenus supradictas præinsertas sacras Regias secretas literas , omniaque , & singula in eis contenta exequamini , compleris , & observetis , ac per quos decet exequi , compleri , & inviolabiliter observari faciatis ad unguem , juxta eorum seriem , continentiam , & tenorem pleniorum , de verbo ad verbum , & a prima linea usque ad ultimam , & non aliter , nec alio modo , & non secus agatis , agere permittatis ratione aliqua , sive causa , pro quanto gratia Regia cara est , & sub pœna ducatorum mille Filco Regio applicanda , quibus pœna imponi potest . Datum Messanæ Die Vigesimo Septimo Augusti Duodecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Octogesimo Quarto . El Conde de Breatico . Dominus Præsident mandavit mihi Antonino Martio . Visa per Ydiaque Conservatorem .

REGIA EPISTOLA , QUA REGNI VISITATOR COGITUR
à Catholica Majestate actum facere præservativum quoad
Privilegia Urbis Panbormitana .

Anno
1584.

HILIPPUS SECUNDUS DEI GRATIA REX CASTELLÆ, ARAGONUM, UTRIVSQUE SICILIÆ, &c. Venerable Fray, y amado nueltro por parte de mi feliz Ciudad de Palermo me ha sido presentado el memorial del tenor siguiente : Sacra Catholica Regia Maestà la Città di Palermo dice che fra gli altri Privilegii , che ella tiene confermati da Vostra Maestà vi è uno , per il quale si ordina , che in assenza del Vicerè dal Regno , in essa Città nessuno Officiale Regio tanto ordinario , quanto Delegato di qualsivoglia autorità , & preeminenza sia , può usare giurisdittione alcuna , ma la giurisdittione in dicto casu si concede alli Officiali della detta Città con clausule abdicative in forma amplissima , e nel tempo che si faceva la visita per il Marchese di Orioles volendo continuare , & sequire la Visita in assenza del Vicerè ; per non si far pregiudicio al detto Privilegio , trattandosi della Visita , la qual toccava al servizio di Sua Maestà ; si fece uno atto con volontà , e consenso di detto Marchese Visitatore , che la Città si contentava , che procedesse a detta Visita con alcune clausule preservative , come per detto atto , il quale incluso con lo presente

Zzzzz

sente si manda , si potrà vedere . Et havendosi partito dalla Città il Vicerè di detto Regno , per venire a questa Real Corte & havendo tutti li Tribunali andato in la Città di Messina, dove risiede il Presidente , & restato il Visitatore Gregorio Bravo per fare la Visita ad esso commessa , in richiesta da essa Città , che volesse restar contento , che si facesse uno atto simile al detto , per non si fare pregiudizio al detto Privilegio , & non hà voluto consentire , che si facci. Supplica perciò a Vostra Maestà humilmente , che si degni restar servita ordinare , che detto Visitatore voglia consentire , che si riceva detto atto conforme a quello , che altra volta si ha costumato. Et ità supplicat ut Altissimus. Y porque mi intencion , y voluntad es, que a la dicha Ciudad se de toda la satisfacion , que huviesse lugar , y particularmente en hazerle guardar sus Privilegios tan enteramente como su affecion , y promptitud con que acuden à las cosas de mi servicio lo mereçe , por onde os encargo , y mando que mostrando ellos por el qual se les conceda la prerogativa , deque en el preinserto memorial se haze mencion , contintays otro atto semejante al que el Marques de Orioles disen que hizo , por causa del dicho Privilegio , quando los años passados por orden mia intendio en la Visita desse Reyno , que esta es mi voluntad , y de que serè servido . Dat. en Santo Lorenzo a 27. di Settiembre 1584.

*ACTVS PRÆSERVATIVVS,
Die XI. Decembris XIII. Indictionis
MDLXXXIV.*

MUltum Illustrissimus , & Reverendissimus Dominus Gregorius Bravo de Sotomayor Visitator Generalis in hoc Siciliae Regno per S. C. M. declaravit , & declarat, quòd per omnia gesta , & gerenda per suam Reverendissimam Dominationem in hac felice Urbe Panhormi non intelligit præjudicasse, nec præjudicare Privilegiis , & Consuetudinibus ipsius Urbis , quas , & quæ ipsa Urbs haberet , & teneret. Unde ad instantiam Illustrium , & Spectabilium Dominorum Prætoris , & Juratorum factus est præsens actus , ut in futurum appareat. Ex actis Regiæ Visitæ extracta est præsens copia per me Alphonsum Mendez Secretarium.

*CIVITAS PANHORMITANA DONATIVUM DECERNIT,
& executioni mandat aureorum centum millium, pro felici-
bus auspicijs Regiminis Catholicae Majestatis
PHILIPPI III. Regiisque Nuptiis.*

Anno
1599.

PHILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Vicerex,
& Capitaneus Generalis in hoc Regno Siciliæ Il-
lustris. Marchioni Iulianæ Prætori, & Spectab.
Iuratis hujus Urbis Panhormi Consiliariis Re-
giis dilectis salutem. S'hà riconosciuto il conse-
glio per Voi detento à 18. Gennaro passato, per
il quale conclude di farsi servizio alla Maestà del Rè nostro Signo-
re, così per il felicissimo possesso havuto de' soi Regni, e Stati,
come per il suo felicissimo casamento, & della Serenissima Infan-
te, di scudi cento milia, cioè scudi quaranta milia, quali per po-
terli havere prontamente, s'abbia à suggiugare tanta rendita so-
pra il Patrimonio, e Gabelle della Città, e particolarmente di
Racine, Vini, Carne, e Farine, con quello meno interesse, che
si potrà, obligandosi nomine proprio li Deputati di dette Gab-
belle, li quali per non patire interesse, l'introiti della gabella di
Vini, e Farine imposta fora le porte della Città un miglio circum
circa compilate le somme di denari, che la Città s'hà servito di
detta gabella, con determinatione d'altri consigli, habbiano tali
introiti ad intrare alla detta Deputatione, di Racine, Vini, Car-
ne, e Farine, & con essi satisfarsi li renditi da subjugarsi, & men-
tre non si potrà havere detti introiti, che detti interusurii hab-
biano à pagarsi di qualsivoglia denaro spettava alla detta Depu-
tatione di Racini, Vini, Carne, e Farine, e per poterli reca-
pare quanto prima dette subjugationi, che la Città si possi ser-
vire di quelli denari, che detta Deputatione resta creditrice di
gabelle passate per tutto l'Anno XI. Inditione presente, e dell'-
introiti di detta gabella di fora le porte, e muri di questa Città.
E l'altri scudi sessanta milia s'habbiano à pagare dali Deputati
del tari novo imposto nella Regia Doghana per la fabrica del
Molo, con facultà di potere essi Deputati subjugare sopra detta
gabella, & altri beni dell' Università, e per potere recattare le
subjugationi da farsi; quel denaro ch'è stato anteposto dell' introi-
to del detto tari in recapito d'altre rendite subjugate per diver-
se occasioni sopra dette gabelle, la medesima sia anteposta al re-
capito

caprito di questo novamente da farle , e sotto altri clausuli , & conditioni contenuti in detto conséglio, dal quale essendo stata fatta relatione fù provisto à 30. del sudetto Mese di Gennaro 12. Inditione 1599. Confirmetur. In executione della quale provista vi ordinamo, che debbiare exequire, & per cui spetta fare exequire detto Conséglio , che Noi in virtù della presente, quello confirmamo , laudamo , & approbamo , ac nostro Viceregio munimine robboramo , & validamo. Datum Panhormi Die Quinto Februarii Duodecimæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Nono . Il Duca de Maqueda. R. Modestus P. Rotilius M. R. Blascus M. R. Silvera pro - Conservator. Dominus Vicerex , & Capitaneus Generalis mandavit mihi Mario Cannizzaro pro Magistro Notario ut supra , &c. Per de Gambacurta P. de Xirorta , & de Blanco , & de Silvera pro - Conservat. Præsentata penès acta officii Spectabilium Dominorum Iurorum felicitis Urbis Pauhormi Die Decimo Nono Februarii Decimæ Secundæ Indictionis Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Nono . De mandato Illustris , & Spectabilium Dominorum Prætoris , de Silva Prioris , de Afflitto , & de Abbisso Iurorum , & exequatur salvis Privilegiis Urbis. Pinedus Magister Notarius.

BENEPLACITUM REGIUM PRO APERITIONE Via Novæ.

Anno
1600.

HILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM , ET SICILIÆ , &c. Illstre Duque , primo mi Virrey , Lugartiniente , y Capitan General . Haçe recevido una carta de dos de Julio , y visto la instancia que el Pretor, y Jurados de la Ciudad de Palermo hazen para que les mande conceder la licencia, porque han supplicado dias ha, para abrir en la dicha Ciudad otra Calle, que corresponda en Cruz a la que al presente se halla fabricada en ella , y haviendo considerado lo que nos dezis , y lo que cerca desto escrivio el Prencipe di Castelbono siendo Presidente en esse Reyno , con intervencion del Tribunal del Patrimonio , y que no se seguirá dello perjuicio , ni inconveniente a la dicha Ciudad, ni a otro terzero, antes general contentamento por el adorno , y otros buenos efectos que redonderan desta obra ; me he conte-

contentado de condeçender con su petiçion, y darles la dicha licencia, como por la presente se la doy, paraque puedan hazer la dicha Calle, y assi se lo podrais dezir de mi parte, paraque con su comodidad lo puedan poner en execucion, quando le pareziere mas conveniente. De Madrid a dos de Noviembre 1599. Yo el Rey. Con señal del Consejo. Executoriada en 18. de Enero 1600.

L I T E R Æ O B S E R V A T O R I Æ S U P E R
Capitulis de Via Nova sub Macheda nomine, Tol-
tana inflar, amplificanda, ac dirigenda.

Anno
1600.

HILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX

HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Vice-
rex, & Generalis Capitaneus in Regno Siciliae
Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus
Regni ejusdem Mag. Justituario, Præsidentibus
Reg. Trib. Judicibus M. R. C. Magistris Rationa-
libus, Thesaurario, & Conservatori Regii Pa-

trimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demum Regni Officialibus, & præsertim Prætori, Juratis, Judicibus, & omnibus aliis Officialibus Senatus felicis Urbis Panhormi, majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris, cui, vel quibus præsentatæ fuerint, Consiliariis, & Fidelibus Regiis dilectis salutem. Simo statim supplicati, & in causis patrimoniali per Noi provisto del tenor seguente videlicet: Illustrissimo, & Eccellentissimo Signore il Senato di Palermo dice a V. E. che per decoro, ornamento, & nobiltà di questa Città alli 4. di Novembre X. Inditione prossima passata 1596. fù detento, & concluso un Consiglio di far una strada nova, la quale dovesse traversare la strada Toleda, olim detta il Caissaro, & nelli dui termini di detta strada edificare due porte nobili alli extremi, & per l'effetto predetto spendere certa somma di denari delli proventi della gabella del novo Molo, & del modo, forma, & tempo in detto Consiglio espressati, al quale in tutto, & per tutto si habbia relatione. Del che ni fù avvilata Sua Catholica Maestà, la quale per sue reali lettere comanda, che la detta opera si metta in esecuzione, quanto per sua prefata Maestà è stato ordinato, hà dato nome a la strada Macheda in memoria delle infinite gratie fatteli da V. E. & perche si possa far

Aaaaaa

detta

detta strada è di bisogno, che alli Illustri, & Spettabili Pretori, & Jurati di questa Città se li dia quella potestà, che fù data alli Deputati della strada Toleda, olim detta Cassaro, conforme à certi Capitoli inserti nella lettera Viceregia data in questa Città à 12. di Luglio X. Indittione 1567. del tenor seguente: cioè in primis, che detto Pretore, e Giurati possano taxiari, retaxiari, dirupari, & fari tutto quello, e quanto sarà necessario, costringere a li Padroni delle case, che habbiano da pagare li taxi saranno taxiati, seu retaxiati tanto per li casi in frontispitio, quanto per li casi, che restiranno dietro li casi, che si dirupiranno per essi Signori Pretore, & Giurati per l'ampliacione di essa strada cum cohortitionibus realibus, & personalibus, non ammittendo alli detti patroni taxiati, & retaxiati a quindena, ne ad altra qualsivoglia dilatione, ma statim habbiano pagari detta somma taxata, seu taxanda per detti Signori Pretore, & Giurati.

Item, che detti Pretore, & Giurati possano fare pagare li casi saranno dirupati, à quelli di dietro detti casi, che paressi necessario per reedificarli li casi pagandoli ad ragione di otto per cento per quello si allugano, ò per lo prezzo, che parirà conveniente ad arbitrio di essi Pretore, & Giurati, & depositandosi detta somma quelli casi detti Pretore, & Giurati li possano pigliari, & concedere à cui loro parirà più conveniente tanto per decoro della Città, quanto per la celere expeditione della fabrica, accioche con presteza possa edificare detta casa, de' quali taxi, & extimi predetti non si possa ullo unquam tempore appellare, reclamare, ne usare altro remedio, ma solo si possa supplicare V. E. per viam revisionis tantum, con questo che la detta revisione, & supplicatione non suspenda, ne impedisca la detta taxa, & extima, ne altra qualsivoglia provisioni da farsi per detti Pretori, & Jurati.

Item, che tutte quelle persone, ò qualsivoglia, che haveranno ragione di censi, come sono subjugatione utili dominii, & proprietati sopra li detti casi, che si dirupiranno, s'intendano havere detti censi sopra li casi, che reedifichiranno in dietro li patròni delli proprii casi, & casi che si dirrupassiro totalmente in tanto che non restasse cosa alcuna di detta casa, debbiano infra lo termino, che si donerà per bando publico, comparire innante l'Officiali della Città juxta la forma dello bando, ad effetto che dello prezzo di detti casi totalmente si dirrupiranno si possano pagare li censi principali delli renditi predetti per quello prezzo, che extimiranno detti Signori Pretori, & Giurati, & non comparendo non possano havere ricorso contra la Città, ma restino tantum

tantum l' actioni contra li patrui dellicasi dirupati, seu dirupandi, o contra cui altro de jure competisse, & anco resti servita V. E. concedere all' Ill. Pretori, & Giurati di questa Città tutta quella autorità, & potestà concessa alli Deputati della medesima Strada Toleda contenuta in una lettera Viceregia data in questa Città alli 11. Settembre XI. Indittione 1567. alla quale si habia relatione, quale lettera s' intenda inserta nel presente memoriale, juxta sui seriem, continentiam, & tenorem, de verbo ad verbum, à prima linea usque ad ultimam, & non altrimenti, & così supplica ut altissimus. Panhormi Die Duodecimo Aprilis Decimæ Tertix Indictionis Millesimo Sexcentesimo. Si conceda con questo che il prezzo delle case si paghi ad ragione di otto per cento per quello che si allugano, o si ponno allugare comunemente quelle case, che non sono state allugate, o per qualche cosa manco di dette otto per cento, con che questa taxia non passi li sette per cento, havendo rispetto a quelle case, nelle quali parirà conveniente per la molta spesa fatta in esse, & il prezzo si depositi con li clausuli, & conditioni posti nelle lettere spedite à dì 11. di Settembre XI. Indittione 1567. & la potestà si conceda alli Deputati, & che per hora con il Pretore si intendano eletti per due mesi li Giurati presenti. Per esequutione della quale nostra provista, vi dicimo, & expresse commettimo, & comandamo, che deiate esequire, & osservare, & per quos decet fare esequire, & osservare li preinferti Capitoli ad unguem juxta loro continenza, & tenore, dandove per la presente à Voi Ill. Pretore, & che con Voi siano, & s' intendano eletti per Deputati per due mesi li Giurati dell' Anno presente XIII. Indittione 1600. con questo però che il prezzo delle case si ponghi ad ragione di otto per cento per quello, che si allugano, o si poriano allugare comunemente quelle case, che non sono state allugate, o per qualche cosa manco di dette otto per cento, con che questa tassa non passi li setti per cento, havendosi rispetto à quelle case, nelle quali parirà convenienti per la molta spesa fatta in esse case, & il prezzo si depositi con le clausule, & conditioni poste nelle lettere spedite à dì 11. di Settembre XI. Indittione 1567. & così exequirete per quanto la gratia di sua Maestà tenece cara, & sotto pena di florini mille applicandi al Regio Fisco pro quolibet contravenienti, & à quelli, li quali detta pena si può imponere Dat. Panhormi Secundo Maii Decimæ Tertix Indictionis Millesimo Sexcentesimo. El Duque de Maqueda. Dominus Vicerex, & Generalis Capitaneus mandavit mihi Mario Cannizario

Magistro

Magistro Notario . Visa per Don Marianum, Rutilium Xirotta, de Blanco, de Afflitto, de Blaschis, de Gambacurta, & de Diez. Præsentata penès acta Officii Speçt. Juratorum Senatus Urbis Panhormi Die Undecimo Maii, Decimæ Tertię Indictionis Milleſimo Sexcentefimo. De Mandato Illuſtr. & Speçt. Pretoris, & Juratorum abſentibus Speçt. de Septimo, & de Bononia Iuratis, exequatur, ſalvis Privilegiis Urbis . Pinedus Magiſter Notarius.

EPISTOLA, QUÆ REGIA MAJESTAS GRATIA HABET

Fæſtiva gaudia, & donum quinquaginta millium ducatorum factum à Civitate Panhormitana in Nativitate Infantis Regii.

Anno
1608.

HILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, SICILIÆ, &c. Magnificos, Fieles, y Amados nueſtros Pretor, &c. Por vueſtra carta de 28. de Noviembre, y por lo que el Illuſtre Duque de Eſcalona mi Virrey, Lugarteniente, y Capitan General en eſſe Reyno me ha eſcrito; ſe hà entendido el contentamiento, que os hà cauſado el nacimiento del Infante mi Hijo, el regozijo, con que lo haveis moſtrado, y el animo, y voluntad, con que en eſta ocaſion me haveis echo donativo de cinquenta mill eſcudos, y aunque eſto no es coſa nueva de vueſtra fidelidad, y promptitud à mi ſervicio; lo he eſtimado, como es razon, y aſſi os lo agradeſco mucho, y creed, que lo tendrè muy en la memoria, para favorecer, y hazer merced à eſſa Ciudad, que tanto eſtimo, como os lo dirà mas en particular el Duque de Eſcalona, à quien me remito. Del Pardo à 21. de Enero de 1608. Yo el Rey. Aguirre Secret. Vidit Quintanaduegna Reg. Vidit Lans Reg. Vidit Caimus Reg. Vidit Stragin Reg. Vidit de Curto Reg.

A los Magnificos, Fieles, y Amados nueſtros, el Pretor, y Jurados de mi feliz Ciudad de Palermo.

LITERÆ OBSERVATORIAE PRIVILEGII NE CIVITUM

*Causa extrahantur ex Urbe.*Anno
1611.

HILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIAE, &c. Spectabiles Consiliarii, & Regii Fideles dilecti. Havendo il Spettabile Giacomo Scaglione inviato in questa Città à Don Diego Olivera, & Don Antonio Mezzavilla tuti conforme all' ordine per Noi datoli; & pretendendo questa felice Città non poterli estrarre come Cittadini d' essa, in virtù delli Privilegii, che tiene in ampla forma; perciò con molta istanza n' ha supplicato, che non se li facesse tal novità in pregiudizio d' essi Privilegii; il che inteso; havendo Noi considerazione alli meriti di essa Città, per esser tanto Principale, & devota di sua Maestà, & pronta in ogni suo servitio, ni hà parso cosa molto conveniente rimandarvi alli detti di Olivera, & Mezzavilla con injunzione di presentarsi innanti Voi fra termino di giorni dodeci sotto pena di scudi quattro mila per ogn' uno, & di stare carcerati in un Castello per anni dieci, acciò per mano vostra siano conosciuti. Per questo vi dicimo, & ordinamo, che alli detti di Olivera, & Mezzavilla debiate provvedere, come sarà conveniente di giustizia. Datum Meslanæ Die Decimo Tertio Septembris Millesimo Sexcentesimo Decimo Primo. El Duque. Vidit Fisci Patronus. Vidit de Neapoli Iudex. Vidit de Mastrilli. Vidit Domitius Partì. Vidit Sicomus Fisci Patronus. Ioannes Baptista Rivalora. Spectabili Capitaneo, & Iudicibus felicis Urbis Panhormi. Præsentatæ penès acta Officii Illustris Senatus felicis Urbis Panhormi. De mandato dicti Illustris Senatus plena sede exequantur, & registrentur in libro Privilegiorum ipsius, & conserventur. Andreas Stanghetta Pro-Magister Notarius.

EXECUTIO LITERARUM SUPERIORUM.

*Die Decimo Tertio Septembris Decima Indictionis
Millesimo Sexcentesimo Decimo Primo.*

Joseph de Anastasi Regius Algozarius retulit se de mandato Excellentiae suae ad relationem Illustris Don Francisci Rao Præsidis

B b b b b

fidis Iustitiæ ad instantiam Magnifici Procuratoris Regii Fisci injunxisse Don Didaco de Olivera carcerato in domo ejus solitæ habitationis , & Don Antonino Mezzavilla carcerato in carceribus Regii Palatii hujus Urbis Civibus felicis Urbis Panhormi , & ab ea extractis ad literas secretas Excellentiæ Suæ directas utriusque Iuris Doctore Jacobo Scaglione Ærario Fiscali Curia Capitanealis dictæ Urbis Panhormi apportatis carceratis in carceribus , ut supra , pro causa contenta in dictis literis secretis , quatenus sub pœna scutorum quatuor mille pro quolibet , applicanda Regio Fisco , & de stando carceratis per annos decem in uno Castro habeant , & debeant infra terminum dierum duodecim ab hodie in antea numerandorum se conferre in dictam Urbem Panhormi , & facere actum eorum præsentationis infra eundem terminum coram Spectabili Capiteo , & Iustituario dictæ Urbis , & Magnificis Iudicibus dictæ Curia Capitanealis eorum foro cõpetenti , & hoc stante instantia facta ex parte dictæ Urbis Panhormi , & ejus Syndici pro revendicatione dictorum de Olivera , & Mezzavilla vigore Privilegiorum dictæ Urbis Panhormi. Unde &c. Ex actis Magnæ Regiæ Curia extracta est. Ioannes Matthæus Curto pro Magister Notarius. Die Vigesimo Octavo Septembris Decimæ Indictionis Millesimo Sexcentesimo Decimo Primo : Ex parte Illustris Prætoris præsentetur , & registretur in libro Privilegiorum . Don Petrus Celestri Prætor . Andreas Stanghetta pro Magister Notarius .

INTUITU INDEFESSÆ CUSTODIÆ , ET IMPENSI laboris conceditur Artificibus Urbis Panbormitanæ facultas perpetua impetrandi vitam uni ex damnatis ex capitali sententia in qualibet Generali Visitatione Carceris peragenda ante diem Natalis Domini Nostri Jesu Christi cum conditionibus , eꝝ clausulis in Privilegio expressis .

Anno
1612.

HILIPPUS TERTIUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM , ET SICILIÆ , &c. Illustrissimus , & Excellentissimus Dominus Prorex à felicissima hac Urbe Sedis Anni præsentis , Prætor Illustris D. Casare Gaetano , Marchione Sortini , & Iuratis Spectabilibus D. Gaspare de Orioles , Barone Fontanæ Friddæ , D. Iacobo Lucchisio , Mario Cangialosio , Angelo Maria Rivalora , Barone Raffirussi , D. Hieronymo de

mo de Settimo ; & D. Friderico Valdina ; certior factus , & edoctus , ætate , & autumnu , proximis præteritis , Opifices Urbis ob recessum Excell. Proregis , & Hispanæ Militiæ absentiam , in custodiendis muris Civitatis , & protegendo portu , parvique portus speculis adeo egregiè operam nocturne , diùque præstitisse , ut apertè docuerint non minùs fideles erga Dominum , quàm amantes esse , atque jure optimo hanc eis honorificam demandatam provinciam fuisse , ostendentes se non degeneres ab antiqua illa Panhormitana Virtute , qua semper Populus Panhormitanus erga Regem sedula , ac alacri cura se præbuit : quòd cum Excellentissimo Proregi cognitum fuerit , quæ postulat humanitas , & benignitas ipsius , exultimavit impensum hunc laborem Artificum , nullo modo sine ulla mercede , & præmio prætereundum , cum constet omninò majores , atque majores in diem eorum fore progressus in similibus , atque majoribus rebus : quapropter præsentem gratiam , ac libertatem omnibus hujus Urbis Artificibus præstare , quæ Privilegii , seu Decreti perpetuò valituri vim habeat , omninò ex certa scientia , motu proprio , ac de plenitudine potestatis legibus absoluta constituit , rathumque habuit , ut omnes Artifices , qui quidem suo sibi jure consularis reguntur , sive in posterum fortè regentur , licèt revera impensis operibus , de quibus supra , non adtuerint pro comperto sciens summo olim illos , studio , ac omni conatu facturos semper ea , quæ ad obsequium Dei Optimi Maximi , & S. C. M. spectant in qualibet generali visitatione in hac Vrbe faciendâ tam per Excellentiam suam , & Tribunal M. R. C. quàm per Curiam Capitanealem hujus Urbis in vinculis detentorum , ac in posterum peragenda pro consuetudine ante dies Natalis Domini Nostri Iesu Christi , valeant , & possint cuilibet ex damnatis ex sententia , capitali pœna obnoxio , dummodo sit ad instantiam solius Fisci damnatus vitam impetrare , atque ab illo prorsùs supplicio eximere : id verò delictum , sive facinus , quo ille damnatus fuerat , grave , vel quocumque modo enorme fuisset , exceptis tantùm infrascriptis criminibus , quæ sunt crimen læsæ Majestatis divinæ , & humanæ , & crimen nefandum : talia enim perpetrantes nullo modo possint præsentis Artificum suffragio , ac munificentia adjuvari : quòd si fortè ex prædicto generali examine nullus sit extremo supplicio addictus , liceat prædictis Artificibus petere , atque à quacumque pœna , & supplicio sive deportationis , sive triremium , sive aliarum quarumcumque eximere , quem maluerint , de numero condemnatorum , sive ad tempus , sive perpetuo pœnæ ad-

næ addicti fuerint. Si verò generalis visitatio, aliqua de causa, tempore prædicto omitteretur; valeant prædicti Artifices id ipsum facere in proxima, immediataque visitatione, quæ pro diebus Resurrectionis Domini Nostri Iesu Christi in Paschate sequenti habebitur. In electione autem facienda illius condemnati, qui ad vitam, vel libertatem votandus erit, is ordo immutabilis, singulis annis, servetur: lustratis enim generatim carceribus, statim Prætor, qui pro tempore erit, curabit eorum omnium nomina, qui in ipsa visitatione damnati erunt, unâ cum qualitate delicti, & animadversionis sententiam in scriptis habere: quomobrem vi præsentis mandatur ad omnem simplicem petitionem Prætoris prædictorum copiarum ab eo, ad quem spectat, statim, & omni mora postposita ei tradantur: & convocatis ad Palatium Urbis artium Consulibus, quorumlibet omnes, qui sub proprio consulari subiacent, sistant se coram Prætoribus: illæ legantur, deinde inscribantur singula damnatorum nomina, & pro quolibet eorum singuli artium Consules tantum, nullique alii; pilulas pro suæ libito voluntatis in urnam immittant, & adnotato eorum numero, qui in dextera eorum partem urnæ, quæ vulgo dicitur del si, reperiretur; ille qui majus suffragiorum, pilularumque numerum obtinebit, is eligendus, & in pristinam libertatem revocandus sit: quod si contigerit pilularum numerum ad æqualitatem concurrere; tum Prætor inscriptis eorum nominibus, quorum suffragia erant æqualia, & in urnam tantum istos immittens, deinde extrahet ab illa schedulam, & cujus nomen evenerit forte, is gratiam consequetur. Vnde, ut posteris sit monumentum, & virtutis stimulus, nec non de clementia, & munificentia Excellentissimi Proregis eluceat, & agnoscat; de Ipsius mandato factus est præsens actus perpetuò cunctis temporibus valiturus ad relationem Spect. U. J. D. D. Joannis Garlano Regii Regni Prothonotarii, Logoth. Panhormi Die Vigesimo Tertio Novembris Undecimæ Indictionis Millesimo Sexcentesimo Decimo Secundo. Ex registro Officii Regii Siciliae Prothonotarii extracta est præsens copia. Marius Ianua Coadjutor. Collectione Salva. Ex libro provisionum existente in Officio Spect. Regii Magistri Notarii Illustrissimi Senatus Panhormi extracta est præsens. Coll. Salva.

ACTUS VICEREGIIUS PRO JURISDICTIONE

Prætoris Urbis Panhormitane in Territorio Salæ Partenici contra Regni Prothomedicum.

*Die Decimo Nono Aprilis Decimæ Quartæ Indictionis
Millesimo Sexcentesimo Decimo Sexto.*

Anno
1616.

UIT PROVISUM, & MANDATUM PER
Excellentiam Illustrissimi Domini Proregis re-
ferente Antonio Albigiano R. A. P. instante, &
petente D. Hieronymo de Diana, & Septimo
Sindaco, & Procuratore generali hujus Vr-
bis Panhormi, quòd omnia, & singula acta
facta per Joseph lo Pizzuto Prothomedicum
Regni, per ejus Substitutos, & alias quasvis Personas pro eo,
& de ejus, eorumque ordine, & mandato concernentia jurisdic-
tionem, & visitationem Aromatariorum, & aliarum persona-
rum in Terra, & Salæ Partenici ab olim usque ad præsentem
diem tam judicaria, quam aliter quomodocumque, sub quavis
verborum forma, & qualitercumque, in vim præsentis De-
creti Viceregiî declarentur nulla, & incartamentum cum
memoriale ad instantiam dicti de lo Pizzuto præsentatum co-
ram Spectabile della Muta Iudice M. R. C. vigore cujus sup-
plicavit Excellentiam Suam, licet nulliter, quòd Illustr. Præ-
tor hujus Urbis non habeat, nec debeat se intromittere in ejus
jurisdictionem, & quòd manuteneatur in possessione dictæ Vi-
sitationis dicti Territorii, & Salæ Partenici, & prout in eo;
consignetur, & tradatur Andreæ Stanghetta Actuario Officii
Spect. Magistrî Notarii Spectabilium Iuratorum Urbis prædictæ,
& in eo conservetur, & de cætero in dicto Territorio, & Salæ
Partenici non exequantur mandata, & ordinationes dicti de lo
Pizzuto, nec oretenus, nec in scriptis quoquo modo facienda,
non obstantibus quibusvis pœnis in eis apponendis, quibus nul-
latenus Habitatores dicti Territorii, & Salæ Partenici obedire,
& observare habeant, stante quod jurisdicção, & cognitio cau-
sarum omnium tam criminalium, quam venalium, & de rebus
spectantibus ad officium Prothomedici contra quosvis Aromata-
rios, Medicos, & alios Ministros, & Personas spectavit, & spec-
tat ad Illustr. Prætorem veluti Prothomedicum hujus Urbis, &
ad Illustrissimum Senatum, & alios Officiales Urbis prædictæ

Cccccc

Panhormi

Panhormi, & in eo nullus alius potest se intromittere nisi Officiales Urbis, stante quod est de Territorio hujus Urbis Panhormi juxta formam antiquorum Privilegiorum, & immemorabilis Consuetudinis dictæ Urbis Panhormi, de quibus omnibus, & singulis prædictæ Excellentie suæ plenè constitit, atque constat Carolus Pasta pro Magister Notarius. Die Vigesimo Aprilis Decimæ Quartæ Indictionis Millesimo Sexcentesimo Decimo Sexto. Ex parte Illustris Prætoris, & Spectabilium Iuratorum, absente Spectabili de Vassallo iurato Senatum repræsentantium, registratur. Pinedus Magister Notarius.

TITULUS ILLUSTRISSIMI SENATUS

*firmatur Magistratui Urbis Panhormitane
ex Proregia Provisione.*

Die Decimo Quarto Junii Millesimo Sexcentesimo Decimo Sexto.

Anno
1616.

UIT PROVISUM, ET MANDATUM PER Excellentiam Illustris Domini Proregis, referente Antonio Albigiano ejus motu proprio, ex certa scientia, de plenitudine potestatis, quod nullus Officialis cujuscumque Tribunalis tam Magnæ Regiæ Curiae, quàm Regii Patrimonii, Sacræ Regiæ Conscientiæ, & causarum, Delegatarum, & cujuscumque alterius Magistratus majoris, & minoris hujus Regni audeat, nec præsumat perturbare Illustræ Senatui Panhormitano; Et hoc exequatur tam in literis, & actis publicis, quàm in quibuscumque literis, & provisionibus fiendis per quosvis Officiales quorumcumque Tribunalium hujus Regni, & aliorum Magistratum, & ad eorum relationes, & aliter quomodocumque Illustræ Senatum manutenere habeat in possessione dicti tituli, ut dicitur, Illustrissimo Senatui Panhormitano, prout in ea stetit, & stat, quoniam de omnibus prædictis suæ Excellentie plenè constitit, atque constat. Vnde pro indemnitate dictæ Urbis factus est præsens actus redactus, & registratus in officio Prothonotarii. Ex Registro Prothonotarii Siciliæ. Don Petrus Garofalo Locumtenens, & Magister Notarius in eodem Officio. Collectione salva.

FH1-

*PHILIPPI QUARTI EPISTOLA AD PRÆTOREM, ET
Juratos Urbis Panhormitana, qua gratiam habere significat
alteram D. Rosalia Lippanotbecam per manus D.
Ostarii Branciforti ad Regem missam.*

Anno
1627.

MAGNIFICOS FIELES, Y AMADOS NUESTROS. Por vuestra carta de 1. de Septiembre de 1627. y lo que en vuestro nombre me ha representado Don Octavio Brancifort he entendido el zelo, y voluntad, conque os movisteis à embiarme la Reliquia de la Gloriosa Sancta Rosalia, que ha entregado, la qual estimo, y venero como es razou, y os agradezco mucho esta Reliquia, y creed, que la voluntad de servirme, que en esto haveys mostrado, la deveys à la que yo tengo à essa mi Fidelissima Ciudad, que es como lo piden las causas, que ay para ello, y que con las cosas que tocaren à sù beneficio, y buen gobierno tendre siempre la cuenta, que merece. De Madrid à veynte y tres de Enero 1627. Yo el Rev. Vidit Valenzuela Reg. Vidit Caymus Reg. Vidit de Neapoli Reg. &c. A los Magnificos Fieles, y Amados nuestros el Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

*ACTUS VICEREGIUS, QUOD JURATI
bujus Urbis sedem habeant in quibusvis Tribu-
nalibus, Curiis, & Magistratibus.*

*Die Decimo Octavo Decembris Decime Quinta Indictionis
Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Primo.*

Anno
1631.

UIT PROVISUM, ET MANDATUM PER Excellentiam Suam referente Salvatore Calandra R. A. P. quòd Spectabiles Jurati hujus felicitis Urbis Panhormi tam præsentes, quam futuri habeant, & habere debeant Sedem pro sedendo, in quibusvis Tribunalibus, Curiis, & Magistratibus, prout, & quemadmodum solitum est sedem dari Spect. Jurato Litium ejusdem Urbis, & tam si comparuerint pro causis, & negotiis dictæ

ctæ Urbis , quàm propriis , & quibuscvis allocutionibus , & informationibus per eisdem Spect. Iuratos , Iuratorum , & proprio nomine fiendis , & hoc ex iustis causis , & respectibus animum præfatæ Excellentiæ suæ dignè moventibus . Vnde &c. D. Carolus Pasta pro-Magister Notarius . Die Decimo Nono ejusdem . Ex parte Illustris. Senatus Panhormi absente Spectab. de lo Monaco Iurato fuit provisum , quòd exequatur . Mutius Magister Notarius .

PROVIDENTIA D. FERDINANDI AFAN
de Ribera Proregis pro monetali opere .

*Die Secundo Septembris Quartæ Indictionis Millesimo
Sexcentesimo Trigesimo Quinto .*

Anno
1635.

UIT PROVISUM , ET MANDATUM PER Illustrissimum , & Excellentissimum Dominum D. Ferdinandum Afan de Ribera Proregem Neapolis, Locumtenentem , & Capitaneum Generalem per suam Catholicam Maiestatem in hoc Siciliæ Regno , ad relationem Illustr. Regentis de Corsetto, Gubernatoribus Tabulæ huius Urbis , quatenus totam illam quantitatem argenti laborati ad præsens existentem penès Tabulam huius Urbis , & Thesaurum ipsius Illustris. Senatus in eadem Tabula depositatam per diversas personas vigore banni promulgati in hac Vrbe de ordine E. S. registrati in officio Spect. Iuratorum eiusdem Urbis sub Die Iunii Tertię Indictionis Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quinto , de pretio cuius argenti dictæ personæ partim habuerunt eorum credita *per posto* , & partim fuerunt giratæ Vrbi Panhormi , pro pretio reddituum eis subiugatorum per dictam Urbem super eius Patrimonio habeant , velint , & debeant girare de computo ipsius Urbis pro computo satisfactionis , & complementi cui debet dicta Tabula ad nomen cuius fuerunt giratæ per diversas personas , illis personis eidem Illustrissimo Senatui benevisis cum illis pactis , & clausulis in earum partitis contentis , & declaratis , & præcisè Spect. Oratio Giancardo Deputato , ut dicitur *della Zecca* , pro fabricatione novæ monetæ huius Regni , de proximo fabricandæ in hac Vrbe per dictum de Giancardo de ordine Præfatæ E. S. pro servitio Suæ Catholicæ Maiestatis , & benefi-

beneficio publico hujus Siciliae Regni; & in beneficium, & bonum ipsius Urbis, dummodo Tabula praedicta ex causa argenti praedicti nullum patiatur damnum, nec ullum utile consequatur. Ita quod fabricata quod erit moneta praedicta dictus Spectabilis de Giancardo teneatur statim illam depositare in Tabula praedicta ad nomen dictae Urbis, pro computo praedicto satisfactionis, & complementi cui debet dicta Tabula pro computo de contanti, cum conditione, quod non possint expendi nisi pro adimplendis conditionibus adjectis in partitis, & giris factis per diversas personas pro pretio reddituum subjugatorum per dictam Urbem pro computo satisfactionis praedicto, mandans etiam praefata Excellentia Sua dictis Gubernatoribus Tabulae, ut exequi debeant annuas apodixas per dictam Urbem faciendas pro causa praedicta, & hoc non obstantibus quibuscumque legibus, statutis, Regiis, & Viceregiis Pragmaticis, Capitulis, Ordinationibus, & aliis in contrarium forte dictantibus, & disponentibus, quibus omnibus, & singulis praefata Excellentia Sua ex plenitudine potestatis a legibus absoluta pro hac vice tantum dispensavit, & dispensat. Unde &c.

LITERAE SALVAGUARDIAE PRO EMPTIONE

*Oncrarii fundi, seu Caricatorii in favorem
Senatus Panbormisani.*

Anno
1651.

HILIPPUS QUARTUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIAE, &c. Serenissimus Dominus D. Joannes ab Austria Magnus Prior Castellae, & Legionis, de Consilio Status, & Gubernator Generalis omnium armorum, maritimorum Suae Catholicae Majestatis, Plenipotentarius Italiae, Vicerex, & Generalis Capitaneus in hoc Regno, Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni, ejusdem Magistro Justituario, Praesidibus Regionum Tribunalium, Judicibus Magnae Regiae Curiae, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Tribunalis Regii Patrimonii, Advocatis Fiscalibus, Magistro Secreto, & Judicibus Consistorii, S. R. C. Auditori Generali Gentis Bellicae, Capitaneo, & Praetori, Iuratis, & Iudicibus Curiae Praeturae hujus felicitis Urbis Panbormi, & praesertim Sp. Horatio Giancardo Magistro Portulano, suisque Successoribus in dicto Officio, & aliis quibuscumque in
D d d d d dicto

dicto Regno constitutis, & constituendis quocumque titulo, dignitate, officio, potestate, & titulo fungentibus, & functuris, majoribus, & minoribus, presentibus, & futuris, cui, vel quibus ipsorum presentes presentatae fuerint, & quomodolibet pervenerint, Consil. Regis, & fidelibus Regiis dilect. salut. Fra l'altri patti adjeti nel Contrat to dela venditione del Carricatore della Città di Palermo all' Illustrre Pretore, e Giurati di Essa, fatto con la R. C. nell' arti del Regio Locotenente nell' Ufficio di Protonotaro a 9. di Marzo 4. Inditione 1651. vi è il seguente cioè: in primis vulgariter loquendo pro majori, & clariori facti intelligentia, che detto Carricatore fu imposto nell' anno 1636. in questa Città di Palermo, quale al presente stà sotto la cura, & administratione di detto Spett. Oratio Giancardi, s' intenda, & sia venduto, siccome quello Sua Altezza Ser. dictis nominibus have venduto, e vende ad Esso Illustrissimo Senato per Esso, e Successori in quello in perpetuum absque spe redimendi, ut dicitur, à tutti passati, in perpetuum con potestà, & facultà, che detto Illustrissimo Senato di Essa Città di Palermo, & Successori in esso in perpetuum habbia, & habbiano di eligere, & nominare tutti li Officiali necessarii per la manutentione di esso Carricatore, cioè il Giudice, seu Assessore, Fiscale, e tutti l' altri Officiali principali così Giurisdictionali, come Ministri necessarii per la manutentione, e governo d' esso Carricatore, con il mero, e misto Imperio, & gladii potestare, & clausula abdicativa in, & circa l' administratione di detto Ufficio sopra tutti, & singoli Officiali, e Ministri, & qualsivoglia altra persona soggetta alla giurisdictione di detto Carricatore, e sopra tutte le persone suddite con amplissima remissione di foro con tutti, e singoli ragioni, lucri, & emolumenti, franchezze, immunità, gratie, prerogative, esentioni, & tutte altre, & singole authorità, & potestà spettanti al detto Carricatore, & al detto Spett. Oratio Giancardo con la clausula abdicativa, conforme hoggi l' administratione il detto Sp. Oratio Giancardo in detto Carricatore, segregandolo, e separandolo detto Carricatore di detta Città di Pal. dall' administratione, & giurisdictione di esso Spett. Oratio Giancardo, & dell' Illustr. Don Tomaso Garofalo Duca di Rebuttone, & Don Vincenzo suo Figlio, e suoi Successori con obligarsi detta Regia Corte conforme S. A. S dictis nominibus, & con il consenso, & intervento predetti in nome di S. C. M. promette, & s' obliga al detto Illustr. Senato defendere la presente venditione di detto Carricatore di qualsivoglia persona, che in futurum dasse molestia ad esso Illustr. Senato con l'intervento, & consenso predetti, promette, &

te, & s'obliga al detto Illustr. Senato, & suoi Successori assumersi à sue spese qualsivoglia lite, & questione, che insorgesse ad essa Città dalli detti, & qualsivoglia altra persona, assumendosi essa R. C. di refarcire il danno in caso, che fosse obbligata alli detti, & qualsivoglia persona, ita che detta Città sia sempre immune, & exempta di qualsivoglia molestia, & di tutto quello, che possono pretendere dette persone, l'abbiano da tentare contro la detta R. C. tantum & dumtaxat per il refarcimento dell' interesse, & non per havere alcuna di dette cose, che alla Città si concedono lettere con amplissima salva guardia in forma solita, promettendo de tuitione, & defensione detta R. C. & per essa detta S. A. S. dictis nominibus con li consensi, & interventi predetti servando indenne alla detta Città, e suoi Successori, & loro beni di tutti, & qualsivoglia danni, interessi, & spesi, che per tal causa potessero patire in qualsivoglia modo di patto. Perciò v'ordiniamo, che allo detto Illustr. Senato Palermitano, e suoi Successori in perpetuum, & in infinitum, & da quelli habenti, seu habituri, jus & causam quomodocumque, & qualitercumque debbiare, & per quos decet facciate eseguire, & osservare il sudetto preinserto patto giusta la sua serie, continenza, & tenore, lasciando, & liberamente permettendo sicome Noi anco in virtù delle presenti permettiamo che tanto esso Illustr. Senato presente, quanto li suoi Successori, & loro habenti jus, & causam in perpetuum, & infinitum possano eligere, & nominare tutti l'Officiali necessarii per la manutenzione di esso Carricatore il Giudice, seu Assessore Fiscale, & tutti altri Officiali principali così giurisdictionali, come Ministri necessarii per il governo di detto Carricatore con il mero, e misto Imperio, & omnimoda gladii potestare, & con la clausula abdicativa, in, & circa l'administratione di detto officio sopra tutti, & singoli Officiali, & Ministri, & altre qualsivoglia persone soggette alla jurisdictione di esso Carricatore, & con il plenario conoscimento delle cause di quelle così civili, come criminali, & in qualsivoglia causa, che fossero stati riconosciuti, carcerati, seu persecuti per qualsivoglia Tribunale, Magistrato, ò Corte prehemimente che fosse, così per dette cause criminali, come civili vogliamo, che statim, & incontinenti li debbiare rimettere al detto Illustr. Pretore, & suoi Successori in perpetuum una con l'informationi, che contro loro si trovassero prese, & tutti l'atti sopra ciò fatti alla dritta, & absque candelis, & di più v'incarichiamo, & à chi spetta, ordiniamo, che li debbiare eseguire, & osservare, & facciate da chi spetta eseguire, & osservare tutti, & singoli

goli prerogative, gratie, esentioni, immunità, franchezze, authorità, potestà spettanti, & pertinenti a detto Carricatore corrispondendoli, & facendoli corrispondere, & pagare, & sumministrare tutti, e singoli ragioni, lucri, & emolumenti a detto officio di Mastro Portulano spettanti, e pertinenti dell'istesso modo, che si osservavano, e si corrispondeano, e sumministravano al detto Oratio Giancardo con l'istessa clausula abdicativa, & individuale, & conforme detto Spettabile di Giancardo l'hà amministrato, stante che l'administrazione, e Governo di quello di hoggi innante resta separata, & segregata dalla jurisditione, & administrazione di detto Spettabile Giancardo, e dell'Illustre D. Tomaso Garofalo Duca di Rebuttone, e D. Vincenzo suo Figlio, e suoi Successori; e di più vi ordiniamo che directè, nec indirectè debiate impedire, ne intromettere cossì nella detta administrazione, come nel conoscimento delle cause di detti Officiali, Ministri, e Persone soggette alla Giurisdittione di detto Carricatore, ne per nessuno conto permettiate, che detto Illustre Senato, e suoi Successori, e da loro habenti, seu habituri jus, & causam siano molestati, perturbati, ne inquietati per qualsivoglia causa, titolo, hipoteca, & altri in sin hoggi contratto, ò acquistato da qualsivoglia persona per qualsivoglia causa contro detto Carricatore, e suoi effetti, introiti, & emolumenti poiche la Regia Corte si hà per detto contratto obligato assumere in se il Giudirio, & in caso di qualsivoglia pretensione si devono le parti indirizzare contro la Regia Corte per via del Consiglio Patrimoniale, dove li sarà fatto ogni complimento di Giustizia, e contro li deturbanti, disturbanti, molestanti, & inquietanti procedere a carceratione, injuntioni penali, cattura d'informationi, tutti remedii a voi benvisiti, stante che la Regia Corte hà venduto, & alienato detto Carricatore a detto Illustre Pretore, & a loro Successori, & habenti seu habituri jus, & causam da loro in infinitum, & in perpetuum con la servatione indemne, e patto di evittione, e concessione di lettere di Salvaguardia in amplissima forma, intendendosi però sempre nel modo, e forma che detto Carricatore hoggi s' administra, e tiene il Spettabile Oratio Giancardo, & è stato venduto alli detti di Garofalo, e conforme l'hanno havuto li loro Predecessori, ne in altra forma, ne in altro modo, sicome il detto Spettabile di Giancardo Mastro Portulano possiede, & administra li altri Carricatori del Regno di patto &c. e così esequirete, e farete da chi spetta inviolabilmente esequire, & osservare per quanto la Gratia di Sua

Maeità

centesimo Quinquagesimo Quinto. Ex parte Illustr. Senatus Panhormi absente Spect. de Furno, & Agliara Juratis fuit provisum quòd exequatur, & registretur. Sitajolo, & Gianguercio Magister Notarius.

LITERÆ DUCIS DE SERMONETA PROREGIS ad Senatum Panbormitanum de suspensione executionis Privilegii facti Messanensibus de extractione serici, cum adiuncta Senatus responsione ad Proregem eundem.

Anno
1664.

HILIPPUS QUARTUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Su Magestad, que Dios guarde en despacho de 5. del

Mes de Mayo proximo pasado entre otras disposiciones se sirve ordenarme, que haga intimar à V. M. la resolucion, que ha tenido por bien tomar por via del Supremo Consejo de Italia, de que se suspenda la execucion del Privilegio de la extraccion de la seda concedido ultimamente a la Ciudad de Messina sin que se haga novedad alguna de lo que se practicava antes de la concesion de dicho Privilegio hasta que oydas las partes en justicia en el mismo Supremo Consejo se provea, y determine lo que mas convenga, y en execucion de lo que, Su Magestad manda ordene à V. M. que luego, y sin interponer dilacion embie sus Procuradores, ó poderes bastantes para que aleguen, y digan su derecho con las de mas razones, que tuvieren, que representar en dicho Supremo Consejo, con apercivimiento que si en el termino de tres meses contados de la fecha desta no se presentaren, ó embiaren poderes bastantes, ó Procuradores conocidos con que le hagan los autos, y diligencias convenientes; se procedera en la causa sin otra citacion alguna, haviendose por contumacia en los estrados del Consejo, las quales citaciones parara el mismo por servicio, como si se huvieren a essa Ciudad, y se pasara a la sentencia definitiva, y a su execucion, teniendo essa intima la fuerza que se requiere, y es necesaria para el emplazamiento, que aora se haze à V. M. en toda forma, embiandome luego recivo de ella, paraque yo de cuenta a Su Magestad de como queda cumplida su Real orden, guarde Dios à V. M. muchos años. Messina 3. de Junio 1664.

El

El Duque Sermoneta? Al Senado de Palermo Die Quinto Septembris Milleſimo Sexcentefimo Sexageſimo Quarto. Ex parte Illuſtr. Senatus Panhormi abſente Spect. de Giuffrè Iurato fuit proviſum, quòd regiſtretur una cum reſponſione. D. Nicolaus Mathei Pro Magiſter Notarius.

Reſponſio autem Senatus fuit tenoris ſequentis:

ECcellentiſſimo Signore . Con la poſta giunſe a queſto Senato per mano del Conſervatore Don Franceſco Villapadiernà la lettera di Voſtra Eccellenza de 13. del corrente, con la quale ſi ſerve dirci che Sua Maeſtà , che Dio guardi , con diſpaccio de 5. de Maggio proſſimo paſſato tra l'altre diſpoſizioni ſi è ſervita ordinarle , che faceſſe intimar à queſto Senato la reſolutione che tiene per bene di prendere per via del Supremo Conſiglio d'Italia , acciò ſi ſoſpendeſſe l'eſecutione del Privilegio dell'eſtrattione della ſeta concheſſo ultimamente alla Città di Meſſina ſenza farſi novità alcuna di quello ſi praticava avanti della concheſſione di detto Privilegio , ſino che inteſe le parti in giuſtititia nel medefimo Conſiglio ſi provvedeſſe, e determinafſe ciò, che farà più conveniente , onde V. E. in eſecutione dell'ordine Reale ne intima la detta reſolutione , accioche il Senato proponga in detto Conſiglio le ſue ragioni con mandar procura, o perſona per tale effetto alla Corte , e comanda di tralmetterſe la ricevo per darne conto a Sua Maeſtà del compimento del Real ſuo ordine. E però dobbiamo rendere à V. E. le grazie che più vive poſſano derivare dall'animi noſtri , reſtandole ciaſcheduno di Noi con infinite obligationi , conoſcendo il buon eſiſto , e la conſervatione di coſa di tanta premura di queſta Città, e del Regno dalla prudentiſſima direzione che V. E. è ſtata ſervita darle , non eſſendo ſtato ordinario il conſuolo , che tutti in queſta Città habbiamo havuto per queſta Regia determinatione di Sua Cattolica Maeſtà , e per l'avviſo che à V. E. è piaciuto con tanta humanità darci ; guardi Noſtro Signore l'Eccellentiſſima perſona di V.E. come per il ſervitio di Sua Maeſtà habbiamo biſogno , e deſideriamo. Palermo li 20. Giugno 1664.

*EPISTOLA AD PRÆTOREM, ET JURATOS URBIS,
qua sacra Majestas gratias agit pro donativo XX.
millium aureorum, & lypsanotheca Divæ Rosalia.*

Anno
1665.

PHILIPPUS QUARTUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magnificos fieles, y amados nuestros Prator, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo, el Duque de Sermoneta me ha dado quenta del donativo gracioso de veinte y tres mil escudos, que me haveis hecho inclusa una Alaja de devocion de S. Rosolea de gasto de tres mil, y el buen animo conque os mostrais de servirme en todas ocasiones: tambien he recibido vuestras cartas de 25. de Septiembre del año proximo pasado havendo la misma relacion y enviando letra de dichos veinte mil escudos. Y porque de todo se reconoce la atencion, y fineca que mostrais en quanto se ofrece de mi mayor servicio, lo que no es nuevo en vuestra fidelidad, y el amor, que teneis; os doy las gracias, que merecis por lo que os haveis mostrado quedando cierto que en todas las ocurrencias, que huviere manifestareis el mismo celo, y buen exemplar para que otros os imiten De Madrid à 25. de Hebrero 1665. Yo el Rey. Vidit Oca R. Vidit della Torre R. Vidit Corre R. Vidit de Moracone R. Vidit Gavaratus R. Coloma Secretarius.

*EPISTOLA REGIA AD PROREGEM DUCEM
de Alburqueque de Panbormitani Senatus firmandis prerogativis,
quoad cœremonias ipsi tribui solitas in Missis solemnibus,
& declaratione suspicionis Ministri, qui opposi-
tum attentare presumpserat.*

Anno
1666.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. ET MARIA ANNA REGINA GUBERNATRIX Ill. Duque de Alburqueque la Ciudad de Palermo en Carta de 21. de Junio deste Año me da quenta que es costumbre antiquissima quando los Virreys assisten à las Missas sollemnes con el Baronage, Tribunales, y Senado de la Ciudad, que despues que el Presbitero asistente va à dar la paz al Virrey el Mazero

Mazero del Senado acude a acompañar el Subdiacono previnido para darla al Senado , y con otros tres Subdiacones la reciben a un tiempo Senado , Baronage , y Tribunales , y que la Dominica de Pentecostes interviniendo en la Catedral el Duque de Sermoneta Virrey , los Barones , Senado , y Tribunales ; procuró alterar al Senado su antigua costumbre D. Placido Dayno - to Abogado Fiscal de la Gran Corte en el concurso de mucha gente con palabras altas poco combenientes a la reverenzia devida al lugar sagrado , y modestia de tal Ministro , y empezó a reprehender al Mazero por lo que havia observado , y que habiendo acudido al Virrey pidiendole mantubieffe a la Ciudad en su observancia antigua , dando por sospechoso a dicho Abogado Fiscal ; no les respondió con la satisfacion que desleaban , y me supplican tenga por bien dar sobre todo las ordenes mas oportunas , y por sospechoso , y recusado al dicho D. Placido en quanto tocare al Senado ; y considerado lo que la Ciudad representa en los memoriales , que ha dado en su nombre el Dottor D. Francisco Vetrano , y lo que me ha participado en la materia el Duque de Sarmoneta en carta de 29. de Junio , habiendo sobre todo consultado este mi Supremo Consejo ; he resuelto que en esta cerimonia de la paz hagais observar lo que siempre se huviere estilado en acompañar el Mazero , y disponiendo que salgan , y se dividan a un tiempo los ministros que la han de dar , y que esperen los unos a los otros para llegar a darla , de modo que a la par con toda igualdad la recivan Tribunales , Baronage , y Ciudad , y respeto de que ay alguna variacion en lo que viene informado a las quejas del Senado sobre el modo que tuvo D. Placido Daynoto en esta ocasion , que os informeis de los ministros que os pareciere de lo mas puntual , y cierto , que pasó , y me avisays de lo que averiguareis ; en cuya conformidad os encargo , y mando lo executeys todo paraque con entera noticia mande lo que combenga , en lo que mira a la recusacion de D. Placido , que pide la Ciudad probeereis que los ministros señalados en las Ordenes , y Cedula que ablan de recusaciones de los Abogados Fiscales , conozcan desta determinandola por los terminos de derecho , y conforme las Pragmaticas , Constitutiones , y Ordenes Reales de esse Reyno , y en lugar de los luezes que faltaren , ò fueren sospechosos nombrareis otros , que no lo sean a las partes : que por ser conforme a justicia , y que la Ciudad reciva en todo la satisfacion que merece , yo os encargo se la deis con todo consuelo . De Madrid a 3. de Diziembre de 1666. Yo la Reyna. executada en Paler. a 22. de Abril 1667.

Ffffff

LITE-

LITERÆ REGIÆ AD PROREGEM DUCEM DE SERMONETA de arbitraria Senatus Potestate quoad visitationes ab ipso faciendas, & de ratione habenda Titulorum Regni à Proregibus, & Proreginis.

Anno
1667.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. ET MARIA ANNA REGINA GUBERNATRIX. Vicerex, & Generalis Capitaneus in hoc Sicilia Regno, Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustituario, Præsidibus Reg. Trib. Iudicibus Magnæ Regiæ Curiæ, Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Iudicibus Conf. S. R. C. Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demum dicti Regni Officialibus majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris, cui vel quibus ipsorum præsentibus præsentatæ fuerint Conf. & Fidel. Reg. dil. sal. la S. C. Real Maestà del Rè Nostro Signore, che Dio guardi, e la Regina Madre Governatrice con sue Regie Lettere ordina quel che siegue. El Rey, y la Reyna Gobernadora. Ill. Duque de Sermoneta Primo Gentil hombre de la Camera, Virrey, Lugarteniente, y Capitan General del Reyno de Sicilia. Hanse recebido dos cartas vuestras de 6. y 7. de Henero de este año en que referis por menor la forma que haveis guardado el tiempo de vuestro Gobierno en Sicilia executando las ordenes que teneis en materia de trattamiento a los Titulos de dicho Reyno, y la Duquesa vuestra Muger ponderandolo con ocasion de haver mostrado sentimiento el Prencipe di Butera de quando fue a Palermo, a assistiros a las exequias del Rey mi Señor (que está en gloria) y aclamacion del Rey nii Hijo le recibisteis en pié en la visita que os hizo de obsequio, y que le procurasteis satisfacer con las ordenes, que ay en la materia; que el proprio estilo tubo la Duquesa vuestra Muger en la visita, que le hicieron el Principes de Butera, y Pietra Pertia, el Marques de Irache, y otros, que siendo esta novedad que se opone a las ultimas ordenes, que remitís el Rey mi Señor sus fechas de 23. de Ottobre 1637. os ha parecido de vuestra obligacion darme quenta de todos para que yo refuelva lo que fuere servida; tambien dezis, que al de Butera fue a visitar la Ciudad de Palermo en forma de Senado, de que monstraron sentimiento los de mas titulos por ser novedad nunca

nunca introducida, ni establecida en el Reyno, y embiays copia del memorial que os dio el Principe de la Travia en esto particular, y que haviendole remitido al Tribunal del Patrimonio os Consulto pussesetis todos los papeles en mis manos para que yo resolviesse lo que fuesse mas combeniente, y entre tante reprehendisseis al Senado haver usado semejante novedad sin lizenzia vuestra lo qual hicisteis ordenandole se abstenga de semejantes visitas hasta ver la determinacion que yo mandare: tambien al Principe di Butera me ha escrito lo que passò en esta materia, y vislo todo ha parecido advertiros en el caso de haver recibido al Principe de Butera en piè, que pudisteis haverle dado silla y mas en funcion de semejante calidad sinque esto alterasse lo que en las ordenes està dispuesto pues por ellas non se prohibe para grandes, ni titulos que no lo son, y así he resuelto en este punto, que guardéis las ordenes que repetidamente se han dado de no haver diferencia entre grandes y titulos que no lo son, y que en los casos que adelante se ofrecieren, os apliqueis a la mayor satisfacion de la Nobleza ampliando antes el favor que limitandole segun os pareciere como se puede prometer de vuestra atencion, y celo. y de los que os succedieren en esse cargo: en quanto a haver recibido vuestra Muger en piè al Principe di Butera, el de Pietra Percia, y Marques de Irache ha parecido debiera haver obrado lo que a vos se advierte, y así ha resuelto ordenaros que en lo adelante esté la Duquesa, y de mas Virreynas con esta atencion: en el ultimo punto de vuestra carta sobre haver visitado al Principe de Butera el Senado de Palermo por cuya causa le reprehendisteis, tendreis entendido que esta accion de mera voluntad que non se le deve prohibir la execute conforme le pareciere, por la qual se pudo excusar la reprehension, pues no havia faltado a su obligacion, y así he resuelto hagais entender a la Ciudad que se deja a su arbitrio visitar, o no, a qualquiera titulo del Reyno, (sea grande, ò no) sin quedar por esto obligado a visitar a los que no quisiere aunque sean grandes, y al Tribunal del Patrimonio que no consultò bien en la reprehension al Senado, y que en lo adelante esté con toda atencion en las propuestas que os hiciere en esta conformidad os encargo, y mando lo executeis todo en lo venidero evitando en quanto se pueda quejas de la Nobleza que así combiene y que se note esta mi resolucion para que se tenga presente, y observe en las ocasiones de Madrid à 22. de Julio 1656. Yo la Reyna con rubrica del Presidente. Coloma Secretarius. Vidit Gallati R. Vidit de la Torre R. Vidit Torre R.

re R. Vidit Capoblancus R. Vidit Velasco. Præsentata Panhormi Die Decimo Ianuarii Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Septimo, & mandat Excellentia Sua, quòd Spect. Reg. Consiliarius Conservator Regii Patrimonii recognoscat, & referat. D. Carolus Merendino pro - Magister Notarius. Ab eodem factis recognitione, & relatione prædictis S. E. mandat, quòd fiant exequutoria. Hoyo Conservator. Perciò in esecuzione di quanto la prefata Maestà Sua ordina, e osservatione della nostra inserta provvisà; vi dicimo, & ordinamo, & a chi spetta incarichiamo, che vogliate, e debbiat esequire, & osservare da cui si deve esequire, & osservare le preinserte Regie lettere secondo la loro ferie, continenza, & tenore per quanto la gratia di Sua Maestà tenete cara. Dat. Panhormi Die Duodecimo Ianuarii Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Septimo. El Duque. Dominus Vicerex & Generalis Capitaneus mandavit mihi D. Carolo Merendino pro Magistro Notario. Relata per Spect. de Hoyo Conservatorem &c.

AD PRÆTOREM, ET JURATOS URBIS

Epistola Regia, qua Senatui huic zelus commendatur in periculis belli imminentis.

Anno
1667.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. ET MARIA ANNA REGINA GUBERNATRIX. Magnificos, fieles, y amados nuestros. Con pretexto de diferentes derechos, que el Rey Christianísimo supone tener la Reyna Christianísima su muger a algunos Estados del Pais bajo, ha determinado seguir esta pretension por las armas, valiendose de derechos insubistentes, y sin haver propuesto sus pretensiones, y pedido la satisfacion antes de pasar a la violencia contra todo derecho Divino, Natural, y Politico, y hallandose a este fin con numeroso Exercito dispuesto a entrar por aquellos Países, y con poderosa armada, es oy mas preciso que ese Reyno, y los de mas de la Monarquia se prevengan de todo lo necesario para una justa defensa, en caso que sean imbadidos: a cuyo efecto ordeno al Duque de Alburquerque que haga diversas prebenciones para mayor seguridad de ese Reyno, en lo qual forzosamente tendra gasto extraordinario grande, y necesitara de muchas asistencias;

cias; Todo lo qual he querido participar a esa feliz Ciudad, paraque entendida la nueva ocasion, que se ofrece de tanto empeño, y gasto, acuda en lo que permitiere su estado. Y quedo con entera confianza que siendo su demostracion a proporcion de la fineca, y exemplo, que en todas ocasiones he experimentado, ha de aliviar mucho el cuydado de hallarse mi hazienda tan exauista en este frangente, de que quedare con particular memoria para lo que se ofreciere de vuestro alivio, y comodidad. De Madrid a 25. de Junio de 1657. Yo la Reyna. Vedit Gallara Reg. Vedit Torre Reg. Vedit Capoblanco Reg. Vedit Oca Reg. Vedit de la Torre Reg. Vedit Velasco Reg. Coloma Secr.

A los magnificos, fieles, y amados nuestros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

AD HANC REGINÆ SIGNIFICATIONEM QUALIS,
*et quanta fuerit Panbormitani Senatus promptitudo ex
 literis colligitur Proregis ad Regiam datis Maje-
 statem, quas hic adnectimus, te-
 noris sequentis.*

S E Ñ O R A

EN cartas de la fecha de esta, doy cuenta a V. M. por los Consejos de Estados, y Italia del servicio, que ha hecho a V. M. el Senado de esta feliz Ciudad de Treinta mil escudos para socorro de las necesidades presentes, en que ha llegado a todo el posible de su facultad, y medios, y haviendo entendido, que por el de su Agente en esa Corte se pondra a los Reales Pies de V. M. esta demostracion, me ha parecido acompañar la expresion, que hiciere el Senado con esta mia, repitiendo a V. M. como lo hago en los despachos zitados el zelo, y amor con que ha obrado este Senado, en la ocasion presente, teniendole como tambien refiero a V. M. por digno, y benemerito, de que V. M. le faborezca, dandose por muy servida de su afecto al mayor servicio de V. M. a que justamente deven corresponderle la estimacion, y gracias que mereze, y yo suplico a V. M. mande darle, paraque biendose faborecido de su grandeza, se alienten los animos del Pretor, y los Jurados a continuar otros empleos en servicio de la Corona del Rey nuestro Señor guarde Dios la Catolica

Gggggg

lica Real Persona de V. M. como la Christiandad ha menester . Palermo 20. de Settiembre de 1667. El Duque de Alburqueque . A là Reyna n uestra Señora .

*EPISTOLA REGIA AD PRÆTOREM , ET JURATOS
Urbis , qua zelus , vigilantia , cura , & munifica Pa-
nornitani Senatus largitas in Regis obsequium
celebrantur .*

Anno
1674.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM , ET SICILIÆ , &c. ET
MARIA ANNA REGINA GUBERNATRIX.
Spectables , Magnificos , fieles , y amados nue-
stros Pretor , y Jurados de nuestra feliz Ciudad
de Palermo . Con datas de 22. y 27. de Julio
de este año , se han recibido dos cartas del Pre-
tor de esa mi feliz Ciudad , manifestando el çelo , vigilancia , y
cuidado con que ese Senado , y el asisten a quanto es del Real
servicio , haviendolo continuado con toda fineza en la occasion
de los incidentes presentes de Mecina , y que no obstante la estre-
cheza del tiempo , havia contribuido ese Senado con treinta mil
escudos , que puso a disposicion del Marques de Vayona , y ha-
viendo visto el gran çelo , y cuidado con que haveis obrado cor-
respondiendo a mi confianza , y a vuestras obligaciones , he que-
rido manifestaros mi gratitud , esperando continuareis co la mis-
ma fineza , y a adelante , lo qual tendrè muy presente para on-
raros , y favoreceros en las ocasiones , que se ofrecieren de vuestro
alivio , y combeniencia . De Madrid 28. de Oçtubre de 1674.
Yo la Reyna . Vidit Denti R. Vidit Carrillo R. Vidit Gaeta R.
Vidit Monge R. Vidit Valenzuela Conf. Carate Secretarius.

A los Spectables , Magnificos , fieles , y amados nuestros ,
Pretor , y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo .

EPI-

EPISTOLA ALTERA REGIA AD PRÆTOREM,
*et Juratos Urbis repetitis gratiis, gratique animi expres-
 sionibus onusta pro fidelitate, et obsequio erga
 Regem Senatus Panbormitani.*

Anno
1674.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. ET
 MARIA ANNA REGINA GUBERNATRIX.

Spectables, Magnificos, fieles, y amados nue-
 stros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad
 de Palermo. Aunque con despacho de 28. de
 Octubre pasado os manifestè mi gratitud, y
 estimacion por la noticia, que tube, de que
 pusisteis treinta mil escudos a disposicion del Marques de Vayo-
 na, para las occurrencias de Mecina, haviendo de nuevo enten-
 dido la promptitud, y afecto con que adelantais vuestras demon-
 straciones tan en beneficio de la causa publica, y del Real ser-
 vicio, he tenido por bien volver a repetiros las gracias con rei-
 teradas expresiones de mi expecial aprecio, asegurandoos estoi
 con toda confianza de que en la menor edad del Rey mi hijo se
 ha de dever a vuestra fineza la Reducion de Mecina, y asi os
 encargo. que continueis en cooporar a ello como lo espero de
 la fidelidad, y amor de tales Vassallos, que con tanto celo, y
 exemplo acuden a todo lo que se ofrece, lo qual tendrè muy
 presente para corresponder a Vuestros grandes Merecimientos,
 con efectos propios de mi Real agrado como lo experimentareis
 en quanto ocurriere de Vuestro consuelo, satisfaccion, y com-
 beniencia. De Madrid a 21. de Noviembre de 1674. Yo la Rey-
 na. Vidit Denti R. Vidit Gaeta R. Vidit Monge R. Vidit Valen-
 zuola Conf. Carate Secretarius. A los Magnificos, fieles, y ama-
 dos nuestros Pretor, y Jurados del Senado de nuestra feliz Ciu-
 dad de Palermo en nuestro Reyno de Sicilia.

*PRÆCONIUM , SIVE BANNUM CIRCA STATUTAM
Erectionem Monetaria Officine , & venditionem
munerum monetalium.*

*Die Undecimo Februarii Decime Quartæ Indictionis Millesimo
Sexcentesimo Septuagesimo Sexto.*

Nobilis *Matthæus Perino quondam Dimitrii publicus Præco hujus
felicitis Urbis Panbormi , retulit se de mandato , quo infra publi-
casse infra scriptum Tamnum per loca solita cum tubicinis Regiis. Un-
de &c.*

PErche S. E. havendo riguardo al beneficio di questo Regno ,
ed al particolare decoro di questa fedelissima Città per la
sua incomparabile finezza , & attenzione , che sempre hà mostra-
to nel Real servizio di Sua Maestà (che Dio guardi) e precise in
questi presenti frangenti della ribellione della Città di Messina ,
essendosi esibita prontissima per servizio della prefata Maestà , a
sviscerarsi il proprio sangue , e delli suoi Cittadini ; hà risoluto
si debba eriggere , e fundare in questa medesima Città una nuo-
va casa , nella quale si debbano , e possono coniare , e stampa-
re monete d'Argento , nella cui conformità l'hà incaricato all'Il-
lustri Configlieri Patrimoniali , che commorano in questa Città
con suo Biglietto delli 28. Gennaro passato , che per tal effetto
si dovesse prevenire luogo opportuno , nel quale si potesse co-
niare , e stampare le sudette monete , e che pure si vendessero
l' officii che nella stampa sudetta sono necessarij , come sono Mae-
stro di Zecca , Maestro di Prova , Maestro Credenzero , due offi-
cii di Credenzieri , Maestro di Cugni , e tutti altri officii a detta
opera attinenti , con tutti li Privilegii , authorità , potestà , giu-
risdittioni , esentioni , prerogative , & altri alli medesimi spet-
tanti nella conformità stessa , che furono ultimamente venduti al-
le persone per la Zecca della Città di Messina , e dalli Compra-
tori amministrati , del che ne viene a resultar segnalatissimo be-
neficio , e riguardevole encomio a questa Città. Per tanto in vir-
tù del presente Bando d'ordine di S. E. si notifica , & intima a
tutte , e qualsivoglia persone , che havessero volontà di compra-
re li sudetti officii , e qualsivoglia d'essi tanto per una , quanto
per più vite , ò in perpetuo , habbiano , e debbiano comparire ,
ò far comparire nella Sala del Tribunale del R. P. in questo Sa-
cro

cro Regio Palazzo sotto li 20. del presente mese di Febraro ad hore 16. ò in altra giornata designanda per l'Illustri Consiglieri Patrimoniali sudetti, e facciano le loro offerte in scriptis, che nella stessa li sudetti officii si liberiranno alli più offerenti in beneficio, & utilità della R. C. Unde &c. P. S. P. V. Bellacera Syndicus. Promulgetur Ramondetta F. P.

EPISTOLA, QUA REX SESE PANORMITANI

*Senatus fidelibus obsequiis devinctum proficitur,
gratiquè animi argumenta pollicetur,
ubi sese occasio dederit.*

Anno
1676.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Ma-

gnificos, fieles, y amados nuestros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo. Hase recevido vuestra carta de 23. de Octubre proximo pasado, en que referis la vigilancia, que pusisteis en la defensa de esa Ciudad por haveros llegado noticia el dia 14. de Julio de que se havian descubierto algunas Velas de Francia cerca de esas costas, con cuya ocasion ponderais vuestro singular afecto a mi servicio haciendo particulares expresiones de el con esperanza de que mostrare mi Real gratitud, y oirè las suplicas, que de vuestra parte se exiviran por el Maestro Fray Iuan Voca de foco de la Orden de Predicadores Ciudadano, Noble, y Hermano de uno de vuestros Senadores. Y visto lo que representais, y teniendo muy presentes las afectuosas demonstraciones con que esa mi Fidelissima Ciudad, y publico, se ha señalado siempre en el cumplimiento de su obligacion, y las que ha continuado con nueba, y exemplar fineza en los incidentes, que ocurren de Mecina, he resuelto deciros la satisfacion con que me hallo de vuestro buen celo, lealtad, y amor, asegurandoos manifestare en quanto os tocare lo mucho que atiendo a favoreceros, creyendo muy bien de vuestra innata fidelidad, proseguireis los efectos de ella en todo lo que fuere de mi Real servicio, con la misma voluntad, y atencion que hasta aqui. De Aranjuez a 27. de Abril de 1676. Yo el Rey. Vidit Denti R. Vidit Monge R. Vidit Torre R. Vidit Gaeta R. Vidit Angulo Secretarius. A los Magnificos, fieles, y amados nuestros Pretor, y Senado de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

H h h h h

EPI-

EPISTOLA, QUÆ REX FIDELISSIMÆ CIVITATIS PANORMITANÆ pro acceptis ad belli robur novis tributis officiosissime gratias habet novas, & repetitas.

Anno
1676.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magnificos, fieles, y Amados nuestros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo. En carta de 18. de Henero, que se ha recebido vuestra, decis, que haviendo os insinuado el Marques de Villafranca, la ocasion, que se ofrecia de estrechar a Mecina por mar, y tierra, y que para executar lo necesitaba de algun dinero, resolvisteis, (viendo que en la Thesoreria havia veinte mil escudos de la Ciudad para sus gastos) se pudiesen en poder del Tribunal desse mi Real Patrimonio, estimando por lo mas preciso asistir a la necesidad del Exercito, y asegurando al Virrey, os valdriais para continuarle otro socorro de separar el assignamiento, que os fuesse possible, con otras expresiones particulares de vuestro singular amor, y celo, y haviendo visto la fineza, con que obrasteis, haciendo el socorro, que expresais para las necesidades de esta guerra, y lo que siempre se señala esta mi Fidelissima Ciudad en asistir a mi servicio con exemplar afecto, os doy las gracias por esta nueva demonstracion, asegurandoos la tendre muy presente, paraque en las ocasiones, que se ofrecieren de vuestro alivio, y conveniencia experimenteis los efectos de mi Real gratitud. De Aranjuez a 12. de Mayo de 1676. Yo el Rey. Vidit Denti R. Vidit Montge R. Vidit Torre R. Vidit Gaeta R. Angulo Sectetarius. A los Magnificos, fieles, y amados nuestros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

EPISTOLA, QUA REX ADOLESCENTIOR FACTUS,

*Regniq; habenas primò suscipiens gratanter excipit
Fidelissimę Civitatis Panormitanę plausus,
& gaudia.*

Anno
1676.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Spe-
ctabiles, Magnificos, fieles, y amados nue-
stros Pretor, y Jurados de mi feliz Ciudad de
Palermo. Reciviose vuestra carta de 18. de Enero
proximo passado, en que ponderais el afecto con
que esse Senado, y publico ha celebrado la no-
ticia de la salida de mi menor hedad, y entrada en el gobier-
no de mis Reynos, y hallandome con entera satisfacion de vue-
stro zelo, y del que habrá mostrado con este motivo essa mi Fi-
delissima Ciudad. He querido manifestaros el agrado, y acepta-
cion, que me han merecido vuestras exiviciones, asegurandoos
tendrè muy presente en mi Real memoria, esta demonstracion
de vuestra lealtad, y amor, y la fineza con que os señalais siem-
pre en mi Real servicio para favoreceros en quanto se offriere
con effectos correspondientes a vuestros muchos merecimientos.
De Aranjuez a 12. de Mayo de 1676. Yo el Rey. Vidit Dent
R. Vidit Monge R. Vidit Torre R. Vidit Gaeta R. Angulo Se-
cretarius. A los Magnificos, fieles, y amados nuestros Pretor,
y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

EPISTOLA REGIS AD SENATUM PANORMITANUM

*Regio nominè signitari mandans Civibus Panormitanis Re-
giam gratitudinem ob fidelitatem ab eis exhibitam
occasione belli inter inimicas classes circa
mare Panormitanum.*

Anno
1676.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Ma-
gnificos, fieles, y amados nuestros Pretor, y
Senado de mi feliz Ciudad de Palermo. El
Marques de Villafranca me ha dado quenta
del grande amor, y affecto, que mostrò essa
Ciudad el dia 1. de Junio con motivo de ha-
verse

verle descubierto en essa Cercania la Armada, y Galeras de Francia, continuandole muy particularmente el dia que combatiieron las Armadas con la del Enemigo, y haviendome devido particular gratitud las affectuosas demonstraciones de essa Ciudad; os doy las gracias, que tan justamente mereze vuestro affecto, encargandoos hagais por vuestra parte la mas vivas expresiones a este publico de la benignidad, con que he oydo, y agradecido las demostraciones de su lealtad, y fineza, que en esta (como en las de mas ocasiones) han continuado manifestando, y dando a conocer el amor, y fiel animo, con que respettan, y aplauden mi Real nombre, y dominio. De Madrid. a 20. Julio 1676. Yo el Rey. Vidit Denti R. Vidit Gaeta R. Vidit Torre R. Vidit Monge R. Angulo Secretarius. A los Magnificos, fieles, y amados nuestros, Pretor, y Senado de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

EPISTOLA REGIA GRATI, PROMPTIQUE ANIMI

Officiis. plena erga Senatum Panormitanum.

Anno
1676.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIAE, &c. Magnificos, fieles, y amados nuestros, Pretor, y Jurados de mi feliz Ciudad de Palermo. Hase recibido vuestra carta de dos de Octubre de este año, en que continuais las representaciones, que me haveis hecho, y a mis Virreyes Marqueses de Villafranca, y Castel Rodrigo del estado, en que se hallava essa Ciudad con los incidentes de la rebelion de Mecina, y angustia, que os motivaba la necesidad, que se padece assi de dinero, como de Armas, y otras cosas militares para hacer la devida resistencia al Enemigo en qualquier atentado, que pudiesse executar, ponderando quan arruynadas se hallan las murallas de la Ciudad, y irregulares Valuartes della, necessitando de muchos reparos, Cavalleria, y Infanteria veterana, y promptas assistencias; como tambien que mande lo combeniente, a fin que en ausencia del Virrey, y Capitan General, o otro Ministro superior en essa Ciudad se encargue el Gobierno de ella al Pretor, paraque estando a su orden los cavos, y oficiales militares se eviten los inconvenientes, que

que de lo contrario podran seguirse ; manifestandome en todo generalmente el grande amor , y çelo , conque essa Ciudad , y Publico ha atendido , y atiende a quanto es de mi Real servicio , suplicandome mande dar la providencia que en estos puntos conviene , y solicitais con vivas expresiones de quanto importa su mas breve execucion : y reconociendo que los particulares meritos , y circunstancias , que concurren a favor de essa mi feliz Ciudad son dignos de mi Real atencion ; he querido manifestaros (como lo hago) la singular propension , que me deve quanto le toca , y en esta conformidad quedo mirando sobre todos los puntos , que expresais en la carta referida con singular circumspeccion , y con toda gratitud , y confianza al gran çelo , y atencion , que en todas ocasiones se experimenta de vuestra fineza a que atendrè siempre con toda Venevolencia , quedando con muy prompto animo , de que se os subministre lo que solicitais por vuestra justificada representacion , que se executarà en la mejor forma posible , y quanto fuere de vuestra mayor satisfaccion , y alivio , en cuya conformidad se embiaran las ordenes precisas , y combenientes al logro de todo lo referido , hallandome en lo tocante a los de mas puntos de las de mas pretensiones Vuestras con particular atencion a la fidelidad , y çelo de mi mayor servicio , con que concurre essa mi feliz Ciudad a el , para tomar en todo la deliberacion mas propicia , como lo tienen grangeado vuestros meritos , y experimentada lealtad digna de mi Real aprobacion , y gratitud. De Madrid a 25. de Diciembre de 1676. Yo el Rey. Vidit Torre R. Vidit Denti R. Vidit Gaeta R. Vidit de Clericis R. Angulo Secretarius. A los Magnificos , fieles , y amados nuestros Pretor , y Jurados del Senado de mi feliz Ciudad de Palermo.

REGIÆ LITERÆ DISPONENTES NEMINEM EXIMI
à Novis Gabellis contribuendis.

Anno
1677.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Vicerex; & Generalis Capitaneus in hoc Siciliæ Regno, Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus Regni ejusdem, Magistro Justituario, Præsidentibus Regionum Tribunalium, Judicibus M. R. C. Magistris Rationalibus, Thesaurario, & Conservatori Regii Patrimonii, Advocatis quoque, & Procuratoribus Fiscalibus, cæterisque demùm dicti Regni Officialibus majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris, cui, vel quibus ipsorum præsentis præsentatæ fuerint Consiliariis Regiis fidelibus dilectis salutem. La Sacra Cattolica Real Maestà del Rè nostro Signore (che Dio guardi) con sue Regie lettere hà ordinato quel che siegue:

EL REY &c. Illustré Marques de Villafranca, Primo Gentilhombre de la Camera, mi Virrey Lugarteniente, y Capitan General del Reyno de Sicilia. Por parte de Fray Iuan Boca de fuego del Orden de Predicadores, se me dio en nombre de essa mi feliz Ciudad de Palermo sobre la contribucion de sus gabelas, y abusos introducidos en contrabencion de lo dispuesto en ellas, un memorial impreso, cuyo tenor es como se sigue. Señor. El Padre Maestro Fray Iuan Boca de fuego de la Orden de Predicadores, Calificador, y Consultor de la Santa Inquisicion del Reyno de Sicilia, embiado, y residente en esta Corte de la Fidelissima, y muy leal Ciudad de Palermo, Cabeça de aquel Reyno, y su Procurador General en su nombre, y de la Real Depuracion de las nuevas Gabelas, puesto a los Reales pies de Vuestra Magestad dize, que haviendose experimentado por el Pueblo, y de mas vezinos de la Ciudad la singular combeniencia, que se les seguia de la contribucion de Gabelas por estar en ellas situada la paga de las subjugaciones, censos, y demas deudas, que deve la Ciudad, y ser lo mas de sus acrehedores, subjugatarios, ò censualistas diferentes Combentos de Religiosos, y Religiosas, Eclesiasticos, Minores, Viudas, Hospitales, Obras Pias, y la mayor parte de la Nobleza de la Ciudad, y Reyno, que cobrando con puntualidad sus rentas subministran inmediatamente a los Gremios, y Maestranzas el sustento, dandole en que exercer

cer sus oficios, y conque poder vivir, de que resulta unicamente el tranquilo estado, y conservacion de las Republicas: con este conocimiento el año pasado de 1648. a 21. de Julio gobernando aquel Reyno el Virrey Cardinal Tribulcio, pidieron los Capitanes de los quatro Cuarteles de los Nobles, y que tienen rentas en ella, Pueblo, y Gremios de la Ciudad por su memorial se formase junta de Diputados para la nueva imposicion de Gabelas, y disposicion de medios, y arbitrios, que combiniese, y que se diese licencia al Senado de nombrar para ello al Pretor, dos Jurados Ciudadanos, Padre Preposito de los Theatinos de la Calza blanca, Padre Prior de Santa Theresa de Carmelitas Descalzos, Padre Prior de San Nicolas de Tolentino de Augustinos Recoletos, y Padre Guardian de Capucinos. Conseguida la licencia, y notificado, y executado por el Senado este decreto, y hecha en su conformidad a 23. del dicho mes la eleccion de Diputados en los dichos, juntaronse a dos de Agosto siguiente, y discurrieron, y resolvieron la nueva imposicion de Gabelas, que juzgaron necesaria para el alivio de las necessidades de la Ciudad, y para tener efecto lo dispuesto en la junta; combocose el día 29. publico Consejo en su Palacio, y de comun parecer de los Nobles, Consules, y Consejeros de los Gremios, Ciudadanos honrados, Naciones, y demas moradores de la Ciudad, y en nombre de todos de su Sindaco; quedaron asentadas a pagarse desde primero de Setiembre proximo de dicho año diferentes Gabelas, con qualidad, que de su contribucion, y paga no se escusase en ningun tiempo persona alguna por mas exempta, y privilegiada que fuese, aunque Real, y descendiente de la Sangre Real, ò Imperial, ò sus Virreyes en conformidad del acto Vicerregio del mismo día 29. sujetandose a ella por el motivo del servicio de Dios, y de Vuestra Magestad, y de la publica, y general utilidad el estado Ecclesiastico por consentimiento, que dieron por escrito el Cabildo, y Clero de la Cattedral a dos del dicho mes de Agosto, el de la Capilla Real a 27. los Ecclesiasticos Regulares, y Combentuales a diez, con que entre lo Diputados huviesse siempre tres personas Ecclesiasticas, la una Seglar, y las dos Regulares, y de estas un Vnere, y otra Capilla, ò a lo menos dos Ecclesiasticos, uno Seglar, y otro Regular de eleccion del Virrey: los Clerigos Seglares, y Parocho el mismo día veinte, y nueve del dicho con expresa clausula, y condicion se entendiesse para evitar las censuras, precediendo licencia de la Sede Apostolica, y que en caso, que por qualquier persona Ra-

na Religiosa , ò Seglar de qualquier grado , puesto ; ò dignidad que fuesse , se pretendiesse , y conseguiesse exempcion alguna en todo , ò en parte de dichas Gabelas , se huviesse de conceder la misma al estado Ecclesiastico , y quedarse en la inmunidad , que ante , y que por derecho Divino le compete . Y porque era preciso , que la cobrança , administracion , y disposicion de lo procedido de dichas Gabelas , y demas arbitrios corriessse por la direccion de Sugetos de señalada virtud , zelo , y conciencia se erigio por el mismo Consejo una Deputacion , ò junta de siete Ministros , y Deputados , que fueron el Pretor , y el Jurado Prior , ò Priolo de la Ciudad , y los que fuesen adelante , un Cavallero , y un Gentilhombre , naturales de la misma , subjugar-tarios , y enteresados , un Canonigo de la Catedral por parte de los Ecclesiasticos Seglares , y por la de los Regulares , otro Ecclesiastico , y un de los Curas de la Ciudad , que conoziesssen de los casos , y cosas pertenecientes a las Gabelas , sus arrendamientos , y dependencias con jurisdiccion privativa , distinta , y separada de la del Sinado , è inbivicion a los de mas Tribunales de aquel Reyno , como de todo hubo acto Viceregio a dos de Octubre siguiente . Confirmose la determinacion de este Consejo , por el Virrey Cardenal a 31. del mismo mes , y año , y por el Rey nuestro Señor (que està en Gloria) por via de este Sacro Supremo Consejo de Italia en dos cedulas su fecha ambas de cinco de Noviembre 1649. executoriadas en aquel Reyno a 8. de Marzo 1650. que son las siguientes :

PHILIPPUS , &c. Don Joannes ab Austria , Magnus Prior Regni Castellæ , & Legionis , Gubernator Generalis omnium Ar-morum Maritimorum , S. C. M. Plenipotentarius Italiæ , Vicerex , & Generalis Capitaneus in hoc Sicilia Regno . Illustribus , Spe-ctabilibus , Magnificis , & Nobilibus Regni ejusdem , Magistro Justituario , Præsidibus Regionum Tribunalium , Iudicibus M. R. C. Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii Pa-trimonia , Advocatis quoque Procuratoribus Fiscalibus , cæterisque demùm dicti Regni Officialibus majoribus , & minoribus , cui , vel quibus ipsorum præsentatæ fuerint Consiliariis , & fidelibus Regiis dilectis salutem . La Maestà del Rè nostro Signo-re con sue Reali lettere hà comandato quel che siegue :

D. Iuan de Austria mi Hijo , Governador General de todas mis Armas maritimas , mi Virrey , Lugarteniente , y Capitan General en el Reyno de Sicilia . El Doctór D. Pedro Curti me ha presentado en nombre de la Deputacion , que se formò en mi
feliz

feliz Ciudad de Palermo para la imposicion de las nuevas Gabelas un Memorial del tenor que se sigue. Señor. El Doctor D. Pedro Curti en nombre de la Deputacion de las nuevas Gabelas de la Ciudad de Palermo en virtud del poder, que tiene, dize, que aviendose determinado por las juntas de unas, y otras personas Seglares, y Ecclesiasticas, que para el efecto de buscar arbitrios se hizo en dicha Ciudad de imponer unas nuevas Gabelas con moderacion, que todos pudiesen llevar el peso de ellas en el modo, que se refiere en el notamiento de dichas Gabelas, que viene en este Memorial, que fueron aprovadas del Senado, y del Consejo, que se tuvo en dicha Ciudad en 29. de Agosto del año pasado 1648. y paraque fuesen bastantes las entradas de dichas Gabelas para la entera satisfacion de los Subjugatarios, y demas de averse echo una Vaja de todas las rentas en el modo, que aqui se refiere, ha sido tambien menester obligar a la contribucion de las dichas Gabelas a todas, y qualesquiera personas de qualesquier estado, grado, condicion, y dignidad, que sean asi Seglares, como Ecclesiasticas, las cuales se obligaron a la contribucion de dichas Gabelas con unas condiciones, entre las cuales la una, y mas principal fue, que fuesen obligadas a contribuir todos sin exempcion de nadie, aunque fuese privilegiada, hasta la misma persona del Virrey, que es, y será, y qualquiera otra persona, aunque fuese de la Sangre Real, y en caso que alguno fuese exempto de pagar las dichas Gabelas en todo, o en parte lo huviesen tambien de ser por lo mismo los Ecclesiasticos, por lo qual el Cardenal Tribulcio en 29. de Agosto de dicho año de 1648. asi por asegurar los Ecclesiasticos, de que nadie seria exempto de la contribucion de dichas Gabelas, como por la execucion, de lo que se avia apuntado con el acuerdo de dicho Consejo de la dicha Ciudad, que fuesen las demas personas Seglares privilegiadas tambien a contribuir a dichas Gabelas le hizo un acto Vicerregio en virtud de lo qual obligó a todas las personas privilegiadas, como Consejeros, General de las Galeras, Maestre de Campos, Sargentos Mayores, General de la Artilleria, Castellanos, Cavalleros de qualquier Orden Militar, que sean, y aun los de San Juan, todos los Soldados, y Oficiales, asi de Tierra, como de Mar, del Tercio Español, o de otras Ynfanterias, que sean, y aunque sea su misma persona, y su casa, y todos los demas Virreyes, que adelante fuesen en el dicho Reyno sin exempcion de persona alguna, aunque fuese de la Sangre Real, que haya tambien de pagar las dichas gabelas, todo lo qual se ha platicado, y

K k k k k k

reco-

reconozido mucha utilidad en servicio de Dios, y de Vuestra Magestad, en beneficio de los Pueblos, y Vassallos de Vuestra Magestad, y paraque cosa tan justa, y necesaria tenga su debido cumplimiento, y se esteblezca para siempre sin ocasion de estorbos, que pudieran causar, y de la observancia de dicho Auçto dependiendo la quietud, y pacifico estado de aquella Ciudad, y de todo el Reyno de la contribucion en general de dichas gabelas sin exempcion de persona alguna en la conformidad, que en el sobredicho Auçto se refiere, sin la observancia de la qual no se puede dar satisfacion a los subjugatarios, y se vendria a descomponer el estado de aquella Ciudad; suplica a Vuestra Magestad se sirva confirmar el dicho auçto, que hizo el dicho Cardenal Tribulcio en 29. de Agosto de dicho año 1648. y mandar con sus Reales cartas, que en el mismo tenor se observe sin exempcion de persona alguna de qualquier grado, ò calidad que sea, que a demas de ser justo, recibirá merced. Y considerando lo referido en el preinserto Memorial, vistos los papeles, que se han presentado, y reconocido que el medio, que se ha tomado sobre la forma, en que devian correr estas gabelas ha sido para conseguir la quietud, que oy goza dicha Ciudad, y todo el Reyno, y dar satisfacion a tantos Acreedores como tiene, y atendiendo a las conveniencias, que resultan de esto a mi servicio, y bien publico; he resuelto conceder por la presente a la dicha Ciudad confirmacion del Auçto, que hizo en esta materia el Cardenal Tribulcio en 29. de Agosto del año proximo pasado de 1648. en la forma, que la pide por lo que toca a la inmunidad, que podrian pretender las personas, que solian ser exemptas, y en quanto a los Eclesiasticos con la clausula de la confirmacion de Su Santidad, como está declarado en el Consejo de la misma Ciudad, para lo qual mandé escribir a mi Embaxador en Roma a 30. de Julio de este año asista a la persona, que de parte de ella, y de dicha Deputacion solicitará este assiento, paraque se consiga, en cuya conformidad os encargo, y mando deys las ordenes, que combengan, paraque todo lo referido se cumpla, y execute con puntualidad, y de vuestra atencion espero dispondereis de manera, que la Ciudad quede muy consolada, y satisfecha con la observancia de esto tan combeniente para su beneficio, y mi servicio. Nuestro Señor os guarde como desseo. De Madrid a 5. de Noviembre de 1649. Yo el Rey. Vidit Salamanca R. Vidit Ramos R. Vidit D. Petrus de Gregorio R. Vidit Blandolinus R. Vidit Sobramonte R. Tapia Secretario solvit tarenun unum. Me-

zones

zones pro Tax. In partium Siciliae Undecimo f. 148. A D. Iuan de Austria mi Hijo , Governador General de todas mis Armas maritimas , mi Virrey , Lugarteniente , y Capitan General en mi Reyno de Sicilia. Præsentat: Panormi quinto Martii 1650. & mandat Sua Celsitudo Serenissima , quòd Spectabilis Regius Consiliarius Conservator Regii Patrimonii recognoscat , & referat. Vincentius Costa pro-Magister Notarius. Eodem facta recognitione , & relatione prædicta Sua Altitudo Serenissima mandat , quod fiant exequutoria Castello Conf. Perciò in executione di quanto la prefata Maestà Sua ordina , e per osservatione della nostra preinserta provista v'ordinamo , che debbiare exequire , & osservare le preinserte Regie lettere puntualmente , secondo il loro tenore , e continenza , non facendo il contrario se la gratia Regia havete cara . Dat. Panormi die octavo Martii 1650. Don Iuan , &c. Serenissimus Dominus D. Ioannes ab Austria , Vicerex , & Generalis Capitaneus mandavit mihi Vincentio Costa pro-Magistro Notario. Visa per de Castillo Conf. Ex Regiis officii Spect. Conf. hujus Siciliae Regni extracta est præsens copia . Coll. salva. Don Franciscus Cerverano Coad.

PHILIPPUS , &c. Don Ioannes ab Austria Magnus Prior Regni Castellæ , & Legionis , Gubernator Generalis omnium Armorum maritimarum Sux Catholicæ Majestatis , Plenipotentarius Italiae , Vicerex , & Generalis Capitaneus in hoc Siciliae Regno , Illustribus , Spectabilibus , Magnificis , & Nobilibus Regni ejusdem , Magistro Justituario , Præsidibus Regionum Tribunalium , Judicibus M. R. C. Magistris Rationalibus , Thesaurario , & Conservatori Regii Patrimonii , Advocatis quoque , & Procuratoribus Fiscalibus , cæterisque denum dicti Regni Officialibus majoribus , & minoribus , præsentibus , & futuris , cui , vel quibus ipsorum præsentibus præsentatæ fuerint Consiliariis Regiis fidelibus dilectis salutem. La Sacra Cattolica Real Maestà del Rè nostro Signore (che Dio guardi) con sue Regie lettere hà ordinato quel che siegue:

D. Iuan de Austria mi Hijo , Governador General de todas mis Armas maritimas , mi Virrey , Lugarteniente , y Capitan General en el Reyno de Sicilia. El Doctor D. Pedro Curti en nombre de la Deputacion de las nuevas gabelas en mi Feliz Ciudad de Palermo , me ha presentado un memorial del tenor que se sigue. Señor. El Doctor Don Pedro Curti en nombre de la Deputacion de las nuevas gabelas de la Ciudad de Palermo en virtud del poder , que tiene , dize , que entre las demas cosas ,
que

que se apuntaron en el Consejo , que se tuvo en 29. de Agosto de 1648. en dicha Ciudad , y una mas principal condicion , con la qual los Ecclesiasticos se obligaron a la contribucion de las gabelas nuevamente impuestas fue , que necessariamente la entrada de dichas gabelas se huviese de aplicar , y emplear a la satisfacion de los subjugatarios , por el qual sin principalmente se pusieron , ni a otro efecto se pudiesen aplicar , y paraque esto tubiese el devido efecto , y estubiesen todos seguros , de que asi se observaria ; se apuntò , que se huviese de hazer , y formar una junta , ò Deputacion de personas , que todo lo cumpliesse , en execucion de lo qual se formò la dicha junta , en la qual han de entrar el Pretor , y Jurado Priolo que sen , y seran de dicha Ciudad , un Cavalliero , un Gentilhombre , subjugatarios , y interesados , que son Don Alexandro Maria Vanni , y Pedro Crispo , otro por el Cabildo de la Catedral de Palermo , que eligio al Canonico Don Francisco Salerno , y otro por parte de los Curas de las Paroquias , que nombraron a Don Simon Rao , y uno por parte de todos los Religiosos Reglares , que se contentaron fuesse el que nombraria el Cardenal Tribulcio , el qual nombrò al Padre Don Francisco Marques Clerigo Reglar de los Teatinos de la Calza blanca , la qual junta de siete Deputados de los que en adelante lo fueren , confirmò el Cardinal Tribulcio aviendose concedido por aucto , que hizo en dos de Octubre del mismo año de 1648. autoridad , y facultad , poder , y jurisdiccion de administrar , cobrar , y pagar las entradas de dichas gabelas , y arrendarlas en la forma , que se refiere en el dicho aucto , en caso que fuere menester executar , y apretar a los Arrendadores , y deudores , condenar las penas , y contrabando Palatino modo , crear , y remover Ministros , y Oficiales , y para este efecto con la jurisdiccion necessaria con clausulas abdicativas desegregando , y apartando esta jurisdiccion del Senado de Palermo , y los demas Tribunales del Reyno , y con las obligaciones , condiciones , y calidades , que en el dicho aucto se refiere , y habiendose visto con esperiencia , que esta Deputacion es de grande satisfacion para los Pueblos , con que estan seguros del empleo , que se haze de las entradas de dichas gabelas , y que importa mucho a la recta administracion de ellas , que tengan la referida jurisdiccion , suplico a Vuestra Magestad se sirva confirmar esta Deputacion , y mandar , que se mantenga , y concederle tambien la dicha jurisdiccion , confirmando el aucto Viceregio , que hizo el Cardenal Tribulcio en dos de Octubre del año pasado

passado de 1648. con todas aquellas clausulas , facultades , y poderes , que en dicho aucto se contienen , que de mas de ser justo lo recibirá a particular merced de la Real benignidad , y grandeza de Vuestra Magestad .

Y considerando lo referido en el preinserto memorial , y que esta Deputacion se ha formado , paraque lo que procediere de dichas gabelas se cobre con el mayor beneficio , que sea possible , y para dar con ello satisfacion a los Subjugatarios de la Ciudad ; he resuelto conceder para este efecto como por la presente concedo a dicha Deputacion toda la facultad , authoridad , y jurisdiccion necesaria para todo lo riferido en la forma , que lo dispensò el Cardenal Tribulcio por su aucto de dos de Octubre del año proximo pasado de 1648. y así os encargo , y mando deys las ordenes , que combengan para su puntual cumplimiento , que así es mi voluntad , y combiene a mi servicio , y bien publico . Nuestro Señor os guarde como deseo . De Madrid a 5. de Noviembre de 1649. Yo el Rey . Vidit Salamanca R. Vidit Ramos R. Vidit Gregorius R. Vidit Brandolinus R. Vidit Sobramonte R. Tapia Secretarius . Solvit tarenum unum Messones pro Taxatore . In partium Siciliae 11. fol. 148. Præsentatæ Panormi die quinto Martii 1650. & mandat Sua Altitudo Serenissima , quòd Illust. Conservator R. P. recognoscat , & referat . Vincentius Costa pro-Mag. Not. eodem facta recognitione , & relatione , prædicta S. A. S. mandavit , quòd fiant exequutoria , Castello Conf. Perciò in executione di quanto Sua Maestà comanda , & offervatione della preinserta nostra provista v'ordina , che eseguiate , e facciate eseguire , & osservare le sudette preinserte Regie lettere puntualmente per quanto la gratia di Sua Maestà havete cara . Dat. Pan. die octavo Martii tertiæ Indictionis 1650. D. Iuan , &c. Serenissimus Dominus Don Ioannes ab Austria Vicerex , & Generalis Capitaneus mandavit mihi Vincentio Costa pro-Mag. Not. Visa per Illust. de Castello Conf. Vidit Castelli Conf. Nil quia solvit in Curia Guarneri , registrata in Cancellaria Castello , Don Giacomo Cacioppo F. P. Baldassare Guarneri Coad. Gazara registrata penès Tribunal. Regii Patrimonii , Vincentius Bonelli Coad. Honuphrius Scichili , & Caro Reg. &c.

Observole esta orden pura , y inviolabilmente largos años pagando en su virtud las gabelas el mismo Cardenal en su gobier-

no , y el Señor Don Juan en el suyo , cumpliendose al mismo paso por la Ciudad , y Deputacion , con la puntual satisfaccion de los Bimestres , y subjugaciones , con particular alivio de aquel publico , y sosiego , y beneficio de los Vassallos en aquel Reyno , hasta que se pervirtio por la corruttela de los tiempos , y interes particular de algunos sujetos , que por la obligacion de sus puestos devieran preferir el Real servicio de Vuestra Magestad a qualquier combeniencia , y provecho , ocasionando infaliblemente la ruina de la Ciudad , cuya conservacion , y quietud consiste unicamente en la çimetria , y disposicion referida , y el mudarla , y perturbarla es su evidente perdida , y destrucion , viniendo por este medio a minorarse , y dificultarse los arrendamientos de gabelas , y a empeñarse mas , y mas la Ciudad , quedando imposibilitada a servir en las ocasiones a Vuestra Magestad , y a cumplir con la paga de sus deudas , por lo consiguiendo los Ciudadanos , y Regnicolos perjudicados en sus creditos , los Ecclesiasticos quejosos , los Nobles bien apurados , los gremios sin exercicio , y el Pueblo necesitado. Estos motivos Señor , y la innata fidelidad , y dezeo de la Ciudad de su mayor servicio trahen al suplicante a los Reales pies de Vuestra Magestad a representar quan preciso es el remedio al amenazado precipizio , y quan importante la solicitud de la cura a la eminencia de los males , que unidos a las circunstancias de los tiempos , como no dexan de influir desconsuelo , así esperan de la Real clemencia de Vuestra Magestad el alivio proporcionado , y la oportuna providencia los abusos siguientes.

Es el primero averse introducido en el Palacio en que reside el Virrey una tabla , ò chanca de carne , en que se mata un Yenco cada día de mas de otros muchos , y terneros en grande numero en contrabencion de las Pragmaticas , y repetidas ordenes de vuestra Magestad , sin pagarle gabela , ni cerrarse en ausencia de los Virreyes , como en efecto dura oy en día esta tabla , aunque se halle el Virrey fuera de la Ciudad , en la de Melazo , resultando solamente el beneficio de ella para los de Palacio , sacandose de ella las carnes , y llevandose sin reparo a vender a la carniceria publica de la Ciudad en muy grave daño de la Deputacion de las gabelas , por lo que pierden sus arrendamientos , y de la Ciudad , y su Senado por el menos consumo de las carnes , a que es obligado por razon de la Administracion de Vituallas , que està a su cargo.

Segun-

Segundo. En las Casas del Tribunal de la Inquisicion , y General de las Galeras de la Esquadra de aquel Reyno se han abierto asi mismo puestos, y tablas de carne gastandose gran cantidad de ganado en perjuicio de las Gabelas, su Deputacion , y Senado como va dicho , vendiendose con el pretexto de sus familias publicamente las carnes a qualquier vezino , y quedandole con la ganancia tan solamente sus Dueños.

Tercero. Por el Tribunal del Real Patrimonio se señala el numero de Vacas para el gasto de las Naciones Española , Alemana , y Borgoñona cada semana en conformidad de las ordenes de Vuestra Magestad , y sin embargo se mata mucha mas cantidad , y vende casi toda la carne a los vezinos con grande utilidad de sus Dueños , y fraude de las Gabelas, pues no pagandola las Vacas señaladas por el Patrimonio a este efecto , siendo mas las que se matan , y es manifesto su daño.

Quarto. Ay otra tabla de carne diputada para la Guarda Alemana , y vende toda la de Vacas a los vezinos con el perjuicio , que va ponderando en los demas .

Quinto. La Gabela de la zevada como las demas se paga , y deve pagar por las razones referidas por todos sin exempcion , y sin embargo a pura fuerza como se ha experimentado en diferentes lances dieron los Cavallerizos de los Virreyes en entrar la zevada , que quisiessen con pretexto de la provision de la Cavalleriza de Palacio sin pagar Gabela , y de algunos años a esta parte hasta en cantidad de mil salmas de aquella medida , que importan al año de derechos de gabelas mil escudos de plata moneda de aquel Reyno , y a su exemplo la Compañia de Cavallos de Borgoñones , que está alojada fuera de los muros con el motivo de su gasto se toma casi toda la que produce el distrito de la Ciudad meriendola despues furtivamente en ella , y vendiendola libertadamente a los vezinos con notable ganancia de su Capitan, y con otro tanto perjuicio de las gabelas , y su Deputacion.

Sexto. Los Generales de aquella Esquadra de algunos años haya pagado antes por mucho la gabela de la zevada se provehen de diferentes partes del Reyno , y entrar con gente armada por puerra , en que no ay guardas ni registros para no pagar la gabela.

Septimo. Por algunos Soldados Españoles , Alemanes , y Borgoñones se mete de secreto por las puerras de la Ciudad cantidad de azeite vendiendole despues con liberrad , y por menudo en sus casas a los vizinos con las medidas ordinarias logrando para si la gabela de dos escudos, y medio de plata en cada quintal de

de azeyte siguiendosele de esto a la Ciudad notable daño , así por lo que pierde en cada quintal , como por lo que dexa de gastar de sus azeytes que compra para avastezar aquel publico. mas del que resulta a las gabelas , y su Deputacion alienta con todo empeño este abuso sin embargo de repetidas ordenes de los Virreyes .

El Capitan D. Vincente del Bosco vendiendo en su dispenza cantidad de azeyte , tocino , queso , y otras diferentes cosas comestibles , como así mismo el General de las Galeras en la suya ocasionando en otros sujetos el valerse de semejante trato con el scandalo , que se dexa considerar .

Octavo. El mismo General con pretexto de exempcion de Gabelas , que no tiene en virtud de la referida cedula de Vuestra Magestad en confirmacion de lo resuelto por la Ciudad , y de lo observado tanto años mete a pura fuerza cinco barriles de vino cada dia entregandolos luego al dispenserero para venderle publicamente a los vezinos sin pagar derecho alguno .

Nono. En el Castillo a Mar de la Ciudad tiene su Castellano una tabla de carne , y una taverna , y horno vendendose en aquella cantidad de ganado a los vezinos en perjuicio de la Ciudad , Gabela , y Deputacion con beneficio al Castellano de veinte reales de plata cada dia , y panizandose en la taverna tan considerable maquina de pan , que de esto solo trato por concierto saca del Hornero cada dia diez escudos de plata el Castellano despachandose la mayor parte del pan en los vezinos de la Ciudad .

Este abuso Señor es de los mas sensibiles , y perniciosos a la Ciudad , para cuya inteligencia se pone en la Real noticia de Vuestra Magestad , que el mismo año de 1648. que se dio forma a la nueva impolicion de Gabelas con el seguro de su inviolable cumplimiento , y que correria su paga sin excepcion de persona alguna , lo asentò en su Aucto Viceregio a 29. de Agosto referido el Virrey Cardenal , que confirmó despues Vuestra Magestad se obligò el Senado para su mayor servicio , y quietud de sus Vassallos , a que por espacio de diez años siguientes continuaria el peso de cada pan en la misma conformidad , que tenia entonces sin disminucion , ni alteracion alguna por mas subidos , que anduviesen los trigos , y aunque su precio fuesse muy rigoroso , y estando despues para cessar esta obligacion el dia 31. de Agosto del año 1658. en que acabava el decenio , por lo que instaron los gremios , y demas del Pueblo , Nobleza , Ciudadanos

nos honrados , y Naciones en un Consejo ; que hubo a este efecto a 18. Marzo del mismo año gobernando aquel Reyno el Arçobispo Presidente D. Pedro Martinez Rubio bolvio a encargarse el Senado de mantener el mismo peso para otros diez años , y corre oy con lo mismo , solo por el desseo de evitar desconsuelo en aquel Pueblo , y conservarle en la tranquilidad , que es posible , empeniandose los años de esterilidad en summas esorbitantes en la compra excesiva de los trigos por no faltar a esta obligacion , haviendose experimentado , que en tiempo de general penuria , en lo demas del Reyno como lo fueron los años pasados del 1672. y 1673. solo en la Ciudad ha avido pan en abundancia , aunque con muy grande interes , y perdida del Senado , que la tubo dichos dos años de mas de medio millon de escudos de plata , y aguarda para restaurarla los años de mas fertilidad , en que valen los trigos mas baratos . En estos pues panizando la tahona del Castillo , es querer directamente embarazar a la Ciudad el consumo de sus trigos , y pan cozido , y usurparla el provecho , que le toca para refacirse de los daños padecidos en años esteriles , en que por cessar la ganancia , y pasar caros los trigos ; cessa tambien de panizar la tahona del Castillo , como se vio los dichos años de setenta , y dos , y setenta , y tres proveyendose entonces de pan el Castellano , y Soldados de los puestos , y plazas publicas de la Ciudad , que comprava los trigos a mas de diez , y ocho escudos de plata cada salma conduciendolos de otros Reynos , y panizando al mismo precio , que oy vale a tres escudos , y medio la salma , de manera que sirve solo esta tahona para utilizar al Castellano , y Tahonero en deservicio muy notorio de Vuestra Magestad , y daño , e interes considerable del Senado .

Decimo. La Regia Corte para el sustento de las Galeras de aquella Esquadra entrega en su tahona , ò horno , entrandola por las puertas de la Ciudad la harina necessaria para el biscocho , y por la gabela , de que no esta exempta , y deve pagar a razon de doze reales cada salma , se despachan por el Tribnnal del Patrimonio las libranzas , y mandatos al Theforero general , esto es solo en apariencia , y propter formam , porque no ha sido posible cobrar la Deputacion libranza alguna , quedando por esta razon acrehedora de la Corte en muchas summas , que la hazen muy gran falta para la paga de subjugaciones , y mas en estos tiempos , en que se halla muy alcançada porque por la repetida ausencia de aquella Ciudad de los Virreyes con ocasion de la residencia,

e incidentes de Mecina han deteriorado mucho los arrendamientos de gabelas , y por los motivos de la guerra los tratantes , y hombres de negocios , que tenian dinero en Tabla le han sacado , faltando a la Deputacion el alivio de valerse de ella en las urgencias para algun prestamo , como asi mismo por aver los años atras perezido mucha gente en aquel Reyno en la carestia , que huvo , y despobladas las Universidades dificultar la satisfacion de sus deudas .

Se añade a esto , que demas del viscocho , que fabrica esta tahona , y cuefe en su horno para las Galeras despacha tambien en los vezinos de la Ciudad cantidad considerable de pan con igual beneficio del Partitario , como con perdida muy grande de la Deputacion , y Senado por el menos consumo de su pan .

Undecimo. La gente de las Galeras cobra sus raciones de vino , y costumbrando entrarle por las puertas de la Ciudad pagando los derechos de Gabelas le mete de algunos años a esta parte por fuerza , y violencia sin pagarlas .

Duodecimo. Los Pescadores de aquellos Mares , deviendo en conformidad de ordenes , y pregones del Senado en particular en tiempo de Quaresma llevar toda la pesca a la pescaderia publica de la Ciudad para venderse a la postura , y precio , que combeniere , sale a la Mar , y se la quita a pura fuerza la gente de las Galeras , y trayendola a tierra la venden mas de la postura , y à precio muy subido grangeando de esse trato muy particular beneficio , de que se originan dos inconvenientes bien pesades , el uno del menosprecio de las ordenes , y pregones con escandalo general de los vezinos , y el otro que los pobres Maestros , y demas gente de menor esfera no pueden alcanzar cosa de pesca , quedando con muy sensible desconsuelo en tiempo de ayuno quejandose , y murmurando , de que pueden temer mayores inconvenientes ; y aunque se ha acudido al Virrey , y General de las Galeras no se ha logrado el remedio , que se promete unicamente de su Real mano la Ciudad . Estos son Señor algunos de los abusos , que necesitan de mas pronto reparo , por lo que importa a la conservacion de la Ciudad de Palermo , que a vista de los accidentes de la Guerra al passo , que dessea desentrañarse en el Real servicio de Vuestra Magestad como siempre asistiendo con hazieda , y sangre de sus vizinos a las ocurrencias de su Rey , y Señor , queda con indecible sentimiento de verse por causa de estos abusos imposibilitada a lograr su desseo en cantidades mayores de las con que ha servido , oy para socorro de su

su Real Armada entregandola al Virrey Marques de Villafrañca, y que por la cortedad de sus fuerzas, y peso de sus empeños no pueda manifestar el anelo, con que aspira asistir a sus Reales Ministros en esta ocasion haviendoultimamente manifestado el amor, que tiene al Real servicio de Vuestra Magestad en el regalo, y agasajo, que hizo al General Ruyter, y en otras demonstraciones de su lealtad de que estará Vuestra Magestad bastantemente informada, solicitando con todo desvelo, y aplicacion el Senado mantener en la Ciudad el avaslo, y provision precisa para la quietud de aquel Pueblo, y bolver a la Tabla el credito, y reputacion en que se halla, oy por la regular diligencia del Pretor Duque de Santa Lucia, y Senadores presentes perdida en muy gran parte el año pasado de 1675. con general desconuelo de todo el Reyno, todo lo qual espera el suplicante motiverá en la Real, y santa mente de Vuestra Magestad la devida, y mas prompta aplicacion de remedios, paraque obviados estos abusos pueda con mas facilidad, y solicitud servir la Ciudad a Vuestra Magestad, y la Deputacion de las gabelas cumplir con la obligacion de su instituto en que estriva unicamente el consuelo, y tranquilidad de aquellos Vasallos, que apretados de la necesidad viendo dilatarse la satisfacion de sus rentas de que sacan el sustento, y de sus casas, dan justificadas quejas a la Deputacion, y Senado a que es justo se remedie.

Y porque en los mas de estos abusos van principalmente interesados los Virreyes, y mayores Ministros de Vuestra Magestad en aquel Reyno, y dexandose en sus manos la disposicion del remedio seria infaliblemente eternizarse los males en muy particular diservicio de Vuestra Magestad, y perjuicio de la Ciudad, y Reyno; suplica a Vuestra Magestad se sirva de aplicar desde aca los lenitivos, y medios mas proporcionados a los inconvenientes propuestos, a que podrá obviarse con las ordenes, y resoluciones siguientes: al 1. 2. 3. 4. y 9. mandando Vuestra Magestad no aya mas tablas de carne, que las de las carnicerías publicas de la Ciudad, de donde se provean los Generales de las Galeras, Inquisidores, Castellanos, y sus familias, y Soldados, y los demas de las Guardas Española, Alemana, y Borgoñona, y combeniendo se señale alguna tabla particular para los Virreyes ordenarse al Senado lo haga en las dichas carnicerías diputando una tan solamente para este efecto, y que se escoja para ella el mejor ganado, pagandose la acostumbrada gabela al Colector.

Al 5. tocante a la zevada ordenando Vuestra Magestad a los Virreyes paguen por la provision de sus Cavallerizas la gabela, a que estan obligados , y para la de la Compania de Cavallos Borgoñones se aliente , y liquide la cantidad de zevada necessaria , y fuera de ella no pueda cobrar otra ninguna .

Al 6. y 8. mandandose por Vuestra Magestad se cumpla por el General con la paga de gabelas del vino , y zevada , a que está obligado como los demas .

Al 7. ordenandose a los Virreyes castiguen con rigor los Soldados controventores , y multen severamente los poderosos porque no tengan en sus casas semejantes dispensas , ni vendan cosa alguna comestible , dexando la total , y libre administracion de Vituallas al Senado , dandole facultad , como la tiene con los de mas para conocer en casos de contrabencion de las personas , que se cogieren en fraganti de qualesquier fuero , y grado que sean en la forma , que por derecho se dispone , y que mas combiniere al servicio de Vuestra Magestad .

Al 9. mandandose por Vuestra Magestad , que aviendo echo provision el Castellano del trigo , que se juzgare necessario a la seguridad del Castillo en ocasiones de guerra pueda solo panizar en su tahona el pan bastante al sustento de sus Soldados , y no mas , ni venderle a ninguno de los vezinos .

Al 10. ordenando Vuestra Magestad al Tribunal del R. Patrimonio disponga luego la satisfacion de las librāzas pasadas por deverse a subjugatarios de la Deputacion de las Gabelas , ni fer exempta de ellas por ningun caso la Regia Corte , y que en adelante le satisfaga con puntualidad , pagandose efectivamente , y por entero el derecho , que toca de la entrada de las harinas para hazer biscocho , y que de baxo de graves penas no puedan en dicho horno , ò tahona fabricarse pan para vender a nadie por ser solo de su obligacion la fabrica de biscocho , y no de pan , y necesitandose el los de las Galeras le comprehen de los puestos publicos de la Ciudad .

Al 11. dandose por Vuestra Magestad las ordenes mas precisas , que combengan paraque en caso de entrarse vino por la gente de las Galeras sea pagando la Gabela acostumbrada .

Al 12. mandando Vuestra Magestad en este punto lo que fuere mas de su Real servicio . Y por quanto nuevamente los Partitarios de las Galeras de España , que se hallan en aquel Reyno , y surgidas por mas de un año en el puerto de aquella Ciudad , en cuyo tiempo han pagado llanamente el derecho de Gabela por

por la harina, que han entrado para la fabrica de biscochos pretenden eximerse de su contribucion con el pretexto de que no hay razon, que obligue à aquella Esquadra a pagar en aquel Reyno, lo que no paga en los otros, y es preciso, que en punto de tanta consequencia no haya novedad, sirviendo de bastantissima razon para rechazarle la injusta instancia de los Partitarios haverse resuelto el año de 1648. y asentado la general contribucion de gabelas aun por las mismas personas Reales, y de Sangre Real, y Imperial como unico, y singular remedio de las calamidades de la Ciudad, y Reyno, y con este presupuesto, y seguridad aver venido los Eclesiasticos en sugetarse a su paga, y a subsistir la pretencion de los Partitarios, y declararse formalmente por exempta persona alguna seria arruynarse del todo la maquina, que se sustenta tantos años, interrumpirse esta prescripcion, y descomponerse el orden de cosas, que ha conservado hasta oy la quietud en aquellos Vasallos, dando justo motivo a los Eclesiasticos en conformidad de lo asentado con ellos, y Breves de su Saytidad de pretender la misma exempcion, que de jure divino les compete, y bolverse atras del consentimiento condicional, que dieron que seria por la sola razon de la utilidad de pocos tractantes sin beneficio alguno de la Real hazienda antes en muy especial daño, y perjuicio aventurar la paz de una Republica, y de un Reyno entero mayormente siendo la gabela de la harina el miembro mas principal, de que se compone la satisfacion de subjugaciones, y alterandose su contribucion, será forçoso rebajarse el arrendamiento presente, y minorarse los futuros en caso de hallarse Arrendadores, que será dificultoso, y quedando en Credenzaria sin arrendarse, saltando este efecto, se retardará, e imposibilitará la puntual satisfacion de Bimestres, con el desconuelo, que se dexa considerar de un Pueblo, que se sustenta meramente con lo que se valen de sus exercicios los Nobles, y Ciudadanos subjugatarios, y estos con los creditos de sus subjugaciones: en cuya atencion suplica a Vuestra Magestad mande paguen los Partitarios referidos el derecho de la gabela de la harina, como estan obligados, y que el Tribunal del Patrimonio en conformidad de lo resuelto en otros casos seguidos, y en virtud del aucto Viceregio arriba mencionado, y confirmado por Vuestra Magestad no se entrometa en la jurisdiccion de la Diputacion de gabelas en este, ni en otro, que pueda ofrecerse en adelante. Con estos reparos, Señor quedará desde oy afianzado el servicio de Vuestra Magestad, sus Reales ordenes, y cedulas obezidas, el Reyno de Sicilia aliviado, la Real De-

putacion de gabelas restaurada, los Eclesiasticos fosegados en sus justas pretenciones de inmunidad, la Ciudad de Palermo consolada, favorecido su Senado, alentados aquellos Vasallos, y el Embiado suplicante muy singularmente honrado, como lo esperan todos de la Real clemencia de Vuestra Magestad.

Y Aviendo visto el contenido de todos los puntos, que enuncia el memorial referido con la circumspeccion, que pide su gravedad, y consultandome sobre ello este mi Consejo Supremo de Italia, reconociendose la justificada pretension de la Ciudad. Y quan conforme a su obligacion, y atencion ha sido el representarla como tan de mi Real servicio, y con reflexion a lo que ha pasado desde la institucion de dichas gabelas, y ordenes Reales, que han precedido en su aprovacion, dadas el año 1649. que quedan insertas en dicho memorial, y que la Ciudad ha echo siempre instancia, solicitando su cumplimiento sobre que he mandado dar diferentes despachos a su favor, para que mis Virreyes executasen las ordenes dadas con toda precision, a fin que naide fuesse exempto del pagamento de estas gabelas, ni permitiesen defraudarlas, por ser en grave perjuicio de ellas, y de los empleos, a que se destinaron con tan maduro acuerdo, y conveniencia publica. Y conveniendo que esto corra en la devida forma, pues de lo contrario resultaria, que la Ciudad no pueda cumplir los Bimestres de los censos con universal desconuelo de los Censualistas, en que entran Yglesias, Obras Pias, Conventos, Viudas, y personas necesitadas, que no tienen otra cosa de que alimentarle, y que asi mismo falte a la Ciudad para mantener el abasto de las victuallas, expecialmente el pan de peso, y precio uniforme de que se seguirian los graves perjuicios, que se dexan conozer causados de los que por su utilidad contravienen a lo dispuesto, y mandado, y que executando el abuso en los años abundantes con la gran ganancia, que aseguran en estas negociaciones, despues en los esteriles hazen sus provisiones del publico, con que agravan mas el daño de la Ciudad sobre quitarle el aprovechamiento, que devia perceber, y para que esto tenga el prompto remedio, que pide materia de tal importancia; he resuelto con entero conocimiento de las circunstancias de ella; se acuda al eficaz, y prompto reparo de los desordenes, que huviere auido, y que contiene la representacion echa por parte de mi feliz Ciudad de Palermo, en cuya conformidad quiero, y es mi voluntad, que en confirmacion, y execucion de lo ajustado, establecido, y dispuesto por las ordenes dadas dicho año 1649.

y las

y las demas que despues se han repetido para su observancia ; ninguna persona por de mayor excepcion que sea , ni mis Virreyes, Generales de Galeras , Castellanos , Cabos Militares , ni Tribunal alguno se exceptue , ni exima de pagar dichas Gabelas , pues siendo el estado Ecclesiastico por derecho Divino exempto de pagarlas se ajustò voluntariamente a contribuir en ellas con calidad , que nadie lo dexase de hazer por el bien publico , y conservacion de la Ciudad , no permitiendose la violacion de dichas ordenes , sino es que se observen , guarden , cumplan , y executen indispensablemente segun su serie , y tenor , y como si desde su principio se os huvieran dirigido aprovandolas , y confirmandolas de nuevo , como por la presente las apruevo , y confirmo , y que se observen sin faltar a ello en cosa alguna , pues de la contravencion resultaria el grave reparo , de que defraudandose al Senado de este efecto con la franqueza , en que subrepticamente se han entrado los que en dicho memorial se refieren ; no solo no podrá subvenir al alivio comun del Pueblo , però faltará el medio de satisfacer a los subjugatarios , y demas acrehedores , y obligaciones publicas , siendo por todo tan conveniente , que por ningun caso , ni pretexto a Ciudad tan benemerita , que tan singulares demonstraciones de afectos ha echo siempre en el Real servicio , y continua con exemplar fineza en las occurrencias presentes , se alteren , ni violen sus capituladas condiciones , que con muy justos motivos fue servido el Rey mi Señor , y Padre (que santa gloria haya) aprovar por sus Reales ordenes , que yo por la presente confirmo , y apruevo de nuevo en la forma , que lo pide , y suplica la Ciudad , y así os encargo , y mando que sin excepcion de persona alguna de ningun grado , y calidad que sea las hagais observar inviolablemente , y que se guarden , y executen sin faltar en cosa alguna , que a demas de ser vuestra obligacion me daré por muy servido de vos , y me deverá la prompta observancia , y puntual execucion , que pusiereis en todo lo referido la mayor gratitud , como lo espero de vuestra atension , y zelo di mi Real servicio , y de los que sucedieren en esse cargo , y en qualquiera Ministro de qualquiera calidad , que sea , que pueda intervenir en ello ; será su omision , ó contravencion punto de visita , en cuya conformidad proveereis , y dareis las ordenes combenientes por la parte donde tocara , a fin que se note , registre , y intime la orden referida , qaraque conste de ella , y sea publica , y notoria , y se tenga tan presente , que no se contrabenga a su cumplimiento por ningun caso de mayor excepcion ,
que

que pueda ocurrir , que así conviene a mi Real servicio , y me avisareis del recibo , porque quiero tenerlo entendido. Dat. Madrid a dos de Agosto. 1667. Yo el Rey. Con señal del Presidente. Vidit Torre R. Vidit Monge R. Vidit Dente R. Vidit de Clericis R. Angulo Secret. In partium Siciliae 29. fol. 16. solvittarenum unum. Uriarte Taxator . Præsentatæ Panormi die vigesimo octavo Januarii 1677. & mandat E. S. quòd Sp. Reg. Conf. Conf. R. P. recognoscat , & referat . D. Jacobus Chiaravello Secr. die 9. Februarii 1677. facta recognitione , & relatione prædictis E. S. providet , & mandat quòd fiant exequutoria . Hoyo Conf. Perciò in executione di quanto la prefata Maestà Sua ordina , & observatione della nostra preinserta provista vi dicimo , & ordiniamo , che vogliate , e debbiare exequire , & osservare , e fare da chi si deve essequire , & osservare ad unguem le preinserte Regie lettere giusta la loro serie , continenza , e tenore , guardandovi di fare il contrario per quanto la gratia della prefata Maestà Sua tenete cara. Dat. Panormi die 16. Februarii 1677. El Marques de Castel Rodriques. Vidit Hoyo Conf. Dominus Vicerex , & Generalis Capitaneus mandavit mihi Francisco Rocco Palma Sec. Visa per de Hoyo Conf. Nihil quia solvit in Curia , & quo ad Officiales solvit tarenum unum. Litteras Taxator. Die vigesimo secundo Februarii 1677. Ex parte Illustrissimi Senatus Panorm. absente Spect. de Retana Iurato fuit provisum, quòd exequatur , & registretur. D. Ferdinandus de Afflicto Mag. Not. Stephanus Balthassar Sineni Act.

*ALIÆ LITERÆ CATHOLICÆ MAJESTATIS,
quibus confirmantur supradicta de novis Gabellis ,
nec ullus relinquitur differenda executioni
locus .*

Anno
1677.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM , ET SICILIÆ , &c. Vice-
rex , & Generalis Capitaneus in hoc Siciliae Re-
gno , Illustribus , Spectabilibus , Magnificis , &
Nobilibus Regni ejusdem Magistro Iustituario ,
Præsidibus Regionum Tribunalium , Iudicibus
M. R. C. Magistris Rationalibus , Thesaurariis ,
& Conservatori Regii Patrimonii , Advocatis quoque , & Procu-
ratoribus Fiscalibus , cæterisque demùm dicti Regni Officialibus
majo-

majoribus , & minoribus ; præsentibus , & futuris ; cui , vel quibus ipsorum præsentibus præsentatæ fuerint Consiliariis Regiis fidelibus dilectis salutem. La Sacra Cattolica , & Real Maestà del Rè nostro Signore (che Dio guardi) con sue Regie lettere ordina il seguente. Illustre Marques de Castel Rodrigo , Primo mi Virrey , Lugarteniente , y Capitan General del Reyno de Sicilia. Por el Maestro Fray Juan Boca de fueco se me ha dado el memorial , que se sigue . Señor el Maestre Fray Juan Boca de fueco de la Orden de Predicadores embiado de la Ciudad de Palermo , Cabeça del Reyno de Sicilia , en su nombre dize , que haviendo los meses passados representado a Vuestra Magestad , quan combeniente era a su Real servicio , y quan precisa para la conservacion da aquella Ciudad , conveniencia , y alivio de sus Ciudadanos , quietud de su Pueblo , y sosiego de los Ecclesiasticos , la general contribucion de gabelas , de que se saca unicamente la paga de los censos , y subjugaciones que deve la Ciudad con beneficio universal de todo el Reyno , cuyo procedido reparte la Real Deputacion de gabelas con la igualdad . y razon que en otro memorial impreso quedan expresadas , a que se refiere en todo , y por todo el suplicante , fue Vuestra Magestad servida por su Real cedula de diez , y seis de Agosto pasado de este año de ordenar no se alterasen , ni violasen las capituladas condiciones de la Ciudad , que con muy justos motivos fue servido el Rey nuestro Señor (que santa gloria haya) aprovar por su Reales ordenes , confirmandolas Vuestra Magestad , y aprovandolas de nuevo en la forma , que le pedia , y suplicava la Ciudad , encargando juntamente , y mandando al Virrey , que sin excepcion de persona alguna de niun grado , y calidad que sea las hiziesse observar inviolablemente , y que se guardassen , y esecutassen sin faltar en cosa alguna , y que se daria Vuestra Magestad por muy servida de la prompta observancia , que pusiesse en todo lo referido el dicho Virrey , y los que le sucediesen en aquel cargo , y que qualquiera Ministro que fuesse , que pudiesse intervenir en ello seria su omision , ò contravencion punto de visita , como consta todo del Real despacho referido , cuyo tenor ha aqui por incierto el suplicante , y porque Señor por cartas del Senado se le avisa , que haviendose de su parte presentado el dicho Real despacho en el Tribunal del Patrimonio para esecutoriarse , y cumplirse ; se ha echo por sus Ministros consulta al Virrey , pretendiendo no esten comprehendidos en el la Armada Real , y otros , que es embarazar del todo el servicio de Vuestra Magestad , y

O o o o o

eludir ,

eludir , y frustrar sus Reales ordenes tomadas con tan santo zelo, y superior acuerdo , y justificacion , de la qual se promete el Senado, no permitirà Vuestra Magestad sussistan semejantes esforvos en tan singular disservicio de Vuestra Magestad , y perjuicio de la Ciudad, se suplica con todo rendimiento se sirva de mandar con toda especificacion , individualidad , que sin embargo de la consulta referida , y de otras qualesquiera hayan de contribuir, y contribuyan en dichas gabelas los Virreyes , Armadas Reales, Generales de Galeras de qualesquiera Esquadras, Castellanos , Inquisidores , y demas Ministros , y personas de qualesquiera grado , fuero , y calidad que sean , sin excepcion alguna por combenir así al Real servicio de Vuestra Magestad , y a la general utilidad , y beneficio de aquel Reyno , y Ciudad, que en ello recibiran de la Real grandeza de Vuestra Magestad , merced particular .

Y Visto teniendo presente, que en despacho de dos de Agosto del año pasado de 1676. (que se sobrecartò para vos en diez y seis del mismo) tuve por bien de mandar , que en confirmacion de lo dispuesto por las ordenes dadas el año de 1649. y las demas que despues se han repetido ninguna persona por de mayor excepcion que fuese , ni mis Virreyes , Castellano , Cabos Militares, ni Tribunal alguno se exceptuasse , ni eximiesse de pagar dichas Gabelas por las circunstancias , y motivos que se expresaron en dicha orden , y que se executasse sin faltar ello en cosa alguna por ningun caso , ni pretesto sin excepcion de persona de qualquier grado que fuesse.

Y atendiendo ahora a la nueva representacion , y suplica que ha echo el Maestro Fray Iuan Boca de fuego en nombre de la Ciudad de Palermo , he resuelto ordenaros , que precisa , e indispensablemente proveais se execute el despacho mencionado de dos de Agosto de 1676. sin que se contravenga a lo en el dispuesto por motivo alguno, no obstante las representaciones , que refiere el suplicante hizo el Tribunal de esse mi Real Patrimonio a cerca de los devian ser exemptos de la contribucion de dichas Gabelas, por ser contra lo dispuesto , y ordenado por mi como va referido , y ser mi Real animo , que ninguna persona por ningun titulo , causa , ni pretesto sea exempta , ni que el Tribunal del Patrimonio pueda bolver a consultar en contrario en esta materia , que por los motivos referidos , y lo que conviene no defraudar al Senado de estos efectos procede así de mi voluntad . Dat. en Buenretiro a 2. Febrero 1677. Yo el Rey. Con rubrica

brica del Presidente. Vidit Dux S. Germani. Vidit Denti R. Vidit Gaeta R. Vidit Clericis R. Angulo Secr. In partium Siciliae 29. fol. 202. Solvit tarenum unum. Uriarte Taxator. Praesentatae Panormi die nono Aprilis 1677. Et mandat S. E. quod Spect. Regius Conf. R. P. recognoscat, & referat. D. Carolus Firmatura Mag. Not. Eodem facta recognitione, & relatione praedictis S. E. mandat, quod fiant exequutoriae. Hoyo Conf. Percio in executione di quanto la prefata Maestà Sua ordina, & osservazione della nostra preinserta provista; vi dicimo, & ordinamo, & a chi spetta incarichiamo, che vogliate, e debbiat esequire, & osservare le preinserte Regie lettere ad unguem, giusta la loro serie, continenza, e tenore pleniore, ac de verbo ad verbum, & a prima linea usque ad ultimam prout jacet, guardandovi di fare il contrario per quanto la gratia di Sua prefata Maestà si tiene cara. Dat. Panormi die decimo Aprilis 1677. El Marques de Castel Rodriques. Vidit Hoyo Conf. Dominus Vicerex, & Generalis Capitaneus mandavit mihi D. Jacobo Chiavarello Sec. Visa per de Hoyo Conf. Die sexto Maji 1677. Ex parte Illustrissimi Senatus Panormi Sede plena fuit provisum, quod exequantur, & registrentur, &c. Don Ferdinandus de Afflicto Mag. N. Stephanus Balthassar Sineni Act.

*EPISTOLA REGIA AD PRÆTOREM, ET JURATOS
Urbis, qua Providentia disponuntur Regia ad
Caput Regni pramuniendum armorum
strepitu circumsonante.*

Anno
1677.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIAE, &c. Magnificos, fieles, y amados nueſtros Pretor, y Jurados del Senado de mi feliz Ciudad de Palermo. Haviendoseme representado por vuestra parte en carta de dos de Octubre del año proximo pasado el desconsuelo de essa mi feliz Ciudad

por los incidentes de la sollevacion de Mecina, y falta grande, que padecia assi de dinero, como de fortificaciones interiores, y exteriores, cavallaria, y infanteria Veterana para hacer resistencia a las armas de Francia en qualquiera tentativo, y quanto convenia que en ausencia de mi Virrey, y Capitan General ruviess el Gobierno de ella el Pretor, paraque estando a su orden
los

los Cavos , y Oficiales militares se evitasen los inconvenientes , que de lo contrario podian resultar , y suplicandome mandase tomar la mas prompta , y combeniente determinacion , os mandè responder en despacho de 25. de Diziembre de aquel año el cuidado , y particular circumspeccion con que se quedaba mirando sobre todos los puntos de vuestra carta , y la acceptacion , que me debian vuestras leales demonstraciones ; y haviendolas considerado , en quanto al mando de lo militar en essa Ciudad , he resuelto dar providencia conveniente por la parte donde toca , haviendo ordenado se embie a ella el mayor numero de gente , que se pueda con cayo de esperiencias , y de calidad que estè a orden del Pretor , à quien despues hè concedido el grado de General de la Artilleria por razon de su Persona , y no por el Puesto ; y en lo demas que toca à las fortificaciones , Artilleria , Armas , Municiones , y dinero , para estos gastos , respecto de hallarse tan exausta mi Real hazienda de esse Reyno , como reconoceris , y que para el mantenimiento del exercito , he enagenado la mayor parte de mi Real Patrimonio de Napoles , haviendose embiado de el , y de estos Reynos tan considerables summas , y que perseverando la guerra es preciso se hayan de continuar los mismos , y mayores gastos , atendiendo al onor , y propension que me debe el celo , fineza , y fidelidad de tan leales Vassallos , como incluye essa mi fidelissima Ciudad , y que no le falte el consuelo , y alivio que solicita , y que con brevedad se consiga , convendrá mucho que en continuacion de las demonstraciones , con que en todos tiempos se ha señalado essa Ciudad en el socorro de las necesidades publicas de mi Corona , se aliente aora à lo que en la presente pueda obrar en su misma defensa , y resguardo , procurando sacar algunas cantidades para el reparo de las murallas , gasto de municiones , y compra , ò fundicion de la Artilleria , a cuyo effecto he mandado à mi Virrey Marques de Castel Rodorigo , y Tribunal de mi Real Patrimonio , que si por parte de essa mi feliz Ciudad se les pidiere alguna facultad , ò dispensacion se la conceda , con obligacion de que de ella se sacare se convierta precisamente en las prevenciones referidas con las precauciones convenientes , exceptuando todo genero de Gavela , ò graveza del publico , por que no es mi animo gravarle con nuevos impuestos , quando attiendo à su mayor alivio , de manera que la Ciudad se halle asistida , y defendida en qualquiera operacion que intenten las fuerzas de Francia : de que he querido avisaros para que en inteligencia de esta resolucion dispongais la mejor

mejor forma en que se puedan facilitar los medios mas promptos para la subvencion de la urgencia presente como me prometo de la vigilancia, y singular celo, con que attendeis à la difensa de essa Ciudad, à cuyo fin se os asistirá con toda eficacia, como se lo encargo, y mando al Virrey, y Tribunal de mi Real Patrimonio, para que en cumplimiento de mi orden, y su obligacion os asistan, y faciliten quanto sea possible los medios necessarios, y que soliciteis, como merece la particular atencion, fidelidad, y celo, con que concurre essa mi feliz Ciudad à quanto es de mi Real servicio. De Buen Retiro à primo de Marzo de 1677. Yo el Rey. Vidit Torre R. Vidit Monge R. Vidit Denti R. Vidit de Clericis R. Bustamante Secretarius. A los Magnificos fieles, y amados nuestros Pretor, y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo.

*EPISTOLA REGIA AD PRÆTOREM, ET JURATOS
Urbis Panbormitanæ, qua Fidelitatem Civitatis
Panbormitanæ tempore vicini belli Rex
maximè celebrat, et gratam
habet.*

Anno
1678.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magnificos Fieles, y Amados nuestros, Pretor y Jurados de nuestra feliz Ciudad de Palermo. D. Vincente Gonzaga mi Virrey de esso Reyno me ha dado quenta de que los Franceses se apartaron de las Placas, y puestos, que ocuparon en el, retirando sus guarniciones, Baxeles, y Galeras à Francia, bolviendo los subditos de ellas à mi obediencia como solicitaron, llamando à los Cavos mas vicinos, en cuyo motivo he querido manifestaros la satisfacion, y agrado, con que me hallo, de la fineza con que por vuestra parte haveis obrado en esta guerra, y aseguraos (como lo hago) lo tendré muy en memoria, y el exemplo que haveis dado de vuestra grande fidelidad, y amor à mi servicio para faboreceros, y honraros, y que experimenteis mi Real gratitud en quanto os tocare. De Aranjuez à 26. de Abril de 1678. Yo el Rey. Vidit Torre R. Vidit Carrillo R. Vidit de Centelles. Bustamante Secretarius.

Pppppp

PRÆ-

PRÆCONIUM, SIVE BANNUM, QUO MONETALIS

Operis nova inceptio publicatur : statuitur aliquarum monetarum pretium : prohibetur extractio monetarum ex aliis hujus Regni partibus, aliaque providentiæ decernuntur circa rem monetariam.

Die Quinto Decembris Quinta Indictionis Millesimo Sexcentesimo Octogesimo Primo.

Nobilis Antoninus Perino publicus Præco hujus felicitis Urbis Pannoniæ retulit se de mandato, quo infra, publicasse infrascriptum Tiamnum per loca solita cum Tubicinis Regiis.

Perche in conformità dell'Ordine di Sua Maestà (che Dio guardi) si deve mettere in opera in questa Città la Regia Zecca, desiderando S. E. l'accerto di questa fundatione a fin, che con la sollecitudine possibile s'eseguisca quanto da Sua Maestà viene ordinato, per il Real Servizio, e per consueto di questo Pubblico, havendo il tutto con la sua solita prudenza considerato; hà risoluto si devenghi alla publicatione del presente Bando, per il quale primariamente ordina S. E. & espressamente, comanda, che da hoggi innante nessuna persona di qualsivoglia stato, foro, e conditione, & in qualsivoglia modo privilegiata che sia, possa, ne vaglia cambiare il pezzo d'otto reali di giusto peso per meno somma di tari dieci, e grana dieci per ogn' uno di essi, sotto pena di perdere li pezzi d'otto, e di onze 400. per ogni contraventione, e Controventore, d'applicarsi la terza parte al Denunciatore, & l'altre due terze parti al Regio Fisco, e questo non obstante li Bandi per il passato promulgati, & in particolare quelli, per li quali se l'impose di non potersi spendere, ne cambiare per meno prezzo di tari undici l'uno, quali si intendano per lo presente revocati. Ordina anco S. E. per non impedirli il commercio, che le doppie da hoggi innante s'habbiano da negoziare, e cambiare à quel prezzo che à loro libertà li Negotianti, & altre qualsivoglia Persone vorranno, nel modo che prima si praticava, non obstante li Bandi in contrario promulgati, quali pure s'intendano per lo presente revocati.

Coman-

Comanda parimente S. E. che ogni Persona di qualsivoglia grado, foro, e conditione così regnicola, come forestera, che viene in questo Regno al presente, & in futurum, in esso immitterà tanto pezzi d'otto reali, ò altra moneta, quanto argento in massa, cioè in pane, e in barre delli quali, e della qualità d'elli si doverà far nota in l'Ufficio della Regia Secretia di questa Città, e di detti pezzi d'otto reali, & altre monete forastiere, & argento, ne porterà, ò farà portare la metà alla detta Regia Zecca in questa Città di Palermo, per cognare moneta, con farne pure nota nella detta Secretia con la declaratione sudetta, e costando haverne fatto incognare moneta; della moneta, & argento, che porterà con la licenza sottoscritta dal Secreto di questa Città possi, e vaglia estrarre l'altra metà per fuori Regno, e per li Regni, e Dominii di Sua Maestà, & altri suoi Amici, e Confederati fra il termine d'anno uno, dal giorno porterà, e farà portare la detta moneta in detta Regia Zecca non obstante qualsivoglia Pragmatica, & Ordinatione in contrario, alle quali S. E. per il presente hà dispensato, e dispensa, dummodò che la detta Estrattione solamente si habbia da fare da questa Città di Palermo, proibendo per il presente a tutti li Secreti, & altri Officiali di qualsivoglia altra Città, Terre, ò Luoghi del Regno, che non permettano extrattione alcuna per fuori Regno di pezzi d'otto reali, ne d'argento, ne di altre monete dalle Marine, Porti, e Scari a loro soggetti, non obstante qualsivoglia consuetudine, & osservanza in contrario, e questo sotto pena in quanto all'Officiali, e Secreti, che controverranno, di onze 400. per ogni Controventore, e controventionone, d'applicarsi la terza parte al Denunciatore, che metterà in chiaro la controventionone, e l'altre due terze parti al Regio Fisco, e sotto altre pene a S. E. benvisite.

Ordinando S. E. che tutte le licenze ottenute contro la forma del presente Bando s'intendano nulle, e tutte le persone, che non osservando la forma del presente Bando faranno extrattione di moneta reale, ò altra forastera, ò d'argento in pane, ò in barre, s'intendano incorse nelle pene disposte nelle Regie, e Viceregie Pragmatiche, & altri Bandi sopra ciò promulgati, & in più di perdere le monete, & argento, d'applicarsi il prezzo d'elli come sopra, ed altre pene a S. E. benvisite.

Ordina parimente S. E. che per le controventioni sudette possi il Fisco principaliter agere, e tre testimonii singolari facciano piena prova. P. S. P. V. Bellacera Syndicus. Promulgetur Rizzari F. P.

Decreta hac de Monetali Opere duas peperere Urbi diverso loco, et tempore erectas Monetarias Officinas, ut ex Inscriptionibus patet ex prædictis locis ad hæc paginas translatis.

C A R O L O II.

HISPANIARUM, AC SICILIÆ REGE.

MONETARUM CUDENDÆ PECUNIÆ OFFICINAM, MESSANÆ PENITUS INTERDICTAM, PRISTINO JURE IN POSTERUM PANORMO CONCESSAM, SUB AUSPICIIS D. FRANCISCI BENAVIDES, COMITIS SANCTI STEPHANI, PRO-REGIS BENEMERENTISSIMI, SENATORES ILLUSTRISSIMI MERITO RESTITUENDAM CURARUNT. NUSQUAM RECTIUS FORMARI POTUIT REGIS CAPUT, QUAM REGNI CAPITE; NEC SIGNARI METALLO EJUS IMAGO FIDELIBUS, QUAM UBI IMPRESSA CORDIBUS EST. ARCANAM LOCI MAJESTATEM VIATOR, ET URBIS MAGNIFICENTIAM VENERARE. ANNO SALUTIS MDCLXXXI.

D. O. M.

CAROLO II. SICILIÆ, AC HISPANIARUM REGE

ÆREA, ARGENTEA, AUREA

RECUSA, REPARATA, RESTITUTA

PECUNIA

NUMMARIUM OPIFICIUM

LATIORIBUS OFFICINIS

NOVOQUE SIGNANDI GENERE INSIGNE,

AD OPERIS DIGNITATEM, REIPUBLICÆ COMMODOVM,

VRBIS MAGNIFICENTIAM,

E VICI ANGVSTIIS IN AVGVSTIOREM AREAM

REVOCAVIT

D. PETRVS EMMANVEL COLOMBVS DE PORTVGALLO VERAGVÆ DVX, MAGNVS INDIARVM ARCHITALASSVS, AVREI VELLERIS EQVES, A SVPREMO REGII STATVS CONSILIO, ITERVM SICILIÆ PROREX MDCC.

CONFIRMAT CAROLUS SECUNDUS REX
Privilegia Urbis Panbormitana.

Anno
1684.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Vice-
rex, & Generalis Capitaneus in hoc Siciliae Re-
gno, Spectabilibus, Magnificis, & Nobilibus
eiusdem, Magistro Iustituario, Præsidentibus Re-
giorum Tribunalium, Iudicibus M. R. C. Magi-
stris Rationalibus, Thesaurario, & Conserva-
tori R. P. Iudicibus Consistorii S. R. C. Advocatis quoq; & Procura-
toribus Fiscalibus, cæterisque demùm dicti Regni Officialibus
majoribus, & minoribus, præsentibus, & futuris, cui, vel qui-
bus ipsorum præsentes præsenteræ fuerint, aut quomodolibet per-
venerint, Consiliariis, & fidelibus Regiis dilectis salutem. La
Sacra Cattolica Real Maestà del Rè Nostro Signore (che Dio
guardi) con sue Regie lettere ordina quel che siegue. El Rey.
Illustre Conde de Santistevan Pariente mi Virrey, Lugartenien-
te, y Capitan General del Reyno de Sicilia. Por el Doctor D.
Marcio Albergo Procurador de la Ciudad de Palermo se hà da-
do el memorial, que se sigue. Señor. El Doctor D. Marcio de
Albergo Agente, y Procurador General de la Ciudad de Paler-
mo Primate, y Capital del Reyno de Sicilia, dice, que con-
viene a la dicha Ciudad para evitar los pleytos, y los gastos,
que ellos traen, y la ocasion de acudir a los Reales Pies de V.
Magestad por via de este Supremo Consejo de Italia, el que V.
Magestad mande observar el Privilegio, que le concedio el Se-
ñor Rey Phelipe Segundo, que se refiere a otros, cuya copia
autenticada se presenta a Vuestra Magestad, suplica se sirva de
mandar, que se observe el tenor de dicho Privilegio enteramen-
te, sin que la dicha Ciudad tenga ocasion de gastos, y de acu-
dir por pleytos a los Reales Pies de Vuestra Magestad, que en
ello, &c. Y juntamente hà presentado copia autentica de un
Real Despacho del tenor, que sigue. Illustre Don Garcia de
Toledo nuestro Virrey, y Capitan General, por parte de la
Ciudad de Palermo Nos hà sido presentado el memorial del te-
nor siguiente. Sagra Cattolica Real Maestà. La Città di Palermo
dice a V. Maestà, come per li Capitoli del Regno è stato pro-
visto, che tutte le provisioni, che vengono, e lettere della Re-
gia Corte di V. Maestà s'intendano sempre conforme à justitia,

Q q q q q q

& ju-

& iuribus alterius semper salvis , per li quali è stato ancora provisto, che le Cause delli Regnicoli non si possano estrarre fuora del Regno , ma si habbiano a decidere , e determinare in detto Regno , riservate le Cause feudali ; è stato ancora conforme alle predette provisto alli speciali Privilegi concessi ad essa Città di Palermo per la B. M. della Maestà del Rè Alfonso in un suo Privilegio dato a 2. di Maggio 2. Inditione 1439. essecuto alli 30. di Giugno 1439. del tenor seguente . Item supplica la dicta Università a la sacra Regia Maestati conchediri a la predicta Università quando simili causi accadissiru , ki alcuni perfuni particolari tentassiru impetrari alcuni litteri contra la tenuri di li Privilegii, Gratii, Consuetudini , & Immunitati di la dicta Chitati, etiam si li dicti litteri si continissiru non obstanti li Privilegii di la dicta Chitati , tali litteri sianu havuti per nulli , irriti , & inani. Placet Regiæ Majestati . Item imperoki la dicta Università estī multu fatigata, & oppressa di necessitati, e venendu tali litteri contra soi Privilegii bisognaria per conservazioni di la dicta Chitati, & soi Privilegii occurriri a la sua Regia Maestati, & mandari solenna imboxata , & farria multu fatigula ad suppliri a li spisi , vacandu potissimè a li continui subventioni di la sua Sacra Regia Maestati, supplica la dicta Università, ki sia sua merci vitari tali spisi superflui , e providiri semel pro semper , ki tali litteri contra tali Privilegiu impetrati, seu impetrandi sianu havuti per nulli , & irriti , ut in præcedenti Capitulo continetur. Placet Regiæ Majestati .

E nondimeno alcune volte li Judici alli quali è stato commesso , che faccino relatione , e che provedano sopra le essecutorie delle dette Provisioni Regie , per levarsi essi Judici di fastidio di non declare quelle conforme a giustitia provedono , che si consulti con V. M. per tanto per non haver ogni giorno a litigare sopra simili cause , e per la conservatione tanto delli Capitoli del Regno , e Privilegi di essa Città d'havere a mandare Ambasciatore , & informare V. M. della Iustitia di essa Città , supplica Vostra Maestà resti servita provedere , e declare semel , e per sempre , che venendo simili Regie Provisioni , non s'habbiano a consultare , & estrarre dette Cause , ma si habbiano a determinare in detto Regno conforme a giustitia , ut Deus. Y porque siendo la dicha Ciudad tan benemerita, y que con tanta demonstracion nos ha siempre servido , no es justo que sea prejudicada en sus cosas , por esōs encargarnos , y mandamos , que sucediendo el contenido en el preinserto memorial , probeais sobre ello de manera que no sea dicha Ciudad agraviada , ni tenga por el-

lo justa causa de recurrir a Nos sobre ello , que tal es nuestra voluntad , y en ello nos servireis. Dat. en Madrid a ultimo de Febrero 1565. Yo el Rey. Vidit Comes Generalis Thesaurarius. Vidit Porcella Reg. Vargas Secr. Solvit in exequutoriis Sanguessa pro Taxatore. Y visto , atendiendo a los particulares meritos de la Ciudad de Palermo , y a la grande fidelidad , fineza , amor , y zelo , conque se hà señalado en mi servicio en todas ocasiones , hò tenido por bien renovar para vos el preinserto despacho , y encargaros , y mandaros (como lo hago) le observeis , cumplais , y executeis segun su serie , y tenor , como si desde su principio se os huviera dirigido , que por merecer tan dignamente la dicha Ciudad de Palermo , mi Real atencion , y gratitud me dare por servido de ello , y procede assi de mi voluntad. Dat. en Buen retiro a primo de Diziembre de 1683. Yo el Rey. Con rubrica del Presidente. Vidit Torre Reg. Vidit Marchio de la Rosa Conf. Vidit Guerrero Reg. Vidit Jurado Reg. Vidit Caxa Reg. Vidit Aresius Reg. Vidit Mirabella Reg. solvit tarenun unum. Uriarte Taxator. Angulo Secr. in partium Siciliæ 39. fol. 458. Præsentata Panormi die 20. Ianuarii 7. Ind. 1684. Et mandat E. S. quòd Spect. Regius Conservator Regii Patrimonii recognoscat , & referat. D. Carolus Firmatura Mag. Not. Eodem facta recognitione , & relatione prædicta E. S. mandat , quòd fiant exequutoria. D. Iuan de Retana Confer. Perciò in esecuzione di quanto la prefata Maestà Sua ordina , & in osservatione della nostra preinserta provista vi dicimo , & ordinamo , & a chi speta incarichiamo , che vogliate , e debbiate , e per cui si deve facciate essequire , & osservare le preinserte Regie lettere ad unguem prout jacent , ac de verbo ad verbum , & a prima linea , usque ad ultimam , guardandovi di fare il contrario , per quanto la gratia di Sua Maestà tenete cara. Dat Panormi die 21. Ianuarii 1684. El Conde de Santistevan. Vidit Retana Confer. Dominus Vicerex , & Generalis Capitaneus mandavit mihi Don Petro Cirasifo Secr. Visa per de Retana Conservatorem.

EXECUTORIÆ LITERÆ DE PROHIBITA ECCLESIA-
sticis, & Monialibus panis venditione.

Anno
1685.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Vi-
cerex, & Generalis Capitaneus in hoc Siciliæ
Regno, Reverendo Vicario Capitulari Panor-
mitano, cui præsentēs præsentatæ fuerint Oratori
devoto, salutem. Fuerunt nobis exhibitæ, &
præsentatæ quædam literæ Sacræ Congregatio-
nis Eminentissimorum Cardinalium omni qua decet solemnitate ex-
peditæ, sigilloque a tergo officii munitæ, quarum tenor talis
est. Reverendo Signore sopra il contenuto nel memoriale di co-
testo Senato, che da questa Sacra Congregazione dell'Immunità
Ecclesiastica è stato à Voi rimesso pro informatione, questa ha-
vendo voi fatta con vostra lettera a 13. Marzo prossimo passato,
qualmente sia vero che cotesti Ecclesiastici Secolari, e regolari,
non contentandosi di far pane per loro proprio uso, e parti-
colarmente le Monache secondo le tasse formate da cotesta Cu-
ria Ecclesiastica senza osservare i vostri ordini si siano avanzati a
venderlo con grave, e patente pregiudizio del publico a chiun-
que vada per comprarlo a loro Monasterii, havete strettamente
obligato la giustizia a provvedere così alle fraudi, come all'inde-
cenza, onde li E. E. loro hanno ordinato, che voi con l'ordina-
rie vostre facultà, e con la conveniente prudenza ne procuriate
l'opportuno rimedio, specialmente quello di precettare tutti li
detti Ecclesiastici dell'uno, e l'altro sesso, che sotto la privatio-
ne della voce attiva, e passiva, & in quanto alle Monache an-
che dell'accesso alle grate, e di simiglianti pene, eccettuate
quelle delle censure, non possano in alcuno modo vender pane,
ne farlo vendere, ò permutare in altrę robbe, ne darlo sotto
qualsivoglia pretesto di regalo, ò altro colore, ma il solo man-
tenimento de' serventi delli loro Monasterii, & affinche possiate
voi ciò ordinare con piena autorità; vi si comunicano con la
presente lettera la facultà della medesima Sacra Congregazione,
alla quale avvivate il vostro operato nella conformità qui ordina-
tavi, e siate pur certo di esser canonicamente assistito della stes-
sa Sacra Congregazione, che n'hà questa confidenza in Dio an-
che per il vostro particular zelo del giusto, che prego vi sia di
merito in Cielo. Roma 15. Maggio 1685. Al piacer vostro Ga-
spare

spare Cardinal di Carpinero e Patriarca di Antiochia Secretario. al Reverendo Signore, il Vicario Capitolare di Palermo. Præsentatæ Panormi die trigesimo Iulii 1685. & mandat S. E. quòd Spect. Reg. Conf. F. P. Trib. R. P. referat. D. Barthomæus Arceri Secretarius. Eodem facta recognitione E. S. providet, & mandat, quòd fiant exequutoria. Ioppulo F. P. Et volentes Nos, (ut æquum est) literis Sacræ Congregationis Eminentissimorum Cardinalium conformes reddere providimus, & ita harum serie vos moneamus, attentèque hortamur quatenus præinfertas literas Sacræ Congregationis, omniaque, & singula in eis contenta exequamini, compleatis, & observetis, ac per quos decet exequi, compleri, & inviolabiliter observari faciatis ad unguem, juxta earum seriem, continentiam, & tenorem, de verbo ad verbum, & a prima linea usque ad ultimam prout jacent, juribus tamen, præheminentiis, & jurisdictionibus regiis, R. C. Regiæque Monarchiæ, & alterius cujuscumque semper salvis, & illælis permanentibus, & non aliter, nec alio modo pro quanto gratia regia vobis cara est. Dat. Panormi die trigesimo Iulii 1685. El Conde de Santistevan. Dominus Vicerex, & Generalis Capitaneus mandavit mihi Secretario Baffico. Visa per Ioppulo F. P. Præsententur, & exequantur, & registrentur, & fiat edictum in forma. Abb. Barone Vicarius C. S. V. Præsentatæ in M. C. Archiepiscopali hujus felicitis, & fidelissimæ Urbis Panormi die octavo Augusti octavæ Indictionis 1685. de mandato Admodum Illust. & Reverendissimi Domini Archidiaconi D. Thomæ Barone Vicarii Generalis C. S. V. & exequantur, & registrentur, & fiat edictum in forma. Abbas Marchisi Pro-Mag. Not. Die decimo septimo Augusti octavæ Indictionis 1685. Ex parte Illustrissimi Senatus Panormi, Sede plena fuit provisum, quòd præsententur, & exequantur, & registrentur. Ignatius Rodano Pro-Mag. Not.

*ADVOCATI SENATUS PANORMITANI NON
obstante quòd actu sint Judices possint
advocare.*

Anno
1686.

CAROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
HISPANIARUM, ET SICILIAE, &c. Illustr.
Conde de Santistevan Pariente, mi Virrey Lu-
gartiniente, y Capitan General del Reyno de
Sicilia. Reciviose vuestra carta de 17. de Hene-
ro en que decís, que por los Capituos Pragma-
ticales de el gobierno de essa Ciudad de Paler-
mo està dispuesto el tener el Senado quatro Abogados ordina-
rios para todas sus dependencias, y negocios, de los quales se ha-
llan dos, que son Don Carlos Sortino Juez de la G. C. y D. Bal-
thassar del Castillo de el Concistorio, y obstandoles mi real orden
de 16. de Septiembre de el año proximo pasado, que prohíve
abogar siendo Juez, os hizo el Senado la consulta, de que remitís
copia, pretendiendo no ser comprendidos sus Abogados, y otra
los Presidentes, y Consultor estimando se remitiese a mi esta ma-
teria, y visto; atendiendo a la instancia de el Senado de essa mi
fidelissima Ciudad de Palermo; he resuelto por gracia particular
permitir que sus Abogados no obstante que sean Juezes puedan
abogar sin comparecer personalmente en los estrados: en cuya con-
formidad os encargo, y mando deis la orden conveniente para
su execucion de Madrid à 4. de Marzo de 1686. Yo el Rey. Con
rubrica de Pres. Vidit D. Pablo Spinola Doria. Vidit Torre R.
Vidit Dux Ius. Conf. R. Vidit Guerrero R. Vidit Caxa R. Vidit
Jurado R. Vidit Collada. Angulo Secretarius.

EPI-

EPISTOLA REGIA, QUAE REX PRÆTORIÆ COHORTIS
stipendia ad Senatoria Domus custodiam erogata approbat,
et ratificat, quamois sollicitum sese exhibeat
de excessibus evitandis.

Anno
 1695.

AROLUS SECUNDUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Ilustre
 Duque de Uzeda Primo Gentilhombre de la
 Camera, mi Virrey, Lugarteniente, y Capi-
 tan General del Reyno de Sicilia; en inteli-
 gencia de lo que referis en carta de 23. de Ju-
 nio, de haver dispensado al Senado de Paler-
 mo el gasto del caudal necesario para pagar

los Oficiales, y Soldados de guardia de la Casa Senatoria, en la
 Linterna del Molle, y en la Feria durante el tiempo de ella, y
 vuestra ausencia de aquella Ciudad, no obstante la representa-
 cion, que os hizo el Tribunal del Patrimonio, paraque antes
 me deis cuenta (de que remitis copia, con los demas papeles
 que cita) ha parecido aprovaros lo que haveis executado, y en-
 cargaros, y mandaros (como lo hago) esteis con especial cuyda-
 do, de que no se exceda de lo que fuere preciso, y necesario
 para ello. De Madrid a 8. de Agosto de 1695. Yo el Rey.
 Executoriada en Meçina a 16. de Septiembre de 1695. Regi-
 strada en el lib. 4. mercedes in perpetuum fol. 273.

EPISTOLA REGIA AD MINISTROS REGII PATRIMONII,
qua maximum inconveniens reputat PHILIPPUS NOSTER,
(quem Deus sospitet) 24. uncias annuas erogari pro fundanda Ana-
tomica Medicorum Academia, si ex erogatio in damnum Tertii ce-
dat, nec sine hac singularis Justitia castela fundari permittit.

Anno
 1700.

HILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magni-
 ficos Fieles, y Amados nuestros, Presidente, y
 Maestros Racionales de mi Real Patrimonio
 del Reyno de Sicilia; en vista de vuestra carta
 de 3. de Junio sobre la erecion de una Acade-
 mia de Anatomia; he mandado dar al Virrey
 la orden que se sigue. El Rey. Ilustre Duque de Veragua Pri-
 mo

mo, &c. Haviendome dado quenta el Tribunal de mi Real Patrimonio en carta de 3. de Junio pr. paf. de que por villete de 26. de Mayo antecedente, ordinasteis se erigiesse en el Hospital grande de Palermo una Academia de Anotomia, donde los Profesores de la Medicina tengan continuado exercicio en la practica da sus observaciones, que es de tanta importancia a la salud publica, y que el Senado vuelva a conſegnarle la congrua de veinte, y quatro onzas al año, que en el de 1655. se la ſitò, que por nò haver tenido fundacion fija, se extinguió en breve tiempo con notable detrimento del bien publico; he refuelo aprobarlo; però con la circunstancia de que ſi resultare en perjuicio de Terzero esta aſſignacion de veinte, y quatro onzas, me lo repreſenteis, informandome de lo que en tal caſo ſe podrá executar, paraque ſubſiſta la providencia dada, ſin tocaren eſte inconveniente. De Madrid à 3. de Agoſto 1700. Yo el Rey. Romeo Sec. Con ſeñales del Conſejo. De que he querido prevenir paraque en ſu inteligencia coopereis por vueſtra parte, (como os lo encargo, y mando) a fin de que ſe logre el eſtablecimiento, y permanencia de una materia para todos de tanta azeptacion, y conveniencia. De Madrid à 3. Agoſto de 1700. Yo el Rey. Vidit Guerrero Reg. Vidit Rubinus Reg. Vidit Zarate Reg. Vidit Jurado Reg. Vidit Araciel Reg. Romeo Secretarius.

EPISTOLA REGIA AD MINISTROS REGII PATRIMONII,
qua Regalis Providentiæ zelus, ac ſtudium ſignificatur
de Urbano Erario, ſeu Tabula publica riſe
adminiſtranda.

Anno
 1700.

PHILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, SICILIÆ, &c. Magnificos
 Fieles, y amados nueſtros, Preſidente, y Mae-
 ſtros Rationales del Tribunal de mi Real Patri-
 monio del Reyno de Sicilia; ſobre dependencias
 de la Tabla de eſſa Ciudad de Palermo, orde-
 no al Virrey en deſpacho de la data de eſte ſo-
 bre el punto de que en cumpliendo el Pretor ſu oficio, ſe haya
 de reconocer la Tabla, y contar el dinero que ubiere en la ca-
 ja, entregandose de ello el Pretor, que le ſuccediere, lo que
 contiene el capitulo ſiguiente. Y por lo que mira a que el Pre-
 tor, y Gobernadores de la Tabla, antes de acabar cada año ſus
 oficios,

oficios , hagan ajustar las quantas del dinero , que efectivamente hubiere en ella : executareis (como os lo encargo , y mando) lo que sobre este punto tengo resuelto en despacho de diez de Mayo de 1689. paraque el Pretor , y Governadores de la Tabla todos los años , y antes de salir de sus oficios hagan tirar los restos del dinero , que efectivamente hubiere en la Tabla , y que en presencia del Pretor , y Governadores , que los entraren a su-
ceder , se reconozca si el dinero , que queda en el Theſoro corresponde , al que debe ser , y constare por los libros , paraque queden en cargo de el , y en obligazion a sus propios nombres de haver de suplir la porcion , que faltare , y se ubiere sacado contra la forma de la Instruccion , y paraque esto se execute con mayor facilidad , se dispondra tambien , que los Governadores se mudasen el mismo dia , que el Pretor , y assi arreglareis a ello la orden que disteis al Tribunal de esse mi Real Patrimonio , y os consultò la junta sin alterar el tiempo de el mes de Mayo al de Septiembre. Y se en quanto a esto tubiereis que representar , lo executareis de que he querido noticiaros , encargandoos , y mandandoos (como lo hago) cuideis por vuestra parte de su puntual observancia , dandome cuenta de ella. De Madrid 25. de Octubre de 1700. Yo el Rey. Vidit Guerrero R. Vidit Rubinus R. Vidit Zarate R. Vidit Jurado R. Vidit Araciel R. Romeo Secretarius.

EPISTOLA REGIA AD MINISTROS REGII PATRIMONII

pro Prærogative , quæ frumentariarum Columnæ , in qua nititur Salus Civitatis : pecuniæ scilicet cumulum et frumentariæ administrationis reliquiis aggestum : integram , inviolatamque servari ad extremas , si quando acciderint , annonæ difficultates sublevandas districte mandat Dominus Rex .

Anno
1700.

PHILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, SICILIÆ, &c. Magnificos, Fieles , y Amados nuestros Presidente , y Maestros Rationales del Tribunal del Real Patrimonio del Reyno de Sicilia . En vista de vuestra carta de 25. de Septiembre , sobre la contra orden , que hizo el Virrey , en la que dio paraque del dinero de abanzos de la administracion formentaria se sacasen setecientas onzas para la fabrica de la vateria , que se havia para resguardo de essa Ciudad; he mandado expedir para el
el de-

Sssss

el despacho que se sigue. El Rey; Illustre Duque de Veragua Primo, &c. En carta de 25. de Septiembre da quenta el Tribunal del Real Patrimonio, de que no obstante la representacion que os hico en Consulta de 30. del antecedente, sobre ser contra reales ordenes la dispensa, que solicitava el Senado de essa Ciudad, paraque de los abanzos de la administracion formentaria se hiciesse el gasto de setecientas onzas para la fabrica de la vateria dispuesta para su resguardo, ordenasteis en 1. del referido mes se executasse, y visto ha parecido desaprovechar el haverse valido de este caudal, y os mando, que si no le huviereis sacado, no lo hagais, pues de este dinero no se debe nunca hechar mano sin especial orden mia, por ser tan privilegiado, y que el mantenerle en su deposito es tan preciso como se requiere para asegurar la quietud del Pueblo de essa Ciudad en qualquiera ocasion de sobrevenir carestia, y penuria de granos; y assi os encargo, y mando, que precisa, y indispensablemente se observe, cumpla, y execute en esta forma sin contravenir a ello por ningun motivo, ni precision, que se, ofrezca. De Madrid à 8. de Diciembre de 1700. Yo la Reyna. Firmado de los Gobernadores. Romeo Secretarius. Con señales del Consejo, de que he querido preveniros, paraque en inteligencia de su contenido, y cumplimiento de vuestra obligacion, atendaís en las ocasiones semejantes, que se offrezcan a la precision, con que en el preinserto despacho se advierte al Virrey lo que debe executar para las representaciones, que debiereis hacer en observancia de las ordenes. De Madrid à 8. de Diciembre de 1700. Yo la Reyna. Firmado de los Gobernadores. Vidit Guerrero Reg. Vidit Rubinus Reg. Vidit Jurado Reg. Vidit Araciel Reg. Romeo Secretarius.

EPISTOLA SACRÆ, ET CATHOLICÆ MAJESTATIS
*Magnanimi Regis PHILIPPI QUINTI Regnantis, quem
 Deus sospitet, ad Pratorem, & Juratos Urbis
 Panormitanæ, qua de suo huc adventu
 desiderium exprimit, & desi-
 natos excusat ad se mit-
 tendos Deputatos.*

Anno
 1702.

HILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magni-
 ficos, Fieles, y Amados nuestros Pretor, y Iura-
 dos de nuestra feliz Ciudad de Palermo. En car-
 ta de 22. del passado me dais la enora buena de
 mi feliz viage, y arrivo a esta Ciudad, y hazeis
 la instancia de que en vuestro nombre vengan
 a manifestar vuestro alborozo el Principe de Rocafiorida, y Don
 Domingo Luquesi. Y deviendome estos efectos de vuestro amor,
 y atencion toda la gratitud, y aprecio, que les corresponde; os
 he querido manifestarlo assi para que en esta seguridad, y en la
 que desseo consolaros con mi presencia (como lo espero) excus-
 feis el embiarme estos Diputados, estando tambien ciertos de que
 hallareis siempre muy propenso mi animo para honraros, y fa-
 vorezeros. De Napoles à 12. de Mayo 1702. Yo el Rey D. An-
 tonio de Ubilla, y Medina.

EPISTOLA REGIA AD MINISTROS REGII PATRIMONII,
*qua frumentaria administrationis currentes reliquias ad
 alios usus converti posse, etiamsi urgentes, præ-
 terquam, ut creditoribus Tabule fiat
 satis; severè prohibet Dominus
 Rex Justitiæ aman-
 tissimus.*

Anno
 1702.

HILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ &c. Ma-
 gnificos, Fieles, y Amados nuestros Presidente,
 y Maestros Rationales del Tribunal del Patri-
 monio de mi Reyno de Sicilia; haviendome da-
 do cuenta el Virrey Cardinal Iudice, de que
 conformantlose con la Consulta, que le hicisteis;
 (que

(que remitió a mis Manos) havia concedido dispensa al Senado de Palermo, para valerse de 5v379. onzas. 19. tarenos, y 9. granos de los avanzos corrientes de la administracion frumentaria para aderezar la Artilleria, Armas, y Valuartes, y comprar 400. quintales de polvora, se ha extrañado mucho, que consultasteis, tan liberalmente contra mis Reales ordenes, quando deviais tener presentes las dadas, prohibiendo la permission de valerse de los efectos de estos avanzos para urgencia alguna, sino que se repartan entre los acrehedores de la tabla, pues lo contrario seria en perjuicio de tercero, y de pobres interesados en el, a quien se deve atender con toda particularidad, no dando lugar á que se les quite con motivo alguno lo que tan lustamenme les pertenece, de que he mandado prevenir al Cardinal, y que pues es comun a todos la combeniencia de prevenir la defensa de la Ciudad, y no caver en razon se haga solamente a costa de ellos, ordene se busquen otros medios, y arbitrios, en que non haya tan capital inconveniente para aplicarlos al fin referido remplazando de ellos, lo que ya se huviere gastado, de los avanzos, de que he querido advertiros, y mandaros (como lo hago) que en esta inteligencia, y cumpliendo con vuestra obligacion, en la observancia de mis ordenes, os dediqueis luego a la de las referidas de manera que la tengan tan puntual como conviene, dandome quenta de la execucion de esta. De Madrid á 4. de Diziembre de 1702. Yo la Reyna. Vidit Guerrero Reg. Vidit Rubinus Reg. Vidit Iurado Reg. Vidit Araciel Reg. Romeo Secretarius.

LITERÆ REGIÆ AD MINISTROS REGII PATRIMONII
*quibus Rex iterat mandata Regia circa rectam Tabulæ Pu-
 blicæ, sive Urbani Ærarii administrationem, cu-
 ramque exprimit in hac materia, quæ
 potest esse diligentissima.*

Anno
 1703.

HILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Magni-
 ficos Fieles, y Amados nuestros, Presidente, y
 Maestros Racionales de mi Real Patrimonio
 del Reyno de Sicilia; Sobre que los Pretores de
 esa Ciudad de Palermo den quenta antes de de-
 jar el empleo, se os mando en despacho de 25.
 de Octubre de 1700. lo que se sigue. El Rey.
 Ma-

Magníficos, Fieles, y amados nuestros, Presidente, y Maestros Racionales del Tribunal de mi Real Patrimonio del Reyno de Sicilia. Sobre dependencias de la Tabla de esa Ciudad de Palermo ordeno al Virrey en despacho de la data de este sobre el punto, de que en cumpliendo el Pretor su oficio, se haya de reconocer la Tabla, y contar el dinero que ubiere en la caja, entregandose de ello el Pretor, que le succediere, lo que contiene el capitulo siguiente. Y por lo que mira a que el Pretor, y Gobernadores de la Tabla, antes de acabar cada año sus oficios, hagan ajustar las quantas del dinero, que efectivamente hubiere en ella: executareis (como os lo encargo, y mando) lo que sobre este punto tengo resuelto en despacho de diez de Mayo de 1689. para que el Pretor, y Gobernadores de la Tabla todos los años, y antes de salir de sus oficios hagan tirar los restos del dinero, que efectivamente hubiere en la Tabla, y que en presencia del Pretor, y Gobernadores, que los entraren a suceder, se reconozca si el dinero, que queda en el Theforo corresponde al que debe ser, y constare por los libros, para que queden en cargo de el, y en obligazion a sus propios nombres de haver de suplir la porcion, que faltare, y se ubiere sacado contra la forma de la Instruccion: y para que esto se execute con mayor facilidad, se dispondrá tambien, que los Gobernadores se mudasen el mismo día, que el Pretor, y así arreglareis a ello la orden que disteis al Tribunal de esse mi Real Patrimonio, y os consultò la junta sin alterar el tiempo de el mes de Mayo al de Septiembre. Y si en quanto a esto tubiereis que representar, lo executareis, de que he querido noticiaros, encargandoos, y mandandoos (como lo hago) cuideis por vuestra parte de su puntual observancia, dandome cuenta de ella. De Madrid 25. de Octubre de 1700. Yo el Rey. Vidit Guerrero R. Vidit Rubinus R. Vidit Zarate R. Vidit Jurado R. Vidit Araciel R. Romeo Secret. Con señales del Consejo. Y reparando no ayais dado cuenta, de lo que, en cumplimiento de lo dispuesto en las mencionadas ordenes, se ha obrado, como se os ordenò; y conviniendo mucho su puntual observancia; he resuelto reysteraros la orden preinserta, y encargaros, y mandaros (comolo ago) cuideis de su puntual execucion, embiando testimonio, ò fee autentica por donde conste haverse cumplido por los Pretores, con lo que previenen las citadas ordenes, con aviso de lo que sobre ello se ofrezca. De Madrid à 8. Octubre de 1703. Yo el Rey. Vidit Guerrero Reg. Vidit Rubinus Reg. Vidit Jurado Reg. Romeo Secretarius.

Tttttt

EPI-

EPISTOLA PHILIPPI REGIS, QUEM DEUS SOSPITET, ad Cardinalem de Iudice Proregem, qua ita permittit Civitatis sumptibus armari Artifices ad Capitalet totius Regni Urbem Panormitanam preservandam, ut maximum studium, et robur omne adhiberi mandet ad ea exigenda, quæ Civitati debentur à pluribus, nec solvuntur in damnum publicum.

Anno
1704.

PHILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Su Magestad (Dios le guarde) con despacho de 20. de Abril por la via del Supremo Consejo de Italia se sirve de prevenir al Cardenal mi Señor lo que se sigue. Satisfaciendo a despacho de 18. de Diciembre proximo pasado sobre la disposicion de armar las Maestranzas comprando las Armas en ese Reyno, ò fuera de el, para oponerle a los tentativos de la Armada enemiga, y poner en defensa, y resguardo esa Capital de Palermo, representeis en carta de 8. de Marzo, que no encontrandose otro medio a urgencia tan prezisa, por los ahogos, y estrechezas del Senado, que el de la cobranza de sus creditos; haviais antes de haver recibido el citado despacho (expedido el orden combeniente, de que acompañaís copia) aprovando os lo que a fin de esta importancia haveis executado, que ha sido muy de mi gratitud; os encargo con expecialidad tengais muy a la vista este negocio para la exigencia de los creditos de la Ciudad, como lo fio de vuestro zelo a mi servicio. Y en cumplimiento de lo que Su Magestad previene por el preinserto Real despacho, me manda Sua Eminencia encargar a V.S. que por su parte practique la mayor aplicacion a la cobranza de los riferidos creditos de la Ciudad, a fin que se execute la compra de Armas, pues aunque Sua Eminenza encarga tambien al Senado este negocio, tiene por combeniente el que V. S. coopere a su solitud, guarde Dios à V. S. muchos años Palermo 27. de Mayo 1704. D. Juan de Castro Laurel. Al Tribunal del Real Patrimonio.

REGIÆ LITERÆ DE ORDINE M. R. C. NOTIFICATÆ
 Syndico Urbis, bujus, et parisi controversie zelantissimo, in
 quibus continetur decisio in favorem dicti Tribu-
 nalis circa cognitionem cause Territorii
 Munregalensis, et Panormitani.

Anno
 1706

HILIPPUS QUINTUS DEI GRATIA REX
 HISPANIARUM, ET SICILIÆ, &c. Por el
 Supremo Consejo de Italia se ha expedido al
 Marques mi Señor el Real despacho del thenor
 siguiente. El Rey, la Reyna Gobernadora. Ill.
 Marques de Bedmar Primo Nuestro. En carta
 de 4. de Febrero dais cuenta de la controversia

jurisdiccional, que ocurre entre el Senado de Palermo, y la Cor-
 te Arzobispal de Monreal, sobre limites de una posesion, que
 tiene el Principe de Militelo en territorio de esa Ciudad con-
 finante a la jurisdiccion de Monreal, acompañando los papeles, y
 consultas, que han mediado en esta dependencia; y visto todo,
 se ofrece deciros que la determinacion de esta controversia pertenece
 pribatibamente al Tribunal de esa mi R. G. C. por tratarse de
 materia de territorio, y jurisdiccion temporal concedida a la Igle-
 sia de Monreal por mis gloriosos Predecesores, y que en conse-
 quencia de ello devio el Procurador de la mensa Arzobispal pe-
 dir su iusticia en el mismo Tribunal de la G. C. paraque man-
 dase poner los Pilares en el lugar, que deviesen estar, segun
 los confines del territorio de cadauna de las partes, y a vista de
 tan irregulares procedimientos, como ha usado la Corte Arzobis-
 pal de Monreal de mandar quitar los Pilares de autoridad pro-
 pria despues de haverlos tolerado muchos años, no se conoce
 que haian excedido los Iuezes de la G. C. en la providencia
 que dieron de mandar intimar a los Alvañiles, que no pasasen
 adelante en la obra, y que no han merezido la advertencia, que
 consultaron los Ministros de la junta, y mucho menos el que
 fuese uno de ellos a dar satisfaccion al Cardenal Arcobispo, y assi
 atendiendo a todo lo referido, os encargo, y mando ordeneis
 al Tribunal de la G. C. que conozca de esta causa, y haga ju-
 sticia oyendo a las partes, y al Sindico de esa Ciudad, y a mi
 Regio Fisco. De Madrid a 4. de Mayo de 1706. Yo la Reyna.

Fier-

Sierralta Secretarius. Con señales del Consejo. De cuya Real resolución me manda S. E. participar a V. S. a fin de que en su inteligencia execute lo que por ella se prescribe. Dios guarde a V. S. muchos años. Palermo 18. de Julio de 1706. Don Geronimo de Ustariz. Præsententur, & exequantur, & registrentur, & partibus notificentur de Spucches, Munici, Sartorio. Præsentatæ Panormi die vigesimo Iulii 1706. De mandato Spectabilium Iudicum M. R. C. Sedis Civilis de Spucches, Munici, & Sartorio, quòd præsententur, & exequantur, & registrentur, & partibus notificentur. Al Tribunal de la Gran Corte. U. I. D. D. Rosarius Bisso Pro-Mag. Not.

LAUS DEO.

INDEX PRIMUS CHRONOLOGIA REGUM.

A QUIBUS VOLUMINIS HUIUS SUNT

*Privilegia, per instrumenta varia, Panormitanis Ci-
vibus collata: juxta Annorum seriem,
sub quibus hæc primò incipiunt
instrumenta.*

1140. **R**ogerus Sicilia Rex Primus, Dux Apulie, & Princeps Capue,
Fius, Fortis, & Christianorum Adjutor nuncupatus.
1157. **G**uillelmus, scû, ut alii scribunt, Vvillelmus, Dux Apulie, &
Princeps Capue inter Sicilia Reges huius nominis Primus.
1171. **G**uillelmus, cognomento Bonus vulgo appellatus, Dux Apulie, &
Princeps Capue inter Sicilia Reges huius nominis Secundus.
1195. **H**enricus Romanorum Imperatorum in ordine Sextus, Rex Sicilia
unâ cum uxore Constantia Romanorum Imperatrice Augusta.
1200. **F**ridericus Dux Apulie, Princeps Capue, Romanorum Rex, &
Hierusalem, Imperatorum in ordine huius nominis Secundus,
Regum verò Sicilia huius nominis Primus.
1243. **C**onradus, qui Conradinus vulgo appellatur, Romanorum in Re-
gem electus, Hierusalem Rex, & Sicilia huius nominis Secundus.
1258. **M**anfridus, ut in Privilegiis ipsius scribitur, sive Manfredus, ut
scribunt communiter, Rex Sicilia.
1291. **J**acobus Aragonius Petri Aragonum, & Sicilia Regis Filius, Dux
Apulie, Princeps Capue, & Rex Sicilia.
1299. **F**ridericus ad Imperatoris Friderici Secundi distinctionem, vulgò,
& ex usu, Tertius nuncupari solitus, Regum Sicilia in ordine
huius nominis Secundus.
1334. **P**etrus Aragonius inter Sicilia Reges huius nominis Secundus Fride-
rici illius Filius, qui vulgò Tertius dicebatur.
1342. **L**odovicus, ut scriptum habent ejus Privilegia, nec non numismata:
ut verò communiter scribitur, Ludovicus, Rex Sicilia.
1392. **M**artinus Dux Athenarum, & Neopatriæ, Rex Sicilia iure uxo-
ris Mariæ Reginæ, & alius Martinus Dux Montis Albi Coad-
iutor Reginæ Mariæ in Regimine Regni, & Pater, ac legitimus
Administrator prædicti Regis Martini, unâ simul omnes conregen-
tes, & conregnantes.
1432. **A**lphonfus Rex Aragonum, Sicilia, Valentia, Maioricarum, Sar-
dinia, & Corsicæ Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, &
Neopatriæ, nec non Comes Rossilionis, & Ceritanie.

1460. **J**oannes Rex Aragonum, Sicilia, Navarra, Valentia, Maioricarum, Sardinia, & Corsica. Comes Barchinonæ, Dux Athenarum, & Neopatriæ, ac etiam Comes Rossilionis, & Ceritanie.
1482. **F**erdinandus, cui Catholici nomen pietas fecit, Rex Castella, Aragonum, Legionis, Sicilia, Maioricarum, Hispalis, Sardinie, Cordubæ, Corsicæ, Muris, Giennis, Algarbii, Algexiræ, Gibraltaris. Comes Barchinonæ, Dux Vizcæ, & Molina, Dux Athenarum, & Neopatriæ, Comes Rossilionis, & Ceritanie, Marchio Oristanni, Comesque Gociani.
1427. **C**arolus Austriacus Romanorum in ordine Imperatorum huius nominis Quintus, Rex Castella, Aragonum, utriusque Sicilia, Italia, Ungariæ, Dalmatiæ, Croatia, Legionis, Navarra, Granate, Toleti, Valentie, Galletie, Maioricarum, Hispalis, Sardinie, Cordubæ, Corsicæ, Muris, Giennis, Algarbii, Algexiræ, Gibraltaris, & Insularum Canaria, nec non Insularum Indiarum, & Terræ firmæ Maris Oceani, Archidux Austria, Dux Burgundiæ, & Brabantie, Comes Barchinonæ, Flandriæ, & Tirolis, Dominus Vizcæ, & Molina. Dux Athenarum, & Neopatriæ. Comes Rossilionis, & Ceritanie. Marchio Oristanni, & Gociani.
1556. **P**hilippus inter Hispaniarum Reges huius nominis Secundus, Rex Castella, Aragonum, utriusque Sicilia, Hierusalem, Angliæ, Franciæ, Hiberniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatia, Legionis, Navarra, Granatæ, Toleti, Valentie, Galletie, Maioricarum, Hispalis, Sardinie, Cordubæ, Corsicæ, Muris, Giennis, Algarbii, Algexiræ, Gibraltaris, Insularum Canaria, & Indiarum, & Terræ firmæ Maris Oceani: Archidux Austria, Dux Burgundiæ, Brabantie, & Mediolani &c.
1599. **P**hilippus inter Hispaniarum Reges huius nominis Tertius, Rex Castella, Aragonum, Indiarum, utriusque Sicilia &c.
1627. **P**hilippus inter Hispaniarum Reges huius nominis Quartus, Rex Castella, Aragonum, Indiarum, utriusque Sicilia &c.
1666. **C**arolus inter Hispaniarum Reges huius nominis Secundus, Rex Castella, Aragonum, Indiarum, utriusque Sicilia &c.
1700. **P**hilippus nunc Regnans, quem Deus sospitet, inter Hispaniarum Reges huius nominis Quintus, Rex Castella, Aragonum, Indiarum, utriusque Sicilia &c.

Hæc de Regum Chronologia ad nostrum hunc Indicem innuisse visum est satis: siquid de Proregibus occurrat, quorum etiam in hoc Volumine nonnulla sunt Gratiæ; Historiam Chronologicam consulat Lector Proregum Siciliae a D. Vincentio Auria conscriptam, aliasque huiusmodi Chronologias.

INDEX SECUNDUS

TITULI, SIVE SUMMARIA EORUM OMNIUM CAPITA,
Quæ in hoc Volumine continentur.

R O G E R I U S .

1140. **P**ANORMITANA IN VRBE, REGIA VTPOTE IN SEDE, REGIAM
sibi, ac Successoribus suis Regio in Palatio Cappellam instituit, dotatque
Rogerius Primus Sicilia Rex.
1144. Panormitana Vrbi Primitias Regii Diadematis refert Rogerius in Privilegio, quod
Archiepiscopo concedit Panbormitano de creandis Tabellionibus.

G U I L L E L M U S .

1157. **P**Anormitanam Urbem Principalem Siculi Regni Sedem, Coronæ, & Coronationis
Regiæ Primitivum Domestitium nuncupat Guillelmus in Privilegio, quo
Vgoni Archiepiscopo, & Successoribus Feudum concedit Brocati.
1159. Regii Diadematis Primitias in ipsa, & ab ipsa Panormitana Vrbe suscepisse fa-
setur Guillelmus Primus in Privilegio, quo Vgoni Archiepiscopo Domum con-
cedit.

G U I L L E L M U S II.

1171. **P**Anormitanam Urbem Guillelmus Rex Regiam appellat, Thronum, & Solium
Sue Majestatis in Privilegio, quo Archiepiscopo Panbormitano jurisdictionem
concedit contra Adulteros, & circa Judicia competentia Clericorum.

H E N R I C U S .

1195. **P**anbormitanam Urbem Sedem, Caput, & Coronam Regni Sicilia nuncupat
Henricus Imperator, & Rex unâ cum Constantia Imperatrice in Privilegio,
quo redditus aliquos confirmat Archiepiscopo, & Canonicis Panormitana Ecclesiæ.

F R I D E R I C U S II.

1200. **S**erenissimi Friderici Sicilia Regis Privilegium, per quod Panormitani Cives
in perpetuum res proprias in Portum, & per Portas immittere, ac extrabe-
re sine ulla Gabellarum solutione possint: iis victualibus exceptis, quæ sine spe-
ciali Regis mandato extrahi non valent, & mercimoniis, quæ ab extrâ Regnum
per Mare, aut per Terram deferantur Panbormum. Pro quibus si magna fue-
rint, tarenî duo pro centenariis; si parva, tarenus unus solvatur: nec non per
totum Regnum, & extrahere, & immittere liberè possint eum aliis Gratiis, quæ
in hoc Privilegio pro Civibus continentur.

1210. Panormitanam Urbem Regum Sepulchris, Regiæ Coronationis, & Primaria Ec-
clesiæ dignitate conspicuam commendat Fridericus Imperator, & Rex in Pri-
vilegio, quo Ecclesiam illam novis divitiis locupletat.

Idem.

1221. *Idem Serenissimus Siciliæ Rex Fridericus ad Imperium electus, & in Sacro Regni sui Palatio, quæle vocat ipse Palatium Panormitanum, existens; Privilegium Anno 1200 datum iterum confirmat, pluribus additis Panbormi laudibus.*

1224. *Imperatoris Friderici Majestas Consuetudines Urbis Panbormi Primæ Regni Sedis, & illam præcipuè, qua cavetur, quòd Cives pro aliquo negotio publico, vel privato, civili, aut criminali, etiam ad Officialium Curie petitionem extrahi non possint, nec non alias Consuetudines, Panbormitanos, à judiciis eximentes, approbat, & confirmat.*

1228. *Aliud Imperatoria Majestatis ejusdem Privilegium, seu provisio ex vi cujus Panormitani Cives pro eorum usu in Goderano, & Parco vetere ligna, & pro eorum vineis cannae à cannetis Cassari incidere possint. Boves etiam eorum domesticos absque canibus, & campanis in locis, ubi spissura non sunt, pascua sumere liceat. Cujus quidem Privilegii expedita sunt exequutoria Thomasi Molissi Iustitarii.*

Eiusdem Imperatoris Friderici ad Panormitanos epistola, qua de Imperatricis suæ famine. Prole eos facit certiores.

1238. *Alia ejusdem Imperatoris ad Panormitanos epistola, qua illis de altera Prole majestulea notitiam participat.*

CONRADUS II.

1253. **P**rivilegium Serenissimi Domini Regis Conradi in Regem Romanorum electi, quo Cives Panbormi immittendi, & extrahendi per Portum, & Portas Urbis, proventus, & Animalia Massariarum suarum liberos esse concedit. Mercatores verò Cives de emendis, vendendis, vel intromittendis ab eis, à solutione lurium Gabella, vel Dohana, Curia Extallensis, seu Credencensis Iure Curia solvendorum exemptos, & liberos facit.

MANFRIDUS.

1258. **C**onfirmat Manfredus Rex Illustrissimus Domini Regis Conradi Privilegium datum Mense Augusti undecima Indictionis MCCLIII. & Consuetudines, bonosque usus Urbis, quibus Cives à Domini Imperatoris Friderici tempore usque ad viam Dominationis utriusque consumptionem usi sunt: illam signanter, quòd Cives pro quavis causa publica, vel privata extrahi non possint.

JACOBUS.

1291. **C**ives Panbormitanos per quosvis Officiales, & Magistratus extra Urbem pro causis feudalibus minimè extrahi posse, Imperialibus Regni constitutionibus obstantibus causas feudales per magnam Curiam dumtaxat cognosci debere, non obstantibus, nec ullo tempore Privilegiis, & Consuetudinibus Urbis obesse mandat.

FRIDERICUS III.

1299. **S**erenissimus Fridericus Tertius Rex Sicilia confirmat quatuor Privilegia: duo scilicet Serenissimi Imperatoris Friderici, unum Conradi, & reliquum Manfredi

fridi, Sicilia Regum, infra contenta. Etiam de novo concedit, quòd Cives tam à Portu, & Portis Urbis, quàm per totum Regnum immittere, & extrahere, emere, & vendere eorum res, & mercantias proprias liberè possint.

1305. *Ejusdem Serenissimi Domini Regis Friderici Tertii confirmatio præscriptorum Privilegiorum Dominorum Imperatoris Friderici, ac Regum Conrad, & Manfredi per eum in supra proximo Privilegio confirmatorum: in qua etiam Civibus Panormitanis ultra præmissa concedit gratias Messanensibus per dictum Dominum Imperatorem concessas, & per ipsum Dominum Regem confirmatas: hoc est tam per mare, quàm per terram per totum Regnum Sicilia mercimoniam, & res suas liberè immittendi, & extrahendi. In qua declaratur conditio illorum Civium, qui gratius hujusmodi uti possint.*
1306. *Cives Panormitani ex antiqua, & probata Consuetudine, & Privilegio, prout hactenus consueverunt, proportionaliter tamen, & moderatè possint ligna viva, & mortua pro eorum usu, aratorum, Massariarum, & Domorum, in nemonibus tam Curia, & Ecclesiarum, quàm Baronum Panormi adiacentibus, & propinquis, signanter Godorani, Chasaca, Baccharia, Planctorum Panormi, Partinici, & Careni incidere.*
1311. *Quòd Jurati Urbis pro Anno Nona Indictionis eligere, creare, & approbare debeant Acatbpanos numero consucto, & competenti, non tamen ex eis, ut consueverunt, sed de Aliis melioribus, ditioribus, & sufficientioribus hominibus Civitatis.*
1312. *Aliud Privilegium ejusdem Domini Regis, nonnulla continens diversa capitula Civibus Urbis, ejus Nuntiis instantibus, concessa, quorum effectus in Privilegio infra posito singulariter continetur.*
1314. *Mandatur Judicibus Magnæ Regiæ Curia, quòd servant Civibus Urbis Privilegium prædictum per D. R. Fridericum confirmatum, facta de eodem fide super exemptione jurium Trigesima, & Sexagesima, nec per indirectum à litigantibus grana XII pro uncia pro executionibus sententiarum, & provisionibus contra dicti Privilegii tenorem exigant.*
1314. *Solvantur salaria Bajulo, & Judicibus consueta de pecuniis Universitatis.*
1314. *Christianos Panormitanos dumtaxat idem Dominus Rex Fridericus à solutione jurium Gabella subarum immunes, & exemptos facit: eandemque gabellam de cætero liberaliter, & gratiosè relaxavit.*
1314. *Cives Panormitanos extra Urbem civiliter, nec criminaliter conveniri, nec eis inivitis animalia, & lectos capi posse: nisi tantum cum ipse Dominus Rex in Civitate esse contigerit: quo casu Officialibus stipendiariis, & familiaribus per Juratos Civitatis hospitia, & lectos assignari debere: servatis nihilominus super his Privilegiis, & Capitulis Civibus concessis.*
1314. *Titulus dicti Domini Regis noviter assumptus per Notarios de cætero apponendus.*
1314. *Nulli conferantur Officia Civitatis, qui non sit Civis, & quòd Universitas Panormi pro iis, quæ administrationem contingunt, Legatos ad Regem mittere valeat.*

1314. *Mandatur Capiteano Panormi, ut tum equestri, & pedestri exercitu Panormitano numero IV milibus ad suam Majestatem se conferat oppugnaturam Regem Robertum in agro Drepanensi castrametatum.*
1314. *Nobilem Manfredum de Claramonte Comitem Mobac in Justitiarium Capiteanum Panormi ordinat.*
1315. *Nicolao de Maida Militi, loco Manfredi de Claramonte egrotantis, Justitiarius, & Capiteaneus Officium commendat.*
1315. *Mandat treguam firmatam inter ipsum Dominum Regem, & Regem Robertum, per menses quindecim illibatam teneri.*
1315. *Petrum de Philosofo Militem, Judicem primarum Appellationum Regio beneplacito perdurante, cum salario dari consueto creavit.*
1315. *Quod perriales incisi panderentur, sintque singuli tarenorum trium, & granorum tresdecim de libra, & pro granis decem expendantur; qui verò minoris ponderis essent, pro singulo grano deficiente denarius unus deducatur; à triginta verò supra simul ponderentur: quaque verò auri uncia sit ponderis unciarum septem, & tarenorum decem argenti de libra: denarios verò veteres banno supposit.*
1315. *Monetarum pretia sic ordinat: florenus aureus pro tarenis octo, & granis decem: Ducatus auri pro tarenis octo, & granis septem: Ginynus auri pro tarenis octo, & granis quinque expendantur. Stipulationes verò, & promissiones in unciis, vel tarenis fieri debeant, monetarum speciebus minime distinctis.*
1316. *Gabellam Cassie, vel Affise pili pannorum, & mercium per Vniversitatem vendi, & Regie Curie, tanquam Vniversitatis bonum proprium, pretium assignari debere.*
1316. *Mandat præscriptam proximam provisionem exequi, & juxta ejus formam servari.*
1316. *Mandat Trabuccos, & Machinas Bernardo Sarriano assignari ad debellationem Castri ad mare de Gulfo necessarias.*
1316. *Venditores Frumentorum, & rerum aliarum, qui arrhas caperint; si arrham duplicem restituere voluerint, non propterea ab alio interesse liberentur, consuetudine in contrarium hactenus introducta non obstante, quam veluti injustam abolere voluit.*
1316. *Bajulus, & Judices se in exercitium Officii Juratorum non intromittant, sed sinant eos, juxta formam Capitulorum, eorum Officia exercere.*
1316. *Capitula Vniversitati concessa summatim hic per numeros denotantur. 1. Tabelliones, sive Notarii publici Panormi illud tantum pro quolibet instrumento stipendium recipiant, quod est consuetum Messana. 2. Judices duo cum Bajulo, & alter Appellationis, Jurisperiti eligantur quolibet anno per scarfias, & præscriptum salarium recipiant. 3. Judices tam Legista, quam non Legista, Jurati, Acatapani, & Magistri Xivarta nequeant in Officio confirmari, nisi post annos tres completos prius vacaverint ab eo munere.*
1316. *Ex Carricatorio, & Maritima Castri ad mare de Gulfo victualia, vel legumina per intrâ, aut extrâ Regnum extrahi minime posse.*

1317. *Cives Urbis immittere, & extrahere possunt res quaslibet à Terra Calatassimis, & aliis Terris, qua fuerunt Comitibus Guillelmi Calcerandi de Cartelliano, absque alicujus Juris solutione.*
1317. *Facultas imponendi Assam, seu Cassiam, hoc est tarenum unum pro uncia in Urbe, in Civitate Cephalusis; Terris Thermarum, & Drepani: Casalibus Alcani, & Careni per annum exigendam, & in reparationem murorum convertendam.*
1317. *Inducie annorum trium, & mensum firmande inter Dominum Regem, & Regem Robertum, suadentibus Sanctissimo Domino Papa, & Domino Rege Jacobo.*
1317. *Gabellas Bucceria, Pellium, Coriorum Servorum, Carbonum, & Lignorum de foco per annum vendi posse, & pretium, unà cum tantumdem ex Juribus Curia in mania Urbis convertendum.*
1317. *Concedis Officialibus Urbis licentiam Gabellas Bucceria, Pellium, Coriorum, Servorum, Carbonum, & Lignorum de foco vendendorum, & proventus earumdem in fabricam Manium dumtaxat convertendos.*
1317. *Facit Prapostis reconstructionis fabrica Urbis, Guillelmum Tagliavia, & Rainaldum de Jaconia Milites, nec non & Judices Robertum de Laurentio, & Gerardum Cavalcanti.*
1317. *Mandas Officialibus Urbis, supradictis scilicet quatuor Prapostis quòd assillant ad reconstructionem manium.*
1318. *Mandat Gabelotis Cassiarum Curia, quòd solvant tot pecuniarum quantitatem in fabricationem Murorum convertendam, quòd Gabeila Urbis in provisione presentis inserta nominata reddiderunt.*
1319. *Concedis Assam imponi posse ad ejus beneplacitum super Servos, Servas, & Carbones, & ex proventibus gagiam Bajuli, Judicum, & Judicis Appellationis satisfieri.*
1319. *Prohibet contra publicam, vel privatam Personam aliquo pacto per inquisitionem procedi posse, imò constitutionem per eundem Dominum Regem in ejus coronatione editam inviolabiliter observari jubet.*
1321. *Mandas nullo modo Milites in consilio Universitatis se immiscere, nec intervenire posse, quibus injunctum fuit juxta formam provisionis Regia, in qua inscribi posset Militum numerus.*
1321. *Clausula in Bannis publicis, & Notariorum instrumentis apponenda.*
1322. *Concedis pannos de lana in Urbe fieri per Alafranguinum Gallum Januensem, cum immunitatibus, & exemptionibus infra positis.*
1325. *Gratum se Panormitanis reddit ob fidelitatem eorum in perferendis damnis, & laboribus eis per Hostes Regios illatis.*
1326. *Cives Panormitani in, & extra Urbem per omnia, & latè uti possint Ritu novo Magna Regia Curia super executionibus debitorum, de quibus instrumenta publica producantur.*

Confirmat

1326. *Confirmat Civibus exemptionem in Terra Calatafimis, & aliis Terris, quæ fuerunt Guillelmi Calcerandi de Cartellano, quorumcumque dirictionum, & vectigalium.*
1326. *Mandat Juratis, quod seruent Capitula edita per ipsum Dominum Regem Messanæ, & Platiæ, quæ observare neglexerant circa ruinam murorum, ac edificationem in locis publicis, & clausurarum occupationem, nec non de banno emitendo, ut nemo contrarium facere presumat.*
1326. *Mandat Justituario, Pratori, Judicibus, quod assistant, & favorem præstent Juratis circa conservationem Capitulorum in provisione supra proximè posita contentorum.*
1326. *Providet ex Carricatoriis Thermarum, & Caseri ad mare de Gulfo aliquid extrahi non posse, imò perpetuò sint clausa, & tantum ex Urbis Portu, quàm retro Reges in Regni Caput, & meritò eligere decreverunt, extrahatur. Item Officiales, Prator, Capitaneus, Judices, Jurati, Notarii actorum, Magistri Flatça, Magistri Xiursterii, Mercorum Desentores, Credencerii Dobanarum, Tonnariarum, Portulani Portus Cives sint, & per scarfias creentur, & intrâ mensem unum, eorum finitis Officiis, sindicentur; Rituque Magna Regia Curia uti possint; ad hospitandum tamen, nec lectos accommodandum minimè cogantur, nisi duntaxat familiaribus Regia Domus, & Officialibus.*
1329. *Favor Regis in personam Philippi de Marco in Notarium publicum per Universitatem electum, & per Dominum Regem confirmatum.*
1329. *Similis favor in personam Roberti de Albaneto Notarii electi, & confirmati.*
1329. *Confirmatio Capituli Anni Nonæ Indictionis editi, videlicet, quòd Officiales per Scarfias anno quolibet eligi, & creari debeant.*
1329. *Jus Testamentorum pro fabrica manium Urbis exigi non debere, sed penitus aboleri.*
1329. *Facultatem concedit conducendi duos Phiscos, cum oportueris, cum annuo salario unciarum à quinquaginta citrà.*
1329. *Gabelle Curia, & Universitatis, quæ in Credenceria exigebantur, ultimo Emptori, & plus inde offerenti liberentur.*
1329. *Quòd uncia octingenta Regia Curia debenda de introitibus jurium, & Gabellarum Universitatis, convertantur in fabricam manium Urbis.*
1329. *Mandat Gabellas Universitatis per Curiam possessas, eidem Universitati restitui, ut possit fabrica manium, & aliis negotiis Universitatis subveniri.*
1329. *Iterum providet Gabellas antedictas Universitati restitui, & earundem proveniunt in fabricam converti, exceptuatis tantum uncis ducentis quinquaginta in provisiones Officialium, & Ensenia, & alia occurrentia negotia convertendis.*

1330. *Declaratio Consuetudinis de Jure Probomissos, ad fraudes evitandas.*
1330. *Mandas constitutionem contrà Reputatrices editam, servari debere.*
1330. *Capitula edita per Universitatem cum interventu Consilii prædictæ Universitatis perpetuò valitura contra omnes Reputatrices, & alias Personas, quæ ex variis controventionibus pœnas incurrunt, à Friderico Rege confirmata.*
1330. *Capitula edita per Universitatem felicitis Urbis Panormi, & per Dominum Regem confirmata, & approbata.*
1330. *Capitula reformata per Universitatem felicitis Urbis Panormi, & per Majestatem Regiam confirmata, quæ ipsa Majestas Regia mandavit, & præcepit super exercitio Officii Acatapania Urbis ejusdem, & per Acatapanos eosdem, qui pro tempore fuerint à primo Septembris hujus prima Indictionis in antea sub panis in Capitulis ipsis contentis, inviolabiliter observari missa sub sigillo Regia Majestatis.*
1330. *Sicuti Panormitani conveniri in Civitate Messana non possunt, ita nec Messanenses in Vrbe Panormi.*
1330. *Concedit Universitati Magisterium Curia prope Sacellum Sanctæ Maria de Catena situm.*
1330. *Mandas Dominus Rex, quòd singula jura, concessiones, Privilegia, & gratia omnibus Regni sui Universitatibus, & Populis concessa, & in posterum concedenda, sint, & intelligantur primariò Universitati Panormi, tanquam Regni Capiti, & prima inaugurationis Regie Sedi, concessa, & impertita.*
1330. *De annuo salario unciarum duodecim Praposto fabricæ mœnium Civitatis, & Moli solvendo.*
1330. *Mandas salaria Officialium exsolvi de summa unciarum ducentarum quinquaginta ad id deputatarum, juxta provisionem per eundem Dominum Regem expeditam, & si in alium usum convertantur, Thesaurarius de proprio teneatur.*
1332. *Bajulus, Judices, Jurista, & Idiota dum eorum exercuerint officia, & singuli Jurista Civitatis, eorum vita durante immunes, & exempti sint ab omnibus Collectis, mutuis subventionibus, ac solutionibus jurium Cassiarum impostarum, & imponendarum, aliisque angariis quibuscumque.*
1332. *Quòd servetur provisio per Dominum Regem facta, videlicet, quòd Castellani Palatii, & Castri ad mare pro jure carceris tantum exigant, si pernoctaverint, tarenum unum, & granos decem, sin autem granos decem pro quolibet carcerato, nec sinant carceratos castra exire, nisi mandato Officialium, sub pœna unciarum quinquaginta.*
1332. *Mandas Officialibus Urbis, quòd supradictam provisionem per Castellanos Palatii, & Castri ad mare ad unguem servari faciant.*
1332. *Immundities in Marissima Urbis, hoc est inter portam Politii, & locum Cordarii proitii non debere, & projectas amoveri.*

1332. *Ex Carricatoriis Thermarum, & Castri ad mare de Gulso usque ad salmas decem mille frumenti extrahi posse, nullo, Privilegio Urbis, præjudicio generato.*
1332. *Prohibet sepum ex Portu Urbis extra Regnum extrahi, nisi specialiter mandato præcedente.*
1332. *Acatapani numero Bini singulis tribus mensibus eorum exercean Officia personaliter, & per Substitutos minimè, juxta Regiam ordinationem.*
1334. *Corleonenſes, qui Panormi animo habitandi cum Vxore, & familia, & in Cassaro incolatum haberent, immunitatibus, & gratiis originariis Panormitanis concessis gauderent, juxta formam Privilegiorum per retro-Reges concessorum, facta de eisdem Privilegiis fide.*

P E T R U S II.

1334. **J**ustitiarius Ritu Magna Curia super debitis, de quibus producuntur instrumenta publica, civiliter uti non debeat, etiam si in eisdem foro renunciatum extiterit, nisi sibi per Regiam Majestatem, aut Magnam Regiam Curiam specialiter commissum fuerit.
1335. *Confirmat Ordinationem, & Decretum Universitatis, quòd Exteri, Cives siant Privilegio Universitatis, Prætoris, & Judicum subscriptione validato, & si ex inde effecti Cives recesserint, civilitatem amittant.*
1336. *Serventur Capitula per ipsum Dominum Regem edita super declaratione Capitulum juris Cassie, ob guerram super setibus, & fructibus eorundem, exigendi.*
1336. *Ordo servandus in Ecclesiis tempore interdicti.*
1336. *Mandat jus Cassie de animalibus macellandis exigi debere juxta formam Capituli ordinati, & servati: videlicet pro Porco st. 1. & gr. 10. pro Vitellacio st. 1. pro Vitello gr. 5.*
1336. *Accelerat murorum Civitatis expeditionem.*
1336. *Quòd victualia extrahi possint ex Carricatorio, & Maritima Castri ad mare de Gulso, nullo præjudicio, Privilegio Panormitanis concessio, generato.*
1337. *Confirmat, & ratificat exemptiones, & gratias per Regem Fridericum concessas Alafranguino Gallo, & aliis pannos de lana Panormi facientibus.*
1338. *Confirmat immunitates, & Gratias circa exemptionem Gabellarum, & favorem Jurisperitorum.*
1339. *Officiales Urbis eligi, & per Scarffas creari, & in unoquoque quarterio hi Officiales esse possunt, qui prius per annum in eodem habitaverint: Milites, nec alii à Baronibus, & Comitibus Regni robbam habentes ad officia admittantur. Justitiiarii eorum Officia personaliter exercean, quibus lectos, & robbas mutua-re non teneantur. Etiam Cives ad officia Regni admittantur.*
1340. *Jus decime uvarum Archiepiscopo Montis Regalis debenda, in Uvis, & non in pecunia, solvatur.*

1340. *Quod generales nundina fieri possint in Urbe quolibet die Sabati, & in Feste Sancta Maria mensis Septembris semel in anno cum sexdecim diebus precedentibus, & quinque sequentibus, iuribus Curia semper salvis.*
1340. *Super constructione murium Urbis, & unciiis Sexcentis octoginta quatuor de pecuniis Curia pro eadem causa anno quolibet ad beneplacitum expendendis.*
1340. *Exemptos, & liberos reddat Cives, & Habitatores Urbis suscipiendi Hospites, nec robbam dandi Officiis, nec etiam ipsis Regibus, & Heredibus eorum.*
1340. *Privilegia Urbis concessa per retro-Principes Civibus inviolabiliter observari.*
1340. *Inhibet victualium extractionem à Portibus, & Carricatoriis Regni, ob victualium penuriam.*
1340. *Responsio, per quam asserit Syndicis Urbis tolerabilis, & rationabilis concessisse.*
1340. *Mulieres Coronas Aureas, zacharellas, aut pannos aureos deferre minimè possint. In Sponsalitiis Sponsus, Sponsa, Parentes, & Fratres tantum de novo se induere audeant, nec ultra quartum gradum ad convivia nuptialia alios vocari liceat.*
1340. *Privilegia, & Sigillum Urbis, que sub tribus clavibus conservari consueverant, sub una tantum clave conserventur per Albertum de Milite detinendam.*
1340. *Abolitio tarenii unius pro qualibet uncia solui soliri pro pannis ad taglium vendendis.*
1341. *Intimat se cum toto Exercitu, adversus Hostes contra Milacium castrametatos iturum.*
1342. *Mandat unam Clavium Archivi penes Albertum de Milite conservari, & ut in omnibus per Universitatem rebus agendis intervenire debeat.*
1342. *Prohibet victualium extractions per extra, vel intra Regnum à Carricatorio Tiberimarum fieri, imò eadem per Portum Panormi extrahi debere.*
1342. *Mandat jus gabelle super Frumentis emendis, & vendendis imposita ulterius exigi non debere, imò totaliter aboleri.*
1342. *Confirmat in Notarium publicum Bartholomæum de Alamagna, per Universitatem electum, & approbatum.*
1342. *Similis confirmatio in personam Francisci de Primo.*
1342. *Similis confirmatio in personam Rustici de Rustico.*
1342. *Ianenses, & Casbalani inimici non presumant intus portum alter alterum offendere; imò invicem, dum in portu steterint, pacem servent.*

L O D O V I C U S .

1342. **R**enunciationes per Officiales , seu particulares Cives Vrbi in infra scriptis ex extra facta de beneficiis , & Privilegiis Vrbi concessis non valeant , ac si facta non fuissent , habeantur , imò , post renunciationes , sui fori beneficio uti possint , quibuscumque in contrarium disponentibus , non obstantibus ullo modo .

1343. In quatuor casibus infra in Privilegio expressis ius gabella possessionum non solvatur .

1346. Habentes Decreta civilitatis in debita forma expedita omnibus immunitatibus , & gratis oriundis Civibus concessis fruantur , & gaudeant nulla regia confirmatione requisita : forma enim civilitatis per Regem Fridericum Tertium data , & per Regem Petrum Secundum confirmata hic in Privilegio epilogatur .

M A R T I N U S .

1392. **C**apitula per Vniversitatem oblata , & per eosdem Dominos Regem , Reginam , & Infantem Martinum decretata summatim hic in sequentibus numeris recalescentur . 1. Officiales eligendi sint Cives , per Scrutinium , & Annuales . 2. Officium Notariatus Curie Pratura detur duobus civibus probatis annuatim , & non in perpetuum . 3. Duo Cives Panormitani ordinentur in Magna Curia Iudices . 4. Gabella Vniversitatis , eorumque redditus restituuntur eidem Vniversitati . 5. Ligna mortua possunt incidere Cives pro usu domesticum in Territorio Bachariz , & in memoribus . 6. Confirmatio omnium Privilegorum , & consuetudinum , & precipue quod nullus Civium possit extrahi , & conveniri extra Urbem , nec Iustitarius se immiscere de causis civilibus . 7. Vniversitas , ejusque cives neminem teneantur hospitari , nec alicui dare posatas etiam si de comitiva Regia Majestatis .

1397. Capitula per Syndicos Vrbi Dominis Regi Martino Aragonum Regi , Martino , & Marie Sicilie Regi , & Regina conregnantibus post reductionem Panormi oblata una cum Responsonibus Regiis , que summatim hic enumerantur . 1. Conceditur Vniversitati Panormi , & Montis Regalis plenaria remissio omnium delictorum etiam quo ad crimen lese Majestatis . 2. Obedientia , & cultus erga Sanctam Romanam Ecclesiam , qui nunquam fuere prohibiti , libere promittuntur salvo iuribus Regie Corone . 3. Coronatio Regalis juxta consuetum morem in Vrbe Panormitana celebretur . 4. Acta , & sententia lata vim habeant omni tempore , dummodo partes gravata possint appellare ; que autem sententia in vim partialitatis , & odii lata fuerint ; censeantur nulla . 5. Donationes facta sint nullius valoris , & bona mortuorum tempore rebellionis sint hereditum , ac successorum , exceptis iis , in quibus succeditur jure Francorum . 6. Conceditur relaxatio ab obligatione restituendi bona rapta exceptis bonis apparentibus , & que apparere poterunt , nec non bonis mobilibus , jocalibus , & Libris P. Petri Serra . 7. Gratia , Privilegia , &c. si qua sint derogata , redintegrentur , confirmantur , & si opus fuerit , de novo concedantur . 8. Vniversitas redintegretur in possessione Gabellarum . 9. Non teneantur cives ad debita contracta , & fidejussiones tempore rebellionis . 10. Officiales annuatim creandi . 11. Absentibus etiam rebellibus omnia , ut supra , relaxentur delicta , si ad prescriptum tempus se presentaverint , exceptis existentibus in Tropea . 12. Super Bullis Pontificiis de Beneficiis Ecclesiasticis expectanda dispositio , & ordinatio Summi Pontificis . 13. Circa Bullas Pontificias contra Regias Majestates fiat remissio , ut supra , dummodo eis non utantur amplius . 14. Captivi omnes libereantur prater Mathiolum Mongaro .

Mangaro. 15. Eximuntur omni onere solutionis competentis Sicilia Marefcalco, salvo eo, quod debetur Cancellario pro jure sigilli. 16. Privilegia Judaica, seu Sinagoga Judeorum eatenus conceduntur, quatenus Judei in Univerſitate continentur. 17. Ratificatio eorum, qua acciderunt Panormi poſt fidem datam. 18. Prædictorum ratificatio facienda poſt coronationem Regiam. 19. Reſtituenda omnia bona iis, qui ex partialitate erga Sereniſſimos Dominos jaſturam ſunt paſſi.

1406. *Confirmat omnia Privilegia Urbi conceſſa, & quia ſot habentur capita, quot ſunt decretata Capitula, propterea ſummam hic epiloganſur. 1. Confirmatio omnium Privilegiorum, conſuetudinum, &c. & præcipue Privilegii dati Catana Anno 1399. 20. Aprilis quinta Indictionis. 2. Nec per Magnam Curiam fiat contra Privilegia, nec ulla ſuſpenſio. 3. Magna Curia Panormi reſidens teneatur ſervare Privilegia. 4. Appellatio à Judice primarum Appellationum ad Magnam Curiam à tribus unciis ſupra. 5. Officiales eligendi per Scrutinium. 6. Providentia de redimendis captivis in Earbaria. 7. Petita remotio ab Officio Superioris Judeorum ſuſpenditur.*

1406. *Mandat perſonas, & bona monialium, & ſignanter Sanctæ Catherine per tres Viros vita, & moribus probos gubernari.*

A L P H O N S U S.

1432. *Capitula per Dominum Leonardum de Bartholomæo, Dominum Joannem de Abbatellis, & Franciſcum de Vigintimiliis diſſe Univerſitatis legatos oblata, & per eandem Regiam Majeſtatem decretata in ſequentibus numeris recensentur. 1. Petitur confirmatio, & ratificatio illius conſuetudinis, ex vi cuius liceat civibus in cauſis civilibus, & criminalibus uſque ad ſententiam inter ſe convenire, concordare, & remittere ſine ulla ſolutione, & licentia Curia. 2. Petitur quod exceptis tribus caſibus majoris delicti, & pæna, non poſſint crues carcera-ri præſtito prius de ſe præſtandis. 3. Petitur quod ſi litera Regia, aut alterius locum Regis tenentis, vel Officialis, ſub quacumque forma, & clauſula mandent, etiam ex plenitudine poteſtatis, videantur Prætorio ludici eſſe contra Privilegia; ſuſpendi poſſint, eiſque per Univerſitatem reſcribi ſemel, bis, ter, & pluries. 4. Petitur ut liceat civibus, aliſque Urbis habitatoribus arma impunè portare, ita ut ſi aliquis iis malè utatur; prohibeantur arma ſolummodo abutenti.*

1432. 1. *Quod Capitanei in Urbe ſint annales, & per biennium vacare debeant. 2. Item quod Judei juriſdictionis Capitanei, & Prætoris ſint, & non Theſaurarii. 3. Item quod Cives arma deſenſiva, & offenſiva deferre poſſint, niſi legitima ſuſpicio, ſeu ſcandalum immineat, quo cuſu prohiberi poſſint.*

1433. *Capitula ſuper ſolutione juris gabelle Vini decretata, & quia plura habent capita, ideo ſummam hic per ſuos numeros indicantur. 1. Solutio facienda pro gabella vini. 2. Cauſela ſervanda à Credenceriis circa Vini ingreſſum. 3. Teneantur Credencerii Regia Curia ad omnem requiſitionem circa prædicta Officiales Civitatis informare. 4. Nullus Secretus, Officialis, aut Gabelloſus, nec ipſa Ma-jeſtas Regia prædictum diſcretum relaxare poſſit. 5. Nemini liceat vinum per terram intromittere. 6. Prohibetur vinum vendere ultra ſtatutam metam, vel aquam infundere vino venali ſub variis pænis. 7. Qui contra hæc Capitula fecerint ſint infames, & præterea ſubiecti pæna pecuniaria.*

d

Declarat

1433. *Declasat Dominum Fridericum de vigintimillis, Dominum Joannem Villaragut, & Dominum Fridericum de Abbatellis, ad vitam, Urbis Panormi Capitaneos; à dicti Officii exercitio per quadriennium vacare debere.*
1435. *Judei eorum Macella à Macellis Christianorum separata, & in eisdem rotellas rubeas teneant, nec carnes latinas in Christianorum macellis vendant sub pena unciarum quinquaginta, in quam etiam Christiani macellari permittentes, & macellantes incidant, quam si solvere quis nequiverit, frustigetur.*
1436. *Concedit, quòd Archiepiscopi, & ceteri Prælati pro Canonibus eis debitis Cives Laicos coram eis convenire non debeant, nisi prout eorum Prædecessores batlenus consueverunt. 2. Vetat ne Capitaneus Urbis contrà Privilegia procedat. 3. Servi, & animalia fugitiva restituantur dominis suis juxta consuetudines. 4. Revisio computorum juxta consuetudinem ad Magistrum Rationalem Urbis, & Juratos spectet privativè. 5. Consul sculorum non sit extrà Regnum, qui non sit electus per Universitatem Panormi. 6. Jus ad Comendam Fratris Georgii, Regi, commendatur. 7. Eximuntur ab omni gabella Dobane per totam Siciliam.*
1438. *Capitula per Ubertinum de Rinaldo promotorem nomine dicta Universitatis Regia Majestati oblata, & per eandem decretata hic indicantur. 1. Providentia de custodia vinearum. 2. Dilationes, seu moratoria non concedantur à Judicibus nisi in casibus expressis. 3. Providentia circa meliorem, & celeriore[m] justitiam administrationem omni abusu dempto. 4. Jus incidendi ligna pro usu domestico confirmetur. 5. Solutiones Curiales ultra debitum, & solitam praxim tollantur. 6. Creatio consulum petita non placet, sed respondetur quòd in causis mercantilibus Prætor provideat adhibito consilio duorum mercatorum. 7. Tribusarius majoris Ecclesiæ juxta petita eligatur, sed cum consensu Proregis.*
1438. *Permutatio Gabella Vini Curie Regie cum Gabella carnis Universitatis hac lege, quòd ulterius per mare, nec per terram vinum in Urbem, nec in ejus territorium circum circa, per milliaria quinque, immitti possit, etiam pro usu Regie Majestatis, nisi tempore sterilitatis quo casu durante, quantum si is erit, immitti possit, & si quis vinum immittere presumpserit contra præmissa, in penam unciarum ducentarum incidat applicandarum, ut in Privilegio narratur.*
1438. *Capitoli statuti, & ordinationi facti, & ordinati per la Università di la sfilicbi Cbitati di Palermu di communi consensu di li Cbitadini a li Magnifici, & Potenti Signuri Misseri Rugeri di Paruta, & Misseri Battista di Platamuni di lu Regnu di Sicilia Vicerè dignissimi, alli quali la dicta Università bhumiliter supplica, Ki sfa loru merci li presenti capituli, statuti, & ordinationi per universali beneficiu di la dicta Cbitati, & soi Cbitadini, confirmarilli perpetuo dà offervari subtu li peni infra scripti.*
1438. *De salario, & vestitu Juratis, & Syndico, nec non Prætori stabilitò, ac de exemptione jurium Caxia Servorum, & gabella carniū pro eorum usu. 2. Item Cives Panormitani quemquam Exterum etiam privilegium in Urbe actione regali, & personali, civili, & criminali convenire possunt juxta tenorem capituli consuetudinis, quod incipit: Ex antiqua, & orientata consuetudine sub rubrica de Reis, qui Panormitani non sunt.*

1439. 1. *Confirmat omnia Privilegia*. 2. *Revocat Consuli Catalanorum litteras de exemptione à gabella vini*. 3. *Annuis quòd Capitaneus sit civis, per biennium vacare debeat, & arma ità probibere possit, ut eam auctoritatem Prator etiam, & Jurati habeant*. 4. & 5. *Litteras omnes contra Privilegia irritas, & inanes futuras annuit*. 6. *Prohibet faccharum emere ad revendendum in Urbe*. 7. *Officialibus exemptis à Gabella carniū summam prescribit pro usu domestico*. 8. *Concedit remissionem partium acceptandam, praterquam de morte*. 9. *Penes Universitatem stare concedit privilegium eligendi Thesaurarii Majoris Ecclesie*. 10. *Annuis Comendam S. Joannis Hierosolymitani civi conferendam*. 11. *Mandat ne permittantur Fratrem Petrum Hieremiam recedere ab Urbe Panormi*. 12. *Confirmat ea, quæ Judæis in Urbe concessa fuerant*.
1440. *Transactio Gabellæ vini inter Regiam Majestatem, & Syndacum Urbis facta, per quam delentur omnes processus civiis, & criminales per Fiscum contra Universitatem, & particulares ipsius, prateritu immisionis vini facti, quibus, si culpabiles essent, pepercit. Statuitur gabellam vini Universitatis esse, & vinum immitti in Urbem posse tantum tempore sterilitatis consilio Civium quinquaginta*.
1440. *De quo quidem Privilegio, seu contractu expedita fuerunt Vicerugia executoria in forma per Joannem de Aprea secretarium sub data Panormi die vigesimo primo Septembris quartæ Indictionis Millesimo quadringentesimo quadragésimo: registrata in Cancellaria, & penes Magistrum Rationales, in cujus pede adnotata, & descripte sunt tres aeductiones dictorum duodecim mille florenorum manu Notarii Nicolai de Fossacilio confectas sub forma sequenti*.
1442. *Confirmatio Capitulorum inter Regni Proregem, Antonium Sin Thesaurarium, & Gabrielem Cardona Magistrum Rationalem ex una, & Universitatem Urbis ex altera. Et quia in eadem diversa tractantur; propterea summam hic per numeros recensentur*. 1. *Restituitur irritatio omnium accusationum contra Cives, & habitatores Panormi*. 2. *Ne formetur nova inquisitio à Fisco de delictis usque ad eam diem commissis à Cruibus, & incolis*. 3. *Ne Fiscus in posterum possit procedere contra Cives, praterquam in aliquibus criminibus exceptis*. 4. *Ne idem Fiscus contra Vsurarios procedere possit via accusationis, denunciationis, aut inquisitionis*.
1444. *Confirmat idem Serenissimus Dominus Rex Alphonsus nonnulla Capitula Proregis dicti Regni per eandem Universitatem oblata, & per eundem decretata, per quem conceditur per Universitatem gabellam maldenarii imponi posse, exigendam usque ad uncias trecentas tantum, convertendas in collectionem maritaggi Domine Aleonore Domini Regis filia, ac in satisfactionem Creditorum, & provisionatorum Universitatis ejusdem*.
1444. *Licentia prosequendi, seu de novo construendi Portum in Urbe, quam primariam in Regno habere dicit, cum consilio tamen duodecim Civium digniorum: nec non super navigiis armatis, & inermibus novum vectigal ultra antiquum ancoragium imponendi, colligendi per unum, vel plures a Fratre, & Juratis eligendos*.
1445. *Premissi Privilegii expedita fuerunt Proregia executoria sub forma sequenti, in qua denominantur duodecim Cives electi, & jus exigendum videlicet: pro quolibet vegete capacitatis, & portatus Navium, Navigiorum, Fustium, & vasorum*

forum vice qualibet grani quinque , & pro quolibet cantareo lignorum de foco
tarenus unus.

1445. Mandat Debitores Maragmatis Majoris Ecclesia tam ex restanti computorum ,
quam aliter ad solvendum compelli , ac etiam per Officiales unâ cum Magistro
Rationali Civitatis anno quolibet Magistri Maragmatis computa videri .

1445. Mandat Syndicatoribus , quod contra Officiales Urbis pro rebus in eorum officio
commisissis , nec contra particulares , & privatos Crues nullatenus per inquisi-
tionem procedere debeant , sed pro justitia debito , & pro regia fide servanda
quacumque Privilegia , & remissiones tam per ipsum Dominum Regem , & si-
gnatè Privilegium datum in Regis felicibus Castris contra Neapolim vigesimo
octavo Decembris quinta Indictionis , quam per Illustrissimos Reges , & Prede-
cessores ejus concessa , vel confirmata inviolabiliter servant : & si quid actum
per eosdem contra dictorum Privilegorum tenorem extitisset , annullent , & ad
pristinum reducant .

1448. Mandat , quod pro qualibet uncia introitus gabellarum per Curiam possessorum , &
per eandem quovis modo alienatarum solvantur grani quatuor Maragmerio ,
scilicet Praposto Maragmatis Matris Ecclesia dicta Urbis , & contra Gabellatos ,
scilicet Exercitores non solventes executio in personis , & bonis fieri possit , quibusvis
in contrarium disponentibus nullatenus obstinuris .

1448. Concedit Officialibus , & Civibus Panormitanis nonnulla Capitula , quorum per Re-
gni Proregem expedita fuerunt Proregia executoria , quia tamen ea omnia , quæ
conceduntur varia , & diversa sunt ; hic per numeros indicantur . 1. Ne ex-
teri concurrant ad Officia , & Beneficia Urbis : & si per errorem creentur ; eo-
rum creatio sit nulla , & possint per Prætores , & Juratos alio loco eorum crea-
ri . 2. Ut antiqua Privilegia observentur , quibus cavetur ne ii , qui ad unam
Urbis regionem pertinent , Officiales deputentur in altera ad amoris mutui fumen-
tum . 3. Ad evitanda mala omnia , qua inde oriuntur , prohibetur vinum ven-
dere nisi in certis plateis , locisque publicis : exceptis tamen iis , qui hoc non va-
leant , quibusve non liceat . 4. Ut Magistri Platearum , juxta morem antiquum ,
sint notabiles , & graves Crues , autoritate , experientia , opibusque pollentes ,
iique nihil petere possint ultra præscriptum , neque componi , neque ultra medi-
tatem pena lucrari , altera medietate Maragmati relicta . 5. Ne per Capitula
Regno concessa , Urbis Privilegiis derogetur . 6. Leprosi extra Urbem vivere
eogantur in Ecclesia S. Joannis , non obstantibus Bullis , & Privilegiis exhibitis
a Comendatore S. Lazari . 7. Providetur ne Baronum Vassalli Crues facti in
Urbibus Regii Demanii , per Barones inde molestari possint circa bonorum di-
spositionem : Ex quo evidens , ait Rex , resultare iniquitatem . 8. Providendum
statuit ut Judices Sacra Conscientia sint ad minus duo , eorumque unus Civis
Panormi . 9. Declaratur , quod si aliquando accidas ob enormia delicta diffimu-
lari Privilegia ; id non cedat inde in præjudicium eorundem Privilegorum .

1451. Per infra scripta Capitula per Venerabilem Fratrem Julianum Majalem , Spectabi-
les , & Magnificos Comitem Calatabelloctâ , Dominum Joannem de Abbatellis ,
& Dominum Gerardum Agliata Prothonotarium , Domino Regi oblata , & per
eundem modo infraposto concessa infra scripta gratia conceduntur hic summatis
indicate . 1. Declaratur Universitatem Panormi nec intervenisse , nec adbasif-
se tumultui noviter facto . 2. Fit remissio aliis quibusvis personis , que ea occa-
sione deliquerunt . 3. Interponuntur partes Regie ne Pontifex Commissiones suas
mittat

mittat Apostolicas in præjudicium Privilegiorum, imo ipsa ipsemet Pontifex confirmet Privilegia. 4. Ne aliquis possit concurrere ad Officia Urbis, qui non sit Civis sive oriundus, sive per ductionem uxoris, sive per quinquennii habitationem, postquam Civitate donatus fuerit ex Privilegio. 5. Spectet ad Universitatem conferre Officia Syndici, Magistri Rationum, Archivarii, Conservatoris, Magistri Maragmerii, & Credencerii. 6. Ne ulla taciturnitas, vel adbasio præscriptionem faciat Privilegiorum perpetuitati: & Regno concessa Privilegia eatenus valeant in Urbe; quatenus sunt favorabilia. 7. Ne solvantur rationes pro gabella possessionis durante tempore carte gratie. 8. Unus ex Civibus novis Juristis redux à studiis creetur Iudex in Curia Prætoris primo Anno post ejus reditum in Patriam, & nemo possit concurrere ad Judicatum Curia Prætoris, qui non sit doctoratus in studiis generalibus. 9. Consultis Ecclesiasticis Prorex provideat ne Prælati Montis-Regalis, & Parci augeant pretia herbagiorum, & præter morem Vallis Mazaria. 10. Confirmatur concessio facta per Proregem ut creditum Maldenarii sit penes Cives creditores ob impensas ab eis factas in bonum publicum. 11. In excolendo territorio Urbis Panormi Cives reliquis præferantur. 12. Providebit Majestas Regia ne fiant extractions frumenti dum penuria timeri potest. 13. Exemptis à gabella carniū pristina servetur libertas, etiam post concessionem factam Joanni de Liria ejusdem gabellæ. 14. Pari gaudeant immunitate in Portu Genui Panormitani, qua Genuenses gaudent in Portu Panormi. 15. Providendum de novis cudendis caroleis ob frequens commercium. 16. Redditiis spectantes ad Cantorem S. Petri de Palatio super Ecclesia S. Maria de la Medaglia Monasterio Marturana designantur ad reparationem prædictæ Ecclesiæ S. Maria. 17. Interim usque ad executionem modo dictæ providentie, alio modo reparandum.

1452. Confirmat ordinationem de novo faciendi locum animalis macellandi, & jugulandi in Trappeto Joannis de Crassono propè Papyretum; quam voluit perpetuo servari.

1453. 1. Offertur contributio, & petitur ne gravetur Universitas novis oneribus. 2. Exemptio à gabella fundacagii. 3. Repetitur prima petitio. 4. Ne publici Notarii, qui Capitulum ordinatum per Fridericum Tertium contravenerint, amplius molestantur. 5. Petitur facultas cudendi alphonfos, & monetam auream. 6. Ut impediantur onera imposita à Prælati, & Factoribus Ecclesiæ Monregalensis de cultura Terre. 7. Ut solutio pro Gabella Cannamelarum fiat Mense Augusti. 8. Ut estimatio prædictæ gabellæ Cannamelarum fiat mense Maii in forma juridica. 9. Ne usura, & senori tribuantur contractus aliqui.

1456. Remittit idem Dominus Rex Civibus, & personis omnibus dictæ Urbis crimina omnia, atque delicta, ac penam in quam forte incurrerint ob practicam, & commercium Florentinorum, aliorumque ejusdem Majestatis Amulorum, ac ob contraventionem hamnorum per Curiam emissorum, ac fraudes Dobanarum, & gabellarum Regiarum, nec non ob monetam expensam non ponderatam.

1456. 1. Mandat neminem exemptum fore à solutione juris maldenarii, ad opus Galeæ Regiæ Majestatis contra Turcas oblato, impositi, exceptis in Privilegio nominatis. 2. Remittit etiam id, quod per supra proximum Privilegium remissum est. 3. Prorogat ad annos quinque redemptionem possessionum per Cives venditarum pro solutione ducatorum decem millium, Curia solvendorum. 4. Facultatem dedit Officialibus costringendi omnes in remissione prædictæ Florentinorum, & Regiæ Majestatis inimicorum, &c. vel quos de eadem se latari voluerint ad contribuendum pro sorte eis contingente, & renovatur oblatio dictæ galeæ armata contra Turcas. 5. Mandat ut omnes Capitula hæc servent, & ab aliis servanda curent.

1460.

1. **U**niversitas per suos Legatos fidelitatis juramentum præstat. 2. Supplicat ut in gratiam suam acceptet Principem Viana. 3. Ut confirmat omnia Privilegia, & consuetudines Urbis. 4. Ut restituatur Universitati Gabella vini exemptis Monasteriis, Ecclesiis, & Civibus pro usu proprio. 5. Ut annullentur Regni Capitula, Ritus, Pragmaticæ, & Privilegia aliarum Civitatum quatenus in præjudicium cedunt hujus Urbis. 6. Petitur abolitio omnium collectiarum, & onerum. 7. Ne Fiscus Patronus, Thesaurarius Regius, & Procurator Fiscalis interveniant in Causis Fiscalibus civium. 8. Petitur modificatio gabellæ Cannamelarum. 9. Contributio in opus Molis maritimæ. 10. Confirmatio venditionis super directu Anchoragii. 11. Ut detur facilitas novis incolis Urbis. 12. Nemo, nec ipsi Officiales Regis Curis eximantur à gabella carniū exceptis Officialibus exemptis. 13. Cives, & incolæ pro usu proprio introducere possint in Urbem carnes vivas, & mortuas. 14. Providentiæ de monetis aureis, & argenteis. 15. Confirmatio, & nova concessio Privilegorum, & immunitatum Hospitalis Urbis. 16. Abolitio omnium collectiarum. 17. Petitur immunitas à gabella juris Cassis, sed sine effectu. 18. Civitate donati gaudeant Privilegiis, quibus gaudent oriundi. 19. Nequeat Regia Curia tollere libros à Notariis, Mercatoribus, & similibus. 20. Providentia contra Mauros piratas. 21. Panormitani sint immunes in tota Liguria. 22. Providentia de gabellis impositis à Venetis. 23. Similiter quoad Florentinos. 24. Privilegium civium quoad officia secularia extendatur quoad beneficia Ecclesiastica. 25. Si domino ignorante fabricetur in ejus domo moneta falsa, domus non destruitur. 26. Annulletur quodcumque Regni Capitulum cedens contra Privilegia Urbis. 27. Exemptio à directu Dobang contra molestias, Baronum, & Præsulum. 28. Petitur, quod omnia rescripta, quatenus tendunt contra Privilegia, executioni non maneat. 29. Valentinus Claver pirata processetur, & puniatur. 30. Confirmatio omnium Privilegorum antecessorum Regum, præcipue Regis Alphonsi. 31. Lites intra personas conjunctas in primo, & secundo gradu etiam in causis feudilibus, & inceptis componi debent infra mensem arbitrio trium eligendorum: duorum videlicet à partibus, alterius à Juratis, sine ulla ulteriori appellatione, revisione, aut reductione ad arbitrium boni viri.

1460. *Providetur, quod ex decretationibus Joannis Regis super Capitulis per Universitatem oblatis, illi tantummodo decretationes valeant, quæ favorabiles sunt, quæ vero non sunt hujusmodi, utpote non acceptatæ; nullum generent præjudicium Privilegiis Civitatis manentibus in suo robore, & firmitate.*

1461. 1. *Conceditur per Proregem Universitati facultas de novo construendi Magazena in Maritima Urbis. 2. Ut liceat prædictis Magazenis uti ad legumina in eis servanda, quatenus vacent frumento Universitatis. 3. Sint in perpetuum dictæ Universitatis. 4. Discrepancias circa hæc cognoscere spectet ad Proctorem, & Juratos. 5. Qui ausi fuerint ea Magazena petere, vel onere aliquo gravare; sint in pœna publicationis bonorum. 6. Confirmatio horum Capitulorum.*

1466. *Confirmat Dominus Prorex editum, quod unusquisque etiam Officiales Urbis jus gabellæ carniū solvere teneantur nemine exempto, & exemptiones ad uncias centum quinquaginta ascendentes ad usum manium, & ornamentorum Urbis converti debeant.*

1466. *Emptio Gabellæ Vini Urbis, Maris scilicet, & Terre à Regia Curia pretio florenorum duodecim millium Regni hujus carta gratia reemendi mediante.*

Con-

1470. *Confirmatur exemptio ab omni dirictu, & gabella Dobana per totum Regnum facta Civibus Panormitanis per Reges antecessores Serenissimi Domini Joannis.*

1470. *Mandatur fieri restitutionem in Terra Mazareni Civibus aliquot Panormitanis eorum omnium, qua contrà Privilegia supradicta extorta ab illis fuerant per Terra illius Officiales pro dirictu Dobana.*

1472. *Capitula Serenissimo Regi ab Universitate oblata: per eundem decretata, & per Proregem executioni mandata: in quibus. 1. Petitur executio Justitia contrà injustos navium aggressores. 2. Juramentum à dominis navium, ne Civibus, & navium commercio noceant indebitis excursionibus. 3. Praconia voce publicari securitatem navium huc adventantium. 4. Monregalensis Ecclesia reparatio per Cives Panormitanos exequenda. 5. Describitur modus Officialium Urbis per scarfas faciendus in electione Pratoris, Juratorum, Judicum, &c. 6. In idem Scrutinium intrare nequeant Pater, & Filius simul, nec duo Fratres, neque ii, qui à munere non vacaverint per triennium completum. 7. Providetur ne fias confusio in provisionibus circa electionem Justitiaris, & Capitanei Urbis. 8. Justitiarius, & Capitaneus ab omnibus officiis Urbis per triennium vacare debet. 9. Magistri Xiurta, & similes, nonnisi Artifices honesti esse possint. 10. Judices Idiote, & Magistri Platearum nequeant esse Artifices, sed Cives honestiores. Denique in executoriis Viceregis reservatur electio Magistri Notarii Juliani Ponticorona facta ante Privilegium hoc.*

1476. *Capitula Domino Regi ab Universitate oblata, per eundem decretata, & per Proregem executioni mandata, in quibus. 1. Petitur ne ad annos tres possint ex Urbe extrahi boves, vituli, & similia pecora. 2. Electus ad aliquod Officium nequeat illud vendere, vel cedere, vel renunciare alteri sub quacunque licentia, & si non valeat per seipsum exercere, censeatur Officium vacasse. 3. Capitaneus nequeat facere compositionem ullam nisi parte remittente: & post latam sententiam, sub poenà praescripta. 4. Nec Judices, nec Magistri Notarii possint participare de compositionibus praedictis. 5. Capitaneus in suo arario scribendas curet omnes compositiones factas. 6. Reparatio Ecclesiae Monregalensis in aliis Capitulis petita executioni mandetur.*

1476. *Mandat Serenissimus Dominus Rex, quòd Capitanei Urbis teneantur rationem reddere de administratione Justitia ad omnem requisitionem Universitatis, eorumque, qui damnum sunt passi.*

F E R D I N A N D U S.

1482. **C**onceditur Pratori, & Juratis facultas destruendi domos, officinas, borrea, & borts particularium personarum pro decore, & ornamento Urbis totius.

1489. *Approbatur dispositio construendi Bancum, sive subsellia, & humerale parandi ornamentum ex purpura distincta tesseris gentilitiis Regie Majestatis, Civitatis, & Regni pro decore Magistratus Capitanei, Pratoris, & Juratorum Urbis.*

1489. *Conceditur Juratis facultas disponendi formam sigilli, eoque utendi.*

1489. *Stricte mandat Dominus Rex ne aliquis impetrantium Officia possit alteri renunciare, vel pro eo pretium accipere, vel exercitium illius alteri committere sub quocumque pretextu, & colore.*

1492. *Epistola, qua victor Rex Ferdinandus de Granatensi victoria Panormitana Urbis Juratos certiores facit.*
1496. *Litera observatoria Privilegii de conferendis à Pratore, & Inratos Officii Syndici, Magistri Rationalis, Archivarii, Magistri Maragmarii, & alius.*
1502. *Epistola, qua Serenissimus Rex excusat apud Pratorem, & Juratos felicit Urbis Panormi absentiam Proregis unà cum Curia Messana ex necessitate commorantis.*
1509. *Epistola, qua Serenissimus Rex Pratorem, & Juratos Panormi de nova electione Proregis certiores facit in personam Domini Ugonis de Moncada.*
1511. *Epistola, ad Pratorem, & Juratos Panormi, qua Serenissimus Rex gratum habet quidquid in Regni Comitibus gestum fuerat.*
1511. *Epistola Serenissimi Regis Ferdinandi ad Capitaneum, Pratorem, & Juratos Panormi, qua suos Subditos expertos in armis ad expeditionem contra Hostes Fidei preparari monet.*

C A R O L U S V.

1527. **P**rovisto Regia, & Imperatoria Majestatis Caroli V. Imperatoris, & Regis Sicilia pro electione Maragmeriorum Majoris Panormitana Ecclesia, qua ab ipsomet Imperatore Prima Sedes, & Corona Regis nuncupatur.
1535. *Epistola Augustissimi Imperatoris Caroli V. ad Juratos Urbis Panormitana, qua gaudet de duabus triremibus constructis ab hac felici Civitate ad Regia Classis incrementum, & quidem opportunè dum meditatur nostrum Regnum v'sitare.*
1535. *Epistola Regis Caroli Imperatoris ad Magnificos Pratorem, & Juratos felicit Urbis Panormitana, qua gratanter recipit duas triremes ab hac Civitate de novo constructas ad Regia Classis incrementum. Et certiores facit de obsidione posita contra Tunetani sinus ostium.*
1535. *Juramentum Casarea, & Catholica Majestatis Caroli V. Imperatoris, & Regis de exequendo Privilegia, & Consuetudines Urbis Panormitana in eadem Vrbe personaliter exhibitum Die XII. Septembris Octava Indictionis 1535.*
1535. *Epistola, qua Imperator, & Rex Carolus V. Julianum Corbera Pratorem eligit adeo alienum, ex Regio testimonio, ab ambitione, ut Privilegia Urbis contra se allegaverit, ne eligeretur.*
1548. *Epistola ejusdem Casarea, & Catholica Majestatis Caroli V. ad Joannem de Vega Proregem, qua mandat Privilegia, Capitula, Ritus, & Consuetudines omnes Urbis Panormitana omnino servari.*
1548. *Litera observatoria Privilegiorum, & Consuetudinum Panormi super Capitulis presentatis à D. Casare Lanza Nuntio misso ab eadem Civitate.*
1548. *Ejusdem Casarea, & Catholica Majestatis Epistola ad Pratorem, & Juratos Panormi, qua curam exprimit Regiam de observantia Privilegiorum Urbis.*

1548. *Privilegium ne Civium cause extrahi possint ab Urbe Panormi confirmatur in causa D. Ferdinandi Barresi.*

P H I L I P P U S II.

1556. **J**uramentum, quod Sacra Catholica Majestas Philippi II. praestitit Specifi. Vincenzio del Bosco tanquam Nuntio, & Syndico Panbormitanae Urbis, in oppido Gandavi die Sexta Novembris Anno 1556. de servandis Privilegiis hujus Urbis Panormi.
1557. *Capitula, & Decreta circa Gubernium, & Conservationem Tabulae, sive Aerarii publici Panormitanae Urbis.*
1566. *Litera observatoria Pragmatica D. Joannis de Vega Proregis, de Medicis rite probandis.*
1566. *Litera observatoriales de Privilegiis pascendi Animalia, & incidendi ligna.*
1566. *Confirmantur Privilegia ne causa Regniculorum extrahi possint extra Regnum, & quod litera impetrata contra Privilegia habeantur pro nullis.*
1566. *Observatoriales Litera de Privilegiis ne Cives indebitè molestantur.*
1566. *Statuitur Privilegium ne causa sive civiles, sive criminales Civium Panormitanorum extrahi possint.*
1567. *Litera observatoria super Capitulis factis à Civitate Panormitana de Via Cassari, seu Toletana amplificanda.*
1584. *Annulat Dominus Rex Philippus omnia gesta à Visitatore contra Privilegia Urbis, eaque confirmat, nec non hortatur Universitatem ut Nunciorum, seu Legatorum ad Regem sumptibus pareat.*
1584. *Regia Epistola, qua Regni Visitor cogitur à Catholica Majestate actum facere preservativum quoad Privilegia Urbis Panormitanae.*

P H I L I P P U S III.

1599. **C**ivitas Panormitana donativum decernit, & executioni mandat aureorum centum millium pro felicibus auspiciis Regiminis Catholicae Majestatis Philippi III. Regisq. Nuptiis.
1600. *Beneplacitum Regium pro aperitione Via Nova.*
1600. *Litera observatoria super Capitulis de Via Nova sub Macheda nomine, Toletana instar, amplificanda, ac dirigenda.*
1608. *Epistola, qua Regia Majestas grata habet Festiva gaudia, & donum quinquaginta millium ducatorum factum à Civitate Panormitana in Nativitate Infantis Regii.*
1611. *Litera observatoria Privilegii ne Civium Cause extrahantur ex Urbe.*

1612. *Intuitu indefessa custodia, & impensis laboris conceditur Artificibus Urbis Panormitana facultas perpetua impetrandi vitam uni ex damnatis ex capitali sententia in qualibet Generali Visitatione Carceris peragenda ante diem Natalis Domini Nostri Jesu Christi cum conditionibus, & clausulis in Privilegio expressis.*
1616. *Actus Viceregius pro jurisdictione Prætoris Urbis Panormitanæ in Territorio Salę Partemici contra Regni Protomedicum.*
1616. *Titulus Illustrissimi Senatus firmatur Magistratui Urbis Panormitanæ ex Proregis Provisione.*

P H I L I P P U S IV.

1627. **P**hilippi Quarti Epistola ad Pratorem, & Juratos Urbis Panormitanæ, qua gratiam habere significat alteram D. Rosali; Lissanobecam per manus D. Octavii Branciforti ad Regem missam.
1631. *Actus Viceregius, quod Jurati hujus Urbis sedem habeant in quibusvis Tribunalibus, Curis, & Magistratibus.*
1635. *Providentia D. Ferdinandi Afan de Ribera Proregis pro monetali opere.*
1651. *Literæ Salvæguardiæ pro emptione Onerarii fundi, seu Caricatorii in favorem Senatus Panormitani.*
1651. *Actus Viceregius, quod Advocati Illustrissimi Senatus Panormitani quamvis sint Judices M. R. C. Concistorii, vel Curia Praturs, possint exercere Officium Advocati.*
1664. *Literæ Ducis de Sermonea Proregis ad Senatum Panormitanum de suspensione executionis Privilegii facti Messanenſibus de extractione serici, cum adiuncta Senatûs responsione ad Proregem eundem.*
1665. *Epistola ad Pratorem, & Juratos Urbis, qua sacra Majestas gratias agit pro donativo XX. millium aureorum, & Lissanobeca Litæ Rosaliæ.*

C A R O L U S II.

1666. **E**pistola Regia ad Proregem Ducem de Alburquerque de Panormitani Senatus servandis prerogativis, quoad cæremonias ipsi tribui solitas in Missis solemnibus, & declaratione suspensionis Ministri, qui oppositum attentare præsumperat.
1667. *Literæ Regia ad Proregem Ducem de Sermonea de arbitraria Senatus Potestate quoad visitationes ab ipso faciendas, & de ratione habenda Titulorum Regni à Proregibus, & Proreginis.*
1667. *Ad Pratorem, & Juratos Urbis Epistola Regia, qua Senatui huic zelus commendatur in periculis belli imminenti.*
1674. *Epistola Regia ad Prætorem, & Juratos Urbis, qua zelus, vigilantia, cura, & munificia Panormitani Senatus largitas in Regis obsequium celebrantur.*

Epistola

1674. *Epistola altera Regia ad Praetorem, & Juratos Urbis repetitis gratiis, gratique animi expressionibus onusta pro fidelitate, & obsequio erga Regem Senatus Panormitani.*
1676. *Praconium, sive Banum circa statutam erectionem Monetariae Officinae, & venditionem munerum monetarium.*
1676. *Epistola, qua Rex sese Panormitani Senatus fidelibus obsequiis devinctum profiteatur, gratique animi argumenta pollicetur, ubi sese occasio dederit.*
1676. *Epistola, qua Rex, Fidelissimae Civitati Panormitanae pro acceptis ad belli robur novis tributis officiosissime gratias habet novas, & repetitas.*
1676. *Epistola, qua Rex adolescentior factus, Regniq.ue habenas primò suscipiens gratatamer excipit Fidelissimae Civitatis Panormitanae plausus, & gaudia.*
1676. *Epistola Regis ad Senatum Panormitanum Regio nomine significari mandans Civibus Panormitanis Regiam gratitudinem ob fidelitatem ab eis exhibitam occasione belli inter inimicas classes circa mare Panormitanum.*
1676. *Epistola Regia grati, promptique animi Officiis plena erga Senatum Panormitanum.*
1677. *Regia litera disponentes neminem eximi à novis Gabellis contribuendis.*
1677. *Alia litera Catholica Majestatis, quibus confirmantur supradicta de novis Gabellis, nec ullus relinquatur differenda executioni locus.*
1677. *Epistola Regia ad Praetorem, & Juratos Urbis, qua providentia disponuntur Regiae ad Caput Regni praemuniendum armorum strepitu circumsonante.*
1678. *Epistola Regia ad Praetorem, & Juratos Urbis Panormitanae, qua Fidelitatem Civitatis Panormitanae tempore vicini belli Rex maxime celebrat, & gratiam habet.*
1681. *Praconium, sive Banum, quo Monetarii operis nova inceptio publicatur: statuitur aliquarum Monetarum pretium: prohibetur extractio Monetarum ex aliis hujus Regni partibus, aliaeque providentiae decernuntur circa rem monetariam.*
1684. *Confirmat Carolus II. Rex Privilegia Urbis Panormitanae.*
1685. *Executoria litera de prohibita Ecclesiasticis, & Monialibus panis venditione.*
1686. *Advocati Senatus Panormitani non obstante quod actus sint Judices possint advocare.*
1695. *Epistola Regia, qua Rex Praetoria Cohortis stipendia ad Senatoria Domus custodiam erogata approbat, & ratificat, quamvis sollicitum sese exhibeat de excessibus evitandis.*

1700. **E**pistola Regia ad Ministros Regii Patrimonii, qua maximum inconueniens reputat PHILIPPUS NOSTER, (quem Deus sospitet) 24. uncias annuas erogari pro fundanda Anatomica Medicorum Academia, si ea erogatio in damnum Tertii cedat, nec sine hac singularis iustitie cautela fundari permittit.
1700. Epistola Regia ad Ministros Regii Patrimonii, qua Regalis Providentie zelus, ac studium significatur de Urbano Ærario, seu Tabula publica ritè administranda.
1700. Epistola Regia ad Ministros Regii Patrimonii, & Proregem, qua frumentariam Columnam, in qua nititur Salus Civitatis (pecunia scilicet cumulum e frumentarie administrationis reliquiis aggestum) integram, inviolatamque servari ad extremas, si quando accidunt, annone difficultates sublevandas districte mandat Dominus Rex.
1702. Epistola Sacra, & Catholica Majestatis Magnanimi Regis PHILIPPI QUINTI Regnantis, quem Deus sospitet, ad Prætorem, & Juratos Urbis Panormitanæ, qua de suo huc adventu desiderium exprimit, & destinatos excusat ad semitendos Deputatos.
1702. Epistola Regia ad Ministros Regii Patrimonii, qua frumentaria administrationis currentes reliquias ad alios usus converti posse, etiam si urgentes, præterquam, ut creditoribus Tabule fiat satis; severe prohibet Dominus Rex iustitie aman- tissimus.
1703. Litera Regia ad Ministros Regii Patrimonii, quibus Rex iterat mandata Regia circa rectam Tabula publicæ, sive Urbani Ærarii administrationem, eamque exprimit in hac materia, quæ potest esse diligentissima.
1704. Epistola PHILIPPI Regis, quem Deus sospitet, ad Cardinalem de Judice Pro- regem, qua ita permittit Civitatis sumptibus armari Artifices ad Capitalem totius Regni Urbem Panormitanam præservandam, ut maximum studium, & robur omne adhiberi mandet ad ea exigenda, quæ Civitati debentur à pluri- bus, nec solvuntur in damnum publicum.
1706. Regia litera de ordine M. R. C. notificata Syndico Urbis, hujus, & paris con- troversia zelantissimo, in quibus continetur deciso in favorem dicti Tribunalis circa cognitionem causa Territorii Monregalenfis, & Panormitani.

INDEX TERTIUS

ALPHABETICUS RERUM NOTABILIUM.

- A**bolitio omnium Capitulorum Regni, Rituum, & Pragmaticarum quas Rex Alphonsus fecerat, & quarumcumque concessionum, & privilegiorum quarumlibet Civitatum Sicilia, in damnum, & praedictum Urbis Panormi, & Privilegiorum ejus quomodolibet resulantium decernitur à Joan. anno 1460. pag. 344.
- Abfentiam Proregis unâ cum Curia Messana commorantis, apud Pratorem, & Juratos Panormi excusat Ferdinandus Rex anno 1502. pag. 409.
- Academiam Anatomicam Medicorum de novo erigi cum annuo reddito, dummodo id non cedat in damnum tertii; permittit Philippus V. anno 1700. pag. 528.
- Acatapani bini, ut singulis tribus Mensibus officia personaliter exercent, & non per substitutos, mandat Frid. Tertius anno 1332. pag. 137.
- Acatapanos Urbis Panormi eligere concedit Juratis Fridericus Tertius Rex Sicilia pro anno nona Indictionis anno 1311. pag. 40.
- Accusationes contra Cives, & habitatores Panormi irritas declarat Alphons. anno 1442. pag. 280.
- Acta, & sententias latis vim omni tempore habere voluit Martinus, dummodo partes gravatae possint appellare anno 1397. pag. 185.
- Actio contra publicam, vel privatam personam per inquisitionem prohibetur a Frid. Tertio anno 1319. pag. 79.
- Actionem sive civilem, sive criminalem, adversus Exterum etiam privilegiatum, habere Cives Panormitanos statuit Alph. anno 1438. pag. 145.
- Actum praeservativum fieri mandat a Visitatore Regni quoad Privilegia Urbis Philippus Secundus anno 1584. pag. 457.
- Actus praeservativus factus in favorem Civitatis Panormi a Visitatore Regni anno 1584. pag. 458.
- Actus Viceregius declarans jurisdictionem Territorii Sala Partinici ad Pratorem Urbis spectare, Rege Philippo Tertio anno 1616. pag. 469.
- Administration Tabulae publicae maxime curat Philippus V. anno 1700. p. 528. & anno 1703. pag. 532.
- Adventus sui in Urbem Panormitanam spem facit Philippus V. anno 1702. p. 531.
- Adulteria, & Clericorum causas judicare Ecclesia Panormitana concedit Guillelmus anno 1171. pag. 7.
- Advocati per Pratorem, aut per Iudices, ad tuenda Privilegia, & consuetudines Panormi requisiti, si negligentes fuerint, atque desides; eorundem Privilegiorum, & consuetudinum beneficio, advocacy, & patrocinii commodo, & honore, ipso facto priventur ex Frid. III. anno 1330. pag. 112.
- Advocatis Sen. Pan. conceditur exercere officium Advocati quamvis sint Iudices M. R. C. Concistorii, vel Curia Pratura a Philippo IV. Rege anno 1651. pag. 477. & Carolo II. Rege anno 1686. pag. 526.
- Affectus singularis benevolentiae erga Panormitanos Frid. II. exprimit p. 18. & 19.
- Agressores injustos navium puniendos decrevit Ioannes Rex anno 1472. p. 384.
- Animalibus conceduntur pascula libera per Frid. II. anno 1200. p. 10. & 11. confr. ab eodem anno 1221. pag. 14. & 15. & a Frid. III. anno 1299. pag. 25. & anno 1305. pag. 31.
- Appellationem fieri a Judice primario Appellationum a tribus uncis supra concedit Martinus anno 1406. pag. 194.

Archiepiscopo Panormitano redditus tribuitur Henricus VI. anno 1195. pag. 8.
Archiepiscopos, & Praelatos convenire non debere Cives laicos concedit Alph. anno 1436. pag. 209.
Archiepiscopus Pan. V. Ugoni Archiep. Pan. Archievi clavim unam ab Alberto de Militie conservari mandat Petrus II. anno 1342. pag. 165.
Arma offensiva, & defensiva deferri posse, nisi legitima suspicio, seu scandalum imminet, permittit Alph. anno 1432. pag. 202.
Arma prohibentur solummodo abuti juxta constitutiones Regni ab Alphonso anno 1432. pag. 199.
Armamentarius supremam praefecturam Fratori Panormi contulit, in periculis belli ob defectionem Messanensium, Carolus II. anno 1677. pag. 516.
Arba dupla & si restitueretur a Venditoribus contractum adimplere recusantibus, non propterea eos liberaret ab alio interesse, & idem viceversa dicendum adversus Emptores ex Frid. III. anno 1316. pag. 64.
Artifices Urbis Panormi, ob impensa servitia in custodienda Vrbe, obtinent potestatem impetrandi vitam Vni ex Capite Damnatiss anno quolibet anno 1612. pag. 466. & seq.
Affsa, seu juris Cassa imponenda facultas Civibus Panormi conceditur per annum unum in Civitate Cephaludis, Terris Thermarum, & Drepani, Casalibus Aleami, & Carenis ex Frid. III. anno 1317. pag. 70.
Affsam super Servos, & Servas, & Carbones imponi posse conceditur, atque ex precemibus officialibus satisfieri ex Frid. III. anno 1319. pag. 78.
Augmentum Regia Classis duabus Triremibus de novo constructis a Civitate Panormi gratum ostendit per Epistolam Carolus V. anno 1535. pag. 415.
Aula Regum Panormus ex Frid. II. pag. 18.

B

Bajulo debetur salarium ex pecuniis Universitatis ex Frid. 3. Ann. 1314. pag. 46.
Bajulo Gegia debetur ex jure Affsa super Servos, Servas, & Carbones imposita, ex Frid. 3. Ann. 1319. pag. 78.
Bajulos, Joanes Juristas, & Idiotas tempore officii, & singulos Juristas Civitatis vita durante, omnibus collectis, & subventionibus, ac solutionibus immunes declarat Frid. 3. ann. 1332. pag. 130.
Bajulus, & Judices ne se inscrimant in Juratorum Officium mandavit Frid. 3. ann. 1316. pag. 65.
Bonnum circa statutam erectionem officinae Monetariae, & munerum Monetaliu venditionem Carolus II. Rege ann. 1676. pag. 488. Aliud circa idem sub eodem Rege ann. 1681. pag. 518.
Bancum, & subsellia pro decore Magistratus Capitanei, Pratoris, & Juratorum conservanda approbat Praesidens Julianus Centelles Rege Ferdinando ann. 1489. pag. 402. & 403.
Belgium invaditur potentissimo exercitu a Galliarum Rege anno 1667. pag. 484. Carolus II. Rege.
Bellum indicit adversus hystes contra Milacium castrametatos, omnesque pedites, equitesque ad arma advocat Petrus 2. ann. 1341. pag. 164.
Benevolentiam singularem, & promptum animum satisfaciendi ejus postulatis ostendit Senatus Panormitano Carolus II. ann. 1676. pag. 492.
Benignitas Caroli 2. qua cavetur ne nova Gabella imponantur ann. 1677. pag. 516.
Bona Ecclesia cautè judicanda sentit Alphonsus ann. 1451. pag. 319.

*Bona Monialium, præsertim Sanctæ Catharinæ per tres probatos Viros gubernari
mandat Martinus ann. 1406. pag. 195.*
Boves pascendi Jus. V. Jus pascendi.
*Boves, Vitulos, & similia pecora ex Urbe ad annos tres non extrahenda concedit
Joannes anno 1476. pag. 392.*
Bubulci lini debent incedere sub pœna tarenorum quindecim. pag. 241.

C

Calcena vendenda ratio præfribitur. pag. 115.
Candela de sepo quomodo faciendâ, & vendendâ. pag. 123.
Candela cerea quomodo faciendâ, & vendendâ. pag. 119.
Cannas incidendi Jus pro Vineis. V. Jus incidendi.
*Canonici Panormitana Ecclesiæ redditus tribuit Henricus Sextus anno 1195.
pag. 8.*
*Capitano Panormi mandatur, ut cum exercitu in Agrum Drepanensem se conferat ad
oppugnandum Regem Robertum. ann. 1314. pag. 51.*
*Capitaneos in Urbe annales esse debere, & per biennium vacare statuit Alpb. ann.
1432. pag. 200.*
*Capitaneos Urbis perpetuos scilicet Frid. de Vignimillius, Ioan. Villaragus, & Frid.
Abbatellis per quadriennium ab officio cessare debere declarat Alpb. an. 1433. p. 205.*
Capitaneos Urbis contra Privilegia procedere vetat Alpb. anno 1436. pag. 210.
*Capitaneus, & Civis esse, & per biennium vacare debet, arma insuper prohibere
potest ex Alpb. anno 1439. pag. 248.*
*Capitula circa munium ruinam, & adificationem, in locis publicis, ut servantur,
mandatur Juratis per Frid. III. anno 1326. pag. 88. & 89.*
*Capitula quædam edita per Universitatem Panormi approbat, & confirmat Frid.
III. pag. 110. 111. 112. 113.*
*Capitula alia edita per Universitatem Panormi ad Juratorum creationem præcipue
pertinentia confirmat Frid. III. anno 1330. pag. 114. & seq.*
*Capitula super declaratione juris Cassia super factibus, & fructibus exigendi, ser-
vari mandat Petrus II. anno 1330. pag. 142.*
*Capitula de amplificanda via Cassari observari mandat Philippus II. anno 1567.
pag. 452. & seq.*
*Capitula Regni, Ritus, Pragmaticas, quæ erant in præjudicium Urbis Panormi
abolit Joannes anno 1460. pag. 344.*
*Capitula inter Regni Proregem Antonium Sin Thesaurarium, & Gabrielem Car-
dona Magistrum Rationalem ex una parte, & Universitatem Urbis ex altera,
confirmat Alpb. anno 1442. pag. 280. & seq.*
*Capitula Privilegia, Ritus, Consuetudines omnes Urbis servari mandat Carolus V.
anno 1548. pag. 418. & 419.*
*Capitula, & Decreta circa Gubernium, & conservationem Tabule, seu ararii pu-
blici Urbis Panor. confr. Philip. II. anno 1557. pag. 423. & seq.*
*Capitula de aperiendâ Via nova sub Maqueda nomine observari mandat Philippus
III. anno 1600. pag. 560. & seq.*
*Capitula, & ordinationes Civitatis primò per Proreges Rogerium de Paruta, &
Baptistam de Platamone, deinde per Alphonsum Regem confirmata, in quibus
agitur de Vineis, Rusticiis, Mercibus, & Bubulcis anno 1438. pag. 241.*
*Cappellam Regiam, seu Ecclesiam sibi statuit, dotatq. Rogerius in Urbe Panormitana
ad Majus Regiæ Sedis argumentum anno 1140. pag. 1. & 2.*
Caput Regni Panormus. V. Panormus.

Carlo-

- Carbonis quales, & quomodo vendendi pag. 121.
 Carnes quomodo, & quales vendende pag. 120.
 Carnes vendere latinas in Macellis Christianorum Judæis prohibet Alph. anno 1435. pag. 207.
 Carricatoria Thermarum, & Castri ad Mare de Gulto nullis extractionibus inferuire mandat Frider. III. anno 1326. pag. 90.
 Cassari viam, expulsus jam inde Judæis, quasi ex toto inhabitatam, in pristinum restituit decorem, collatis gratis eis, qui illuc transferrent habitationem Frider. III. anno 1312. pag. 43.
 Cassari Via, seu Toletana, amplificanda ex literis observatorii anno 1567. pag. 452. & sequ.
 Castellanis, & Vice-Castellanis Palatii, & Castri ad Mare mandat ne pro Jure carceris plus exigant, quam ipse statuit, nec sinant carceratos castra exire sine mandato Officialium Frider. III. anno 1332. pag. 131.
 Castrorum Prefectus constituitur Frater Panormi à Carolo II. anno 1677. pa. 516.
 Catalani, & præsertim Civitas Barcinonæ, à Joanne Rege deficiunt anno 1466. pag. 360.
 Catalanorum Consuli litteras de exemptione à Gabella Vini revocat Alph. anno 1439. pag. 247. & sequ.
 Causæ Regniculorum extrahi nequeant extra Regnum anno 1566. pag. 446.
 Causæ cognitionem Territorii Monregalenfis, & Panormitani ad M. R. C. spectare declarat Philipp. V. anno 1706. pag. 535.
 Causæ feudales ne ex Urbe extrahantur concedit Jacobus Rex anno 1291. pag. 23. & 24.
 Causas Civium extrahi non posse extra Regnum confirmat Philippus II. anno 1566. pag. 446.
 Cautela singularis justitiæ, qua ita permittit Philippus V. fundari Academiam medicorum; ut annua assignatio redditus in damnum tertii non cedat. anno 1700. pag. 528.
 Cautela servande à Credenciis circa Vini ingressum præscribuntur ab Alph. anno 1435. pag. 205.
 Celamita quomodo debeant vendi pag. 116. & 117.
 Cessionem Officii Officialibus electis prohibet Joann. ann. 1476. pag. 393.
 Chirurgis prohibetur suam artem exercere nisi saltem per annum Cbirurgiam, & Anatomiam didicerint anno 1566. pag. 440.
 Christianos Panormitanos immunes facit Frider. à solutione Jurium gabella Tabularum anno 1314. pag. 47.
 Cives Panormitani eximuntur à gabellis Civitatis de Portu, & de Portis V. extrahere, & libertas.
 Cives Panor. extrahi non possunt pro aliquo negotio publico, vel privato, civili aut criminali ex Frider. secundo, anno 1224. pag. 15. ex Mansfrido ann. 1258. pag. 22. & ex Frider. III. anno 1299. pag. 28.
 Cives Panor. eximuntur à Frider. III. à solutione Jurium Trigesima, seu Sexagesima, qua per Judices à litigantibus in Curia consueverunt exigi anno 1314. pag. 45.
 Cives Panor. extra Urbem nec civiliter, nec criminaliter conveniri, nec eis invidis animalia, & lectos capi posse mandavit Frider. III. anno 1314. pag. 48.
 Cives Panor. absque alicujus Juris solutione possunt extrahere res quaslibet à Terra Calatensis, & aliis Terris Comitum VVillelmi Calcerandi de Cartellano ex Frider. anno 1317. pag. 19. & anno 1326. pag. 86.
 Cives Panor. in Urbe, vel extra Urbem uti possunt novo Ritu M. R. C. super executionibus debitorum, de quibus publica producuntur instrumenta ex Frider. III. anno 1326. pag. 85.
 Cives

Cives effecti, si ex Urbe recesserint, quod civilitatem amittant confirmat Petrus II. anno 1335. pag. 140. & sequ.

+ Cives ad Officia Regni admitti statuit Petrus II. anno 1339. pag. 152.

Cives ab onere suscipiendi hospites, & robbam dandi Officialibus, & ipsi Regibus eximuntur à Petro Secundo anno 1340. pag. 156.

Cives Panormitanos duos ordinari in Magna Curia Judices concessit Martinus anno 1392. pag. 180.

Cives Panormitanos non posse extrahi, & conveniri extra Urbem confirmat Martinus anno 1392. pag. 180.

Cives Panorm. non posse carcerari de delicto confesso, exceptis tribus casibus, confirmatur ab Alph. anno 1432. pag. 198.

Cives Panorm. Exterum etiam privilegium quacumque actione convenire possunt ex Alph. anno 1438. pag. 245.

+ Cives Panorm. tantum posse concurrere ad Officia Urbis concedit Alph. anno 1451. pag. 316. & 317.

Cives Panorm. preferri debere reliquis in excolendo territorio Urbis Panormi concedit Alph. anno 1451. pag. 320.

Cives Panorm. ne indebite molestantur contra Privilegia providetur à Philippo II. anno 1566. pag. 448. & sequ.

Civibus Panorm. Commenda S. Joannis Hierosolymitani confertur ab Alph. anno 1439. pag. 250. & sequ.

+ Civibus solummodo Civitatis Officia conferantur, ex Frid. III. anno 1314. pag. 50. & anno 1326. pag. 90. & 91.

Civilitatis decreta à Frider. III. facta, & à Petro Secundo confirmata observari mandat Ludovicus Rex anno 1346. pag. 176. 177.

Civis unus Panormitanus novus Jurista iudex creandus. V. Curia Præture.

Civium Vineas, ac Terras omnibus sub quocumque venationis pretextu dominis invitis ingredi prohibetur juxta Civitatis Capitula primò per Proreges Rogerium de Paruta, & Baptistam Platamone, deinde per Alph. Regem confirmata anno 1438. pag. 241.

Civium Panormitanorum causa. V. causa civium Panorm.

Civium Panormitanorum fidelitas V. fidelitas.

Classes Gallicæ Messanam deserunt, suasque revocant præsidia ab urbibus occupatis Carolo II. Rege anno 1678. pag. 517.

Clausula, ut apponantur in bannis publicis, & Notariorum instrumentis præcipit Frider. III. anno 1321. pag. 81.

Cognitionem cause Territorii Monregalensis, & Panormitani ad M. R. C. spectare declarat Philippus V. anno 1706. pag. 535.

Collectas, & onera omnia abolet Joannes anno 1460. pag. 344.

Columnam frumentariam integram servari mandat ad extremam penuriam sublevandam, & ut creditoribus Tabula fiat satis Philippus V. anno 1700. & 1702. pag. 529. 530. & 531.

Commenda Sancti Joannis Hierosolymitani Civibus est conferenda ex Alph. anno 1439. pag. 250. & sequ.

Commercio navium providens, Juramentum à Dominis navium exigere vult Joannes anno 1472. pag. 385.

Commissiones non mitti à Pontifice contra Privilegia Urbis providere statuit Alph. anno 1451. pag. 316.

Communicationem omnium omnino privilegiorum, quæ fuerant omnibus, & singulis Regni sui Universitatibus, & populis concessis, & concedenda primario concedit Panormo tanquam Regni Capiti Frider. III. anno 1330. pag. 127. & 128.

Compositionem ullam fieri posse à Capiteo nisi parte remittente, & post latam sententiam prohibet Joannes anno 1476. pag. 393.
Compositiones factas à suo Arario scribendas Capiteo mandat Joann. anno 1476. pag. 394.
Confirmatio quatuor Privilegiorum à Frider. Tertio, videlicet duorum Frider. Secundi, unius Conradi, aliterius Manfredi anno 1299. pag. 24. 25. 26. 27. 28.
Congregatio Eminentissimorum Cardinalium prohibet Ecclesiasticis Panor. utriusque sexus venditionem panis anno 1685. pag. 524.
Consiliorum omnium Universitatis participes voluit Albertum de Milite, & Manfredum de Claramonte, Petrus Secundus anno 1342. pag. 165.
Constitutionem contra Reputatrices editam servari debere mandat Frider. III. anno 1330. pag. 106.
Constitutionem Philippi IV; qua nemini exemptio à Gabellis conceatitur, confirmat Carolus II. anno 1677. pag. 512.
Constitutiones de Medicis rite probandis observari præcipit Philip. II. an. 1566. p. 439.
Consuetudinem Juris Prothomis ad fraudes evitandas declarat Frider. III. anno 1330. pag. 103.
Consuetudinem illam, qua liceat in causis civilibus, & criminalibus Cives inter se convenire, & concordare sine solutione, & licentia Curie, confirmat Alph. ann. 1432. pag. 197.
Consuetudines, Privilegia, Ritus, Capitula omnia Urbis servari mandat Carolus V. anno 1548. pag. 418. & 419.
Consulem Sicularum extra Regnum eligi debere ab Universitate Panormi concedit Alph. anno 1436. pag. 212.
Contributio Urbis Panormi pro necessitatibus Belli ob rebellionem Messanenſium, exortu Carolo II. Rege anno 1676. pag. 490.
Conventio vel civilis, vel criminalis, adversus Cives Panormitanos extra Urbem prohibetur per Frider. III. anno 1314. pag. 48.
Convivia generalia in nuptiis celebrari, consanguineis ultra quartum gradum invitatis, prohibet Petrus Secundus anno 1340. pag. 161. & Frid. III. anno 1330. p. 108.
Corda quomodo texenda, & vendenda pag. 119.
Corleonensibus Cassarum inhabitantibus immunitates, & gratias Originariis Panormitanis concessas, concedit Petrus Secundus anno 1334. pag. 138.
Ceremoniam Regalem juxta consuetum morem in Urbe Panormi celebrari confirmavit Martinus anno 1397. pag. 184.
Cerena aurea, Zacharella, & aurea Vestes Mulieribus prohibentur à Petro Secundo anno 1340. pag. 161.
Creditoribus, & Provisionatis Universitatis ex gabella Maldenarii satisfieri vult Alph. anno 1444. pag. 285. & sequ.
Creditoribus Tabula ex frumentaria columna reliquiis satisfieri vult Philippus V. anno 1702. pag. 531.
Crimina, & delicta omnia ob commercia cum Florentinis, & ob contraventionem hannonum Civibus remittit Alph. anno 1456. pag. 332. & 339.
Curam specialem in exigendis iis, qua Civitati debentur, mandat Philippus V. ann. 1704. pag. 534.
Curam replicatam de recta administratione Tabula publica exprimit Rex Philipp. V. anno 1700. pag. 528. & anno 1703. pag. 532.
Curia Regia. V. Magna R. C.
Curia Pratura nemo Judex esse possit nisi sit Doctor juris laureatus in studiis generalibus ex Alphonso anno 1451. pag. 319.
Curia Pratura Judicem creandum unum ex Civibus Panormitanis novis Jurissis reducem à studiis primo anno post ejus reditum in patriam, mandat Alphonsus ann. 1451. pag. 318.

Custo-

Custodia Urbis. V. Artifices.

Custodia domus Senatorie in absentia Proregis cum stipendio approbatur a Carolo II. anno 1695. pag. 527.

Custodiam indefessam Artificum, ob militia Hispanæ absentiam, privilegio concesso impetrandi vitam unius ex damnatis sententia capitali gratam ostendit Prorex Philippo III. Rege ann. 1612. pag. 466. & sequ.

D

Debitores Maragmati Majoris Ecclesie compelli debent ad solvendum ex Alphonsi Regis decreto ann. 1445. pag. 295.

Decima jus in urbis non in pecunia a Civ. Pan. solvendum Archiepiscopo Monre-galensi ex priv. Petri II. anno 1340. pag. 153.

Decreta, & capitula circa Gubernium, & moderamen Tabula, sive Erarii pu-blici Urbis Panormi confirmat Philippus II. ann. 1557. pag. 423. & seq.

Decretationes eas solum valere super capitulis Regi oblatis ab Universitate, qua sunt Urbis favorabiles, declarat Ioannes Rex ann. 1460. pag. 351.

Defectio Messanenſis a Carolo Rege ann. 1674. pag. 486. 487. 489. 490.

Delicta civium Panor. qua usque ad annum 1442. sunt perpetrata de novo in-quirere fisco prohibetur. V. Fisco.

Destruccionem domorum, officinarum, horreorum, & hortorum particularium, ad bonum publicum concedit Pratori, & Juratis Gaspar de Spes Prorex Rege Ferdinando Anno 1482. pag. 401.

Dilationes dare Judicibus prohibet, nisi in causis expressis Alph. Rex an. 1438. p. 214.

Dirictu, & gabella Dobana exemptos esse Cives Pan. per totum Regnum con-firmat Ioannes Rex anno 1470. pag. 379. & 380.

Dirictum circa Vini gabellam nemini relaxandum esse confirmat Alph. Rex anno 1433. pag. 203.

Dirictus tarenii unius pro qualibet uncia solvendi, pro pannis ad taglium emen-dis, tollitur a Petro II. ann. 1340. pag. 163.

Dobana gabella exemptos esse Cives Pan. per totum Regnum confirmat Ioann. Rex ann. 1470. pag. 379. & 380.

Dobana gabellis eximuntur Mercatores Cives Panormitani a Conrado Rege Anno 1253. pag. 20.

Dobanarum officia solis Civibus Panor. concedit Frider. III. anno 1312. pag. 44.

Donativum centum millium aureorum Philippo III. decernit, & exequitur Civi-tas Panormitana anno 1599. pag. 459.

Donativum viginti millium aureorum, & lypsanotecam Divæ Rosalia grata osten-dit Philippus IV. per Epistolam ad Senatum Panormitanum an. 1665. pag. 480.

Donum quingueginti millium aureorum factum à Civitate Panormi Philippo III. in nativitate Infantis Regii anno 1608. pag. 464.

Donum triginta millium aureorum factum à Senatu Panor. ob necessitatem Belli Ca-rolo II. anno 1667. pag. 485.

Donum alterum triginta millium aureorum factum à Senatu Panor. in necessitati-bus belli ob defeccionem Messanenſem Carolo II. 1674. pag. 486.

Drepani in Terra juris Cassie imponenda facultas conceditur Civibus Panor. à Frider. III. anno 1317. pag. 70.

Ducllum non habendum à Civibus nisi de Criminibus laesa Majestatis ex Frid. II. anno 1200. pag. 11. confr. anno 1221. pag. 14. confr. à Frider. III. anno 1299. pag. 25. & ab eodem, anno 1305. pag. 31.

Eccle-

E

- E**cclesia Panormitana Prima Sedes, & Corona Regum nuncupatur à Carolo V. Imperat. anno 1527. pag. 413.
- Ecclesiastica beneficia ne exteris concedantur decernit Joannes anno 1460. pag. 347
- Ecclesia Regia. V. Cappella Regia.
- Ecclesia, Archiepiscopo, & Canonicis Ecclesie Panormitane redditus conceduntur ab Henrico Sexto anno 1195. pag. 9. & sequ.
- Ecclesia Panormitana Clericorum causas, & adulteria judicare concedit Guillelmus anno 1171. pag. 7.
- Ecclesiam Panormitanam novis divitiis locupletat Frider. II. anno 1210. pag. 12. & sequ.
- Ecclesiam Panormitanam primariam inter omnes Regni Ecclesias, & excellentia dignitatis ceteris præminentem appellat Frider. II. anno 1210. pag. 13.
- Ecclesiasticus ordo servandus tempore interdicti V. interdicti.
- Electiorem exterorum ad officia, & beneficia esse nullam decrevit Alpb. ann. 1448. pag. 307.
- Electiorem Præregis in personam Ugonis de Moncada Pratori, & Juratis Panor. nuntiat per epistolam Ferd. anno 1509. pag. 409. & in personam Juliani Corbera Carolus V. anno 1535. pag. 417.
- Electiorem Officialium Urbis, Pratoris, scilicet, Juratorum, & Judicum per Scarfias faciendam concedit Joan. anno 1472. pag. 387.
- Electiioni Maragmeriorum Majoris Ecclesie providet Carolus V. anno 1527. pag. 413.
- Emerere libere merces sine solutione jurium gabella, vel Dobana conceditur a Conrado anno 1253. pag. 20.
- Emptio Carricatorii facta à Senatu Panormitano firmatur à Sereniss. D. Joanne ab Austria, & Rege Philippo IV. anno 1651. pag. 473.
- Emptio Gabellæ Vini facta per Universitatem Panor. pretio duodecim millium florenorum à Joanne Rege anno 1466. pag. 358. & sequ.
- Epistola Friderici Secundi ad Panormitanos missa pag. 18. & 19.
- Ercilio officina monetaria Panor. Rege Carolo II. anno 1676. pag. 488.
- Eregationem stipendii pratoria cohortis ad Senatoria domus custodiam in absentia Proregis approbat Carolus II. anno 1695. pag. 527.
- Exactiones indebitas, quas à Castellano Sacri Palatii Urbis Cives perserebant, tollit Frider. Tertius anno 1312. pag. 42. & 43.
- Examen, & studia Medicorum anno 1566. pag. 441.
- Excessus vitandos in solutione stipendii pratoria cohortis ad Senatoria domus Custodiam præcipit Carolus II. anno 1695. pag. 527.
- Exemplum dedisse Siculis omnibus Panormitanos inimicum dominium excutiendi affirmat Petrus Secundus anno 1340. pag. 156.
- Exemptio Civium Panormitanorum à gabellis omnibus de Portu, & de Portis. V. Libertas.
- Exemptio à novis Gabellis nulli conceditur Carolo II. Rege anno 1677. pag. 512. & sequ.
- Exemptio Civium Panor. ne extrabantur in judiciis. V. Cives Panorm. & Extrabi.
- Exemptionem ab omni dirislu, & gabella Dobana per totum Regnum saltam Civibus Panor. confirmat Joan. anno 1470. pag. 379. & 380.
- Exemptiones, & Gratias per Frider. Regem concessas Alafranquino Gallo, & aliis pannorum artem exercentibus confirmat Petrus Secundus anno 1337. pag. 149.
- Exteri nequeant concurrere ad officia, & beneficia Urbis, & si per errorem creentur; eorum creatio sit nulla; ex priv. Alpb. anno 1448. pag. 307.

Exemp-

Exemptionis gabella Carnium Officialibus privilegiatis pro usu domestico modus præscribitur ab Alph. anno 1439. pag. 250.
Exemptis a gabella Carnium pristinam confirmat libertatem Alph. an. 1451. p. 321.
Exequutio Privilegii ne Civium cause extrahantur ab Urbe in personam Didaci Olivera , & Antonii Mezzavilla ex Ducis de Ossuna mandato anno 1611. pag. 465.
Exequutio privilegii de extractione Serici facti Messanensibus suspenditur a Philip. IV. anno 1664. pag. 478.
Expeditionem contra Maurus medians ad arma preparari Cives Panorm. monet per Epistolam ad Capitanciam, Prætozem, & Juratos Ferd. anno 1511. pag. 411.
Expense: V. sumptus.
Expensis nimis, & laboribus in causis Appellationum ad Regiam Curiam devolvendis providet Frider. III. anno 1312. pag. 42.
Extractio Viſtualium extra, vel intra Regnum è Carricatorio Thermarum prohibetur per Petrum Secundum anno 1342. pag. 166.
Extractio quarumlibet rerum a Terra Calatasmis, & aliis Comitibus VVillelmi Calcerandi de Castellano liberè, & absque alicujus juris solutione Civibus Urbis Panorm. conceditur per Frideric. III. anno 1317. pag. 69. & anno 1326. pag. 86.
Extractio Viſtualium ex Carricatorio Cysri ad mare de Gulfo per intra aut extra Regnum prohibetur à Frider. III. anno 1316. pag. 68.
Extractionis Serici privilegium factum Messanensibus suspenditur à Philippo IV. anno 1664. pag. 478.
Extrahere possunt Cives Panormitani de Portu, & de Portis qualibet propria sine ulla datione exceptis Mercimoniis extra Regnum deferendis, & iis Viſtualibus, quæ de speciali Regis mandato excipiuntur, ex Frid. Secundo anno 1200. pag. 10. & confirmatione ejusdem anno 1221. pag. 14. & confr. Conradi anno 1253. pag. 20. & Manfridi anno 1258. pag. 21. & confr. Frid. Tertii anno 1305. pag. 29. & seq.
Extrahi frumenti salmas decem mille è Carricatoriis Thermarum, & Castri ad Mare sine præjudicio Priv. permittit Frid. III. anno 1332. pag. 135.
Extrahi non possunt Cives Panorm. pro aliquo negotio publico, vel privato, civili, aut criminali ex Frider. Secundo anno 1224. pag. 15. ex Manfrido anno 1258. pag. 21. 22. ex Frider. Tertio anno 1299. pag. 28.
Extrahi causas civium ab Urbe non posse confirmat Carolus V. ann. 1548. pa. 420.

F

F*abrica marium. V. Testamentorum jus. Uncias octingentas. Uncias sexcentas. Uncias aureas. V. Præpositos constructionis Urbis. V. Pecuniam pro gabella carnum.*
Facultatem conducendi duos Pbiscos cum annuo salario unciarum quinquaginta concedit Frid. III. anno 1329. p. 96.
Facultatem de novo construendi portum in Vrbe Pan. concedit Alph. anno 1444. pag. 288.
Facultatem destruendi domos, officinas, borrea, & bortes particularium pro ornamento totius Urbis concedit Prætori, & Juratis Gaspar de Spes Prorex Ferdinando Rege anno 1482. p. 400. & sequ.

Ferdinandi Barresi in causa confirmatur privilegium ne Civium causa possint extrahi. Rege Carolo V. anno 1548. pag. 420. & seq.
Festa, & donum quinquaginta millium ducatorum grata habet Philippus III anno 1608. pag. 464.
Festiva pompa in Nativitate Infantis Regii anno 1608. pag. 464.
Feudales causa. V. cause feudales.
Feudum Brocati conceat Guillelmus Ugoni Archiepiscopo Panormitano anno 1157. pag. 4. & 5.
Fidelitas Populi Pan. laudatur anno 1612. pag. 467.
Fidelitas Artificum Pan. in custodienda Urbe anno 1612. pag. 466. & seq.
Fidelitas Civium Panormitanorum supra omnem aliam Regni totius fidem extollitur a Friderico Secundo anno 1200. p. 10.
Fidelitas Urbis Pan. occasione belli, ac pugna inter inimicas classes exhibita celebratur a Carolo II. anno 1676. pag. 491.
Fidelitatem innatam, & naturalem esse Panormitanis asserit Frid. III. anno 1325. pag. 84.
Fidelitatem lucidam Civium Panormitanorum appellat Frid. II. anno 1221. p. 14.
Fidelitatem gloriosam Panormitanorum extollit Petrus Secundus anno 1340. p. 156.
Fidelitatem, & dilectionem sinceram Panormitanorum exornat Ludovicus anno 1342. pag. 172.
Fidelitatem erga Regem in Comitibus Regni exhibitam gratam habet per epistolam Ferd. anno 1511. pag. 410.
Fidelitatem, & obsequium a Senatu Panormitano prestitum Regi in defectione Messanensis grati animi expressione commendat Carolus II. anno 1674. pag. 487.
Fidelitatem, labores, & pericula Civium Panormitanorum grata habet Frider. II. anno 1210. pag. 12. & 13.
Fidelitatis obsequia erga Regium Majestatem, & vigilantiam in occasione belli Messanensis exhibitam, grata iterum, iterumque habet Carolus II. anno 1676. pag. 489. 492. 516. & 517.
Filia nota notitiam participat Frid. Secundus per Epistolam ad Panormitanos missam anno 1238. pag. 18. & 19.
Filius, & Pater nequeunt in idem scrutinium ingredi. V. Scrutinium.
Fisco nova inquisitio de delictis a Civibus, & Incolis usque ad annum 1442. perpetratis interdicitur ab Alph. anno 1442. pag. 280. & sequ.
Fisci processus contra Universitatem. V. Processus.
Fiscus relatè ad Usurarios. V. Usurarios.
Florentini ut abolere velint onus impostum pro quolibet centenario petitur a Ioanne anno 1460. pag. 347.
Formam creandi Officiales per Scarfias prescribit Ioannes anno 1472. pag. 388.
Formam Sigilli, & usum Juratis Urbis concedit Praesidens Julianus Centelles Rege Ferdinando anno 1489. pag. 404.
Formula actus preservativi facti a Visiatore Regni quoad privilegia Urbis anno 1584. pag. 458.
Franciscum de Primo in Notarium publicum confirmat Petrus Secundus anno 1342. pag. 169.
Frates duo simul in idem scrutinium intrare nequeunt. V. Scrutinium.
Fridericus Secundus Imperator duo privilegia, duosque Epistolas Regii affectus, & benevolentia studiis plenas ad Cives dirigii Panormitanos ab anno 1200. usque ad annum 1238. & a pag. 10. usque ad 20.
Fruentariam Columnam inviolatam servari mandat ad extremas annona difficultates Philippus V. anno 1700. pag. 529. V. Columnam frumentariam.
Fruenti extractio. V. Extrahi frumen. salmas. Fru-

Frumenti emptio, & venditio eximuntur a gabella. V. gabella super frumentis
Fugitivi servi, & fugitiva animalia. V. servos.
Fundacagii gabella. V. gabella Fundacagii.
Fundationem Academiae Anatomicae Medicorum cum assignatione viginti quatuor
unciarum annuatim, si in damnum Tertii non cedat permittit Philippus V.
anno 1700. pag. 527.

G

Gabella Vini venditur Universitati Pan. pretio duodecim millium florenorum
a Joanne Rege anno 1466. pag. 358. & seq.
Gabella Tubarum non exigitur a Christianis Panor. per Frid. Tertium anno 1314.
pag. 47.
Gabella Cannamelarum quandonam solvenda, & estimanda. V. solutionem.
Gabella carnis, V. pecuniam pro gabella carniū.
Gabella super frumentis emendis, & vendendis imposta annullatur a Petro Se-
cundo anno 1342. pag. 167.
Gabella Vini Curia Regie, cum gabella Carnis Universitatis permutatur ab Alph.
anno 1438. pag. 218. V. Vini gabella.
Gabella Maldenarii ad uncias trecentas tantum imponitur, atque in collectam
Maritaglii Domine Alenore Domini Regis Filie, & in satisfactionem Credi-
torum, & Provisionatorum Universitatis convertitur ab Alphonso anno 1444.
pag. 285. & seq.
Gabella Fundacagii eximit Universitatem Panormi Alph. anno 1453. pag. 327.
Gabella Dobane per totam Siciliam eximuntur Cives Panormitani ab Alph. anno
1436. pag. 212.
Gabella pro Mercimoniis extra Regnum deferendis ad tenue summum taxantur.
a Friderico Secundo anno 1200. pag. 10. Idem confirmatur ab eodem anno
1221. pag. 14. & a Conrado anno 1253. pag. 20. a Manfredi anno 1258.
pag. 21. a Friderico Tertio anno 1299. pag. 24. & anno 1305. pag. 39. & seq.
Gabella Vini transactio, & venditio. V. Transactio. Venditio.
Gabella Curia, & Universitatis, ut plus offerentibus locentur, Secreto Urbis
imponitur a Frid. III. anno 1329. pag. 97.
Gabellam possessionum in quatuor casibus solvi non debere declarat Ludovicus an-
no 1343. pag. 174.
Gabellam Affisa, seu Cassa imponendi facultatem tradit Frid. Tertius Civibus
Panormitanis per annum in Vrbe Cephaludis, Terris. Thermarum, & Dre-
pani, Cefalibus Alcani, & Careni anno 1317. pag. 70.
Gabellam Cassa, vel Affisa, Pili, & Pannorum per Universitatem vendi mandat
Fridericus Tertius anno 1316. pag. 60. & seq.
Gabellarum Officia solis Civibus Panor. concedit Frid. Tertius anno 1312. p. 44.
Gabellarum Buccerie, Pellium, Coriorum, Servorum, Carbonum, & Lignorum
pretium, per annum convertitur in Urbis mœnia construenda ex Frid. 3. anno
1317. pag. 72.
Gabellarum proventus in fabricam mœnium applicandos. V. proventus.
Gabellas Universitatis a Curia possessas Universitati restitui mandat pro fabrica
Mœnium Frid. III. aano 1329. pag. 99. & idem mandat Martinus anno
1392. pag. 180.
Gabellis omnibus de Portu, & de Portis sunt exempti Cives Panor. V. Extra-
bere, & Libertas.
Gabellotis Cassiarum precipit Frid. Tertius, ut gabellam pro Mœnium Urbis con-
structione solvant anno 1318. pag. 76. Gogia

Gagia Bajulo debetur &c. V. Bajulo.

Genuenses. V. Ianuenses.

*Goderanum juri lignandi Civ. Pan. inservire vult Frid. II. anno 1228. pag. 16.
& 17. & Frid. III. anno 1306. pag. 39.*

Granatensem vicloriam. V. vicloriam.

Granos duodecim pro qualibet uncia exigere prohibetur M. R. C. Judicibus V. Judicibus.

Gratias Messanensibus concessas à Frid. Secundo, Panormitanis concedit Fridericus Tertius anno 1305. pag. 35. 36. 37.

Gubernatoribus Tabula, & Pratori mandat Philippus V. ut singulis annis ante finem officii rationem reddant de recta Tabula administratione anno 1700. pag. 528. V. Capitula, & Decreta circa conservationem Tabulae.

H

H *Habitus muliebris luxus quoad aurea ornamenta cohibetur. V. Vestes aurea. Corone.*

Habitus novus induere in Nuptiis, exceptis Sponsis, Parentibus, & Fratribus, reliquis omnibus prohibet Petrus Secundus anno 1340. pag. 161.

Herbajorum pretia non augeri præter morem a Prælati Montis Regalis, & Parci, providet Alph. anno 1451. pag. 319.

Honestati morialium officere colloquia cum voluptariis, & secularibus personis asserit Marinus Rex anno 1406. pag. 195.

Honestiores Cives, quàm artifices, esse debeant Magistri Plateæ, & Judices Idiotæ ex priv. Joann. anno 1472. pag. 388. & 389.

Honorati artifices esse debent Magistri Xiurta, non inferiores, ex priv. Joann. anno 1472. pag. 388.

Hordæ contra gabellam fraudes deteguntur pag. 503. & seq.

Horrea. V. Magazena.

Hortos, borrea, & domos destruere ad Urbis publicum ornamentum. V. Destructionem.

Hospitale S. Joannis extra Urbem. V. Leprosi.

Hospitali Urbis confirmantur, & conceduntur de novo omnia privilegia à Joann. anno 1460. pag. 346.

Hospitandi onere eximendi Cives Panormitani, & Universitas ex priv. Frid. III. anno 1326. pag. 92. & ex priv. Petri II. neque Reges ipsos hospitio suscipere cogantur anno 1340. pag. 156. & ex priv. Martini Regis anno 1392 p. 180.

Hossem Robertum Regem oppugnare meditatur cum Panormitanis copiis Fridericus III. anno 1314. pag. 51.

Hosles Catholice fidei debellare meditantur Ferd. Rex Panormitanos suos subditos ad bellum accendit anno 1511. pag. 411.

Hosles fidei Catholice oppugnat Ferd. anno 1492. pag. 406. & Carolus V. anno 1535. pag. 416.

Hosles Christiana Religionis subsannant disciplinam Religiosam aliquarum monialium ex priv. Martini anno 1406. pag. 194. & 195.

Hosles contra Milacium castrametatos invadere cogitat cum Panormitanis Petrus II. anno 1341. pag. 164.

Hosiles Classes Messanam deferunt Carolo II. Rege anno 1678. pag. 517.

Hosium jugum Panos. Cives excutere sibi ante alios Siculos voluisse asserit Petrus II. anno 1340. pag. 156.

Hosium navibus cum Hispana Classe prope Panormi portum belligerantibus incluta Civium Pan. fidelitas celebratur a Carolo II. anno 1676. pag. 491. & 492.

Hosium

Hosium contra pericula sese praeunivit Urbs hac fidelissima Rege Carolo II. anno 1677. pag. 515. & 516. & Rege nostro Philippo V. anno 1704. pag. 534.
Hosium Regiorum damna, impugnationes, &c. tolerata cum invicta fortitudine, robore, & fidelitate Civium Pan. retributione gratiarum prosequitur Frider. III. anno 1325. pag. 84.
Humeralis Senatus Panormitano ornamentum ex purpura cum subselliis &c. conceduntur. V. Bancum.

I

I*Anuenses, & Catalani inimici non praesumant in portu Panormi sese invicem offendere, sed ibi pacem servant, ex priv. Petri Secundi anno 1342. p. 171.*
Immittere possunt Cives Panor. de Portu, & de Portis qualibet propria &c. V. Extrahere, Libertas, & Intromittere.
Immunditas in maritimam Urbis, hoc est, inter portam Politii, & locum Cordarii non projici debere, & projectas tolli mandat Frid. Tertius anno 1332. pag. 134.
Immunditas ante officinas quotidie tenentur abstergere venditores. V. Venditores, & Viarum mundities.
Immunitas Civium Panor. a gabellis omnibus de Portu, & Portis. V. Libertas, Intromittere, Extrahere.
Immunitas solutionis Jurium Trigesima, seu Sexagesima Civibus Panor. litigantibus conceditur a Frid. Tertio anno 1314. pag. 45.
Immunitas eadem conceditur Panormitanis in Portu Genua, qua conceditur Genuensibus in Portu Panormi ab Alph. anno 1451. pag. 322.
Immunitates, & Gratias Juris-Peritis concessas circa exemptionem gabellarum confirmat Petrus Secundus anno 1338. pag. 151.
Immunitates Civibus concessa Exteris domicilium in Urbe firmantibus conceduntur a Ludovico anno 1346. pag. 176. & seq.
Immunitates, & Privilegia Hospitali Urbis concessa confirmat Joannes anno 1460. pag. 346.
Immunitates, & Privilegia, circa emptionem Carricatorii factam a Senatu Panormitano, confirmantur in perpetuum a D. Joanne ab Austria Prorege, & Philippo Quarto Rege anno 1651. pag. 473.
Incidendi ligna jus. V. jus incidendi.
Incidere ligna viva, & mortua pro eorum usu Civibus Panor. conceditur a Frid. Tertio anno 1306. pag. 39.
Inquisitiones Fiscales ne locum habeant contra publicam, vel privatam personam vult Fridericus Tertius anno 1319. pag. 79.
Inscriptiones duae in duabus officinis monetariis erectis impostae Carolo Secundo Rege anno 1681. pag. 520.
Interdicti tempore quinquaginta ordo servandus in Ecclesiis Rege Petro Secundo anno 1336. pag. 143.
Intromittere, & extrahere posse proventus, & animalia Massariorum suarum per portas, & portum conceditur a Conrado anno 1253. pag. 20. confir. a Manfredi anno 1258. pag. 21. & 22. & confir. a Frid. Tertio anno 1299. pag. 27. & anno 1305. pag. 29.
Joannes de Vega Prorex sub Carolo V. anno 1548. pag. 418.
Judeis, qua in Urbe concessa fuere confirmat Alph. anno 1439. pag. 251.
Judeos Civitatis Panormitanae, eidem Ecclesiae tributarios facit, eorumque causas Ecclesiae foro concedit Fridericus Secundus anno 1210. pag. 13.

- Judicos esse jurisdictionis Capitanei, & Pratoris, non verò Thesaurarii declarat Alp. anno 1432. pag. 202.*
- Judicare adulteria, & causas Clericorum. V. Adulteria.*
- Judicem primarum Appellationum Petrum de Philosopho creavit Fridericus Tertius anno 1314. pag. 56.*
- Judices tam Legisse, quàm non Legisse, Jurati insuper, Magistri Xiurta, & Acatapani, qui anno uno in ipsis fuerint officiis, ad officia ipsa denuo ordinari non possunt, nisi ab inde ad annos tres completos ex Friderico Tertio anno 1316. pag. 67.*
- Judices quomodo eligendi, & syndicandi ex Frid. Tertio anno 1326. pag. 95.*
- Judices Sacra Conscientie duos statuit, quorum unum Civem Panormi esse vult. Alp. anno 1448. pag. 312.*
- Judices per Scarfias eligendos concedit Joannes anno 1472. pag. 387.*
- Judices Iditas non posse esse Artifices, sed Cives honestiores imperat Joannes anno 1472. pag. 389.*
- Judices, & Bajulus ne se intromittant in Juratorum officium mandavit Fridericus Tertius anno 1316. pag. 65.*
- Judices duo Jurisperiti, ut anno quolibet cum Bajulo per Scarfias eligantur, & alter Judex Appellationis per Universitatem ordinetur, atque cuiuslibet ipsorum uncia auri decem de pecunia Universitatis anno quolibet statuatur vult Fridericus Tertius anno 1316. pag. 67.*
- Judices duos in M. R. C. Cives Pan. voluit esse Martinus anno 1392. pag. 180.*
- Judicibus M. R. C. prohibetur per Fridericum Tertium jus exactoris granorum, duodecim pro qualibet uncia ex Civibus Panor. litigantibus anno 1314. p. 45.*
- Judicibus Urbis, ut solvatur salarium de pecuniis Universitatis precepit Fridericus Tertius anno 1314. pag. 46.*
- Judicibus etiam Appellationis salarium solvendum ex jure Assise super servos, servas, & carbones imposta ex Frid. Tert. anno 1319. pag. 78.*
- Judicibus prebiberetur dare dilationes V. Dilationes.*
- Judicium M. R. C. a Iudice primarum Appellationum appellare. V. Appellationem.*
- Judicum exemptiones per Fridericum Tertium anno 332. pag. 1332.*
- Julianus Fonticorona Magister Notarius electus a Ioan. Rege an. 1472. p. 391.*
- Julianus Corbera Prator eligitur a Carolo V. Imperatore. V. Prator.*
- Juramentum de observando, & exequendo privilegia, & consuetudines Urbis Pan. exhibetur personaliter in eadem Urbe a Carolo V. Imperatore, & Sicilia Rege anno 1535. pag. 417.*
- Juramentum de servandis privilegiis Urbis Pan. exhibetur a Philippo Secundo in oppido Gandavi anno 1556. pag. 422.*
- Juramentum exigi a Dominis Navium, ne Civibus, & Navium commercio noceant concedit Ioann. anno 1472. pag. 385.*
- Jurati quomodo eligendi, & syndicandi ex Friderico Tertio anno 1326. p. 92.*
- Jurati assignare debent officialibus hospitia, & lectos, servatis privilegiis Civibus Panormitanis concessis per Fridericum Tertium anno 1314. pag. 48.*
- Jurati Urbis eligere debent Acatapanos meliores ex privilegio Frid. Tert. anno 1311. pag. 40.*
- Iurati adjuvandi a Iussituario, Pratore, & Iudicibus in ruinis murorum reparandis ex priv. Frid. Tert. anno 1326. pag. 89.*
- Iuratos Urbis per Scarfias eligi debere concedit Ioannes anno 1472. pag. 387.*
- Iuris Prothomiffo consuetudinem ad fraudes evitandas declarat Frid. Tert. anno 1330. pag. 103.*
- Iurisdictio Territorij Sale Partinici ad Pratorem spectare contra Regni Prothomedicum declaratur anno 1616. pag. 469.*

Iurisperitus . V. immunitates. Iurista.
Iurista exempti ab omnibus collectis , & solutionibus per Frid. Tertium anno 1332. pag. 130.
Iuristis exemptiones gabellarum concessas confirmat Petrus Secundus anno 1338. pag. 151.
Iuristas inter novos Panormitanos unum creari Iudicem Curie Pratoris primo anno post reditum in patriam decrevit Alph. anno 1451. pag. 319.
Ius cassie de Animalibus macellandis exigi juxta formam prescriptam mandat Petrus Secundus anno 1336. pag. 144.
Jus decime Uvarum Archiep. scopo Mon-Regalensi solvendum in Uvis mandat Petrus anno 1340. pag. 153.
Ius gabella possessionum in quatuor casibus solvi non debere declarat Ludovicus anno 1343. pag. 174.
Jus gabella super frumentis emendis , & vendendis imposita annullatur a Petro Secundo anno 1342. pag. 167.
Ius gabella carniū ab omnibus etiam officialibus Urbis solvi debere statuit Lopes Ximen Durrea Prorex Rege Ioanne anno 1460. pag. 355. & seq.
Ius incidendi ligna conceditur Civibus a Frid. Secundo anno 1200. pag. 11. confirm. ab eodem anno 1221. pag. 14. & anno 1228. pag. 16. & a Frid. Tert. anno 1299. pag. 25. & anno 1305. pag. 31. Cannas incidendi ex Frid. Sec. anno 1228. pag. 16. & 17. confirmatur a Philippo Secundo an. 1566. pag. 442.
Ius incidendi ligna pro usu domestico confirmat Alph. anno 1438. pag. 215.
Ius lignandi pro usu domestico in Territorio Baccharie conceditur a Martino anno 1392. pag. 180.
Ius pascendi animalia conceditur Civibus a Frid. Secundo anno 1200. pag. 11. & confir. anno 1221. pag. 14. & ab eodem anno 1228. pag. 16. & 17. confir. etiam a Frid. Tertio anno 1299. pag. 25. & anno 1305. pag. 31.
Ius pascendi Boves , & alia animalia observari precipit Philippus Secundus ann. 1566. pag. 442.
Ius pascendi , & incidendi ligna confirmatur a Proregibus Ugone de Moncada , Ioanne de Vega , & Episcopo Patensi Presidente anno 1566. pag. 442. & seq.
Ius testamentorum , quod pro fabrica monium exigebatur penitus abolet Frid. Tert. anno 1329. pag. 96.
*Iustitia singularis cautela , qua fundari permittit Anatomicam Medicorum Aca-
demiam Philip. V. anno 1700. pag. 527.*
Iustitie administrationi meliori , & celeriori consulit Alph. anno 1438. pag. 214.
Iustitiariis propria officia personaliter exercere mandat Petrus Secundus anno 1339. pag. 152.
*Iustitiario mandat , ne fines sui officii egrediatur sine speciali commissione super
debitis , de quibus producuntur instrumenta publica Petrus Secundus anno 1334.
pag. 139.*

L

Laboribus , & expensis nitiis in causis Appellationum ad Regiam Curiam de-
volvendis caret Frid. Tert. anno 1312. pag. 42.
*Leitos dare officialibus , aliisque personis non tenetur Universitas , nec Civis
Pan. V. Hyspiani. Civis Pan.*
*Legatos ad Regem mittere valet Urbs Panormi pro iis , que administrationem
contingunt ex Frid. Regis III. decreto anno 1314. pag. 50. & 51.*
*Legatus missus . V. Nuncius . Pro legatorum expensis excusandis . V. sumptibus.
Legu-*

- Legumina*, & *visualia de Portu Urbis Pan.* extrahi debere mandat Petrus Secundus anno 1342. pag. 166.
- Legumina servari posse in Magazenis*, si vacant frumentis Universitatis, concedit Ioannes de Moncayo Prorex anno 1451. Rege Ioanne pag. 353.
- Leptos extra Urbem vivere cogi debere in Ecclesia Sancti Ioannis*, non obstantibus bullis exhibitis a Commendatore S. Lazari voluit Alpb. anno 1448. p. 310.
- Libertas integra*, & in perpetuum a gabellis omnibus tam de Portu, quam de Portis conceditur Civibus Panormitanis a Frid. Secundo anno 1200. pag. 10. confirmatur ab eodem anno 1221. pag. 14. a Conrado anno 1253. pag. 20. a Manfrido anno 1258. pag. 21. confir. etiam a Frid. Tertio anno 1299. pag. 25. & confirmantur ab eodem anno 1305. pag. 30.
- Libri Ven. P. Petri Serra restituendi sunt ex decreto Martini* anno 1397. p. 186.
- Libri Notariorum, Mercatorum, &c. V. Notariorum.*
- Licentia de aperienda via nova* conceditur a Philippo Tertio anno 1600. p. 460.
- Ligna incidendi ius. V. ius incidendi ligna.*
- Ligna viva*, & *mortua incidere pro eorum usu Civibus Pan.* conceditur a Frider. Tertio pag. 39.
- Lignorum gabella. V. gabella.*
- Liguria in tota immunitas*, & exemptio petitur à Civibus Pan. quam ligures in Sicilia habent apud Joannem Regem anno 1460. pag. 347.
- Lipsavotecham Dive Rosalia missam ab Urbe gratam habuisse significat Philippus IV.* anno 1627. pag. 471. & anno 1665. pag. 480. V. Donativum.
- Littere Ducis Sermonie Pro-Regis ad Senatum Pan.* de suspensione privilegii de extrahitione serici facti Messanenibus Philippo IV. Rege anno 1664. pag. 478.
- Litteras contra Privilegia impetratas nullas esse confirmat Philippus II.* ann. 1566. pag. 446.
- Litteras etiam Regias*, si videantur Pratoriano Iudici contra Privilegia, suspendi posse, ac rescindi semel, bis, ter, & pluries conceditur ab Alpb. anno 1432. p. 199.
- Litteras omnes contra Privilegia Urbis emanatas*, irritas, & inanes esse declaravit Alpb. immò denuo Urbis Privilegia, ac immunitates confirmavit anno 1439. pag. 248. & 249.
- Lites intra personas conjunctas in primo*, & secundo gradu etiam in causis feudilibus, & inceptis componendas esse infra mensem arbitrio trium eligendorum: duorum videlicet a partibus, & alterius a iuratis sine ulla ulteriori appellatione, revisione, aut reductione ad arbitrium boni viri modificatur à Ioanne anno 1460. pag. 349.
- Lugubris vestis qualis*, & quamdiu deferenda. V. Vestis lugubris.

M

- M***acella separata à Macellis Christianorum Iudæis tenere imperat Alpb.* anno 1435. pag. 207.
- Macellanibus carnes quod prohibetur* pag. 123.
- Macellatio animalium cuinam iuri cassæ subiaceat ex priv.* Petri II. anno 1336. pag. 144. V. Venditio carnis.
- Macina*, & *Trabuccbi*, ad Castri ad Mare debellacionem necessarii Bernardo de Sarriano assignantur anno 1316. pag. 63.
- Madones quomodo vendi debeant* pag. 116.
- Magazena in maritima Urbis construi* concedit Joannes de Moncayo Prorex anno 1461. pag. 353. Joanne Rege.
- Magazena petere audentes*, vel aliquo onere gravare incurrere pœnam publicationis

tionis bonorum decrevit Ioannes de Moncayo Prorex anno 1461. pag. 354
Rege Ioanne.

Magistris murariis interdictur vias impedire sine scientia Iuratorum ex Frid-
rici III. tempore, anno 1330. pag. 109.

Magistris Platee quid iniungitur pag. 122. quomodo eligendi, & syndicandi ex
Frid. III. anno 1326. pag. 91.

Magistros Platearum eligendos homines graves auctoritate, & experientia, eosq;
nihil petere posse ultra prescriptum declarat Alph. anno 1448. pag. 309.

Magistros Platearum Artifices esse non posse, sed Cives honestiores precipit Ioan-
nes anno 1472. p. 389.

Magistros Xivta Artifices honestos esse debere iubet Ioannes anno 1472. p. 388.

Magna Regia Curia Panormi residens tenetur servare privilegia juxta privile-
gium Martini anno 1406. pag. 193.

Magne R. C. novus Ritus super executionibus debitorum, de quibus instrumenta
publica producantur in Urbe, & extra illam conceditur Civ. Pan. ex privileg.
Frid. III. anno 1326. pag. 85.

Maldenarii gabella. V. Gabella.

Manfridum de Claramonte Comitem Mobac in Iustitiarium Panormi ordinat Frid.
III. anno 1314. pag. 52. 53. cuius loco Nicolao de Mayla officium commendat
ibidem.

Maragmatibus Majoris Ecclesie debitores compelli debent ad solvendum ex Alph. anno
1445. pag. 295.

Maragmerio Majoris Ecclesie granos quatuor pro qualibet uncia jurium gabella-
rum per curiam possessorum solvi mandavit Alph. anno 1448. pag. 299.

Massariarum proventus, & animalia a gabellis eximuntur a Conrado anno 1253.
pag. 20. & 21.

Matthiolus Mangaro detinetur in carcere per Regem Martinum liberatis aliis an-
no 1397. pag. 189.

Mazareni in Terra fit executio privilegii Civ. Pan. de dirictu dohana an. 1470.
pag. 381.

Medici rite probandi anno 1566. pag. 439. & sequ.

Medicis prescribitur, ut prius per triennium logicam discant, deinde per quin-
quennium medicinam Rege Philippo II. anno 1566. pag. 440.

Medicos duos Physicos in Urbe cum salario annuo constituendos unciarum infra
quingentas concedit Frid. III. anno 1329. pag. 96. & 97.

Mensura frumenti anno 1330. pag. 115.

Mercatores Cives Pan. V. Enere, Dobana, Libertas.

Merces, & mercimonia immittere & extrahere. V. Libertas, Extrahere.

Merces Panormum undecunque mari delatas intra triduum a die exonerationis
navium a nullo mercatore, aut recaperio emi posse usque dum per illud tem-
pus cives suis familiis consulant juxta antiquum privil. mandant Proreges an-
no 1438. pag. 242.

Mercimonia, & qualibet res libere ponere, & extrahere, mari, & terra per
totum Regnum concedit Panormitanis Civibus Frid. III. pag. 35. 36. 37. Ex-
tra Regnum deferenda mercimonia ad quam gabellam teneantur. V. Gabella.

Mercorum detentores quomodo eligendi, & syndicandi ex Frid. III. anno 1326.
pag. 91.

Messanensibus Civibus gratias omnes, & immunitates concessas a Frid. Secundo,
& per Fridericum Tertium confirmatas Panormitanis Civibus concedit Frider.
Tertius anno 1305. pag. 37.

Messinensibus concedit non posse conveniri de causis civilibus in Urbe Panormi, sicuti Panormitanis non posse conceditur in Civitate Messana, Frid. III. anno 1330. pag. 125.
Milites in Universitatis Consilio intervenire prohibetur a Friderico Tertio anno 1321. pag. 80.
Milites habentes robam a Comitibus, vel Baronibus officia Urbis exercere prohibet Petrus Secundus anno 1339. pag. 152.
Minsler suspectus ob oppositionem factam de ceremoniis debitis Sen. Pan. ex Carolo Secundo Rege anno 1666. pag. 480.
Missa solennis tempore caeremonia debita Sen. Pan. V. Senatus Pan. prerogativa.
Manium fabrica ex gabellis. V. Gabellas Universitatis.
Manium structuram accelerat Petrus Secundus uncias sexcentas octoginta quatuor pro ea expendi iubens singulis annis. Anno 1340. pag. 155. V. fabrica.
Molendinarios non posse facere malam farinam pag. 115.
Moli, & manium constructioni praepositum cum salario constituit Frid. III. anno 1330. pag. 128.
Moli constructioni contribuit Joannes anno 1460. pag. 344.
Molitura frumenti qualis pag. 114.
Monasteria, Ecclesias, & Crues Pan. pro usu proprio eximere cogitat à gabella vini Joannes anno 1460. pag. 343.
Monasteria monialium curat Martinus Rex anno 1406. pag. 195.
Monasterio Marturane redditus designantur ad reparationem Ecclesia S. Maria de Medaglia ab Alphonso anno 1451. pag. 322. & 323.
Monetaria officina disponitur Panormi per D. Ferdinandum Afan de Ribera Proregem anno 1635. pag. 472.
Monetaria officina Panormi erigitur ob fidelitatem, & obsequium praestitum Regi in descensione Messana Carolo II. Rege anno 1676. pag. 488.
Monetarii operis nova institutio, bannum circa rem monetariam, & inscriptiones appositae duabus, diversis loco, & tempore, monetariis officinis Carolo II. Rege anno 1681. pag. 518. usq. ad 520.
Monetarum pretia ita distinguuntur, ut florenus aureus pro tarenis octo, & gr. decem, ducatus auri pro tarenis octo, & granis septem, Ginyonus auri pro tarenis octo, & granis quinque valeant ex Frid Tert. an. 1315. pag. 59.
Monetarum aliquarum pretium statuitur Carolo II. Rege anno 1678. pag. 518.
Monialium bona, praesertim S. Catharina, per probatos viros moderanda. V. Bona monialium.
Monregalenfis Ecclesia a Prelatis onera imposita circa culturam terrae cobibenda ex Alp. anno 1453. pag. 329.
Monregalenfis, & Panormitani Territorii causae cognitio. V. causa cognitionem.
Monregalenfis Ecclesia reparatio per Civem Pan. exequenda ex priv. Joann. anno 1472. pag. 386. & executioni mandatur anno 1476. pag. 395.
Moratorias, suspensiones, cessiones, & similia utpote maxime perniciose Civium commercio, & societati, ne exinde à Iudicibus concedantur nisi in casibus rarissimis expressis in priv. Alp. jubet anno 1438. pag. 214.
Mulieres Reputatrices. V. Reputatrices.
Munera. V. Officia. Donativa.
Munio Urbis contra belli pericula Carolo Secundo Rege anno 1677. pag. 515.
Murorum Urbis expeditionem accelerat Petrus Secundus anno 1336. pag. 146.

N Activitas Regii infantis. V. Festiva pompe.

Navigia ultra antiquum ancoragium, novum debant Velligal, videlicet: pro qualibet Vegere capacitate navium, navigiorum, fustium, & vasorum, vice quolibet grani quinque, & pro quolibet cantareo lignorum de foco tarenus unus ex Alpb. anno 1445. pag. 292. & seq.

Navium commercio providet Ioannes V. commercio.

Navium inoffesos aggressores puniendos decernit Ioannes Rex anno 1472. pag. 385.

Nicolaus de Maida miles loco Manfredi de Claramonte agrotantis Iussitarius eligitur ex priv. Fridr. III. anno 1314. pag. 53.

Notariatus officium Curie Prætura duobus Civibus probatis conceditur annuatim, & non in perpetuum à Martino anno 1392. pag. 180.

Notarii Actorum Curie, & Notarii, Credencis Cives sint, creandi per scarfias, & syndicandi, ex priv. Frid. III. anno 1326. pag. 91.

Notarii apponere debent Titulum Regis Sicilia in publicis instrumentis Frid. III. an. 1314. pag. 49.

Notarii publici illud tantam stipendium pro quolibet instrumento recipiant, quod est consuetum Messane ex priv. Frid. III. anno 1316. pag. 66.

Notarii ut opponant clausulas in publicis instrumentis Frid. III. an. 1321. pa. 81.

Notariorum, & Mercatorum libri ab eorum manibus auferri nequeant per Regiam Curiam ad petitionem Fisci ex priv. Ioan. anno 1460. pag. 347.

Notarium publicum Bartholomaum de Ale magna per Universitatem electum confirmat Petrus II. anno 1342. pag. 168.

Novis gabellis nemo eximitur à Philippo IV. & Carolo II. anno 1677. pag. 494. & sequ. & pag. 512. & sequ.

Novus Iurista Panormitanus Iudex creandus. V. Curia Prætura.

Nuncius missus ex Civ. Pan. ad Carolum V. D. Caesar Lanza anno 1548. pag. 418. & D. Vincentius del Bosco Vide Vincentius del Bosco, & D. Octavius Branciforti V. Octavius Branciforti.

Nundina generales quolibet die sabbati, & quotannis in festo Sanctæ Mariæ mense Septembris fieri posse iuribus Curia salvis concedit Petrus II. an. 1340. p. 154.

Nuptialia convivia moderata. V. convivia generalia in nuptiis.

Nuptiales vigilia prohibita, & nuptiales vestes, & convivia moderanda ex Fridr. III. anno 1330. pag. 108.

O

O Bedientia, & cultus erga Sanctam Romanam Ecclesiam Civium Panormitanorum approbantur a Martino anno 1393. pag. 184.

Observantiam Privilegiarum, & consuetudinum Urbis cordi sibi esse ostendit per Epistolam ad Prætores, & Juratos Pan. Carolus V. anno 1548. pag. 420.

Obsidionem contra Tunetani sinus ostium positam, Prætori, & Juratis Urbis nuntiat Carolus V. per Epistolam anno 1535. pag. 416.

Octavius Branciforti legatus ad Regem Philippum IV. anno 1627. pag. 471.

Officia Errantium, Notariatuum, Dobanarum, Tunnariarum, aliarumque gabellarum, solis Civibus Pan. concedit Frid. III. anno 312. pag. 44.

Officia, & beneficia Urbis exteris concessa nulla esse declarat Alpb. anno 1448. pag. 307.

Officia gabellarum V. Gabellarum.

Officia

Officia Syndici, Magistri Rationum, Archivarii, Conservatoris, Magistri Maragmerii conferre, ad Universitatem spectare declarat Alph. anno 1451. pag. 317.
Officia Urbis Civium tantum Pan. esse voluit Alph. anno 1451. pag. 316. & 317. & Frid. III. anno 1314. pag. 50. & anno 1326. pag. 91.
Officiales annuatim creandos iterum concedit Martinus anno 1397. pag. 187.
Officiales Urbis per Scarfias creari mandat Petrus II. anno 1339. pag. 152.
Officiales eligendi sint Crues, per Scrutinium, & Annuales, ut concessit Martinus Rex anno 1392. pag. 179.
Officiales eligendos per scrutinium concedit Martinus anno 1406. pag. 194.
Officiales hujusmodi videlicet Judices Urbis, Jurati, Magistri Xiurte, & Acatapani, qui anno uno in ipsis permanferint officiis, denuo tales ordinari, & confirmari non possunt, nisi tribus elapsis annis Frid. III. anno 1316. pag. 67.
Officiales hospitio suscipere, eisque lectos dare non tenentur Cives Pan. ex privo. Frid. III. anno 1326. pag. 92. & ex Petro II. neque ipsi Regibus ann. 1340. p. 156.
Officiales in Quarteriis non eligendos nisi in eisdem per annum habuerint domicilium precepit Petrus II. anno 1339. pag. 152.
Officiales non eligendos, qui per triennium à munere non vacaverint mandat Joan. anno 1472. pag. 388.
Officiales per modum scarfiarum eligendos confirmat Frid. III. anno 1329. p. 95. & Rege Joanne anno 1472. pag. 387.
Officiales, Prætor videlicet, Capitaneus, Judices, Jurati, Notarii actorum, Magistri Plateæ, Magistri Xiurterii, Mercorum Detentores, Credencerii Dobanarium, Tynnariarum, Portulani Portus Cives esse debent, atque per Scarfias creari, absolutisque officiis intra mensem syndicari, Ritu insuper M. R. C. uti possunt, ad hospitandum verò minime cogi, nisi dumtaxat familiares Regiæ Domus, & Officiales ex Frid. III. anno 1314. pag. 50. anno 1326. pag. 90. & seq.
Officiales una cum Magistro Rationali Urbis anno quolibet Magistri Maragmati computa videre debeant ex Alph. Regis sanctione edita anno 1445. pag. 295.
Officiales unius Regionis Urbis non deputandos in alia ejusdem Urbis Regione confirmat Alph. anno 1448. pag. 308.
Officiales Urbis per Scarfias creari mandat Petrus II. anno 1339. pag. 152.
Officialibus exemptis à gabella carniurn pro usu domestico summa præscribitur ab Alph. anno 1439. pag. 250.
Officialibus scilicet Bajulo, Judicibus Juristis, & Idiotis, & singulis Juristis immunitates omnes conceduntur à Frid. III. anno 1332. pag. 130.
Officialibus Urbis mandat ne sinant violari ejus provisionem, qua jusserat ne Castellani majorem pecuniam exigerent à Captivis, nec eos dimitterent sine officialium mandato Frider. III. anno 1332. pag. 131.
Officii renunciationem Officialibus electis strictè prohibet Ferdinandus Rex anno 1489. pag. 405.
Officium exercere Advocatis Senatus Pan. conceditur, licet sint Judices, à Carolo II. anno 1686. pag. 526. & Philippo IV. anno 1651. pag. 477.
Officiorum renunciationes. V. Renunciationes.
Officium Acatapani personaliter exercendum. V. Acatapani. Personaliter.
Officium Acatapania exercendum sub variis legibus positis à pag. 114. usq; ad 124.
Officina monetaria erectio Panormi Rege Carolo II. anno 1676. pag. 488. V. Monetaria Officina.
Olei Gabella qualis ex Frider. Secundo, & Terio. Vide Vini Gabella.
Olei venditio contra gabellam. V. Venditio olei.
Olera quomodo vendenda pag. 121.

Onera imposita à Prælatiſ Eccleſia Monregalenſis de Cultura Terra impediri providet Alph. anno 1453. pag. 328.
Oppugnatio faciendâ à Petro II. anno 1341. pag. 164. à Frid. III. contra Regem Robertum anno 1314. pag. 51. ab eodem contra Caſtrum ad mare anno 1316. pag. 63.
Oratores. V. Legati, & Nuncii.
Ordinationem Macellandi Animalia, & jugulandi in Trappeto Joannis de Caſtrono prope Papyretum conſir. Alph. anno 1452. pag. 325.
Ordinationem ne exteri ſiant Cives ſine Privilegio Univerſitatis, Prætoris, & Judicum conſir. Petrus II. anno 1335. pag. 140.
Ordinem, & modum ereandi Officiales per Scarſias, ſeu ſcrutinium, præſcribit Joannes anno 1472. pag. 388.
Ordinem ſervandum in Eccleſiis tempore interdicti declarat Petrus II. anno 1336. pag. 143.
Ornamentum ex purpura diſtincta teſſeris gentilitiis Regis, Regni, & Urbis appendendum in humerali loco Banchei conſtruendi pro decore Magiſtratus Senatorii approbat Julianus Centelles Præſdens anno 1489. pag. 403. Rege Ferdinando.
Ornamentum Urbis, domorum, aliorumque particularium ædificiorum deſtructione comparandum. V. facultatem.

P

P*alatium Panormitanum Sacrum Regni ſui Palatium vocat Frid. Secundus anno 1221. pag. 14.*
Panis quomodo vendendus ſit pag. 120.
Panis venditio prohibetur Eccleſiaſticis, & Monialibus de mandato Sacre Congregationis Carolo Secundo Rege anno 1685. pag. 524.
Pannorum, & pili gabella. V. Gabella.
Pannorum vendendorum gabella tarenii unius pro uncia aboletur à Petro Secundo anno 1340. pag. 163.
Pannos de lana Panormi in Urbe conſtruere conceditur Alaſfranquino Gallo Genuenſi cum nonnullis immunitatibus, & exemptionibus per Frid. III. anno 1322. pag. 82.
Panormi Regum Cunabula, & Sedem Regum claruiſſe affirmat Petrus Secundus, anno 1340. pag. 156.
Panormi privilegium, de coronandis in ea Urbe Sicilia Regibus, & per manus Archiepiſcopi Panormitani, conſirmatur à Martino anno 1397. pag. 184. & 185.
Panormitana Urbs tanquam amenitate naturali conſpicua, innata, devota fidelitate, & ſideli devotione præpollens, à Sicilia Regibus meritiò in Regni Caput electa, & ab eis dignis gratiis, & gratioſis immunitatibus dotata, nedum conceſſis privilegiis, ſed etiam concedendis digna depradicatur à Frider. III. anno 1326. pag. 91.
Panormitana Civitas Republica appellatur ab Alph. anno 1444. pag. 288. & Joanne anno 1472. pag. 384. & aliis Regibus.
Panormitanam Urbem ſingulare eognomentum accepiſſe Felicitatis, fatetur Alph. anno 1444. pag. 288.
Panormitanam Urbem, titulo Felicis ex meritis ſue fidelitatis inſignitam declarat Petrus Secundus anno 1340. pag. 156.
Panormitanam Urbem Regum ſepulchris, Regiæ Coronationis, & primariæ Eccleſiæ dignitate conſpicuam celebrat Frider. II. anno 1210. pag. 12. & 13.
Panormitani Cives in perturbatione Sicilia præ cæteris Siculis fideles, ex Friderici Secundi teſtimonio anno 1200. pag. 10.

Panormitani Cives in Regni necessitatibus, & rerum dispendia, & personarum pericula constanter, & fideliter pertulerunt ex *Frider. II.* anno 1200. pag. 10.
 Panormitani Cives extrahi non debent à foro Panormitano etiam in causis feudali-
 bus, constitutionibus Regni minimè obstantibus, ex *Frider. III.* anno 1314. pa. 48.
 Panormitanos Cives nedum mereri privilegia à suis Prædecessoribus Regibus con-
 cessa, sed etiam multo plura de novo concedenda asserit *Petrus Secundus* anno
 1340. pag. 157.
 Panormum in Regni Caput electam meritò à suis prædecessoribus testatur, & ipse
 confirmat *Frider. Tertius* anno 1326. pag. 91.
 Panormi Caput, & Sedem Regni Sicilia, in qua Urbe Regni Coronam primo por-
 tavit asserit *Henricus Sextus* anno 1195. pag. 8.
 Panormum unam primariam habere in Sicilia Regno, talemque apud totum orbem
 vulgatam, asserit *Alphonfus* anno 1444. pag. 288.
 Panormus prima Regni Sedes appellatur à *Frider. Secund.* anno 1224. pag. 15.
 Aula Regum ab eodem dicitur pag. 18. Regum Patria, Terra dulcedinis ab eu-
 dem appellatur pag. 19. anno 1238. Thronus, & Solium Regia Majestatis à
Guillelmo Secundo anno 1171. pag. 7.
 Panormus Capitalis Urbs Regni à *Philippo Quinto* appellatur anno 1704. pa. 534.
 Parcus vetus juri ligandi inseruit Civium Pan. ex priv. *Frid. II.* anno 1228.
 pag. 16 & 17.
 Parlamenti de grata conclusione gratias habet Senatui Panor. *Ferdinandus Rex*
 anno 1511. pag. 410.
 Participare de compositionibus, Judicibus, & Magistris Notariis Capitanei prohibet
Joannes anno 1476. pag. 394.
 Partinici in memoribus signa possunt incidere Cives Pan. ex priv. *Frid. Tert.* anno
 1306. pag. 39. & Prætoris jurisdictione in eo territorio anno 1616. pag. 469.
 Pascendi jus. V. Jus pascendi.
 Pater *Petrus Hieremias* recedat ab Urbe Panormi juxta petita Universitatis annuit
Alphonf. anno 1439. pag. 251.
 Pater *Petrus Serra* ejusque libri apud Regem *Martinum* in magno pretio sunt ann.
 1397. pag. 186.
 Pecuniam solvendam pro Jure gabella carniū à personis, quæ prius erant exemp-
 te, converti ad usum manium, & ornamentorum Urbis decernit *Lopes Ximen*
Durrex anno 1466. pag. 357. Rege *Joann.*
 Pecuniam columna frumentaria in alios usus præter institutos converti prohibet *Phi-*
lippus V. anno 1700. pag. 530.
 Pelles quomodo vendenda pag. 119. Pellium gabella. V. Gabella.
 Periales quæ ratione expendi debeant præscribit *Frid. Tertius* an. 1315. p. 57. 58.
 Personaliter exercenda officia omnia Urbis ex *Joanne* anno 1476. pag. 393. & *Fer-*
din. anno 1489. pag. 405.
 Petitioni eudendi *Alphonfos*, & monetam auream prospicit *Alph. an.* 1453. p. 328.
 Petrum de *Philosopbo* Judicem primarum Appellationum creat *Frider. Tert.* anno
 1315. pag. 56.
 Philippum de *Marco* Notarium publicum in officio confirmat *Frid. Tert.* anno 1329.
 pag. 93.
 Pili gabella. V. Gabella.
 Piratarum Maurorum vexationibus occurrere statuit *Joannes* anno 1460. pag. 347.
 Pisces nonnisi in Piscaria vendendos esse pag. 109. & 117.
 Pisces quomodo debeant vendi pag. 118.
 Platearum Magistros debere esse Cives honestiores; non verò Artifices, præcipit *Joan-*
nes anno 1472. pag. 389. V. Officiales.
 Platie in Terra celebrata colloquia, & Capitula edita per *Frider. Tert.* anno
 1326. pag. 88.

Plausus, & gaudia festiva Urbis Pan. ob Regiminis Hispana Manarchie suscep-
tionem Caroli Secundi anno 1676. pag. 491.
Pæna florenorum mille imposita illis, qui jus pascendi, & lignandi perturbare ten-
taverint anno 1566. pag. 445.
Pæna unciarum 400. contra eos officiales imposita, qui monete extractionem per-
mitterent ex aliis Regni partibus Carolo II. Rege anno 1681. pag. 519.
Pæna florenorum mille imposita illis, qui capitula de aperienda via nova non ob-
servaverint anno 1600. pag. 461.
Pæna ducatorum mille imposita illis, qui contra pragmaticas de Medicis probandis
fasciant anno 1566. pag. 442.
Pontifex SS. tregnam suadet, & obtinet à Frider. III. & Roberto inter se pu-
gnantibus anno 1317. pag. 71.
Pontificia auctoritati dispositionem circa beneficia Ecclesiastica subordinat Martinus
anno 1397. pag. 188.
Portarum, & Portus gabellis sunt exempti Cives Pan. V. extrahere, & libertas.
Portui securitati providet Petrus Secundus, mutuum Januensium, & Catalanorum
offensionem in ipso portu prohibens anno 1342. pag. 171.
Portulani quales, & quomodo eligendi, & syndicandi ex priv. Frider. III. anno
1326. pag. 91.
Portus construendi facultas conceditur ab Alpb. anno 1444. pag. 288.
Portus, & Portuum gabellis eximuntur Cives Pan. V. extrahere, & libertas.
Potestatem arbitriam Senatus Pan. circa visitationes faciendas ratam habet Ca-
rolus Secundus anno 1667. pag. 482.
Praconis voce publicari securitatem navium huc adventantium concedit Joannes
anno 1472. pag. 386.
Præpositi ad jus Anchoragii exigendum duodecim viri eliguntur in priv. Alpb. ann.
1445. pag. 282. & 289.
Præpositos constructionis Urbis VVilhelmum Tagliavia, Rainaldum de Jaconia Mi-
lites, & Robertum de Laurentio, ac Gerardum Cavalcanti Judices ordinat Fri-
der. III. anno 1317. pag. 74. & 75.
Præscriptionem nullam fieri Privilegiorum perpetuitati ob taciturnitatem, vel ad
hætionem declaravit Alpb. anno 1451. pag. 318.
Prætor Urbis armamentarii Præfæctus. V. Armamentarii.
Prætor quomodo eligendus, & syndicandus. V. Officiales Syndicandos.
Prætor ne eligeretur Julianus Corbera, apud Carolum V. privilegia Urbis, ex
quibus vacare debuerat, contra se allegavit anno 1535. pag. 417.
Prætor, & Judices Curia Pratura declarare debent an rescripta, vel alia de-
creta cujuscunque Officialis, & Regis Locumtenentis, quin etiam ipsius Regia
Majestatis cedant contra privilegia ex Alphonso Rege anno 1432. pag. 199. &
ex Joanne Rege anno 1460. pag. 343. & 348.
Prætor cognoscere debet Mercatorum causas summarie, & modo mercantili cum
consilio duorum ex probis mercatoribus eligendorum anno quolibet per Vniver-
sitatem ex Alpb. anno 1438. pag. 216.
Prætor, & Jurati, ac Capitaneus dearmare possunt gestantes arma prohibita,
prout eorum quivis preoccupaverit ex Alphonso anno 1439. pag. 249.
Prætor anno quolibet de administratione sui officii per quos Cives celsitudo Regia
judicaverit debet syndicare ex eodem Frid. III. anno 1326. pag. 92.
Prætor curare maxime debet, ut ex reliquiis frumentaria Columna Creditoribus
Tabula fiat facti, & ad extremam annonæ penuriam præciè sublevandam ex
litteris Philippi V. Regnantis anno 1700. pag. 529. & anno 1702. pag. 531.
& 532.

Præ-

- Prætor finico officii sui tempore, novo Præatore, novisque Tabula gubernatoribus præsentibus debet recognoscere Tabulam, numerare pecuniam, libros examinare, & Successorem proprio obligandum nomine onerare, adeoque eodem tempore cum Præatore novi gubernatores Tabula instituendi sunt ex duabus literis Philippi V. Regnantis anno 1700. pag. 528. & 529. & anno 1703. pag. 532. & 533.
- Prætor unâ cum Jurato Priore, & tribus Tabula Moderatoribus ter ad minus anni decursu tenetur Tabulam visitare ex Philippo II. anno 1557. cæteraque Capitula ad ipsum spectantia de recta Tabula administratione curare diligenter a pag. 423. usque ad 438.
- Prætor, & Senatus nomine Regio urgentur a Prorege, ut maximum studium, & robur omne adhibeant in exigendis sine ulla personarum exceptione iis creditis, quæ Civitati debentur ex literis Philippi V. Regnantis anno 1704. pag. 534.
- Prætor, & Jurati impedire debent ne ulla extractio victualium fiat sub quocumque mandato, & forma, quando penuria Civium timetur ex Petro II. anno 1340. pag. 158. & 159.
- Prætoris, Judicum, Notariorum Curia Prætor. Acatanorum, nec non Justitiarii, cæterorumque Officialium electio in Prætorio publico Urbis ipsius fieri debet ex Frid. III. anno 1326. pag. 92.
- Prætoris pariter, ac Juratorum electio per scrutinium, de personis idoneis, non exteris, sed Civibus fieri debet ex eodem Frid. III. anno 1326. pag. 92. & ex Joanne anno 1472. pag. 387.
- Prætoris Titulus a Frid. Secundo Imp. confirmatur verbis illis: Prætori, & universo populo Panor. anno 1224. pag. 15. & a Frid. III. anno 1326. pag. 89.
- Prætoris, & Senatus Panormitani vigilantia, & circumspectio tanquam in re gravissima super novis gabellis ita disponendis, ut Bimestres census opportune satisfiant Creditoribus, inter quos Ecclesiæ, & pia opera enumerantur; commendatur maxime a Carolo II. Rege anno 1677. pag. 499. & præcipue pag. 510. & seq. nec non sub eodem anno pag. 514.
- Prætoris jurisdictio in Territorio Sala Partenici contra Regni Protomedicum ann. 1616. pag. 469.
- Pragmaticæ de Medicis ritè probandis confirmantur à Philippo II. an. 1566. p. 439.
- Pragmaticarum abolitio. V. Abolitio.
- Pretium jurium gabella Bucceria, Pellium, Coriorum, Servorum, Carbonum, & Lignorum in Urbis mœnium constructionem per annum convertitur ex Frid. III. anno 1317. pag. 73.
- Pretium molituræ frumenti pag. 114.
- Pretium aliquarum monetarum statuitur Carolo II. Rege anno 1681. pag. 518.
- Privilegia diffimulare ob delicta gravia non cedere in præjudicium Privilegiorum declaratur ab Alph. anno 1448. pag. 312.
- Privilegia, & immunitates Urbi concessas observari mandat Petrus II. ann. 1340. pag. 157.
- Privilegia omnia aliis Regni Urbibus concessa, & concedenda; Panormo, tanquam Regni Capiti, concedit Frider. III. anno 1330. pag. 128.
- Privilegia omnia confirmat Martinus anno 1392. pag. 180. & anno 1397. pag. 186. & anno 1406. pag. 192.
- Privilegia, statuta, consuetudines Universitati Pan. confirmat Joannes anno 1460. pag. 343.
- Privilegia Urbis de non procedendo contra Cives per viam inquisitionis, denunciationis, accusationis, non derogari per Capitula Regno concessa declarat Alphons. anno 1448. pag. 309.
- Privilegia ne Cives molestantur indebitè observari mandat Philippus Secundus anno 1566. pag. 449.

- Privilegia Urbis Panormi confirmat Philippus Secundus anno 1584. pag. 455.*
Privilegia omnia Urbis Pan. a prædecessoribus Regibus collata confirmat Carolus Secundus anno 1684. pag. 521.
Privilegia, capitula, ritus, & consuetudines omnes Pan. servari mandat per Epistolam ad Proregem Joannem de Vega Carolus V. anno 1548. pag. 418. & 419.
Privilegium donande Civitatis quomodo conferendum, & validandum ex Petro Secundo anno 1335. pag. 140. & 141.
Privilegium impetrandi visam uni ex damnatis capitali sententia, in quolibet visitatione generali in Nativitate Domini peragenda, Artificibus Urbis Pan. conceditur, Philippo Tertio Rege anno 1612. pag. 467.
Processus civiles, & criminales per Fiscum contra Universitatem, & particulares personas, prætextu immixtis vini delentur ab Alph. anno 1440. pag. 252. & seq.
Proregis absentiam. V. Absentiam.
Prorex eligitur Ugo de Moncada a Ferdinando anno 1509. pag. 409.
Prothomysus de jure consuetudinem ad fraudes evitandas declarat Frider. Tert. anno 1330. pag. 103. & seq.
Protomedicus Regni in Territorio Sale Partenici cedere debet jurisdictioni Prætoris Urbis Panor. Philipp. Tert. Rege anno 1616. pag. 469.
Proventus Gabellarum in fabricam munium converti mandat exceptis uncüs ducentis Frid. Tert. anno 1329. pag. 100.
Providentia Caroli Secundi in præmunienda Urbe Pan. contra hostium arma in rebellionem Messanensi anno 1677. pag. 515. & 516.
Providentia Philippi V. Regis de recta Tabula, seu ararii publici Urbis administratione anno 1700. pag. 528.
Providentia de redimendis captivis in Barbaria promittitur a Martino anno 1406. pag. 194.
Provisso Proregis pro nova moneta fabricanda in Urbe Panormi Philippo Quarto Rege anno 1635. pag. 472.
Provisionem, seu ordinationem factam a Prorege, & Præatore Urbis super electione Maragmeriorum fabrica Majoris Ecclesiæ providet Carolus V. Anno 1527. pag. 413.
Provisiones, & concessiones circa electionem Justitiarii, & Capitanei Urbis, ut sine confusione fiant providet Joannes anno 1472. pag. 388.
Pugna. V. Oppugnatio.

Q

- Quarterii, seu Regionis unius in eadem Urbe Panormi Civis, nequit ex una regione ad aliam transire, ut ibi Officialis creetur sub pæna florenorum mille Regio Fisco applicanda. Quod si per errorem ita creetur; illa creatio sit nulla ex Alphonso anno 1448. pag. 308.*
Querela a Valentino Claver delata contra Cives Panormitanos, qui illius triremum dearmaverant oras maritimas depopulantes, irrita fiant: & contra Claver tanquam contra piratam processus formantur ex Joanne anno 1460. p. 348.
Quinquennii continuati post habitationem in Urbe Panormi cum familia a tempore accepti privilegii potest quis concurrere ad officia Urbis ex Alphonso anno 1451. pag. 316. & 317.
Quinternum omnium compositionum, quas fecerit Urbis Capitaneus tenere debet per suum Thesaurarium, sive Ararium ab initio sui muneris ex Joanne anno 1476. pag. 394.

R

- R** *Artificatio consuetudinis, qua liceat Civibus in causis civilibus, & criminalibus usque ad sententiam inter se convenire sine ulla solutione, & licentia Curia ex Alphonso anno 1432. pag. 198.*
- Rationem reddere de administratione iustitie debere Capitaneum ad requisitionem Universitatis imperat Ioannes anno 1476. pag. 399.*
- Rationes pro gabella possessionis durante tempore carie gratia solvi non debere concessu Alph. anno 1451. pag. 318.*
- Rebellio Henrici de Claramonte, ejusque reductio ad Regem Martinum anno 1397. pag. 182.*
- Rebellio Principatus Catalaunie, & precipue Civitatis Barchinone à Joanne Rege anno 1466. pag. 360.*
- Rebellionis tempore defunctorum bona esse heredum, ac successorum concedit Martinus anno 1397. pag. 185.*
- Reconfirmatio quatuor Privilegiorum per Frider. III. scilicet duorum Frider. II. unius Conradi, alterius Manfredi anno 1305. pag. 29. & sequ.*
- Redditus debitos Maragmati Majoris Ecclesie solvi mandat Alphonfus anno 1445. pag. 295.*
- Redditus spectantes ad cantorem S. Petri super Ecclesiam S. Maria de Medaglia Monasterio Marturana designantur ad reparationem ejusdem Ecclesie ab Alph. anno 1451. pag. 322.*
- Redditus, & jurisdictiones Ecclesie, seu Cappella in Regio Palatio Panormitano insitute assignat Rogerius Rex anno 1140. pag. 2. & 3.*
- Redditus alios Ugoni Archiepiscopo idem statuit Rogerius anno 1144. pag. 3. & 4. & Guillelmus annis 1157. 1159. 1171. pag. 4. 5. & sequ. nec non Henricus anno 1195. pag. 8. & 9. & Frid. II. anno 1210. pag. 12. & 13.*
- Redemptioni Civium Pan. captivorum in Barbaria iniquat Martinus Rex anno 1406. pag. 194.*
- Reductio ad Martinum Regem post rebellionem Henrici de Claramonte anno 1397. pag. 182. & sequ.*
- Redemptionem possessionum per Cives venditarum pro solutione ducatorum decem milium Curia solvendarum prorogat ad annos quinque Alph. anno 1456. pag. 339.*
- Regia Curia utatur iuribus, & ritibus Magne Curie in scriptis positis etiam contra Cives Pan. extra Urbem Panormi, in Urbe vero dum ipsa M. Curia residebit servet consuetudines, & Privilegia Civitatis ex Martino anno 1406. pag. 193. V. Magna Regia Curia.*
- Regii ducematis primitias Ecclesia Panor. refert Rogerius Rex an. 1144. pag. 3. & Guillelmus anno 1159. pag. 6.*
- Regii Consilarii dicuntur Syndici scilicet Urbis Panormi ab Alph. anno 1432. p. 200.*
- Regni Privilegia valere in Urbe si sint favorabilia concessis Alph. an. 1451. p. 317.*
- Regum sepulchra Panormitanam Urbem decorant apud Frid. II. ann. 1210. pag. 12.*
- Regi, qui Panormitani non sunt, ad Panormitanorum forum vocandi ex Capitulo confirmato ab Alphonso anno 1438. pag. 245.*
- Reliquias frumentarie administrationis in alios usus converti etiam si urgentes, praterquam ut creditoribus Tabula fiat satis, prohibet Philippus V. anno 1702. pag. 531.*
- Remissio, & Indultum generale fit Civibus Pan. à Martino Rege anno 1397. pag. 187. & sequ.*
- Remissio Purium praterquam de Morte acceptari potest ex Alph. ann. 1439. p. 250.*
- Remissio fori Panor. in causa D. Ferdinandi Barresi Rege Carolo V. ann. 1548. pag. 420. & sequ.*

Remis-

- Remissio omnium delictorum, & pœnarum, quæ vel in officio; vel extra illud fuerint commissa à Civibus Pan. conceditur ab Alphonso anno 1442. pag. 281. & 282. Necnon anno 1451. pag. 315. & sequ.*
- Remittit Rex Alphonsus Civibus, & personis omnibus Urbis Pan. crimina omnia, ac pœnas ob commercium Florentinorum, contraventionem bannorum, fraudes Dobanarum, & ob monetam expensam non ponderatâ anno 1456. p. 332. & seq.*
- Remotio ab officio Superioris Judæorum in persona Magistri Josephi Bonasii Martino Rege anno 1406. pag. 194.*
- Renunciare alteri officium, vel pro eo pretium petere, vel exercitium illius alteri committere, sub quocumque pretextu, & colore impetrantibus officia sub pœnis variis prohibet Ferd. anno 1489. pag. 405. & 406. Et Joannes an. 1476. p. 393.*
- Renunciatio facta à Civibus Privilegiatorum Urbis irrita, & nulla declaratur à Ludovico anno 1342. pag. 172.*
- Renunciationem officii Officialibus electis prohibet Joannes anno 1476. pag. 393.*
- Reparationem castrorum Urbis ob pericula belli precipit Carolus II. an. 1677. p. 516.*
- Reparationi Ecclesie Montegaleris quingenti floreni designantur à Joanne Rege per Civem Panor. administrandi anno 1476. pag. 395.*
- Reparationi Urbis, & mœnium deputat Frider. III. gabellam, sive assisam tarenis unius pro uncia in Vrbe Panormi, in Civitate Cephaludis, Terris Tbermarum, & Drepani, Casalibus Alcam, & Careni per annum exigendam, anno 1317. pag. 70. & 71. Nec non idem Frid. eidem reparationi designat per annum premium ex gabellis vendendis Bacceria Pelliam, Coriorum, servorum, Carbonum, & Lignorum combustibilium anno 1317. pag. 72. & 73. quin etiam eidem reparationi destinat idem Frid. gabellarum earundem proventus anno 1317. p. 74.*
- Ad quod reparationis opus prepositos eligit eodem anno pag. 74 & 75. Præterea pecunie quantitatē ex Cassis Curia tribuit diste reparationi anno 1318. pag. 76. & 77. Circa hoc Juratis executionem mandat anno 1326. pag. 88. & 89. Justitiarum, Prætorum, & Judices adiutores adiungit Juratis ad eundem finem anno 1326. pag. 89. & 90. Uncias inflingentis applicat eidem reparationi anno 1329. pag. 98. & 99. Easdem gabellas fabrica cedit reservatis uncis ducentis quinquaginta anno 1329. pag. 101. & sequ. Idem opus reparationis accelerat Petrus II. anno 1336. pag. 146.*
- Repressalia à Venetis contra Siculos iniuste petita, & usurpata Joanne Rege anno 1460. pag. 347.*
- Reputatrices in domibus, Ecclesiis, Sepulchris non admitti mandat Frid. III. anno 1330. pag. 106. & sequ.*
- Residua exigenda ex collectis omnibus impositis, & donativis omnibus gratiosè relaxantur à Joanne deductis tantum quinquaginta uno mille quingentis octoginta sex florenis duobus tarenis, & quatuor granis anno 1460. pag. 344.*
- Responsio Sen. Pan. ad literas Ducis Sermoneta de suspensione Privilegii de extratione Serici facti Messanenſibus Philip. IV. Rege anno 1664. pag. 478.*
- Responsio Petri II. ad Prætorem, Juratos, Judices, & Universitatem Panormi anno 1340. pag. 160.*
- Restitutio in favorem Universitatis Panormi gabellarum ad illam pertinentium per Martinum anno 1392. pag. 180.*
- Restitutio gabella vini in favorem Universitatis Panor. exceptis Monasteriis, Ecclesiis, & Civibus pro usu proprio petitur à Joanne anno 1460. pag. 343.*
- Restitutio eorum, quæ raptâ fuerant tempore rebellionis ex Regiis personis, ac Siculis, Catalanis, &c. relaxatur per Regem Martinum an. 1397. p. 185. & 186.*
- Restitutio fieri eorum, quæ in Terra Mazareni pro dirictu Dobana Civibus Panormitanis extorta fuerant mandat Lopes Ximenes Durrea Prorex Rege Joanne. anno 1470. pag. 381.*

Retributionem dignam promittit Frid. III. Civibus Panormitanis ob fidelitatem exhibitam, damna accepta, & labores toleratos in pugnando contra hostes Regios anno 1325. pag. 84.
Revenditio Sacchari capti in Vrbe prohibetur ab Alph. anno 1439. pag. 249.
Revisionem computorum juxta consuetudinem ad Magistrum Rationalem Urbis, & Juratos spectare privative declarat Alph. anno 1436. pag. 211.
Revocatur ab Alph. provisio facta Archiepiscopo per eundem Alph. au. 1436. p. 210.
Revocatur officium Cancellarii concessum Magistro Moyse ex Alph. an. 1439. p. 251.
Ritu novo M. R. C. laici uti possunt Cives Panormi in Vrbe, vel extra Urbem, super executionibus debitorum, de quibus publica producuntur instrumenta ex Frider. III. anno 1326. pag. 85.
Roberti VViscardi tempore concessa Ecclesia, Archiepiscopo, & Canonicis Panor. confirmantur ab Henrico Sexto, & Constantia anno 1195. pag. 9.
Robertum de Albaneto Notarium publicum in officio confirmat Frid. Tert. anno 1329. pag. 94.
Robertum Regem oppugnare vult cum Panor. copiis Frid. Tert. ann. 1314. pag. 51.
Rotellas rubeas veluti characteristicas distinctivas tenere praescribitur Iudais in macellaris officinis ab Alphonso anno 1435. pag. 208.
Rustici, aut alii, qui ad laborandum arrhas caperint, si fidem fefellerint, & arrhas Dominis restituere coguntur, & per triiduum in carcere detinentur ex Alphonsi Regis decreto anno 1438. pag. 241.
Rusticum de Rustico in Notarium publicum confirmat Petrus II. an. 1342. p. 170.

S

S *Abati quolibet die, & Septembris mense in Festo S. Mariae generales nundinae ex Petro II. anno 1340. pag. 154.*
Saccharum emi, ut revendatur in Vrbe minimè potest ex Alph. an. 1439. p. 249.
Sacrae Conscientiae Judices sint ad minus duo, eorumque unus Civis Pan. ex Alph. anno 1448. pag. 311. & 312.
Salaria consueta, ut solvantur Bajulo, & Judicibus de pecuniis Universitatis mandat Frid. III. anno 1314. pag. 46.
Salaria Officialium exsolvi de uncis ducentis ad id deputatis, Thesaurario mandat Frid. III. anno 1330. pag. 129.
Salario carere Ministros in exercitio officii scuti non videtur justum Regi Joanni ita si ea, quae consequi consueverunt sint excessiva, modificari jubet à Prorogibus anno 1476. pag. 397.
Salarium unciarum auri decem statuitur duobus Judicibus Juristis, & alteri Appellationis per Frid. III. anno 1316. pag. 67.
Salarium annuum unciarum infra quinquaginta pro duobus Medicis Physicis ex Frid. III. anno 1329. pag. 96. & 97.
Salarium praeposito fabricae manium Urbis, & molis marisima designatum a Frid. III. anno 1330. pag. 128. & 129.
Salarium Bajuli, & Judicum ex emolumento Assise supra servos, servas, & carbonos imposita debetur ex Frid. anno 1319. pag. 78.
Salarium, & vestimentum Juratis, Syndico, & Pratori statuitur, atque pro eorum usu eisdem, jurium Cassia servorum, & gabella carniū exemptio, conceditur ab Alph. anno 1438. pag. 244.
Salmas decem mille frumenti extrahi posse à Caricatoriis Thermarum, & Castri ad Mare de Gulfo sine praedictio Privilegii Urbis Panormi providet Frid. III. anno 1332. pag. 135.

Salvanguardia litera pro emptione Caricatorii in favorem Sen. Panorm. Philippo IV. Rege anno 1651. pag. 473. & seq.
Salutem Civitatis in columna frumentaria repositam affirmat Philippus V. anno 1700. pag. 530.
Saluti animarum defunctorum Regum, & proprie anime saluti applicat jus granorum quatuor per Maragmerium exigendorum Alph. anno 1448. pag. 305.
Saluti animarum predecessorum suorum, parentum, & eorum qui in acquisitione Siciliae studii impenderunt, &c. Ecclesia dotacionem applicat Roger. an. 1140. p. 2.
Sancite Romanæ Ecclesiæ cultus a Martino Rege approbatur Civ. Pan. anno 1397. pag. 184.
Sanjarie gabellam impostam in Civitate Agrigenti abolet Petrus II. anno 1342. pag. 167.
Scrutinio eligendi Officiales Urbis ex Petro Secundo anno 1339. pag. 152. & Martino anno 1392. pag. 180. & anno 1406. pag. 194.
Scrutinium in idem intrare Patrem, & Filium simul, vel duos Fratres noluit Joann. anno 1472. pag. 388.
Secreto Urbis imponitur gabellas locare. V. Gabellas.
Secretus nullus relaxare possit gabellam vini ex Alph. anno 1433. pag. 205.
Securitatem navium præcæna voce publicari concedit Joannes anno 1472. p. 386.
Sedes Regni Panormus. V. Panormus.
Sedes in Curis, & Tribunalibus conceditur Juratis Urbis Philippo IV. Rege anno 1631. pag. 471.
Senatoriis magistratus ornamenta, & subsellia. V. Bancum.
Senatus Panor. prerogativa quoad ceremonias solitas in missis solemnibus confirmatur à Carolo II. anno 1666. pag. 480. & sequ.
Senatus Panormitanus liberam habet potestatem visitationes faciendi ex arbitrio ex Carolo II. anno 1667. pag. 482.
Senatus Panormit. Advocati, non obstant, quod acta sint Judices, possunt pro Senatu advocare. V. Advocati Sen.
Sententia pronunciata eximuntur ab onere solutionis granorum 12. & jurium trigesima, seu sexagesima ex Frid. III. anno 1314. pag. 45.
Sententias latas vim habere omni tempore, dummodo partes gravata possint appellare, statuit Martinus anno 1397. pag. 185.
Sententias latas in vim partialitatis, & odii nullas censi voluit Martinus anno 1397. pag. 186.
Sepulchra Regum Panormitanam Urbem decorant apud Fridr. II. anno 1210. pag. 12.
Sepum ne extra Regnum extrahatur sine speciali mandato curat Frider. III. anno 1332. pag. 135.
Serici extractio permissa Messanensibus suspenditur a Philippo IV. anno 1664. pag. 478. & seq.
Servicia Civ. Pan. commendat Frid. II. anno 1200. pag. 10. & Conradus anno 1253. pag. 20. & Manfredus anno 1258. pag. 21. & Frid. III. anno 1299. pag. 24. & Alphonsus anno 1432. pag. 197. & pag. 201. & an. 1444. p. 288.
Servorum gabella vendenda in beneficium Urbis Panor. ex Frider. III. anno 1317. pag. 73. & 74.
Servorum gabella. V. Assiam, Gabellam.
Servos, & animalia fugitiva restitui Dominis suis juxta consuetudinem imperat Alph. anno 1436. pag. 211.
Servos, & Servas submittit assise imponenda Frid. III. anno 1319. pag. 78.
Sicilia tota nutante, Panormi fides stabat præ aliis ex Frid. II. an. 1200. pa. 10.
Sigilli formam, & usum Juratis Urbis concedit Præfident Julianus Centelles Rege Ferdinando anno 1489. pag. 404.

- Sigilla per debitum Cancellario ex Mart. anno 1397. pag. 189.*
Sigillum, & privilegia Urbis sub una tantum clauſe conſervari per Albertum de Monte mandas Petrus II. anno 1347. pag. 162.
Sinecitur naviſſimum præjudicet privilegiorum perpetuitate ex Alph. an. 1451. pag. 327.
Snagga Judæorum prout includuntur in Univerſitate Panormi privilegia ratiſſimantur per Martinum anno 1397. pag. 189.
Siniſcalco Regni, & Capitulo Urbis Manfrido de Claramonte Urbanas res committit Petrus II. anno 1342. pag. 165.
Siniſcalcus Regni Sicilia Joannes de Claramonte Petro II. Reg. anno 1356. pag. 142. & 144.
Solum Regia Majoris appellatur Panormus à Guilhelmo II. anno 1171. pag. 7.
Solutio pro gabella Tubarum relaxatur per Frid. III. anno 1314. pag. 47.
Solutio pro fabrica munitum ex Frid. III. anno 1318. pag. 76.
Solutio facienda pro gabella Vini qualis per Alph. anno 1433. pag. 203.
Solutio unciarum auri quingentarum ad complementum unciarum mille, Univerſitati pro opere Moſti maritimæ ex Joan. anno 1460. pag. 345.
Solutio facienda Sicilia Mareſcalco relaxatur per Regem Martinum anno 1397. pag. 189.
Solutio decem millium ducatorum prerogatur ad annos quinque Alph. bono Rege anno 1456. pag. 340.
Solutione gabellarum eximuntur Civ. Pan. ex Frid. II. ann. 1200. pag. 10. & 11.
Solutione juris maldenariſ neminem exemptum niſi nominatos declarat Alph. anno 1456. pag. 338.
Solutione omnis juris eximuntur Civ. Pan. in terris Comitum Guilielmi Calcerandi de Carſelliano, & Frid. III. anno 1317. pag. 69.
Solutione omni ex jure Dobanæ eximuntur Civ. Pan. ab Alph. bono ſub pœna unciarum ducentarum ſolvenda à Prelatis, & Baronibus Regni moleſtantibus anno 1436. pag. 212.
Solutionem, & eſtimationem pro gabella cannamelarum fieri menſe Auguſti concedit Alph. anno 1453. pag. 329.
Solutiones Curiales in abuſum prolapſas ultra debitum, & praxim ſolitam tollit Alph. anno 1438. pag. 215.
Solutiones pro gabella poſſeſſionum durante tempore cartæ gratiæ irritentur ex Alph. anno 1451. pag. 318.
Sordes à venditoribus ante officinas quotidie detegende. V. Immundities, & Venditores.
Sponſaliorum apparatus, & convivia moderantur à Petro Secundo anno 1340. pag. 161.
Statuta, omnia Privilegia, & conſuetudines confirmat Joannes an. 1460. pa. 343.
Sterilitatis periculo imminente extractio prohibetur ex Alph. anno 1451. pag. 321.
Stipendiariis Officialibus Regiis lecti, & hoſpitia, per Juratos assignandi ſervatis privilegiis ex Frid. III. anno 1314. pag. 49.
Stipendii erogationem Pretoria cohortis ad Senatorii Palatii cuſtodiam in abſentia Proregis approbat Carolus II. anno 1695. pag. 527.
Stipendium Notariorum. V. Notarii publici.
Studium ad exigenda ea, quæ Civitati à pluribus debentur adhiberi mandas Philippus V. anno 1704. pag. 534.
Subſtitutis demandare officium Acatapaniæ ſub pœna prohibetur Acatapanis ex Frid. Ter. anno 1332. pag. 137.
Subventionibus, & ſolutionibus omnibus eximuntur Juriſſæ Urbis an. 1332. p. 130.
Succeſſio Rogerii Regis anno 1140. pag. 2. & Frid. III. anno 1299. pag. 24.

Suc-

Successionum feudalium cause Civ. Pan. non obstantibus Imperialibus constitutionibus extrahi non debent ex Jacobo anno 1291. pag. 23. & 24.
Successoribus in Regno Ecclesiam, sive Cappellam Regiam instituit Rogerius anno 1140. pag. 2.
Successorum Regum indubitatam Patriam, & sublimationis Regie processum egre- gium Panormiam vocat Frid. II. pag. 18.
Summa stabilitur officialibus exemptis a gabella carniurn, ex Alph. an. 1439. p. 250.
Sumptibus legatorum ad Regem ut parcat Universitas Pan. hortatur Philippus II. anno 1584. pag. 455. & Philippus V. anno 1702. pag. 531.
Sumptibus Civitatis armari permittit artifices ad Urbis custodiam in periculis belli Philippus V. anno 1704. pag. 534.
Supplicatio Universitatis Panorm. ut sit immunis in Regno Neapolis apud Alphonsum suscipiendi hospites, & dandi suppellectilem Officialibus, Regibus, eorumque beredi- bus onere eximantur Civ. Pan. ex Petro II. anno 1340. pag. 156.
Suspectio de Ministro. V. Minister suspectus.
Suspensi potest per Praetorem, & Judices quodcumque rescriptum Regis, vel ejus locum tenentis, quod ab ipsismet declaretur esse contra Privilegia, ex Alph. an. 1432. pag. 199.
Suspensio Privilegiatorum, & consuetudinum nulla admittatur, ex Martino anno 1406. pag. 193.
Suspensio Capitaneie, que non fuerit data per annum unum, & post biennii vaca- tionem à Rege, vel ejus Regimine, conceditur Praetori, Juratis, & Judicibus ab Alph. anno 1432. pag. 201.
Suspensiones. V. Moratorias.
Suspensoria, dilationes, & similia ne concedantur mandat Alph. an. 1438. p. 214.
Syndicandi intra mensem unum, finitis officiis Praetor, Capitaneus, Judices, Jura- ti, Notarii actorum, & Curia, Magistri Platee, Magistri Xiurterii, Merco- rum Detentores, Credentarii Dobanarum, & Tonnariarum, & Portulani por- tur ex Privil. Frid. Tert. anno 1326. pag. 92. V. Rationem reddere.
Syndicatoribus mandat, ne contra Officiales pro rebus in eorum officio commissis, neque contra pravoratos Cives procedant in prejudicium Privilegiatorum ex Alpho. anno 1445. pag. 297.

T

T*Abelliones, sive Notarii recipere debent pro quotibet instrumento illud tantum Jus, seu salarium, quod Notarii publici Civitatis Messanae recipere consueve- runt Frid. anno 1316. pag. 66.*
Tabulae, sive Atrarii publici Urbis Panormi conservationi consulit Philippus II. ali- quot Capitula sibi oblata confirmans anno 1557. pag. 423. & sequ.
Tabulariam potestatem Clericis conferendam Panormitano Archiepiscopo concedit Ro- gerius Rex anno 1144. pag. 3. & 4.
Taciturnitas nulla praescriptionem faciat Privilegiatorum perpetuitati ex Alph. anno 1451. pag. 317.
Tarenii unius pro qualibet uncia in vendendis pannis aboliti, ex Petro II. anno 1340. pag. 163.
Tarenii decem pro uncia Judicibus, & Magistro Notario Capitanei solvi soliti abo- lentur per Proreges Joanne Rege anno 1470. pag. 398.
Tarenii duo pro centum tarenis si magna fuerint mercimonis, si verò minora tare- nus unus de centum solvendus ex Frid. II. anno 1200. pag. 11.
Tarenus unus pro uncia imponitur in Urbe Panormi, Civitate Cephaludis, Terris
T her-

Tarenus unus pro uncia imponitur in Urbe Panormi, Civitate Cephaludis, Terris Thermarum, & Drepani, Casalibus Alcamì, & Carenì in beneficium Urbis Panormi ex Frider. III. anno 1317. pag. 70.
Tarenus unus taxatur pro lignorum cantareo ex Alpb. anno 1445. pag. 293.
Terra dulcedinis Panormus ex Frid. II. anno 1238. pag. 19.
Terra Calatafinis. V. Cives Panor.
Terra pro cultura onera imposita a Prelatis, & Factoribus Ecclesie Monregalensis adimuntur ex Alpb. anno 1453. pag. 328.
Territorii Salæ Partinici jurisdictionem ad Prætozem spectare declaratur Rege Philippo an. 1616. pag. 469.
Territorii Panormitani, & Monregalensis cognitio causæ. V. cognitionem.
Territorio Panormitano in excolendo, Cives preferantur ex Alpb. anno 1451. pag. 320.
Territorium Baccharie juri lignandi conceditur Civ. Panor. ex Mart. anno 1392. pag. 180.
Territorium Panormitanum, Districtus appellatur ab Alphonso anno 1451. pag. 321. & anno 1456. pag. 338.
Tessere gentilitie Regis, & Urbis apponende in humerali Magistratus Senatorii loco approbantur a Juliano Centelles Præsidente Rege Ferdinando anno 1489. pag. 403.
Testamentorum jus, quod pro fabrica mœnium exigebatur penitus abolet Frider. III. anno 1329. pag. 96.
Testimonium tantum Custodis vinearum sit sufficiens de damno illato vineis a Venatoribus, & aliis illas molestantibus ex Alpb. anno 1438. pag. 242.
Thermarum in Terra gabella ex Frid. III. anno 1317. pag. 70. & 71.
Thermarum Caricatorio, & Castri ad Mare omnis in perpetuum extractio prohibetur a Frid. Tert. anno 1326. pag. 91.
Thesaurario in Urbe Panormi revocatur jurisdictio super Judeis ab Alpb. anno 1432. pag. 202.
Thesaurarium Majoris Ecclesie ab Universitate eligi juxta petita cum consensu Proregis concedit Alp. anno 1438. pag. 216. & anno 1439. pag. 250.
Tibronus Regie Majestatis Panormus appellatur a Guillelmo Secundo anno 1171. pag. 7.
Tinctam cum omni suo Jure Ecclesie Panormitane concedit Frid. Secundus anno 1210. pag. 13.
Titulorum Regni ratio habenda est a Preregibus, & Proreginis juxta ordinationem Caroli Secundi anno 1667. pag. 482.
Titulus Regis Sicilie apponendus per Notarios in publicis instrumentis ex Frid. III. anno 1314. pag. 49.
Titulus illustrissimi Senatus Panormitani firmatur Rege Philippo Tertio an. 1616. pag. 470.
Trabuccos, & Machinas parari ad debellationem Castri ad Mare mandat Frid. Tertius anno 1316. pag. 63.
Transactio gabelle Vini inter Regiam Majestatem, & Syndicum Urbis confirmatur ab Alpb. anno 1440. pag. 252. & seq.
Trappetum Joannis de Castrone in macellandi locum permusatur ab Alpb. anno 1452. pag. 324. & 325.
Tregua annorum trium inter Frid. Tertium, & Regem Robertum firmata anno 1317. pag. 71.
Tregua firmata per menses quindecim illibatam teneri mandat Frid. Tertius anno 1314. pag. 54. & 55.
Tribunalia quævis, Curie, & Magistratus sedem dare debent Juratis Urbis Panormi ex mandato Proregis Rege Philippo IV. anno 1631. pag. 471.

Trirc-

Triremes duas ab Urbe Panormi de novo constructas ad Regia Classis incrementum gratanter recipit Carolus V. anno 1535. pag. 416.
Triremim armatam pro expeditione contra Turcas Vniuersitas Panormi tribuit Alb. Regi anno 1456. pag. 340. & seq.
Tropea in Vrbe remanentes aliqui Rebelles a Martino Rege, & in auxilium Henrici de Claramonte triremim armantes excipiuntur a remissione anno 1397. p. 188.
Tubarum gabella. V. solutio pro gabella Tubarum.
Tunetini contra sinus ostium obfidionem pontis Carolus V. anno 1535. pag. 416.
Tunnariarum officia solum Civibus Pan. concedit Frid. III. anno 1312. pag. 44. quales esse debeant earum officiales, quomodo eligendi, & syndicandi ex priv. Frid. Tert. anno 1326. pag. 91.

V

Vacare debent ex Joanne Rege omnes Officiales per duos annos completos numerandos a die mutationis officii in antea. Iustitarius autem, & Capitaneus per triennium continuum, & completum anno 1472. pag. 388.
Vacare iubet Alphonfus per quadriennium, ad vitam decursum Capitaneos anno 1433. pag. 206.
Valentinus Claver pirata processandus, & puniendus ex priv. Joannis anno 1460. pag. 348. & 349.
Vassalli Baronum cessante constitutione ad novas comminantias sine ulla bonorum stabiliu iactura possint liberè habitationem transferre ad Urbem Panor. ex priv. Joannis anno 1460. pag. 345.
Vassallos Baronum, Crues factus molestari non posse circa dispositionem bonorum voluit Alb. anno 1448. pag. 311.
Veſtigal ultra antiquum anchoragium super navigiis armatis, & inermibus imponit Alb. exigendum per unum, vel plures a Pratore, & Juratis eligendos anno 1444. pag. 289. & anno 1445. pag. 292. & seq.
Veſtigalium exemptio facta Civibus Pan. in Terra Calatashimis, & aliis Terris confir. a Frid. Tert. anno 1326. pag. 86.
Vezeze pro qualibet capacitatis, & portatus navium juxta anchoragii taxatur ex Alb. anno 1445. pag. 293.
Venationis sub quacunque pretextu prohibetur sub pœnis præscriptis ingredi vineas, & viridaria, ex Alphonſi confirmatione anno 1438. p. 242.
Venatorum dimna. V. vinearum custodia.
Vendere liberè a solutione jurium gabella, vel Dobana. V. emere.
Vendere vinum ultra statutam metam, vel aquam vino sub variis pœnis prohibetur ab Alb. anno 1433. pag. 203.
Vendere, seu vendi facere carnes macellatas in Urbe, vel extra Urbem in districtu, & territorio, seu jurisdictione Urbis, seu illas macellare prohibetur sub pœnis ab Alb. anno 1456. pag. 338.
Vendendi frumenti gabellam abolet Petrus Secundus anno 1342. p. 167.
Venditio iurium, & proventuum Cassiarum Civitatis facta Gerardo de Cavalcanti, & Colo de Rustico ex Petro Secundo anno 1336. pag. 144.
Venditio Panis prohibetur Ecclesiasticis, & Montalibus a Sacra Congregatione Cardinalium Carolo Secundo Rege anno 1685. pag. 524.
Venditio gabella vini maris, & terra facta a Joanne Rege Vniuersitati Pan. ut rebelles Catalanos, & Barchinonenses reprimeret anno 1466. pag. 360.
Venditio cannamelarum in Urbe, ejusque territorio, sit libera omni solutione Juratis facienda ex Frid. Tert. anno 1330. pag. 108.

Venditio munerum monetarum Rege Carolo Secundo anno 1676. pag. 488.
Venditio Caricatorii, seu onerarii fundi cum omnibus privilegiis, & immunitatibus in eo contentis facta a Regia Curia Senatui Panormitano firmatur a Don Joanne ab Austria Prorege, & a Philippo Quarto anno 1651. pag. 473.
Venditio carnis prohibetur Proregum Palatio, Tribunali Inquisitionis, Nationi Hispanæ, Alemannæ, Burgundicæ, Præfæctis Classis maritimæ, & aliis quibuscumque anno 1677. pag. 502. & seq.
Venditio olei contra gabellam desegitur, & prohibetur pag. 503. & seq.
Venditio gabellæ pili, pannorum, & mercium per Universitatem tanquam de bonis propriis ipsius fiat ex Frid. III. anno 1316. pag. 60. & 61.
Venditionem officii Officialibus prohibet Joannes anno 1476. pag. 392.
Venditiones private rerum aliarum contra gabellas pag. 500. & pluribus seq.
Venditores, qui arrbas caperint, si contractum adimplere recusantes arrbam duplicem restituere voluerint, non propterea ab alio interesse liberantur anno 1316. pag. 64.
Venditores tenentur sub pœna immunditias, & sordes ante officinas quotidie expellere ex Capit. a Frid. III. confirmatis anno 1330. pag. 108.
Venditoribus rerum venalium quid injungitur, & prohibetur pag. 108. & 109. 123. & 124.
Ventorum a gabellis eximi petunt Cives Pan. apud Joannem anno 1460. p. 347.
Vestes aureæ, & alia ornamenta aurea mulieribus prohibentur a Petro Secundo anno 1340. pag. 161.
Vestes novæ in nuptiis ceteris personis quàm cognatione propinquioribus prohibentur ex Frid. Terc. anno 1330. pag. 108.
Vestes lugubres cum cauda nonnisi ad ostidium deferenda pag. 243.
Vestimentum Juratis, Syndico, nec non Prætori statuitur ex Alp. anno 1438. pag. 244.
Exactiones, extorsiones, compositiones, condemnationes injustas, & alios multos modos contra innocentiam, & justitiam in Officialibus arguit Joannes Rex, atque ea omnia ideo facere inquit, quia ab eis sanctis officio non est, qui de gestis rationem exigat anno 1476. pag. 399.
Ubertinus de la Grua Vicerex pro Martino Rege pluries ab Universitate vocatus, & requisitus ad reductionem anno 1397. pag. 189.
Ugo de Moncada Prorex eligitur a Ferd. Rege, qui de hac electione Prætozem, & Juratos certiores facit anno 1509. pag. 409. & 410.
Ugoni Sicilia Archiepiscopo Tabulariam potestatem concedit Rogerius Rex anno 1144. pag. 3. & 4. Eidem, & Successoribus feudum concedit Brocati Guillelmus anno 1157. pag. 4. nec non alia eidem concessit Guillelmus anno 1159. pag. 5. & 6.
Via Cassari. V. Cassari via.
Vie novæ, sub Maqueda nomine aperitis Fhilippo III. Rege anno 1600. pag. 460. & 461.
Viana Princeps Regia in gratia ponitur ab Universitate Pan. apud Joannem ann. 1460. pag. 343.
Viarum Urbis mundities pluribus mediis, & pœnis imponitur ex Frid. Tertio anno 1330. pag. 108. usque ad 113.
Viarum Urbis impedimenta prohibentur sub pœnis impositis ex Frid. Tertio anno 1330. pag. 108.
Viceregis Joannis Moncada Capitulum tantum valeat, quantum in beneficium cedit Urbis Pan. ex Joanne anno 1456. pag. 340.
Victoriam Granatensem per epistolam Juratis Urbis Pan. nunciat Ferdinandus anno 1492. pag. 406.

Viſualia, vel legumina ex Caricatorio intra, aut extra Regnum extrahi mini-
 mè poſſunt ex Frid. III. anno 1316. pag. 68.
Viſualia extrahi poſſe ex Caricatorio, & Maritima Caſtri ad Mare de Gulfuſſi-
 ne præjudicio Privilegii Urbis Pan. mandat Petr. II. anno 1336. pag. 147.
Viſualia extrahere, & immittere. V. extrahere.
Viſualium extractio extra, vel intra Regnum a Caricatorio Thermarum prohi-
 betur per Petrum II. anno 1342. pag. 166.
Viſualium extractivum a Portibus Regni ob viſualium penuriam prohibet Pe-
 trus II. anno 1340. pag. 158.
Vigilantiam, & zelum Regii ſervitii Senatorum Pan. in deſeſione Meſſanenſi
 commendat Rex Carolus II. anno 1674. pag. 486.
Vigilie nocturne in Nuptiis, aliſque ſolemnitatibus malè introductæ prohiben-
 tur perſonis cujuſcunque gradus ex Frid. III. anno 1330. pag. 107.
Vincentius del Boſco Syndicus, & Nuncius Civ. Pan. juramentum excipit Phi-
 lippus II. anno 1556. pag. 422.
Vinearum cuſtodie providet Alph. anno 1438. pag. 213. & *Proreges* pag. 242.
Vinearum operarii, & alii quicumque, qui acceptæ arrha conductores fruſtran-
 tur; reſtituta arrba carcerari debeant, & de omnibus ſteit ſacramento con-
 ductoris ex Capitulis confir. ab Alph. anno 1438. pag. 242.
Vini gabella qualis ex priv. Frid. II. anno 1200. pag. 11. & anno 1221. p. 14.
 & ex Frid. III. anno 1299. pag. 25. & anno 1305. pag. 30. & ex Alph. anno
 1433. pag. 203. & ſeq.
Vini pro gabella ſolutio, & cautela ſervanda a Credenciis circa illius ingreſ-
 ſum ex Alph. anno 1433. pag. 203. & 204.
Vini gabella, Univerſitatis eſt, & vinum in Urbem immiti poſſe ſterilitatis
 tempore Conſilio Civium quinquaginta, juxta tranſactionem initam inter Re-
 giam Majeſtatem, & Syndicum Urbis ex Alph. anno 1440. pag. 252. & ſeq.
Vini gabella venditur Univerſitati Panor. a Joanne Rege anno 1466. pag. 358.
 & ſequentibus.
Vinum vendere niſi in certis plateis, lociſque publicis prohibetur ex Alph. anno
 1448. pag. 308.
Vinum intromittere per terram minimè eſſe licitum mandat Alph. anno 1433.
 pag. 203.
Vinum intromittere in Urbem per mare, & per terram niſi tempore ſterilitatis
 prohibetur, ob permutationem gabellæ Curie Regiæ, cum gabellæ carnis Uni-
 verſitatis Alph. anno 1440. pag. 259.
Vinum immittere in Urbem poſſit Civis habens vineam in Territorio Panormi,
 licet vinea ultra milliaria quinque diſtet ab Urbe ex Alph. anno 1440. p. 268.
Virginis Mariæ Aſſumptæ in Feſto pro luminariis jus granorum quatuor aſſignat
 Alph. anno 1448. pag. 305.
Viri tres eligendi ad perſonas, & bona Monialium, præcipuè Sanctæ Cathari-
 næ gubernanda ex Martino Rege anno 1406. pag. 195.
Viſitationes computorum, & rationum Civitatis fieri nequeunt per quemcumque
 Officiale majorem, ſed de anno in annum a Magiſtro Rationali Urbis, &
 Juratis ſenioribus ex Alph. anno 1436. pag. 212.
Viſitationes ex arbitrio facere poſſe Senatam Panormitanum confir. Carolus Se-
 cundus anno 1667. pag. 483.
Viſitor Don Didacus de Cordova arguitur à Carolo V. per Epistolam, cò quòd
 Capitula, Privilegia, & Ritus Civitatis Panormitanæ non ſervaverit an. 1548.
 pag. 419.
Viſitoris geſta contra Privilegia Urbis annullat Philippus Secundus anno 1584.
 pag. 455. V. *Actus præſervativus*.

Vitam

Vitam uni ex damnatis capite possunt Artifices Urbis impetrare anno quolibet . V. Artifices .

Vituli, boves ; & similia pecora extrahi nequeant ad annos tres ex Joanne anno 1476. pag. 392.

Vituli macellandi gabella , & aliorum animalium Rege Petro II. anno 1336. pag. 145.

Ultimo Emptori , & plus indè offerenti Gabella , quæ erant in Credenceria delibenterentur ex Frid. III. anno 1329. pag. 97. & 98.

Uncia pro qualibet introitus gabellarum Curia solvantur grani quatuor Maragmerio ex Alpb. anno 1448. pag. 299.

Uncias octingentas Regia Curia solvendas in fabricam mænium converiti concedit Frid. III. anno 1329. pag. 98.

Uncias sexcentas octoginta quatuor singulis annis expendi jubet in structuram mænium Urbis Petrus II. anno 1340. pag. 155.

Uncias aureas duodecim Prapósito fabricæ mænium , & Moli solvendas Tbesaurario imponit Frid. III. anno 1330. pa. 128.

Universitas Panormi Legatos ad Regem pro iis , quæ administrationem contingunt mittere valet ex Frid. III. decreto anno 1314. pag. 51.

Universitatis Privilegium habet eligendi Tbesaurarium Majoris Ecclesiæ Alpb. anno 1439. pag. 250.

Universitas Panormi innocens declaratur de tumultu tempore Alpb. anno 1451. pag. 315.

Universitas Panormitana Regni Caput dicitur Alphonso Rege anno 1436. pag. 210. 211. & 212.

Universitas Panormi redintegratur in possessionem gabellarum per Martinum Regem anno 1397. pag. 187.

Universitatem , ac Croes Panormitanos exemptos ab onere hospitandi quemcumque, voluit Martinus anno 1392. pag. 180.

Universitatis Panormi nulla in posterum onera imponenda promittit Alphonfus præterquam cum voluntate Universitatis ipsius , aut majori partis anno 1453. p. 328.

Universitati concedit Magasenum Curia prope Sacellum Sanctæ Mariæ de Catena Frider. Tert. anno 1330. pag. 125.

Universitati Pan. restitui mandat gabellas per Curiam possessas in bonum ipsius Universitatis Frider. Tert. anno 1329. pag. 99. & eodem anno pag. 101. & 102.

Universitati Panormi , & Montis Regalis conceditur plenaria remissio, ex Martino anno 1397. pag. 187.

Universitati , & ejus Civibus licitum sit cum armis , si oportuerit , resistere contra volentes vinum immittere per mare , vel terram in tempore indebito ex Alpb. anno 1440. pag. 268.

Universitatis jurisdictio contra Capitanicum quoad observantiam suorum privilegiorum , & consuetudinum ex Alpb. anno 143. pag. 210.

Universitatis est proprium Officia Syndici, Magistri Rationum, Archivarii, Conferuatoris, Magistri Maragmerii, & Credencerii conferre ex Alpb. an. 1451. p. 317.

Universitatis in concilium milites ne se immisceant ex Frider. Tert. anno 1321. pag. 80.

Universitatis negotiis tractandis Albertum de Milite, & Manfridum de Claramonte instar Joannis de Calvellis adjungit Petrus Secundus anno 1342. pag. 165.

Universitatis Capitula de Juratorum, aliorumque Officialium electione, de eorum cura circa privata , & publica ædificia , defensione civium contra oppressores , de privilegiorum custodia , & firmitate , de bono Urbis statu , in singulis providentia , & de panis usque ad heredes eorum transmittendis si negligentes fuerint quoad hæc , & cetera ; confirmata per Frid. Tert. anno 1330. pag. 110. & sequ.

Univer-

Universitatis Privilegio Cives exteri effecti ex Petro II. anno 1335. pag. 140. & 141.

Universitatis creditoribus fieri satis mandat Alb. anno 1444. pag. 286.

Universitatis Panormitane intuitu commendatum habet Rex Alphonsus. Fr. Georgium de Lombardo Ordinis Hierosolymitani Commendatarium an. 1436. p. 212.

Urbis ad ornamentum conceditur Prætori, & Juratis facultas destruendi domos, officinas, borrea, & hortos particularium personarum a Ferdinando Rege anno 1482. pag. 400. & 401.

Usura, & senori ne tribuantur contractus aliqui petitur ab Alphonso Rege anno 1453. pag. 330.

Usurarii via accusationis, denunciationis, aut inquisitionis a Fisco conveniri non possunt Alb. anno 1442. p. 280. & 283.

Uvarum decima in uvis, non ex pecunia solvantur Archiepiscopo Monis-Regalis ex Petro II. anno 1340. pag. 153.

X

Xiurta Magistrorum Artifices honestos esse debere jubet Joannes anno 1472. pag. 388. quomodo eligendi, & syndicandi ex priv. Frid. Tert. an. 1326. p. 91.
Xiurta Magistri, Acasapanti, & Judices tam legisse, quam non legisse, qui anno uno in his officiis fuerint, ad ipsa officia eligi nequeant nisi post tres annos completos ex Frider. Tert. anno 1316. pag. 67.

Xiurta Magistri sint Cives, creandi per scrutinium, & syndicandi ex Frid. Tert. anno 1326. pag. 91. & anno 1329. pag. 95.

Z

Zelum, & fidelitatem commendat Senatui in periculis belli imminenti Carolus Secundus anno 1667. pag. 484.

Zelum, & amorem Senatus, & Civitatis Pan. erga Regem in necessitatibus belli significat Maria Anna Regina, & Regi Carolo Secundo Dux Alburquerque Prorex anno 1667. pag. 485.

Zelum, & festiva gaudia Urbis Pan. ob susceptum Regnorum regimen exhibita, grata sibi significat Carolus Secundus anno 1676. pag. 491.

INDEX QUARTUS.

ET ULTIMUS ALPHABETICUS

Hominum propria nomina, & cognomina complectens, quæ in hoc volumine occurrunt.

Abbas Marchisi pro-Magister Notarius pag. 525.

Abbas Barrefius Miles Syndicus pag. 152.

Adam de Asmundo Magister Rationalis, & Judex M. C. Rationum pag. 200. 238. 301.

Aguirre Secretarius pag. 464.
Alafranquinius Gallus Januensis Faber Pannorum de lana pag. 82. 149.

Albertus de Milite Miles Consiliarius, & Archivarius pag. 162. 165.

Albertus Comes Despanheim pag. 9.

Alconora Confors Regis Friderici p. 92.

D. Alexander Maria Vanni pag. 500.

Almagnus Cantor Cappella Sancti Petri de Palatio pag. 322.

D. Aloysius de Bologna Deputatus ad viam Cassari pag. 453.

Aloysius de Campo Juratus pag. 232. 253. 255. 293.

Aloysius de Emmanuele Orator, sive Syndicus pag. 183.

Aloysius de Carissimo Magister Rationalis pag. 366.

Alphonfus Rex pag. 197. 200. 203. 206. 207. 213. 218. 244. 247. 252. 280. 285. 288. 292. 295. 297. 299. 307. 314. 324. 332. 337.

Alphonfus Roys Frothonotarius p. 448. 450.

Alphonfus Mendez Secretarius p. 458.

Alphonfus Friderici Syndicus pag. 174.

Andreas de Morra Miles pag. 81.

Andreas de Falcidia Syndicus pag. 95. 96. 126. 173.

Andreas Arduinus pag. 448.

Andreas Stangbetta Pro-Magister Notarius pag. 465.

Andreas Gaczuli Scriptor Regis Alphonfi pag. 230.

Angelus Maria Rivalora Juratus p. 466.

Angelus Maglia Secretarius pag. 447. & 450.

Angulo Secretarius p. 489. 523.

D. Antoninus Mezzavilla p. 465. 406.

Antoninus de Bandino Juratus pag. 360.

Antoninus de Hieremia Juratus p. 360.

Antoninus de Sollima pag. 378.

Antoninus de Candela Notarius p. 257.

Antoninus Martius Secretarius p. 456.

Antoninus Perino Præco Urb. pag. 518.

Antonius de Magistro Antonio pa. 356. 368.

Antonius de Terminis pag. 371.

Antonius Monaco pro Locumtenente, & Magistro Notario pag. 353.

Antonius de Pulaya Justitiarius, & Capitaneus pag. 396.

Antonius de Blundo Juratus Urbis p. 356.

Antonius de Sin Tbeaurarius Generalis Regni pag. 280. & 359.

Antonius de Amato Miles pag. 81.

Antonius de Judice Miles, & Magister Rationalis Sicilia pag. 277.

Antonius de Septimo Banquerius p. 284.

Antonius de Manganario pag. 356.

Antonius de Meliorato pag. 356.

Antonius de Emmanuelli pag. 356.

Antonius de Luna, & Peralta Comes Calzabellotta, Camerlingus, & Orator nomine totius Regni Sicilia p. 314.

Antonius de Caruffo Miles, Regni Tbeaurarius pag. 227.

Antonius de Pedevillano Juratus p. 232.

Antonius de Bajamonte Deputatus pro quarterio Kalfia pag. 232.

Antonius de Valguarnera Deputatus pro quarterio Syralcadii pag. 233.

Antonius de Caramanna Conservator Regii Patrimonii pag. 238.

Antonius de Campagna Judex M. R. C. pag. 238.

Antonius Albignano pag. 469.

D. Antonius de Ubilla, & Medina p. 531.

Araciel Regens pag. 528.

Arcus Regens pag. 523.

Anto-

Ansonius de Arano Judex Panormi pag. 219. 239.
 Arnaldus Finolleda Regius Secretarius 218. 230.
 Arnaldus de Plano Hostiarius Reg. p. 63.
 Augustinus Martiano pag. 442.
 Augustinus Martius Judex pag. 448.

B

D. **B**albassar del Castillo Judex M. R. C. pag. 526.
 Balbassar Guarneri pag. 501.
 Baptista de Cusmerio Miles pag. 81.
 Bartholomeus de Calvellis Juratus p. 360.
 Bartholomeus de Lombardo Regii Fiscii Patronus pag. 367.
 Bartholomeus de Blanco pag. 356. 370.
 Bartholomeus de Castellis Notarius pag. 356.
 Bartholomeus de Monaco Notarius p. 356.
 Bartholomeus Corbera Conservator Thesaurarius pag. 352.
 Bartholomeus Tardus pag. 79.
 Bartholomeus Ingignerus pag. 102.
 Bartholomeus de Facio pag. 356.
 Bartholomeus Alamagna Notarius p. 168.
 Bartholomeus de Juvenio Miles, Siciliae Cancellarius pag. 191.
 Bartholomeus Archiepiscopus Ecclesiae Panormitane pag. 8.
 Bartholomeus Episcopus Patensis Prorex pag. 445.
 Bartholomeus Trojella pag. 448.
 D. Bartholomeus Arceri Secretarius pag. 525.
 Bellacera Syndicus pag. 519.
 Benedictus de Pisano Notarius pag. 239.
 Benedictus de Trapano Notarius p. 356.
 Bernardus de Requens Prorex p. 359.
 Bernardus de Marca Judex Syndicus pag. 79. 140.
 Bernardus de Sarria Generalis Capitaneus in Valle Mazzaria p. 52. 53. 63.
 Bernardus de Bandino pag. 257.
 Bertiraimus Armiger pag. 102.
 Bertus Riccobenus pag. 445.
 Bindus de Corvaya pag. 356.
 Blandolinus Regens pag. 498.
 Bonifacius Papa Nonus pag. 184. 188.
 Bonifacius Marchio Montis Ferrati p. 9.

Buffardus Cicinellus Miles, Syndicator Sicilia pag. 297.
 Buguetus de Vigintimillio pag. 370.
 Bundus de Campo pag. 356.
 Bustamante Secretarius p. 517.

C

D. **C**esar Lanza Nuncius ad Caesarem Quintum pag. 419.
 D. Caesar Gaetanus Marchio Sortini Praetor pag. 466.
 D. Caesar Gianguercio Magister Notarius pag. 477.
 Caimus Regens pag. 464.
 Calcerandus de Cartallano Syndicus p. 192. 193.
 Capoblancus Regens pag. 485.
 Carate Secretarius pag. 486.
 Cardinalis de Iudice Prorex
 Carolus V. Imperator, & Rex pag. 411. 412. 415. 416. 417. 418. 419. 420.
 Carolus II. Rex pag. 480. 484. 486. 487. 489. 490. 491. 492. 494. 512. 515. 517. 520. 521. 524. 525. 527.
 Carolus Pater Roberti Regis pag. 51. 71.
 Carolus Princeps Asturiarum pag. 438.
 D. Carolus de Aragona Dux Terra nova Prorex pag. 442. 453.
 D. Carolus Sortino Judex M. R. C. p. 526.
 Carolus Pasta Pro-Magister Notarius pag. 470.
 Carolus Merendino Pro-Magister Notarius pag. 484.
 D. Carolus Firmatura Magister Notarius pag. 523.
 Carrillo Regens pag. 517.
 Casas Secretarius pag. 456.
 Castellis Consulator pag. 501.
 Castillo Regens p. 486. 499.
 Caxa Regens pag. 526.
 Centelles pag. 517.
 Christophorus de Augusta p. 356.
 Christophorus de Benedictis Magister Secretus Regni pag. 352. 369.
 Coloma Secretarius p. 480.
 Comes Sancti Stephani Prorex pag. 521.
 Comes generalis Thesaurarius pag. 447.

Con-

Conradus REX pag. 21. 22. 24. 26. 27.
28. 29. 32. 33. 34.
Conradus Lanca Miles, & Sicilia
Cancellarius pag. 37.
Corfelli pag. 477.
Cottone pag. 477.

D

D *Amianus de Palicio Regni Sicilia*
Loghoteta, & Cancellarius pag.
157.
Decius de Careffa pag. 356.
Denti Regens pag. 517.
D. Didacus de Corduba Philippi Secun-
di Equorum Prefectus pag. 423.
D. Didacus Olivera pag. 465. 466.
Dimitrius Perino Præco pag. 442.
D. Dominicus Lucchese Nuncius ad
Regem designatus pag. 531.
Domitius Patti pag. 465.
Dux Alburquerque Prorex p. 486.
Dux Maqueda Prorex p. 463.
Dux Sermoneta Prorex p. 480.
Dux Uzeda Prorex pag. 527.

E

E *Elisabeth nurus Regis Friderici* p. 92.
Ezquerria Conser. R. P. p. 477.

F

F *Abius de Bononia* pag. 454.
Ferdinandus Rex pag. 400. 402. 404.
405. 406. 407. 409. 410. 411.
D. Ferdinandus de Vigintimillio p. 378.
Ferdinandus de Millina pag. 356.
Ferdinandus, Joannis Regis filius Dux
Montisalbi &c. pag. 362.
D. Ferdinandus Barresi pag. 420.
D. Ferdinandus Afan de Ribera Pro-
rex pag. 472.
D. Ferdinandus de Affitto Magister
Notarius pag. 512.
Federico Mag. Rationalis pag. 477.
Franciscus Valguarnera pag. 370.
Franciscus de Vigintimillius pag. 233.
293. 356.

Franciscus de Bonifacio Judex Affessor
pag. 79.
Franciscus de Aurello Magister Nota-
rius pag. 437. 440.
Franciscus Maringo Detentor pag. 455.
Franciscus Mutius Magister Notarius
pag. 472.
Franciscus Martorelli pag. 287.
Franciscus de Primo Notarius pag. 169.
Franciscus de Anzalone Legum Lector
pag. 239.
Franciscus de Aricio Doctor pag. 259.
Franciscus de Vigintimillius Orator, &
Syndicus pag. 196. 197. 201.
Franciscus de Simone pag. 381.
D. Franciscus Rao Praefes Justitie p. 466.
Franciscus de Aucello Magister Notarius
pag. 440.
Franciscus Renda pag. 448.
Franciscus Maringo pag. 455.
D. Franciscus Villapaderna Conserva-
tor R. P. pag. 479.
D. Franciscus Veirano pag. 481.
D. Franciscus Cerverano pag. 499.
D. Franciscus Salerno pag. 500.
D. Franciscus Marques pag. 500.
Fridericus de Abbatellis Syndicus, & Pan.
Urbis Capitaneus ad Vitam pag. 201.
206. 345. 351. & 356.
Fridericus de Bononia pag. 378.
Fridericus Spatafora pag. 356.
Fridericus Secundus Rex pag. 13. 14.
15. 16. 18. 19. 20. 21. 24. 29.
Fridericus Tertius Rex pag. 24. 26.
29. 40. 41. 45. 46. 47. 48. 49. 50.
51. 52. 56. 57. 59. 60. 61. 62. 63. 64.
65. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 78.
79. 80. 81. 82. 84. 85. 86. 88. 89. 90.
93. 94. 96. 97. 98. 99. 100. 103. 106.
107. 110. 125. 127. 128. 129. 130.
131. 132. 134. 135.
Fridericus Tagliaviva Miles pag. 81.
Fridericus Incisa Miles Cancellarius
pag. 44. 67. 69. 83.
D. Fridericus Valdina Juratus p. 467.
Fridericus de Vigintimillius Panormita-
na Urbis Capitaneus ad vitam pag.
201. 206.
Fridericus de Crispo Secretus pag. 370.

G

- G**abriel Cardona Magister Rationalis pag. 280.
 Gabriel de Imperadore Juratus Urbis pag. 356.
 Gaeta Regens pag. 486.
 Gallara Regens pag. 485.
 D. Garfias de Toledo Prorex pag. 446.
 449. 451.
 Gaspar Cardinalis Carpinero Patriarcha Antiochia pag. 525.
 D. Gaspar Orioles Juratus pag. 466.
 Gavaratus Regens pag. 480.
 Georgius de Lombardo Ordinis S. Ioannis Hierosolymitani Syndicus p. 252. 256.
 Gerardus Agliata Prothonotarius p. 352.
 Gerardus de Cavaleanti Iudex pag. 74. 75. 144.
 Gerardus Guido pag. 367.
 Gilbertus Isfar Magister Portulanus p. 238.
 Gilfortis Archiepiscopus Panormitanus p. 183.
 Gilius Eximenis de Tuar Miles Provisor Castrorum pag. 174.
 Gregorius Bravo Regni Visitator p. 456.
 Gualterius de Octa Regni Siciliae Cancellarius pag. 21. 22. 26. 27. 28.
 Gualterius Archiepiscopus Panormitanus pag. 7. 36.
 Guerrero Regens pag. 523.
 Guido de Crapona Iudex Magna Curia Rationum pag. 366.
 Guido Filingerius, Miles pag. 81.
 Guillelmus de Spatafora pag. 356.
 Guillelmus Calecrandus de Cartellano p. 69. 86.
 Guillelmus Tagliavia Miles pag. 41. 74. 75.
 Guillelmus de Podioviridi Miles p. 81.
 Guillelmus Raymundus de Montecatino Comes Calatanixella Regni Cancellarius pag. 291. 306.
 Guillelmus Puyades Conservator Siciliae pag. 324. 365.
 Guillelmus de Tricotta Iuratus p. 253. 255.
 Guillelmus Bernardi Recollector pecunie Corleonis pag. 138.

H

- H**enricus de Aprea Syndicus p. 365.
 Henricus de Buxo pag. 352.
 Henricus de Iampixi pag. 356.
 Henricus de Grattaluchio pag. 356.
 Henricus de Bandino Syndicus p. 173.
 Henricus de Claramonte pag. 182. 187. 188. 189.
 Henricus Rubeus Comes Sclafani, Siciliae Cancellarius pag. 200.
 Henricus de Vigintimillius Iuratus pag. 232.
 Henricus de Vaccarellis Syndicus electus pag. 233.
 Henricus Vvarmazienfis Episcopus pag. 9.
 Herrera Regens pag. 456.
 Hieronymus Argentinus pag. 455.
 D. Hieronymus de Septimo Iuratus p. 467.
 Hieronymus de Mirabellis Legum Doctor Syndicator Siciliae p. 297.
 D. Hieronymus de Diana, & Septimo Syndicus pag. 469.
 D. Hieronymus Usfariz pag. 536.
 Honorius de Garofalo pag. 356.
 Honuphrius Sciechili pag. 501.
 Horatius Giancardo pag. 472.

I

- I**acobus Rex pag. 23. 36. 71.
 Iacobus de Pirollis pag. 356.
 Iacobus de Iacono pag. 356.
 Iacobus de Randisso pag. 359.
 Iacobus Pilaya R. F. Patronus p. 352.
 Iacobus Mustatus pag. 81.
 Iacobus Cannavarius pag. 102.
 Iacobus de Capobianco Notarius p. 437.
 Iacobus de Antonio pag. 448. 450.
 D. Iacobus Lucchius pag. 466.
 Iacobus Bonanno pag. 352.
 Iacobus de Aczia Commendator Sancti Lazzari de Capua pag. 310.
 Iacobus de Salomonibus de Orto Orator, sive Syndicus pag. 183.
 Iacobus de Caxino pag. 209.
 Iacobus Peregrini pag. 213.

Iacobus Caranau Regens pag. 365.
D. Iacobus Cacioppo pag. 501.
D. Iacobus Scaglione pag. 465. 466.
Iaconias de Milite Miles Civis Panor-
mi pag. 23.
Iaymus de Paruta Miles, Secretus, &
Magister Procurator pag. 301.
Ioannes Rex pag. 342. 351. 355. 358.
 366. 379. 381. 383. 392. 396. 399.
Ioannes de Bononia Prator p. 360. 393.
Ioannes de Homodei pag. 356. 360.
Ioannes Adam Conservator pag. 367.
Ioannes de Brandinis p. 370. 232. 293.
Ioannes de Bajamonte pag. 371.
Ioannes Vega Prorex pag. 418. 437.
 439. 443.
D. Ioannes Manriquez de la Torre
Philippi Secundi Secretarius p. 423.
D. Ioannes de Acugna Philippi Secundi
Cubicularius pag. 423.
Ioannes de Benediclis p. 345.
Ioannes Incorbera p. 356.
Ioannes de Albrandinis p. 356.
Ioannes Scorcialupo pag. 356.
Ioannes de Vaccarellis p. 356.
Ioannes Spatafora Iuratus Urbis p. 356.
Ioannes d'Asia Iuratus Urbis p. 356.
Ioannes de Moncayo Prorex p. 355.
Ioannes de Claramonte Miles, Sicilia Sy-
niscalcus, Magne Curia Magister
Rationalis, Procurator, & Capita-
neus Panor. Consiliarius p. 81. 136.
 142. 144.
Ioannes Casali Notarius p. 21. 27. 28.
Ioannes de Tregeto Notarius p. 26. 31.
Ioannes Cosmerio Miles p. 81.
Ioannes de Trayna Miles pa. 81. 165.
Ioannes Maletta Miles p. 81.
Ioannes de Calvellis Miles p. 81. 165.
Ioannes Calatagirono Miles p. 81.
Ioannes Bonagratia Miles p. 81.
Ioannes de Mayda Miles p. 52.
Ioannes Sollima p. 437.
Ioannes Oforius Conservator p. 437.
Ioannes Baptista Seminara pag. 448.
Ioannes Baptista Rivalora p. 465.
D. Ioannes Garlano Regni Protobota-
rius pag. 468.
Ioannes de Crapanzano pag. 336.
Ioannes de Clemenza pag. 337.
Ioannes de Santobonurato pag. 239.
Ioannes de Mariscalco pag. 239.

Ioannes Baptista Platamone Sicilia Pro-
rex pag. 241. 303.
Ioannes de Vincentio pag. 246. 252.
Ioannes de Bellacera Iuratus pag. 253.
 255. 293.
Ioannes de Viginimillii Marchio Je-
racis pag. 277.
Ioannes Tudisco Ecclesiasticus pag. 281.
Ioannes de Colonia pag. 396.
Ioannes de Xifo pag. 356.
Ioannes de Santo Filipo pag. 356.
Ioannes de Costellis Notarius pag. 356.
Ioannes de Crispo Miles pag. 232. 293.
Ioannes Abbatellis Miles, Magister Se-
cretus, & Orator nomine totius Si-
cilia pag. 196. 197. 201. 314.
Ioannes de Liria pag. 321.
Ioannes de Castrone Dominus Trappe-
si Cannamelarum pag. 325.
Ioannes Infans Petri Secundi pag. 163.
 164. 173.
Ioannes de Chabica pag. 183.
D. Ioannes Rettana Conservator p. 523.
Ioannes Ant. de S. Ioanne pag. 396.
Ioannes de Villaragut Panormitane Ur-
bis Capitaneus ad vitam p. 201.
Ioannes Olzina Secretarius p. 202. 218.
Ioannes de Vitellino Secretarius Regis
Alphonfi p. 210. 211. 212. 213. 238.
Ioannes Berlione Iuratus pag. 232.
Ioannes de Sancto Stefano Deputatus
Quarterii Calise pag. 232.
Ioannes de Tudisco Iudex M. R. C.
pag. 238.
D. Ioannes de Castro Laurel pag. 534.
D. Ioannes ab Austria Prorex p. 473.
Ioannes Mattheus Curto pag. 466.
 Ioppulo F. P. pag. 525.
Ioseph Pizzuto Protomedicus p. 469.
Ioseph Bonjornus pag. 448.
D. Ioseph Gentili pag. 455.
Ioseph Anastasi pag. 465.
Julianus Centelles Praesidens p. 403.
Julianus de Caggio Notarius pag. 356.
 423.
Julianus Corbera Prator pag. 417.
Fr. Julianus Majali Ordinis Sancti Be-
nedicti Orator nom. Regni p. 314. 345.
 Iurato Regens p. 523. 528.

L

L Ancelostus Galletti Baro Fluminis
Salfi Deputatus ad viam Cassari
pag. 453.

Lans Regens pag. 464.
Laurentius de la Forta pag. 455.

Leon Regens pag. 456.
Leonardus de Lampio pag. 356.
Leonardus de Bartholomaeo Prothonota-
rius pag. 196. 197. 200. 201. 238.
242. 288. 293.

Leonardus de Bancherio Auditor com-
puterum pag. 238.

Lodovicus Rex pag. 172. 174. 176.
Lombardus de Roberto pag. 134.

Lopez Ximen Durrea Prorex p. 336. 358.
Lucas de Lombardo Orator nomine Ci-
uitatis pag. 232.

Lucas de l'Alba pag. 356.
Lucas Pullastra pag. 192. 193.

M

M Anfridus Rex p. 21. 24. 27. 28. 29.
34.

Manfridus Comes Maletta pag. 23.
Marfridus de Sancto Stefano pag. 356.

Manfridus Boccadordeo Secretus, Ma-
gister Procurator, Casserius p. 97. 98.

Manfridus de Abbatellis Miles, & Le-
gatus pag. 288.

Manfridus de Claramonte Comes Mo-
bac, & Claramontis, Syniscalcus, Ju-
stitiarius, & Capitaneus pag. 53. 165.

Manfridus de Albaneto Syndicus pag.
172. 177.

Mannus Magister Scholarum pag. 102.
Marchio Jeracis pag. 344.

Marchio Villafranca Prorex p. 497.
Marchio Juliana Praetor pag. 459.

Marchio de la Rosa pag. 523.
Marchio Bayona Prorex pag. 486.

Marchio Marinei Legatus ad Re-
gem p. 456.

Marchio de Orioles Regni Visitator p.
457.

Marchettus Thesaurarius p. 488.

Marcus Antonius Colonna Prorex p. 456.

Marcus de Zamparrono pag. 356.

Maria Regina pag. 179.

D. Marianus Rutilius Xirota p. 464.

Marius Cannizzaro Pro. Magister No-
tarius pag. 460. 464.

Marianus Cangialoso Juratus p. 466.

Marius Janua Coadjutor Prothonotarii
pag. 468.

Marius lo Cretto pag. 448.

Martinus Rex pag. 179. 182. 192. 194.

D. Martius Albergo pag. 521.

Maffus Manuelli pag. 232. 356.

Maffus de Giliberto pag. 356.

Matthaeus Salerno Notarius pag. 25.
31. 36.

Matthaeus de Gratiofo Notarius p. 87.

Matthaeus de Sclafano Miles, Magna
Curia Magister Rationalis Consulta-
rius pag. 136.

Matthaeus de Perino Praeco p. 441. 488.

Matthaeus Capuanus Archiepiscopus p. 9.

Matthaeus de Sergio Judex pag. 151.

Matthaeus de Bonanno Syndicus, &
Orator pag. 183.

Matthaeus de Caraffono Syndicus, & Ora-
tor pag. 183.

Matthaeus Pinades Miles, Commissarius,
& Receptor pecunie Regis p. 223.

Matthiolus Mangaro pag. 182. 189.

Mianus de Gangio pag. 239.

Michael Tdiaque Conservator R. P. p.
456.

Mirabella Regens p. 523.

Mitilianus de Cavea Notarius p. 22. 28.

Modestus Gambacurta pag. 454.

Moles Regens pag. 456.

Monge Regens p. 486. 517.

Moyse de Bonavoglia pag. 251.

Munici pag. 536.

N

Nicolaus Conti pag. 441.

Nicolaus de Chabica Juratus p. 360.

Nicolaus de Septimo Regius Locumtenens
pag. 366.

Nicolaus Leofante Regius Miles p. 338.
370.

Nicolaus de Truglio pag. 371.

Nico-

Nicolaus de Mainerio Notarius p. 356.
Nicolaus Antonius de Speciali pa. 256.
 356.
Nicolaus Pipitonius Miles pag. 80.
Nicolaus Tagliavia pag. 81.
Nicolaus de Mayda Consiliarius p. 41.
Nicolaus de Aprea Iudex ordinarius Sicilia, & *Notarius* pag. 253. 257.
Nicolaus Blundus Juratus pag. 253.
 255. 293.
Nicolaus de Maniscalco pag. 257.
Nicolaus de Ranzano pag. 356.
Nicolaus de Saladinis pag. 356.
Nicolaus de Bononia p. 183. 232. 356.
Nicolaus de Rustico pag. 144.
Nicolaus de Lombardo Miles Syndicus
 pag. 192. 193.
Nicolaus Subtile Jurisperitus Syndicus
 pag. 192. 193.
D. Nicolaus Matthæi Pro-Magister Notarius pag. 479.
Nucilla pag. 448.

O

Obertus Aldibrandini pag. 61. 62.
 134.
D. Oflavius Branciforti pag. 471.
Odinus de Pampara Syndicus, & *Ora-*
tor pag. 183.
Olivus Sottili pag. 232.

P

Papifus Panormitana Ecclesia electus
 pag. 12.
Paulus Archiepiscopus Monregalenfis p.
 183.
Paulus Spinola Doria pag. 526.
Percolla Regens p. 447.
Perronus de Bulgari de Isca p. 125. 126.
Petronus Bannitor pag. 102.
Petronus de Cariffima pag. 61.
Petrus Secundus Rex pag. 91. 92. 106.
 107. 138. 139. 140. 141. 144. 145.
 146. 147. 149. 151. 152. 153. 154.
 155. 156. 157. 158. 160. 161. 162.
 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169.
 170. 171.

Petrus Durrea Camerlingus pag. 365.
Petrus de Benedictis pag. 378. 407.
Petrus de Speciali Miles Baro Calatasmis, *Regni Magister Justitarius* pag.
 293. 355. 356.
Petrus de Fornaya pag. 356.
Petrus de Campo Juratus Prior p. 356.
Petrus de Bonaccoltis Iudex Urbis p.
 359.
Petrus de Anthiocchia Miles, & *Can-*
cellarius Consanguineus pag. 92. 105.
 128. 136.
Petrus de Filosofo Miles, p. 41. 52. 56.
Petrus Augustinus pag. 448.
Petrus Severinus pag. 448.
D. Petrus Celestri Prator pag. 446.
Petrus Gaetanus pag. 281. 333.
Petrus Mercader Miles, generalis The-
saurarius pag. 335.
P. Petrus Hieremia de Ordine Predica-
torum pag. 251.
Petrus de Faxiana Juratus p. 253. 255.
Petrus de Corella Gubernator p. 277.
Petrus Felicis Legum Doctor Magister
Rationalis Valentia pag. 277.
Petrus Doliet pag. 350.
Petrus de Medico pag. 356.
P. Petrus Serra Aragonum Cancellarius
 pag. 186.
Petrus Infans, Alphonfi Sicilia Vicerex
 pag. 229.
Petrus de Augusta Juratus pag. 232.
Petrus de Affiutto pag. 232.
D. Petrus Galofaro pag. 470.
D. Petrus Curti pag. 499.
Petrus Crispo pag. 500.
D. Petrus Martinez Rubeo Archiepisco-
pus Panormitanus, Præsident pag.
 505.
D. Petrus Thesaurarius pag. 442.
Petrus la Rocca pag. 448.
Petrus Conservator pag. 448.
D. Petrus de Gregorio Regens pag. 498.
D. Petrus Emmanuel Colon Dux Vera-
gue Prorex pag. 520.
D. Petrus Ciraffio Secretarius p. 523.
Philippus de Mulis Iudex pag. 253. 257.
D. Philippus la Rocca p. 437. 442.
Philippus de Viperano Magister Ratio-
nalis pag. 238.
Philippus Perdicario pag. 356. 370.

Pbi-

Philippus Bifconti pag. 371.
 Philippus de Vitali pag. 356.
 Philippus de Marco Notarius p. 93.
 Philippus de Carasfano Judex pag. 41.
 Philippus de Giliberto Juratus Urbis p. 356. 360.
 Philippus Miraglia pag. 477.
 Philippus Frater Domini Imperatoris Henrici pag. 9.
 Pinus de Ferro pag. 239. 260.
 D. Placidus Dainotto pag. 481.

R

Ramos Regens pag. 498.
 Raymundus de Perillionibus Miles, Comes Castri ad Mare de Stabia Prorex pag. 280.
 Raymundus de Peralta Comes Calatabellotta, Regni Cancellarius p. 173.
 Raymundus de Bagii Sicilia Marefcalcus pag. 189.
 Raynaldus de Iaconia Miles p. 74. 75.
 Raynaldus de Milite Miles p. 41. 146.
 Raynerius de Scaramo Magister Notarius pag. 84.
 Riccardus Tagliavia Miles pag. 81.
 Riccardus de Mari Miles pag. 136.
 Riccardus de Albaneto Miles, Orator, five Syndicus pag. 183.
 Riccardus Filangerius pag. 81.
 Robertus Rex pag. 51. 54. 71.
 Robertus de Laurentio parvo Judex p. 74. 75.
 Robertus de Cripta Syndicus p. 152.
 Robertus de Durne pag. 10.
 Rogerius de Placia Miles p. 81.
 Rogerius de Paruta Sicilia Prorex pag. 218. 241.
 Rogerius de Fulco pag. 356.
 Rogerius Farfaglia pag. 356.
 Rogerius de Berliome Judex electus pag. 180.
 Romeo pag. 528.
 D. Rosarius Biffo Pro-Magister Notarius pag. 536.
 Rubinus Regens pag. 528.
 Rusticus de Rustico Notarius electus p. 170.

S

Saladinus Regens pag. 456.
 Salamanca Regens p. 498.
 Salvator Calandra R. A. P. p. 471.
 Sanctorus de Jordano pag. 134.
 Sartorio Judex M.R.C.p. 536.
 D. Simeon Rao pag. 500.
 Simon de Fusaule pag. 232.
 Simon de Artali pag. 257.
 Simon de Calvellis pag. 356.
 Simon de Sancto Philippo pag. 356.
 D. Simon de Vigintimiliis Marchio Jeracis pag. 423.
 Simon de Esculo pag. 80.
 Sitayolo, & Gianguercio Magister Notarius pag. 478.
 Sobramonte Regens pag. 498.
 Spuces Judex M.R.C. p. 536.
 Stephanus de Brachisfortibus Miles p. 145.
 Stephanus de Ponte Prator pag. 232.
 Stephanus Macri pag. 367.
 Stephanus Balthassar Sineni pag. 512.
 Strozzi pag. 477.

T

Tabeni de Scriba Miles pag. 81.
 Tapia Secretarius p. 498.
 D. Thomas Garofalo Dux Rebuttonis pag. 474. 476.
 D. Thomas Barone Vicarius Capitularis pag. 525.
 Thomas de Varrio Secretarius p. 477.
 Thomafius de Formica pag. 381.
 Thomafius de Emanuelli pag. 356.
 Thomafius de Moliso Imperialis Justitiarius pag. 16.
 Thomafius de Leonardo Notarius p. 102.
 Thomafius Grillus Miles pag. 41.
 Thomafius de Giliberto Miles Prator p. 253. 255.
 Thomafius de Magistro Antonio p. 254. 261. 262. 265.
 Thomafius de Spatafora pag. 232.
 Torre pag. 480.

U

Valentinus Claver Vicecancellarius
pag. 331. 348.

Valenzola pag. 486.

Vargas Secretarius p. 447.

Ubertinus de Imperatore pag. 356.

Ubertinus de la Grua Vicerex tempore
Regis Martini pag. 189.

Ubertinus de Rainaldo pag. 209. 213.
230. 238. 244.

Ubertus de Trapano pag. 232.

D. Ugo de Moncada Prorex pag. 443.

D. Vincentius Gonzaga Prorex p. 517.

Vincentius del Bosco pag. 448.

D. Vincentius Garofalo p. 474. 476.

Vinciguerra de Palatio Regni Siciliae
Cancellarius, Miles, & Consiliarius
Regis pag. 29. 34. 38.

ADMONITIO AD LECTOREM.

Errata aliqua, quae mihi forte venerunt obviam Praefationis notavi in calce:
Plurima tibi prudentia tua corrigenda dedi, quae ipse subito opera incitatus,
ut erat in votis, corrigere minimè potui. Verùm ne tadium tibi omne impingere au-
daciter videar; aliqua hic etiam adnoto Typographiae menda, quae inter Indices
irrepserunt.

SECUNDO IN INDICE.

Sub anno 1326. pro quàm retro-Reges lege quam sine accentu. Sub anno 1332.
pro in maritima lege in maritimam. Sub anno 1397. pro promittuntur lege
permutuntur. Sub anno 1436. pro conveniri lege convenire. Sub anno 1438. pro
actione regali lege reali. Sub anno 1448. pro ex quo evidens lege evidentem. Sub
anno 1460. pro liguria lege Liguria. Et pro executioni lege executioni. Sub anno
1476. pro in suo Erarium lege per suum Erarium. Sub anno 1651. pro onerari lege
onerarii. Sub anno 1703. pro enramque lege curamque.

TERTIO IN INDICE.

Acatapani bini &c. pro maudat lege mandat. Appellationem fieri &c. pro pri-
mario lege primarium. Artifices Urbis lege Artifices. Electionem Proregis in
personam Ugonis de Moncada &c. Et in personam Juliani Corbera, subintellige in
secundo hoc orationis membro, electionem Praetoris, ad tollendas æquivocationes.
Legumina servari &c. Joannes de Moncayo. Adverte ita subscriptum in Pri-
vilegio, cui Index respondet, licet juxta communioem, & cultiorem loquendi
modum dicendum videri posset Joannes de Moncada. Portui securitati lege Por-
tuis securitati. Salario carere lege carere.

QUARTO IN INDICE.

Cardinalis de Judice Prorex adde paginam 534. Castellii Consultor lege Confer-
vator. Damianus de Palicio &c. Loghotesa lege Logotheta.

Præter basilenus notata aliquot reperies tam in Tertio, quàm in Quarto In-
dice repetitiones ejusdem rei, vel nominis, involuntarias: in aliquibus non ita ad-
amissim Alphabeticis ordinis leges servatas: sicut etiam quarto in Indice quamplu-
ra alia desiderari nomina, & cognomina ex iis, quae in volumine occurrunt, ut-
pote quae collectores oculos subterfugere. Si scires, amice Lector, quae, & qualis
additura fuerit festinatio, ut opus hoc paucos intra menses congestum simul, & im-
pressum prius in lucem prodiret, quàm Senatus praesens annui muneris metam at-
tingeret; errata omnia, ac defectus libri extra meam culpam facile poneret. Id
tuum erit interea, ut ea, quae desunt, ipsemet suppleas.

LAUS SIT DEO, AC DEIPARÆ INTEGRIMÆ
EX PRIVILEGIO SPECIALI
ORIGINARIA SINE LABE CONCEPTÆ
F I N I S.

LECTORI BENEVOLO
Monitum.

PAnormitanæ Urbis Privilegia, quæ Typis in præsentia gaudent, à celeberrimi nominis Syndico D. Michaelæ de Vio in digestum ordinem, ac numerum coacta, Duce Gratia primùm Prætorè, Senatus assensum, nummumque ut prælo signarentur congestum obtinuerunt. Inde vides Sedi tunc temporis rem publicam administranti sub Operis initium dicata. Cùm verò non sine luctu Civium præmaturè supremum diem Syndicus obierit, priusquam è manibus Typographorum caderet, Privilegiorum impressio disturbata potius est, quàm averfa. Ipso autem Duce Gratia iterùm in Prætorem conclamato, imprimendorum cura accuratissimè resumpta in novam Senatoriæ Sedis gloriam cessit; ipsique illustrandæ Maxima Senatus Aula sequentem Inscriptionem in Marmore perennavit:

P H I L I P P O V.

Hispaniarum, ac Siciliæ Rege Invincibili.

D. CAROLO PHILIPPO ANT. SPINOLA COLONNA

Marchione de Balbases Prorege.

Regni Caput, à quo in Siciliæ Reges Diademata redundant, Regum gratitudo Privilegiis coronavit amplissimis. Inde non ingrata Conscriptorum Patrum solertia è temporis ingluvie Regia subtrahens Diplomata typographo atramento recoquit in Patriæ splendorem: ut quæ lucida Prædecessorum est consecuta Fidelitas, perennata Posterorum valeat continere Felicitas.

D. ANTONINO LUCCHESI Duce Gratia, ex Principibus Campisfranci, de Consilio, & à Cubiculo S. C. M. Regni Deputato, ac Magistro Portulano, Prætore iterùm conclamatissimo.

D. PHILIPPPO BOCCADIFUOCO quinquies in Senatorem electo.

D. JOSEPH ANZALONE, & DE LA TORRE quartum Senatui adscito.

D. PLACIDO GISULFO secundò inter Patres annumerato.

D. JOANNE FRANCISCO FERRERIO.

D. JOANNE DOMINICO ONETO.

D. JOANNE DE AOIZ à Secretis S. C. M. iterùm conscripto.
Senatoribus Anno M.DCC.IX.

50

